

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORTAÖĞRETİM SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**SAİT FAİK ABASIYANIK'IN “ HAVADA BULUT” ADLI
HİKÂYE KİTABINDAKİ HİKÂYELERİN KELİME
GRUPLARI BAKIMINDAN İNCELENMESİ VE TÜRKÇE
EĞİTİMİNE KATKISI**

Nazan MIH

**Danışman
Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN**

2011

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORTAÖĞRETİM SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**SAİT FAİK ABASIYANIK'IN “ HAVADA BULUT” ADLI
HİKÂYE KİTABINDAKİ HİKÂYELERİN KELİME
GRUPLARI BAKIMINDAN İNCELENMESİ VE TÜRKÇE
EĞİTİMİNE KATKISI**

Nazan MIH

**Danışman
Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN**

2011

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

İşbu çalışma, jürimiz tarafından.....

Ortaöğretim Sosyol

Anabilim Dalı

Alanlar Eğitimi

Bilim Dalında

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği

YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Prof. Dr. Serif ALI BOZKAPLAN

Üye

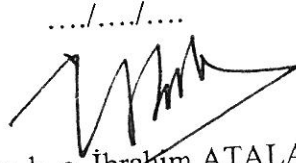
Prof. Dr. İlhan GENÇ

Üye

Yardımcı Doç. Dr. Tahir KAHRAMAN

Onay

Yukarıda imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.....

Prof. Dr. h. c. İbrahim ATALAY
Enstitü Müdürü

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	398758
Yazar Adı / Soyadı	NAZAN MIH
Uyruğu / T.C.Kimlik No	T.C. 14692553690
Telefon / Cep Telefonu	02423462960 05055793456
e-Posta	nazendenaz07@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Sait Faik Abasıyanık'ın Havada Bulut adlı hikaye kitabının kelimeve kelime grupları bakımından incelenmesi ve Türkçe eğitimine katkısı
Tezin Tercümesi	Analyses of the story book by Sait Faik Abasıyanık Havada Bulut (Cloud in the Air) in terms of words and word groups and its contributions to Turkish language Education.
Konu Başlıkları	Türk Dili ve Edebiyatı
Üniversite	Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bölüm	Türk Edebiyatı Bölümü
Anabilim Dalı	Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı / Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2011
Sayfa	472
Tez Danışmanları	Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN Prof. Dr. İlhan GENÇ Yrd. Doç. Dr. Tahir KAHRAMAN
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	Sait Faik Abasıyanık -Sait Faik Abasıyanık Havada Bulut=Cloud inthe Air
Yayımlama İzni	☒ Tezimin yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Ertelenmesini istiyorum

a. Yukarıda başlığı yazılı olan tezinin, ilgililenlerin incelenmesine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından arşivlenmesi, kağıt, mikroform veya elektronik formatta, internet dahil olmak üzere her türlü ortamda çoğaltılması, ödünç verilmesi, dağıtımı ve yayımı için, tezimize ilgili fikri mülkiyet haklarımız saklı kalmak üzere hiçbir ücret (royalty) ve erteleme talep etmeksizin izin verdiğimi beyan ederim.

02.05.2011
İmza: *Nazan Mih*.....

Yazdır

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum Sait Faik Abasıyanık'ın “ Havada Bulut” hikâye kitabında yer alan hikâyelerdeki kelime gruplarının incelenmesi ve Türkçe Eğitime katkısı” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

/ /2011

Nazan MIH

ÖN SÖZ

Dil, toplum hayatında insanların anlaşmasını ve birbirleri ile yakınlaşmasını sağlayan en önemli iletişim aracıdır. Dil olmadan insan kendini ifade edemediği gibi acı ve sevinçlerde de ortak noktayı yakalamak mümkün olamazdı. Bu nedenle dil, hayati önem taşıyan bir iletişim ve aktarım aracıdır.

Karşı tarafa bir mesajı ulaştırmak üzere kullanılan bu iletişimin sağlanması sözlü veya yazılı şekilde mümkün olmaktadır. Dil, toplumsal anlaşmanın bir ürünü olarak bireyler arasındaki iletişimi, bir uzlaşma zemini içinde sağlar. Bu nedenle iyi bir dil öğretimi çok önemlidir. İyi bir dil öğretimi sağlıklı anlaşmaları; sağlıklı anlaşmalarsa iyi bir kültür yapısını ortaya çıkarır.

Biz bu çalışmamızda dilin sözdizimi özelliklerini inceledik ve dil öğretimine katkısı üzerinde durduk. Çalışmanın amacı Sait Faik Abasıyanık'ın kitapta yer alan on beş hikâyesinden yola çıkarak kelime öbeklerinin cümlede nasıl kullanıldığını ortaya koymak ve Türkçe eğitimi açısından değerlendirmeler yapmaktır. Bu yüzden kelime öbekleri tespit edilirken sadece cümlenin ögesi konumundaki öbekler göz önünde bulundurulmamış, öbeklerin içerisindeki bağımlı durumdaki alt öbekler de gösterilmiştir. Öbekler tespit edilirken cümledeki görevleri göz önünde bulundurulmuştur.

Tez çalışmamda yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Prof.Dr.Şerif Ali Bozkaplan' a teşekkürü bir borç bilirim.

ÖZET

Bu çalışma, Sait Faik Abasıyanık' ın “Havada Bulut” adlı eserindeki “Havada Bulut”, “Ay Işığı”, “Havada Bulut”, “Büyük Hulyalar Kuralım”, “Karidesçinin Evi”, “Yorgiya'nın Mahallesi”, “Kurabiye”, “Korkunç Bir Pastane”, “Eleni ile Katina”, “Falcı Matmazel Todori”, “Birinci Mektup”, “İkinci Mektup”, “Sonu”, “1 Nisan'da Bir Erik Ağacı ile Konuştum”, “Mehmet Bey'e Göre” hikâyelerindeki kelime öbeklerinin tahlilini içermektedir.

Bu incelemede önce cümlenin herhangi bir ögesi konumundaki kelime öbeklerinin tespitine çalışılmıştır. Tespit edilen bu kelime öbekleri içerisinde varsa alt kelime öbekleri tespit edilmiş ve ilgili başlığın altında verilmiştir.

Bu çalışmada Türkçedeki kelime öbekleri; ad öbekleri, sıfat öbekleri, zarf öbekleri, fiil öbekleri, ünlem öbekleri, bağlaç öbekleri ve kısaltma öbekleri olarak yedi ana grupta ele alınmıştır. Öbekler cümlede üstlendikleri görevlere göre gruplandırılmıştır.

Ad öbekleri kendi içinde iyelik takımları, sıfat takımları, özel ad öbekleri, san öbekleri, ad fiil öbekleri, cümlede ad göreviyle kullanılan ortaç öbekleri, ikileme biçimindeki ad öbekleri, cümle biçimindeki ad öbekleri , bağlaç öbeği biçimindeki ad öbekleri ve +DEN.....+E öbeği biçiminde ad öbeği başlıkları altında incelenmiştir.

Sıfat takımı biçiminde oluşan sıfat öbekleri, bir sıfat takımının bir sıfat yapım eki alarak sıfatlaşmasından oluşan sıfat öbekleri, iyelikli sıfat öbekleri durum ekli sıfat öbekleri, toplamalı sayı öbeği biçiminde oluşan sıfat öbekleri, ortaç cümlemsisi biçiminde oluşan sıfat öbekleri, ad takımı+ sıfat yapım eki biçimindeki sıfat öbekleri, zarf+ sıfat öbekleri biçimindeki sıfat öbekleri, ikileme biçimindeki sıfat öbekleri başlıkları altında bu bölüm incelenmiştir. Bağlaç öbeği biçimindeki sıfat öbekleri ise bağlaç öbekleri bölümünde incelenmiştir.

Çalışmamızda zarf öbekleri: ilgeç öbekleri, ulaç cümlemsileri, cümlede zarf göreviyle kullanılmış ikilemeler, başka bir zarfla belirtilmiş zarfların ve bir zarfla belirtilmiş sıfatların oluşturduğu öbekler başlıklarıyla incelenmiş olup incelememizde kalıplaşmış zarf öbeklerine rastlanmamıştır.

Fiil öbekleri de ad+çekimli yardımcı fiil biçiminde oluşan fiil öbekleri, ortaç+çekimli yardımcı fiil biçiminde oluşan fiil öbekleri, ulaç+çekimli yardımcı fiil biçiminde sürerlik fiillerinin –İp ekiyle kurulanları ve deyim biçiminde kalıplaşmış fiil öbekleri başlıkları altında incelenmiştir.

Bağlaç öbekleri bölümünde bağlaç öbeklerinin cümledeki görevleri dikkate alınarak cümlede ad göreviyle kullanılan bağlaç öbekleri ve cümlede sıfat göreviyle kullanılan bağlaç öbekleri olarak iki başlık altında incelenmiştir. Cümlede zarf göreviyle kullanılan bağlaç öbeğine ise incelememizde rastlanmamıştır.

Sınıflandırma ve tespit eserdeki sayfa numaraları ve satırlar dikkate alınarak yapılmıştır. İncelememizde cümle bütünlüğüne mümkün olduğunca dikkat edilmiş olup öbeklerin kaçınıcı sayfada ve satırda geçtiği cümle ve öbek sonlarında ayraç işareti içerisinde gösterilmiştir. Ancak hangi hikâyede geçtiğinin belirtilmesine gerek görülmemiştir.

İncelememizin sonuç bölümünde en çok hangi kelime öbeğinin kullanıldığı belirlenmiş; bunların Türkçe eğitime olan katkısı tartışılmış ve Sait Faik'in dili ve üslubu hakkında tespitler yapılmıştır.

Tez Havada Bulut adlı eserin Yapı Kredi Yayınlarının 2002'de yayınlanmış on üçüncü baskısından hazırlanmıştır. İncelemesi yapılan hikâyelerin tamamı bu baskıdan yapılmış kopyalar şeklinde ekler bölümünde verilmiştir.

ABSTRACT

This study includes the analysis of word groups in Sait Faik Abasıyanık's stories, "Havada Bulut", "Ay Işığı", "Büyük Huylular Kuralım", "Karidesçinin Evi", "Yorgiya'nın Mahallesi", "Kurabiye", "Korkunç Bir Pastane", "Eleni ile Katina", "Falcı Matmazel Todori", "Birinci Mektup", "İkinci mektup Sonu", "1 Nisan'da Bir Erik Ağacı ile Konuştum", "Mehmet Bey'e Göre".

In this analysis, first of all, the determination of word groups in any component of a sentence is studied. According to whether these groups determined are available in the sentence, subphrases have been determined and given under the related headline.

In this study, word groups have been divided into 7 categories such as noun groups, adjective groups, adverbial groups, verbal groups, exclamation groups, conjunctive groups and abbreviation groups. These groups are classified according to their functions in the sentence.

In expression, groups that function as nouns are called noun groups. Noun groups have been studied under the headlines of possessives, adjective groups, proper noun groups, title groups, verbal noun groups, participle groups that are used as nouns and noun groups in the form of reduplications, noun groups in the form of conjunction groups, nouns groups in the form of sentence and noun titles in the form of +DEN.....+E groups.

In this chapter, adjective groups that are in the form of adjective sets, adjective groups that convert into adjectives by derivational affixes, adjective groups with case suffixes, adjective groups that form as collective number groups, adjective groups that form as verbal adjective sentences have been analysed under the headline of adjective groups. No adjective groups with possessives have been found in our study. Adjective groups in the form of conjunction groups have been analysed in the chapter of conjunction groups.

The groups that are used before verbs, gerundials and adjectives and that specify them and affect their meaning are called adverbial groups. These groups have been analysed under the headlines of prepositional phrases, gerundial sentences, reduplications that are used in the form of adverbs,

adjective groups that are specified by an adverb and no stereotyped adverbial groups have been found in our study.

Verbal groups have been examined under the headlines of verbal groups that are formed as noun+ finite auxiliary verb, verbal groups that form as gerundives+finite auxiliary verb, durative verbs that form with the adjunction “-ip” in the form of gerund+finite auxiliary verb and stereotyped verbal groups in the form of idioms.

In the chapter of conjunctional groups, the forms of them in sentence have been analysed under two headlines of conjunctional groups that are used in the form of nouns and conjunctional groups that are used as adjective groups in sentence. No conjunctional group that are used as adverb has been found in our study.

Classification and determination have been done considering the page numbers and lines. Sentence entirety has been elaborately watched and the page and the line of the groups stand on have been marked between paranthesis. But indicating the story that these groups exist in has been seen unnecessary.

In the final chapter of our study, the word groups which are used most are defined and these are discussed whether they are useful for Turkish training In addition some identificationg about Sait Faik Abasıyanık’s language and literacy style.

The thesis has been prepared according to the thirteenth edition that was published in 2002 of the piece “Havada Bulut ” of Yapı Kredi Edition. All the stories that have been analysed are available in the form of copies in addition part.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

Özet.....	II
Abstract.....	IV
İçindekiler.....	VI
1.BÖLÜM.....	1
GİRİŞ.....	1
Problem Durumu.....	1
Amaç ve Önem.....	7
Alt Problemler.....	7
Sınırlılıklar.....	7
Kısaltmalar.....	7
2.BÖLÜM.....	8

YÖNTEM.....	8
Araştırma Modeli.....	8
Evren ve Örneklem.....	8
Veri Toplama Araçları.....	8
Veri Çözümleme Teknikleri.....	8
3.BÖLÜM.....	9
BULGULAR VE YORUMLAR.....	9
İNCELEME.....	9
1.AD ÖBEKLERİ.....	10
1.1. İYELİK TAKIMLARI.....	10
1.1.1. AD TAKIMLARI.....	10
1.1.1.1 Belirtili Ad Takımları.....	11
1.1.1.2 Belirtisiz Ad Takımları.....	40
1.1.1.3 Zincirleme Ad Takımları.....	61
1.1.2.İYELİK TAKIMLARI.....	66
1.2.SIFAT TAKIMLARI.....	72

1.2.1.Niteleme Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....	72
1.2.1.1.Ortaçlarla Kurulan Sıfat Takımları.....	109
1.2.1.2.Diğer Fiilimsilerle Kurulan Sıfat Takımları.....	129
1.2.2. Belirtme Sıfatları İle Kurulan Belirtme Sıfatları.....	129
1.2.2.1. Sayı Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....	129
1.2.2.1.1.Asıl Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları.....	129
1.2.2.1.2.Sıra Sayı Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....	139
1.2.2.1.3. Kesir Sayı Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....	140
1.2.2.1.4.Üleştirme Sayı Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....	140
1.2.2.2 Soru Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....	141
1.2.2.3. İşaret Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....	142
1.2.2.4.Belgisiz Sıfatlarla Kurulan Sıfat Takımları.....	160
1.2.3.Geniş Sıfat Takımları.....	204
1.3.ÖZEL AD ÖBEKLERİ.....	228
1.4.SAN ÖBEKLERİ.....	229
1.5.AD FİİL ÖBEKLERİ.....	232

1.6. CÜMLEDE AD GÖREVİ İLE KULLANILAN ORTAÇ ÖBEKLERİ...	247
1.7. İKİLEME BİÇİMİNDEKİ AD ÖBEKLERİ.....	255
1.8. CÜMLE BİÇİMİNDEKİ AD ÖBEKLERİ.....	256
1.9. BAĞLAÇ ÖBEĞİ BİÇİMİNDE AD ÖBEKLERİ.....	259
1.10 .+DEN.....+E ÖBEĞİ BİÇİMİNDE AD ÖBEĞİ.....	263
2.SIFAT ÖBEKLERİ.....	263
2.1.Sıfat Takımı Şeklinde Oluşan Sıfat Öbekleri.....	263
2.2. Bir Sıfat Takımının Sıfat Yapım Eki Alarak Sıfatlaşmasından Oluşan Sıfat Öbekleri.....	267
2.3. Bir Ad Takımının Bir Sıfat Yapım Eki Alarak Sıfatlaşmasından Oluşan Sıfat Öbekleri.....	271
2.4. İyelik Ekli Sıfat Öbekleri.....	272
2.5. Durum Ekli Sıfat Öbekleri.....	273
2.6. Toplamalı Sayı Öbeği Biçiminde Oluşmuş Sıfat Öbekleri.....	274
2.7. Anlamı Zarfla Belirtilmiş Sıfatların, Bu Zarflarla Oluşturduğu Öbekler.....	276
2.8. İkilemelerden Oluşmuş Sıfat Öbekleri.....	277
2.9.Ortaç Cümlemsisi Biçimindeki Sıfat Öbekleri.....	277

3.ZARF ÖBEKLERİ.....	296
3.1.İLGEÇ ÖBEKLERİ.....	297
3.1.1. “İle” ilgeciyle yapılanlar.....	297
3.1.2 “gibi” ilgeciyle yapılanlar.....	300
3.1.3 “diye” ilgeciyle yapılanlar.....	307
3.1.4 “sonra” ilgeciyle yapılanlar.....	309
3.1.5 “göre” ilgeciyle yapılanlar.....	311
3.1.6 “için” ilgeciyle yapılanlar.....	312
3.1.7 “üzere” ilgeciyle yapılanlar.....	317
3.1.8 “doğru” ilgeciyle yapılanlar.....	317
3.1.9 “kadar” ilgeciyle yapılanlar.....	318
3.1.10 “evvel” ilgeciyle yapılanlar.....	320
3.1.11 “karşı” ilgeciyle yapılanlar.....	321
3.1.12 “rağmen” ilgeciyle yapılanlar.....	321
3.2.ULAÇ CÜMLEMSİLERİ.....	321
3.2.1. “-E...-E” ekiyle yapılanlar.....	322

3.2.2. “-ErEk” ekiyle yapılanlar.....	322
3.2.3. “-İncE” ekiyle yapılanlar.....	324
3.2.4. “-İp” ekiyle yapılanlar.....	325
3.2.5. “-ken” ekiyle yapılanlar.....	330
3.2.6. “-mEdEn” ekiyle yapılanlar.....	333
3.2.7. “-r...mEZ” ekiyle yapılanlar.....	334
3.2.8. “-DİkçE” ekiyle yapılanlar.....	334
3.3. CÜMLEDE ZARF GÖREVİ İLE KULLANILAN İKİLEMELER.....	334
3.4.BAŞKA BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ ZARFLARIN VE BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN OLUŞTURDUĞU ÖBEKLER.....	337
4.FİİL ÖBEKLERİ.....	338
4.1. Ad + Çekimli Yardımcı Fiil Biçiminde Oluşan Fiil Öbekleri.....	338
4.2. Ortaç + Çekimli Yardımcı Fiil Biçiminde Oluşan Fiil Öbeği.....	346
4.3. Ulaç + Çekimli Yardımcı Fiil Biçiminde Oluşan Sürerlilik Fiillerinin – İp Eki İle Kurulanları.....	347
4.4.Deyim Biçiminde Kalıplaşmış Fiil Öbekleri.....	348
5.ÜNLEM ÖBEKLERİ.....	350

6.BAĞLAÇ ÖBEKLERİ.....	352
6.1.Cümlede Ad Görevi İle Kullanılan Bağlaç Öbekleri.....	352
6.2. Cümlede Sıfat Görevi İle Kullanılan Bağlaç Öbekleri.....	355
7.KISALTMA ÖBEKLERİ.....	356
4.BÖLÜM.....	357
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	357
5.BÖLÜM.....	368
5.1.KAYNAKÇA.....	368
5.2 İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR.....	369
5.3 EKLER.....	371
5.3.1 Havada Bulut	

1.BÖLÜM

GİRİŞ

Problem Durumu

Dil, varlığın kendi var oluşunu ifade etmesi açısından olmazsa olmaz unsurlarından biridir. Seslerin, hecelerinin, kelimelerin ve cümle gruplarının anlamlı ve ahenkli bir şekilde bir araya geldiği semboller bütünüdür. “Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimai bir müessesedir.” (Ergin, 2002:3)

Ünlü düşünür Wittgenstein: “Dilimin sınırları dünyamın sınırlarıdır.” İfadesindeki gerçeğe, dilin sadece düşünceyi aktaran kuru bir ifade unsuru olmadığını, aynı zamanda dilin, kişinin dünyayı algılama biçimi olduğunu ifade etmektedir. Bu açıdan dil, düşünce şeklimizle de yakından ilgilidir. Heidegger’in “Dil düşüncenin evidir.” sözü ile Saussure’nin “Sözcüksel anlatımdan soyutlanarak ele alındığında düşüncemizin, ruh bilimsel açıdan, biçimlenmemiş, ayrımsız bir yığın olduğu görülür.” sözü bize dil ve düşünce arasındaki bağın kuvvetini gösterir. Yüksek düşünen insan, şüphesi yüksek şeylerden bahseder ve bunu ince bir üslupla ve ahenkli bir şekilde, dili de vasıta kılarak gerçekleştirir.

Dil oluşumu açısından kendine ait çeşitli özellikler taşır. Bu özellikler zamanla değişiklik gösterebilir yani dil daima gelişim ve değişim gösteren canlı bir varlıktır. Fakat bu değişim dilin kuralları çerçevesinde olur.

Onu milletlerin varlığı, devamlılığı ve geleceği açısından değerlendirdiğimizde dil; bir milletin kendisini, yaşayışını, kültürünü, inancını, devlet anlayışını, tarih şuurunu, geleneklerini, göreneklerini, eğitimini, teknolojisini, mimarisini, musikisini, yeme-içme şeklini, giyimini, mutfak kültürünü, yatmasını, kalkmasını; başka bir ifadeyle folklorunu; iç ve dış dünyasını söz ve yazıyı kullanarak ifade ettiği, asla vazgeçilmesi mümkün olmayan şah damarı niteliğinde

birunsurdur.

Günümüzde kültür alanı olarak adlandırılan (tinsel tabaka) insanı diğer varlıklardan ayıran her türlü etkinliğin olduğu alan, dille gerçekleşir ve dille ifade edilir. Dil, insanın yaşadığı grup içinde kültürel kişiliğini oluşturan öğelerden biridir. Aynı dili konuşan insanlar görünmeyen ama anlaşılabilir ve sezilen bağlarla birbirlerine bağlanırlar.

“Bir ulusun yaşayış biçimi, inançları, gelenekleri, dünya görüşü, çeşitli nitelikleri ve hatta tarih boyunca bu toplumda meydana gelen çeşitli olaylar üzerinde hiçbir bilgimiz olmasa da yalnızca dil bilim incelemeleriyle, bir dilin söz varlığının, söz hazinesinin derinliğine inerek bütün konularda çok değerli bilgiler ve güvenilir ipuçları edinebiliriz.” (Aksan, 1977: 65)

Aksan’ın bu sözlerinden hareketle dilin kültürü oluşturan önemli bir etmen olduğunu görebiliriz.

Bütün bu özellikleriyle dil, bir sistem özelliği taşır. Bu sistem; insanların anlaşma, anlama-anlatma yeteneği çevresinde, birlikte yaşayan insan grupları tarafından oluşturulmaktadır. Her dilin en küçük birimi olan kelime, sesle kavramın kaynaşmasıyla oluşur. Kelime ve kurallar, o dili konuşan insan kitlesinin dünya ve insanla ilişkilerine ve oluşturup yaşadıkları kültüre göre şekil kazanır. İnsan grupları bu anlaşma yeteneği çevresinde bir araya gelerek hem dili oluştururlar hem de o dille deneyimlerini ve birikimlerini kendilerinden sonra gelen kuşaklara aktarırlar.

Bütün bunlar dilin, o dili konuşan toplumun kültürünü oluşturan ve ifade eden bir araç olduğunu ortaya koyar. Kültür-dil ilişkisi tek yönlü değil çift yönlü bir ilişkidir. Bu zincirin daha sağlam kurulabilmesi ve aksaklıkların yaşanmaması için dil öğretimi üzerinde önemle durulmalıdır.

Dil öğretiminde, öğrencilere yukarıdaki hususlar belirtildikten sonra öncelikle dilin bileşenleri, dilin öbekleri, sözdizimsel, anlamsal özellikleri öğretilmelidir. Bu bilgiler yeterli düzeyde öğrenciye ulaştırıldığında, öğrencilerin dili kullanma becerileri de artacaktır. Dil öğretimi, sadece kuru bilginin yüklenmesinden öte kişinin öğrendiği her yeniliği hayatının bir parçasında uygulamasını amaçlar.

Bu nedenle Türkçe öğretiminde, anlam oluşumu üzerinde dururken bütün üzerinde durulmalıdır. Bir öğenin anlamının tek başına değil bir bütün içinde olduğu belirtilmelidir. Anlam, sözdizimi içinde gerçekleşir.

Bu çalışmamızda kelime öbeklerini cümle içerisindeki işlevlerine göre ayırdık. Kelime öbeği birden çok sözcüğün tek bir varlık ya da kavramı karşılamak amacıyla birleşmesinden oluşan birliktir.

Muharrem Ergin, kelime öbeğini şöyle tanımlamıştır: “ Kelime grubu birden fazla kelimeyi içe alan, yapısında ve manasında bir bütünlük bulunan, dilde bir bütün olarak muamele gören bir dil birliğidir. Kelime grubu için birden fazla kelime birtakım kaidelerle belirli bir düzen içinde yan yana getirilir. Böylece belirli bir düzenle kurulduğu için kelime grubunun yapısında bir bütünlük bulunur. Kelime grubundaki bütünlük bilhassa mana bakımından göze çarpar. Kelime grubu ek bir nesneyi veya hareketi birlikte karşılayan kelime topluluğu demektir. Kelime grubunun kullanılmasında da bu bütünlük kendisini gösterir.” (Ergin, 1999: 374)

Tahsin Banguoğlu (2004:496) “sözü geliştirmek üzere kelimeler öbekenirler. Kavramlar arasında derece derece ilişkiler meydana getirirler. Böylece tek kavramdan anlatmaya doğru giderler. Bunlara kelime öbekleri denir.” diye belirtmiştir.

Kelime grubu kavramı “cümle içinde kavramlar arasında ilişki kurmak üzere birden çok kelimenin belirli kurallar ile yan yana getirilmesinden oluşan, yapı ve anlamındaki bütünlük dolayısıyla cümle içinde tek bir nesne veya hareketi karşılayan ve herhangi bir yargı bildirmeyen kelimeler topluluğu” şeklinde tanımlanır. (Korkmaz,1992 : 100)

“Öbekleri oluşturan sözcükler, kurallı bir biçimde bir araya gelir”. (Karahan 1999:12; Aktan 2009:4).

Bu kurallılık çerçevesinde, yardımcı unsur olan sözcük önce, asıl unsur olan sözcük sonra gelerek öbeği oluştururlar. İki'den fazla sözcükten oluşan öbeklerde iç içe geçmiş öbekler bulunabilir (Karahan 1999:13; Cemiloğlu 2001:6; Özkan ve Sevinçli 2008:14; Aktan 2009:6). Öbeklerin diğer sözcük ve/ya öbeklere bağlanması öbek sonunda yer alan ve asıl unsur olan sözcüğe eklenen çekim ekleriyle sağlanır (Aktan 2009:4; Özkan ve Sevinçli 2008:14). İşlevsel olarak, anlamı genişletme, pekiştirme, belirtme ve nitelendirme görevlerini yerine getirirler (Karahan 1999:11; Özkan ve Sevinçli 2008:13). Herhangi bir ayrıntının belirtilmesi sözcük öbekleriyle mümkündür ve cümlenin öğeleri de bu tür öbeklerle daha ayrıntılı hale getirilebilir. Birden çok sözcükten oluştuğu halde yapısal ve anlamsal yönden bütünlük

göstererek tek bir sözcük gibi işlev görürler (Ergin 1983:353; Karahan 1999:11; Cemiloğlu 2001:6; Kahraman 2005:154; Özkan ve Sevinçli 2008:13; Aktan 2009:3).

Bütün bu özellikleriyle sözcük öbeklerinin, hem insanların çeşitli iletişim ihtiyaçlarını karşılama hem de söz dizimini anlama ve açıklama sürecindeki işlevlerinden dolayı üzerinde durulması ve iyice anlaşılması gereken bir birim, “sözdiziminin anlaşılmasında önemli bir basamak” (Usta 2000:209) olduğu anlaşılmaktadır.

Öbeklerin sınıflandırılmasında farklı yaklaşımlar vardır. Ortaya çıkan bu güçlüğü önüne geçebilmek için, öbeklerin tanımlanması, adlandırılması ve sınıflandırılması ortak ölçütlere bağlanmalı, bu yapılırken de modern dil biliminin söz dizimi çalışmalarından yararlanılmalıdır.

Tahir Kahraman öbek teriminin, hem birleşik kelimenin hem de takımın karşıt anlamlısı olarak kullanılabilmesini belirtmektedir (2005:155) Öbek terimini birleşik kelimenin karşıt anlamlısı olarak; anlatım biçiminde bir anlam bildirmek, bir görev yapmak üzere bir araya getirilen ve kelimeleri birbirinden ayrı yazılan söz kümesi olarak kullanıldığını söylemektedir. Takımın karşıtı olarak ise öbeği “Birbirini tümlemeden bir anlam bildirmek, bir görev yapmak üzere bir araya gelen kelimeler topluluğudur.” şeklinde açıklamıştır. Bu topluluğu oluşturan kelimeler, birbirinin belirteni ya da belirtileni olamazlar. Dolayısıyla, bu kelimeler arasında “temel öge/ yardımcı öge” diye bir belirleme de yapılamaz. Çalışmamızda incelenecek olan söz kümelerinden iyelik takımı, ad takımı, sıfat takımı dışındakiler bu anlamda birer öbektirler.

Birden çok sözcükten oluştuğu halde genellikle tek varlığı – kavramı karşılayan, tek sözcüklerden daha ayrıntılı, belirgin ve zengin anlamlara sahip olan ve metin çözümlerinde tek öge olarak gösterilen sözcük birliklerini “belirtme öbeği” adıyla anıyoruz. Dil bilgisi kaynaklarında, bunlar için “sözcük öbeği”, “kelime grubu” gibi adlar da kullanılmaktadır. Belirtme öbekleri, bir sözcüğün anlamının, ilişki kurduğu başka sözcüklerin anlamlarıyla tümlenmesi, belirtilmesi, genişletilmesi amaçlarıyla kurulur ve kullanılırlar. Ancak, genellikle bağımsız bir yargı bildirme aşamasına varamazlar. Bu nedenle, bir sözcükten geniş, bir tümceden dar bir anlam kapsamına sahiptirler.

Dil bilgisi ve söz dizimi kaynaklarında, belirtme öbekleri ve bunların türlerine ilişkin bilgi verilirken “öbek (grup)”, “takım (tamlama)” terimleri çok sık kullanılmaktadır.(Öbek, Takım,Takım(Tamlama),ve Belirteç Takımı (zarf Tamlaması), Tahir Kahraman; Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/2 Spring 2010)

Birbirini tümleyen (bütünleyen) kelimelerin oluşturduğu belirtme öbekleri takımı oluşturur. Takım olarak adlandırılan kelime toplulukları, güçlü anlam bağlarıyla birbirine bağlanmış olan belirten ve belirtilen öğelerden oluşurlar.iç yapıları bakımından bu özelliklere sahip olan takımlar, kullanım ve yazım bakımından öbeklere benzerler. Bu nedenle ; iyelik takımları, ad takımları ve sıfat takımları çalışmamızda ad öbekleri içinde gösterilmiştir.

Anlatım içinde ad görevi yapan söz kümelerine ad öbeği denir. Bunlar, kendilerini oluşturan kelimelerin türleri ve aralarındaki ilişkinin niteliği bakımından çeşitlere ayrılırlar. Çalışmamızda ad öbekleri kendi içinde iyelik takımları, sıfat takımları, özel ad öbekleri, san öbekleri, ad fiil öbekleri, cümlede ad göreviyle kullanılan ortaç öbekleri , ikileme biçimindeki ad öbekleri, cümle biçimindeki ad öbekleri, bağlaç öbeği biçiminde ad öbekleri, +DEN.....+E öbeği biçiminde ad öbeği başlıkları altında incelenmiştir.

Çalışmamızda ad takımları; belirtili ad takımı, belirtisiz ad takımı, eksiz belirtili ad takımı, zincirleme ad takımı olarak incelenmiştir. Bir adın başka bir adla iyelik ilgisi içinde kurduğu takıma ad takımı denir. Ad takımları her iki ögesi de ad olan iyelik takımlarıdır. Ad takımlarındaki sahip olanı, bütünü, türü karşılayan birinci adlar “belirten”, ait olanı, parçayı, türün bireyini karşılayan ikinci adlar “belirtilen” adlarıyla anılır. Türkçe söz dizimindeki “temel öge sonda bulunur.” İlkesine uygun olarak “ belirtilen” ad takımının temel ögesidir.

Bazı dilbilgisi kitabı yazarları ad takımı eklerini almamış adlardan oluşan takımlara “takısız ad takımı (tamlaması) adını vermektedirler. Ancak ; bir ad takımının her ögesi, bağımsız bir varlık ya da kavramın adıdır. Bu takımlarda ki birinci öğeler ikinci öğelerdeki varlıkların birer özelliğinin karşılığı, dolayısıyla onların adlarının niteleme sıfatlarıdır. Bu kelimeler anlam kapsamı iyice daralarak sıfatlaşmışlardır. Ad takımının ikinci ögesi birinci ögesine iyelik ilgisiyle bağlı

olmalıdır. Bu nedenlerle çalışmamızda demir yol, altın bilezik, şeker kız gibi örnekler sıfat takımı içinde ele alınmıştır.

Tartışmalı konulardan birisi de san öbekleri konusudur. Unvan ismi, şahıs adından önce de gelse, sonra da gelse – bazı yazarlara göre- sıfat tamlaması kurar: Ancak çalışmamızda ; ad önce, akrabalık ilişkisi, meslek ve san bildiren kelime sonra gelir anlayışıyla hareket ettik.

Sıfat takımı biçiminde oluşan sıfat öbekleri, bir sıfat takımının bir sıfat yapım eki alarak sıfatlaşmasından oluşan sıfat öbekleri, iyelikli sıfat öbekleri durum ekli sıfat öbekleri, toplamalı sayı öbeği biçiminde oluşan sıfat öbekleri, ortaç cümlemsisi biçiminde oluşan sıfat öbekleri, ad takımı+ sıfat yapım eki biçimindeki sıfat öbekleri, zarf+ sıfat öbekleri biçimindeki sıfat öbekleri, ikileme biçimindeki sıfat öbekleri başlıkları altında bu bölüm incelenmiştir. Bağlaç öbeği biçimindeki sıfat öbekleri ise bağlaç öbekleri bölümünde incelenmiştir.

Çalışmamızda zarf öbekleri: ilgeç öbekleri, ulaç cümlemsileri, cümlede zarf göreviyle kullanılmış ikilemeler, başka bir zarfla belirtilmiş zarfların ve bir zarfla belirtilmiş sıfatların oluşturduğu öbekler başlıklarıyla incelenmiş olup incelememizde kalıplaşmış zarf öbeklerine rastlanmamıştır.

Fiil öbekleri de ad+çekimli yardımcı fiil biçiminde oluşan fiil öbekleri, ortaç+çekimli yardımcı fiil biçiminde oluşan fiil öbekleri, ulaç+çekimli yardımcı fiil biçiminde sürerlik fiillerinin –İp ekiyle kurulanları ve deyim biçiminde kalıplaşmış fiil öbekleri başlıkları altında incelenmiştir.

Bağlaç öbekleri bölümünde bağlaç öbeklerinin cümledeki görevleri dikkate alınarak cümlede ad göreviyle kullanılan bağlaç öbekleri ve cümlede sıfat göreviyle kullanılan bağlaç öbekleri olarak iki başlık altında incelenmiştir.

Dilbilgisi öğretimi yapılırken öğrencilere öbeği oluşturan kelimeler tek tek değil bütün olarak ele alınmalıdır kuralı vurgulanmalıdır. Kelime öbekleri anlatım içindeki işlevlerine ve yapısal özelliklerine göre gruplanmaktadır. Örneğin cümlede ad görevi yapan söz toplulukları ad öbeğini oluştururken zarf görevinde kullanılan ad toplulukları zarf öbeğini oluşturmaktadır. Türkçe öğretiminde kelime öbeklerini kavratırken öbekleri cümle içindeki görevlerinden yola çıkarak adlandırabiliriz. Kelime öbeği kavramının dilbilgisi öğretiminde tanıtılmasının faydalı olacağı düşüncesindeyiz. Özellikle cümle öğelerinin öğretiminde kelime grupları önemli bir

yere sahiptir. Kelime grupları öğretiminin cümle konusundan sonra yapılması da faydalı olacaktır. Cümle içerisinde kelimelerin hangi şekillerde birlik oluşturduklarının görülmesi parça-bütün ilişkisinin kurulması bakımından da önemlidir.

İncelediğimiz eserde yedi çeşit kelime öbeği tespit edilmiştir. Bunlar: Ad öbekleri, sıfat öbekleri, zarf öbekleri, fiil öbekleri, bağlaç öbekleri, ünlem öbekleri ve kısaltma öbekleridir.

Amaç ve Önem

Bu çalışmanın amacı Sait Faik Abasıyanık'ın Havada Bulut adlı hikâye kitabındaki kelime öbeklerinin tasnifini yapmak ve bunu dilbilgisi öğretimi açısından değerlendirmektir.

Alt Problemler

“ İncelenen hikâyelerde; ad öbeklerinin, sıfat öbeklerinin, zarf öbeklerinin, ünlem ve bağlaç öbeklerinin dağılımı nasıldır?” sorusuna cevap aranmaktadır. Kelime öbekleri yapısının yanı sıra cümledeki işlevlerine göre adlandırılmaya çalışılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu çalışmada “Havada Bulut” adlı eserde yer alan on beş hikâyedeki kelime öbeklerinin tespiti yapılmıştır.

Kısaltmalar

s. : Sayfa

str. : Satır

2.BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma “Havada Bulut” adlı eserdeki hikâyelerin kelime öbeklerinin incelendiği betimsel bir çalışmadır. Kelime öbeklerinin tespitinde yapısalılık anlayışının etkisi büyüktür.

Evren ve Örneklem

“Havada Bulut” adlı eserdeki hikâyelerin hepsi örnekleme oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada önce kelime öbekleri yapılarına göre türlere ayrılmış, sonrasında cümle içindeki görevlerine göre adlandırılmıştır. Cümle ögesi konumundaki öbeklere bağlı alt öbekler de tespit edilmiştir.

Veri Çözümleme Teknikleri

Metindeki satırlar ve sayfalar numaralandırılmış, sonra incelenen hikâyelerdeki kelime öbekleri türlerine ayrılmış ve öbekler ilgili başlıklarla öbeğin geçtiği sayfa ve satırlar araç içerisinde gösterilerek belirtilmiştir. “Havada Bulut” adlı eserdeki hikâyelerin kopyası sayfa ve satırları belirtilerek inceleme sonunda verilmiştir.

3.BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

İNCELEME

(SAİT FAİK ABASIYANIK'IN “HAVADA BULUT” ADLI HİKÂYE KİTABINDA YER ALAN HİKÂYELERDEKİ KELİME GRUPLARININ TESPİTİ)

1.AD ÖBEKLERİ

Anlatım içinde ad görevi yapan kelime kümelerine ad öbekleri adı verilir.

İncelememizde ad öbekleri; iyelik takımları, sıfat takımları, adfiil öbekleri, özel ad öbekleri, san öbekleri, ikileme biçiminde ad öbekleri, cümle biçimindeki ad öbekleri olarak ayrılmıştır. Ayrıca cümlede ad görevi ile kullanılan bağlaç öbekleri bağlaç öbekleri bölümünde gösterilmiştir.

1.1.İYELİK TAKIMLARI

Kişi zamirlerinin adlarla, adların başka adlarla iyelik ilgisi içinde kurdukları takımlara iyelik takımı adı verilir. Ad takımları, iyelik takımlarının üçüncü tekil ve çoğul kişileri ile yapılır. Bu takımlar, belirtenlerin yerine herhangi bir adın getirilmesi ile oluşur.

1.1.1 AD TAKIMLARI

Ad takımları, birden çok ad soylu sözcüğün iyelik ilişkisi içinde bir araya gelerek oluşturduğu öbeğe denir. Ad takımları 4'e ayrılır. Bunlar belirtili, belirtisiz, zincirleme ve eksiz belirtili ad takımlarıdır. Belirtili ad takımları; tamlayan durumundaki ad görevli sözcüğün ya da sözcük öbeğinin ilgi ekini aldığı ad takımlarıdır. Belirten ögesi, konuşan (ve dinleyen) kişinin bildiği, tanıdığı, belli bir varlık ya da kavramın karşılığı olan ad takımlarına denir. (Kahraman;2001;159) Belirtili ad takımlarının belirten ögesi belirten eki olan +(n)in ekini alır. Bu takımlarda belirten ile belirtilen arasındaki bağlantı zayıf ve geçici bir bağlantıdır.Belirten ile belirtilen, birbirlerinin sürekli tümleyicisi değildirler.Belirtili ad takımlarının öğeleri arasında genellikle sahiplik- aitlik ilgisi bulunmaktadır.

Belirtisiz ad takımları tamlayan ögesinde ilgi eki bulunmayan ad takımlarıdır. Belirten ögesi, konuşanın (dinleyenin) tanımadığı bilmediği belirsiz bir varlık ya da kavramın karşılığı olan ad takımlarına denir. Belirten ad eksiz belirten biçiminde olur. Belirten ile belirtilen arasındaki ilişki güçlü ve kalıcıdır, konuşan

kişinin değişmesiyle değişmez. Zincirleme ad takımları belirteni, belirtileni ya da hem belirteni hem belirtileni ad takımından oluşan, iç içe girmiş ad takımlarıdır. Eksiz belirtili ad takımları, belirten ögesi belirten eki almadığı halde konuşan (ve dinleyen) kişinin bildiği, tanıdığı, belirtili bir varlık ya da kavramın adı olan ad takımlarına eksiz belirtili ad takımı denir.(Kahraman; 2001;161) incelememizde eksiz belirtili ad takımları, belirteni ek almadığı için belirtisiz ad takımları içinde gösterilmiştir.

1.1.1.1. BELİRTİLİ AD TAKIMLARI

Belirten ögesi, konuşan (ve dinleyen) kişinin bildiği, tanıdığı, belli bir varlık ya da kavramın karşılığı olan ad takımlarına denir. (Kahraman;2001;159) Belirtili ad takımlarının belirten ögesi belirten eki olan +(n)in ekini alır. Bu takımlarda belirten ile belirtilen arasındaki bağlantı zayıf ve geçici bir bağlantıdır.Belirten ile belirtilen, birbirlerinin sürekli tümleyicisi değildirler.Belirtili ad takımlarının öğeleri arasında genellikle sahiplik- aitlik ilgisi bulunmaktadır.

Bu uzun bacaklı, karınsız, niyeti kötü bakışlı sarışın **adamın hayatına** ait bildiklerimi şu veya bu kimseden öğrenmiş değilim dersem inanmayın! (s.9,str.1-2)

Dedikodunun kıymetsiz bir şey olduğunu ortaya sürmek de doğru değil...

(s.9, str. 4-5)

Hiç olmazsa bir **zevki** vardır, **kâfirin!** (s.9, str. 5-6)

Yanında köpeği ile beraber denize nazır bir **arsanın setleri** üstüne oturmuştu.

(s.9,str.9)

Hafif bir rüzgâr, **köpeğin sarı tüylerini**, adamın sarılı beyazlı sert saçlarını oynatıyordu.(s.9,str.16)

Hafif bir rüzgar, köpeğin sarı tüylerini, **adamın sarılı beyazlı sert saçlarını** oynatıyordu.(s.9,str.16-17)

Adamın yüzünde manalı hatlar vardı.(s.9,str.18)

Sevilmemişlerin, çok üzölmüşlerin, sarhoşların, bir zaman güzelken çirkinleyivermişlerin, okumuşların, hasılı içi rahatsızların yüzlerindeki ifade...(s.9,str.18-19-20)

Bu adamın da yüzünden birtakım manaları insan, işi yoksa bulup bulup çıkıverir.(s.9,str.21)

Gözlerinin etrafında yedi sekiz çizgi, hayatında çok güldüğünü değil, yüzünü güneşe verip mavi gözlerini kıstığını ifade ediyor dersem, inanmalısınız! (s.9,str.22)

Bir köpeğe söylenilmiş lakırdıyı **komşulardan hiçbiri** işitmemiştir, denebilir mi ? (s.10, str. 2)

Gazozu soğukmuş domuzun! (s.10, str. 24)

Ama diyeceksin ki, hayatında çok güldün de bu **gözlerinin kenarındaki çizgiler** ondan... (s.10, str. 29)

Ağzının kenarındakiler de... (s. 10, str. 29-30)

Hem, ben ne zaman böyle gülmek istesem **anamın bir sözü** hatırıma gelir. (s.10, str. 32)

Böyle anlatmamıştır ama, **sesinin yılan ışığına benzeyen ısırcı halini**, yalan bakışı gibi sarı, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken müvezziiin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ışığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmamasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s. 11, str. 8-9)

Böyle anlatmamıştır ama, sesinin yılan ışığına benzeyen ısırcı halini, yalan bakışı gibi sarı, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz **dinleyenin, işittiklerini** başka birisine naklederken müvezziiin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ışığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmamasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s. 11, str. 10)

Böyle anlatmamıştır ama, sesinin yılan ışığına benzeyen ısırcı halini, yalan bakışı gibi sarı, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken **müvezziiin bakışından**, kıpırdanışından, sesinin ışığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmamasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s. 11, str. 11)

Böyle anlatmamıştır ama, sesinin yılan ışığına benzeyen ısırcı halini, yalan bakışı gibi sarı, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine

naklederken **müvezziiin** bakışından, **kıpırdanışından**, sesinin ışığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmamasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s. 11, str. 11)

Böyle anlatmamıştır ama, sesinin yılan ışığına benzeyen ısırcı halini, yalan bakışı gibi sarı, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken **müvezziiin** bakışından, kıpırdanışından, **sesinin ışığ**ından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmamasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s. 11, str. 11-12)

Herifin için nereden biliyorsun? (s. 11, str. 26)

Ben, şu **hikâyemin devamınca** aynı hataları yapmaya hazırlanıyorum, mazur görün! (s. 11, str. 27)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya göremeyeceğim; o da bu **hikâyenin** içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de posta müvezziiinin lakırdıları gibi başka insanların o adam hakkında bildiklerini de yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s. 11, str. 31)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya göremeyeceğim; o da bu hikâyenin içindeki **adamın hem bana çok yakınlığıdır**; hem de posta müvezziiinin lakırdıları gibi başka insanların o adam hakkında bildiklerini de yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s. 11, str. 31)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya göremeyeceğim; o da bu hikâyenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de **posta müvezziiinin lakırdıları** gibi başka insanların o adam hakkında bildiklerini de yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s. 11, str. 32)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya göremeyeceğim; o da bu hikâyenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de posta müvezziiinin lakırdıları gibi başka **insanların o adam hakkında bildiklerini** de yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s. 11, str. 32-33)

Yalnız başına **dolaşmasının bir sebebi** vardır, elbette... (s.11, str. 37)

Ona göre; kendisi böyle dört tarafı su ile çevrili **yerlerin adamı** değildir. (s. 12, str. 2)

İnsan sayısı milyonu geçen **şehirlerin adamıdır** o... (s. 12, str. 3)

Bu **adamın nesi** var? (s. 12, str. 10)

Halbuki biz, birçok insanın eşya ile, duvarlarla, kendi hayalleriyle, yataklarıyla, aynalarla, **kiminin** hatta **kravatıyla**; genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, genç erkek çocukların kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını işitir, biliriz. (s. 12, str. 13)

Hâlbuki biz, birçok insanın eşya ile duvarlarla, kendi hayalleriyle, yataklarıyla, aynalarla, kiminin hatta kravatıyla; **genç kızların sandıktaki çeyizleriyle**, genç erkek çocukların kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını işitir, biliriz. (s. 12, str. 14)

Hâlbuki biz, birçok insanın eşya ile duvarlarla, kendi hayalleriyle, yataklarıyla, aynalarla, kiminin hatta kravatıyla; genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, **genç erkek çocukların kendi vücutlarıyla** sevişip konuştuklarını işitir, biliriz. (s. 12, str. 14-15)

Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller, uzak memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; **balıkçıların sandalları**, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s. 12, str. 18)

Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller, uzak memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; **balıkçıların** sandalları, **oltaları**, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s. 12, str. 18)

Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller, uzak memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu **adamın köpeği** ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s. 12, str. 19)

Bana kalırsa bu **adamın tabiat dışı bir hali** de yoktur ya!.. (s. 12, str. 22)

Hatta adamcağızın kendisi bile hafif kaçıklığına emin... (s. 12, str. 24)

Bu **adamın köpekle konuşması** insanları sevdiği halde onlarla konuşmamasından, hatta nasıl diyeyim, insanlarla ruhi alışverişinde onlara çok düşkünlüğünden, insanları merak edip bir türlü öğrenememesinden... (s. 12, str. 25)

Nerede olduğu, ne iş yaptığı bilinmeyen bir **tüccarın yanında** da katipmiş. (s. 12, str. 31)

Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin, **vapurun burnunda** sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s. 13, str. 1)

Bu on sekiz yaşlarındaki **birisinin babasına** haber gitmiş. (s. 13, str. 3)

Yine son vapurda bazen buluşurlarmış ama, kızcağız gider, iki **arkadaşının yanına** oturur; köpekli adam da bir müddet oralarda gezinir, sonra vapurun başına gider, orada yine hafif hafif ıslık çalar, türkü mırıldanmış. (s. 13, str. 5)

Yine son vapurda bazen buluşurlarmış ama, kızcağız gider, iki arkadaşının yanına oturur; köpekli adam da bir müddet oralarda gezinir, sonra **vapurun başına** gider, orada yine hafif hafif ıslık çalar, türkü mırıldanmış. (s. 13, str. 6-7)

Adamın asıl sırrını bize açan –söylemeden yapamayacağım- bir küçük köpektir. . (s. 13, str. 13)

Sebebi de, zavallı bir **adamın hayatını**, kuruntularını, düşünce kırıklarını, dünyada tek başına kalışını, bir köpeğin asla anlatamamasıdır. . (s. 13, str. 18)

Sebebi de, zavallı bir **adamın hayatını**, **kuruntularını**, düşünce kırıklarını, dünyada tek başına kalışını, bir köpeğin asla anlatamamasıdır. . (s. 13, str. 18)

Sebebi de, zavallı bir **adamın hayatını**, kuruntularını, **düşünce kırıklarını**, dünyada tek başına kalışını, bir köpeğin asla anlatamamasıdır. . (s. 13, str. 18)

Sebebi de, zavallı bir adamın hayatını, kuruntularını, düşünce kırıklarını, dünyada tek başına kalışını, **bir köpeğin asla anlatamamasıdır**. . (s. 13, str. 19)

Köpek koşar, kuyruğunu sallar, **sahibinin elini** yalar. (s. 13, str. 21)

Köpeği anlatmaya bırakırsam, sanırım, **hikâyemin** fena halde **tadı** kaçacak... (s. 13, str. 25-26)

Onun için akşamları **setin üstünde** cigara tütüren, kimsenin sevmediği, konuşmadığı, çekindiği adamla ahbaplık etmek üzere yanına ben yaşıyorum: (s. 13, str. 26)

Onun için akşamları setin üstünde cigara tütüren, **kimsenin sevmediği**, konuşmadığı, çekindiği **adamla** ahbaplık etmek üzere yanına ben yaşıyorum: (s. 13, str. 27)

Onun için akşamları setin üstünde cigara tütüren, **kimsenin** sevmediği, **konuşmadığı**, çekindiği **adamlarla** ahbaplık etmek üzere yanına ben yaşıyorum: (s. 13, str. 27)

İlk **kendisinin konuşması** lüzumunu duydu herhalde ki, ben köpeği okşarken mırıldandı: (s. 13, str. 31-32)

Bir zamanlar oturduğum pansiyondaki **madamın köpeği**ydi bunun anası... (s. 13, str. 37)

Bir zamanlar oturduğum pansiyondaki madamın köpeği **bunun anası**... (s. 14, str. 1)

Şu karşımızda oturan zengin bakkalın bu adamdan kat kat daha enteresan bir hayatı vardır. (s. 14, str. 12-13)

Sakız'dan nasıl geldiğini, bir bakkala nasıl çırak olduğunu, sonra nasıl dükkanda bütün işi eline aldığı, ustanın dükkana arada bir uğradığını, **günün birinde** de kızını elinden tutup kendisine nasıl verdiğini bir anlatsa... (s. 14, str. 20-21)

Hayatının en hareketli zamanı da o zamandı. (s. 14, str. 22)

Herkesin küçücük dükkân gördüğü **Balıkpazarı'nın aşağısını** yalnız küçük dükkânın büyük ardiyesi hakkında hiç fikirleri olmayanlar ne bilir? (s. 14, str. 24)

Herkesin küçücük dükkân gördüğü Balıkpazarı'nın aşağısını yalnız **küçük dükkânın büyük ardiyesi** hakkında hiç fikirleri olmayanlar ne bilir? (s. 14, str. 24-25)

Bu korkunç Bizanslı **ardiyelerin demir kapakları** her göze görünemezdi. (s. 14, str. 27)

Her şey orada, o yağlı, siyah kaldırımların **sağında solunda**, hamalların bağrıştığı, arabaların birbirlerine girdiği ortaçağ sazlı sözlü labirentteydi. (s. 14, str. 28)

Kahvede üzülür, evde **karısının yanında**, ağlamaklı gibi olur. (s. 14, str. 35-36)

Kahve içerken "Alalım beş on kilo, bir kenara atalım, Eleniçamu" derdi, "**Günün günü** var!" (s. 14, str. 37)

Biraz yorgunlukla Balzac bir **ıtriyatçının hayatını** nasıl adım adım kovalamışsa, ben de Yani Efendi'nin evinin içine girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp kocaman bir roman yapamaz mıydım sanki? (s. 15, str. 3)

Biraz yorgunlukla Balzac bir ıtriyatçının hayatını nasıl adım adım kovalamışsa, ben de **Yani Efendi'nin evinin** içine girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp kocaman bir roman yapamaz mıydım sanki? (s. 15, str. 4)

Yani Efendi ile uğraştığım bu sıralarda **herkesin merakını** çeken, bu herkesin içinde evvelce ben de dahil olup da sonradan çıktığım, köpekli adamı göremiyordum. (s. 15, str. 7)

Yani Efendi ile uğraştığım bu sıralarda herkesin merakını çeken, bu **herkesin içinde** evvelce ben de dahil olup da sonradan çıktığım, köpekli adamı göremiyordum. (s. 15, str. 8)

İstesem, belki her akşam orada **setin üstünde** onu yakalar, ağır ağır bir çok şeylerini öğrenebilirdim. (s. 15, str. 10)

Yani Efendi'nin oğluyla ahbaplığımız beş gün ya sürdü, ya sürmedi. (s. 15, str. 22)

Kadınların baldırından, pokerden, danstan, filminden, ben de konuşurum. (s. 15, str. 24)

Yani Efendi'nin hayatını yazmaktan vazgeçip bu sefer yeniden köpekli adamın peşine düşmeye başladım. (s. 15, str. 31)

Yani Efendi'nin hayatını yazmaktan vazgeçip bu sefer yeniden **köpekli adamın peşine** düşmeye başladım. (s. 15, str. 32)

Herhalde posta müvezziyle uzun bir **ahbaplığın neticesi!** (s. 16, str. 8)

Herkesin yanında bağıra bağıra konuşmayacak pek bir şeyim yoktur. (s. 16, str. 18)

Yazlık için **ihtiyar Matmazel Katina'nın** evinde bir oda tutmuştur. (s. 16, str. 26)

Katina'nın evindeki Ahmet, o rüzgarda dün gece denize girdi. (s. 16, str. 30)

Dün gece **meşhur çikolatacının kızı** Katinaki'yi atmış sandala, Heybeliada'ya geçmişler. (s. 16, str. 36)

Biraz sonra bir de baktım; **Heybeli'nin turu** yolunda fenerli bir araba gidiyor. (s. 17, str. 2)

Katinaki'nin saçları da kim bilir ne lavantası kokar? (s. 17, str. 6)

İnsanın beyni döner, be Barba! (s. 17, str. 7)

Bari **yumuşak Katinaki'nin bir yerini** incitmeseydi!.. (s. 17, str. 9)

Kahve, çay, gazoz, sakal tıraşı, bir tek rakı, bir salkım üzüm, vesaire... gibi şeylere büyük sırlar ifşa ederse de, bana kalırsa **insanların gizli tarafını** bu küçücük şeyler için öğrenmiyor. (s. 17, str. 16)

Şimdi sabahları **gazinonun bir köşesinde** herkesin karşısında yazıyorsam, onun yüzündendir. (s. 18, str. 1)

Şimdi sabahları gazinonun bir köşesinde **herkesin karşısında** yazıyorsam, onun yüzündendir. (s. 18, str. 1)

Müvezziiin yüzüne bakmadan: (s. 18, str. 19)

Öyle tuhaf bakıştık ki, **ikimizin de içinden** aynı kötü, saygısız arzu, aynı zamanda mı geçti bilmem. (s. 18, str. 22-23)

Sonra deniz kenarında **issiz bir kayanın dibine** çömeldik. (s. 18, str. 33)

Zarfın içindeki dörde katlanmış bir kâğıtta şu satırlar: (s. 18, str. 35)

(**Hikâyenin ismi** de pek şairane, hissi tarafından!) (s. 19, str. 5)

Burada **sevgilisinin pek romantik bir tasviri** vardı, çabucak atladık. (s. 20, str. 2)

Onu ikinci görüşümde **vapurun alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığını**, bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğru gittiğimi duydum. (s. 20, str. 11-12)

Sevdiklerimin lakırdıları kulağıma bile girmiyordu. (s. 21, str. 1)

Vapurun başına gittim oturdum. (s. 21, str. 17)

Baht ile **bahtsızlığın çizgisinde** olan adam mehtaptaki aşıktır. (s. 21, str. 25)

Güneşin ona attığı ışıkların aksidir bu gördüğün... (s. 22, str. 10-11)

Güneşin ona attığı **ışıkların aksidir** bu gördüğün... (s. 22, str. 11)

Şimdi seni yakalasam, beraber **denizin dibine** gitsek, bir daha çıkmasak. (s. 22, str. 27)

Bizi **denizin dibinden** birtakım bizden gayrı mahlûkat alır, doğru oraya götürürler. (s. 22, str. 27)

Bütün coğrafya kitaplarını altüst etmiş, yeni nazariyemle **sevgilimin elini** tutabilmişim. (s. 22, str. 30)

Müvezziiin yüzü çok tuhaf olmuştu. (s. 22, str. 32)

Kimsenin hayatının gizli taraflarını öğrenmek istemediğini bana şöyle anlattı: (s. 22, str. 33)

Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan bir adamın benim gibi, senin gibi bir adam oluşuna şaşıtm doğrusu... (s. 23, str. 4)

İşte bu, **mantarların en nefisidir**. (s. 23, str. 17)

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım o posta müvezzii ile beraberce yaptığımız, başkasının mektubunu açmak ayıbyıla bütün bir sonbahar bu adamla beraber dolaştım. (s. 23, str. 21)

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım o posta müvezzii ile beraberce yaptığımız, **başkasının mektubunu** açmak ayıbıyla bütün bir sonbahar bu adamla beraber dolaştım. (s. 23, str. 22)

Bir gün bir hikayem bana hiç olmazsa **birkaç günün geçimini** sağlayacak. (s. 23, str. 34-35)

Ben bu eve kapanıp **geçmiş senelerin ıstırabını** içimde duyar, eve kapanıp çamurdan ve alçıdan heykeller yapamayacağımı da düşünür, ancak bir kahvede yazı yazabileceğimi hatırlar, bunalırdım. (s. 24, str. 10)

Başmuharrir **cenaplarının karşısına** çıktık. (s. 24, str. 14-15)

Haksızlıkların olmadığı bir dünya... (s. 24, str. 25)

İnsanların hepsinin mesut olduğu, hiç olmazsa iş bulduğu, doyduğu bir dünya... (s. 24, str. 26)

Hırsızlıkların, **başkalarının hakkına** tecavüz etmelerin bol bol bulunmadığı... (s. 24, str. 27)

Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götüremediği, **her genç kızın namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği**, para için namus, ar, haya, hayat, gece, gündüz satılmadığı bir dünya... (s. 24, str. 32-33)

Muhabbet tellallarının günde otuz lira kazanmadığı bir dünya... (s. 24, str. 34-35)

Kafanın, kolun çalışabildiği zaman insanın muhakkak doyabildiği, eğlenebildiği bir dünya...(s. 24, str. 36)

Kafanın, kolun çalışabildiği zaman **insanın muhakkak doyabildiği, eğlenebildiği** bir dünya...(s. 24, str. 37)

...doğru şeyler söylemeye salahiyyetler kıvranan **adamin, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği** bir dünya...(s. 25, str. 2)

Kışın bazı cumartesi günleri **şehrin gürültüsünden** uzaklara gitmek öyle bir arzu halinde yapışır ki bana...(s. 25, str. 13)

Pervanenin her vuruşunu duyacağım. (s. 25, str. 19)

Zaman zaman **çocukluğumun rüyalarındaki gibi bir yere** düşecektir gemi... (s. 25, str. 22)

Yunusların atladığı **denizin üstünde** sandallar, çapari ile uskumru tutuyorlardır. (s. 25, str. 24)

Delikanlıların hepsi balıktadır. (s. 25, str. 31)

İskelenin burnu hizasında gözükken ufak noktalar halindeki sandalların hepsi bizim köylüdür. (s. 25, str. 32)

İskelenin burnu hizasında gözükken ufak noktalar halindeki **sandalların hepsi** bizim köylüdür. (s. 25, str. 33)

Şimdi artık **şehrin girdi çıktısından, gürültüsünden** uzağız. (s. 25, str. 34)

Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cıgara kokulu kiraathaneler, ne **meşhurların devam ettiği** korkunç pastaneler... (s. 25, str. 37)

Bizim köyün denizinde, karabatakların boyunlarını uzatarak denize baktıkları, birdenbire uskumru sürülerine doğru daldıkları görülür. (s. 26, str. 1)

Bizim köyün denizinde, **karabatakların boyunlarını** uzatarak denize baktıkları, birdenbire uskumru sürülerine doğru daldıkları görülür. (s. 26, str. 2)

İnsanların elleri büyük ve çatlaktır. (s. 26, str. 14)

Kedilerin her tarafı yırtıktır. (s. 26, str. 14)

Dışlerinin arkasında zehir keseleri vardır. (s. 26, str. 16)

Ben bu **adamın hikâyelerini** neşrettirmek isterken adamcağız öldü. (s. 27, str. 6)

O, her **hikâyenin sonunda** hemen, hemen o hikâyeyi kendisine ilham eden, benim de merakımı gideren birtakım izahat verdi. (s. 27, str. 12)

Bunlardan bir tanesi bile bu kızın o çocukla sinemaya gitmesine bir vesile... (s. 28, str. 16)

Bunlardan bir tanesi bile bu **kızın o çocukla sinemaya gitmesine** bir vesile... (s. 28, str. 16)

Her karanlık köşe başında bir **genç kızın kokusu** koklanan bu mahallede rakı, frengi, veremle bile yaşamak, yaşamaktır. (s. 29, str. 1)

Herifinin evinde bir radyocuk, bir yeşil yogan, bir sandık kirli çamaşır varmış. (s. 29, str. 7)

Dükkânı da hemen **evinin karşısında**... (s. 29, str. 9)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüznü, yalnız sokakta **peşine düşenlerin hepsinin** kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu

ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s. 29, str. 11)

Karşıda dükkânda **kocasının dirseklerine** kadar kocaman, kocaman kıllı adaleli kolunu, çenesini görüyor. (s. 29, str. 16)

Bir Türk delikanlısı, bir gece **kulübenin camlarını** kırarak odasına girmiş bir daha çıkmıştı dokuz ay on gün sonra bu kapkara şey çıkmıştı. (s. 29, str. 24)

Yunanistan'da kalmış **kocasının ismine** çabucak vaftiz edilmişti. (s. 29, str. 26)

Bir akşam bir büyük **memurun geldiğini**, öbür akşam şişman adamım bir masa hazırlattığını bir görse kocakarı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa...(s. 29, str. 35)

Bir akşam bir büyük memurun geldiğini, öbür akşam **şişman adamın bir masa hazırlattığını** bir görse kocakarı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa...(s. 29, str. 36)

Üzülüyor ama üzüntüsü, **kızının esmer güzeli olmasına...** (s. 30, str. 1)

Ya dülgeri sevmezse ya bir **komşunun güzel çocuğuna** ya dülgerin bir arkadaşına göz koyuverirse işini kim kolaylaştıracak?. (s. 30, str. 8)

Ya dülgeri sevmezse ya bir komşunun güzel çocuğuna ya **dülgerin bir arkadaşına** göz koyuverirse işini kim kolaylaştıracak?. (s. 30, str. 9)

Kızcağızın bir yeni elbisesi vardı. (s. 30, str. 12)

İnsanın gözü erkeği öyle candan bakarken, kendinden öylesine bir tatlı şey isterken görüyordu ki dayanamıyor: (s. 30, str. 19)

Dülgerin korkunç gözleri vardı. (s. 30, str. 33)

İşte o zaman **namusun ne demek olduğunu** anlasaydın. (s. 31, str. 20)

İnsanın damarında şeytan gezinmeye başladı mı başlıyorlar namustan bahsetmeye. (s. 31, str. 21)

Kovayı yere bırakmış, şimdi büsbütün kavgayı azıtmış kadınları dinlenmeye hazırlanırken bir aralık **kovamın içine** baktım ki, "Aman yarabbi!" suyun içinde bir beyaz bulut yüzmüyor mu? (s. 31, str. 27)

Kovayı yere bırakmış, şimdi büsbütün kavgayı azıtmış kadınları dinlenmeye hazırlanırken bir aralık kovamın içine baktım ki, "Aman yarabbi!" **suyun içinde** bir beyaz bulut yüzmüyor mu? (s. 31, str. 28)

Ben, **kulübemizin tek odasının** ortasına iki elimle sıkı, sıkı kavradığım kovayı bıraktım. (s. 32, str. 19)

Tavanın is bağlamış saçlarından su simsiyah kesilmişti. (s. 32, str. 25)

Ah **kapının önünde** şık, bey çocukları geceleri sana ıslık çalmasalar, yanaklarından öpmeseler, seni kovama koysam da evime bulut gibi götürsem...(s. 32, str. 29)

Kulübenin penceresinden sokağa bakardım. (s. 32, str. 32)

Karidesçinin evine gittik. (s. 33, str. 6)

Çiftliğin az ilerisinden bir nehir geçirdi. (s. 34, str. 12)

Bir tepeden bu **nehirin güneş içinde kıvrıldığını**, bir yerde kaybolup öteden tekrar bütün genişliği pırlıltısı, haşmetiyle geçtiğini bir at üstünde seyredirdi. (s. 34, str. 14)

Sonra, bir **dananın kendi yağıyla** bir kazığın üstünde kızartıldığını, adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düşünlerini görürdü. (s. 34, str. 16)

Sonra, bir dananın kendi yağıyla bir **kazığın üstünde** kızartıldığını, adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düşünlerini görürdü. (s. 34, str. 16)

Sonra, bir dananın kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını, adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, **tatlı bir kızın düşünlerini** görürdü. (s. 34, str. 18)

Köylüler kıl torbaların, **patlak çuvalların içinde** peynirler, cevizler, mısırlar, yumurtalar getirir, o ellerini sokar, bakar: (s. 35, str. 2)

Ama şose başı bakkal dükkânı öylesine unutmuştu ki, **hayatının bir devresinde** uyumadan evvel gördüğü bu kötü rüyayı hatırlamamak çok ister, hatırlamaz da...(s. 35, str. 22)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun **sirasının yanında** yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s. 35, str. 33)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü **sirasının içinden** bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s. 35, str. 34)

Sıra arkadaşı onu bırakıp **başka birisinin yanına** gitti. (s. 36, str. 14)

İstanbul'un تنها bir semtinde, üç kestane ağacının ortasında, bir kahve hatırlıyordu. (s. 36, str. 18)

Gece, yatağında, bir **dersin boşluğunu, kıymetsizliğini** anladığı zaman, ertesi gün gelir, kahve hala kiralık mıdır diye bakardı. (s. 36, str. 24)

Uygurca öğrenmeye, bir türlü de becerememeye başladığı bir gün burada bir mahalle köpeğinin yanında, **küçük çırağın karşısında** ağlamıştı. (s. 36, str. 30)

Bu **paranın hatırı** için kızın ona yapmadığı kalmıyordu. (s. 37, str. 14)

Koparıp koparıp tazelenen, oynayan bir şey, bir yılan kuyruğu, bir **ağın içinde** çırpınıp duruyordu. (s. 37, str. 22)

İşte sevgilim, bu hikâyedeki **adamın işi** olmadı. (s. 37, str. 28)

Bir fakir ailenin küçük bir çocuğunu tanırım. (s. 37, str. 31)

...latif rayihali şaraplar içiyor, tertemiz bir yatakta seni **kollarımın arasına** alıyor, sana: (s. 38, str. 7)

Gözlerimin içine baktı: (s. 38, str. 30)

Hala devam edip giden şu **harbin ilk senesi**ydi. (s. 39, str. 1)

Karidesçinin evine galiba her çarşamba akşamı damlardım. (s. 39, str. 3)

...levhası kapısına yapışmadan evvel **karidesçinin evi**, Çarşamba akşamları saat altıdan sonra karanlık, boş, ağaçsız, ... (s. 40, str. 2)

Evin hem **içinde**, hem **dışındaydım**. (s. 40, str. 6)

...cümbüşünden çıkan **bozuk havaların bendeki tesirine** bakardı. (s. 40, str. 10)

...kendilerinin ise **karidesçinin malı** oldukları halde, beni de iyi bir kiracı diye sevdiklerini söylerlerdi. (s. 41, str. 2)

...ne **karidesçinin odanın içini erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesi** ne de Sofiyanın şimdi masanın altında kalmış, dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları karidesçinin elini güzelleştirebilirdi. (s. 41, str. 9)

...ne karidesçinin **odanın içini** erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesin ne de **Sofiya'nın şimdi masanın altında kalmış, dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları** karidesçinin elini güzelleştirebilirdi. (s. 41, str. 10)

...ne karidesçinin odanın içini erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesin ne de Sofiyanın şimdi **masanın altında** kalmış, dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları karidesçinin elini güzelleştirebilirdi. (s. 41, str. 10)

...onun rengine sıkılamen dediği bu tatlı kırmızı, yine onun süveter dediği **hırkanın** içinde onu yeni zamanlara ...(s. 41, str. 14)

...karidesçiler sanki gitmişler, **odanın** içinde yanmış karanfil kokusu ile yalnız kalmışız hülyası içinde severdim. (s. 41, str. 17)

...**yarın dudağından** getirildi derdim. (s. 41, str. 20)

...**bu damlanın peşinden** nerelere kadar gitmek mümkünse gittiğim olurdu. (s. 41, str. 25)

...bol ışıklı bir oda, **güzel bir yüzün bir kenarına** konmuş aynı yağmur damlası (s. 41, str. 29)

...böylece **sevgilimin çok esmer yüzünde** firar eden, kayıp giden bir tadı karıştırarak içindekini bir hamlede yutardım. (s. 42, str. 3)

...İsteyan bana daha yaşı kırkı henüz aşmış, **kötü bestekârların, modası gelip geçmiş şarkılarını**, gözlerini süzerek benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini yahut verilip verilmeyeceğini düşünen, beyaz ve masum alnıyla gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde bakarak çalardı. (s. 42, str. 8)

...İsteyan bana daha yaşı kırkı henüz aşmış, kötü bestekârların, modası gelip geçmiş şarkılarını, gözlerini süzerek **benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini** yahut verilip verilmeyeceğini düşünen, beyaz ve masum alnıyla gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde bakarak çalardı. (s. 42, str. 9)

...İsteyan bana daha yaşı kırkı henüz aşmış, kötü bestekârların, modası gelip geçmiş şarkılarını, gözlerini süzerek benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini yahut verilip verilmeyeceğini düşünen, beyaz ve masum alnıyla gözleri **yüzümün neresinde** olduğunu anlayamadığım bir şekilde bakarak çalardı. (s. 42, str. 11)

...geçenlerde **sevgilimin bir arkadaşı** ile buluşmuştum. (s. 42, str. 13)

Küçük odadaki alçak sedirin üzerinde bu yağmur tıkırtısını dinlerken, kızın sarı kafası göğsüme düşmüş bir vaziyette; (s. 42, str. 15)

Küçük odadaki alçak sedirin üzerinde bu yağmur tıkırtısını dinlerken, **kızın sarı kafası** göğsüme düşmüş bir vaziyette; (s. 42, str. 16)

...aklıma ne gelirse yazdığım için **karidesçinin evini** unutmuş gibi oldum. (s. 42, str. 24)

Ondan sonra **yatağımın sıcaklığını** düşünerek biraz daha pastırma, bir çatal daha lahana turşusu yerim. (s. 42, str. 35)

Acaba sokakta **karın altında** titreyen çocuğa verdiğim on kuruşla daha ne kadar mesut olacağımı düşünmeden karidesçinin evini bulabilecek miyim? (s. 43, str. 3)

Acaba sokakta karın altında titreyen çocuğa verdiğim on kuruşla daha ne kadar mesut olacağımı düşünmeden **karidesçinin evini** bulabilecek miyim? (s. 43, str. 4)

İyisi mi **karidesçinin evini** hususi bir meyhane sayalım. (s. 43, str. 23)

Bir aralık **Koço'nun – karidesçinin – üç çocuğu** birden odaya dolarlardı. (s. 44, str. 5)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam **karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini** bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım. (s. 44, str. 9-10)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları ile elmaya, şam fıstığı ile tuzlu bademe, bu güzel kıvırcık saçları ile adeta bakarken ağzına pastırma veren, annesinin eteğinden sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de dalardı. (s. 44, str.17)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları ile elmaya, şam fıstığı ile tuzlu bademe, bu güzel kıvırcık saçları ile adeta bakarken ağzına pastırma veren, **annesinin eteğinden** sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de dalardı. (s. 44, str. 19)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları ile elmaya, şam fıstığı ile tuzlu bademe, bu güzel kıvırcık saçları ile adeta bakarken ağzına pastırma veren, annesinin eteğinden **sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine** de dalardı. (s. 44, str. 20)

Annesinin elini kavrar, su isterdi. (s. 44, str. 24)

Karidesçinin çocuklarının en küçüğünü severdim. (s. 44, str. 27)

Karidesçinin öteki iki çocuğunun ikisi de başka anadan oldukları için evin içindeki durumları küçük çocuğunkinden farklıydı. (s. 44, str. 31)

Karidesçinin öteki iki çocuğunun ikisi de başka anadan oldukları için **evin içindeki** durumları küçük çocuğunkinden farklıydı. (s. 44, str. 32)

Onun, insanın **gözlerinin içine** bakan, insanı seven hali küçük işleri tatlı bir süratle atılarak sevinçle yapması sonra sakin çekilmesi görülecek bir şeydi. (s. 45, str. 3)

Bu Sofiya, **başkalarının ve kocasının yanında** küllü duran kötü üvey ana ruhu ile, herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolü ile...(s. 45, str. 27)

Babasının yanında çalışmıyor. (s. 46, str. 1)

Aleko, **burunları yırtık kunduraların üstünde**, kısa pantolonundan parça parça, al al...(s. 46, str. 3)

...en sonra da Sofiya odadan çıkarlarken **yağmurun sesi** yeniden başlar, hala alevi tüten kömürler konuşmaya başlardı. (s. 46, str. 14)

Ellerim **Yorgiya'nın ellerine** birtakım hazinelerden gümüş ve altınlardan, servetten, saadetten bir şeyler yokluyor gibi, bir altın babası hasis gibi yoklardı. (s. 46, str. 21)

Aralık odanın halkasına geçirilmiş kancayı açar, karidesçi, karısı odaya tekrar girerlerdi. (s. 46, str. 30)

Karidesçinin ihtiyar babası kendi kendine söylenirdi. (s. 46, str. 32)

Gündüz gözüyle **karidesçinin evini** hiç görmemiştim. (s. 46, str. 34)

Karidesçinin evi iç içe iki odadan ibaretti. (s. 46, str. 36)

Sokağa nazır pencerelerin önündeki sedirde oturuyorum. (s. 47, str. 2)

Kapının sağında duvarda **halı taklidi Avrupa basması bir bezin hemen altında** bir karyola, ayak ucunda iki resim iştirilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepeti ile marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası yarı yarıya gözükmüyorlar. (s. 47, str. 4)

Kapının sağında duvarda halı taklidi Avrupa basması bir bezin hemen altında bir karyola, ayak ucunda iki resim iştirilmiş bir ayna, **karyolanın altından** devrilmiş bir dikiş sepeti ile marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası yarı yarıya gözükmüyorlar. (s. 47, str. 6)

Bu dolabın içini görmek merakı beni sarıyor. (s. 47, str. 9)

Elimdeki iğnedenliği **iki satırlı bir etajerin alt gözüne** bırakıyorum. (s. 47, str. 12)

Burada bırakayım da **kızın başına** vursun değil mi? (s. 47, str. 31)

Atları dizgini azıya almış bir kızağın içinde kara sakallı kürklü bir adamla posbıyıklı, hareketsiz, atların bu gidişi kendisine vız gelen bir arabacı...(s. 48, str. 4)

Atları dizgini azıya almış bir kızağın içinde kara sakallı kürklü bir adamla posbıyıklı, hareketsiz, **atların bu gidişi** kendisine vız gelen bir arabacı...(s. 48, str. 5)

Kızın yüzü gözükmüyor. (s. 48, str.7)

Sırtında beyaz bir kürk var, **atların yanı başında** koşan köpek, bu koşan kızağa göre hareketsiz, adeta durmuş halde...(s. 48, str.8)

Dünya yüzünde gördüğüm **şehirlerin mahallelerini** hep böyle perişan, dalgın, meyus dolaşırdım; tahlil edemediğim öyle tuhaf yumuşaklıklar, acılar duyardım. (s. 49, str. 1)

Bu eve yerleşmek, bu kıza akşamları, yarın yapacağı **yemeklerin erzakını** getirmek, bu kızın boynuma atılması. (s. 49, str. 8)

Bu eve yerleşmek, bu kıza akşamları, yarın yapacağı yemeklerin erzakını getirmek, bu **kızın boynuma atılması**. (s. 49, str. 9)

Şehrin büyük caddesinin o cazip havasına karışmış sürüklenirken Yorgiya'yı tanıyınca mahallesini, evini de tanımak arzusu yeniden, bende canlandı. (s. 50, str. 18-19)

Şimdi tramvaya atlayabilirdim; o ıslak insan, nefes, ayak kokulu tramvaya, **insanların içine...** (s. 50, str. 30)

Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, insanlarıyla yuvarlanır gibi inen bu **yokuşların manzarası** görülmemiş bir şey gibi... (s. 50, str. 36)

Bir adam **evin camlarını** kırar. (s.51, str. 12)

Ama **evlerin içinde**, hatta bazı ağaçların arasında hayat fıkır fıkır kaynamaktadır. (s.51, str. 14)

Ama evlerin içinde, hatta bazı **ağaçların arasında** hayat fıkır fıkır kaynamaktadır. (s.51, str. 15)

"**Ziba'nın bülbülü** de susmak bilmez ki" karşılığını verir; mangalı karıştırır, haykırır: (s.51, str. 24)

O kaşlarını kaldırır, başka **evin penceresindeki** bir arkadaşına: (s.52, str. 25)

Sevgilimin evi çok aşağılarda kalmıştır. (s.52, str. 31)

Sevgilimin evine daha girmemiştim. (s.52, str. 31)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözükep bir aralığa saptığını, bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği **meydanın ortasına** yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53, str. 4)

Kahvenin içinde bir adam. (s.53, str. 14)

Filim, **yaptıklarının cezasını** bir defa bile çekmemelik etmedi ki. (s.54, str. 6)

İnsanın ağızından girer, burnundan çıkar. (s.54, str. 9)

Filim Hayri'nin metresi Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki ustura yarasıyla, Ziba'daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı Filim tarafından manzarası iyi olmadığı için kesilmiştir. (s.54, str. 17)

Filim Hayri'nin metresi **Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki ustura yarasıyla, Ziba'daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı Filim tarafından manzarası iyi olmadığı için kesilmiştir.** (s.54, str. 17)

Filim Hayri'nin metresi Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki ustura yarasıyla, Ziba'daki **kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı Filim tarafından manzarası iyi olmadığı için kesilmiştir.** (s.54, str. 18)

Birçok evin camları onun tarafından kırılmıştır. (s.54, str. 22)

Yalnız Beyoğlu'ndaki sinemada **bir ceketin ceplerini** karıştırdığım yüz defa inkâr etti. (s.54, str. 25)

Ayşe'nin başına yemin ederim, ben yapmamıştım. (s.54, str. 27)

Filim'in bunları yapmaması daha doğrudu. (s.54, str. 30)

Hayır, diyeceğim, Filim Hayri, **kötü işinin cezasını** çekmiştir. (s.54, str. 32)

Hâlbuki ben de yan külhanbey, yan entelektüel, yarı deli, yarı akıllı, **hayatın içinde** var olduğumu anlıyor, anlatıyordum. (s.56, str. 7)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, çok genç çehreli, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı. (s.56, str. 19)

Gelsin de beraber yiyelim içelim, sonra onu **bir sokağın başına** kadar götüreyim, benden yine iki lira istesin, ben bir defa öpmeyi teklif edeyim; (s.56, str. 33)

İnsanlar birdenbire **İçimin mahallesinin** caddelerini, meyhanelerini doldururlardı. (s.57, str. 32)

Hele **bu kızların bacakları** insanı insana ne kadar yakınlaştırıyordu! (s.58, str. 9)

Millet, **rakısının başına** oturmuştu. (s.58, str. 15)

Ben aklıma **o delikanlının ağızından** şöyle söylüyordum: (s.58, str. 19)

Hatta ben kendi kendime gizli bir pencereden tabiatın içinde, açık sahneler çevriliyormuş da **kimsenin haberi** yokmuş hayaline düştüm. (s.59, str. 6)

Bu filmin mevzuunda yalnız iyilikler, kahramanlıklar, küçük temiz maceralar vardı. (s.59, str. 6)

Genç adamın bir arkadaşı da şöyle yirmi otuz adım arkadan takip ediyordu. (s.59, str. 8)

Biraz sonra genç adam memnun, **arkadaşının yanına** döndü: (s.59, str. 18)

Onlar **kızın yanına** varmıştılar. (s.59, str. 27)

Bu sözler **kızın yanında** söyleniyor diye düşündüm. (s.59, str. 27)

Muhayyilem kızın utandığını, kıpkırmızı olduğunu, küçüldüğünü, **genç adamın koluna** abanıp başını omzuna bir saniye sürdüğünü, içinin aydınlandığını, gözünün güldüğünü de gördü. (s.59, str. 29)

Tepebaşı' nın arkasındaki kanepelere oturmuş. (s.59, str. 36)

Yarın, hemen yarın, **bu ışıkların içinde** bizim ışığımızın da yandığını göreceğiz. (s.60, str. 3)

Muhayyel bir sevgili ile, muhayyel bir ışıkla dolaşırken **Beyoğlu'nun küçük meyhanelerinde** kitara çalan bir Rum arkadaşına rastladım: (s.60, str. 14)

Vay **canımın içi!** İyiyim! (s.60, str. 17)

İnsanın bu karanlık **sokağın içinde** içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir uğrunda ölünecek insan çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık... (s.61, str. 2)

İnsan **arkadaşının işini** yapmalı değil mi ya? (s.61, str. 11)

Ah! Bu bazıları beyaz bıyıklı, bazıları matruş oldukları halde bembeyaz çember sakallı gibi, kimisi **kır saçlarının altında** hâlâ genç, canlı, kimisi hiç mi hiç ağarmamış saçlarının altında, bitkin, buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş insanlar!.. (s.62, str. 10)

Ah! Bu bazıları beyaz bıyıklı, bazıları matruş oldukları halde bembeyaz çember sakallı gibi, kimisi kır saçlarının altında hâlâ genç, canlı, kimisi hiç mi hiç ağarmamış **saçlarının altında**, bitkin, buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş insanlar!.. (s.62, str. 11)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, **hepsinin hayatı** birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62, str. 16)

Akşamın saat dokuzuna doğru pek tenhalaşan bu pastanede artık, meçhul birkaç insan vardır. (s.62, str. 19)

Bunlar, bana öyle gelir ki, vaktiyle verdikleri bir randevuya o gün canları istememiş de gitmemişler, **bu randevunun kıymetini** sonradan anlamışlar da,.. (s.62, str. 22)

Sıcak İstanbul gecesini serinleten **otomobillerin içinde** kadınlar, haciağalar, Mecidiyeköyü'ndeki gazinolara gidiyorlar. (s.65, str. 25)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65, str. 32)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir **gergedanın ayakları** altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65, str. 34)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir **atın üzerinde** yine bir müstemlekeci... (s.65, str. 35)

Belki de **bir genç kızın mahcupluğunu, sevmek hissini kaybettiği** saat bu saattir. (s.66, str. 2)

Göğsünün kılları, yüzünün şekli, güzel bir külhanbey gençlikten bahsediyor. (s.66, str. 2)

Göğsünün kılları, **yüzünün şekli**, güzel bir külhanbey gençlikten bahsediyor. (s.66, str. 5)

Garson çiçekbozuğu, **ağzının sağ yanı** şişmiş, sanki suratına her akşam bir yumruk yiyor herif. (s.66, str. 9)

Leon'un kucağındaki cümbüş, parlaklığını biraz kaybetmiş. (s.66, str. 13)

Leon'un karısı, Leon'un bütün namusu ondan belli. (s.66, str. 25)

Leon'un karısı, **Leon'un bütün namusu** ondan belli. (s.66, str. 25)

Sabah, **camekânın üç tarafından** birden parlıyor. (s.66, str. 30)

Sefil komisyonculara ev bulmaları için para vaat eden bir adam **sokağın ortasında** haykırıyor: (s.66, str. 36)

Sabahın saat dördüne kadar birbirimize hikâyeler anlattık. (s.67, str. 7)

Benim **o maviye çalan ışığın altında** bu siyah saçlı, esmer mahlûku adeta sevdim. (s.67, str. 13)

Bir hafta geçmemiști ki, onunla yeniden konuşmak için, **bol pijamaların içinde**, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.67, str. 23)

Bir hafta geçmemiști ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, **dünyanın halinden**, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.67, str. 25)

Kızın gözüne gözükmek için ayağa kalktım. (s.67, str. 29)

Akşamları böyle geçer, gündüz olur olmaz **Yorgiya'nın mahallesine** koşardım. (s.68, str. 10)

Şimdi artık **o mahallenin insanları** da beni alakalandırıyordu. (s.68, str. 11)

Sevgilimin mahallesini, arkadaşlarımı onun kadar severdim. (s.68, str. 12)

On iki yaşında **evlerinin arkasındaki** mezbelede ip atarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69, str. 3)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda **korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini** de beraber verir. (s.69, str. 5)

Sonra birdenbire **Katina'nın arzulu, ufak, çekik gözlerine** şehvetli bir sabitlik otururdu. (s.69, str. 13)

Şimdiden sonra gözlerini **insanın gözlerine** lüzuci bir halde yapıştırırdı. (s.69, str. 15)

...sirayet etmiş olduğunu hisseden Katina'nın, dünyasına **bir başkasıyla iştirakin sevinciydi**. (s.69, str. 20)

Katina'nın elbiselerinde insanı çocuk gibi sevindiren, bir pasta kokusu hiç eksik olmazdı. (s.70, str. 1)

Katina'nın elleri her zaman sıcak, nemliydi. (s.70, str. 6)

İşin en tuhafı, **Katina'nın aşkı** idi. (s.70, str. 21)

Katina'nın gözlerine bu koyu, ağır, biraz esrarengiz mananın neden çöreklenip oturduğunu bu havadisi öğrenir öğrenmez anladım. (s.70, str. 24)

İnsanoğlunun huylarının ta gözlerine kadar sinişine mi şaşardım, nedir? (s.70, str. 28)

Bir akşam, **Yenişehir'in meyhanelerinin** önünde ona sevgilisiyle rastladım. (s.70, str. 30)

Yanağının derisi uçuk ama yine de tatlı bir al renkteydi. (s.70, str. 37)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibiydiler. (s.71, str. 2)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla **Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları** gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibiydiler. (s.71, str. 3)

O kadar zayıfladı ki, **sevgilisinin bacaklarının** mevzun ipinceliği yanında bile onunkiler değnek gibi kaldı. (s.71, str. 10)

Katina'nın üç erkek dostundan ikisinin içlerine çocuğu bir görmek arzusu düştü ama, gidip göremediler. (s.71, str. 12)

Katina'nın üç erkek dostundan **ikisinin içlerine** çocuğu bir görmek arzusu düştü ama, gidip göremediler. (s.71, str. 12)

Falcı Matmazel Todori de **o mahallenin sevdiğim insanlarındandı**: (s.71, str. 25)

İskambil falcısı **Matmazel Todori' nin endam aynalı odasında**, bana hiç yabancı gelmeyen kozmopolit eşyalar arasında bir tanesi vardı ki, pek hoşuma giderdi. (s.72, str. 1)

Bana yabancı gelmeyen diyorum ama, bu eşyaları, ömrümde ne **bir kadının odasında**, ne de dostlarımdan bir Rum'un evinde görmüş değilim. (s.72, str. 4)

Bana yabancı gelmeyen diyorum ama, bu eşyaları, ömrümde ne bir kadının odasında, ne de dostlarımdan **bir Rum'un evinde** görmüş değilim. (s.72, str. 7)

Ben, bu eşyaları ya **bir romanın içinde** okudum; (s.72, str. 7)

...yahut da bir paskalya akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten **matmazelin acayip kıyafetinden**, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s.72, str. 9)

O, ya bir roman sayfasından aşırılmış yahut da **ihtiyar bir matmazelin arkasından** hayal edilmiş eşyalar arasında bir tanesi, pek hoşuma giderdi, demiştim. (s.72, str. 12)

Her ikisinin üzerinde de bir sakallı insan resmi vardı. (s.72, str. 17)

Resimlerin altında Dreyfüs ismi okunuyordu. (s.72, str. 18)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş **maskeli bir balonun iki hatırası** da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s.72, str. 21)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde **aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden** insana bakıyordu. (s.72, str. 23)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafisi de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefalete sokan dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73, str. 1)

Aynanın üstünde **Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafisi** de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefalete sokan dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73, str. 1-2)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafisi de, **hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefalete sokan dudaklarıyla** insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73, str. 2-3)

Matmazel Todori'nin yanına uzanırdı. (s.73, str. 32)

Leğenin içine korkunç, buz gibi, berrak bir su düşerdi. (s.73, str. 34)

Maskenin yanından bir Fransız kontunun: (s.74, str. 1)

Maskenin yanından **bir Fransız kontunun:**

"Adieu, cherie. Je t'ecrirais et je reviendrais pour t'emmener a Paris"* dediğini duyar gibi olurduk. (s.74, str. 1-2-3)

Yenişehir'in kokoreçler kızaran meyhanesinden sokağa, kalın, kavgacı hayaletler karışırdı. (s.74, str. 4)

Kediler, köpekler, yağmur, çamur, küçük, öpülmüş kızlar **bir fenerin aydınlığından** birdenbire kapkaranlık bir sokağa dalarlardı. (s.74, str. 6)

Yağmurda ıslanmış bir kadının sarı ondüleli saçları, bana, karanlık, mangallı, leğen, ibrik, bir karyoladan ibaret bir oda düşündürdü. (s.74, str. 8-9)

Matmazel Todori'nin falını duymadan sokağı seyre dalardım. (s.74, str. 11)

Bu kızın bir anası var, fena karı! (s.74, str. 21)

Dünyanın en hoş köpeği Aleksandra'nın "Flora"sı uludu. (s.74, str. 33)

Dünyanın en hoş köpeği **Aleksandra'nın "Flora"sı** uludu. (s.74, str. 34)

Fakirin çanı az çalar, ölen muhakkak çok fakir!., dedi. (s.75, str. 2)

Hayvanının başını kaşıyarak ona anlatıyormuş gibi söylendi: (s.75, str. 4)

Kadın da, erkek de böyle, **bir kavganın sonunda** soluğu ya nikâh dairesinde alır, yahut da serbest bir birleşme ile yeni bir hayata adım atarlar. (s.75, str. 20)

Ondan sonra **uzun süren sulhun içinde** çocuklara mekteplerinin taksiti, hanımın mantosu... (s.75, str. 22)

Ondan sonra uzun süren sulhun içinde çocuklara **mekteplerinin taksiti**, hanımın mantosu... (s.75, str. 23)

Ondan sonra uzun süren sulhun içinde çocuklara mekteplerinin taksiti, **hanımın mantosu...** (s.75, str. 24)

Uzun lafın kisası, kalktık. (s.75, str. 31)

Bütün benim gibiler **sevgilerinin karşısındaymış** gibi olurlar; sürüden ayrılır mıyım? (s.77, str. 6)

Bu yazdıklarımın, konuştuklarımın çoğunu beğenmiş olacağım ki, kalktım. (s.77, str. 9)

Yoksa öyle insanlar var ki, kafasından tutup koparmak aklımdan geçmese bile, **başka bir insanın aklından** geçebilirse, bunu da yaparsa, ben nihayet bir yazıcıdan başka bir şey olmadığım için, mazur görürüm. (s.78, str. 12)

İnsanların başından geçen, hele benim gibi saf olanlarının... (s.78, str. 19)

Çırılçıplak, mücerrette, insana güzel gibi gelen, foyasını ancak gözle görülür **şeklin içinde** belli eden bir âlemedirler. (s.79, str. 15)

Sana bahsetmek istediğim şeylerin hiçbirinden söz açmadığım için beni affet! (s.79, str. 23)

Mektubun sonunda bir yerinden öpmek âdetini ben de unutmuyorum. (s.79, str. 26)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80, str. 13)

Hadi biz sizin **bahçeler gibi güzel elbiselerinizin, kokulu pudralarınızın altında** iyi bir kalp olduğunu tahayyül edebilirdik. (s.80, str. 16)

Sen **hayallerimin adamı** değilsin. (s.80, str. 22)

Bence **adamın hakkı** vardı. (s.81, str. 35)

Fakat **bütün memleketin ağzında** çalkalanan, bu evlerin anha minha "5.000" liradan fazlaya çıkmayacağı!.. (s.82, str. 11)

Çocuk, subaşında yüzerdi de, o, sevgilim, **çocuğun san saçlarına** dalar dururdu. (s.83, str. 4)

Buranın kadınları yine eskisi gibi... (s.83, str. 11)

Ramazanın 23'üncü günü yine müthiş bir zelzele olacakmış, diye çıkarmışlar. (s.83, str. 11)

Yahut da bir gün bir Avrupa karikatüründe gördüğüm gibi, **karılarının boynuna** takarlar. (s.83, str. 28)

Mesele öyle de olmasa, **gürgenin fiyatı** metre mikâbı yüz liraysa ötekisinin iki yüz doksan liraymış. (s.85, str. 25)

Kahvenin bir köşesine oturdum. (s.86, str. 5)

İşte **müteahhitlerden biri** o imiş. (s.86, str. 6)

Sevgilim, **bizim memleketin çocuklarının** ne kadar güzel olduklarını bilir misin? (s.86, str. 15)

Bilhassa **memleketin çocuklarının** gözlerinde tatlı bir saffet, bir merhamet, bir safiyet vardır ki, değme büyük şehirlerin çocuklarında bunlar yoktur. (s.86, str. 22)

Bilhassa memleketin çocuklarının gözlerinde tatlı bir saffet, bir merhamet, bir safiyet vardır ki, **değme büyük şehirlerin çocuklarında** bunlar yoktur. (s.86, str. 24)

Birçoklarının bilâhare bu güzel buseler alıp verecek olan **dudaklarının kenarlarında**, san, sulu, geceleri korkmaktan olduğunu sandığım uçuklar gördüm. (s.86, str. 30)

Genç adamın gömleğiyle iç fanilasından bir tane bit bulup doktorlara göstermiş. (s.87, str. 13)

Sonra **bir tanesinin muayenehanesinde** toplanarak iklimin kendilerine ettiği hıyaneti Cenabı Hakka protesto etmişler. (s.87, str. 15)

Dün **keresteci Hasan'ın oğluna** İstanbul'da yakalandığı belsoğukluğunu çabuk geçirsin diye Ultraseptyl bulmuştu ya! (s.87, str. 35)

Müracaat edenlerin içinde bakkal dükkânlarındaki -Allah'ın hikmetinden- bir kocaman kara binlik zeytinyağı şişesine bile bir şey olmamış bir hafız efendinin karısı da bu fakirler arasında değil miymiş? (s.88, str. 5)

Müracaat edenlerin içinde bakkal dükkânlarındaki -**Allah'ın hikmetinden**- bir kocaman kara binlik zeytinyağı şişesine bile bir şey olmamış bir hafız efendinin karısı da bu fakirler arasında değil miymiş? (s.88, str. 6)

Müracaat edenlerin içinde bakkal dükkânlarındaki -Allah'ın hikmetinden- bir kocaman kara binlik zeytinyağı şişesine bile bir şey olmamış **bir hafız efendinin karısı** da bu fakirler arasında değil miymiş? (s.88, str. 8)

Vapurun ikinci mevki yan kanepelerine oturdum. (s.89, str. 5)

Park kanepeleri, **bir sinemanın ucuz yeri**, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu,... (s.89, str. 17)

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile **su satan çocuğun suyu**,... (s.89, str. 20)

... yeşil yeşil erikler, boğucu sıcak, **bir gölgenin serinliği**, sahanlıkta içtiğim cigaramı söndürmem için kaba kaba söylenen tramvaya, kasketime ve sarı pantolonuma bakıp teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cigara versene!.." diyen sokak çocuğu... (s.90, str. 1)

Baktım durdum **insanların yüzüne**. (s.90, str. 9)

Gazozun üstüne bir şeftali yedim. (s.90, str. 26)

Siyah gözlüklerimi **burnumun ortasına** çekip gözümün üstünden dikkatle baktım. (s.91, str. 6)

Birisi **havuzun kenarına** boylu boyunca yatmış, vapura ayaklarını sallıyor. (s.91, str. 9)

Köprünün üstünü kalın, gri bir duman kaplamış. (s.91, str. 11)

Sağ yanındaki adamın uslu, terbiyeli bir oğlu olmalı. (s.91, str. 16)

Hele **bir insanın sana şifa veren parlak gözünden** söz aç. (s.92, str. 16-17)

Yoksa **Boğaziçi'nin sapa bir iskelesinde** mi bir kahve bulsam?.. (s.92, str. 18)

Köpekli adamın evi ise yalı boyunda garip bir manzara arz eder! İçinden hâlâ kulağıma boğuk boğuk köpek havlamaları gelir. (s.92, str. 26)

Yer yer perdeleri, camlarına gerilmiş örümcek ağlarıyla **önünden geçenlerden çoğunun** kafasını kaldırıp bakmadığı bu evi yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl Hanım merak eder durur. (s.92, str. 29)

Deniz içindeki **çardağın harap beton ayaklarına** sarıya çalan yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. (s.93, str. 2)

Bir aralık bir **dükkânın aynasında** sarı, adeta bahtsız yüzümü gördüm. (s.94, str. 5)

İçimdeki **havuzun fıskiyesindeki** lastik topu atan sular olduğu halde neye sapsarı ve meyusum? (s.94, str. 7)

Güneş, **sokağın ucundan** bir güzellik ve neşe arazöz gibi bütün caddeyi ısıyor, yıkıyor, neler yapmıyordu!.. (s.94, str. 10)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek fukara **şehrin çoğu kapılarına** "Sari hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s.94, str. 13)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sari hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış **evlerinin düzlüğünden** yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s.94, str. 14)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sari hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan **yokuşların birinin** hemen başında durdum. (s.94, str. 16)

Sırtımı, bir meçhul ağaca vererek **sevgilimin evini** seyrettim. (s.94, str. 17)

Adeta barakamsı **evin alçacık penceresinde** bir ihtiyar kadın hayaleti vardı. (s.94, str. 20)

Erik ağacı, bir tatlı nefes gibi esen **rüzgârın içinde** çok az hareketli, bana hiçbir şey söylemiyordu. (s.95, str. 8)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda **küçük bir kulübenin bahçesindeki**, dallan evin siyah dammı gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. (s.95, str. 32)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, dalları **evin siyah dammı** gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. (s.95, str. 32)

O, **düşüncesizliğin içinde** başlı başına bir âlemdi. (s.96, str. 3)

Kendi kendime bazen "Mehmet Bey" isminde bir arkadaş buluyor, **işin hakikatini** ona söyletmeye çalışıyorum. (s.96, str. 7)

İşte **defterimin bir tarafında** bulduğum şu yazıyı bir okuyun: (s.96, str. 7)

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, Mehmet Bey'in Ahmet Bey hakkında bildikleri, Ahmet Bey'in merakı, tecessüsü, bu hikâyeye başka bir hava vereceğini sanıyorum. (s.97, str. 1)

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, **Mehmet Bey'in Ahmet Bey hakkında bildikleri**, Ahmet Bey'in merakı, tecessüsü, bu hikâyeye başka bir hava vereceğini sanıyorum. (s.97, str. 2)

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, Mehmet Bey'in Ahmet Bey hakkında bildikleri, **Ahmet Bey'in merakı, tecessüsü**, bu hikâyeye başka bir hava vereceğini sanıyorum. (s.97, str. 2)

Biz de Ahmet Bey hakkındaki görüşlerinden, düşüncülerinden vazgeçip, **karidesçinin evi** hakkında olsun, Yorgiya'nın mahallesini görüş noktasında olsun, Yorgiya ve mensup olduğu muhit için olsun, yine bitaraf kalamamakla beraber sessiz -hadi kelimesi yanlış ama öyle diyelim- hissiz, daha doğrusu edebiyatsız olacağını sanıyorum. (s.97, str. 7)

Biz de Ahmet Bey hakkındaki görüşlerinden, düşüncülerinden vazgeçip, karidesçinin evi hakkında olsun, **Yorgiya'nın mahallesini** görüş noktasında olsun, Yorgiya ve mensup olduğu muhit için olsun, yine bitaraf kalamamakla beraber sessiz -hadi kelimesi yanlış ama öyle diyelim- hissiz, daha doğrusu edebiyatsız olacağını sanıyorum. (s.97, str. 8)

Mehmet Bey, **bu hikâyenin içine** bir kahraman gibi girmiş değildir. (s.97, str. 12)

Mehmet Bey'in müşahedelerini, bir muharrir görüşüne de benzetemeyiz. (s.97, str. 13)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar... (s.97, str. 14)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da **Ahmet Bey'in içine**, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar... (s.97, str. 17)

Ama Ahmet Bey bu âlemin, katiyen **Mehmet Bey'in gözlüğüyle** gördüğü gibi olmadığını, çünkü kendisinin yaşadığını, fakat kendisinin daldığı şekilde bulunmadığını hissetmiştir. (s.97, str. 22)

Ancak **her ikisinin eksiksiz bir halitası** ile bu hikâyenin künhüne varılabilir. (s.97, str. 25)

Ancak her ikisinin eksiksiz bir halitası ile **bu hikâyenin künhüne** varılabilir. (s.97, str. 25)

Mehmet Bey **arkadaşının âlemine** tam bir alakasızlıkla bağlı olamaz. (s.98, str. 1)

Mehmet Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen Ahmet Bey'in düşünceli, hulyalı âleminin de bir hakikati, dünyayı anlama, yaşama tarafı olmaması imkânı yoktur. (s.98, str. 3)

Mehmet Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen **Ahmet Bey'in düşünceli, hulyalı âleminin** de bir hakikati, dünyayı anlama, yaşama tarafı olmaması imkânı yoktur. (s.98, str. 4)

Sonra **Ahmet Bey'in hali** ne olacak? (s.98, str. 10)

Biliyor ki Ahmet Bey **bu işin sonuna** kadar gidecek. (s.98, str. 11)

Fakat **Mehmet Bey'in gördüklerinden** ara sıra şüphe etse de yine apaçık gördüklerini de yazmadan geçemeyiz. (s.98, str. 12)

Belki bu (burjuva), sakın, hesaplı insanlar dünyasından çıkıp bir fukara, yarı ahlaksız fakat garip surette dindar, mütemadiyen bir yokuş çıkıp burjuva âlemine yeniden katışmaya gayret, buna mukabil **her şeyi, namusu, iffeti vermeye çalışanların âlemini** görmek de fena olmayacak... (s.98, str. 25)

Sevilememiş insanın bütün hırsıyla sevilme için, en sevilemeyeceği yerden, çabalayıp duruyordu. (s.98, str. 35)

Yorgiya'nın içinde harikalar doğamaz. (s.99, str. 4)

Yorgiya'nın anasının anası bir genelevde mama başı idi. (s.99, str. 4)

Mehmet Bey'in bir ihtiyar bir ahbabı bu kadını pek iyi tanıyor. (s.99, str. 5)

Yorgiva'nın anası olan o ihtiyarın kızı, bir eski cadaloz elinde ümitle büyütülmüş... (s.99, str. 8)

Yorgiva'nın anası olan **o ihtiyarın kızı**, bir eski cadaloz elinde ümitle büyütülmüş... (s.99, str. 8)

Çocuk abdestini bile **odanın bir köşesine** yaparmış... (s.99, str. 12)

Pencerelerin pervazlarında, sümük yıldızları parlarmış... (s.99, str. 13)

Yorgiya'nın anası zor kurtulmuş... (s.99, str. 15)

Yüzünün bir tarafı da yanmış... (s.99, str. 16)

Patronu, **yüzünün yanığına** bakmamış... (s.99, str. 17)

On beş yaşına kadar **patronun metresi** olmuş... (s.99, str. 18)

Ben **bunların yedi sinsilesini** tahkik ettim; dikkat! (s.99, str. 21)

Ahmet Bey'in kendi arzuladığı âlemine ve hikâyelerine dönmemiz daha iyi olacak. (s.99, str. 23)

1.1.1.2.BELİRTİSİZ AD TAKIMLARI

Belirten ögesi, konuşanın(dinleyenin) tanımadığı bilmediği belirsiz bir varlık ya da kavramın karşılığı olan ad takımlarına denir. Belirten ad eksiz belirten biçiminde olur. Belirten ile belirtilen arasındaki ilişki güçlü ve kalıcıdır, konuşan kişinin değişmesiyle değişmez. Eksiz belirtili ad takımları belirten ögesi belirten eki almadığı halde; konuşan(ve dinleyen) kişinin bildiği,tanıdığı,belirli bir varlık ya da kavramın adı olan ad takımlarıdır. Belirteni ek almadığı için bu grupta gösterilmiştir.

İcap ederse bu adam üzerine sinmiş dedikodu havasından da söz açabiliriz, korkumuz yok: (s. 9, str. 7)

Komşular değil, memleketin **posta müvezzi**; bu her gün dağıttığı mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu bu hale sokmuş gibi, her tenha yerde kendisine cigara ikram eden her adama: (s. 10, str. 3)

Sokak kapısı da aralıktı. (s. 10, str. 8)

On beş senedir bu **Rum köyünde** müvezzilik ederim. (s. 10, str. 18)

Şöyle hani, insanlara **selam kabilinden** bür gülümsemek mecburiyeti vardır. (s. 10, str. 34)

Selam makamında da hiç gülümsemedim; sonradan ağlayacağımdan korktum. (s. 10, str. 35)

Posta müvezziinin şu yukarıda yazdığımız şekilde anlatıldığını farz etsek ne çıkar? (s. 11, str. 7)

Bilmem size yazıya başlarken bu adamla olan müthiş **iç akrabalığı** söylemiş miydim? (s. 11, str. 29)

Posta müvezziinin söylediği gibi onun insanlardan kaçtığını sanmıyorum. (s. 11, str. 36)

Büyük **şehir adamıdır**. (s. 12, str. 3)

İnsan sayısı milyonu geçen şehirlerin adamıdır o... (s. 12, str. 3)

Son sözü söyleyen bir **posta müvezzi** yerine bir berber olur. (s. 12, str. 8)

Hafif bir ıslık sesiyle yanına koştum... (s. 13, str. 23)

Kolej mezunu, boru değil! (s. 14, str. 17)

Bundan öte Yani Efendi'nin **hayat hikâyesi** zıncı diye duruyor, öteye geçemiyordum. (s. 15, str. 1)

Şimdi artık **posta müvezziinden** biraz uzunca bahsetmek zamanı geldi sanırım. (s. 16, str. 9)

Posta müvezzi iyi midir, kötü müdür? (s. 16, str. 14)

Bana ne olmayan tarafı **posta müvezziinden** hem pek hoşlandığım, arada da beni fena halde sinirlendirdiğidir. (s. 16, str. 15)

Yoktur ama, **posta müvezzi** arkama geçip de müthiş kulağını verdi mi, beynim atıyor. (s. 16, str. 19-20)

Posta müvezzi üç kelime duymuş: “Katina, Ahmet, dün gece...” (s. 16, str. 32)

Katinaki'nin saçları da kim bilir **ne lavantası** kokar? (s. 17, str. 5-7)

Posta müvezzi böyle söylemiştir işte. (s. 17, str. 10)

Onda bir anlatma ve **uydurma kabiliyeti** vardır ki, benim gibi değme yazıcıya nasip olmamış bir muhayyile kudretine delalet eder. (s. 17, str. 11)

Onda bir anlatma ve uydurma kabiliyeti vardır ki, benim gibi değme yazıcıya nasip olmamış bir **muhayyile kudretine** delalet eder. (s. 17, str. 12)

Kahve, çay, gazoz, **sakal tıraşı**, bir tek rakı, bir salkım üzüm, vesaire... (s. 17, str. 14)

Eskiden gider, **çam altlarında** yazardım. (s. 18, str. 12)

Çam altlarında oturur, mektuplar yazar... (s. 18, str. 16)

Posta müvezzini çok uzattık. (s. 18, str. 12)

Baktım: (***) gazetesini tahrir müdürlüğüne yazılı bir zarf. (s. 18, str. 18)

Olur a, diye tekrar ettim; belki bir şikayet, bir **kari mektubudur**. (s. 18, str. 26-27)

Bu anda hangimizin suçlu, hangimizin **suç ortağı** olduğunu, kimin kimi teşvik ettiğini hiçbir yargıç bulamayacak. (s. 18, str. 29)

Üstüne (***) gazetesini **yazı müdürlüğüne**, diye yazdık. (s. 18, str. 32)

Sonra **deniz kenarında** ıssız bir kayanın dibine çömeldik. (s. 18, str. 33)

Size **hikaye müsabakanıza**, iştirak etmek üzere şu naçiz hikayemi gönderiyorum. (s. 19, str. 2)

Ne **öğle sıcaklarındaki** aşık, ne şebi yeldada pencere kenarında cigara tütüren bedbaht, bu mehtap altındakinden daha bahtsız değildir. (s. 21, str. 21)

Ne öğle sıcaklarındaki aşık, ne şebi yeldada **pencere kenarında** cigara tütüren bedbaht, bu mehtap altındakinden daha bahtsız değildir. (s. 21, str. 22)

Yahut bana **ay ışığı** böyle zannettirdi. (s. 22, str. 20-21)

Bütün **coğrafya kitaplarını** altüst etmiş, yeni nazariyemle sevgilimin elini tutabilmişim. (s. 22, str. 29)

Posta müvezzii de pek güldü. (s. 22, str. 31)

Köpekli adam, **posta müvezzini** alakadar etmediği günden itibaren, beni kendisine çekti. (s. 23, str. 9)

Bu **ayı mantarıdır**; yenmez, at onu! (s. 23, str. 15)

Kanlıca mantarı bu... (s. 23, str. 15-16)

Bak şu da **çayır mantarı**; bu da iyidir. (s. 23, str. 17)

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım o **posta müvezzii** ile beraberce yaptığımız, başkasının mektubunu açmak ayıbıyla bütün bir sonbahar bu adamlarla beraber dolaştım. (s. 23, str. 21-22)

Halbuki **gazete sekreterleri** birer buçuk liraya hikaye aldıkları zaman patronları kızılıyordu! (s. 23, str. 35)

O zamanlar **Sanayi Nefise Mektebi**'ydi. (s. 24, str. 1-2)

Avrupa imtihanını kazanmış, her nedense gönderilmemişti. (s. 24, str. 2)

Muhabbet tellallarının günde otuz lira kazanmadığı bir dünya... (s. 24, str. 34)

Kışın bazı **cumartesi günleri** şehrin gürültüsünden uzaklara gitmek öyle bir arzu halinde yapışır ki bana... (s. 25, str. 12)

Uzaktan **Anadolu yakasının** köylerini, öteki pencereden Bozburnu, açık denizi; birbiri üstüne yığılmış lodos bulutlarını seyredeceğim. (s. 25, str. 19)

Uzaktan Anadolu yakasının köylerini, öteki pencereden Bozburnu, açık denizi; birbiri üstüne yığılmış **lodos bulutlarını** seyredeceğim. (s. 25, str. 21)

Posta müvezzii selam verir. (s. 25, str. 29)

Bizim köyün denizinde, karabatakların boyunlarını uzatarak denize batkılarını, birdenbire **uskumru sürülerine** doğru daldıkları görülür. (s. 26, str. 2-3)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmüş, örülmüş mavi kırmızı kazaklarla gezen kızlar; **Hereke kumaşı**, önleri düğmesiz, büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s. 26, str. 5)

Bizim köyün **rihtim yollarını** lodos altüst etmiştir. (s. 26, str. 8)

Bizim köyün **iskele enkazında** üstleri ziftli büyük midyeleri, zehirlenmek korkusu olmayan insanlar toplar, yerler. (s. 26, str. 9)

Bizim köy bu **kış gününde** bir ilkbahar kadar ılık, kokulu, kirlidir. (s. 26, str. 13)

Dişlerinin arkasında **zehir keseleri** vardır. (s. 26, str. 16)

İşe bir **hakikat çeşnisi** vermeye çalışalım: (s. 27, str. 5)

Şimdilik, onun, o romantik **hakikat havasına** yahut dünyasına dalmamız daha iyi... (s. 27, str. 16)

Şimdi onun öyle dostları var ki, küçük kulübesinden o hala sekiz yaşındaki masum **çocuk yüzüyle**, afacan bacaklarla çıkarken peşine düşüyorlar. (s. 28, str. 6)

Yepeyeni, spor, sarı, altı lastik yahut kahverengi podösuet pabuç; bopstil bağlanmış siyah benekli **yumurta sarısı** kravat, briyantın, hafif bıyık...(s. 28, str. 14)

Ama kulübe ile bu ihtiyar çamaşırcı ana ile, sen de **sokak süpürgesi**yken...(s. 28, str. 24)

...bu ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği **kış akşamında** kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s. 28, str. 13)

Şayet anası, yakut bir **komşu kızı**, dostlukla bahsetse iş olacaktı. (s. 28, str. 21)

Bir **Türk delikanlısı**, bir gece kulübenin camlarını kırarak odasına girmiş bir daha çıkmıştı dokuz ay on gün sonra bu kapkara şey çıkmıştı. (s. 28, str. 23)

İlk defa çıplak erkek gören bir **bakire korkusu** duydu: (s. 30, str. 16)

Bu sefer **komşu kızları**, çirkin, koca bulamamış komşu kızları bu işe gülü gülüverdiler. (s. 30, str. 25)

Bu sefer komşu kızları, çirkin, koca bulamamış **komşu kızları** bu işe gülü gülüverdiler. (s. 30, str. 25)

Çeşme başı kalabalıktı. (s. 31, str. 2)

Namus üzerine ben çok düşünmüşüm. (s. 31, str. 6)

Çeşme başında şöyle konuşuyorlardı: (s. 31, str. 7)

Anam, **çamaşır teknesinden** ellerini çıkarıp şaşkın, şaşkın bana baktı. (s. 32, str. 17)

Ah kapının önünde şık, **bey çocukları** geceleri sana ıslık çalmasalar, yanaklarından öpmeseler, seni kovama koysam da evime bulut gibi götürsem...(s. 32, str. 29)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesi görünür, Bakkal Niko ismindeki tahsili acayip adam, karısı Evdosiya, Polis Hasan Efendi; podösuet ayakkabılı, saçları parlak bir delikanlı geçirdi. (s. 32, str. 32)

Vangelistra Kilisesi'nin **çan kulesi** görünür, Bakkal Niko ismindeki tahsili acayip adam, karısı Evdosiya, Polis Hasan Efendi; podösuet ayakkabılı, saçları parlak bir delikanlı geçirdi. (s. 32, str. 33)

O çocukken, bir **çiftlik sahibi** olmak isterdi. (s. 34, str. 8)

... çitilerine doldurmuş **mısır başaklarıyla** yanık yüzlü çoban çocuklarıyla bir çiftlik...(s. 34, str. 11)

...çitilerine doldurmuş mısır başaklarıyla yanık yüzlü **çoban çocuklarıyla** bir çiftlik...(s. 34, str. 12)

Bir tepeden bu nehrin güneş içinde kıvrıldığını, bir yerde kaybolup öteden tekrar bütün genişliği pırlıtsı, haşmetiyle geçtiğini bir **at üstünde** seyrederdi. (s. 34, str. 15)

Sonra, bir dananın kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını, adamın **köy havaları** söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düşünlerini görürdü. (s. 34, str. 17)

Daha büyüyünce bu, hemen, hemen bir **arazi sahibi**, hemen, hemen bir ağa, bir bey olmak arzusu ondan geçip gitmişti. (s. 34, str. 20)

Şimdi kasabadaki küçük evlerinde tavukları, piliçleri, bir **pencere önünde** uzun, uzun seyretmekten hoşlanmaz olmuştu. (s. 34, str. 23)

Kuruyordu ama bir **bakkal dükkânı** açmak istedi. (s. 34, str. 25)

Bu dükkân, **yol kenarındaki** bir bakkal dükkânı idi. (s. 35, str. 1)

Bu dükkân, yol kenarındaki bir **bakkal dükkânı** idi. (s. 35, str. 1)

Şehirden hariçteydi; **şose boyunda**. (s. 35, str. 2)

Köylüler **kıl torbaların**, patlak çuvalların içinde peynirler, cevizler, mısırlar, yumurtalar getirir, o ellerini sokar, bakar: (s. 35, str. 2)

Ara sıra o **çiftlik beyi** olmak arzusunu hatırladı. (s. 35, str. 14)

Ama **şose başı** bakkal dükkânı öylesine unutmuştu ki, hayatının bir devresinde uyumadan evvel gördüğü bu kötü rüyayı hatırlamamak çok ister, hatırlamaz da...(s. 35, str. 21)

Ama şose başı **bakkal dükkânı** öylesine unutmuştu ki, hayatının bir devresinde uyumadan evvel gördüğü bu kötü rüyayı hatırlamamak çok ister, hatırlamaz da...(s. 35, str. 21)

Şimdi artık **mektep arkadaşlarının** bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşla tam bir dost olmak istiyordu. (s. 35, str. 24)

Çiftlik işine, bakkallığa yalnız özenmiş olduğu halde bu dostluk arzusunu bir de oluş haline getirmek istemişti. (s. 35, str. 28)

Çiftlik işine, bakkallığa yalnız özenmiş olduğu halde bu **dostluk arzusunu** bir de oluş haline getirmek istemişti. (s. 35, str. 29)

... bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında **kol saati** kaybolmuştu. (s. 35, str. 35)

Sıra arkadaşı onu bırakıp başka birisinin yanına gitti. (s. 36, str. 14)

Darülfünun'a girdiği zaman bütün hulyası bir Hoca, bir alim olmaktan ziyade, inanmazsınız, bir **kahveci dükkanı** açmaktı. (s. 36, str. 16)

İstanbul'un tenha bir semtinde, üç **kestane ağacının** ortasında, bir kahve hatırlıyordu. (s. 36, str.18)

Kestane ağaçları haşırda, çirak haykırır, bir mütekait esner, bir minare, boylu boyunca omuzlarına yaslanırdı. (s. 36, str. 20)

Üstünde "kiralık" **levhası** asılıydı. (s. 36, str. 24)

Uygurca öğrenmeye, bir türlü de becerememeye başladığı bir gün burada bir **mahalle köpeğinin** yanında, küçük çırağın karşısında ağlamıştı. (s. 36, str. 30)

Koparıp koparıp tazelenen, oynayan bir şey, bir **yılan kuyruğu** , bir ağın içinde çırpınıp duruyordu. (s. 37, str. 22)

Elektrik mühendisi olacağım, derdi. (s. 37, str. 32)

Elektrik mühendisi oldu. (s. 37, str. 33)

O zaman **ihdikâr modası** yoktu. (s. 37, str. 34)

Tertemiz bir şehirde, asfalt **caddeler üstünde**, dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan...(s. 38, str. 2)

Otuz beş yaşına kadar hiçbir **kadın macerası** geçirmemiş,... (s. 38, str. 33)

Harp zamanıydı. (s. 39, str. 1)

Karidesçinin evine galiba her **çarşamba akşamı** damlardım. (s. 39, str. 4)

Elmacık kemikleri çıkık, uzun boylu, zayıf; sesiyle, halleriyle insana, kadın tabiatlı...(s. 40, str. 8)

...her zaman yağmurdan ıslanmış siyah saçlarıyla küçücük **rakı kadehimi** doldurmakla uğraşırdı. (s. 40, str. 14)

Mangal kömürüyle karanfil kokan oda eşyasının, sahiplerine benden daha yakın olduklarına hiç şüphem yoksa da...(s. 40, str. 21)

Mangal kömürüyle karanfil kokan **oda eşyasının**, sahiplerine benden daha yakın olduklarına hiç şüphem yoksa da...(s. 40, str. 21)

...bu odada, bir **kış gecesi** fakir ve meyus fakat seven bir halde, beni de iyi bir kiracı diye sevdiklerini söylerlerdi. (s. 41, str. 1)

...hayır zamansız bir yeni **insan dünyasına** bürünmüş ...(s. 41, str. 15)

karidesçiler sanki gitmişler, odanın içinde yanmış **karanfil kokusu** ile yalnız kalmışız hülyası içinde severdim. (s. 41, str. 18)

Yakın bir teneke dama damlayan soğuk **yağmur damlasını** bu sırada sırtımda duyardım. (s. 41, str. 24)

...bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı **yağmur damlası**. (s. 41, str. 29)

...**insan ömrüne** takılı binlerce şeyin birbirine karıştığı yağmur damlası şuracıkta idi. (s. 41, str. 32)

...insan ömrüne takılı binlerce şeyin birbirine karıştığı **yağmur damlası** şuracıkta idi (s. 41, str. 33)

İçime o **yağmur damlasından** hasretleri, fakirlikleri, saadeti, insan hayatının saadet veya felaket gibi gözüken... (s. 42, str. 1)

İçime o yağmur damlasından hasretleri, fakirlikleri, saadeti, **insan hayatının** saadet veya felaket gibi gözüken... (s. 42, str. 1)

Onun evinin küçük odasından bir başka **ev damının** çinkosuna yine yağmurlar damlıyordu. (s. 42, str. 14)

Küçük odadaki alçak sedirin üzerinde bu **yağmur tıkırtısını** dinlerken, kızın sarı kafası göğsüme düşmüş bir vaziyette; (s. 42, str. 16)

Yine oraya bir **çarşamba akşamı** ellerimde paketlerle girdiğimi görüyorum. (s. 42, str. 24)

Ondan sonra yatağımın sıcaklığını düşünerek biraz daha pastırma, bir çatal daha **lahana turşusu** yerim. (s. 42, str. 36)

Gideceğim yer ya bir sinema, güzel **erkek sürüsünü** ortaya süren sinema;... (s. 43, str. 19)

...kız gibi giydirdikleri iki yaşındaki **oğlan çocuğu** varken, dünya da böyle dönerken; böyle arzuladığım, konuşturmayı düşündüğüm şekilde konuşması beni büsbütün şaşırtırdı. (s. 43, str. 31)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, ıslak **saman rengi** boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım. (s. 44, str. 9)

Onda canlı, hareketli, **insan arzusu** ve hırsından örülmüş bir gün şu karşısında oturan büyük kırmızı adam gibi olmak isteyen haller sezdim. (s. 44, str. 28)

O, bu **çarşamba akşamlarını** bir hafta bekliyor gibiydi. (s. 45, str. 5)

Sardalye kutusunu açmaya yarayan anahtarı çarçabuk temin ederdi. (s. 45, str. 11)

O küçük Aleko ise gözlerinde **kin parıltısıyla** üvey anaya bakar, küçük seyrek dişlerini birbirine geçirircesine sıkardı. (s. 45, str. 33)

...balkımamış, aylardır yıkanmamış ağır **insan kokusu** duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde... (s. 46, str. 7)

Evet beni sevmiyordu ama bir **erkek kucağının** sarsıntılı, korkunç âlemine gireceğini hissedirdi. (s. 46, str. 18)

Ellerim Yorgiya'nın ellerine birtakım hazinelerden gümüş ve altınlardan, servetten, saadetten bir şeyler yokluyor gibi, bir **altın babası** hasis gibi yoklardı. (s. 46, str. 23)

Onda neşeli, zengin bir ömrü, belki de beraberce tadıldığı için hemen **saadet derecesine** yükseliveren sefaleti bulurdum. (s. 46, str. 27)

Dilimde; şimdiye kadar duyamadığım tatlar duyar, gözümde, bilemediğim bir **insanlık rüyası**, bir Walt Disney filminin renkleri uçuşmaya başlardı. (s. 46, str. 29)

Dilimde; şimdiye kadar duyamadığım tatlar duyar, gözümde, bilemediğim bir insanlık rüyası, bir **Walt Disney filminin** renkleri uçuşmaya başlardı. (s. 46, str. 29)

Beni oturttukları oda, karı kocanın **yatak odası**ydı. (s. 47, str. 1)

Yanımda bir Singer **dikiş makinesi** ile birtakım kesekâğıtları var. (s. 47, str. 3)

Kapının sağında duvarda halı taklidi **Avrupa basması** bir bezin hemen altında bir karyola, ayak ucunda iki resim iliştilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepeti ile marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası yarı yarıya gözükyorlar. (s. 47, str. 4)

Kapının sağında duvarda halı taklidi Avrupa basması bir bezin hemen altında bir karyola, **ayak ucunda** iki resim iliştilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepeti ile marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası yarı yarıya gözükyorlar. (s. 47, str. 5)

Kapının sağında duvarda halı taklidi Avrupa basması bir bezin hemen altında bir karyola, ayak ucunda iki resim iliştilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş bir **dikiş sepeti** ile marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası yarı yarıya gözükyorlar. (s. 47, str. 6)

Kapının sağında duvarda halı taklidi Avrupa basması bir bezin hemen altında bir karyola, ayak ucunda iki resim iliştilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş bir

dikiş sepeti ile **marangoz işi** oyuncak bir çocuk arabası yarı yarıya gözükiyorlar. (s. 47, str. 7)

Kapının sağında duvarda halı taklidi Avrupa basması bir bezin hemen altında bir karyola, ayak ucunda iki resim iştirilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepeti ile marangoz işi oyuncak bir **çocuk arabası** yarı yarıya gözükiyorlar. (s. 47, str. 7)

Bu bir **resim yanlışlığı** olsa gerek. (s. 48, str. 9)

İçerideki odadan **marsık kokusuna** karışmış bir karanfil kokusu... (s. 48, str. 17)

İçerideki odadan marsık kokusuna karışmış bir **karanfil kokusu**... (s. 48, str. 17)

Esrar kokusunu hatırlatan güzel bir kokuya karışmış, gözleri benden çok uzakta, saçlarında kırmızı mendil sarılı kız kimdir? (s. 48, str. 18)

Karanfil kokusu uçmuş, anason kokusu odayı dolduruyor. (s. 48, str. 21)

Karanfil kokusu uçmuş, **anason kokusu** odayı dolduruyor. (s. 48, str. 21)

Dünya yüzünde gördüğüm şehirlerin mahallelerini hep böyle perişan, dalgın, meyus dolaşırdım; tahlil edemediğim öyle tuhaf yumuşaklıklar, acılar duyardım. (s. 49, str. 1)

Kapı önünde yarı çıplak, arzu içinde bir genç kız görürdüm. (s. 49, str. 4)

Döner mahalleye bakar; bir kahramanlık, bir yabancı hayat tanımak, **yaşamak arzusuyla** ayrılırdım. (s. 50, str. 3)

Onu akşamleyin **komşu kızlarıyla** kapı önünde gördüğüm zaman; ne vakit bütün mahrumiyetlerine, kederine, sevincine, derdine, dertsizliğine katılacağımı; onunla nasıl beraber üzüleceğimi, sonra nasıl gülüşeceğimizi, ellerini, yüzünü, dudağını, gözünü, dizkapağını, dirseğini, boynunu, kulağını, dişini nasıl öpeceğimi bir saniye içinde düşünmeden görür gibi olur, duyardım. (s. 50, str. 8)

Onu akşamleyin komşu kızlarıyla **kapı önünde** gördüğüm zaman; ne vakit bütün mahrumiyetlerine, kederine, sevincine, derdine, dertsizliğine katılacağımı; onunla nasıl beraber üzüleceğimi, sonra nasıl gülüşeceğimizi, ellerini, yüzünü, dudağını, gözünü, dizkapağını, dirseğini, boynunu, kulağını, dişini nasıl öpeceğimi bir saniye içinde düşünmeden görür gibi olur, duyardım. (s. 50, str. 8)

Karidesçiler, **elektrik amelesi**, ekmekçi, sirkeci, marangoz çırağı, garson, berber, akordeoncu, kitaracı, bar artisti, revü figüranı, terzi çırağı gibi... (s. 51, str. 1)

Karidesçiler, elektrik amelesi, ekmekçi, sirkeci, **marangoz çırağı**, garson, berber, akordeoncu, kitaracı, bar artisti, revü figüranı, terzi çırağı gibi...(s. 51, str. 2)

...bu garip mahalleden **sel yatağına** her akşam küçük figüran kızlar iner. (s. 51, str. 7)

Onların ve **terzi kızlarının** arkasından berber çırakları yürür; berber çıraklarının arkasına da burma bıyıklı bir Arnavut takılır. (s. 51, str. 9)

Perdeleri çekilmiş bir evden evvela **bir gramofon sesi**, sonra bir çığlık duyulur. (s. 51, str. 11)

Bir adam evin camlarını kırar. Bir erkek, bir polise **bir havagazı lambasının** ışığında cebindeki bütün parasının aşırıldığından şikâyet eder. (s. 51, str. 12)

İki insanın dudak dudağa verdiği büyük; esrarengiz saatlerde **bir sarhoş sesinden** ürken genç âşıklar kaçarlar. (s. 51, str. 16)

...der ki, aşağıdan mamanın kart **oğlan sesi**: (s. 51, str. 24)

Ah bu **Ziba Sokağı!** (s. 52, str. 19)

İçimi bir **külhanbeylik havası** sarar: (s. 52, str. 21)

Onu **Ziba Sokağı**'na muvazi bir yokuştan indirir; sel yatağına varırdık. (s. 52, str. 32)

Onu Ziba Sokağı'na muvazi bir yokuştan indirir; **sel yatağına** varırdık. (s. 52, str. 33)

Kaldırımsız, dükkânları kapanmış, gündüz gözüyle hiç görmediğim, **bir Anadolu kasabası** haliyle uzayan bir ana caddeden geçerdik. (s. 52, str. 34)

Vangelistra Kilisesi önümde bir hayalet haliyle uykusuz bakar. (s. 52, str. 37)

Vangelistra Kilisesi önümde **bir hayalet haliyle** uykusuz bakar. (s. 52, str. 37)

Her zaman da yolum bu **Ziba Sokağı**'na düşer. (s. 53, str. 11)

Filim Hayri'nin metresi Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki **ustura yarasıyla**, Ziba'daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı Filim tarafından manzarası iyi olmadığı için kesilmiştir. (s. 54, str. 18)

Sanki **dünya yüzündeki** bütün sakatlıkları, namussuzlukları o düzleyecek, o namuslu edecektir. (s. 54, str. 20)

Bazen onu **kış günü** başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık bir gömlek, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de suni ipekten bir kazakla görürsünüz. (s. 54, str. 34)

O zamana kadar ayakta duran, Filim Hayri'yi getirmiş olan **İstanbul çocuğu** açık göz bir bekçi: (s. 55, str. 18)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, **kestane rengi** gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahlûktu. (s. 56, str. 22)

Bir dostluk, **bir beraber yaşama havası**, hiç olmazsa bir zaman... (s. 57, str. 15)

İşte 1942 senesinin 21 Haziran'ım **gece yarısından** sonra saat üç buçukta uyanık, beyaz şimşeklerin çaktığı, yağmurlu bir gecenin sana tebliği: (s. 58, str. 2)

Saat **yedi buçuk suları**ydı. (s. 58, str. 5)

Şimdi elinde bir **Rum kızı** var. (s. 60, str. 23)

Bakışı tatlı, **petrol rengi** mantolu değil mi? (s. 60, str. 26)

Ziba Sokağı'ndan geçtik. (s. 60, str. 32)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan **bir gençler grubu**, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla birkaç dakika için gelip birleşirler. (s. 63, str. 2)

Yüzlerce mumluk **elektrik ışığının**, parıl parıl yanan buzdolaplarının, kırmızı kadife sandalyelerin, büyük aynaların, zarif pasta kutusu kapaklarının arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s. 63, str. 9)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, parıl parıl yanan buzdolaplarının, kırmızı kadife sandalyelerin, büyük aynaların, zarif **pasta kutusu** kapaklarının arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s. 63, str. 11)

Bırak şu **para lakırdısını** canım! (s. 63, str. 30)

Biraz ileride Milaslı olduğunu söyleyen, kravatı çarpık bir adamla, arkadaşı **Gümülcüne muhaciri** Adapazarlı manifatura taciri, iki kadına işaret ederler. (s. 64, str. 15)

Biraz ileride Milaslı olduğunu söyleyen, kravatı çarpık bir adamla, arkadaşı Gümülcüne muhaciri Adapazarlı **manifatura taciri**, iki kadına işaret ederler. (s. 64, str. 15)

Sıcak **İstanbul gecesini** serinleten otomobillerin içinde kadınlar, hacıağalar, Mecidiyeköyü'ndeki gazinolara gidiyorlar. (s. 65, str. 24)

Bir tanesi **bir Afrika nehrini** gösteriyor. (s. 65, str. 29)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, **bir İstanbul çeşmesi**, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına

düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s. 65, str. 33)

O, en güzel **düşman zabitine** artık düşmanlıkla değil de, acı ile bakıyor. (s. 66, str. 28)

Boğaziçi köylerinden şehre dönen kadınlar, kenar mahalleliler geçiyor. (s. 66, str. 31)

Pastane kapısının önü hıncahınçtır. (s. 66, str. 35)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış **çocuk yüzüne**, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s. 67, str. 24)

Katina'nın elbiselerinde insanı çocuk gibi sevindiren, **bir pasta kokusu** hiç eksik olmazdı. (s. 70, str. 4)

Vanilya, çikolata, hatta için için bir badem, hindistancevizi, fıstık, hatta **sıcak irmik kokusu** duyduğum olurdu. (s. 70, str. 4)

Onu pastanenin **imal dairesinin** küçük penceresinde, başında beyaz kukuleta, üstünde kirli olduğu bence muhakkak bir beyaz önlükle caddeden gördüğüm zaman, parmaklarımla işaret eder, "Saat sekizde" derdim. (s. 70, str. 11)

Hatta üstünde belki de yanındaki kızdan geçmiş **bir pudra kokusu** vardı. (s. 70, str. 36)

Katina'nın üç erkek dostundan ikisinin içlerine çocuğu **bir görmek arzusu** düştü ama, gidip göremediler. (s. 71, str. 13)

Vangelistra Kilisesi'nin çanı onun için beş dakikadan fazla çalmadı. (s. 71, str. 21)

İskambil falcısı Matmazel Todori' nin endam aynalı odasında, bana hiç yabancı gelmeyen kozmopolit eşyalar arasında bir tanesi vardı ki, pek hoşuma giderdi. (s. 72, str. 1)

Neden bana yabancı olmadıklarım anlıyorum: Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de **bir Fransız romanının** diyeceğim geliyor-, yahut da bir paskalya akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s. 72, str. 7)

Neden bana yabancı olmadıklarım anlıyorum: Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-, yahut da **bir paskalya**

akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s. 72, str. 8)

Neden bana yabancı olmadıklarım anlıyorum: Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-, yahut da bir paskalya akşamı, **bir Rum mahallesinden** geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s. 72, str. 8)

O, ya **bir roman sayfasından** aşırılmış yahut da ihtiyar bir matmazelin arkasından hayal edilmiş eşyalar arasında bir tanesi, pek hoşuma giderdi, demiştim. (s. 72, str. 11)

Bu, **bir duvar halısıydı**. (s. 72, str. 13)

Ben **duvar halısı** diyorum ama, bunların herhalde bir ismi olsa gerek?.. (s. 72, str. 14)

Bunlar yan yana dört köşe şeklinde iki parçadan ibaret, **kadife tesiri** veren, yastık yüzü büyüklüğünde iki parçaydı. (s. 72, str. 16)

Bunlar yan yana dört köşe şeklinde iki parçadan ibaret, kadife tesiri veren, **yastık yüzü** büyüklüğünde iki parçaydı. (s. 72, str. 16)

Her ikisinin üzerinde de bir sakallı **insan resmi** vardı. (s. 72, str. 17)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört **Rumi tarihinde**, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s. 72, str. 19)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda **Fransız Konsoloshanesi'**nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s. 72, str. 19)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif **Rum kızının** muhayyilesinde muhafaza

edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s. 72, str. 22)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafı de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefaletle soken dudaklarıyla insanı hâlâ **bir hovardalık gecesinin** kıskançlığına sürükler gibiydi. (s. 73, str. 5)

Onun böyle olduğuna inanmak için yalnız kendi fotoğrafı değil, bu **Dreyfus resimlerine** bakan bir başka duvar halısı şahittir. (s. 73, str. 11)

Onun böyle olduğuna inanmak için yalnız kendi fotoğrafı değil, bu Dreyfus resimlerine bakan bir başka **duvar halısı** şahittir. (s. 73, str. 11)

Bir ara **ev sahibinden** şikâyet ederdi. (s. 73, str. 23)

Maskenin yanından bir **Fransız kontunun**: (s. 74, str. 1)

Ona neredeyse, "**Fransız kontu** bıyıkları bembeyaz, siyah muşambasından yağmur aka aka geliyor" diye bağırarak isterdim. (s. 74, str. 12)

Hakikaten de **mal sahibi**, bütün uğraşmasına rağmen, onu odasından çıkaramadı. (s. 74, str. 31)

Yalnız bir öğleüstü, **Vangelistra Kilisesi**'nin çanı bir beş dakika, ölüm çanı çaldı. (s. 74, str. 32)

Yalnız bir öğleüstü, Vangelistra Kilisesi'nin çanı bir beş dakika, **ölüm çanı** çaldı. (s. 74, str. 33)

İhtiyar **bir Rum karısı** haç çıkardı. (s. 74, str. 1)

Her insan kendi hissesine düşen bir, iki kişilik **saadet payı** için kavga etmeli. (s. 75, str. 15)

Mektep taksitinden, hanımın mantosundan kurtulduk. (s. 75, str. 24)

Şunu bir şair yahut **deli kafasının** tuhafılığı say! (s. 77, str. 4)

Şimdi kötü **tango havaları** bile beni ağlamaklı ediyor. (s. 81, str. 26)

Bu sabah böyle bir tanesini iki **belediye çavuşu** trene bindirdi. (s. 81, str. 34)

Ben nihayet nihayet eğlenceli mektuplar yazıp sana gönderemeyeceğim için bir kenarda saklayan, bir dost bulursa zorla okuyan bir **muharrir parçasıyım**. (s. 82, str. 7)

Zelzele mıntıkasında "11.700" liraya memur evleri yapılmak üzere müteahhitlere ihale yapılmış. (s. 82, str. 9)

Zelzele mıntkasında "11.700" liraya **memur evleri** yapılmak üzere müteahhitlere ihale yapılmış. (s. 82, str. 9)

Hadi buna "1.500" papel **müteahhit payı** verilsin. (s. 82, str. 14)

Bizim bir **demirci ustası** İsmail vardı, verem olmuş, yatıyor. (s. 82, str. 32)

Bizim bir **demirci ustası** İsmail vardı, verem olmuş, yatıyor. (s. 82, str. 32)

Kuvayı Milliye zamanında, düşmanlar memleketi işgal ettikleri zaman, çetelere birkaç çuval erzak lazım olmuştu da, Kasım, beş kişi ile şehri basıp, düşmanı şaşırtıp **şeker çuvallarıyla** istasyon boyundaki lokomotif atlayıp Geyve Boğazı'na sürmüştü. (s. 82, str. 36)

Kuvayı Milliye zamanında, düşmanlar memleketi işgal ettikleri zaman, çetelere birkaç çuval erzak lazım olmuştu da, Kasım, beş kişi ile şehri basıp, düşmanı şaşırtıp şeker çuvallarıyla **istasyon boyundaki** lokomotif atlayıp Geyve Boğazı'na sürmüştü. (s. 82, str. 37)

Kuvayı Milliye zamanında, düşmanlar memleketi işgal ettikleri zaman, çetelere birkaç çuval erzak lazım olmuştu da, Kasım, beş kişi ile şehri basıp, düşmanı şaşırtıp şeker çuvallarıyla istasyon boyundaki lokomotif atlayıp **Geyve Boğazı'**na sürmüştü. (s. 82, str. 37)

Çocuk, **su başında** yüzerdi de, o, sevgilim, çocuğun san saçlarına dalar dururdu. (s. 83, str. 3)

Hiç olmazsa danslar ediyor, spor üzerine münakaşa yapıyor, hiç olmazsa "**Çalokuşu**" romanını okuyorsun. (s. 83, str. 10)

Evleri yapan müteahhitlere altışar tane **otomobil lastiği** ile, kilometre başına bilmem ne kadar litre benzin dağıtılmış, yağ da caba! (s. 83, str. 17)

Otomobil lastiğine acımışlar. (s. 83, str. 19)

Kumu, taşı, keresteyi, **manda arabaları** taşımış. (s. 83, str. 21)

Otomobil lastikleri de herkesin evinin altında duruyormuş. (s. 83, str. 22)

Otomobil, hele **kamyon lastiği** hem güzel, hem kıymetli şey.. (s. 83, str. 25)

Yahut da bir gün bir **Avrupa karikatüründe** gördüğüm gibi, karılarının boynuna takarlar. (s. 83, str. 27)

Bir şişman bayan, bir **otomobil lastiğini** boynuna geçirmiş, caddeden geçiyor. (s. 83, str. 30)

Şu **memur evleri** meselesini dedikodu mahiyetinden çıkarmak isteyen üç beş delikanlı para koyarak, aynı evsafi haiz bir ev yapıp icap eden yere göstermek istiyorlar. (s. 83, str. 37)

Şu memur evleri meselesini **dedikodu mahiyetinden** çıkarmak isteyen üç beş delikanlı para koyarak, aynı evsafi haiz bir ev yapıp icap eden yere göstermek istiyorlar. (s. 83, str. 37)

Ben bir iki odalı bir ev, tavuklar, bir **mektep hocalığı** düşünmüştüm. (s. 84, str. 9)

Belediye bahçesine bülbül sesli, Sulukule'den, esmer, güzel hanendeler gelmiş. (s. 84, str. 30)

Barakamsı kahvelerin pikaplı radyoları bütün sesleriyle şattaraban **saz semaisini** çalıyor. (s. 84, str. 33)

Efendim, o **memur evlerinin** temellerini gayet sağlam atmışlar. (s. 85, str. 9)

Sonradan (karkas) **çatı meselesinde** işler çatallaşmış. (s. 85, str. 10)

Bazı çürük **gürgen direklerinden** karkas yapılmış. (s. 85, str. 11)

Bizim ev de zelzeleden tamir edilirken, bazı direkler kırılınca içinden **sünnet çocuklarının** yaralarına ekilen tozlar gibi bir toz dökülüvermişti. (s. 85, str. 15)

Gürgen direği evlat, böyle olur. (s. 85, str. 17)

Çam direği kurda karşı, herhalde o güzel kokusu, reçinesi ile mukavemet ediyor olmalı. (s. 85, str. 18)

Kuvvetinden diyeceğim, **çam tahtalarından**, direklerinden yapılan evler kurda kuşa karşı mukavim olurmuş. (s. 85, str. 21)

Fiyat vaziyeti tersine olsaydı, hiç üzerlerine bu işi alanlar, çam kalasını kullanırlar mıydı? (s. 85, str. 26)

Fiyat vaziyeti tersine olsaydı, hiç üzerlerine bu işi alanlar, **çam kalasını** kullanırlar mıydı? (s. 85, str. 27)

Bu bir **ıçtihat meselesi** olsa gerek! (s. 85, str. 28)

Bir de baktım, bizim eski bir **mektep arkadaşı**. (s. 85, str. 34)

Yüksek mimar diploması ile revülerde artistlik yaptığı, bu kadar güzel sanata heveskâr olduğu için onu tebriğe can attım. (s. 86, str. 10)

Şu **gürgen meselesini** halledecektim. (s. 86, str. 13)

Bizim çocukların yüzünde o kurnaz, çapkın, alaycı, hem **muhallebici çocuğu**, hem it manası yoktur. (s. 86, str. 25)

Doktorlar hepsi birden, **-belediye doktoru** müstesna- bir ağızdan: (s. 87, str. 5)

Son cümleyi, muayenehanesinde **belediye doktoru** bana kendisi söylediği için mesuliyeti ona aittir. (s. 87, str. 17)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için **belediye doktoruna** kadar götürürken,... (s. 87, str. 27)

Belediye doktorunu bulamadım. (s. 87, str.32)

Müracaat edenlerin içinde **bakkal dükkânlarındaki** -Allah'ın hikmetinden- bir kocaman kara binlik zeytinyağı şişesine bile bir şey olmamış bir hafız efendinin karısı da bu fakirler arasında değil miymiş? (s. 88, str.6)

Müracaat edenlerin içinde bakkal dükkânlarındaki -Allah'ın hikmetinden- bir kocaman kara binlik **zeytinyağı şişesine** bile bir şey olmamış bir hafız efendinin karısı da bu fakirler arasında değil miymiş? (s. 88, str.7)

Nihayet, eh, **dünya nizamı** bu... (s. 88, str.10)

Hemen bu halin akabinde de kendisini maddi manada, -diyebileceğim- duyuran bir yeis, bir boşluk; sadece bir **baş dönmesi** şeklinde bana balta oldu. (s. 89, str.11)

Sonracıma, **İstanbul sokaklarına** bir vuruş vurdum kendimi ki, sorma! (s. 89, str.16)

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu, (s. 89, str.17)

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen bir **halk lokantası**, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu, (s. 89, str.18)

...boğucu sıcak, bir gölgenin serinliği, sahanlıkta içtiğim cıgaramı söndürmem için kaba kaba söylenen tramvaya, kasketime ve sarı pantolonuma bakıp teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cıgara versene!.." diyen **sokak çocuğu**... (s. 90, str.4)

Sonra **Kadıköy İskelesi**'ne yorgun varıp oradaki kanepelerde uzun zaman oturdum. (s. 90, str.5)

Ancak kırk paralık Fransızcam ve bir **Şemsettin Sami Lügati** ile dünya, siyaset, fikir alanında bir şeyler okuyabiliyordum. (s. 90, str.33)

Ancak kırk paralık Fransızcam ve bir Şemsettin Sami Lügati ile dünya, siyaset, **fikir alanında** bir şeyler okuyabiliyordum. (s. 90, str.34)

Ege Denizi kıyısında bir kaza, deniz üstünde bir kahve, keyifli olduğu zaman poyrazdan keskin çığlıklar atan bir çırak, abus, tıraşı uzamış, gözkapakları düşük bir kahveci düşünüyorum. (s. 91, str.1)

Ege Denizi kıyısında bir kaza, **deniz üstünde** bir kahve, keyifli olduğu zaman poyrazdan keskin çığlıklar atan bir çırak, abus, tıraşı uzamış, gözkapakları düşük bir kahveci düşünüyorum. (s. 91, str.2)

Bahçemdeki **badem ağacının** gölgesiz gölgesinden hoşnutum hoşnut olmasına ya... (s. 91, str.30)

Yaz safası süren birtakım köşklerin **incir ağaçlarına** sürüne sürüne bir şehir içine girdik. (s. 91, str.33)

Tramvaydan atlayınca daldım bir **kebabçı dükkânına**. (s. 92, str.2)

Fasulye piyazı tabağı, beyaz, sarı, kırmızı ve yeşil bir çiçek gibi mermer masada. (s. 92, str.2)

Tahta evlerinin içini, **Beykoz testisi** içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, başörtülü tüy gibi hafif bir kadını görür gibi oldum... (s. 92, str.7)

Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi içinde **Tomruk suyu** soğuyan kuyularını, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, başörtülü tüy gibi hafif bir kadını görür gibi oldum... (s. 92, str.8)

Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını, **incir ağacımı**, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, başörtülü tüy gibi hafif bir kadını görür gibi oldum... (s. 92, str.8)

Ben tekrar İstanbul'a döndüğüm zaman, köyde ne **posta müvezzi** vardı, ne de köpekli adam. (s. 92, str.23)

Posta müvezzini başka bir yere aşırımlardı. (s. 92, str.24)

Köpekli adamın evi ise **yalı boyunda** garip bir manzara arz eder! (s. 92, str.26)

İçinden hâlâ kulağıma boğuk boğuk **köpek havlamaları** gelir. (s. 92, str.27)

Yer yer perdeleri, camlarına gerilmiş **örümcek ağlarıyla** önünden geçenlerden çoğunun kafasını kaldırıp bakmadığı bu evi yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl Hanım merak eder durur. (s. 92, str.28)

O merak ede dursun ben, Boğaziçi'nde, olmazsa **Ege Denizi** kıyısında saç sakalı birbirine karışmış, asık suratlı, kötü huylu, geçimsiz bir kahveci bulunabileceğini düşünürüm. (s. 92, str.32)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. (s. 93, str.1)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda **karpuz kabuklarının** yüzdüğü bir lodos günde oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. (s. 93, str.3)

İşte böyle güzel bir günde **Vangelistra Kilisesi**'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sari hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s. 94, str.12)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim **çan kulelerini** seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sari hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s. 94, str.13)

Adeta barakamsı evin alçacık penceresinde bir ihtiyar **kadın hayaleti** vardı. (s. 94, str.20)

Seni ne kadar sevdim **erik ağacı!** (s. 94, str.22)

Nereye gidiyorsun bu **nisan öğlesinde** takmış takıştırmış? (s. 94, str.23)

Erik ağacı, sen esmer bir kız mısın? (s. 94, str.24)

Erik ağacı, seni Yorgiyam kadar seviyorum! (s. 95, str.1)

Erik ağacı, akşam olunca, o eve girince sen ne yaparsın? (s. 95, str.2)

Erik ağacı, bir tatlı nefes gibi esen rüzgârın içinde çok az hareketli, bana hiçbir şey söylemiyordu. (s. 95, str.8)

Bir sabah vakti, bir nisan öğlesinde erik ağacına sevgilimden söz açtım. (s. 95, str.16)

Bir sabah vakti, bir **nisan öğlesinde** erik ağacına sevgilimden söz açtım. (s. 95, str.16)

Bir sabah vakti, bir nisan öğlesinde **erik ağacına** sevgilimden söz açtım. (s. 95, str.16)

Erik ağacı onu çok iyi tanıyor; "Eriklerimi tuza banarak yer" dedi. (s. 95, str.17)

"Ben çakal eriğiyim, aşısızım" der mi **erik ağacı** adama? (s. 95, str.18)

Erik ağacı konuşmaz, gülmez, yemez içmez... (s. 95, str.21)

Erik ağacı âşıktır. (s. 95, str.21)

Erik ağacı -nisan gitmeden evvel kocaman uykusunu uyurken- hiçbir şey düşünmezmiş... (s. 95, str.23)

Fakat bir **gece yarısı** içine sıcak bir su dolarmış... (s. 95, str.24)

Gözlerini nasıl açtığını, korkunç uykudan nasıl uyandığını **erik ağacı** unutmuştur. (s. 95, str.26)

Yataktan şarkılarla fırlayıp, tepesine bir **haziran** içinde binecek, erik ağacının onun için, hususi, yerin dibinden çektiği bir ekşi lezzeti tadacaktır. (s. 95, str.29)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, dallan evin siyah dammı gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. (s. 95, str.31)

Vangelistra Kilisesi'nin **çan kulesinden** otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, dallan evin siyah dammı gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. (s. 95, str.31)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, dallan evin siyah dammı gören bir **erik ağacı**, benim en iyi dostumdur. (s. 95, str.33)

Dünyada bu küçük **erik ağacı**yla konuşabilirim. (s. 95, str.35)

Biz de Ahmet Bey hakkındaki görüşlerinden, düşüncülerinden vazgeçip, karidesçinin evi hakkında olsun, Yorgiya'nın mahallesini **görüş noktasında** olsun, Yorgiya ve mensup olduğu muhit için olsun, yine bitaraf kalamamakla beraber sessiz -hadi kelimesi yanlış ama öyle diyelim- hissiz, daha doğrusu edebiyatsız olacağını sanıyorum. (s. 97, str.8)

Bu çirkin ahlak ve âdetle oraya yerleşmek de belki bir **dünya görüşüne** doğru gitmektir. (s. 98, str.21)

Belki bu (burjuva), sakin, hesaplı insanlar dünyasından çıkıp bir fukara, yarı ahlaksız fakat garip surette dindar, mütemadiyen bir yokuş çıkıp **burjuva âlemine** yeniden katışmaya gayret, buna mukabil her şeyi, namusu, iffeti vermeye çalışanların âlemini görmek de fena olmayacak... (s. 98, str.24)

1.1.1.3.ZİNCİRLEME AD TAKIMLARI

Belirteni ya da belirtileni ad takımı olan ya da hem belirteni hem de belirtileni ad takımı olan geniş ad takımlarına zincirleme ad takımı denir.

Yanında köpeği ile beraber denize nazır bir **arsanın setleri üstüne** oturmuştu. (s. 9, str. 9-10)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya göremeyeceğim; o da bu hikayenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de **posta müvezzinin lakırdıları** gibi başka insanların o adam hakkında bildiklerini de yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s. 11, str. 32)

Akşam evime döndüğüm zaman şu posta **müvezzinin bu adamda ne gördüğünü** bir türlü anlayamamıştım. (s. 14, str. 10-11)

Bundan öte **Yani Efendi'nin hayat hikâyesi** zıncık diye duruyor, öteye geçemiyordum. (s. 15, str. 1)

Biraz yorgunlukla Balzac bir itriyatçının hayatını nasıl adım adım kovalamışsa, ben de **Yani Efendi'nin evinin içine** girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp kocaman bir roman yapamaz mıydım sanki? (s. 15, str. 4)

Yalnız onunla konuşuyor, insanları sevmiyor; yine **posta müvezzinin müşahedelerine** geçelim: (s. 15, str. 14-15)

İki arkadaşı da bunu **posta müvezzinin bulunduğu bir yerde**, ondan üç adım ötede, aralarında söylemişler: (s. 16, str. 28)

Biraz sonra bir de baktım; **Heybeli'nin turu yolunda** fenerli bir araba gidiyor. (s. 18, str. 2)

Posta müvezzinin, öğrendiklerini söylemek, gizli şeyleri öğrenmek merakı, kendine göre, bulunduğu dünyayı iyice anlamak, ona göre “Konya’yı bina etmek” arzusudur. (s. 17, str. 24-25)

Ben, posta **müvezzinin şu adam hakkında söylediğini** bu adam için söylediğiyle birbirine karıştırır, unuttur giderim. (s. 17, str. 32-33)

Diyeceğim; **posta müvezzinin bana faydası** dokundu! (s. 18, str. 5)

Kimsenin hayatının gizli taraflarını öğrenmek istemediğini bana şöyle anlattı: (s. 22, str. 33)

İnsanların hepsinin mesut olduğu, hiç olmazsa iş bulduğu, doyduğu bir **dünya...** (s. 24, str. 26-27)

Uzaktan **Anadolu yakasının köylerini**, öteki pencereden Bozburnu, açık denizi, birbiri üstüne yığılmış lodos bulutlarını seyredeceğim. (s. 25, str. 19-20)

İskelenin burnu hizasında gözükten ufak noktalar halindeki sandalların hepsi bizim köylüdür. (s. 25, str. 32)

Senin alnının damarı çoktan patlamış kızım. (s. 31, str. 8)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesi görünür, Bakkal Niko ismindeki tahsili acayip adam, karısı Evdosiya, Polis Hasan Efendi; podösüet ayakkabılı, saçları parlak bir delikanlı geçirdi. Birdenbire kömürcü hırsto dükkânından fırlar: (s. 32, str. 33)

Böyle bir dükkân **onun akrabalarından birinindi** galiba...(s. 35, str. 12)

Şimdi artık **mektep arkadaşlarının bir tanesine** göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşla tam bir dost olmak istiyordu. (s. 35, str. 24)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, **onun sırasının yanında** yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s. 35, str. 32)

İstanbul'un تنها bir semtinde, **üç kestane ağacının ortasında**, bir kahve hatırlıyordu. (s. 36, str. 18)

Uygurca öğrenmeye, bir türlü de becerememeye başladığı bir gün burada **bir mahalle köpeğinin yanında**, küçük çırağın karşısında ağlamıştı. (s. 36, str. 30)

...insan hayatının saadet veya felaket gibi gözükten bütün cevherini doldurduğumu duyar, bu kadehe, böylece...(s. 42, str. 1-2)

Onun evinin küçük odasından bir başka ev damının çinkosuna yine yağmurlar damlıyordu. (s. 42, str. 14)

Onun evinin küçük odasından **bir başka ev damının çinkosuna** yine yağmurlar damlıyordu. (s. 42, str. 14)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvrıkcık saçları ile elmaya, şam fıstığı ile tuzlu bademe, bu güzel kıvrıkcık saçları ile adeta bakarken ağzına pastırma veren, annesinin eteğinden sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de dalardı. (s. 44, str. 17)

Karidesçinin çocuklarının en küçüğünü severdim. (s. 44, str. 27)

Karidesçinin öteki iki çocuğunun ikisi de başka anadan oldukları için evin içindeki durumları küçük çocuğunkinden farklıydı. (s. 44, str. 31)

Onun, **insanın gözlerinin içine** bakan, insanı seven hali küçük işleri tatlı bir süratle atılarak sevinçle yapması sonra sakın çekilmesi görülecek bir şeydi. (s. 45, str. 3)

Evet, beni sevmiyordu ama bir **erkek kucağının sarsıntılı, korkunç âlemine** gireceğini hissedirdi. (s. 46, str. 19)

Dilimde; şimdiye kadar duymadığım tatlar duyar, gözümde, bilemediğim bir insanlık rüyası, **bir Walt Disney filminin renkleri** uçuşmaya başlardı. (s. 46, str. 29)

Şehrin büyük caddesinin o cazip havasına karışmış sürüklenirken Yorgiya'yı tanıyınca mahallesini, evini de tanımak arzusu yeniden, bende canlandı. (s. 50, str. 19)

Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları yürür; berber çıraklarının arkasına da burma bıyıklı bir Arnavut takılır. (s. 51, str. 8)

Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları yürür; **berber çıraklarının arkasına** da burma bıyıklı bir Arnavut takılır. (s. 51, str. 9)

Bir erkek, bir polise **bir havagazi lambasının ışığında** cebindeki bütün parasının aşırıldığından şikâyet eder. Mahalle sessiz, karanlıktır. (s. 51, str. 12)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, başka bir işe gidecek **bir muhacir işçi kafesi evlerine** benzeyen bu meydanda uzun müddet kalırdım. (s. 53, str. 6)

Filim Hayri'nin metresi Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki ustura yarasıyla, Ziba'daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı Filim tarafından manzarası iyi olmadığı için kesilmiştir. (s. 54, str. 17)

Filim Hayri'nin metresi Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki ustura yarasıyla, **Ziba'daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı** Filim tarafından manzarası iyi olmadığı için kesilmiştir. (s. 54, str. 18)

Seninkinin evinin camlarını kırmışsın? (s. 55, str. 3)

İnsanlar birdenbire **içimin mahallesinin caddelerini, meyhanelerini** doldururlardı. (s. 57, str. 32)

İşte **1942 senesinin 21 Haziran'nın gece yarısından sonra saat üç buçukta** uyanık, beyaz şimşeklerin çaktığı, yağmurlu bir gecenin sana tebliği: (s. 58, str. 2)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, parıl parıl yanan buzdolaplarının, kırmızı kadife sandalyelerin, büyük aynaların, **zarif pasta kutusu kapaklarının arasında** kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s. 63, str. 11)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s. 65, str. 32)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde **bir gergedanın ayakları altına** düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s. 65, str. 34)

Pastane kapısının önü hıncahınçtır. (s. 66, str. 34)

Onu **pastanenin imal dairesinin küçük penceresinde**, başında beyaz kukuleta, üstünde kirli olduğu bence muhakkak bir beyaz önlükle caddeden gördüğüm zaman, parmaklarımla işaret eder, "Saat sekizde" derdim. (s. 70, str. 11)

Bir akşam, **Yenişehir'in meyhanelerinin önünde** ona sevgilisiyle rastladım. (s. 70, str. 30)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibiydiler. (s. 71, str. 2)

O kadar zayıfladı ki, **sevgilisinin bacaklarının mevzun ipinceliği** yanında bile onunkiler değnek gibi kaldı. (s. 71, str. 10)

Vangelistra Kilisesi'nin çanı onun için beş dakikadan fazla çalmadı. (s. 71, str. 21)

İskambil falcısı Matmazel Todori' nin endam aynalı odasında, bana hiç yabancı gelmeyen kozmopolit eşyalar arasında bir tanesi vardı ki, pek hoşuma giderdi. (s. 72, str. 1)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, **bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde** muhafaza

edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s. 72, str. 22)

Yalnız bir öğleüstü, **Vangelistra Kilisesi'nin çanı** bir beş dakika, ölüm çanı çaldı. (s. 74, str. 32)

Güya muharririm ya, sevgilim, **benim yazularımın hiçbiri** hikâye değil, röportaj değil, mektup değil, nedir ben de bilmem! (s. 80, str. 1)

Otomobil lastikleri de **herkesin evinin altında** duruyormuş. (s. 83, str. 22)

Şu **memur evleri meselesini** dedikodu mahiyetinden çıkarmak isteyen üç beş delikanlı para koyarak, aynı evsafı haiz bir ev yapıp icap eden yere göstermek istiyorlar. (s. 83, str. 37)

Efendim, **o memur evlerinin temellerini** gayet sağlam atmışlar. (s. 85, str. 9)

Bizim ev de zelzeleden tamir edilirken, bazı direkler kırılınca içinden **sünnet çocuklarının yaralarına** ekilen tozlar gibi bir toz dökülürmüş. (s. 85, str. 15)

Bilhassa **memleketin çocuklarının gözlerinde** tatlı bir saffet, bir merhamet, bir safiyet vardır ki, değme büyük şehirlerin çocuklarında bunlar yoktur. (s. 86, str. 22)

Bizim çocukların yüzünde o kurnaz, çapkın, alaycı, hem muhallebici çocuğu, hem it manası yoktur. (s. 86, str. 24)

Bir de her memlekette olduğu gibi, **bizim çocuklarımızın da dudakları**, öne doğru küskündür. (s. 86, str. 28)

Ege Denizi kıyısında bir kaza, deniz üstünde bir kahve, keyifli olduğu zaman poyrazdan keskin çığlıklar atan bir çırak, abus, tıraşı uzamış, gözkapakları düşük bir kahveci düşünüyorum. (s. 91, str. 1)

Bahçemdeki badem ağacının gölgesiz gölgesinden hoşnutum hoşnut olmasına ya... (s. 91, str. 30)

Yaz safası süren birtakım köşklerin incir ağaçlarına sürüne sürüne bir şehir içine girdik. (s. 91, str. 33)

Fasulye piyazı tabağı, beyaz, sarı, kırmızı ve yeşil bir çiçek gibi mermer masada. (s. 92, str. 2)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup **bir Picasso resmi parçası** atıyorlardı... (s. 92, str. 13)

O merak ede dursun ben, Boğaziçi'nde, olmazsa **Ege Denizi kıyısında** saç sakalı birbirine karışmış, asık suratlı, kötü huylu, geçimsiz bir kahveci bulunabileceğini düşünürüm. (s. 92, str. 32)

İşte böyle güzel bir günde **Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini** seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sari hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s. 94, str. 12)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sari hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, **Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında** durdum. (s. 94, str. 16)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, dallan evin siyah dammı gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. (s. 95, str. 31)

Yorgiya'nın anasının anası bir genelevde mama başı idi. (s. 99, str. 4-5)

1.1.2. İYELİK TAKIMLARI

Kişi zamirlerinin adlarla iyelik ilgisi içinde kurdukları takımlara iyelik takımları denir.

Kendi kendime de, "Bu evde bu adamla köpekten başka mahluk yok. Allah Allah!" (s.10, str. 9)

Vallahi öyle akşamlarım olur ki beyefendi, ayakkabılarımı çıkardığım zaman sanki ayaklarım **benim sabahki ayaklarım** değilmiş gibi olur. (s.10, str. 23)

Bu çizgiler, senin anlayacağın, gülmekten değil, güneşten... (s.10, str. 37)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya göremeyeceğim; o da bu hikayenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de posta müvezzinin lakırdıları gibi başka insanların o adam hakkında bildiklerini de yazarsam o adamla **benim aramda** aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s. 11, str. 33)

Ben **kendi hesabıma**, bu adamın aşk yüzünden bu hale geldiğine de inanmam. (s. 12, str. 20-21)

Benim fikrim şu: Bu adamın köpekle konuşması insanları sevdiği halde onlarla konuşmamasından, hatta nasıl diyeyim, insanlarla ruhi alışverişinde onlara çok düşkünlüğünden, insanları merak edip bir türlü öğrenememesinden... (s. 12, str. 24)

Bu köpek **onun köpeği**dir ama ben burada bir vasıta olarak kullanıyorum. (s. 13, str. 15)

Bu sarışın, Karabaş balı gözlü çocuk, **kendi çocuğu** muydu? (s. 14, str. 31)

Köpeğini **benim yüzümden** haşladı: (s. 15, str. 34-35)

Bir zaman **kendisinin de nasıl nezleye yakalandığını**, o zamanlar denize girmeden edemediği için bu nezleyi bir türlü geçiremediğini, adeta bütün yaz burnunu çektiğini anlatı. (s. 16, str. 3)

Evvelce de söylediğim gibi, **onun bütün kabahati** küçük sırlar, insanda bir iki fena adet, iki kişi arasında gözlenen bir şey, bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise öğrenmekten başka bir şey değildir. (s. 16, str. 10-11)

Onun bu haline ben de çok defalar kızdım. (s. 17, str. 27)

Böylece, **kendi kendine** yalanla doğrudan yaptığı evlerle yaşayacak odur. (s. 17, str. 31)

Şimdi sabahları gazinonun bir köşesinde herkesin karşısında yazıyorsam, **onun yüzündendir**. (s. 18, str. 2)

Bizim hayatımızı yazmaya kalmış; kim oluyor bu herif? (s. 18, str. 10)

Ne yalan söyleyeyim, **benim aşkım** tuhaftır. (s. 20, str. 4)

O zamanlar **benim param** vardı. (s. 23, str. 32)

Dünyada hiçbir kimsenin **benim istediğimden** başka türlü bir dünya isteyeceğini o zamana kadar aklıma bile getirmemiştim desem yalan! (s. 25, str. 7-8)

İskelenin burnu hizasında gözüken ufak noktalar halindeki sandalların hepsi **bizim köylüdür**. (s. 25, str. 33)

Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cıgara kokulu kıraathaneler, ne meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler vardır **bizim köyde**... (s. 26, str. 1)

Bizim köyün denizinde, karabatakların boyunlarını uzatarak denize batkılarını, birdenbire uskumru sürülerine doğru daldıkları görülür. (s. 26, str. 1)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş, örülmüş mavi kırmızı kazaklarla gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz, büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s. 26, str. 3)

Bizim köyün rıhtım yollarını lodos altüst etmiştir. (s. 26, str. 8)

Bizim köyün iskele enkazında üstleri ziftli büyük midyeleri, zehirlenmek korkusu olmayan insanlar toplar, yerler. (s. 26, str. 8-9)

Balıkçılarsa: “Midyeler zehirsizdir; zehirli olan **bizim midelerimizdir.**” derler. (s. 26, str. 12)

Bizim köy bu kış gününde bir ilkbahar kadar ılık, kokulu, kirlidir. (s. 26, str. 13)

Bu, vaka diyemeyeceğimiz kadar küçük şeyler, o kadar bana has şeylerdi ki, onları **kendi kalemimle** yazmayı daha kolay buldum. (s. 26, str. 37)

Onun yazılarından belki de başka türlü bir hata geçirdiği zannedilecek. (s. 27, str. 10)

O, her hikâyenin sonunda hemen hemen o hikâyeyi kendisine ilham eden, **benim de merakımı** gideren bir takım izahat verdi. (s. 27, str. 13)

Şimdi **onun öyle dostları** var ki, küçük kulübesinden o hala sekiz yaşındaki masum çocuk yüzüyle, afacan bacaklarla çıkarken peşine düşüyorlar. (s. 28, str. 5)

Senin alınının damarı çoktan patlamış kızım. (s. 31, str. 8)

Sizin evden içeri o güneş girmeyecek! (s. 32, str. 12)

Benim öğrendiğime göre Yorgiya bir anasıyla yaşıyormuş. (s. 33, str. 7)

Ama ben **onun birden bire hoşuna** gitmemiştim. (s. 33, str. 14)

Kendi kendine derdi ki: (s. 34, str. 2)

Allah **senin ekmeğini** de bizim yüzümüzden halk etmiş. (s. 35, str. 10)

Allah **senin ekmeğini** de **bizim yüzümüzden** halk etmiş. (s. 35, str. 10)

Böyle bir dükkân **onun akrabalarından** birinindi galiba...(s. 35, str. 12)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, **onun sırasının** yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s. 35, str. 32)

Bir gün **onun tarafından** gelen bir iftiraya uğradı. (s. 36, str. 4)

Arkadaşı bir yazılı imtihanda, dizindeki kitaba baka baka yazarken, hocanın şüphelenip **kendi taraflarına** geldiği bir sırada kitabı onun dizlerine kaydırırvermişti. (s. 36, str. 6)

Arkadaşı bir yazılı imtihanda, dizindeki kitaba baka baka yazarken, hocanın şüphelenip kendi taraflarına geldiği bir sırada kitabı **onun dizlerine** kaydırırvermişti. (s. 36, str. 6)

Çünkü bu adam iyi, hayalperest bir adamdı, ama yalnız olacak şeyler, ufak şeyleri, **kendi ufacık saadeti** için hayal eden bir adamdı. (s. 37, str. 30)

İşte bu **benim sevgilim**di. (s. 41, str. 13)

Arkadaş, **senin şu iki kadeh rakın**, iki liran olmasa da yine gelirdim. (s. 43, str. 26)

Onun, insanın gözlerinin içine bakan, insanı seven hali küçük işleri tatlı bir süratle atılarak sevinçle yapması sonra sakın çekilmesi görülecek bir şeydi. (s. 45, str. 3)

Onun etrafında bu kul köle oluşundan Sofiya biraz telaşa düşer, çocuğu azarlamakla azarlamamak arası bir öfke ile...(s. 45, str. 13)

Karidesçinin ihtiyar anası **kendi kendine** söylenirdi. (s. 46, str. 33)

Onun yanında kanaviçe bir resim var: (s. 48, str. 3)

Onların ve terzi kızlarının **arkasından** berber çırakları yürür; berber çıraklarının arkasına da burma bıyıklı bir Arnavut takılır. (s. 51, str. 8)

Benim anama kimse lakırdı söylememiştir. (s. 52, str. 3)

Senin ağzın ne çirkeftir ben bilmez miyim? (s. 52, str. 12)

Sabıkalı Filim Hayri hakkında **onun tarafına** eğilmeden söz açmama imkân yoktur. (s. 54, str. 1)

Arkadaşları "**Onun ne manzaraları vardır**" derler. (s. 54, str. 10)

Birçok evin camları **onun tarafından** kırılmıştır. (s. 54, str. 22)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık bir gömlek, **onun üstünde** rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de suni ipekten bir kazakla görürsünüz. (s. 54, str. 35)

Benim karım orospu değildir. (s. 55, str. 16)

Onun kapıdan girmesiyle şimdiye kadar içimde hapsettiğim insafsızlık, huzursuzluk, melankoli uçup giderdi. İnsanlar birdenbire içimin mahallesinin caddelerini, meyhanelerini doldururlardı. (s. 57, str. 30)

Bir hafta sonra **onun mahallesini, hayatını, her şeyini** öğrenmiştim. (s. 57, str. 33)

Oturmasına oturalım ama, **bizim bir hemşeri** vardı şuralarda da... (s. 65, str. 5)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, **onun ötesinde** bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s. 65, str. 34)

Benim pijamalarımı giymişti. (s. 67, str. 11)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, **senin yaptıklarından** bahsetmek için yine onu aradım. (s. 67, str. 25)

Kim bilir, sonra birdenbire **benim mahzun oturuşumu** sezip üzülür mü nedir; yanıma yanaştı: (s. 67, str. 32)

Hâlbuki ben, **kendi kendime**, çoktan çayı hazırlamış, pijamalarını giydirmiş, yüzünü yıkamış, senden bahsediyordum bile... (s. 67, str. 35)

Onun havasını koklamak için mahallesinden ayrılmıyordum. (s. 68, str. 1)

Her akşam benimle yahut başka bir adamla, bazen patronu ile buluşmasına rağmen Katina, **bizim üçümüze** de değil, bir genç kıza âşıktı. (s. 70, str. 23)

Onun böyle olduğuna inanmak için yalnız **kendi fotoğrafı** değil, bu Dreyfus resimlerine bakan bir başka duvar halısı şahittir. (s. 73, str. 10)

Bu **kendi başına** kazanılacak saadet idealizmimi tam hakikat haline getirmiştik ki, etrafımda insanların bulunduğunu sevgilim bana anlattı. (s. 75, str. 12)

Her insan **kendi hissesine** düşen bir, iki kişilik saadet payı için kavga etmeli. (s. 75, str. 15)

Senin patronun, yeni sevgilin güzel heriften ne farkımız olurdu? (s. 78, str. 7)

Övünsem hem **senin karşında** övünmek istesem, bu içinde aptallığın, temizliğin bağdaştığı "saf" kelimesini kullanmazdım. (s. 78, str. 21)

Güya muharririm ya, sevgilim, **benim yazılarımın** hiçbiri hikâyeye değil, röportaj değil, mektup değil, nedir ben de bilmem! (s. 80, str. 1)

Yatağıma yattığım zaman **senin esmer ellerini** başkalarına öptürdüğünü düşünüyor, kuduruyorum. (s. 80, str. 9)

Hadi biz **sizin bahçeler gibi güzel elbiselerinizin**, kokulu pudralarınızın altında iyi bir kalp olduğunu tahayyül edebilirdik. (s. 80, str. 16)

Benim sana kızmaya ne **hakkım** var? (s. 80, str. 21)

"Ben **senin malın** değilim, dostunum, sevgilinim. (s. 80, str. 21)

Onlarda da, o **benim kızlık rüyalarım**a giren, sokakta yürürken içimi eriten adamı arayacağım!" (s. 80, str. 24)

Beni anlamayacaklarından, **senin sevdiğin** kadar sevemeyeceklerinden korkuyorsun, değil mi? Hadi yalancı! Hadi kendini beğenmiş, hadi!" (s. 81, str. 4)

Senin kendine güvenmeye hakkın var. (s. 81, str. 6)

Senin âşık olman için bir dakikaya ihtiyacın olduğunu sonradan öğrendim. (s. 81, str. 12)

O çamurda yüzecek kayık icat ederlerken bırakmadıkları adamı da, **benim dokuz yaşında iken sevdiğim kız** iyi tanır. (s. 83, str. 3)

Bizim ev de zelzeleden tamir edilirken, bazı direkler kırılınca içinden sünnet çocuklarının yaralarına ekilen tozlar gibi bir toz dökülürmüş. (s. 85, str. 14)

Ay, benim onu gözüm ısıırıyordu. (s. 85, str. 32)

Bir de baktım, **bizim eski bir mektep arkadaşı**. (s. 85, str. 33)

Ben, **kendi kendime**, "Bari bu çocuk başka bir meslek tutsaydı" demiştim. (s. 85, str. 37)

Ben **kendi hesabıma** memnun oldum. (s. 86, str. 6)

Demek ki, **benim kendi kendime** onlar için düşündüğüm şeyi, o da düşünüyormuş. (s. 86, str. 8)

Budala, sen **kendi haline** bak, dedim, kendime. (s. 86, str. 9)

Sevgilim, **bizim memleketin** çocuklarının ne kadar güzel olduklarını bilir misin? (s. 86, str. 15)

Bu, **senin beni bir sevmene** bakar. (s. 86, str. 18)

Bizim çocukların yüzünde o kurnaz, çapkın, alaycı, hem muhallebici çocuğu, hem it manası yoktur. (s. 86, str. 24)

Bir de her memlekette olduğu gibi, **bizim çocuklarımızın** da dudakları, öne doğru küskündür. (s. 86, str. 28)

İster miyim **senin güzel dudaklarını** uçuklamış görmek? (s. 86, str. 36)

Çünkü başka yapacak ve yazacak şeylerin hepsini **kendi kendime** yasak ettim. (s. 90, str. 32)

Sanmam ki **benim sabahki krizimi** geçirmiş olsunlar. (s. 91, str. 13)

Sabahın o ölesiye krizini geçiren kanepedeki adam, sinemadaki çocuk, cıgara isteyen, öteki, sonra şu **benim yanımdaki** iki ihtiyardır. (s. 91, str. 19)

Bana anlatsana **onun kokusunu** hiç duydun mu? (s. 95, str. 3)

O, **senin acı eriklerinden** topladığı zaman çok mu küçüktü? (s. 95, str. 5)

Kendi kendime bazen "Mehmet Bey" isminde bir arkadaş buluyor, işin hakikatini ona söyletmeye çalışıyorum. (s. 96, str. 5)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede **onun ikinci şahsiyeti** haline gelmesi; bu kadar... (s. 97, str. 18)

Ama Ahmet Bey bu âlemin, katiyen Mehmet Bey'in gözlüğüyle gördüğü gibi olmadığını, çünkü **kendisinin yaşadığını**, fakat kendisinin daldığı şekilde bulunmadığını hissetmiştir. (s. 97, str. 23)

Herkes **kendi hikâyesini** yazacaktır. (s. 99, str. 2)

1.2.SIFAT TAKIMLARI

Sıfat takımları, sıfat görevindeki bir kelime ya da kelime öbeğinin bir başka kelime veya kelime öbeğinin nitelediği ya da belirttiği kelime öbeğidir. Sıfat takımlarının yardımcı ve esas unsuru eksiz bağlanır. Sıfat takımlarında ad görevindeki kelime ya da kelime öbeği sonda yer alır, sıfat görevindeki kelime ya da kelime öbeği başta yer alır. Bu çalışmada sıfat takımlarını 3 başlık altında inceledik. Bunlar; niteleme Sıfatları ile kurulmuş sıfat takımları, belirtme sıfatları ile kurulmuş sıfat takımları ve geniş sıfat takımlarıdır. Fiilimsilerle kurulan sıfat takımları ise niteleme sıfatları ile kurulan sıfat takımlarının alt başlığı olarak gösterilmiştir.

1.2.1.NİTELEME SIFATLARI İLE KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Varlıkların ya da kavramların kendilerinden ayrı düşünülemezler temel ve yapısal özelliklerini karşılayan sıfatlara niteleme sıfatı denir. (Kahraman: 2005: 78) Bu sıfatlarla kurulan takımlara da niteleme sıfatı ile kurulmuş sıfat takımları denir. Niteleme sıfatları, birbirinden belirgin ayrılıklar göstermezler. Bu nedenle,

kendi içlerinde çeşitlere ayrılmazlar. Adlardan ve ilgeç öbeklerinden +ki, +DEki ekleriyle türetilen sıfatlar da nitelediği adların yerlerini ve zamanlarını bildiren ve aitlik anlamı kazanmış niteleme sıfatlarıdır.

Bu **uzun bacaklı**, karınsız, niyeti kötü bakışlı sarışın adamın hayatına ait bildiklerimi şu veya bu kimseden öğrenmiş değilim dersem inanmayın! (s.9,str.1)

Bu uzun bacaklı, karınsız, **niyeti kötü bakışlı** sarışın adamın hayatına ait bildiklerimi şu veya bu kimseden öğrenmiş değilim dersem inanmayın! (s.9,str.1)

Bu uzun bacaklı, karınsız, niyeti kötü bakışlı **sarışın adamın** hayatına ait bildiklerimi şu veya bu kimseden öğrenmiş değilim dersem inanmayın! (s.9,str.1)

Dedikodu biraz **alaminüt fotoğrafa** benzer. (s.9,str.6)

Yanında köpeği ile beraber **denize nazır bir arsanın** setleri üstüne oturmuştu. (s.9,str.9)

Köpek **arka ayakları** üstüne çökmüş, ön ayakları dimdik heykel gibi, burnu ıslak, soğuk...(s.9,str.10)

Köpek arka ayakları üstüne çökmüş, **ön ayakları** dimdik heykel gibi, burnu ıslak, soğuk...(s.9,str.10)

Arada bir, **ince sesler** çıkarıyor, sonra sahibine gidelim, der gibi bakıyordu. (s.9,str.11)

Köpek **ön ayaklarını** uzatıp burnunu arasına koydu. (s.9,str.14)

Hafif bir rüzgâr, köpeğin sarı tüylerini, adamın sarılı beyazlı sert saçlarını oynatıyordu.(s.9,str.16)

Hafif bir rüzgâr, köpeğin **sarı tüylerini**, adamın sarılı beyazlı sert saçlarını oynatıyordu.(s.9,str.16)

Hafif bir rüzgâr, köpeğin sarı tüylerini, adamın **sarılı beyazlı sert saçlarını** oynatıyordu.(s.9,str.17)

Sevilmemişlerin, çok üzülmişlerin, sarhoşların, bir zaman güzelken çirkinleşivermişlerin, okumuşların, hâsılı **içi rahatsızların yüzlerindeki ifade...** (s.9,str.20-21)

Gözlerinin etrafında yedi sekiz çizgi, hayatında çok güldüğünü değil, yüzünü güneşe verip **mavi gözlerini** kısıtığını ifade ediyor dersem, inanmalısınız! (s.9,str.24)

...her **tenha yerde** kendisine cıgara ikram eden her adama: (s.10,str.5)

Vallahi öyle akşamlarım benim **sabahki ayaklarım** değilmiş gibi olur. (s.10,str.23)
Ama diyeceksin ki, hayatında çok güldün de **bu gözlerinin kenarındaki çizgiler** ondan... (s.10,str.29)

Sol gözümde çizgi daha fazladır.(s.11,str.2)

Tek gözlüklü züppeyi!..’’(s.11,str.6)

Böyle anlatmamıştır ama sesinin yılan ışığına benzeyen **ısırcı halini**, yalan bakışı gibi sarı, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken...(s.11,str.9)

Böyle anlatmamıştır ama sesinin yılan ışığına benzeyen ısırcı halini, **yalan bakışı** gibi sarı, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken...(s.11,str.9)

Böyle anlatmamıştır ama sesinin yılan ışığına benzeyen ısırcı halini, yalan bakışı gibi **sarı, soğuk bakışını** anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken...(s.11,str.9)

Şimdi artık yazıcı sırlarımı açığa vurarak bana bir gazozu, bir cıgaraya mal olmuş kısımlardan arta kalan tarafları da yazmaya hazırlandığım için bir **küçük mukaddeme** yapacağım: (s.11,str.16)

Belki bu adamla **aynı evde** beraber yattık. (s.11,str.20)

’Sabahleyin uyandığı zaman içinde bir yorgunluk duydu’’ desem ne **gülünç bir cümle** olur! (s.11,str.24)

Ben, şu hikâyemin devamınca **aynı hataları** yapmaya hazırlanıyorum, mazur görün! (s.11,str.27)

Bilmem size yazıya başlarken bu adamla olan **müthiş iç akrabalığı** söylemiş miydim?(s.11,str.29)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan **asıl konuya** giremeyeceğim..(s.11,str.30)

Ona göre; kendisi böyle **dört tarafı su ile çevrili yerlerin** adamı değildir. (s.12,str.2)

Büyük şehir adamıdır. (s.12,str.3)

Yoksa böyle **küçük yerlerde** o adamla kimse aşinalık etmez, rakı içmez...(s.12,str.4)

...**genç kızların** sandıktaki çeyizleriyle, genç erkek çocuklarının kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını işitir, biliriz.(s.12,str.14)

...genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, **genç erkek çocuklarının** kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını işitir, biliriz.(s.12,str.14)

Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, **meçhul kadınlar**, göller uzak memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s.12,str.16)

Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller **uzak memleketler**, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu.(s.12,str.16)

Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, **muhacir kuşlarla**; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu.(s.12,str.17)

...bu adamın köpeği ile konuşması memlekette **müthiş bir dedikoduya** sebep olmuştu. (s.12,str.20)

Vapurda bir zamanlar, **genç birisiyle** konuştuğunu söylerlerdi. (s.12,str.36)

Hatta bir akşam **bu orta yaşlı adamla** bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.12,str.37)

Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla **bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin...** (s.12,str.37)

Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla bu on sekiz yaşlarındaki **genç birisinin**, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.13,str.1)

Bu on sekiz yaşlarındaki birisinin babasına haber gitmiş. (s.13,str.3)

...**köpekli adam** da bir müddet oralarda gezinir, sonra vapurun başına gider..(s.13,str.6)

Adamın asıl sırrını bize açan -söylemeden yapamayacağım- bir **küçük köpektir**.(s.13,str.14)

Zeki gözlü, buz gibi soğuk burunlu, tüyleri havalanan sarı bir köpek...(s.13,str.14)

Zeki gözlü, **buz gibi soğuk burunlu**, tüyleri havalanan sarı bir köpek...(s.13,str.14)

Zeki gözlü, buz gibi soğuk burunlu, tüyleri havalanan **sarı bir köpek**...(s.13,str.14)

Sebebi de, **zavallı bir adamın** kalışını, bir köpeğin asla anlatamamasıdır.(s.13,str.17)

Bir zamanlar oturduğum pansiyondaki madamın köpeğiydi. (s.13,str.37)

İkimiz de **siyasi hadiseleri** ya hiç anlamıyor, ya anlamak istemiyorduk..(s.14,str.7)

..yahut **siyasi bahisler** üstüne her fikrimiz tasvip edilecek mahiyette birbirine sunuluyordu. (s.14,str.8)

Şu karşımızda oturan **zengin bakkalın** bu adamdan kat kat daha enteresan bir hayatı vardır.(s.14,str.12)

Şu karşımızda oturan zengin bakkalın bu adamdan **kat kat daha enteresan bir hayatı** vardır. (s.14,str.12)

Düşüncelerini zeytinyağı, fasulye, un, nohut sarmış sarmalamış; dünyalığını düzmüş, çocukları **büyük mekteplere** gidiyor, dans ediyor, şık mı şık giyiniyorlar...(s.14,str.15)

Hayatının en **hareketli zamanı** da o zamandı.(s.14,str.22)

Herkesin **küçücük dükkân** gördüğü Balık Pazarı'nın aşağısını yalnız küçük dükkânın büyük ardiyesi hakkında hiç fikirleri olmayanlar ne bilir? (s.14,str.24)

Herkesin küçücük dükkân gördüğü Balık Pazarı'nın aşağısını yalnız **küçük dükkânın** büyük ardiyesi hakkında hiç fikirleri olmayanlar ne bilir? (s.14,str.24)

Herkesin küçücük dükkân gördüğü Balık Pazarı'nın aşağısını yalnız küçük dükkânın **büyük ardiyesi** hakkında hiç fikirleri olmayanlar ne bilir? (s.14,str.25)

Bu **korkunç Bizanslı ardiyelerin**, demir kapakları her göze görünemezdi.(s.14,str.26)

Bu korkunç Bizanslı ardiyelerin, **demir kapakları** her göze görünemezdi. (s.14,str.26)

Her şey orada, o **yağlı, siyah kaldırımların** sağında solunda, hamalların bağrıştığı, arabaların birbirlerine girdiği ortaçağ sazlı sözlü labirentteydi.(s.14,str.28)

Kendisi **beyaz adamdı**. (s.14,str.30)

Bu **sarışın, Karabaş balı gözlü çocuk**, kendi çocuğu muydu? (s.14,str.30)

...ben de Yani Efendi'nin evinin içine girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp **kocaman bir roman** yapamaz mıydım sanki? (s.15,str.5)

Yani Efendi ile uğraştığım bu sıralarda herkesin merakını çeken bu herkesin içinde evvelce ben de dahil olup da sonradan çıktığım, **köpekli adamı** göremiyordum. (s.15,str.9)

Hayır, **garip insanlarla** uğraşmak istemem. (s.15,str.11)

Yani Efendi'nin hayatını yazmakta vazgeçip bu sefer yeniden **köpekli adamın** peşine düşmeye başladım. (s.15,str.32)

Her halde posta müvezziiyle **uzun bir ahbaplığın** neticesi! (s.16,str.8)

Evvence de söylediğim gibi, onun bütün kabahati **küçük sırlar**, insanda bir iki fena adet, iki kişi arasında gizlenen bir şey...(s.16,str.11)

Yazlık için **ihtiyar Matmazel Katina**'nın evinde bir oda tutmuştur.(s.16,str.26)

Dün gece **meşhur çikolatacının** kızı Katinaki'yi atmış sandala, Heybeliada'ya geçmişler. (s.16,str.36)

Biraz sonra bir de baktım; Heybeli'nin turu yolunda **fenerli bir araba** gidiyor.(s.17,str.3)

Ahmet Efendi de **fena çocuk** değil ha! (s.17,str.8)

Sırım gibi delikanlı! (s.17,str.8)

Bari **yumuşak Katinaki**'nin bir yerine incitmeseydi!.. (s.17,str.9)

Zahirde **küçük menfaatler:** (s.17,str.14)

...bana kalırsa insanların gizli tarafını bu **küçücük şeyler** için öğrenmiyor. (s.17,str.16)

Birçok **kirli çamaşırları** ortaya çıkardığı gibi, birçok temiz çamaşırları da kirlettiği oluyor. (s.17,str.27)

Birçok kirli çamaşırları ortaya çıkardığı gibi, birçok **temiz çamaşırları** da kirlettiği oluyor. (s.17,str.27)

Bak dedi, **köpekli adam!** (s.18,str.16)

Sonra deniz kenarında **ıssız bir kayanın** dibine çömeldik. (s.18,str.33)

Muhterem efendim,.. (s.19,str.1)

Size hikaye müsabakanıza, iştirak etmek üzere şu **naçiz hikayemi** gönderiyorum. (s.19,str.2)

Burada sevgilisinin **pek romantik bir tasviri** vardı, çabucak atladık. (s.20,str.2)

Denizaşırı bir köyde otururdum. (s.20,str.3)

Hepsi **göz yaşartıcı bir şekilde** etrafımı sardılar, konuştular. (s.20,str.17)

Vapur **sakin denizi** biçerek gidiyor. (s.20,str.24)

Yıldızlar peşimiz sıra geliyor, vapurda **tanıdık çehreler** siliniyor... (s.20,str.20)

Güzel bir mehtap vardı. (s.21,str.17)

Kim bilir belki adem de Havva'yı bir **mehtaplı gecede** sevdiğini duymuştur. (s.21,str.20)

Aklıma **buz gibi soğuk bir dudak** dokunuyor. (s.21,str.30)

İçimde **sıcak dudaklı, mermer vücutlu bir kadın** geziniyordu (s.21,str.31)

Ölü taşlar, karanlıklar, uçurumlar, kayalar...(s.22,str.9)

Bu ışık da **yalancı bir ışık**.....(s.22,str.10)

Bütün coğrafya kitaplarını altüst etmiş, **yeni nazariyemle** sevgilimin elini tutabilmişim.” ... (s.22,str.30)

Ben öyle sanıyordum ki, şu **köpekli adam** garip bir adamdır. (s.23,str.2)

Ben öyle sanıyordum ki, şu köpekli adam **garip bir adamdır**. (s.23,str.2)

Köpekli adam, posta müvezziini alakadar etmediği günden itibaren, beni kendisine çekti. (s.23,str.9)

Kır, bak; nasıl, **kırmızı bir su** çıkıyor değil mi? (s.23,str.16)

Kolay şey değil!... (s.23,str.24)

Bir zamanlar bir **genç adam** tanımıştım. (s.23,str.31)

Annesinin (**güzel, şirin, tatlı bir ihtiyar**) başvurmadığı kapı kalmamıştı.(s.24,str.4)

...eve kapanıp **çamurdan ve alçıdan heykeller** yapamayacağımı da düşünür, ancak bir kahvede yazı yazabileceğini hatırlar, bunalırdım. (s.24,str.11)

Uzaktan Anadolu yakasının köylerini, öteki pencereden Bozburnu, **açık denizi**: birbiri üstüne yığılmış lodos bulutlarını seyredeceğim..(s.25,str.20)

Denizde **ölü dalgalar** vardır. (s.25,str.21)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama **sıcak bir odada** çocuklarına bol limonlu balık yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama..(s.25,str.26)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada çocuklarına **bol limonlu balık** yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama.. (s.25,str.27)

İskelenin burnu hizasında gözüken **ufak noktalar** halindeki sandalların hepsi bizim köylüdür.(s.25,str.32)

Ne **sıcak kahveler**, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cıgara kokulu kıraathaneler, ne meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler vardır bizim köyde....(s.25,str.35)

Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne **ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cigara kokulu kıraathaneler**, ne meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler vardır bizim köyde....(s.25,str.36)

Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cigara kokulu kıraathaneler, ne **meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler** vardır bizim köyde...(s.25,str.37)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş **mavi kırmızı kazaklarda** gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler.(s.26,str.4)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarda gezen kızlar; Hereke kumaşı, **önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle** fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler..(s.26,str.5)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarda gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir **küçük lokomotif** halinde öterler..(s.26,str.6)

Balıklar, **canavarlar kadar kocaman dişlidirler**..(s.26,str.15)

Köpekli adamı evinde buldum.(s.26,str.17)

İşte ondan sonra ondan şu hikayeleri kah ben kendim göz gezdirerek, kah o **tatlı bir sesle**, heyecandan kesik, kesik okuyarak dinledim.(s.26,str.32)

Bu, **vaka diyemeyeceğimiz kadar küçücük şeyler**, o kadar bana has şeyler di ki, onları kendi kalemimle yazmayı.. (s.26,str.36)

..**küçük kulübesinden** o hala sekiz yaşındaki masum çocuk yüzüyle, afacan bacaklarla çıkarken peşine düşüyorlar.(s.28,str.5)

küçük kulübesinden o hala sekiz yaşındaki masum çocuk yüzüyle, **afacan bacaklarla** çıkarken peşine düşüyorlar. (s.28,str.6)

küçük kulübesinden o hala **sekiz yaşındaki masum çocuk** yüzüyle, afacan bacaklarla çıkarken peşine düşüyorlar. (s.28,str.6)

Yirmi, yirmi beş yaşında çirkin, budala delikanlı kaldı mı? (s.28,str.12)

Yepyeni, spor, sarı, altı lastik yahut kahverengi podösuet pabuç; bobstil bağlanmış siyah benekli yumurta sarısı kravat, briyantın, hafif bıyık...(s.28,str.13)

Yepyeni, spor, sarı, altı lastik yahut kahverengi podösuet pabuç; **bobstil bağlanmış siyah benekli yumurta sarısı kravat, briyantın, hafif bıyık...**(s.28,str.13)

..neden sinemaya gitmesin **fakir kız** böyle bir çocukla?(s.28,str.17)

..sende bu boy bu bel bu kaç göz varken bir **deli gönül** başını eğer, seni kabul değil bağrına bile basar. (s.28,str.22)

Ama kulübe ile, bu **ihtiyar çamaşırcı ana** ile, sen de sokak süpürgesiyken...(s.28,str.23)

Boş lakırdı bunlar! Dört bir tarafını randevuevi genelev..(s.28,str.25)

Her karanlık köşe başında bir **genç kızın** kokusu koklanan bu mahallede rakı, frengi, veremle bile yaşamak, yaşamaktır.(s.29,str.1)

Geçenlerde onu söyle **bir gözü şaşı, yaşlıca bir adam** istemişti.(s.29,str.4)

Herifinin evinde bir radyocuk, **bir yeşil yorgan**, bir sandık kirli çamaşır varmış.(s.29,str.7)

Herifinin evinde bir radyocuk, bir yeşil yorgan, **bir sandık kirli çamaşır** varmış. (s.29,str.7)

Bir ara o adama, bir **fakir, kimsesiz, hüzünlü, yalnız sokakta** peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29,str.10)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüzünlü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu **yırtık pabuca**, bu ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29,str.11)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüzünlü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu **ıslak paltoya**, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29,str.11)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüzünlü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu

ıslak paltoya, bu **karmakarışık saça** itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29,str.12)

Karşıda dükkânda kocasının **dirseklerine kadar kocaman kocaman kıllı adaleli kolunu**, çenesini görüyor. (s.29,str.16)

Bir Türk delikanlısı, bir gece kulübenin camlarını kırarak odasına girmiş bir daha çıkmıştı dokuz ay on gün sonra bu **kapkara şey** çıkmıştı. (s.29,str.25)

Kara şey ağlar dururdu. (s.29,str.26)

Pırlı, pırlı yağlıboya yastıklar, divan, halılar, çalar saat, kanepeler pembe olacak, yorganlar sarı, pijama ipekten... (s.29,str.33)

..bir akşam bir **büyük memurun** geldiğini, öbür akşam **şişman adamım** bir masa hazırlattığını bir görse kocakarı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa... (s.29,str.35)

..bir akşam bir büyük memurun geldiğini, öbür akşam **şişman adamım** bir masa hazırlattığını bir görse kocakarı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa... (s.29,str.36)

Ya dülgeri sevmezse ya bir komşunun **güzel çocuğuna** ya dülgerin bir arkadaşına göz koyuverirse işini kim kolaylaştıracak?.. (s.30,str.8)

Kızcağzın bir **yeni elbisesi** vardı. (s.30,str.12)

O zaman saçları briyantınli, ayakları **iki parmak kalın lastik pabuçlu**, saçları ki, kız sanki dünyayı çırılçıplak görmüş gibi oldu. (s.30,str.13)

Adamı bir **çalgılı meyhaneye** götürüyor, rakı içiriyorlardı.(s.30,str.18)

Dülgerin **korkunç gözleri** vardı. (s.30,str.33)

Karşımızdaki kömürcü hırsto, **siyah sürmeli kırmızı gözleriyle** sokağa fırladı.(s.31,str.34)

Dokuz yaşındaki çocuk bacaklarıma bakarak söylendi: (s.31,str.35)

‘‘Ne oldu **kara kız**, ne oldu?’’ (s.31,str.37)

Götürüyorum, **havadaki bulutu** kovama doldurdum. (s.32,str.4)

‘‘Bayağı bulut... **yusyuarlak, bembeyaz bir bulut...**’ (s.32,str.9)

Bakkal Niko ismindeki **tahsili acayip adam**, karısı Evdosiya, Polis Hasan Efendi; podösüet ayakkabılı, saçları parlak bir delikanlı geçerci. (s.32,str.33)

Bakkal Niko ismindeki **tahsili acayip adam**, karısı Evdosiya, Polis Hasan Efendi; **podösüet ayakkabılı, saçları parlak bir delikanlı** geçerci. (s.32,str.34)

Köpekli adam okumasını bitirdi.(s.33,str.1)

Birçok korte yapmış, yapmış ama benim gibi **yaşlı adamlara** ilk defa geliyormuş.(s.33,str.9)

..inekleri, buzağları, içine yabanördekleri dolan **gölümsü bataklığıyla**, çitilerine doldurmuş mısır başaklarıyla yanık yüzlü çoban çocuklarıyla bir çiftlik...(s.34,str.10)

..inekleri, buzağları, içine yabanördekleri dolan gölümsü bataklığıyla, çitilerine doldurmuş mısır başaklarıyla **yanık yüzlü çoban çocuklarıyla** bir çiftlik...(s.34,str.12)

Sonra, bir adamın köy havaları söylediğini; **güzel bir delikanlı** ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düğünlerinin görürdü. (s.34,str.17)

Sonra, bir adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile **kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın** düğünlerinin görürdü, (s.34,str.18)

Şimdi **kasabadaki küçücük evlerinde** tavukları, piliçleri, bir pencere önünde uzun, uzun seyretmekten hoşlanmaz olmuştu. (s.34,str.22)

Köylüler **kıl torbaların**, patlak çuvalların içinde peynirler, cevizler, mısırlar, yumurtalar getirir, o ellerini sokar, bakar..(s.35,str.2)

Köylüler kıl torbaların, **patlak çuvalların** içinde peynirler, cevizler, mısırlar, yumurtalar getirir, o ellerini sokar, bakar: (s.35,str.2)

Çok defa da **saf bir kadıncağz:** (s.35,str.8)

Ama **şairane bir şekilde** hatırladı. (s.35,str.14)

Ovaya nazır kütüphaneli, çini sobalı, üç tarafı cam kapılı bir odada oturur, sabah sis içindeki ovaya karşı yazı yazardı.(s.35,str.15)

..böylece muhayyel olmayan **iyi, güzel yüzlü arkadaşıyla** tam bir dost olmak istiyordu.(s.35,str.27)

Fakat öteki, bütün bunları bir zaaf sayarak bu sefer ondan **borç para** almış, ödememiş; (s.36,str.2)

Arkadaşı bir **yazılı imtihanda**, dizindeki kitaba baka baka yazarken, hocanın şüphelenip kendi taraflarına geldiği bir sırada kitabı onun dizlerine kaydırırvermişti. (s.36,str.4)

Borç para vermiyordu. (s.36,str.12)

İstanbul'un **tenha bir semtinde**, üç kestane ağacının ortasında, bir kahve hatırlıyordu. (s.36,str.18)

Uygurca öğrenmeye, bir türlü de becerememeye başladığı bir gün burada bir mahalle köpeğinin yanında, **küçük çırağın** karşısında ağlamıştı. (s.36,str.30)

İşte sevgilim, **bu hikâyedeki adamın** işi olmadı. (s.37,str.28)

Ufak şeyleri, kendi ufacık saadeti için hayal eden bir adamdı. (s.36,str.29)

Ufak şeyleri, kendi **ufacık saadeti** için hayal eden bir adamdı. (s.36,str.29)

Küçük şeyleri hayal etmemeliyiz. (s.37,str.30)

Bir fakir ailenin küçük bir çocuğunu tanırım. (s.37,str.30)

Bir fakir ailenin **küçük bir çocuğunu** tanırım. (s.37,str.30)

Büyük hayaller kuralım sevgilim!(S.38,str.1)

Tertemiz bir şehirde, asfalt caddeler üstünde, dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan, muazzam, eğlenceli bir şehirde seninle yaşamak istiyorum. (s.38,str.2)

Tertemiz bir şehirde, asfalt **caddeler** üstünde, dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan, muazzam, eğlenceli bir şehirde seninle yaşamak istiyorum. (s.38,str.2)

Tertemiz bir şehirde, asfalt caddeler üstünde, dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan, muazzam, **eğlenceli bir şehirde** seninle yaşamak istiyorum. (s.38,str.3)

Tertemiz bir şehirde, asfalt caddeler üstünde, dibinden metrolar geçen, üstünden **kolosal otobüsler** uçan, muazzam, eğlenceli bir şehirde seninle yaşamak istiyorum. (s.38,str.2)

Büyük kahvelerde çay içiyor, temiz lokantalarda kolalı peşkirlerle yemek yiyor, latif rayihalı şaraplar içiyor, tertemiz bir yatakta seni kollarımın arasına alıyor ... (s.38,str.5)

Büyük kahvelerde çay içiyor, **temiz lokantalarda** kolalı peşkirlerle yemek yiyor, latif rayihalı şaraplar içiyor, tertemiz bir yatakta seni kollarımın arasına alıyor ... (s.38,str.5)

Büyük kahvelerde çay içiyor, temiz lokantalarda **kolalı peşkirlerle** yemek yiyor, latif rayihalı şaraplar içiyor, tertemiz bir yatakta seni kollarımın arasına alıyor ... (s.38,str.5)

Büyük kahvelerde çay içiyor, temiz lokantalarda kolalı peşkirlerle yemek yiyor, **latif rayihalı şaraplar** içiyor, tertemiz bir yatakta seni kollarımın arasına alıyor ... (s.38, str.5)

Büyük kahvelerde çay içiyor, temiz lokantalarda kolalı peşkirlerle yemek yiyor, latif rayihalı şaraplar içiyor, **tertemiz bir yatakta** seni kollarımın arasına alıyor ... (s.38, str.6)

...işin kötüsü oldukça **kirli bir yatakta** uyanıyorum. (s.38, str.14)

Ama sevgilim, olacak, **büyük hayaller** kuruyorum. (s.38, str.15)

Gözüküyor, gözüküyor ama, bu pek, pek büyük bir hülya değil... (s.38, str.21)

Bu **büyük bir hülya** değil. (s.38, str.23)

Yetmiş seksen liralık bir memuriyet, bir ev, bir karı... (s.38, str.24)

Yalnız, hayatımda bir ehemmiyeti var ki bir **peşin duygu**.. (s.38, str.25)

Yani, dedi, **köpekli adam** haline geleceğimi anlatan bir peşin duygu... (s.38, str.27)

Yani, dedi, köpekli adam haline geleceğimi anlatan bir **peşin duygu**... (s.38, str.28)

Demek ki, **büyük hulyalarınızı** kuramadınız? (s.38, str.29)

Otuz beş yaşına kadar hiçbir kadın macerası geçirmemiş, **aşkla dolu bir adamın**, cebinde parası varsa, yapacağı şey ne olabilir? (s.38, str.34)

Sari hastalık vardır. (s.40, str.1)

...çarşamba akşamları saat altıdan sonra **karanlık, boş, ağaçsız sokaklar** içinde – ben içinde olduğum halde – uzaktaymışım, yorgunmuşum, bir sarı ışığa düşmüş muşamba perde görmüşüm tesirini verirdi. (s.40, str.3)

...çarşamba akşamları saat altıdan sonra karanlık, boş, ağaçsız sokaklar içinde –ben içinde olduğum halde – uzaktaymışım, yorgunmuşum, bir **sarı ışığa** düşmüş muşamba perde görmüşüm tesirini verirdi. (s.40, str.4)

...çarşamba akşamları saat altıdan sonra karanlık, boş, ağaçsız sokaklar içinde –ben içinde olduğum halde – uzaktaymışım, yorgunmuşum, bir sarı ışığa düşmüş **muşamba perde** görmüşüm tesirini verirdi. (s.40, str.4)

...halleriyle insana, **kadın tabiatlı bir erkek** intibai veren İstepan, cümbüşünden çıkan bozuk havaların bendeki tesirine bakardı. (s.40, str.9)

...halleriyle insana, kadın tabiatlı bir erkek intibai veren İstepan, cümbüşünden çıkan **bozuk havaların** bendeki tesirine bakardı. (s.40, str.9)

Kalın, tüylü elleri, çok erkek, sert hatlı yüzü, geniş, dolgun omzu, boyundan geçme büyük cepli yeleği, her zaman yağmurdan ıslanmış siyah saçlarıyla küçük rakı kadehimi doldurmakla uğraşır. (s.40,str.11)

Kalın, tüylü elleri, **çok erkek, sert hatlı yüzü**, geniş, dolgun omzu, boyundan geçme büyük cepli yeleği, her zaman yağmurdan ıslanmış siyah saçlarıyla küçük rakı kadehimi doldurmakla uğraşır. (s.40,str.12)

Kalın, tüylü elleri, çok erkek, sert hatlı yüzü, **geniş, dolgun omzu**, boyundan geçme büyük cepli yeleği, her zaman yağmurdan ıslanmış siyah saçlarıyla küçük rakı kadehimi doldurmakla uğraşır. (s.40,str.12)

Kalın, tüylü elleri, çok erkek, sert hatlı yüzü, geniş, dolgun omzu, **boyundan geçme büyük cepli yeleği**, her zaman yağmurdan ıslanmış siyah saçlarıyla küçük rakı kadehimi doldurmakla uğraşır. (s.40,str.12)

Kalın, tüylü elleri, çok erkek, sert hatlı yüzü, geniş, dolgun omzu, boyundan geçme büyük cepli yeleği, her zaman yağmurdan ıslanmış **siyah saçlarıyla** küçük rakı kadehimi doldurmakla uğraşır. (s.40,str.13)

Kalın, tüylü elleri, çok erkek, sert hatlı yüzü, geniş, dolgun omzu, boyundan geçme büyük cepli yeleği, her zaman yağmurdan ıslanmış siyah saçlarıyla **küçük rakı kadehimi** doldurmakla uğraşır. (s.40,str.14)

Karısı pek **esmer bir kadını**. (s.40,str.15)

...ne karidesçinin odanın içini dolduran **kalın, ağır sesi**, ne de Sofiya'nın şimdi masanın altında kalmış dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. (s.41,str.10)

...ne karidesçinin odanın içini dolduran kalın, ağır sesi, ne de Sofiya'nın şimdi masanın altında kalmış **dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları** karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. (s.41,str.11)

Yakın bir teneke dama damlayan soğuk yağmur damlasını bu sırada sırtımda duyardım. (s.41,str.23)

Yakın bir teneke dama damlayan **soğuk yağmur damlasını** bu sırada sırtımda duyardım. (s.41,str.24)

Sokakta kalmış bir kedi, **çıplak bacaklı bir çocuk**, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrık saç, kaloriferli kütüphaneli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası... (s.41,str.27)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir **beyaz ense**, bir kıvrıcık saç, kaloriferli kütüphaneli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası... (s.41,str.28)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir **kıvrıcık saç**, kaloriferli kütüphaneli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası... (s.41,str.28)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıcık saç, **kaloriferli kütüphaneli, bol ışıklı bir oda**, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası... (s.41,str.27)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıcık saç, kaloriferli kütüphaneli, bol ışıklı bir oda, **güzel bir yüzün** bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası... (s.41,str.29)

...sevgilimin çok **esmer yüzünde** firar eden, kayıp giden bir tadı karıştırarak içindekini bir hamlede yutardım. (s.42,str.3)

İsteyan diye haykırdım bana **eski bir hava** çal! (s.42,str.6)

İsteyan, bana, daha yaşı kırkı henüz aşmış **kötü bestekarların**, modası gelip geçmiş şarkılarını, gözlerini süzerek ... (s.42,str.7)

...yahut verilip verilmeyeceğini düşünen **beyaz ve masum alnıyla**, gözlerinin yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde bakarak çalardı. (s.42,str.10)

Onun evinin **küçük odasından** bir başka ev damının çinkosuna yine yağmurlar damlıyordu. (s.42,str.14)

Küçük odadaki alçak sedirin üzerinde bu yağmur tıkırtısını dinlerken kızın sarı kafası göğsüme düşmüş bir vaziyette.. (s.42,str.15)

Küçük odadaki **alçak sedirin** üzerinde bu yağmur tıkırtısını dinlerken kızın sarı kafası göğsüme düşmüş bir vaziyette.. (s.42,str.15)

Küçük odadaki alçak sedirin üzerinde bu yağmur tıkırtısını dinlerken kızın **sarı kafası** göğsüme düşmüş bir vaziyette.. (s.42,str.16)

Bu **pis, leş dünya** ortasında, satın alınmış karidesçiden, evinden, yatağından, İsteyan'dan, hatta bu esmer, ince yüzünde tabiat kanunlarının, kanın, canın, düşüncesizliğin en iptidai ışıkları yanan sevgilimden uzaklaşmak, bağıra bağıra uzaklaşmak... (s.43,str.13)

Bu pis, leş dünya ortasında, satın alınmış karidesçiden, evinden, yatağından, İstepan'dan, hatta bu **esmer, ince yüzünde** tabiat kanunlarının, kanın, canın, düşüncesizliğin en iptidai ışıkları yanan sevgilimden uzaklaşmak, bağıra bağıra uzaklaşmak... (s.43,str.15)

Ben karidesçinin **o yaştaki çocuklarından** biri olsam, karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın, bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım...(s.44,str.7)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam, karşımda oturan bu **kocaman ak gözlü adamın**, bu ince esmer yüzlü, geniz omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım. (s.44,str.8)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam, karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın, bu ince esmer yüzlü, geniz omuzlu, **ıslak saman rengi boyunlu kıza** neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım. (s.44,str.9)

Bu adam çarşambaları elinde çıkınlar, rakılarıyla, başka günler başka çıkınlarla, **garip bir sessizlik** içinde yalnız fisiltılar, ince ıslık gibi sesler çıkarılan bu odaya gelirdi. (s.44,str.13)

Bu adam çarşambaları elinde çıkınlar, rakılarıyla, başka günler başka çıkınlarla, garip bir sessizlik içinde yalnız fisiltılar, **ince ıslık** gibi sesler çıkarılan bu odaya gelirdi. (s.44,str.14)

Bu adam çarşambaları elinde çıkınlar, rakılarıyla, başka günler başka çıkınlarla, garip bir sessizlik içinde yalnız fisiltılar, **ince ıslık gibi sesler** çıkarılan bu odaya gelirdi. (s.44,str.14)

Sevdalı, sakın bir alem yaşatırdı. (s.44,str.14)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı **kıvırcık saçları** ile elmaya, şamfıstığı ile tuzlu bademe, bu güzel kıvırcık saçlarıyla adeta bakarken ağzına pastırma veren annesinin eteğinden sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de daldı. (s.44,str.17)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları ile elmaya, şamfıstığı ile **tuzlu bademe**, bu güzel kıvırcık saçlarıyla adeta bakarken ağzına pastırma veren annesinin eteğinden sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de daldı. (s.44,str.17)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları ile elmaya, şamfıstığı ile tuzlu bademe, bu **güzel kıvırcık saçları**yla adeta bakarken ağzına pastırma veren

annesinin eteğinden sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de dalardı. (s.44,str.17)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları ile elmaya, şamfistiği ile tuzlu bademe, bu güzel kıvırcık saçlarıyla adeta bakarken ağzına pastırma veren annesinin eteğinden sevgilimin **uzun kaşlarına**, kahverengi gözlerine de dalardı. (s.44,str.20)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları ile elmaya, şamfistiği ile tuzlu bademe, bu güzel kıvırcık saçlarıyla adeta bakarken ağzına pastırma veren annesinin eteğinden sevgilimin uzun kaşlarına, **kahverengi gözlerine** de dalardı. (s.44,str.20)

Badik burnundan nezleli türküler çıkarırdı. (s.44,str.21)

Badik burnundan **nezleli türküler** çıkarırdı. (s.44,str.21)

Ona **rakılı bir kadehten** su verirdi. (s.44,str.24)

Onda canlı, hareketli, insan arzusu ve hırsından örülmüş bir gün şu karşısında oturan **büyük kırmızı adam** gibi olmak isteyen haller sezerdim. (s.44,str.29)

...evin içindeki durumları **küçük çocuğunkinden** farklıydı. (s.44,str.32)

...on bir yaşındaki, her şeye katlanmış, **büyük, altları çürük sarı gözleri**, rengi hastalıklı yüzü; ufak, çirkin, adi elleri, yenmiş tırnaklarıyla, yanından uzaklaştırmak istenilen sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44,str.35)

...on bir yaşındaki, her şeye katlanmış, büyük altları çürük sarı gözleri, **rengi hastalıklı yüzü**; ufak, çirkin, adi elleri, yenmiş tırnaklarıyla, yanından uzaklaştırmak istenilen sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44,str.36)

...on bir yaşındaki, her şeye katlanmış, büyük altları çürük sarı gözleri, rengi hastalıklı yüzü; **ufak, çirkin, adi elleri**, yenmiş tırnaklarıyla, yanından uzaklaştırmak istenilen sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44,str.36)

...on bir yaşındaki, her şeye katlanmış, büyük altları çürük sarı gözleri, rengi hastalıklı yüzü; ufak, çirkin, adi elleri, **yenmiş tırnaklarıyla**, yanından uzaklaştırmak istenilen sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44,str.37)

Onun, insanın gözlerinin içine bakan, insanı seven hali, **küçücük işleri** tatlı bir süratle atılarak, sevinçle yapması, sonra sakin, çekilmesi, görülecek bir şeydi. (s.45,str.4)

Onun, insanın gözlerinin içine bakan, insanı seven hali, küçücük işleri **tatlı bir süratle** atılarak, sevinçle yapması, sonra sakin, çekilmesi, görülecek bir şeydi. (s.45,str.4)

... çocuğu azarlamakla azarlamamak arası bir öfke ile, **üvey evlatlarına** fena muamele ediyor denmesin diye .. (s.45,str.14)

O ne **haşin, korkunç, isyankar bir mahluku**. (s.45,str.25)

Bu **kocaman elli, muhteşem babadan** bile korkmuyordu. (s.45,str.26)

Bu Sofiya, başkalarının ve kocasının yanında küllü duran **kötü üvey ana ruhu** ile herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolüyle, ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45,str.28)

Bu Sofiya, başkalarının ve kocasının yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu ile herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı **iyi yürekli ana rolüyle**, ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45,str.29)

O **küçük Aleko** ise gözlerinde kin parıltısıyla üvey anaya bakar, küçük seyrek dişlerini birbirine geçirircesine sıkardı. (s.45,str.33)

O küçük Aleko ise gözlerinde kin parıltısıyla **üvey anaya** bakar, küçük seyrek dişlerini birbirine geçirircesine sıkardı. (s.45,str.33)

O küçük Aleko ise gözlerinde kin parıltısıyla üvey anaya bakar, **küçük seyrek dişlerini** birbirine geçirircesine sıkardı. (s.45,str.34)

Aleko **burunları yırtık kunduralarının** üstünde, kısa pantolonundan parça parça, al al, pislikten yanmış derisi gözükken apış aralarıyla , lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, karışık saçları, insana – sokulmaz ki – sokulsa, bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46 ,str.3)

Aleko burunları yırtık kunduralarının üstünde, **kısa pantolonundan** parça parça, al al, pislikten yanmış derisi gözükken apış aralarıyla, lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, karışık saçları, insana – sokulmaz ki – sokulsa, bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46 ,str.3)

Aleko burunları yırtık kunduralarının üstünde, kısa pantolonundan parça parça, al al, pislikten yanmış derisi gözükken apış aralarıyla, **lacivert pantolonunun** bembeyaz

pantolon düğmesi, karışık saçları, insana – sokulmaz ki – sokulsa, bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46 ,str.5)

Aleko burunları yırtık kunduralarının üstünde, kısa pantolonundan parça parça, al al, pislikten yanmış derisi gözüken apış aralarıyla, lacivert pantolonunun **bembeyaz pantolon düğmesi**, karışık saçları, insana – sokulmaz ki – sokulsa, bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46 ,str.5)

Aleko burunları yırtık kunduralarının üstünde, kısa pantolonundan parça parça, al al, pislikten yanmış derisi gözüken apış aralarıyla, lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, **karışık saçları**, insana – sokulmaz ki – sokulsa, bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46 ,str.6)

Aleko burunları yırtık kunduralarının üstünde, kısa pantolonundan parça parça, al al, pislikten yanmış derisi gözüken apış aralarıyla, lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, karışık saçları, insana – sokulmaz ki – sokulsa, bakılmamış, aylardır yıkanmamış **ağır insan kokusu** duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46 ,str.7)

Aleko burunları yırtık kunduralarının üstünde, kısa pantolonundan parça parça, al al, pislikten yanmış derisi gözüken apış aralarıyla, lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, karışık saçları, insana – sokulmaz ki – sokulsa, bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, bir **küçük muvaffak heykel** haliyle karşımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46 ,str.9)

Yorgiya **küçücük kadehinden** bir damla daha içtiği, Sofiya'ya eliyle işaret ettiği zaman evvela İstepan'la çocuklar, sonra karidesçi, en sonra da Sofiya odadan çıkarlarken yağmurun sesi yeniden başlar, hala alevi tüten kömürler konuşmaya başladılar. (s.46,str.11)

Onda bir korku mu, bir arzusuzluk mu desem, **korkunç bir genç kız çekingenliği** mi başlar desem, bir şeyler başlardı. (s.46,str.16)

Evet, beni sevmiyordu ama bir erkek kucağının **sarsıntılı, korkunç alemine** gireceğini hissedirdi. (s.46,str.19)

Onda **neşeli, zengin bir ömrü**, belki de beraberce tadıldığı için hemen saadet derecesine yükseliveren sefaleti bulurdum. (s.46,str.26)

Sokağa nazır pencerelerin önündeki sedirde oturuyorum. (s.47,str.2)

... karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepetiyle, **marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası** yarı yarıya gözükyorlar. (s.47,str.7)

Yerden, **üstünde iğneleri muntazam dizili kağıttan bir pembe iğnedanlığı** kaldırırken, duvara asılı pırl pırl bir terazi gözüme çarpıyor. (s.47,str.10)

Yerden, üstünde iğneleri muntazam dizili kağıttan bir pembe iğnedanlığı kaldırırken, **duvara asılı pırl pırl bir terazi** gözüme çarpıyor. (s.47,str.11)

Atları dizgini azıya almış bir kızağın içinde **kara sakallı kürklü bir adamla** posbıyıklı, hareketsiz, atların bu gidişi kendisine vız gelen bir arabacı... (s.48,str.4)

Sırtında **beyaz bir kürk** var, atların yanı başında koşan köpek, bu koşan kızağa göre hareketsiz, adeta durmuş halde... (s.48,str.7)

İçerideki odadan marsık kokusuna karışmış bir karanfil kokusu... (s.48,str.17)

Esrar kokusunu hatırlatan **güzel bir kokuya** karışmış, gözleri benden çok uzakta, saçlarında kırmızı mendil sarılı kız kimdir? (s.48,str.18)

Esrar kokusunu hatırlatan güzel bir kokuya karışmış, gözleri benden çok uzakta, saçlarında **kırmızı mendil** sarılı kız kimdir? (s.48,str.19)

Dolu dinmiş, bir tabakta **soğuk karidesler** kırmızı adeta ateşli... (s.48,str.22)

Dünya yüzünde gördüğüm şehirlerin mahallelerini hep böyle perişan, dalgın, meyus dolaşırdım; tahlil edemediğim öyle **tuhaf yumuşaklıklar**, acılar duyardım. (s.49,str.3)

Kapı önünde **yarı çıplak, arzu içinde bir genç kız** görürdüm. (s.49,str.5)

Derisinden burnuma **aşına bir koku** gelir. (s.49,str.7)

Bir **erkek çocuk** kalın bilekleri, altın tüylü ensesi, perişan saçları, çıplak ayakları, sarı mintanıyla sanki arkadaşımdaydı. (s.49,str.12)

Bir erkek çocuk **kalın bilekleri**, altın tüylü ensesi, perişan saçları, çıplak ayakları, sarı mintanıyla sanki arkadaşımdaydı. (s.49,str.12)

Bir erkek çocuk kalın bilekleri, **altın tüylü ensesi**, perişan saçları, çıplak ayakları, sarı mintanıyla sanki arkadaşım. (s.49,str.12)

Bir erkek çocuk kalın bilekleri, altın tüylü ensesi, **perişan saçları**, çıplak ayakları, sarı mintanıyla sanki arkadaşım. (s.49,str.12)

Bir erkek çocuk kalın bilekleri, altın tüylü ensesi, perişan saçları, **çıplak ayakları**, sarı mintanıyla sanki arkadaşım. (s.49,str.13)

Bir erkek çocuk kalın bilekleri, altın tüylü ensesi, perişan saçları, çıplak ayakları, **sarı mintanı**yla sanki arkadaşım. (s.49,str.13)

Döner mahalleye bakar; bir kahramanlık, bir **yabancı hayat** tanımak, yaşamak arzusuyla ayrılırdım. (s.50,str.2)

Komşuda **esmer bir kız** sevdim. (s.50,str.5)

Sabahleyin uyandığım zaman onun belirsiz hayaliyle uyanırdım. (s.50,str.6)

Şehrin **büyük caddesinin** o cazip havasına karışmış sürüklenirken Yorgi-ya'yı tanıyınca mahallesini, evini de tanımak arzusu yeniden, bende canlandı. (s.50,str.18)

Şehrin büyük caddesinin o **cazip havasına** karışmış sürüklenirken Yorgi-ya'yı tanıyınca mahallesini, evini de tanımak arzusu yeniden, bende canlandı. (s.50,str.19)

Ama bu dönüş, **o zamanki oluş** değildi. (s.50,str.22)

Bir **çipil akşamüstü**, beş parasız, uzak bir semtten uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50,str.25)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, **uzak bir semtten** uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50,str.25)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, uzak bir semtten uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o **güzel tramvay**, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50,str.27)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, uzak bir semtten uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o **içindeki insanlar**, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50,str.27)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, uzak bir semtten uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, **ıslak camlar**, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50,str.27)

Bir tarafında randevuevlerinin, öte tarafta **umumi evlerin** kaynaştığı bölge... (s.50,str.37)

...her türlü milletin birbirine karıştığı bu **garip mahalleden** sel yatağına her akşam küçük figüran kızlar iner. (s.51,str.7)

...her türlü milletin birbirine karıştığı bu garip mahalleden sel yatağına her akşam **küçük figüran kızlar** iner. (s.51,str.8)

Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları yürür; berber çıraklarının arkasına da **burma bıyıklı bir Arnavut** takılır. (s.51,str.10)

Gülizar öyle **acı bir sesle**: (s.51,str.19)

Kara kara kazanlar (s.51,str.21)

Kara yazı yazanlar (s.51,str.22)

..der ki, aşağıdan mamanın **kart oğlan sesi**: (s.51,str.24)

Gülizar bir **ufacık delikanlının** emprimisini çekmesine sinirlenmiş: (s.52,str.15)

Köpekli adam, yazısından birçok yerleri atladı. (s.53,str.16)

Sonra bir aralık karakola **ensesi dümdüz tıraşlı, kumral saçlı, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, bir delikanlı getirdiler**. (s.53,str.29)

Küçük, çirkin, münasebetsiz bir yüzü vardır. (s.54,str.15)

Yalnız **küçük gözleri** pek sevimli, pek de zekidir. (s.54,str.15)

Hayır, diyeceğim, Filim Hayri, **kötü işinin** cezasını çekmiştir. (s.54,str.32)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında **kolalı, yarım yazlık bir gömlek**, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de suni ipekten bir kazakla görürsünüz. (s.54,str.34)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık bir gömlek, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de **sunî ipekten** bir kazakla görürsünüz. (s.54,str.36)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık bir gömlek, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de **sunî ipekten bir kazakla** görürsünüz. (s.54,str.36)

Bir hafta sonra bir **lacivert elbiseyle** mahalleye damlar. (s.54,str.37)

O zamana kadar ayakta duran, Filim Hayri'yi getirmiş olan İstanbul çocuğu açığız bir bekçi. (s.55,str.18)

Burası **üç katlı bir birahaneydi**. (s.56,str.14)

Ben **orta katında** mihmandım. (s.56,str.15)

Buranın garsonu elli yaşlarında, babacan, **tatlı bir adamdı**. (s.56,str.15)

Gelen kızlardan birisi, **donuk beyaz yüzlü**, çok genç çehreli, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı. (s.56,str.19)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, **çok genç çehreli**, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı. (s.56,str.19)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, çok genç çehreli, bir **azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı**. (s.56,str.20)

Öteki kız, biraz **hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahluktu**. (s.56,str.23-24)

İşte 1942 senesinin 21 Haziranı'nın gece yarısından sonra saat üç buçukta uyanık, **beyaz şimşeklerin** çaktığı, yağmurlu bir gecenin sana tebliği: (s.58,str.3)

Ortalıkta güneş olmadığı, hava yine bulutlu olduğu halde, **tatlı bir aydınlık** vardı. (s.58,str.6)

İşte 1942 senesinin 21 Haziranı'nın gece yarısından sonra saat üç buçukta uyanık, beyaz şimşeklerin çaktığı, **yağmurlu bir gecenin** sana tebliği: (s.58,str.4)

Caddede ne **güzel şeyler** vardı! (s.58,str.8)

Küçük, esmer, uzun, çalak bacakların adeta aydınlattığı caddede sanki hiçbir şey yoktu: (s.58,str.11)

Adeta mesut dolaşırken **bir genç kız** gözüme ilişti... (s.58,str.16)

Ona "**genç kız**" demekten başka çare yok. (s.58,str.18)

Genç kız eve geç kalmış gibi hızlanmıştı. (s.59,str.1)

Arkasındaki çocuk denecek kadar **genç adam**, dalgalı saçları, itinalı kravatı, kalın ayakkabılarıyla Türkiyeliden çok Amerikalıya benziyordu. (s.59,str.2)

Arkasındaki çocuk denecek kadar genç adam, **dalgalı saçları**, itinalı kravatı, kalın ayakkabılarıyla Türkiyeliden çok Amerikalıya benziyordu. (s.59,str.2)

Arkasındaki çocuk denecek kadar genç adam, dalgalı saçları, **itinalı kravatı**, kalın ayakkabılarıyla Türkiyeliden çok Amerikalıya benziyordu. (s.59,str.2)

Arkasındaki çocuk denecek kadar genç adam, dalgalı saçları, itinalı kravatı, **kalın ayakkabılarıyla** Türkiyeliden çok Amerikalıya benziyordu. (s.59,str.2)

Hatta ben kendi kendime **gizli bir pencereden** tabiatın içinde, açık sahneler çevriliyormuş da kimsenin haberi yokmuş hayaline düştüm. (s.59,str.4)

Bu filmin mevzuunda yalnız iyilikler, kahramanlıklar, **küçük temiz maceralar** vardı. (s.59,str.7)

Genç adamın bir arkadaşı da şöyle yirmi otuz adım arkadan takip ediyordu. (s.59,str.8)

Şimdi **genç kızla**, genç adam köşe başında durmuş, konuşuyorlardı. (s.59,str.9)

Şimdi genç kızla, **genç adam** köşe başında durmuş, konuşuyorlardı. (s.59,str.9)

Biraz sonra **genç adam** memnun, arkadaşının yanına döndü: (s.59,str.18)

İşte onun için **genç adam** arkadaşına: (s.59,str.23)

Şu dünyayı onunla bitirmek **hoş şey** azizim! (s.59,str.26)

Muhayyilem kızın utandığını, kıpkırmızı olduğunu, küçüldüğünü, **genç adamın** koluna abanıp başını omzuna bir saniye sürdüğünü, içinin aydınlandığını, gözünün güldüğünü de gördü. (s.59,str.29)

Fakir, tarihi, efsanevi semt! (s.60,str.8)

Muhayyel bir sevgili ile, muhayyel bir ışıkla dolaşırken Beyoğlu'nun küçük meyhanelerinde kitara çalan bir Rum arkadaşına rastladım: (s.60,str.13)

Muhayyel bir sevgili ile, **muhayyel bir ışıkla** dolaşırken Beyoğlu'nun küçük meyhanelerinde kitara çalan bir Rum arkadaşına rastladım: (s.60,str.13)

Muhayyel bir sevgili ile, muhayyel bir ışıkla dolaşırken Beyoğlu'nun **küçük meyhanelerinde** kitara çalan bir Rum arkadaşına rastladım: (s.60,str.14)

Muhayyel bir sevgili ile, muhayyel bir ışıkla dolaşırken Beyoğlu'nun küçük meyhanelerinde kitara çalan bir **Rum arkadaşına** rastladım: (s.60,str.15)

Garip gözler, hızlı adımlarla, mühim bir iş peşindeymiş gibi geçiyordu. (s.60,str.19)

Garip gözler, **hızlı adımlarla**, mühim bir iş peşindeymiş gibi geçiyordu. (s.60,str.19)

Garip gözler, hızlı adımlarla, **mühim bir iş** peşindeymiş gibi geçiyordu. (s.60,str.19)

Şöyle zayıfça, esmer, **dolgun bacaklı**, biraz büyük ayakları var ama ehemmiyeti yok! (s.60,str.25)

Şöyle zayıfça, esmer, dolgun bacaklı, biraz **büyük ayakları** var ama ehemmiyeti yok! (s.60,str.25)

Bakışı tatlı, **petrol rengi mantolu** değil mi? (s.60,str.26)

Küçük kahvelerden küçücük kızlar çıkıyordu. (s.60,str.32)

Küçük kahvelerden **küçücük kızlar** çıkıyordu. (s.60,str.3)

Büyük sesleri vardı. (s.60,str.33)

Genç, pek **genç çırak**, hamal kılıklı, bazısı pek şık birtakım çocuklar, sokaklarda dolaşıyorlardı. (s.60,str.34)

Genç, pek genç çırak, **hamal kılıklı, bazısı pek şık birtakım çocuklar**, sokaklarda dolaşıyorlardı. (s.60,str.34)

Karanlık bir sokak geçtik. (s.60,str.36)

Kıtaracı **garip bir ıslık** çaldı. (s.61, str.1)

İnsanın bu **karanlık sokağın** içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir uğruna ölünecek insan çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık... (s.61, str.2)

Akşamüstü gördüğüm, yalnız "**genç kız**" diyebildiğim mahluk geldi. (s.61, str.5)

Kızla beraber yürüdük, **küçük bir eve** girdik. (s.61, str.16)

Paytak bacaklı, esmer bir kadın bir odaya bizi tıktı. (s.61, str.18)

Paytak bacaklı, **esmer bir kadın** bir odaya bizi tıktı. (s.61, str.18)

Yorgiya **kıvrıcık kafasını** yastığa kor komaz yüzünde yine hülyalar kurdum. (s.61, str.19)

Ne **korkunç pastaneler** vardı şu Beyoğlu'nda. (s.61, str.30)

Sıcak öğleüstlerinde, içeride, adeta yine dondurmalarından serinlemiş gibi bir havası bulunan bu pastaneye akşamüstleri, avukat, doktor, mütekait, sefir, şair, muharrir, kalantor tüccar, işadamı girdiğini görürsünüz. (s.62, str.1)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, **buzlu limonatalı** kahvehane içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkırdaşan genç kızlarla genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62, str.5)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu **dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane** içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkırdaşan genç kızlarla genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62, str.5)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkırdaşan **genç kızlarla** genç erkekleri

seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62, str.6)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkrıdaşan genç kızlarla **genç erkekleri** seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62, str.6)

Bu bazıları **beyaz bıyıklı**, bazıları matruş oldukları halde bembeyaz çember sakallı gibi, kimisi kır saçlarının altında hâlâ genç, canlı, kimisi hiç mi hiç ağarmamış saçlarının altında, bitkin, buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş insanlar!.. (s.62, str.9)

Bu bazıları beyaz bıyıklı, bazıları matruş oldukları halde **bembeyaz çember sakallı** gibi, kimisi kır saçlarının altında hâlâ genç, canlı, kimisi hiç mi hiç ağarmamış saçlarının altında, bitkin, buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş insanlar!.. (s.62, str.10)

Bu bazıları beyaz bıyıklı, bazıları matruş oldukları halde bembeyaz çember sakallı gibi, kimisi **kır saçlarının** altında hâlâ genç, canlı, kimisi hiç mi hiç ağarmamış saçlarının altında, bitkin, buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş insanlar!.. (s.62, str.10)

Bu bazıları beyaz bıyıklı, bazıları matruş oldukları halde bembeyaz çember sakallı gibi, kimisi kır saçlarının altında hâlâ genç, canlı, kimisi hiç mi hiç ağarmamış saçlarının altında, **bitkin, buruşmuş yüzleriyle**, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş insanlar!.. (s.62, str.12)

Camekânlarında **şu yukarıki adamları** teşhir eden bu büyük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62, str.14)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu **büyük pastane**, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde,.. (s.62, str.15)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, **gürültülü münakaşalar** yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla birkaç dakika için gelip birleşirler. (s.63, str.1)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek **parlak siyah saçlı** kadınla birkaç dakika için gelip birleşirler. (s.63, str.2)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, parıl parıl yanan buzdolaplarının, **kırmızı kadife sandalyelerin**, büyük aynaların, zarif pasta kutusu kapaklarının arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s.63, str.9)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, parıl parıl yanan buzdolaplarının, kırmızı kadife sandalyelerin, **büyük aynaların**, zarif pasta kutusu kapaklarının arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s.63, str.9)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, parıl parıl yanan buzdolaplarının, kırmızı kadife sandalyelerin, büyük aynaların, **zarif pasta kutusu kapaklarının** arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s.63, str.9)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, parıl parıl yanan buzdolaplarının, kırmızı kadife sandalyelerin, büyük aynaların, zarif pasta kutusu kapaklarının arasında **kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık** peyda olmuştur. (s.63, str.10)

Korkunç bir uğultu vardır (s.63, str.12)

İşte bir masa, iki erkek, iki **güzel kadın**... (s.63, str.14)

Na **şu karşıkı züppe** de o kadar verdi ama gitmedim. (s.63, str.34-35)

Biraz ileride Milaslı olduğunu söyleyen, **kravatı çarpık bir adamla**, arkadaşı Gümülcüne muhaciri Adapazarlı manifatura taciri, iki kadına işaret ederler. (s.64, str.14)

Bir masada **şaşı bir kadın**, iki çirkin arkadaşıyla oturuyor. (s.64, str.25)

Bir masada şaşı bir kadın, iki **çirkin arkadaşıyla** oturuyor. (s.64, str.25)

Yanlarında **çok genç, çok güzel bir kız**... (s.64, str.26)

Şık bir genç içeriye giriyor. (s.64, str.27)

Suratında, geçirdiği kötü gecelerin şişi, **dişleri çürük, korkunç kanlı gözlü bir adam** içeriye girdi. (s.64, str.31)

Dedi ve **şiş yüzlü adam** geçerken, koluna çarptı. (s.64, str.34)

İhtiyar adam genç kıza gözlerini dikmiştir: (s.65, str.14)

İhtiyar adam **genç kıza** gözlerini dikmiştir: (s.65, str.14)

Dört köşe bir salon... (s.65, str.14)

Tahta masalar, tahta iskemleler. (s.65, str.28)

Tahta masalar, **tahta iskemleler**. (s.65, str.28)

Duvarda **büyük levhalar**... (s.65, str.29)

Ayrı küçük odadaki kanepe, insana hüznü veriyor... (s.65, str.31)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, **kırmızı şemsiyeli kadın**, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci.. (s.65, str.33)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış **beyaz bir atın** üzerinde yine bir müstemlekeci.. (s.65, str.35)

Bu resimleri yapan herhalde bir **Beyaz Rus**. Yeşil yeşil ağaçlar... (s.65, str.36)

Bu resimleri yapan herhalde bir Beyaz Rus. **Yeşil yeşil ağaçlar**... (s.65, str.36)

Göğsünün kılları, yüzünün şekli, **güzel bir külhanbey** gençlikten bahsediyor. (s.66, str.6)

Griler giymiş, mahcup, çekingen, ayaklarında **podösüet ayakkabılar**, saçını itina ile taralı bir şoför... (s.66, str.7)

Griler giymiş, mahcup, çekingen, ayaklarında podösüet ayakkabılar, **saçını itina ile taralı bir şoför**... (s.66, str.7)

Sefil komisyonculara ev bulmaları için para vaat eden bir adam sokağın ortasında haykırıyor: (s.66, str.35)

Çok **genç, iyi yüzlü bir kadını** da ben evime götürdüm. (s.67, str.5)

O da bana kendi hayatından bahsetti. **Hazin hikâye!** (s.67, str.9)

Benim o maviye çalan ışığın altında bu **siyah saçlı**, esmer mahluku adeta sevdim. (s.67, str.12)

Benim o maviye çalan ışığın altında bu siyah saçlı, **esmer mahluku** adeta sevdim. (s.67, str.12)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, **bol pijamaların** içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.67, str.22)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, **soğuk su** ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.67, str.23)

Yakın bir masaya mahzun çöktüm. (s.67, str.30)

Akşamları bu **korkunç pastaneye** düşerdim. (s.68, str.4)

Oraya; şık giyinmiş haraççılar, kadın parasıyla geçinen güzel çocuklar, kendilerinden pek ufak gençlere âşık **zavallı fahişeler**, eroin sarhoşları, zenginler, gömleği bile olmayan bopstil gençler, bazen ressamalar, şairler, yalnız o akşam için bir kadın beğenmeye gelmiş, çekingen insanlar gelirdi. (s.68, str.6)

Oraya; şık giyinmiş haraççılar, kadın parasıyla geçinen güzel çocuklar, kendilerinden pek ufak gençlere âşık zavallı fahişeler, eroin sarhoşları, zenginler, gömleği bile olmayan bopstil gençler, bazen ressamalar, şairler, yalnız o akşam için bir kadın beğenmeye gelmiş, **çekingen insanlar** gelirdi. (s.68, str.9)

Biri çekik kara gözleri, biraz ağır endamı, çok şekerli yemekten çürüyüp de sonra altınla doldurulmuş çok bozuk dişleriyle bile güzeldir. (s.69, str.1)

Biri çekik kara gözleri, **biraz ağır endamı**, çok şekerli yemekten çürüyüp de sonra altınla doldurulmuş çok bozuk dişleriyle bile güzeldir. (s.69, str.1)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda **korkunç bir ihtiyarlığın** kara haberini de beraber verir. (s.69, str.5)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın **kara haberini** de beraber verir. (s.69, str.5)

Fakat Katina, ne o **eski güzelliği**, ne de haberci ihtiyarlık manasına ehemmiyet verecek insan değildir. (s.69, str.6)

Katina ile beraberken içime **perde perde bir sessizlik**, bir baygın tat yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt bir hal ondan bana da geçerdi. (s.69, str.9)

Katina ile beraberken içime perde perde bir sessizlik, **bir baygın tat** yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt bir hal ondan bana da geçerdi. (s.69, str.9)

Katina ile beraberken içime perde perde bir sessizlik, bir baygın tat yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken **dünyaya ait lakayt bir hal** ondan bana da geçerdi. (s.69, str.10)

Sonra birdenbire Katina'nın **arzulu, ufak, çekik gözlerine** şehvetli bir sabitlik otururdu. (s.69, str.13)

Sonra birdenbire Katina'nın arzulu, ufak, çekik gözlerine **şehvetli bir sabitlik** otururdu. (s.69, str.13)

İnsana o zaman **müthiş bir arzu** gelir; hatta Katina da böyle bir arzu duyardı. (s.69, str.16)

Vanilya, çikolata, hatta için için bir badem, hindistancevizi, fıstık, hatta **sıcak ırmık kokusu** duyduğum olurdu. (s.70, str.4)

Hiçbir şeyi üstüne yakıştırmadığının farkına vardığı için, süslendiğinin ertesi gün, yine o **ırmık kokulu nefli bluzuyla** vanilya kokulu gri etekliğini giyerdi. (s.70, str.9)

Hiçbir şeyi üstüne yakıştırmadığının farkına vardığı için, süslendiğinin ertesi gün, yine o ırmık kokulu nefli bluzuyla **vanilya kokulu gri etekliğini** giyerdi. (s.70, str.10)

Onu pastanenin imal dairesinin **küçük penceresinde**, başında beyaz kukuleta, üstünde kirli olduğu bence muhakkak bir beyaz önlükle caddeden gördüğüm zaman, parmaklarımla işaret eder, (s.70, str.11)

Onu pastanenin imal dairesinin küçük penceresinde, başında **beyaz kukuleta**, üstünde kirli olduğu bence muhakkak bir beyaz önlükle caddeden gördüğüm zaman, parmaklarımla işaret eder, (s.70, str.12)

Onu pastanenin imal dairesinin küçük penceresinde, başında beyaz kukuleta, üstünde kirli olduğu bence muhakkak bir **beyaz önlükle** caddeden gördüğüm zaman, parmaklarımla işaret eder, (s.70, str.13)

Her akşam benimle yahut başka bir adamla, bazen patronu ile buluşmasına rağmen Katina, bizim üçümüze de değil, bir **genç kıza** âşıktı. (s.70, str.23)

Katina'nın gözlerine bu **koyu, ağır, biraz esrarengiz mananın** neden çöreklenip oturduğunu bu havadisi öğrenir öğrenmez anladım. (s.70, str.24)

Bende **tuhaf bir değişiklik** oldu. (s.70, str.26)

Bu bir **başka, canlı, manalı insandı**. (s.70, str.35)

Yanağının derisi uçuk ama yine de **tatlı bir al renk**teydi. (s.71, str.1)

Katina'nın dostunun **ince uzun bacaklarıyla** Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibiydiler. (s.71, str.2)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz **kalınca, çorapsız, beyaz bacakları** gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibydiler. (s.71, str.3)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, **temiz bir dünyaya** doğru koşar gibydiler. (s.71, str.4)

Katina'ya her üç dostu da **güzel bluzlar**, eteklikler, mantolar, yalancı bilezikler, mantar ayakkabılar aldılar (s.71, str.14)

Katina'ya her üç dostu da güzel bluzlar, eteklikler, mantolar, **yalancı bilezikler**, mantar ayakkabılar aldılar (s.71, str.14)

Katina'ya her üç dostu da güzel bluzlar, eteklikler, mantolar, yalancı bilezikler, **mantar ayakkabılar** aldılar. (s.71, str.15)

Katina başına bir **kırmızı kurdele** bağladı. (s.71, str.15)

Onda **tuhaf bir değişiklik** oldu. (s.71, str.17)

İskambil falcısı Matmazel Todorin'in **endam aynalı odasında**, bana hiç yabancı gelmeyen kozmopolit eşyalar arasında bir tanesi vardı ki, pek hoşuma giderdi. (s.72, str.1)

İskambil falcısı Matmazel Todorin'in endam aynalı odasında, bana hiç yabancı gelmeyen **kozmpolit eşyalar** arasında bir tanesi vardı ki, pek hoşuma giderdi. (s.72, str.2)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş **maskeli bir balonun** iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s.72, str.20)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın **ıslak, buharlı, mavi yüzünden** insana bakıyordu. (s.72, str.23)

Ondan Öte, karyola, yastıklar, **dar sedirler** susar durur. (s.73, str.14)

Leğenin içine **korkunç, buz gibi, berrak bir su** düşerdi. (s.73, str.35)

Aynadan, **mavi bulanık aynadan**, kara bıyıklı, güzel bir delikanlı hayali geçer gibi olurdu. (s.73, str.36)

Aynadan, mavi bulanık aynadan, **kara bıyıklı**, güzel bir delikanlı hayali geçer gibi olurdu. (s.73, str.36)

Aynadan, mavi bulanık aynadan, kara bıyıklı, **güzel bir delikanlı hayali** geçer gibi olurdu. (s.73, str.37)

Yenişehir'in kokoreçler kızaran meyhanesinden sokağa, **kalın, kavgacı hayaletler** karışırdı. (s.74, str.5)

Kediler, köpekler, yağmur, çamur, küçük, öpülmüş kızlar bir fenerin aydınlığından birdenbire **kapkaranlık bir sokağa** dalarlardı. (s.74, str.7)

Ona neredeyse, "Fransız kontu bıyıkları **bembeyaz, siyah muşambasından** yağmur aka aka geliyor" diye bağırarak isterdim. (s.74, str.12)

İhtiyar bir Rum karısı haç çıkardı. (s.75, str.1)

Her insan kendi hissesine düşen bir, **iki kişilik saadet payı** için kavga etmeli. (s.75, str.15)

Bir aralık bu **yeni keşif**le kurtulduğumu sandım. (s.75, str.29)

Uzun lafın kısası, kalktı. (s.75, str.31)

Bunlar benim yazıcılık hayatıma, bugünlerde serserileşen hayatıma ait **ufak tefek şeyler**. (s.78, str.4)

Senin patronun, **yeni sevgilin** güzel heriften ne farkımız olurdu? (s.78, str.7)

Senin patronun, yeni sevgilin **güzel heriften** ne farkımız olurdu? (s.78, str.7)

Hakikaten fazla **ilgi uyandırıcı şeyler** değil... (s.78, str.18)

Şu **yukarıdaki satırları** yazdıktan sonra, bir zaman elindeki kâğıdı bırakıp yine yazmadan düşünmeye koyuldum. (s.78, str.31)

İnsan düşünürken **güzel cümleler** yapıyor, ne iyi fikirler hatırına geliyor, ne meseleler hallediyor. (s.78, str.34)

İnsan düşünürken güzel cümleler yapıyor, ne **iyi fikirler** hatırına geliyor, ne meseleler hallediyor. (s.78, str.34)

Yazmanın çok **enstantane bir düşünce** olduğunu biliyorum. (s.79, str.3)

Yazı yazmak da **fizik bir yorgunluk** veriyor. (s.79, str.18)

Sevgili, **hakiki bir düşmandır**. (s.80, str.6)

Küçücük bir hıyanete bakar. (s.80, str.7)

Her **güzel gözün**, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80,str.12)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın, her **yeni kunduranın** içinde, altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80,str.13)

Hadi biz sizin bahçeler gibi **güzel elbiselerinizin**, kokulu pudralarınızın altında iyi bir kalp olduğunu tahayyül edebilirdik. (s.80,str.16)

Hadi biz sizin bahçeler gibi güzel elbiselerinizin, **kokulu pudralarınızın** altında iyi bir kalp olduğunu tahayyül edebilirdik. (s.80,str.16)

Hadi biz sizin bahçeler gibi güzel elbiselerinizin, kokulu pudralarınızın altında **iyi bir kalp** olduğunu tahayyül edebilirdik. (s.80,str.17)

Halbuki, sen, **ufacık şeyler** arayan insandın. (s.81,str.18)

Faraza biraz iyi dans etseydim, kravatımı iyi bağlasaydım, seninle tanıştığım gün sırtımda **müthiş bir elbisem** olsaydı!.. (s.81,str.20)

Sonradan ne kadar düzelsem, o **kötü hayali** gözlerinden silemedim. (s.81,str.23)

Çocuk, su başında yüzerdi de, o, sevgilim, çocuğun **sarı saçlarına** dalar dururdu. (s.83,str.4)

Halbuki, pek **güzel bir çocuktu**. (s.83,str.6)

Ne **iyi insanlar**. (s.83,str.19)

Biraz daha şu **aptal adamla** meyhane, sinema, plaj dolaşaydım. (s.84,str.13)

Yazlık sinemalar tıklım tıklım, adam almıyor. (s.84,str.28)

Belediye bahçesine bülbül sesli, Sulukule'den, **esmer, güzel hanendeler** gelmiş. (s.84,str.30)

Canım çam, **güzel kokulu, sağlam, yağlı çam!** diye de sıfatlar bulup eklemişti. (s.85,str.18)

Evvvelki seneye kadar bir revüde **kötü roller** de alıyor, hiç de beceremiyordu. (s.85,str.36)

Gayet **soğuk bir selam** verince durakladım. (s.86,str.2)

Hem müteahhit, hem de **yüksek mimardır** o, dediler. (s.86,str.10)

Yüksek mimar diploması ile revülerde artistlik yaptığı, bu kadar güzel sanata heveskâr olduğu için onu tebriğe can attım. (s.86,str.10)

Yüksek mimar diploması ile revülerde artistlik yaptığı, bu kadar **güzel sanata** heveskâr olduğu için onu tebriğe can attım. (s.86,str.11)

Bilhassa memleketin çocuklarının gözlerinde **tatlı bir saffet**, bir merhamet, bir safiyet vardır ki, değme büyük şehirlerin çocuklarında bunlar yoktur. (s.86,str.23)

Bilhassa memleketin çocuklarının gözlerinde tatlı bir saffet, bir merhamet, bir safiyet vardır ki, değme **büyük şehirlerin** çocuklarında bunlar yoktur. (s.86,str.23)

Birçoklarının bilâhare bu **güzel buseler** alıp verecek olan dudaklarının kenarlarında, san, sulu, geceleri korkmaktan olduğunu sandığım uçuklar gördüm. (s.86,str.30)

İster miyim senin **güzel dudaklarını** uçuklamış görmek? (s.86,str.36)

...memleketteki münevver kısmının ileri gelenlerinden olan doktorlardan da **küçük bir havadis** vereyim: (s.87,str.2)

Geçenlerde bir **büyük zat**, burayı ziyaretlerinde, doktorlara sormuş: (s.87,str.3)

İklimin insanlara bağışladığı bu **muhteşem lütfa** karşı büyük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda yeni elbiselerini giymiş, parlak düğmeli bir hademeyi çağırarak: (s.87,str.9)

İklimin insanlara bağışladığı bu muhteşem lütfa karşı büyük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda **yeni elbiselerini** giymiş, parlak düğmeli bir hademeyi çağırarak: (s.87,str.10)

İklimin insanlara bağışladığı bu muhteşem lütfa karşı büyük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda yeni elbiselerini giymiş, **parlak düğmeli bir hademeyi** çağırarak (s.87,str.11)

Genç adamın gömleğiyle iç fanilasından bir tane bit bulup doktorlara göstermiş. (s.87,str.13)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, **siyah gözlü**, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için kövden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87,str.25)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, **yeni temiz elbiseli** bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için kövden

kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87,str.25)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için kövden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden **âlim doktor** arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87,str.29)

Ona gittiğim yerden bir **küçük kart** göndermiştim. (s.89,str.2)

Uzun zaman cevap vermedi. (s.89,str.2)

Yeşil yeşil erikler, boğucu sıcak, bir gölgenin serinliği, sahanlıkta içtiğim cıgaramı söndürmem için kaba kaba söylenen tramvaya, kasketime ve sarı pantolonuma bakıp teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cıgara versene!.." diyen sokak çocuğu... (s.90,str.1)

Yeşil yeşil erikler, boğucu sıcak, bir gölgenin serinliği, sahanlıkta içtiğim cıgaramı söndürmem için kaba kaba söylenen tramvaya, kasketime ve **sarı pantolonuma** bakıp teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cıgara versene!.." diyen sokak çocuğu... (s.90,str.3)

Sonra Kadıköy İskelesi'ne yorgun varıp **oradaki kanepelerde** uzun zaman oturdum. (s.90,str.5)

Geniş alınlı, **kırmızıya çalar kahverengi saçlı**, altın dişli tuhaf bir delikanlı gülümsedi. (s.90,str.11)

Geniş alınlı, kırmızıya çalar kahverengi saçlı, **altın dişli** tuhaf bir delikanlı gülümsedi. (s.90,str.12)

Küçük küçük hülyalar kuruyorum. (s.91,str.1)

Siyah gözlüklerimi burnumun ortasına çekip gözümün üstünden dikkatle baktım. (s.91,str.6)

Deminki çocuk yine geçti. (s.91,str.5)

Sanmam ki benim **sabahki krizimi** geçirmiş olsunlar. (s.91,str.13)

Sabahın o ölesiye krizini geçiren kanepedeki adam, sinemadaki çocuk, cıgara isteyen, öteki, sonra şu benim **yanımdaki iki ihtiyardır**. (s.91,str.19)

Şu **bulunduğun şehirdeki** dediğim yere bir git hele. (s.91,str.24)

Köprünün üstünü **kalın, gri bir duman** kaplamış. (s.91,str.11)

İhtiyar, sakın, meyus, insanlar. (s.91,str.14)

Kötü, büsbütün yorucu bir uyku uyudum. (s.91,str.27)

Küçük bir vapura bindim. (s.91,str.32)

Fasulye piyazı tabağı, **beyaz, sarı, kırmızı ve yeşil bir çiçek** gibi mermer masada. (s.92,str.3)

Ne güzeldi **esmer yüzleri.** (s.92,str.6)

Belki masalarda bu kadar **güzel yüzlü insanlar** yoktu. (s.92,str.7)

Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, başörtülü tüy gibi hafif bir kadını görür gibi oldum... (s.92,str.7)

Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, **başörtülü tüy gibi hafif bir kadını** görür gibi oldum... (s.92,str.9)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.10)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla **beyaz ve pembe ağızlarına**, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.11)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, **-zayıf kuru vücutlarının** ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.11)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda **bir gamlı çiçek** gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.12)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan **ince yüzlerinin** bir yerine,

büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.12)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, **büyük ama, ince dudaklı** ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.13)

O merak ede dursun ben, Boğaziçi'nde, olmazsa Ege Denizi kıyısında saçlı sakalı birbirine karışmış, **asık suratlı, kötü huylu, geçimsiz bir kahveci** bulunabileceğini düşünürüm. (s.92,str.33)

1 Nisan 1943 harikulade **güzel bir gündü**. (s.94,str.1)

Bir havuz, bir fiskeye, **bir lastik top**, bir çocuk, bir köpek, bir karpuz düşündüm. (s.94,str.4)

Bir aralık bir dükkânın aynasında **sarı, adeta bahtsız yüzümü** gördüm. (s.94,str.6)

Yine bir aralık ben bile güzelmişim gibi **bir küçük orospu** bana güldü. (s.94,str.9)

İşte böyle **güzel bir günde** Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sari hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s.94,str.12)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin **küçük, minnacık evlere** hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sâri hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s.94,str.12)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek **fukara şehrin** çoğu kapılarına "Sâri hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s.94,str.13)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "**Sari hastalık** vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s.94,str.14)

Sırtımı, bir **meçhul ağaca** vererek sevgilimin evini seyrettim. (s.94,str.16)

Birtakım **koyu yeşil vahşi otlar**, belki de onun adım attığı yerde, kafalarını kaldırmışlardı. (s.94,str.18)

Adeta barakamsı evin **alçacık penceresinde** bir ihtiyar kadın hayaleti vardı. (s.94,str.20)

Adeta barakamsı evin alçacık penceresinde bir **ihtiyar kadın** hayaleti vardı. (s.94,str.20)

Erik ağacı, sen **esmer bir kız** mısın? (s.94,str.24)

O, senin **acı eriklerinden** topladığı zaman çok mu küçüktü? (s.95,str.5)

Erik ağacı, **bir tatlı nefes** gibi esen rüzgârın içinde çok az hareketli, bana hiçbir şey söylemiyordu. (s.95,str.7)

Mehmet Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen Ahmet Bey'in **düşünceli, hulyalı âleminin** de bir hakikati, dünyayı anlama, yaşama tarafı olmaması imkânı yoktur. (s.98,str.4)

Son metelikten sonra, son vapur halatını alacaktır. (s.98,str.9)

Son metelikten sonra, **son vapur** halatını alacaktır. (s.98,str.9)

Şu adam da vaktiyle Ahmet Bey'den bin defa daha zengin, daha **hulyalı bir adamdı**. (s.98,str.16)

Yine o **fakir mahalleler** upuzun uzadıktan sonra, yine aynı güzel bacaklı kızlar iffetlerini satılığa çıkarmaya mahkûm olduktan sonra... (s.98,str.30)

Yine o fakir mahalleler upuzun uzadıktan sonra, yine aynı **güzel bacaklı kızlar** iffetlerini satılığa çıkarmaya mahkûm olduktan sonra... (s.98,str.31)

Yorgiya basit, riyakâr, fakat **iyi bir kızdır**. (s.99,str.3)

Mehmet Bey'in **bir ihtiyar bir ahbabı** bu kadını pek iyi tanıyor. (s.99,str.5)

Yaman bir kadınmiş para da yapmış sevgilisine yedirmiş, sonra düşmüş, düşmüş, sonunda da ölmüş... (s.99,str.6)

Çok **soğuk bir günde** acımışlar; kıza bir mangal bırakmışlar. (s.99,str.14)

1.2.1.1.ORTAÇLARLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Fiillerden –En, -miş,-EcEk, -r, -mEz, -Dik, -Esİ ekleri ve –Dik, -EcEk eklerinin iyelikli biçimleriyle türemiş olan sıfatfiiller (ortaçlar) da niteleme sıfatı sayılır. Bu tür sıfatlar, niteledikleri adların eylem ve oluşlarına ilişkin özelliklerini

karşılarlar. İyelik ekiyle genişletilmiş birleşik ortaç ekleriyle kurulan ortaç öbekleridir.

İcap ederse **bu adam üzerine sinmiş dedikodu havasından** da söz açabiliriz, korkumuz yok: (s.9,str.7)

Komşular değil, memleketin posta müvezzii; **bu her güne dağıttığı mektuplar** kendilerini merak ettire ettire onu bu hale sokmuş gibi, her تنها yerde kendisine cıgara ikram eden her adama. (s.10,str.3)

Komşular değil, memleketin posta müvezzii; bu her güne dağıttığı mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu bu hale sokmuş gibi, her تنها yerde **kendisine cıgara ikram eden her adama**: (s.10,str.5)

Cıgara ikram eden adam der ki: (s.10,str.15)

Posta müvezzii'nin **şu yukarıda yazdığımız şekilde** anlattığını fark etsek ne çıkar? (s.11,str.7)

İnsan sayısı milyonu geçen şehirlerin adamıdır o... (s.12,str.3)

Sizin gibi bir adam, diyemezsiniz, **gören göz** kılavuz istemez: (s.12,str.10)

Şairlerin yıldızlar, rüzgarlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, **iki bin metreden geçen bulutlar**, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları,.. (s.12,str.17)

Nerede olduğu ne iş yaptığı bilinmeyen bir tüccarın yanında katipmiş. (s.12,str.30)

Zeki gözlü, buz gibi soğuk burunlu, **tüyleri havalanan sarı bir köpek**... (s.13,str.15)

Onun için akşamları **setin üstünde cıgara tütüren, kimsenin sevmediği, konuşmadığı, çekindiği** adamla ahbaplık etmek üzere yanına ben yanaşıyorum: (s.13,str.27)

Bir zamanlar oturduğum pansiyondaki madamın köpeğiydi. (s.13,str.37)

Ölen köpek dişiydi. (s.14,str.3)

İkimiz de siyasi hadiseleri ya hiç anlamıyor, ya anlamak istemiyorduk, yahut siyasi bahisler üstüne her fikrimiz **tasvip edilecek mahiyette** birbirine sunuluyordu: (s.14,str.8)

Akşam evime döndüğüm zaman şu posta müvezzinin bu adamda ne gördüğünü bir türlü anlayamamıştım. (s.14,str.10)

Yani Efendi **mürekkep yalamış adamdı**. (s.14,str.33)

Onlardan bana hayır yok, **bana seven, gülen, bağırان mahlûkat** lazım!

Kendine göre sevimli tarafları bulunan delikanlı ile konuşmak beni fena halde yordu. (s.15,str.23)

İlk defa **pek çekingen olan bu adam**, bu sefer beni görünce cıgara ikram etti. (s.15,str.33)

Bana ne olmayan tarafı posta müvezzinden hem pek hoşlandığım, arada da beni fena halde sinirlendirdiğidir. (s.16,str.15)

Geçen gece denize girmiş. (s.16,str.27)

İki arkadaşı da bunu **posta müvezzinin bulunduğu bir yerde**, ondan üç adım ötede, aralarında söylemişler: (s.16,str.28)

Çok defa **kendini dinleyecek biri** bulunmazsa; sessiz dedikodudan hoşlanmaz, değil birisine bir şey ısmarlamak, kendisini bir günde bir kahve içmek nasip olmayan, Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye, yahut da Zafiri gibi sessiz, dedikodudan hoşlanmayan biletçilikten mütekait Zeynel Efendi'ye de böyle şeyler anlattığımı gördüm. (s.17,str.18)

Çok defa kendini dinleyecek biri bulunmazsa; sessiz dedikodudan hoşlanmaz, değil birisine bir şey ısmarlamak, kendisini **bir günde bir kahve içmek nasip olmayan, Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye, yahut da Zafiri gibi sessiz, dedikodudan hoşlanmayan biletçilikten mütekait Zeynel Efendi'ye** de böyle şeyler anlattığımı gördüm. (s.17,str.20-21-22)

Bir adam hakkında söyleyeceği şeyler, hiçbir zaman masum hakikatler değildir. (s.17,str.19)

Böylece, kendi kendine **yalanla doğrudan yaptığı evlerle** yaşayacak odur. (s.17,str.31)

Yırtmış olduğum bir yazıdan öyle manalar çıkarmış ki, utandım. (s.18,str.8)

Zarfin içindeki **dörde katlanmış bir kâğıtta** şu satırlar: (s.18,str.35)

İkiye katlanmış başka kâğıtlarda da şu hikâye: (s.19,str.4)

Onu ikinci görüşümde vapurum **alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete** doğru dümen kırdığı bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20,str.12)

Onu ikinci görüşümde vapurum alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığı bir daha ne **doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi** göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20,str.13)

On beş gün olmayan, gündüzleri pek nadir, **soluk gözükten bu acayip şey** de mevcut mudur? (s.21,str.7)

Bunları bile unuttuğum dakikalar oldu. (s.21,str.8)

Mehtap altında intihar eden bir aşık düşünün! (s.21,str.27)

Güneşin ona attığı ışıkların aksidir bir gördüğün... (s.22,str.10)

Hava olmayan yerde sıcak, soğuk mefhumu olur mu, bilmem? (s.22,str.12)

Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan bir adamın benim gibi, senin gibi bir adam oluşuna şaşım doğrusu... (s.23,str.4)

Şimdi **taşıdığım bütün mektupları** açmadan açıyorum. (s.23,str.6)

Nasıl bir dünya mı? **Haksızlıkların olmadığı bir dünya...** (s.24,str.25)

İnsanların hepsinin mesut olduğu, hiç olmazsa iş bulduğu, doyduğu bir dünya...(s.24,str.26)

Sevilmeye layık, **küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri haciağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götüremediği, her genç kızın namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği, para için namus, ar, hayâ, hayat, hece, gündüz satılmadığı bir dünya...** (s.24,str.30-31-32-33-34)

Muhabbet tellallarının günde otuz lira kazanmadığı bir dünya...(s.24,str.34)

Kafanın, kolun çalışabildiği zaman insanın muhakkak doyabildiği, eğlenebildiği bir dünya...(s.24,str.36)

Kafanın, kolun çalışabildiği zaman **insanın muhakkak doyabildiği, eğlenebildiği bir dünya...**(s.24,str.37)

...**doğru şeyler söylemeye** **salahiyetler kıvranan adamın**, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği bir dünya... (s.25,str.2)

...**doğru şeyler söylemeye** **salahiyetler kıvranan adamın, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği bir dünya...** (s.25,str.2)

Yunusların atladığı denizin üstünde sandallar, çapari ile uskumru tutuyorlardır. (s.25,str.24)

Tamdık bir iskeleye inersin. (s.25,str.29)

İskelenin burnu hizasında gözüken ufak noktalar halindeki sandalların hepsi bizim köylüdür. (s.25,str.32)

Ne sıcak kahveler, ne **kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler**, ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cıgara kokulu kıraathaneler, ne meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler... (s.25,str.35)

Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cıgara kokulu kıraathaneler, ne **meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler...**(s.25,str.37)

Bizim köyde **yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarla** gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26,str.4)

Bizim köyde **yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarla gezen kızlar;** Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26,str.4)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarla gezen kızlar; Hereke kumaşı, **önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar**, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26,str.5)

Bizim köyün iskele enkazında üstleri ziftli büyük midyeleri, **zehirlenmek korkusu olmayan insanlar** toplar, yerler. (s.26,str.10)

Çok sevindim, dedi, hiç olmazsa **yazılarımı okuyacak birini** buldum. (s.26,str.22)

Yalnız bunları buraya yazmadan evvel **yine söylemem lazım gelen bazı şeyleri** söylemeden geçemeyeceğim. (s.26,str.34)

O, her hikâyenin sonunda hemen hemen **o hikâyeyi kendisine ilham eden, benim de merakımı gideren birtakım izahat** verdi. (s.27,str.12-13)

Yepyeni, spor, sarı, altı lastik yahut kahverengi podösüet pabuç; **bobstil bağlanmış siyah benekli yumurta sarısı kravat**, briyantın, hafif bıyık... (s.28,str.14)

Evde baba olursa, **namına yatırılmış beş on kuruş** bulunursa... (s.28,str.20)

O **ters ters bakan gözünü** kırptı. (s.29,str.19)

Bu, ömrünce, **kendinden genç delikanlıları ayartıp gezmiş kadın**, altmışından sonra nasıl bir ömür istiyor, nasıl bir ömür acaba? (s.29,str.31)

O zaman saçları briyantınli, ayakları iki parmak kalın lastik pabuçlu, **saçları moda üzere taranmış çocuklar** Yorgiya'yı öylesine unuttular ki, kız sanki dünyayı çırılçıplak görmüş gibi oldu. (s.30,str.14)

İlk defa çıplak erkek gören bir bakire korkusu duydu: (s.30,str.16)

Bu sefer komşu kızları, çirkin, **koca bulamamış komşu kızları** bu işe gülü gülüverdiler. (s.30,str.25)

Fayda vermediğini gören kızlar: (s.30,str.29)

Artık o şeytan, **gezinen mahlûk** namus dinler mi? (s.31,str.23)

Kovayı yere bırakmış, şimdi **büsbütün kavgayı azıtmış kadınları** dinlemeye hazırlanırken bir aralık kovamın içine baktım.. (s.31,str.26)

Ben, kulübemizin tek odasının ortasına **iki elimle sıkı sıkı kavradığım kovayı** bıraktım. (s.32,str.19)

Tavanın is bağlamış saçlarından su simsiyah kesilmişti. (s.32,str.25)

Yorgiya'yı sarhoş **olduğum bir gece**, evvelce tanıdığım bir kız tanıttı. (s.33,str.3)

Yorgiya'yı sarhoş olduğum bir gece, **evvelce tanıdığım bir kız** tanıttı. (s.33,str.3)

Tavukları, kazları, ördekleri, -bir de tavus kuşu isterdi-inekleri, buzağuları, **içine yabanördekleri dolan gölümsü bataklığıyla**, çitilerine doldurmuş mısır başaklarıyla yanık yüzlü çoban çocuklarıyla bir çiftlik.. (s.34,str.11)

Tavukları, kazları, ördekleri, -bir de tavus kuşu isterdi-inekleri, buzağuları, içine yaban ördekleri dolan gölümsü bataklığıyla, **çitilerine doldurmuş mısır başaklarıyla** yanık yüzlü çoban çocuklarıyla bir çiftlik...(s.34,str.11)

Gençleri birbirleriyle evlendirir, **kırk gün süren düğünler** yapardı. (s.35,str.18)

Ama şose başı bakkal dükkânı öylesine unutmuştu ki, hayatının bir devresinde **uyumadan evvel gördüğü bu kötü rüyayı** hatırlamamak çok ister, hatırlamaz da... (s.35,str.22)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak

şekilde sevdirtmek, böylece **muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşı**la tam bir dost olmak istiyordu. (s.35,str.27)

Tertemiz bir şehirde, asfalt caddeler üstünde, **dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan, muazzam, eğlenceli bir şehirde** seninle yaşamak istiyorum. (s.38,str.3)

Sabahleyin bitlerle dolu, **kimsenin kimseyi hürmete layık bulmadığı, istismar edenin, çalanın zengin ve bahtiyar olduğu, esnafın azgın, zenginin deli, haris, egoist, gaddar, fakirin kayıtsız, sersem olduğu bir şehirde**; işin kötüsü sensiz, oldukça kirli bir yatakta uyanıyorum. (s.38,str.11-12-13)

Yani, dedi, **köpekli adam haline geleceğimi anlatan bir peşin duygu**...(s.38,str.27)
...**kadın tabiatlı bir erkek intibayı veren İstepan**, cümbüşünden çıkan bozuk havaların bendeki tesirine bakardı. (s.40,str.9)

...kadın tabiatlı bir erkek intibayı veren İstepan, **cümbüşünden çıkan bozuk havaların** bendeki tesirine bakardı. (s.40,str.10)

...her zaman **yağmurdan ıslanmış siyah saçlarıyla** küçücük rakı kadehimi doldurmakla uğraşırdı. (s.40,str.13)

Mangal kömürüyle **karanfil kokan oda** eşyasının, sahipleri benden daha yakın olduklarına hiç şüphem yoksa da.... (s.40,str.20)

...bu oda da bir kış gecesi fakir ve meyus, fakat **seven bir halde** beklediğini, kendilerinin ise karidesçinin malı oldukları halde, beni de iyi bir kiracı diye sevdiklerini söylerlerdi. (s.41,str.2)

...İstepan'ın, Türkçesi "beni **kaybettiğin zaman** arayacaksın"olan Rumca şarkısı, ne onun kadınla erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesi, ne de Sofiya'nın şimdi masanın altında kalmış dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. (s.41,str.10)

İstepan'ın, Türkçesi "beni **kaybettiğin zaman** arayacaksın"olan Rumca şarkısı, ne onun kadınla erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesi, ne de Sofiya'nın şimdi **masanın altında kalmış dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları** karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. (s.41,str.11)

Bu, içinde sefaletin, zenginliğin, kederin, saadetin, yalnızlığın, beraber olmanın, **insan ömrüne takılı binlerce şeyin birbirine karıştığı yağmur damlası** şuracıkta idi. (s.41,str.33)

İyice kapanmış perdeleri sıyırıp camı açarak bu damlayı rakıma damlatmak arzusuna kapılırdım. (s.41,str.34)

İçime o yağmur damlasından hasretleri, fakirlikleri, saadeti, **insan hayatının saadet veya felaket gibi gözüken bütün cevherini** doldurduğumu duyar, bu kadehe, böylece, sevgilimin çok esmer yüzünde firar eden, kayıp giden bir tadı karıştırarak içindekini bir hamlede yutardım. (s.42,str.2)

İçime o yağmur damlasından hasretleri, fakirlikleri, saadeti, insan hayatının saadet veya felaket gibi gözüken bütün cevherini doldurduğumu duyar, bu kadehe, böylece, **sevgilimin çok esmer yüzünde firar eden, kayıp giden bir tadı** karıştırarak içindekini bir hamlede yutardım. (s.42,str.4)

İstepan, bana, daha yaşı kırkı henüz aşmış kötü bestekârların, **modası gelip geçmiş şarkılarını**, gözlerini süzerek, benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini yahut verilir verilmeyeceğini düşünen beyaz ve masum alnıyla, gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde bakarak çalardı. (s.42,str.8)

İstepan, bana, daha yaşı kırkı henüz aşmış kötü bestekarların, modası gelip geçmiş şarkılarını, gözlerini süzerek, benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini, yahut **verilip verilmeyeceğini düşünen beyaz ve masum alnıyla, gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde** bakarak çalardı. (s.42,str.11)

...**kanın, canın, düşüncesizliğin en iptidai ışıkları yanan sevgilimden** uzaklaşmak, bağıra bağıra uzaklaşmak... (s.43,str.16)

...evdeki, **kız gibi giydirdikleri iki yaşındaki oğlan çocuğu** varken, dünya da böyle dönerken; böyle arzuladığım, konuşturmayı düşündüğüm şekilde konuşması beni büsbütün şaşırttı. (s.42,str.31)

...evdeki, kız gibi giydirdikleri iki yaşındaki oğlan çocuğu varken, dünya da böyle dönerken; **böyle arzuladığım, konuşturmayı düşündüğüm şekilde** konuşması beni büsbütün şaşırttı. (s.42,str.31)

Yüzümün malum olmayan bir yerine bakarak beyaz, masum, iyi kız gibi alnında benim iki liramı düşünsün daha iyi! (s.42,str.33)

...bu güzel kıvrıcık saçlarıyla adeta bakarken **ağzına pastırma veren annesinin** eteğinden sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de dalardı. (s.44,str.19)

...bademleri yedikten, pastırmayı çiğnedikten sonra bir bana bir Yorgiya'ya, **insana Freud'lar düşündüren bir şekilde** bakardı. (s.44,str.23)

İçinde bir damlacık alkol bulunan yahut **biraz anason kokan bu suyu**, nasıl hırsla, arzuyla emdiğini bazı günler göreceğim gelmiştir. (s.44,str.26)

...adi elleri, yenmiş tırnaklarıyla, **yanından uzaklaştırmak istenilen sokulganlığıyla** hiç de sevimli değildi. (s.44,str.37)

Onun, **insanın gözlerinin içine bakan, insanı seven hali**, küçücük işleri tatlı bir süratle atılarak, sevinçle yapması, sonra sakin, çekilmesi, görülecek bir şeydi. (s.45,str.3)

Onun, insanın gözlerinin içine bakan, insanı seven hali, küçücük işleri tatlı bir süratle atılarak, sevinçle yapması, sonra sakin, çekilmesi, **görülecek bir şeydi**. (s.45,str.5)

Sardalye kutusunu açmaya yarayan anahtarı çarçabuk temin ederdi. (s.45,str.12)

Artan paranın kendisine kalacağını bildiği, ben de 1 lira verdiğim için daha birkaç şeyle alınacak eşyanın yetmiş beşi bulmasını isterdi. (s.45,str.19)

Artan paranın kendisine kalacağını bildiği, ben de 1 lira verdiğim için daha **birkaç şeyle alınacak eşyanın** yetmiş beşi bulmasını isterdi. (s.45,str.21)

Sofiya'nın ona söylediği en tatlı sözden bile bir mana çıkararak beynini okuyor gibi olurdum. (s.45,str.24)

Sofiya'nın ona söylediği en tatlı sözden bile bir mana çıkararak beynini okuyor gibi olurdum. (s.45,str.24)

Bu Sofia, **başkalarının ve kocasının yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu** ile, herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolüyle, ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45,str.27)

Bu Sofia, başkalarının ve kocasının yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu ile, **herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolüyle**, ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45,str.29)

Bu Sofia, başkalarının ve kocasının yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu ile, herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolüyle, **ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan halleriyle**, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45,str.30)

... **pislikten yanmış derisi gözüken apış aralarıyla**, lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, karışık saçları, insana sokulmaz ki sokulsa bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle.....(s.46,str.4)

... pislikten yanmış derisi gözüken apış aralarıyla, lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, karışık saçları, insana -sokulmaz ki- sokulsa **bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle.....**(s.46,str.6-7)

İki odayı ayıran ortadaki kapı açıldığı zaman burası bir koridora benziyordu. (s.46,str.37)

Demim apaçık yüzümdeki çizgiler, gözkapaklarımdaki şişler hakkında **kendi kendine konuşan aynada**, hava kararınca, adeta genç sevimli fakat meyus bir adam bulmuştum. (s.47,str.17)

Hızlıca söylemiş olacağım ki, **dışarıda yaktığı mangalı** içeriye sokmaya çalışan Sofia seslendi. (s.47,str.21)

Atları dizgini azıya almış bir kızağın kara sakallı kürklü bir adamla posbıyıklı, hareketsiz, atların bu gidişi kendisine vız gelen bir arabacı..... (s.48,str.4)

Atları dizgini azıya almış bir kızağın kara sakallı kürklü bir adamla posbıyıklı, hareketsiz, **atların bu gidişi kendisine vız gelen bir arabacı.....**(s.48,str.6)

Sakallı adama sokulmuş kızı, daha şimdi fark ettim. (s.48,str.6)

Sırtında beyaz bir kürk var, **atların yanı başında koşan köpek**, bu koşan kızağa göre hareketsiz, adeta durmuş halde. (s.48,str.8)

Sırtında beyaz bir kürk var, atların yanı başında koşan köpek, **bu koşan kızağa** göre hareketsiz, adeta durmuş halde. (s.48,str.8)

İçerideki odadan marsık kokusuna karışmış bir karanfil kokusu.....(s.48,str.17)

Esrar kokusunu hatırlatan güzel bir kokuya karışmış gözleri benden çok uzakta. (s.48,str.18)

Esrar kokusunu hatırlatan güzel bir kokuya karışmış gözleri benden çok uzakta. (s.48,str.18)

Bana öyle gelirdi ki, **her geçtiğim mahalleden** bir şeyler isterdim.(s.49,str.4)

Bu eve yerleşmek, bu kıza akşamları, **yarın yapacağı yemeklerin** erzakını getirmek, bu kızın boynuma atılması. (s.49,str.8)

İki tarafından karanlık yokuşlar, **fakir evler inen bir sel yatağı...** (s.49,str.4)

Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, **insanlarıyla yuvarlanır gibi inen bu yokuşların** manzarası görülmemiş bir şey gibi... (s.50,str.34)

Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, insanlarıyla yuvarlanır gibi inen bu yokuşların manzarası **görülmemiş bir şey** gibi... (s.50,str.36)

...terzi çırağı gibi **esnafın birbiri üzerine yığıldığı yokuşta** birbirine karışmış her din ve mezhep,.. (s.51,str.3)

...**her türlü milletin birbirine karıştığı bu garip mahalleden** sel yatağına her akşam küçük figüran kızlar iner...(s.51,str.7)

Perdeleri çekilmiş bir evden evvela bir gramofon sesi, sonra bir çığlık duyulur. (s.51,str.10)

İki insanın dudak dudağa verdiği büyük; esrarengiz saatlerde bir sarhoş sesinden ürken genç âşıklar kaçarlar. (s.51,str.16)

Gülizar **ana avrat karıştıran bir küfür** savurur. (s.51,str.27)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözücüp bir aralığa saptığını, **bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği meydanın** ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53,str.3)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözücüp bir aralığa saptığını, **bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları**, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53,str.4)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, **başka bir işe gidecek bir muhacir işçi kfilesi evlerine** benzeyen bu meydanda uzun müddet kalırdım. (s.53,str.6)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, başka bir işe gidecek bir muhacir işçi kfilesi evlerine benzeyen bu meydanda uzun müddet kalırdım. (s.53,str.7)

Bir dört yol ağzında kadınlarla birlikte oturulan, güzel kahve pişirilen "Menekşelerden biçilmiştir şalvarı" şarkısı çok söylenen bir kahve... (s.53,str.13-14)

Belki de **bir orospuyu deliler gibi seven delikanlı** budur. (s.53,str.15)

Güzel Bayan" pastanesinden, hani **o çok ayaz yapan kışta** bir palto aşırıdım, doğru!.. (s.54,str.24)

Sizin bizzat şahit olduğunuz bir hakiki vaka olduğunu tahmin ediyorum. (s.55,str.34)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, **boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahlûktu.** (s.56,str.24)

Onun kapıdan girmesiyle **şimdiye kadar içimde hapsettiğim insafsızlık, huzursuzluk, melankoli** uçup giderdi. (s.57,str.30)

İşte 1942 senesinin 21 Haziran'ının gece yarısından sonra saat üç buçukta uyanık, **beyaz şimşeklerin çaktığı, yağmurlu bir gecenin** sana tebliği: (s.58,str.3)

Hatta ben kendi kendime **gizli bir pencereden tabiatın içinde, açık sahneler çevriliyormuş da kimsenin haberi yokmuş hayaline** düştüm. (s.59,str.5)

Gördün mü **sevdiğim kızı?** (s.59,str.24)

İşte **uğruna canımı vereceğim kız** buydu. (s.59,str.24)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir **uğruna ölünecek insan** çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık... (s.61,str.3)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir uğruna ölünecek insan çağırır gibi; **iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık...** (s.61,str.3)

Sıcak öğleüstlerinde, içeride, adeta yine **dondurmалardan serinlemiş gibi bir havası bulunan bu pastaneye** akşamüstleri, avukat, doktor, mütekait, sefir, şair, muharrir, kalantor tüccar, işadamı girdiğini görürsünüz. (s.62,str.2)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkırdaşan genç kızlarla genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62,str.4)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde **sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkırdaşan genç kızlarla** genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62,str.6)

...canlı, **kimisi hiç mi hiç ağarmamış saçlarının** altında, bitkin, buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş insanlar!.. (s.62,str.11)

...canlı, kimisi hiç mi hiç ağarmamış saçlarının altında, bitkin, **buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş insanlar!..** (s.62,str.12)

Camekânlarında **şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane**, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.14)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, **hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde**, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.15)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, **hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla** dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.16)

Akşamın saat dokuzuna doğru pek tenhalaşan bu pastanede artık, meçhul birkaç insan vardır. (s.62,str.19)

Şöyle bir bakayım, belki yine onu aynı yerde bulurum" der gibi oturmuş, o kadını, mahzun, bekleyen insanlardır. (s.62,str.24)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, **gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu**, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla birkaç dakika için gelip birleşirler. (s.63,str.2)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, **parıl parıl yanan buzdolaplarının**, kırmızı kadife sandalyelerin, büyük aynaların, zarif pasta kutusu kapaklarının arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s.63,str.8)

Biraz ileride Milashlı olduğunu söyleyen, kravatı çarpık bir adamla, arkadaşı Gümülcüne muhaciri Adapazarlı manifatura taciri, iki kadına işaret ederler. (s.64,str.14)

Sıcak İstanbul gecesini serinleten otomobillerin içinde kadınlar, hacıağalar, Mecidiyeköy'ndeki gazinolara gidiyorlar. (s.65,str.24)

Nehirde bir kayık, bir timsaha ateş eden koloniyal şapkalı bir Avrupalı herif... (s.65,str.30)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde **bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci**, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65,str.34)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, **şaha kalkmış beyaz bir atın** üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65,str.35)

Duvarda **durmuş bir saat**... (s.66,str.1)

Belki de bir genç kızın mahcupluğunu, **sevmek hissini kaybettiği saat** bu saattir. (s.66,str.2)

Baktım, **müşteri bulamamış çirkin kadınlarla**, tecrübe edilmiş aksi kadınlar şimdi sokağa dağılıyor. (s.66,str.33)

Baktım, müşteri bulamamış çirkin kadınlarla, **tecrübe edilmiş aksi kadınlar** şimdi sokağa dağılıyor. (s.66,str.33)

Sefil komisyonculara ev bulmaları için **para vaat eden bir adam** sokağın ortasında haykırıyor: (s.66,str.36)

Benim o **maviye çalan ışığın** altında bu siyah saçlı, esmer mahluku adeta sevdim. (s.67,str.12)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, **soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne**, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.66,str.23)

Arkasında o **demin bahsettiğim şiş yüzlü adam** vardı. (s.66,str.27)

Oraya; şık giyinmiş haraççılar, kadın parasıyla geçinen güzel çocuklar,... (s.68,str.5)

Biri çekik kara gözleri, biraz ağır endamı, **çok şekerli yemekten çürüyüp de sonra altınla doldurulmuş çok bozuk dişleriyle** bile güzeldir. (s.69,str.2)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken **pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş**, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69,str.4)

Fakat Katina, ne o eski güzelliği, ne de **haberci ihtiyarlık manasına ehemmiyet verecek insan** değildir. (s.69,str.7)

Bu sadece, deminki **lakaytının, dünyadan uzaklaşmanın, her hadiseyi tabii görmenin sana da sirayet etmiş olduğunu hissedenden Katina'nın**, dünyasına bir başkasıyla iştirakin sevinciydi. (s.69,str.19)

Katina'nın elbiselerinde **insanı çocuk gibi sevindiren, bir pasta kokusu** hiç eksik olmazdı. (s.70,str.1)

Katina ile yalnız onun **bana tanıştırdığı sevgilimden** bahsederdik. (s.70,str.16)

Beraber çıktığımız bütün akşam, hatta bazen beraber gecelediğimiz zaman bile... (s.70,str.17)

Beraber çıktığımız bütün akşam, hatta bazen **beraber gecelediğimiz zaman** bile... (s.70,str.18)

Katina bir gün bile, bu **benim açtığım bahisten** sıkılmadı. (s.70,str.19)

Hatta üstünde belki de **yanındaki kızdan geçmiş bir pudra kokusu** vardı. (s.70,str.36)

Falcı Matmazel Todori de o **mahallenin sevdiğim insanlarındandı**: (s.71,str.25)

O, ya bir **roman sayfasından aşırılmış, yahut da ihtiyar bir matmazelin arkasından hayal edilmiş eşyalar** arasında bir tanesi, pek hoşuma giderdi, demiştim (s.72,str.11)

Bunlar yan yana dört köşe şeklinde iki parçadan ibaret, **kadife tesiri veren, yastık yüzü büyüklüğünde iki parçaydı**. (s.72,str.16)

Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s.72,str.20)

Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, **renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak**, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s.72,str.20-21)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin **1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafisi** de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefaletle soka dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73,str.2)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafı de, **hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni**, şehvetten çok sefaletle sokan dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73,str.3)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafı de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, **şehvetten çok sefaletle sokan dudaklarıyla** insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73,str.4)

Zaten **söyleyecek başka bir şey** de yoktur. (s.73,str.8)

Anlatacak birçok şeyleri vardır ama, söyleyecek yalnız "Ben böyleydim!"i kalmıştır. (s.73,str.8)

Ben Matmazel Todori'ye fal baktırmak için değil, odasının **bu bir eski zaman kurtizanı kokan havası** için giderdim. (s.73,str.11)

O **balolar görmüş eşya** ürperirdi. (s.73,str.35)

Yenişehir'in kokoreçler kızaran meyhanesinden sokağa, kalın, kavgacı hayaletler karışırdı. (s.74,str.4)

Yağmurda ıslanmış bir kadının sarı ondüleli saçları, bana, karanlık, mangallı, leğen, ibrik, bir karyoladan ibaret bir oda düşündürürdü. (s.74,str.9)

...Kastım parayla, bir evle, iyi yiyip iyi içme ile **kendini gösteren bir saadet** olmadığı için elimden geleni, yani önce paramı bitirdim. (s.75,str.9)

Evimi, **alıştığım şeyleri** de belki arkada bırakabilirdim. (s.75,str.11)

Bu **kendi başına kazanılacak saadet** idealizmimi tam hakikat haline getirmiştik ki, etrafımda insanların bulunduğunu sevgilim bana anlattı. (s.75,str.12)

Ondan sonra **uzun süren sulhun** içinde çocuklara mekteplerinin taksiti, hanımın mantosu... (s.75,str.22)

Ver elini **doğduğumuz memleket**, dedik. (s.75,str.31)

Orada **sevgilime göndermediğim iki mektup** yazdım. (s.75,str.32)

Adeta **uykudan uyanmış gibi bir halleri** vardı. (s.76,str.7)

Birtakım şeyler var ki, **başkalarına anlatıldığı zaman** onlar üstünde hiçbir tesir bırakmıyor. (s.77,str.19)

Nitekim karşımadaki, -yani **o şeyleri anlattığım insanlar**- bunların dinlemeye ancak değer olduklarını bana ihsas etmişlerdi. (s.77,str.22)

Sanki bunları sana anlatırsam **bana yaptığı tesiri** sana da yapacaklar. (s.78,str.1)

Senin sevgilim, **yazıcıları eskiden sever gibi bir halin** vardı. (s.78,str.4)

Bu cümleler tam **benim istediğim, yazmaya savaştığım şeyler**. (s.78,str.37)

Düşündükten sonra **yazı yazmaya koyulduğum zaman** aynı cümleleri, yani o zaman beğendiğim cümleleri, hatırlamıyorum bile... (s.79,str.1)

Düşündükten sonra yazı yazmaya koyulduğum zaman aynı cümleleri, yani **o zaman beğendiğim cümleleri**, hatırlamıyorum bile... (s.79,str.2)

Galiba düşünürken bir şekil vermeye çalışmak yok da, onun için düşündüğümüz, **yazar gibi düşündüğümüz şeyler** bize güzel geliyor. (s.79,str.9)

Çırlıçiplak, mücerrette, **insana güzel gibi gelen, foyasını ancak gözle görülür şeklin içinde belli eden bir âlemedirler**. (s.79,str.15)

Yazıya başlarken **aklıma gelen hikâyeleri** unutmazsam bir gün sana yazar, başkalarına okuturum. (s.79,str.24)

Bildiğim bir şey varsa o da insan, sevgilisine düşman oluyor. (s.80,str.5)

Yatağıma yattığım zaman senin esmer ellerini başkalarına öptüğünü düşünüyor, kuduruyorum. (s.80,str.8)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her **iyi bağlanmış kravatın**, her yeni kunduranın içinde, altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80,str.12)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, **altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek...** (s.80,str.13-14)

Onlarda da, o **benim kızlık rüyalarım giren, sokakta yürürken içimi eriten adamı** arayacağım!" (s.80,str.24)

Onlarda, **bende bulduğum aptallığı** da bulamayacaksın. (s.81,str.2)

Hâlbuki sen, **ufacık şeyler arayan insandın**. (s.81,str.18)

Sonunda başımı alıp **senin bulunduğun yerlerden** kaçtım. (s.81,str.25)

Memleketim **yeni zelzele görmüş bir memleket**. (s.81,str.28)

Evini yaptıramayanlar yağmur başladığı zaman çadırlarına girip çıkabilmek için **çamurda yüzebilen bir kayık** keşfini düşünüyorlarmış... (s.81,str.32)

Dinlediğim insanlar, memleketin oldukça münevver kısmı... (s.82,str.1)

Ben nihayet eğlenceli mektuplar yazıp sana gönderemeyeceğim için **bir kenarda saklayan, bir dost bulursa zorla okuyan bir muharrir parçasıyım.** (s.82,str.6-7)

Fakat **bütün memleketin ağzında çalkalanan, bu evlerin anha minha "5.000" liradan fazlaya çıkmayacağı!..** (s.82,str.11)

O da **geçen kış** veremden ölmüş... (s.83,str.1)

O çamurda yüzecek kayık icat ederlerken bırakmadıkları adamı da, benim dokuz yaşında iken sevdiğim kız iyi tanırdı. (s.83,str.2)

O çamurda yüzecek kayık icat ederlerken bırakmadıkları adamı da, **benim dokuz yaşında iken sevdiğim kız** iyi tanırdı. (s.83,str.3)

Evleri yapan müteahhitlere altışar tane otomobil lastiği ile, kilometre başına bilmem ne kadar litre benzin dağıtılmış, yağ da caba... (s.83,str.16)

Tandığı bir adamcağız da: (s.83,str.31)

Yapılacak şey bu!.. (s.84,str.3)

Bizim ev de zelzeleden tamir edilirken, bazı direkler kırılınca içinden **sünnet çocuklarının yaralarına** ekilen tozlar gibi bir toz dökülürmüş. (s.85,str.15)

Kuvvetinden diyeceğim, **çam tahtalarından, direklerinden yapılan evler** kurda kuşa karşı mukavim olurmuş. (s.85,str.22)

Birçoklarının bilâhare **bu güzel buseler alıp verecek olan dudaklarının** kenarlarında, sarı, sulu, geceleri korkmaktan olduğunu sandığım uçuklar gördüm. (s.86,str.30)

Birçoklarının bilâhare bu güzel buseler alıp verecek olan dudaklarının kenarlarında, **sarı, sulu, geceleri korkmaktan olduğunu sandığım uçuklar** gördüm. (s.86,str.31)

Bazısının bütün üst dudağını, bazısının bütün kenarlarını kaplamış olan bu uçukların sıtmadan olduğunu sonradan öğrendim. (s.86,str.33)

...**memleketteki münevver kısmının ileri gelenlerinden olan doktorlardan** da küçük bir havadis vereyim. (s.87,str.2)

İklimin insanlara bağışladığı bu muhteşem lütfâ karşı büyük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda **yeni elbiselerini giymiş, parlak düğmeli bir hademeyi** çağırarak: (s.87,str.10)

Dün keresteci Hasan'ın oğluna **İstanbul'da yakalandığı belsoğukluğunu** çabuk geçirsin diye Ultraseptyl bulmuştu ya! (s.87,str.36)

Memleketi tanıyan bir namuslu heyet seçmişler. (s.88,str.4)

Ona **gittiğim** yerden bir küçük kart göndermişim. (s.89,str.1)

Ta derimde hissettiğim bir karıncalanma, bir; nasıl söyleyeyim, iğne batırılma gibi bir şeyler duydum. (s.89,str.8)

...**sinemada yanına oturduğum bir çocuk**, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu, .. (s.89,str.18)

sinemada yanına oturduğum bir çocuk, **parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar**, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu,.. (s.89,str.19)

...sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, **herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu**, .. (s.89,str.20)

...kasketime ve sarı pantolonuma bakıp **teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cigara versene!.." diyen sokak çocuğu...** (s.90,str.4)

Çünkü **başka yapacak ve yazacak şeylerin hepsini** kendi kendime yasak ettim. (s.90,str.31)

Ege Denizi kıyısında bir kaza, deniz üstünde bir kahve, keyifli olduğu zaman poyrazdan **keskin çığlıklar atan bir çırak**, abus, tıraşı uzamış, gözkapakları düşük bir kahveci düşünüyorum. (s.91,str.3)

Şu bulunduğun şehirdeki dediğim yere bir git hele. (s.91,str.24)

Şu bulunduğun şehirdeki **dediğim yere** bir git hele. (s.91,str.25)

Tahta evlerinin içini, **Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını**, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, başörtülü tüy gibi hafif bir kadını görür gibi oldum... (s.92,str.8)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda **bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin** bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.12)

Hele **bir insanın sana şifa veren parlak gözünden** söz aç. (s.92,str.16)

Yer yer perdeleri, **camlarına gerilmiş örümcek ağlarıyla** önünden geçenlerden çoğunun kafasını kaldırıp bakmadığı bu evi yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl Hanım merak eder durur. (s.92,str.28)

Çırağından ve köpeğinden başka her hayvana homurdanan bir kahveci.
(s.93,str.1)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına **sarıya çalan yeşil dalgalarda** karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. (s.93,str.2)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda **karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde** oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum (s.93,str.3)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde oraya gitmek için **dayanılmaz bir arzu** duyuyorum. (s.93,str.4)

Gökte **bütün kışlarından yıkanmış bir mavilik**, hem çok uzakta, hem de ta içimizde, elimizde avucumuzda gibi idi. (s.94,str.2)

Çiçek açmış erikle dostluğumuz başlamıştı. (s.94,str.21)

Erik ağacı, **bir tatlı nefes gibi esen rüzgârın** içinde çok az hareketli, bana hiçbir şey söylemiyordu. (s.95,str.7)

Dişleri kamaştırıran meyveleri onun içinmiş... (s.95,str.21)

Yataktan şarkılarla fırlayıp, tepesine bir haziran içinde binecek, erik ağacının onun için, hususi, **yerin dibinden çektiği bir ekşi lezzeti** tadacaktır. (s.95,str.29)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, **dalları evin siyah damını gören bir erik ağacı**, benim en iyi dostumdur. (s.95,str.32)

Seni de, **yemişlerini tuzla yiyen esmer kızı** da deliler gibi seviyorum, ne yapayım? (s.95,str.35)

İşte **defterimin bir tarafında bulduğum şu yazıyı** bir okuyun: (s.96,str.8)

Mehmet Bey'in **vakit geçirecek işi** olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi;.. (s.97,str.14)

Ahmet Bey'de **yatağa yattığı zaman** içine düştüğü kuyunun Mehmet Bey'e göre olan karanlık âlemini düşünüp seyrettiği olmuştu. (s.97,str.19)

Ahmet Bey'de yatağa yattığı zaman **içine düştüğü kuyunun** Mehmet Bey'e göre olan karanlık âlemini düşünüp seyrettiği olmuştu. (s.97,str.19)

Sevilememiş insanın bütün hırsıyla sevilme için, en sevilemeyeceği yerden, çabalayıp duruyordu. (s.98,str.35)

Ahmet Bey'in kendi arzuladığı âlemine ve hikâyelerine dönmemiz daha iyi olacak. (s.99,str.23)

1.2.1.2.DİĞER FİİLİMSİLERLE KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Onda bir anlatma ve uydurma kabiliyeti vardır ki, benim gibi **değme yazıcıya** nasip olmamış bir muhayyile kudretine delalet eder. (s.17,str.11)

Elli yaşlarında, **öteki harpten kalma bir adam** bağıyor: (s.66,str.16)

1.2.2. BELİRTME SIFATLARI İLE KURULAN BELİRTME SIFATLARI

Varlık ya da kavramların yapılarında bulunmayan, onlardan ayrı düşünülebilen özelliklerini belirten sifatlara belirtme sifatlari denir.(Kahraman, 2005: 81).Sayı sifatlari ile kurulan, soru sifatlari ile kurulan, işaret sifatlari ile kurulan, belgisiz sifatlari ile kurulan sifati takimlari olmak üzere dört bölümde incelenebilir.

1.2.2.1. SAYI SIFATLARI İLE KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Adlarının karşıladıkları varlık ya da kavramların sayılarını, sıralarını, üleştirilmiş sayılarını, kesirli sayılarını belirtmek amacıyla kullanılan sifatlari ile oluşturulmuş sifati takimlari dir.

1.2.2.1.1.ASIL SAYI SIFATLARIYLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Adlarının karşıladıkları varlık ya da kavramların tam sayılarını bildiren sifati takimlari dir. “Bir” sözcüğü asil sayi sifati olarak kullanildiği gibi belgisiz sifati olarak da kullanılmaktadır. Eğer belirttiği adın anlamına bir belirsizlik katıyorsa belgisiz, belirttiği adın tam sayısını gösteriyorsa asil sayi sifati olarak alınmalıdır.

On beş senedir bu Rum köyünde müvezzilik ederim. (s.10,str.18)

En aşağı **iki misli** büyürler... (s.10,str.24)

Hem, ben ne zaman böyle gülmek istesem anamın **bir sözü** hatırıma gelir:
(s.10,str.32)

Düşün beni **bir defa** dostum! (s.11,str.5)

şimdi artık yazıcı sırlarımı açığa vurarak bana **bir gazoza**, bir cıgaraya mal olmuş kısımlardan arta kalan tarafları da yazmaya hazırlandığım için bir kk mukaddeme yapacağım: (s.11,str.14)

şimdi artık yazıcı sırlarımı açığa vurarak bana bir gazoza, **bir cıgaraya** mal olmuş kısımlardan arta kalan tarafları da yazmaya hazırlandığım için bir kk mukaddeme yapacağım(s.11,str.14)

şimdi artık yazıcı sırlarımı açığa vurarak bana bir gazoza, bir cıgaraya mal olmuş kısımlardan arta kalan tarafları da yazmaya hazırlandığım için **bir kk mukaddeme** yapacağım(s.11,str.16)

Son sözü söyleyen **bir posta müvezzii** yerine bir berber olur. (s.12,str.8)

Son sözü söyleyen bir posta müvezzii yerine **bir berber** olur. (s.12,str.8)

şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, **iki bin metreden** geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; balııların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s.12,str.17)

şehirde **iki dükkânı** varmış; kiralarını alırmış. (s.12,str.30)

Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla bu **on sekiz yaşlarındaki** geç birisinin, vapurun burnunda sıkı fıķı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.12,str.37)

Bu **on sekiz yaşlarındaki** birisinin babasına haber gitmiş. (s.13,str.3)

Yine son vapurda bazen buluşurlarmış ama, kızcağız gider, **iki arkadaşının** yanına oturur; (s.13,str.5)

Hatta **iki kelime**de, ‘‘Nasılsın iyi misin, ne var ne yok?’’ kabilinden konuşuyorlarmış da...(s.13,str.10)

Yani Efendi’nin oğluyla ahbablığımız **beş gün** ya sürdü, ya sürmedi. (s.15,str.22)

Bir kk nezle, bizi **bir hafta** yatırdı bey efendi! (s.16,str.1)

Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda bir iki fena adet, **iki kişi** arasında gizlenen bir şey, bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise öğrenmekten başka bir şey değildir. (s.16,str.11)

Öyle yerde insanın **üç adım** arkasına oturur ki, bir cümle konuşmanıza imkân yoktur. (s.16,str.17)

Herif cümlenden **iki kelime** alır, yirmi kelime ekler, bir hikaye uydurabilir, dikkat et!...” diyorum. (s.16,str.22)

Herif cümlenden iki kelime alır, **yirmi kelime** ekler, bir hikaye uydurabilir, dikkat et!...” diyorum. (s.16,str.23)

Ahmet isminde **bir arkadaşımız** vardır. (s.16,str.25)

Yazlık için ihtiyar Matmazel Katina'nın evinde **bir oda** tutmuştur. (s.16,str.27)

İki arkadaş da bunu posta müvezzinin bulunduğu bir yerde, ondan üç adım ötede, aralarında söylemişler: (s.16,str.27)

İki arkadaş da bunu posta müvezzinin bulunduğu bir yerde, ondan **üç adım** ötede, aralarında söylemişler: (s.16,str.28)

Posta müvezzii **üç kelime** duymuş: (s.16,str.32)

Kahve, çay, gazoz, sakal tıraşı, **bir tek rakı**, bir salkım üzüm, vesaire... gibi şeylere büyük sırlar ifşa ederse de, bana kalırsa insanların gizli tarafını bu küçücük şeyler için öğrenmiyor. (s.17,str.15)

Kahve, çay, gazoz, sakal tıraşı, bir tek rakı, **bir salkım üzüm**, vesaire... gibi şeylere büyük sırlar ifşa ederse de, bana kalırsa insanların gizli tarafını bu küçücük şeyler için öğrenmiyor. (s.17,str.15)

On beş gün olmayan, gündüzleri pek nadir, soluk gözüken bu acayip şey de mevcut mudur? (s.21,str.6)

O kadar bayat fakat o kadar gerilerde kökü olan **iki kelime**... (s.21,str.19)

Buradan bir akşamüstü **iki kişi** bir olup oraya gitmeyi kararlaştırıp beraber gidiyorlar. (s.22,str.25)

Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden **yirmi beş lira** pazarlıkla otellere götüremediği, her genç kızın namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği, para için namus, ar, haya, hayat, gece, gündüz satılmadığı bir dünya...(s.24,str.31)

Muhabbet tellallarının günde **otuz lira** kazanmadığı bir dünya... (s.24,str.35)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, **üç defa** sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarda gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26,str.4)

Şimdi onun öyle dostları var ki, küçük kulübesinden o hala **sekiz yaşındaki** masum çocuk yüzüyle, afacan bacaklarla çıkarken peşine düşüyorlar. (s.28,str.5)

O eskidenmiş; **iki sene** evvelsi... o zamanlar: (s.28,str.8)

Geçenlerde onu söyle **bir gözü** şaşlı, yaşlıca bir adam istemişti. (s.29,str.4)

Herifinin evinde **bir radyocuk**, bir yeşil yorgan, bir sandık kirli çamaşır varmış. (s.29,str.7)

Herifinin evinde bir radyocuk, **bir yeşil yorgan**, bir sandık kirli çamaşır varmış. (s.29,str.7)

Herifinin evinde bir radyocuk, bir yeşil yorgan, **bir sandık kirli çamaşır** varmış. (s.29,str.7)

Bir bahçe, bahçede dört tavuk, bir de hindi varmış sahi! (s.29,str.8)

Bir bahçe, bahçede **dört tavuk**, bir de hindi varmış sahi! (s.29,str.8)

Bir Türk delikanlısı, bir gece kulübenin camlarını kırarak odasına girmiş bir daha çıkmıştı dokuz ay on gün sonra bu kapkara şey çıkmıştı. (s.29,str.23)

Bir Türk delikanlısı, bir gece kulübenin camlarını kırarak odasına girmiş bir daha çıkmıştı **dokuz ay on gün** sonra bu kapkara şey çıkmıştı. (s.29,str.25)

O zaman saçları briyantınli, ayakları **iki parmak** kalın lastik pabuçlu, saçları moda üzere taranmış çocuklar Yorgiya'yı öylesine unuttular ki...(s.30,str.13)

Dokuz yaşındaydım o zaman. (s.31,str.4)

Bana **bir erkek** yeter.” (s.31,str.10)

Bir erkek yetermiş. (s.31,str.12)

Dokuz yaşındaki çocuk bacaklarıma bakarak söylendi: (s.31,str.35)

Ben, kulübemizin tek odasının ortasına **iki elimle** sıkı, sıkı kavradığım kovayı bıraktım. (s.32,str.19)

On beş gündür çalışmıyor. (s.33,str.4)

On beş gün evveline kadar çalışıyormuş. (s.33,str.8)

Otuz beş yaşındaydım. (s.33,str.11)

Gençleri birbirleriyle evlendirir, **kırk gün** süren düğünler yapardı. (s.35,str.18)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden **bir pergel**, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35,str.34)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında **bir defteri**, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35,str.35)

İstanbul'un تنها bir semtinde, **üç kestane ağacının** ortasında, bir kahve hatırlıyordu. (s.36,str.18)

Bunlar **dört sıra** kahveydi. (s.36,str.23)

İşte şimdi de **bir kız** seviyordu. (s.37,str.9)

Bir fakir ailenin küçük bir çocuğunu tanıdım. (s.37,str.30)

Bir zengin çocuğu tanıdım. (s.37,str.35)

Otuz beş yaşına kadar hiçbir kadın macerası geçirmemiş, aşkla dolu bir adamın, cebinde parası varsa da yapacağı şey ne olabilir? (s.38,str.33)

...kayıp giden bir tadı karıştırarak içindekini **bir hamlede** yutardım. (s.42,str.5)

...benim ona vereceğim **iki liranın** bir ana evvel verilmesini yahut verilip verilmeyeceğini düşünen...(s.42,str.9)

Büyük bir ihsanmış gibi cebimden zahmetle çıkarıp bir dilenciye **on kuruş** veriyorum. (s.42,str.31)

Bir kadeh, bir kadeh daha atabilirim. (s.42,str.34)

Bir kadeh, **bir kadeh** daha atabilirim. (s.42,str.34)

Ondan sonra yatağımın sıcaklığını düşünerek biraz daha pastırma, **bir çatal** daha lahana turşusu yerim. (s.42,str.35)

Ardından **bir kadeh** daha atar, bir cigara yakarım. (s.42,str.36)

Ardından bir kadeh daha atar, **bir cigara** yakarım. (s.42,str.36)

Acaba sokakta, karın altında titreyen çocuğa verdiğim **on kuruşla** daha ne kadar mesut olacağımı düşünmeden karidesçinin evini bulabilecek miyim? (s.43,str.3)

Hem bu saadet, üşüyen insana verdiğim **on kuruştan** gelmiyor ki. (s.43,str.8)

Mademki, **yirmi yaşındaki** kızlar, bir erkeği sevmeden parasını yemeyi öğrenmişler...(s.43,str.11)

Üç kişilik mahrem bir meyhane... (s.43,str.24)

Arkadaş, senin şu **iki kadeh rakın**, iki liran olmasa da yine gelirdim. (s.43,str.26)

Arkadaş, senin şu iki kadeh rakın, **iki liran** olmasa da yine gelirdim. (s.43,str.26)

...masum, iyi, kız gibi alnında benim **iki liramı** düşünsün daha iyi. (s.43,str.36)

Bir aralık Koço'nun – karidesçinin- **üç çocuğu** birden odaya dolarlardı. (s.44,str.5)

Bu **üç çocukta** bana ve sevgilime karşı ne hisler bulunduğunu tahlile kalkardım. (s.44,str.6)

Dört yaşındaydı. (s.44,str.21)

İçinde **bir damlacık alkol** bulunan yahut biraz anason kokan bu suyu... (s.44,str.25)

Karidesçinin öteki **iki çocuğunun** ikisi de başka anadan oldukları için, evin içindeki durumları, küçük çocuğunkinden farklıydı. (s.44,str.31)

Birisi **on bir yaşında**, ötekisi on dördündeydi. (s.44,str.34)

On bir yaşındaki, her şeye katlanmış... (s.44,str.35)

Fakat bu **üç çocuktan** en iyi yüreklisinin bir gün en güzelinin bu çocuk olacağını sanıyorum. (s.45,str.1)

Bir paket de cigara aldırırdım. (s.45,str.19)

Artan paranın kendisine kalacağını bildiği, ben de **bir lira** verdiğim için daha birkaç şeyle alınacak eşyanın yetmiş beşi bulmasını isterdi. (s.45,str.20)

Üçüncü oğlan, o **on dört yaşındaki** Aleko bir isyan numunesiydi. (s.45,str.22)

Yorgia küçücük kadehinden **bir damla** daha içtiği, Sofia'ya eliyle kadehini doldurmamasını işaret ettiği zaman...(s.46,str.11)

Karidesçinin evi iç içe **iki odadan** ibaretti. (s.46,str.36)

İki odayı ayıran ortadaki kapı açıldığı zaman burası bir koridora benziyordu. (s.46,str.37)

Yanımda **bir Singer dikiş makinesi** ile birtakım kese kağıtları var. (s.47,str.3)

... ayak ucunda **iki resim** iliştirilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepeti ile, marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası yarı yarıya gözükyorlar. (s.47,str.5)

... ayak ucunda iki resim iliştirilmiş **bir ayna**, karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepeti ile, marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası yarı yarıya gözükyorlar. (s.47,str.6)

... ayak ucunda iki resim iliştirilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş **bir dikiş sepeti** ile, marangoz işi oyuncak bir ocuk arabası yarı yarıya gözüküyorlar. (s.47,str.6)

... ayak ucunda iki resim iliştirilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepeti ile, marangoz işi oyuncak **bir ocuk arabası** yarı yarıya gözüküyorlar. (s.47,str.7)

Daha ziyade sedire yakın insanı sıhhatli gösteren **bir aynalı dolap** var. (s.47,str.9)

Elindeki iğnedanlığı **iki satırlı** bir etajerin alt gözüne bırakıyorum. (s.47,str.12)

İki ayda ihtiyarladım. (s.47,str.31)

Sanki **yirmi yaşına** dönmüştüm. (s.50,str.21)

İki tarafından karanlık yokuşlar, fakir evler inen bir sel yatağı... (s.50,str.21)

İki insanın dudak dudağa verdiği büyük; esrarengiz saatlerde bir sarhoş sesinden ürken genç aşıklar kaçarlar. s.51,str.15)

Hapishanede görmeseydim **yirmi yaşında** gzkecektim, der. (s.54,str.14)

Bir hafta sonra bir lacivert elbiseyle mahalleye damlar. (s.54,str.36)

İki hafta ihmal etmiştim. (s.55,str.28)

Bir akşam vakti her zamanki içtiğim birahaneye **bir erkekle** iki kadın girdiler. (s.56,str.13)

Bir akşam vakti her zamanki içtiğim birahaneye bir erkekle **iki kadın** girdiler. (s.56,str.14)

Burası ** katlı** bir birahaneydi. (s.56,str.14)

Buranın garsonu **elli yaşlarında**, babacan, tatlı bir adamdı. (s.56,str.15)

İki insanı birbirine tanıştırmaktan ayrıca bir zevk duymasa bile bunda bir mahzur görmezdi. (s.56,str.16)

Her zamanki bahşişe **beş kuruş** bile ilave edilmeden... (s.56,str.18)

Benden ayrılırken, gizlice, **iki lira** istedi. (s.56,str.28)

Onu **bir hafta** deli gibi bekledim. (s.56,str.32)

Gelsin de beraber yiyelim içelim, sonra onu bir sokağın başına kadar götüreyim, benden yine **iki lira** istesin, ben bir defa öpmeyi teklif edeyim; "Aman grrlr" desin, sol yanağından hafifçe öptürsün, kaçıp gitsin, diye. (s.56,str.34)

İki bonfile ısmarladım. (s.57,str.17)

Bir şişe kırmızı şarap atıktık. (s.57,str.17)

Bir hafta sonra onun mahallesini, hayatını, her şeyini öğrenmiştim. (s.57,str.33)

Ben aşklar düşünerek bir yere oturduğumu, **iki kadeh** attığımı biliyorum. (s.56,str.34)

On dakika geçmedi. (s.61,str.5)

Bana **beş lira** ödünç verebilir misin? dedi. (s.61,str.14)

Daha **on yedi** yaşındayım... (s.61,str.22)

İşte **bir masa**, iki erkek, iki güzel kadın... (s.63,str.14)

İşte bir masa, **iki erkek**, iki güzel kadın... (s.63,str.14)

İşte bir masa, iki erkek, **iki güzel kadın**... (s.63,str.14)

Ben daha **dört gün** buradayım. (s.63,str.24)

Biraz ileride Milaslı olduğunu söyleyen, kravatu çarpık bir adamla, arkadaşı Gümülcüne muhaciri Adapazarlı manifatura taciri, iki kadına işaret ederler. (s.64,str.16)

Evvla **iki dondurma**. (s.64,str.18)

Dört kişi pastaneden çıkmıştır. (s.64,str.23)

Bir masada şaşı bir kadın, **iki çirkin arkadaş**ıyla oturuyor. (s.64,str.25)

Sen daha o **yirmi** yaşındakilere çok taş çıkartırsın! (s.65,str.3)

Dört köşe bir salon... (s.65,str.28)

Üç taraf camekân. (s.65,str.28)

Elli yaşlarında, öteki harpten kalma bir adam bağırıyor: (s.66,str.16)

Bir çay daha içtik. (s.67,str.13)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.67,str.22)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69,str.3)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu **on dokuz yaş**, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69,str.4)

Katina'nın **üç erkek dost**undan ikisinin içlerine çocuğu bir görmek arzusu düştü ama, gidip göremediler. (s.71,str.12)

Katina'ya **her üç dostu** da güzel bluzlar, eteklikler, mantolar, yalancı bilezikler, mantar ayakkabılar aldılar. (s.71,str.13)

Katina başına **bir kırmızı kurdele** bağladı. (s.71,str.15)

Yirmi yaşına girmişti. (s.71,str.16)

Katina da şöyle **iki ay** içinde verem olup öldü. (s.71,str.20)

Vangelistra Kilisesi'nin çanı onun için **beş dakikadan** fazla çalmadı. (s.71,str.21)

Sevgilisi de, patron da, galiba ben de **beş dakikadan** fazla bir hüznü duymadan Katina'yı sokaklarda bir daha göremez olduk. (s.71,str.22)

Bunlar yan yana **dört köşe** şeklinde iki parçadan ibaret, kadife tesiri veren, yastık yüzü büyüklüğünde iki parçaydı. (s.72,str.15)

Bunlar yan yana **dört köşe** şeklinde **iki parçadan** ibaret, kadife tesiri veren, yastık yüzü büyüklüğünde iki parçaydı. (s.72,str.17)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun **iki hatırası** da...(s.72,str.21)

Fala bakmadan evvel pencereden etrafı bir kolaçan eder, sonra geçinecek bu sanattan başka bir şeyi olmadığını, **dört lira** kirayı aybaşlarında nasıl vereceğini düşündüğünü anlatır, dururdu. (s.73,str.21)

On beş senedir bu odada oturuyordu. (s.73,str.26)

Tam **on beş senedir**. (s.73,str.26)

O zaman Aspasya **elli yaşında**ydı. (s.73,str.30)

Yalnız bir öğleüstü, Vangelistra Kilisesi'nin çanı bir **beş dakika**, ölüm çanı çaldı. (s.74,str.33)

Orada sevgilime göndermediğim **iki mektup** yazdım. (s.75,str.32)

Bir dakika evvel, elimde kalem kâğıt yokken, seninle konuşuyor, sana yazıyordum. (s.77,str.1)

Ben sana **bin bir defa** insanları sevdiğimi hem söyledim, hem yazdım. (s.77,str.8)

Ben bu hayranlığı duymak için **otuz beş sene** bekledim. (s.81,str.12)

Bu sabah böyle bir tanesini **iki belediye çavuşu** trene bindirdi. (s.81,str.34)

Zelzele mıntakasında "**11.700**" liraya memur evleri yapılmak üzere müteahhitlere ihale yapılmış. (s.82,str.9)

Fakat bütün memleketin ağzında çalkalanan, bu evlerin anha minha "**5.000**" liradan fazlaya çıkmayacağı!.. (s.82,str.12)

Eğer hakiki, iyi malzeme kullanılırsa hadi diyelim "**6.000**" liraya çıksın... (s.82,str.13)

Hadi buna "**1.500**" papel müteahhit payı verilsin. (s.82,str.14)

Bir evin "**7.500**" liraya pekâlâ yapılabileceği açık... (s.82,str.15)

Evlerini yaptırırsınlar diye adam başına **yüz elli lira** dağıtmış.. (s.82,str.20)

Fukaralar da **yüz elli lira** ile evlerini yaptıracaklarmış. (s.82,str.20)

Adam gördüm, bir fukara **yüz elli lira** ile pekâlâ tamiratını yapabilir, diyordu. (s.82,str.21)

Bütün fukara halk, **yüz elli lira** ile ev yapacaklarına, bayram yaklaşıyor diye çocuklarına bir ceket, bir pantolon, bir de yemeni almışlar. (s.82,str.22)

Yüz elli lira ile ev yapılır mı, sevgilim? (s.82,str.27)

Sen **yüz elli liraya** bir şapka ile bir pabuç alabilirsen, ben, "Vallahi kelepir!" diyorum. (s.82,str.28)

O çamurda yüzecek kayık icat ederlerken bırakmadıkları adamı da, benim **dokuz yaşında** iken sevdiğim kız iyi tanırdı. (s.83,str.3)

Kaç almışlar bilmem, galiba **altı yüz liraya!** (s.83,str.23)

Bir gün satarlarsa **üç bin beş yüz liraya** satabilirlermiş. (s.83,str.24)

Mesele öyle de olmasa, gürgenin fiyatı metre mikâbı **yüz liraysa** ötekisinin iki yüz doksan liraymış. (s.85,str.25)

Mesele öyle de olmasa, gürgenin fiyatı metre mikâbı yüz liraysa ötekisinin **iki yüz doksan liraymış**. (s.85,str.26)

Bu gözlerle **on dakikada** samimi olunur. (s.86,str.26)

Bu gözlerle **on dakikada** içlidişli, kardeş olunabilir. (s.86,str.27)

...**yetmiş beş kuruş** da muayene ücreti alan pek halkçı, hatta çok bedbaht halkın "baba!" diye seslendiği, en hafif tabiri ile bir şarlatan, kendisine şarbon çıbanını gösteren hastaya, hocaya okutmasını tavsiye etmiş. (s.87,str.21)

Ona gittiğim yerden **bir küçük kart** göndermiştim. (s.89,str.2)

Bir cigara yakmaya vakit bulabildim. (s.89,str.14)

Usta, **bir cigara** versene!.." diyen sokak çocuğu...(s.90,str.4)

Bir cigara versene usta, dedi o da. (s.90,str.15)

Bir cigara da ona verdim. (s.90,str.16)

Bir gazoz açtırdım. (s.90,str.25)

Gazozun üstüne **bir şeftali** yedim. (s.90,str.26)

Yine **bir cigara** yaktım. (s.90,str.27)

İki yanımda benden biraz yaşlı iki adam oturmuş. (s.91,str.12)

İki yanımda benden biraz yaşlı **iki adam** oturmuş. (s.91,str.12)

Sabahın o ölesiye krizini geçiren kanepedeki adam, sinemadaki çocuk, cigara isteyen, öteki, sonra şu benim yanımdaki **iki ihtiyardır**. (s.91,str.20)

Dışarı çıkar çıkmaz **on beş senedir** oturup da bir tek dost edinemediğim, birtakım sokaklara çıkacaktım. (s.91,str.28)

Dışarı çıkar çıkmaz on beş senedir oturup da **bir tek dost** edinemediğim, birtakım sokaklara çıkacaktım. (s.91,str.28)

Yetmiş beş kuruşa mükemmel tıkındım. (s.92,str.4)

Öteki masada **iki işçi çocuk**, ne güzel yemek yiyorlardı. (s.92,str.5)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden **otuz metre** aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, dallan evin siyah damını gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. (s.95,str.31)

On üç yaşında terziliğe vermişler... (s.99,str.16)

On beş yaşına kadar patronun metresi olmuş... (s.99,str.17)

Ben bunların **yedi sinsilesini** tahkik ettim; dikkat! (s.99,str.21)

1.2.2.1.2.SIRA SAYI SIFATLARI İLE KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Adlarının karşıladıkları varlık ya da kavramların sıralarını göstererek adlarını belirten sayı sıfatlarıdır. Asıl sayı sıfatlarına +(İ)ncİ ekinin ulanması ile türetilir.

İkinci yüz verişte yakalandığımı hisseder, kaçınmaya çalışırım.(s.20,str.9)

Onu ikinci görüşümde vapurum alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığı bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20,str.11)

Üçüncü seferde onu arayıp buldum. (s.21,str.12)

Dördüncü seferde, hafif, yarı tanır bir selam verdim. (s.21,str.13)

Beşinci rastlayışımda selam da vermedim. (s.21,str.16)

Birinci hikâye hakkında şüpheliyim. (s.27,str.18)

Üçüncü oğlan, o on dört yaşındaki Aleko bir isyan numunesiydi. (s.45,str.22)

Birinci tebellür, ikinci tebellür birbirini takip edecekti. (s.81,str.15)

Birinci tebellür, **ikinci tebellür** birbirini takip edecekti. (s.81,str.15)

Ramazanın **23'üncü günü** yine müthiş bir zelzele olacakmış, diye çıkarmışlar. (s.83,str.11)

Altıncı sınıftan kaybolmuştu. (s.85,str.34)

Vapurun ikinci mevki yan kanepelerine oturdum. (s.89,str.5)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun **ikinci şahsiyeti** haline gelmesi; bu kadar... (s.97,str.18)

1.2.2.1.3. KESİR SAYI SIFATLARI İLE KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Bölünmüş bir varlık ya da kavramın parçalarından birini ya da bir kaçını gösteren sıfatlarla kurulmuş sıfat takımlarıdır.

Bu aralık pastaneden bir **yarım saat** kadar ayrılmak lazımdır. (s.63,str.6)

Yarım saat sonra döndünüz mü, manzara değişivermiştir. (s.63,str.7)

Yarım kilo şeftali almış, eve götürecektim. (s.90,str.25)

1.2.2.1.4.ÜLEŞTİRME SAYI SIFATLARI İLE KURULMUŞ SIFAT TAKIMLARI

Adlarının karşıladıkları varlık ya da kavramların eşit olarak dağıtılacak, paylaşılacak her kümesini göstererek adlarını belirten sayı sıfatlardır.Asıl sayı sıfatlarına +(ş)Er ekinin ulanmasıyla türetilir.

Hâlbuki gazete sekreterleri **birer buçuk liraya** hikâye aldıkları zaman patronları kızılıyordu! (s.23,str.35)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkrıdaşan genç kızlarla genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62,str.4)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, hepsinin hayatı **birer hikâye** olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.16)

Süs olarak da ellerine **birer tane horozşekeri** tutuşturmuşlar. (s.82,str.25)

Evleri yapan müteahhitlere **altışar tane otomobil lastiği** ile, kilometre başına bilmem ne kadar litre benzin dağıtılmış, yağ da caba! (s.83,str.17)

1.2.2.2 SORU SIFATLARI İLE KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Önünde kullanıldığı adların anlamlarını soru yönünden belirten sıfatlarla kurulan sıfat takımlarına denir. Çağdaş Türkiye Türkçesinde soru sıfatı olarak kullanılan kelimeler şunlardır: Hangi, kaç, kaçar, kaçınıcı, ne, nasıl, ne kadar, neredeki.

Bu **ne** iştir? (s.10,str.11)

Bu adam **ne halt** karıştırır, kiminle konuşur böyle?..'” diyordum. (s.10,str.11)

Nerede olduğu **ne iş** yaptığı bilinmeyen bir tüccarın yanında kâtipmiş. (s.12,str.31)

Size ona dair bakın **ne havadislerim** var?.. (s.15,str.18)

Kim, nasıl, **hangi bahane** ile onu bana tanıştırdı, unuttum gitti. (s.21,str.3)

Yani **nasıl bir dünya** arzuluyorsunuz? (s.24,str.23)

Nasıl bir dünya mı? (s.24,str.25)

Bu, ömrünce, kendinden genç delikanlıları ayartıp gezmiş kadın, altmışından sonra **nasıl bir ömür** istiyor, nasıl bir ömür acaba? (s.29,str.32)

Bu, ömrünce, kendinden genç delikanlıları ayartıp gezmiş kadın, altmışından sonra nasıl bir ömür istiyor, **nasıl bir ömür** acaba? (s.29,str.32)

Hangi insanoğlu, içinde bu acayıp, bu tatlı duraklayıp koşuşmayı duymadı? (s.50,str.16)

"Ne iş yapıyor?" dedi. (s.59,str.14)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafı de, **hangi paşazadenin** canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefalete sokan dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinde kiskançlığına sürükler gibiydi. (s.73,str.2)

Evleri yapan müteahhitlere altışar tane otomobil lastiği ile, kilometre başına bilmem **ne kadar litre benzin** dağıtılmış, yağ da caba! (s.83,str.18)

Hangi gazetedesin diye sorarlar da serbest muharririm derim, gülüverirler" dedim. (s.86,str.3)

1.2.2.3. İŞARET SIFATLARI İLE KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Adların önlerine gelince, karşılığı oldukları varlık ya da kavramları göstererek belirten sıfatlarla kurulan sıfat takımlarına denir. Gösterme sıfatları bu, şu, o kelimeleridir. Beri, beriki, karşı, karşıki, öbür, öte, öteki kelimeleri de; Türkçe anlatımda sıfat olarak kullanıldıkları zaman, gösterme sıfatlarınıninkine benzer işlevler görürler.

Bu uzun bacaklı, karınsız, niyeti kötü bakışlı sarışın adamın hayatına ait bildiklerimi şu veya **bu kimseden** öğrenmiş değilim dersem inanmayın! (s.9,str.2)

Bu adam hakkında söylenenleri buraya yazmasak da olurdu. (s.9,str.3)

İcap ederse **bu adam** üzerine sinmiş dedikodu havasından da söz açabiliriz, korkumuz yok: (s.9,str.7)

Bu adamın da yüzünden birtakım manaları insan, işi yoksa bulup bulup çıkarıverir. (s.9,str.21)

O, aynaya baktığı zaman, **bu çizgilerin** gülmekten değil, güneşe ... (s.9,str.25)

Komşular değil, memleketin posta müvezzii; bu **her güne** dağıttığı mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu bu hale sokmuş gibi, her تنها yerde kendisine cıgara ikram eden her adama: (s.10,str.3)

Komşular değil, memleketin posta müvezzii; bu her güne dağıttığı mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu **bu hale** sokmuş gibi, her تنها yerde kendisine cıgara ikram eden her adama: (s.10,str.4)

Haa! Hani **şu köpeği** ile konuşan adam mı? (s.10,str.7)

Kendi kendime de, '**Bu** evde bu adamla köpekten başka mahlûk yok. (s.10,str.10)

Kendi kendime de, 'Bu evde **bu adamla** köpekten başka mahlûk yok. (s.10,str.10)

Bu adam ne halt karıştırır, kiminle konuşur böyle?..' diyordum. (s.10,str.11)

On beş senedir **bu Rum köyünde** müvezzilik ederim. (s.10,str.18)

Bu çizgiler, senin anlayacağın, gülmekten değil güneşten... (s.10,str.37)

O gözüm doğuştan zayıftır. (s.11,str.4)

Posta müvezzinin **şu yukarıda yazdığımız şekilde** anlattığını fark etsek ne çıkar? (s.11,str.7)

Belki **bu adamla** aynı evde beraber yattık. (s.11,str.20)

Belki **o adam** benim, demeyeceğim. (s.11,str.21)

Bilmem size yazıya başlarken **bu adamla** olan müthiş iç akrabalığımı söylemiş miydim? (s.11,str.28)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya giremeyeceğim; o da **bu hikâyenin** içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de posta müvezzinin lakırdıları gibi başka insanların o adam hakkında bildiklerini de yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s.11,str.30-31)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya giremeyeceğim; o da bu hikâyenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de posta müvezzinin lakırdıları gibi başka insanların **o adam** hakkında bildiklerini de yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s.11,str.32)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya giremeyeceğim; o da bu hikâyenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de posta müvezzinin lakırdıları gibi başka insanların o adam hakkında bildiklerini de yazarsam **o adamla** benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s.11,str.33)

Yoksa böyle küçük yerlerde **o adamla** kimse aşinalık etmez, rakı içmez, ... (s.12,str.4)

Aşk yüzünden **bu adam** böyle olmuş, der. (s.12,str.9)

Bu adamın nesi var? (s.12,str.10)

...balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, **bu adamın** köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s.12,str.19)

Ben kendi hesabıma, **bu adamın** aşk yüzünden bu hale geldiğine de inanmam. (s.12,str.21)

Ben kendi hesabıma, bu adamın aşk yüzünden **bu hale** geldiğine de inanmam. (s.12,str.21)

Bana kalırsa **bu adamın** tabiat dışı bir hali de yoktur ya!... (s.12,str.22)

Bu adamın köpekle konuşması insanları sevdiği halde onlarla konuşmamasından, hatta nasıl diyeyim, insanlarla ruhi alışverişinde onlara çok düşkünlüğünden, insanları merak edip bir türlü öğrenememesinden... (s.12,str.25)

Bir de **şu vaka** var: (s.12,str.31)

Hatta bir akşam **bu orta yaşlı adamla** bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin... (s.12,str.37)

Bu köpek onun köpeğidir ama ben burada vasıta olarak kullanıyorum. (s.13,str.15)

O sabah erken uyanmıştı. (s.13,str.23)

Bu yavruyu o günlerde birisi istemiş, vermek üzereydim. (s.14,str.4)

Bu yavruyu **o günlerde** birisi istemiş, vermek üzereydim. (s.14,str.4)

Akşam evime döndüğüm zaman **şu posta müvezzinin** bu adamda ne gördüğünü bir türlü anlayamamıştım. (s.14,str.10)

Akşam evime döndüğüm zaman **şu posta müvezzinin bu adamda** ne gördüğünü bir türlü anlayamamıştım. (s.14,str.11)

Şu karşımızda oturan zengin bakkalın **bu adamdan** kat kat enteresan bir hayatı vardır. (s.14,str.12)

Hayatının en hareketli zamanı da **o zamandı**. (s.14,str.22)

Yani Efendi ile uğraştığım **bu sıralarda** herkesin merakını çeken bu herkesin içinde evvelce ben de dâhil olup da sonradan çıktığım, köpekli adamı göremiyordum. (s.15,str.7)

Bu adam yaşamıyor ki... (s.15,str.13)

Beyim, **bu adamın**, bir kişiye bir kahve ısmarladığı görülmemiştir. (s.15,str.16)

Buyurun, **şu gazinoya** girelim. (s.15,str.17)

Con Peyn Bey'le Amerika'da, hadi konuşulur diyelim; fakat İstanbul'da ne konuşulur **bu adamla** yahu? (s.15,str.29)

Yani Efendi'nin hayatını yazmakta vazgeçip **bu sefer** yeniden köpekli adamın peşine düşmeye başladım. (s.15,str.32)

İlk defa pek çekingen olan **bu adam**, bu sefer beni görünce cıgara ikram etti. (s.15,str.34)

İlk defa pek çekingen olan bu adam, **bu sefer** beni görünce cıgara ikram etti. (s.15,str.34)

Bir zaman kendisinin de nasıl nezleye yakalandığını, **o zamanlar** denize girmeden edemediği için bu nezleyi bir türlü geçiremediğini, adeta bütün yaz burnunu çektiğini anlattı. (s.16,str.4)

Şu sakalımı bir kazıyıver, bakalım. (s.16,str.34)

O yukarıdaki **evlerde** oturan Ahmet yok mu? (s.16,str.35)

Ben onları kayıkla giderken **şu burundan** seyrettim. (s.17,str.1)

Kahve, çay, gazoz, sakal tıraşı, bir tek rakı, bir salkım üzüm, vesaire... gibi şeylere büyük sırlar ifşa ederse de, bana kalırsa insanların gizli tarafını **bu küçük şeyler** için öğrenmiyor. (s.17,str.16)

Onun **bu haline** ben de çok defalar kızdım. (s.17,str.27)

Ben, posta müvezzinin **şu adam** hakkında söylediği bu adam için söylediğiyle birbirine karıştırır, unuttur giderim. (s.17,str.32)

Ben, posta müvezzinin şu adam hakkında söylediği **bu adam** için söylediğiyle birbirine karıştırır, unuttur giderim. (s.17,str.33)

Bizim hayatımızı yazmaya kalkmış; kim oluyor **bu herif**? (s.18,str.10)

Bu anda hangimizin suçlu, hangimizin suç ortağı olduğunu, kimin kimi teşvik ettiğini hiçbir yargıç bulamayacak. (s.18,str.28)

Size hikâye müsabakanıza, iştirak etmek üzere **şu naçiz hikâyemi** gönderiyorum. (s.19,str.2)

İkiye katlanmış başka kâğıtlarda da **şu hikâye**: (s.19,str.4)

Bu nevi aşkı pek severim ama, bir türlü de olamam. (s.20,str.7)

On beş gün olmayan, gündüzleri pek nadir, soluk gözüken **bu acayip şey** de mevcut mudur? (s.21,str.7)

Ah **şu dünya** yüzü, ah şu insan!.. (s.21,str.11)

Ah şu dünya yüzü, ah **şu insan!**.. (s.21,str.11)

...ne ögle sıcaklarındaki âşık, ne şebi yeldada pencere kenarında cigara tütüren bedbaht, **bu mehtap** altındakinden daha bahtsız değildir. (s.21,str.23)

Bu ışığa kurban oluverdim: (s.22,str.22)

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım **o posta müvezzii** ile beraberce yaptığımız, başkasının mektubunu açmak ayıbıyla bütün bir sonbahar bu adamlar beraber dolaştım. (s.22,str.22)

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım o posta müvezzii ile beraberce yaptığımız, başkasının mektubunu açmak ayıbıyla bütün bir sonbahar **bu adamlar** beraber dolaştım. (s.23,str.23)

Çünkü onda öyle haller gördüm ve anladım ki, **bu adam**, hiç kimseye hiçbir şekilde haksızlık yapmamıştır. (s.23,str.25)

O zamanlar benim param vardı. (s.23,str.32)

O zamanlar Sanayi Nefise Mektebiydi. (s.24,str.1)

Ben **bu çocuğu** ne yapacağım? (s.24,str.7)

Ben **bu eve** kapanıp geçmiş senelerin ıstırabını içimde duyar, eve kapanıp çamurdan ve alçıdan heykeller yapamayacağımı da düşünür, ancak bir kahvede yazı yazabileceğini hatırlar, bunalırdım. (s.24,str.10)

İçim, **bu sinemaları** insan almayan; birahaneleri, kahveleri tıklım tıklım şehirden öyle bir tiksinti ile tiksindir ki... (s.25,str.16)

İçim, bu sinemaları insan almayan; birahaneleri, kahveleri tıklım tıklım şehirden **öyle bir tiksinti** ile tiksindir ki...(s.25,str.17)

Bizim köy **bu kış gününde** bir ilkbahar kadar ılık, kokulu kirlidir. (s.26,str.13)

O zaman ayıbımı itiraf ettim. (s.26,str.19)

O yazımı biliyor musunuz, neşretmediler. (s.26,str.23)

İşte ondan sonra ondan **şu hikâyeleri** kah ben kendim göz gezdirerek, kah o tatlı bir sesle, heyecandan kesik kesik okuyarak dinledim. (s.26,str.31)

İşte ondan sonra ondan **şu hikâyeleri** kah ben kendim göz gezdirerek, kah **o tatlı bir sesle**, heyecandan kesik kesik okuyarak dinledim. (s.26,str.32)

Belki **bu adam** bizzat benim... (s.27,str.2)

Belki de **bu adam** bir hakikattir de yalnız bunları söylemiştir; ama yazmamıştır. (s.27,str.1)

Şu satırları yazan adamla hiçbir alakası yoktur. (s.27,str.3)

Ben **bu adamın** hikâyelerini neşrettirmek isterken adamcağız öldü. (s.27,str.5)

O, her hikâyenin sonunda hemen hemen **o hikâyeyi** kendisine ilham eden, benim de merakımı gideren birtakım izahat verdi. (s.27,str.12)

Ben de **bu arada** ona sualler sordum. (s.27,str.13)

Sonra başkalarından da **bu işi** tahkik ederek birçok şeyler öğrendim. (s.27,str.15)

Şimdilik, onun **o romantik hakikat havasına** yahut dünyasına dalmamız daha iyi... (s.27,str.16)

O eskidenmiş; iki sene evvelsi... **O zamanlar:** (s.28,str.9)

Bunlardan bir tanesi bile **bu kızın** o çocukla sinemaya gitmesine bir vesile... (s.28,str.16)

Bunlardan bir tanesi bile bu kızın **o çocukla** sinemaya gitmesine bir vesile... (s.28,str.16)

Sende **bu boy**, bu bel, bu kaş göz varken bir deli gönül başını eğer, seni kabul değil bağrına bile basar. (s.28,str.21)

Sende bu boy, **bu bel**, bu kaş göz varken bir deli gönül başını eğer, seni kabul değil bağrına bile basar. (s.28,str.21)

Sende bu boy, bu bel, **bu kaş göz** varken bir deli gönül başını eğer, seni kabul değil bağrına bile basar. (s.28,str.21)

Ama kulübe ile **bu ihtiyar çamaşırçı** ana ile sen de sokak süpürgesi... (s.28,str.23)

Bir ara **o adama**, bir fakir, kimsesiz, hüznü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29,str.10)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüznü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, **bu yırtık pabuca**, bu ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29,str.12)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüznü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, **bu**

ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29,str.12)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüznü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu ıslak paltoya, **bu karmakarışık saça** itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29,str.13)

Ay **bu göz**, bu hareket, adeta güzel!.. (s.29,str.19)

Ay bu göz, **bu hareket**, adeta güzel!.. (s.29,str.19)

Dokuz ay on gün sonra **bu kapkara şey** çıkmıştı. (s.29,str.25)

Bir akşam bir büyük memurun geldiğini, **öbür akşam** şişman adamım bir masa hazırlattığını bir görse koca karı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa... (s.29,str.36)

Tuttu ama **bu sefer** dülger istemedi: (s.29,str.3)

Parasını ay be ay vereyim, ben de aşktan çıldırsam, **o kadınla** geçinemem! (s.29,str.6)

O zaman saçları briyantınli, ayakları iki parmak kalın lastik pabuçlu, saçları moda üzere taranmış çocuklar Yorgiya'yı öylesine unuttular ki, kız sanki dünyayı çırılçıplak görmüş gibi oldu. (s.30,str.12)

Bu sefer komşu kızları, çirkin, koca bulamamış komşu kızları bu işe gülü gülüverdiler. (s.30,str.24)

Bu sefer komşu kızları, çirkin, koca bulamamış komşu kızları **bu işe** gülü gülüverdiler. (s.30,str.25)

Bu ihtimal Yorgiya'yı pek korkuttu. (s.30,str.34)

O sırada bir bekçi geldi: (s.31,str.16)

İşte **o zaman** namusun ne demek olduğunu anlasaydın. (s.31,str.20)

Artık **o şeytan** gezinen mahlûk namus dinler mi? (s.31,str.23)

Bu herifi sevmezdim. (s.32,str.2)

Sizin evden içeriye **o bulut** girmeyecek. (s.32,str.12)

Vallahi **bu akşam** ilk sana getiriyorum. (s.33,str.4)

O sıralarda yazmış olduğum şu hikâyelerimi dinlemek lütfünde bulunursanız... (s.33,str.17)

O sıralarda yazmış olduğum **şu hikâyelerimi** dinlemek lütfunda bulunursanız...(s.33,str.17)

Bir tepeden **bu nehrin** güneş içinde kıvrıldığını, bir yerde kaybolup öteden tekrar bütün genişliği, pırıltısı, haşmetiyle geçtiğini bir at üstünde seyrederdi. (s.34,str.13)

Bu dükkân, yol kenarındaki bir bakkal dükkânı idi. (s.35,str.1)

Ama şose başı bakkal dükkânı öylesine unutmuştu ki, hayatının bir devresinde uyumadan evvel gördüğü **bu kötü rüyayı** hatırlamamak çok ister, hatırlamaz da... (s.35,str.22)

Çiftlik işine, bakkallığa yalnız özenmiş olduğu halde **bu dostluk arzusunun** bir de oluş haline getirmek istemişti. (s.35,str.29)

İşte **o zaman** hakikatle karşı karşıya geliverdi. (s.35,str.30)

Fakat öteki, bütün bunları bir zaaf sayarak **bu sefer** ondan borç para almış, ödememiş; cebinden mendilini, yakasından rozetini göz göre göre almıştı. (s.36,str.1)

İşte **o zaman** en büyük ihaneti gördü. (s.36,str.13)

Veremedim İdris, demiş, sonra gözlerini **o kiralık kahveye** çevirerek ilave etmişti: (s.36,str.34)

O akşam ne güzel uyumuştun. (s.37,str.1)

Bu paranın hatırı için kızın ona yapmadığı kalmıyordu. (s.37,str.14)

İşte **bu hayal**, hakikat olmayacak kadar büyük bir hayal midir, derdi. (s.37,str.26)

Çünkü **bu adam** iyi, hayalperest bir adamdı, ama yalnız olacak şeyler, ufak şeyleri, kendi ufacık saadeti için hayal eden bir adamdı. (s.37,str.28)

O zaman ihtikâr modası yoktu. (s.37,str.34)

İşte **bu hikâyemden** de anlaşılıyor ki ben artık Yorgiya' yı sevmeye başlamıştım. (s.38,str.18)

Genç adam, dedi, **o hulyaları** sen kur. (s.38,str.31)

Hala devam edip giden **şu harbin** ilk senesiydi. (s.39,str.1)

Ben **bu anda** gözlerimi kapamış olurdum. (s.40,str.6)

İşte **bu eşyanın** bana "kiracımız, aziz kiracımız!" diye sokuldukları anda... (s.41,str.5)

Onun rengine siklamen dediği **bu tatlı kırmızı**, yine onun süveter dediği hırkanın içinde, onu yeni zamanlara...(s.41,str.14)

Yakın bir teneke dama damlayan soğuk yağmur damlasını **bu sırada** sırtımda duyardım. (s.41,str.24)

Bu damlanın peşinden nerelere kadar gitmek mümkünse gittiğim olurdu. (s.41,str.24)

İyice kapanmış perdeleri sıyırıp camı açarak, **bu damlayı** rakıma damlatmak arzusuna kapılırdım. (s.41,str.34)

...**bu kadehe**, böylece, sevgilimin çok esmer yüzünde firar eden, kayıp giden bir tadı karıştırarak içindekini bir hamlede yutardım. (s.42,str.3)

Küçük odadaki alçak sedirin üzerinde **bu yağmur tıkırtısını** dinlerken kızın sarıkafası göğsüme düşmüş bir vaziyette: (s.42,str.16)

Hiçbir şeyi, hiçbir hakikati **bu nevi insanların** niçin göremediklerini anlıyorum. (s.42,str.29)

... İsteyen' dan, hatta **bu esmer, ince yüzünde** tabiat kanunlarının, kanın, canın, düşüncesizliğin en iptidai ışıkları yanan sevgilimden uzaklaşmak, bağıra bağıra uzaklaşmak...(s.43,str.15)

Arkadaş, senin **şu iki kadeh** rakın, iki liran olmasa da yine gelirdim. (s.43,str.26)

Şarkılarımı **bu akşam** parasız çalacağım. (s.43,str.27)

O alında Katina da vardır. (s.43,str.36)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam, karşımda oturan **bu kocaman ak gözlü adamın**, bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım...(s.44,str.8)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam, karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın, **bu ince esmer yüzlü**, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım...(s.44,str.9)

Bu adam çarşambaları elinde çıkınlar, rakılarla, başka günler başka çıkınlarla, garip bir sessizlik içinde yalnız fısıltılar, ince ıslık gibi sesler çıkarılan bu odaya gelirdi. (s.44,str.12)

Bu adam çarşambaları elinde çıkınlar, rakılarla, başka günler başka çıkınlarla, garip bir sessizlik içinde yalnız fısıltılar, ince ıslık gibi sesler çıkarılan **bu odaya** gelirdi. (s.44,str.14)

Bu âleme ana babamız da karıştırdı. (s.44,str.15)

Fakat **bu üç çocuktan** en iyi yüreklisinin, bir gün en güzelinin bu çocuk olacağını sanıyorum. (s.45,str.1)

Fakat bu üç çocuktan en iyi yüreklisinin, bir gün en güzelinin **bu çocuk** olacağını sanıyorum. (s.45,str.2)

O, **bu Çarşamba akşamlarını** bir hafta bekliyor gibiydi. (s.45,str.5)

Onun etrafında **bu kul köle oluşundan** Sofiya biraz telaşa düşer, çocuğu azarlamakla azarlamamak arası bir öfke ile, üvey evlatlarına fena muamele ediyor denmesin diye: (s.45,str.13)

Bu Sofiya, başkalarının ve kocasının yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu ile, herkes yanında sureti haktan göstermeye... (s.45,str.27)

O küçük Aleko ise gözlerinde kin parıltısıyla üvey anaya bakar. (s.45,str.33)

Ne yapsam Koço adam olmayacak **bu çocuk!** (s.45,str.36)

Bu ellerde her şeyi tutuyordum. (s.46,str.23)

Bütün bir dünya buradan, **bu ellerden** telsiz, mevcersiz içime ahenkler, musikiler getirirdi. (s.46,str.24)

Öteki odadan çocukların uykuda nefes alıp verişleri gelirdi. (s.46,str.31)

Bu dolabın içini görmek merakı beni sarıyor. (s.47,str.9)

Aynaya **bu aralık** bir iki laf söyledim. (s.47,str.15)

Bu odada ne çok eşya var yahu! (s.48,str.1)

...atların **bu gidişi** kendisine vız gelen bir arabacı.. (s.48,str.5)

...yanı başında koşan köpek, **bu koşan kızağa** göre hareketsiz, adeta durmuş halde... (s.48,str.8)

Erken geldi **bu akşam**... (s.48,str.11)

Bu eve yerleşmek, bu kıza akşamları, yarın yapacağı yemeklerin erzakını getirmek, bu kızın boynuma atılması. (s.49,str.7)

Bu eve yerleşmek, **bu kıza** akşamları, yarın yapacağı yemeklerin erzakını getirmek, bu kızın boynuma atılması. (s.49,str.7)

Bu eve yerleşmek, bu kıza akşamları, yarın yapacağı yemeklerin erzakını getirmek, **bu kızın** boynuma atılması. (s.49,str.8)

Çocuklar görürdüm; benimdiler, **o genç kızın** kokusunu taşırlardı. (s.49,str.9)

O akşam kimlerden, nelerden bahsetmemiştik? (s.49,str.16)

Seviştığımız **o zaman** nasıl anlayıvermiştik. (s.49,str.19)

Hangi insanoğlu, içinde **bu acayip, bu tatlı** duraklayıp koşuşmayı duymadı?
(s.50,str.16)

Şehrin büyük caddesinin **o cazip havasına** karışmış sürüklenirken Yorgiya'yı tanıyınca mahallesini, evini de tanımak arzusu yeniden, bende canlandı. (s.50,str.19)

Ama **bu dönüş**, o zamanki oluş değildi. (s.50,str.22)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, uzak bir semtten uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde **o güzel tramvay**, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50,str.27)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, uzak bir semtten uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, **o buğulu, ıslak camlar**, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50,str.27)

Şimdi tramvaya atlayabilirdim; **o ıslak insan**, nefes, ayak kokulu tramvaya, insanların içine... (s.50,str.29)

Yalnız yürümem, **o tramvaya** atlamamam lazım, ama yorgunum, bitkinim, yalnızım.
(s.50,str.32)

Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, insanlarıyla yuvarlanır gibi inen **bu yokuşların manzarası** görülmemiş bir şey gibi... (s.50,str.36)

Maltız daha her türlü milletin birbirine karıştığı **bu garip mahalleden** sel yatağına her akşam küçük figüran kızlar iner. (s.51,str.7)

Bana mı söyledin ulan **o lakırdıyı**? (s.51,str.29)

Para vermemek için uydurulan **bu bahaneden** sonra Çamur Şaban kapı dışarı edilir.
(s.52,str.5)

Ne zaman sevgilimi evine bırakıp yokuş yukarı çıkmaya savaşsam yolumu şaşırır, **bu sokağa** saparım. (s.52,str.21)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, başka bir işe gidecek bir muhacir işçi kafilesi evlerine benzeyen **bu meydanda** uzun müddet kalırdım.
(s.53,str.7)

Her zaman da yolum **bu Ziba Sokağı**'na düşer. (s.53,str.11)

O pasajları ben de atlıyorum. (s.53,str.24)

Yalnız **bu parçadan** şuraları bana bir tuhaf zihniyeti göstermesi itibarıyla enteresan gözüktü de alıyorum: (s.53,str.27)

Belki de **bu lakap** o zamandan kalmadır. (s.54,str.12)

Belki de bu lakap **o zamandan** kalmadır. (s.54,str.12)

Doğru! Doğru! "Güzel Bayan" pastanesinden, hani **o çok ayaz yapan kışta** bir palto aşırđım, doğru!.. (s.54,str.29)

O akşam yaptığı mühim bir şey değildi. (s.55,str.1)

O zamana kadar ayakta duran, Filim Hayri'yi getirmiş olan İstanbul çocuğu açıkğöz bir bekçi: (s.55,str.17)

Ama **bu herif** çok kıskanç. (s.55,str.24)

Bu kadına birisi baktı mı, katiyen müşteriye çıkmaz. (s.55,str.24)

Köpekli adam içeriye girdiği zaman beni defterin **öbür taraflarını** okuyor buldu. (s.55,str.29)

Bu zihniyet hoşuma gitti de... (s.55,str.33)

Sonra yine o başladı **bu sefer** konuşmaya: (s.56,str.12)

Bu işi para ile de yapmazdı. (s.56,str.17)

Yanlarındaki erkek, daha çok, **bu kızla** meşgul oluyordu. (s.56,str.21)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahlûktu. (s.56,str.21)

Hemen **o akşam** ahbap olduk. (s.56,str.27)

Gidiş **o gidiş!** (s.56,str.29)

Yalnız ara sıra garson Yani'ye "Canım Yani" diyordum, "**Şu Yorgiya** gelmeyecek mi? (s.57,str.5)

Mandalinalar, portakallar, **şu kızmemesi** dedikleri şeylerden... (s.57,str.9)

O akşamdan sonra artık ayrılmadık. (s.57,str.25)

Hele **bu kızların** bacakları insanı insana ne kadar yakınlaştırıyordu! (s.58,str.9)

Ben aklıma **o delikanlının** ağzından şöyle söylüyordum: (s.58,str.19)

Bu filmin mevzuunda yalnız iyilikler, kahramanlıklar, küçük temiz maceralar vardı. (s.59,str.6)

Bu sözler kızın yanında söyleniyor diye düşündüm. (s.59,str.27)

Yarın, hemen yarın, **bu ışıkların** içinde bizim ışığımızın da yandığını göreceğiz. (s.60,str.3)

Bu ışığı başkaları gördükleri zaman içlerinde, bir şehirde bir ışık yakmak arzusu kı-mıldanacak. (s.60,str.4)

Kanepeden, yapayalnız, **bu niyetle** kalktım. (s.60,str.13)

İnsanın **bu karanlık sokağın** içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir uğruna ölünecek insan çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ısıklık... (s.61,str.1-2)

O zamanlar Yorgiya sokak sokak, ben meyhane, pastane dolaşırdık. (s.61,str.30)

Ne korkunç pastaneler vardı **şu Beyoğlu'nda**. (s.61,str.31)

Sıcak öğleüstlerinde, içeride, adeta yine dondurmалardan serinlemiş gibi bir havası bulunan **bu pastaneye** akşamüstleri, avukat, doktor, mütekait, sefir, şair, muharrir, kalantor tüccar, işadamı girdiğini görürsünüz. (s.62,str.2)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden **bu büyük pastane**, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.14-15)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı **bu saatlerde**, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.16)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan **bu yarı mütekait** insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.16)

Akşamın saat dokuzuna doğru pek tenhalaşan **bu pastanede** artık, meçhul birkaç insan vardır. (s.62,str.19)

Bunlar, bana öyle gelir ki, vaktiyle verdikleri bir randevuya **o gün** canlan istememiş de gitmemişler, bu randevunun kıymetini sonradan anlamışlar da, senelerden sonra randevuyu vereni, "Şöyle bir bakayım, belki yine onu aynı yerde bulurum" der gibi oturmuş, o kadım, mahzun, bekleyen insanlardır. (s.62,str.21)

Bunlar, bana öyle gelir ki, vaktiyle verdikleri bir randevuya o gün canlan istememiş de gitmemişler, **bu randevunun** kıymetini sonradan anlamışlar da, senelerden sonra randevuyu vereni, "Şöyle bir bakayım, belki yine onu aynı yerde bulurum" der gibi oturmuş, o kadım, mahzun, bekleyen insanlardır. (s.62,str.22)

Bunlar, bana öyle gelir ki, vaktiyle verdikleri bir randevuya o gün canlan istememiş de gitmemişler, bu randevunun kıymetini sonradan anlamışlar da, senelerden sonra randevuyu vereni, "Şöyle bir bakayım, belki yine onu aynı yerde bulurum" der gibi oturmuş, **o kadını**, mahzun, bekleyen insanlardır. (s.62,str.24)

Bu aralık pastaneden bir yarım saat kadar ayrılmak lazımdır. (s.63,str.7)

Bana **bu akşam** ne vereceksin? (s.63,str.29)

Bırak **şu para** lakırdısını canım! (s.63,str.30)

Sen daha **o yirmi yaşındakilere** çok taş çıkartırsın! (s.65,str.3)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65,str.32)

Bu resimleri yapan herhalde bir Beyaz Rus. (s.65,str.35-36)

Belki de bir genç kızın mahcupluğunu, sevmek hissini kaybettiği saat **bu saattir**. (s.66,str.3)

Her tarafını **şu cümle** kaplamış: (s.66,str.14)

Elli yaşlarında, **öteki harpten** kalma bir adam bağıyor: (s.66,str.16)

Bu karı senin değil mi Leon? (s.66,str.22)

Onda **şu hal** var: (s.66,str.26)

Benim o maviye çalan ışığın altında **bu siyah saçlı**, esmer mahluku adeta sevdim. (s.67,str.13)

Akşamları **bu korkunç pastaneye** düşerdim. (s.68,str.4)

...gömleği bile olmayan bopstil gençler, bazen ressamalar, şairler, yalnız **o akşam** için bir kadın beğenmeye gelmiş, çekingen insanlar gelirdi. (s.68,str.8)

Şimdi artık **o mahallenin** insanları da beni alakalandırıyordu. (s.68,str.11)

Bu hava içinde yaşasam, sevgilimle konuşmasam yine ümit içinde yüzerdim. (s.68,str.13)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen **bu on dokuz yaş**, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69,str.4-5)

Fakat Katina, ne **o eski güzelliği**, ne de haberci ihtiyarlık manasına ehemmiyet verecek insan değildir. (s.69,str.6)

İşte Katina'yı **bu bakışı** için severdim. (s.69,str.14)

İnsana **o zaman** müthiş bir arzu gelir; hatta Katina da böyle bir arzu duyardı. (s.69,str.16)

Hiçbir şeyi üstüne yakıştırmadığının farkına vardığı için, süslendiğinin ertesi gün, yine **o irmik kokulu nefli bluzuyla** vanilya kokulu gri etekliğini giyerdi. (s.70,str.9)
Katina'nın gözlerine bu koyu, ağır, biraz esrarengiz mananın neden çöreklenip oturduğunu **bu havadisi** öğrenir öğrenmez anladım. (s.70,str.25)

Bu huyundan hiç bahsetmezdik. (s.70,str.27)

Öteki genç kız, Eleni, ceylan gibi ürkek, latifti. (s.70,str.37)

Falcı Matmazel Todori de **o mahallenin** sevdiğim insanlarındandı: (s.71,str.25)

Bana yabancı gelmeyen diyorum ama, **bu eşyaları**, ömrümde ne bir kadının odasında, ne de dostlarımdan bir Rum'un evinde görmüş değilim. (s.72,str.4)

Ben, **bu eşyaları** ya bir romanın içinde okudum;-hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-,(s.72,str.6)

Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ **o gecenin**, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş...(s.72,str.21)

Ben Matmazel Todori'ye fal baktırmak için değil, odasının **bu bir eski zaman** kurtizanı kokan havası için giderdim. (s.73,str.19)

Fala bakmadan evvel pencereden etrafı bir kolaçan eder, sonra geçinecek **bu sanattan** başka bir şeyi olmadığını, dört lira kirayı aybaşlarında nasıl vereceğini düşündüğünü anlatır, dururdu. (s.73,str.21)

On beş senedir **bu odada** oturuyordu. (s.73,str.26)

Tellak Hüseyin, bazen sarhoş olur, kapıya yaslanır, kapı rezeleri sökülür; **bu gıcır gıcır öten karyolada**, gelir, Matmazel Todori'nin yanına uzanırdı. (s.73,str.32)

Şimdilik nikâh gözükmüyor, ama seni çok seviyor **bu kız!**.. (s.74,str.20)

Bu kızın bir anası var, fena karı! (s.74,str.21)

Döşek **bu hafta** düşmüyor. (s.74,str.25)

Kızım Yorgiya, sen seviyor, **bu beyefendi**, yoksa sevmiyor? (s.74,str.25)

Hiç olmazsa **bu kavgayı** yapmalı ki, asıl hakikat dünyasını bulsun. (s.75,str.16)

Bu kavgada kazanmamak ki, Hanya'yı Konya'yı anlasın. (s.75,str.17)

Bu kavgada zaten kazanmak da yoktur a. (s.75,str.18)

Bu yazılar öteki yazılarına da benzemiyordu. (s.76,str.5)

Bu yazılar **öteki yazılarına** da benzemiyordu. (s.76,str.5)

Bu yazdıklarımın, konuştuğularımın çoğunu beğenmiş olacağım ki, kalktım. (s.77,str.9)

Sana **bu sıralarda** başımdan geçenleri hikâye edeceğim. (s.77,str.17)

Nitekim karşımızdaki, -yani **o şeyleri** anlattığım insanlar- bunların dinlemeye ancak değer olduklarını bana ihsas etmişlerdi. (s.77,str.22)

Bu insanları sevmek sözü hayali bir şey değildir ama galiba biraz nazari... (s.78,str.9)

Bu iş, düşünmek işi, bana şu yazı yazmak işinden daha kolay geliyor. (s.78,str.32)

Hâlbuki düşündükten sonra yazı yazmaya koyulduğum zaman aynı cümleleri, yani **o zaman** beğendiğim cümleleri, hatırlamıyorum bile... (s.79,str.2)

İşte **bu anları** kastediyorum. (s.79,str.6)

O dünyada kelimelerin, cümlelerin ne grameri, ne de bu gramer içinde muhtevaları vardır. (s.79,str.13)

O dünyada kelimelerin, cümlelerin ne grameri, ne de **bu gramer** içinde muhtevaları vardır. (s.79,str.14)

Bu sıralarda da sana mektup diye tutturmuş gidiyorum. (s.80,str.3)

Ben **bu hayranlığı** duymak için otuz beş sene bekledim. (s.81,str.11)

Ben **bu güzel dakikayı** doğuramadım. (s.81,str.13)

Sonradan ne kadar düzelsem, **o kötü hayali** gözlerimden silemedim. (s.81,str.23)

Bu sabah böyle bir tanesini iki belediye çavuşu trene bindirdi. (s.81,str.33)

Ben ne mühendisim, ne müteahhit, ne de anlarım **bu işlerden**. (s.82,str.3)

Fakat bütün memleketin ağzında çalkalanan, **bu evlerin** anha minha "5.000" liradan fazlaya çıkmayacağı!.. (s.82,str.12)

İşte **o Kasım**... (s.83,str.1)

O çamurda yüzecek kayık icat ederlerken bırakmadıkları adamı da, benim dokuz yaşında iken sevdiğim kız iyi tanırdı. (s.83,str.1)

Sonra **o kadınlar**, sevgilim, onlar yine bir âlem!.. (s.83,str.8)

Bu zamanda benzin sarf edilir mi diye işlerini hayvanlarıyla görmüşler. (s.83,str.20)

İşte biz burada **böyle karikatürler** görüyoruz da, günümüzü gün ediyoruz. (s.83,str.35)

Şu memur evleri meselesini dedikodu mahiyetinden çıkarmak isteyen üç beş delikanlı para koyarak, aynı evsafı haiz bir ev yapıp icap eden yere göstermek istiyorlar...(s.83,str.37)

O zaman işin dedikodu olmadığını ispat edebilirler. (s.84,str.4)

Biraz daha **şu aptal adamlar**la meyhane, sinema, plaj dolaşaydım. (s.84,str.13)

Ah, **bu yeni nesil!** Deyiverir. (s.84,str.24)

Bu korkunç ve güzel tabiatla çarpışmak lazım geldiğini herkes anlamış. (s.84,str.36)

Öteki mektubumda -sahi, bu artık bir P.S. olmaktan çıktı- bazı yerleri unutmuşum. (s.85,str.6)

Efendim, **o memur evlerinin** temellerini gayet sağlam atmışlar. (s.85,str.9)

İşte **o zaman** Ahmet Usta: (s.85,str.16)

Çam direği kurda karşı, herhalde **o güzel kokusu**, reçinesi ile mukavemet ediyor olmalı. (s.85,str.19)

Fiyat vaziyeti tersine olsaydı, hiç üzerlerine **bu işi** alanlar, çam kalasını kullanırlar mıydı? (s.85,str.27)

Şu müteahhitlerden bir tanesini görsem konuşsam, dedim. (s.85,str.29)

Şu yuvarlak çehrelisi, şişmançası, dediler. (s.85,str.32)

Ben, kendi kendime, "Bari **bu çocuk** başka bir meslek tutsaydı" demiştim. (s.85,str.37)

Şu gürgen meselesini halledecektim. (s.86,str.13)

Bak **o zaman** nasıl burnum düzeliyor, gözlerim mahmurlaşıyor, küt parmaklarım inceliyor sanatkar parmağı oluyor, dişlerim incileşiyor. (s.86,str.19)

Bu gözlerle on dakikada içli dışlı, kardeş olunabilir. (s.86,str.27)

Bazısının bütün üst dudağını, bazısının bütün kenarlarını kaplamış olan **bu uçukların** sıtmadan olduğunu sonradan öğrendim. (s.86,str.33)

Belki üç dört tane fakir feda edilip zeytinyağı alamamış ama, birçok hali vakti yerinde olanlar da **bu korkunç ve çirkin yağmaya** karışmamış. (s.88,str.12)

Sonra **şu mektubu** aldım: (s.89,str.3)

Hemen **bu halin** akabinde de kendisini maddi manada, -diyebileceğim- duyuran bir yeis, bir boşluk; sadece bir baş dönmesi şeklinde bana balta oldu. (s.89,str.9)

O zaman düşünmemek için sokaklara fırlıyorum. (s.90,str.36)

Hay yaşasın **şu atkestaneleri!** (s.92,str.1)

Öteki masada iki işçi çocuk, ne güzel yemek yiyorlardı. (s.92,str.5)

Ah, **bu küçük hayalimi** bir hakikat edebilsem. (s.92,str.19)

Yer yer perdeleri, camlarına gerilmiş örümcek ağlarıyla önünden geçenlerden çoğunun kafasını kaldırıp bakmadığı **bu evi** yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl Hanım merak eder durur. (s.92,str.30)

Nereye gidiyorsun **bu nisan öğlesinde** takmış takıştırmış? (s.94,str.23)

Bu çiçekleri üzerine hangi nişanlı serpti? (s.94,str.25)

Erik ağacı, akşam olunca, **o eve** girince sen ne yaparsın? (s.95,str.2)

Dünyada **bu küçük erik ağacıyla** konuşabilirim. (s.95,str.35)

İşte defterimin bir tarafında bulduğum **şu yazıyı** bir okuyun: (s.96,str.8)

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, Mehmet Bey'in Ahmet Bey hakkında bildikleri, Ahmet Bey'in merakı, tecessüsü, **bu hikâyeye** başka bir hava vereceğini sanıyorum. Mehmet Bey, Ahmet Bey hakkında tarafsız değildir. (s.97,str.3)

Mehmet Bey, **bu hikâyenin** içine bir kahraman gibi girmiş değildir. (s.97,str.12)

Ancak her ikisinin eksiksiz bir halitası ile **bu hikâyenin** künhüne varılabilir. (s.97,str.25)

O zaman Ahmet Bey'e biraz hak veriyor gibi... (s.98,str.5)

O mahalle, hep böyle insanlarla doludur. (s.98,str.15)

Şu adam da vaktiyle Ahmet Bey'den bin defa daha zengin, daha hulyalı bir adamdı. (s.98,str.16)

O mahalleye yerleşti. (s.98,str.19)

Bu çirkin ahlak ve âdetle oraya yerleşmek de belki bir dünya görüşüne doğru gitmektir. (s.98,str.20)

Saadete, güzelliğe, iyiliğe, refaha **bu yoldan** gidenlerin binde biri muvaffak olur. (s.98,str.27)

Yine **o fakir mahalleler** upuzun uzadıktan sonra, yine aynı güzel bacaklı kızlar iffetlerini satılığa çıkarmaya mahkûm olduktan sonra... (s.98,str.30)

Mehmet Bey'in bir ihtiyar bir ahbabı **bu kadını** pek iyi tanıyor. (s.99,str.6)

Yorgiya'nın anası olan **o ihtiyarın kızı**, bir eski cadaloz elinde ümitle büyütülmüş... (s.99,str.8)

1.2.2.4.BELGİSİZ SIFATLARLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Varlık ya da kavramların adlarının anlamına bir belirsizlik katan sıfatlarla kurulan sıfat takımlarına denir.

Dedikodunun kıymetsiz **bir şey** olduğunu ortaya sürmek de doğru değil...(s.9,str.4

Hiç olmazsa **bir zevki** vardır, kâfirin! (s.9,str.5)

Hafif **bir rüzgar**, köpeğin sarı tüylerini, adamın sarılı beyazlı sert saçlarını oynatıyordu. (s.9,str.16)

Sevilmemişlerin, çok üzölmüşlerin, sarhoşların, **bir zaman** güzelken çirkinleşivermişlerin, okumuşların, hasılı içi rahatsızların yüzlerindeki ifade... (s.9,str.19)

Bu adamın da yüzünden **birtakım manaları** insan, işi yoksa, bulup bulup çıkarıverir. (s.9,str.21)

Gözlerinin etrafında **yedi sekiz çizgi**, hayatında çok güldüğünü değil, yüzünü güneşe verip mavi gözlerini kıstığını ifade ediyor dersem, inanmalısınız! (s.9,str.22)

Bir köpeğe söylenilmiş lakırdıyı komşulardan hiçbiri işitmemiştir, denebilir mi? (s.10,str.1)

İçerden **birtakım sesler** geldi. (s.10,str.9)

Vallahi **öyle akşamlarım** benim sabahki ayaklarım değilmiş gibi olur. (s.10,str.21)

...soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini **başka birisine** naklederken müvezziiin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ıslığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmasına imkân olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11,str.10)

...soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken müvezziiin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ıslığından ilave ve tarh edilmiş bir **başka muhavereyi** anlatmasına imkân olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11,str.12)

Yahut “Sabahleyin uyandığı zaman içinde **bir yorgunluk** duydu” desem ne gülünç bir cümle olur! (s.11,str.24)

Yahut ‘‘Sabahleyin uyandığı zaman içinde bir yorgunluk duydu’’ desem ne gülünç **bir cümle** olur! (s.11,str.25)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya giremeyeceğim; o da bu hikâyenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de posta müvezziin lakırdıları gibi başka insanların o adam hakkında bildiklerini de yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda **hiçbir münasebetin** bulunmadığını yazıyorum demektir. (s.11,str.34)

Yalnız başına dolaşmasının **bir sebebi** vardır,.. (s.11,str.37)

Ona göre; kendisi **böyle dört tarafı su ile çevrili yerlerin** adamı değildir. (s.12,str.2)

Yoksa **böyle küçük yerlerde** o adamla kimse aşinalık etmez, rakı içmez,... (s.12,str.4)

ilk günlerde hakkında **bir şeyler** öğrenmek için dostlar bulunabilir ama, sonra hepsi çekilir, onu köpeğiyle yalnız bırakabilirler. (s.12,str.5)

Sizin gibi **bir adam**, diyemezsiniz, gören göz kılavuz istemez: (s.12,str.10)

Halbuki biz, **birçok insanın** eşya ile, duvarlarla, kendi hayalleriyle, yataklarıyla, aynalarla, kiminin hatta kravatıyla; genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, genç erkek çocuklarının kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını işitir, biliriz. (s.12,str.12)

...balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları **bir hakikat** olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s.12,str.19)

...balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş **bir dedikoduya** sebep olmuştu. (s.12,str.20)

Bana kalırsa bu adamın tabiat dışı **bir hali** de yoktur ya!... (s.12,str.22)

Nerede olduğu ne iş yaptığı bilinmeyen **bir tüccarın** yanında kâtipmiş. (s.12,str.31)

Tüccar da kendisi gibi **bir adam**miş, konuşmazmış, kimseye muhabbet göstermezmiş, o da bekârmış. (s.12,str.32)

Vapurda **bir zamanlar**, genç birisiyle konuştuğunu söylerlerdi. (s.12,str.36)

Hatta **bir akşam** bu orta yaşlı adamla bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin... (s.12,str.37)

Yine son vapurda bazen buluşurlarmış ama kızcağız gider, iki arkadaşının yanına oturur; köpekli adam da **bir müddet** oralarda gezinir, sonra vapurun başına gider, orada yine hafif hafif ıslık çalar, türkü mırıldanmış. (s.13,str.6)

Zeki gözlü, buz gibi soğuk burunlu, tüyleri havalanan sarı **bir köpek**...(s.13,str.15)

Bu köpek onun köpeğidir ama ben burada **bir vasıta** olarak kullanıyorum. (s.13,str.16)

Sebebi de, zavallı **bir adamın** hayatını, kuruntularını, düşünce kırıklarını, dünyada tek başına kalışını, bir köpeğin asla anlatamamasıdır. (s.13,str.17)

Sebebi de, zavallı bir adamın hayatını, kuruntularını, düşünce kırıklarını, dünyada tek başına kalışını, **bir köpeğin** asla anlatamamasıdır. (s.13,str.19)

Hafif **bir ıslık** sesiyle yanına koştum...(s.13,str.23)

Bir zamanlar oturduğum pansiyondaki madamın köpeğiydi.. (s.13,str.37)

O akşam şu yukarıki cümlelerden daha önemli **bir şey** konuşmadık. (s.14,str.6)

İkimiz de siyasi hadiseleri ya hiç anlamıyor, ya anlamak istemiyorduk yahut siyasi bahisler üstüne **her fikrimiz** tasvip edilecek mahiyette birbirine sunuluyordu: (s.14,str.8)

Akşam evime döndüğüm zaman şu posta müvezzinin bu adamda ne gördüğünü **bir türlü** anlayamamıştım. (s.14,str.11)

Bayağı, basbayağı **bir adamdı**. (s.14,str.12)

Şu karşımızda oturan zengin bakkalın bu adamdan kat kat enteresan **bir hayatı** vardır. (s.14,str.13)

Sakız'dan nasıl geldiğini, **bir bakkala** nasıl çirak olduğunu, sonra nasıl dükkânda bütün işi ele aldığını, ustanın dükkâna arada bir uğradığını, günün birinde de kızını elinden tutup kendisine nasıl verdiğini bir anlatsa... (s.14,str.19)

Bu korkunç Bizanslı ardiyelerin, demir kapakları **her göze** görünemezdi. (s.14,str.27)

Her şey orada, o yağlı, siyah kaldırımların sağında solunda, hamalların bağırtığı, arabaların birbirlerine girdiği ortaçağ sazlı sözlü labirentteydi. (s.14,str.27)

Kahve içerken ‘‘Alalım beş on kilo, **bir kenara** atalım, Eleniçamu’’ derdi, ‘‘ Günün günü var!’’ (s.14,str.37)

Biraz yorgunlukla Balzac bir ıtriyatçının hayatını nasıl adım adım kovalamışsa, ben de Yani Efendi'nin evinin içine girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp kocaman bir roman yapamaz mıydım sanki? (s.15,str.2)

Biraz yorgunlukla Balzac **bir itriyatçının** hayatını nasıl adım adım kovalamışsa, ben de Yani Efendi'nin evinin içine girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp kocaman bir roman yapamaz mıydım sanki? (s.15,str.3)

Biraz yorgunlukla Balzac bir itriyatçının hayatını nasıl adım adım kovalamışsa, ben de Yani Efendi'nin evinin içine girip daha **birçok bilmediğim yerlerini** yazıp kocaman bir roman yapamaz mıydım sanki? (s.15,str.4)

Biraz yorgunlukla Balzac bir itriyatçının hayatını nasıl adım adım kovalamışsa, ben de Yani Efendi'nin evinin içine girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp kocaman **bir roman** yapamaz mıydım sanki? (s.15,str.5)

İstesem, belki **her akşam** orada setin üstünde onu yakalar, ağır ağır birçok şeylerini öğrenebilirdim. (s.15,str.9)

İstesem, belki her akşam orada setin üstünde onu yakalar, ağır ağır **birçok şeylerini** öğrenebilirdim. (s.15,str.10)

Beyim, bu adamın, **bir kişiye** bir kahve ısmarladığı görülmemiştir. (s.15,str.16)

Beyim, bu adamın, bir kişiye **bir kahve** ısmarladığı görülmemiştir. (s.15,str.16)

Başka zaman, başka zaman! (s.15,str.19)

Başka zaman, **başka zaman!** (s.15,str.19)

Ama **her akşam** aynı konuşma asabımı bozdu. (s.15,str.26)

Ama **bir akşam** baktım ki artistlerden birini fena halde taklit ediyor. (s.15,str.27)

Birkaç gün sonra gülüşmeyeceğiz de... (s.15,str.30)

Bir zaman kendisinin de nasıl nezleye yakalandığını, o zamanlar denize girmeden edemediği için bu nezleyi bir türlü geçiremediğini, adeta bütün yaz burnunu çektiğini anlattı. (s.16,str.3)

Her halde posta müvezziiyle uzun **bir ahbaplığın** neticesi! (s.16,str.8)

Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda **bir iki fena adet**, iki kişi arasında gizlenen bir şey, bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise öğrenmekten başka bir şey değildir. (s.16,str.11)

Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda bir iki fena adet, iki kişi arasında gizlenen **bir şey**, bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise öğrenmekten başka bir şey değildir. (s.16,str.12)

Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda bir iki fena adet, iki kişi arasında gizlenen bir şey, **bir evden** çıkması gerekmeyen bir hadise öğrenmekten başka bir şey değildir. (s.16,str.12)

Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda bir iki fena adet, iki kişi arasında gizlenen bir şey, bir evden çıkması gerekmeyen **bir hadise** öğrenmekten başka bir şey değildir. (s.16,str.12)

Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda bir iki fena adet, iki kişi arasında gizlenen bir şey, bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise öğrenmekten başka **bir şey** değildir. (s.16,str.13)

Öyle yerde insanın üç adım arkasına oturur ki, **bir cümle** konuşmanıza imkân yoktur. (s.16,str.17)

Herkesin yanında bağıra bağıra konuşmayacak pek **bir şeyim** yoktur. (s.16,str.19)

Herif cümlenden iki kelime alır, yirmi kelime ekler, **bir hikaye** uydurabilir, dikkat et!...' diyorum. (s.16,str.23)

Hakikatte böyle **bir şey** de oldu: (s.16,str.25)

İki arkadaşı da bunu posta müvezziinin bulunduğu **bir yerde**, ondan üç adım ötede, aralarında söylemişler: (s.16,str.28)

Oradan **bir arabaya** atlamışlar; (s.16,str.37)

Biraz sonra bir de baktım; Heybeli'nin turu yolunda fenerli **bir araba** gidiyor. (s.17,str.3)

Bari yumuşak Katinaki'nin **bir yerine** incitmeseydi!.. (s.17,str.9)

Onda **bir anlatma ve uydurma kabiliyeti** vardır ki, benim gibi değme yazıcıya nasip olmamış bir muhayyile kudretine delalet eder. (s.17,str.10)

Çok defa kendini dinleyecek biri bulunmazsa; sessiz dedikodudan hoşlanmaz, değil birisine bir şey ısmarlamak,.. (s.17,str.17)

Çok defa kendini dinleyecek biri bulunmazsa; sessiz dedikodudan hoşlanmaz, değil birisine **bir şey** ısmarlamak, (s.17,str.19)

...kendisini **bir günde** bir kahve içmek nasip olmayan, Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye, yahut da zafiri gibi sessiz, dedikodudan hoşlanmayan biletçilikten mütekait Zeynel efendi'ye de böyle şeyler anlattığımı gördüm. (s.17,str.19)

...kendisini bir günde **bir kahve** içmek nasip olmayan, Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye, yahut da zafiri gibi sessiz, dedikodudan hoşlanmayan biletçilikten mütekait Zeynel efendi'ye de böyle şeyler anlattığımı gördüm. (s.17,str.19)

Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye, yahut da zafiri gibi sessiz, dedikodudan hoşlanmayan biletçilikten mütekait Zeynel efendi'ye de **böyle şeyler** anlattığımı gördüm. (s.17,str.22)

Onun bu haline ben de **çok defalar** kızdım. (s.17,str.27)

Birçok kirli çamaşırları ortaya çıkardığı gibi, birçok temiz çamaşırları da kirlettiği oluyor. (s.17,str.27)

Birçok kirli çamaşırları ortaya çıkardığı gibi, **birçok temiz çamaşırları** da kirlettiği oluyor. (s.17,str.28)

Bir adam hakkında söyleyeceği şeyler, hiçbir zaman masum hakikatler değildir. (s.17,str.29)

Bir adam hakkında söyleyeceği şeyler, **hiçbir zaman** masum hakikatler değildir. (s.17,str.29)

Sabahları gazinonun **bir köşesinde** herkesin karşısında yazıyorsam, onun yüzündendir. (s.18,str.1)

Yırtmış olduğum **bir yazıdan** öyle manalar çıkarmış ki, utandım. (s.18,str.8)

Bir defasında az daha dayak yiyordum: (s.18,str.9)

Bir sabahtı. (s.18,str.15)

Baktım(***) gazetesi tahrir müdürlüğüne yazılı **bir zarf.** (s.18,str.18)

Olur a, diye tekrar ettim; belki **bir şikayet**, bir kari mektubudur. (s.18,str.26)

Olur a, diye tekrar ettim; belki bir şikayet, **bir kari mektubudur.** (s.18,str.27)

Bu anda hangimizin suçlu, hangimizin suç ortağı olduğunu, kimin kimi teşvik ettiğini **hiçbir yargıç** bulamayacak. (s.18,str.29)

Sonra deniz kenarında ıssız **bir kayanın** dibine çömeldik. (s.18,str.33)

Zarfin içindeki derde katlanmış **bir kâğıtta** şu satırlar: (s.18,str.35)

Bir zamanlar deli gibi âşıktım. (s.20,str.1)

Burada sevgilisinin pek romantik **bir tasviri** vardı, çabucak atladık. (s.20,str.2)

Denizaşırı **bir köyde** otururdum. (s.20,str.3)

Hâlbuki böyle olmamalıdır, insan yıldırımla vurulmuş gibi âşık olmalı, sonra muvaffak olmak için **bir şeyler** icat etmelidir. (s.20,str.6)

Onu ikinci görüşümde vapurum alışılmamış, bilinmemiş **bir memlekete** doğru dümen kırdığı bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20,str.12)

Onu ikinci görüşümde vapurum alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığı bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek **bir yere** doğu gittiğimi duydum. (s.20,str.14)

İçimi **bir melal** kapladı, tarif edemem diyecektim ama ederim. (s.20,str.14)

Hepsi göz yaşartıcı **bir şekilde** etrafımı sardılar, konuştular. (s.20,str.17)

Her ikisiyle neler yapılabilirdi. (s.21,str.1)

Kim bilir belki Âdem de Havva'yı **bir mehtaplı gecede** sevdiğini duymuştur. (s.21,str.20)

Başka bir kelime de bulmaya lüzum yok. (s.21,str.24)

Mehtap altında intihar eden **bir âşık** düşünün! (s.21,str.27)

Aklıma buz gibi soğuk **bir dudak** dokunuyor. (s.21,str.31)

Ayda **bir şeyler** yok...(s.22,str.8)

Bu ışık da yalancı **bir ışık**...(s.22,str.10)

Orada **bir şey** yok... (s.22,str.11)

Hiçbir şey yok... (s.22,str.12)

Belki **birkaç saat**, birkaç gün... (s.22,str.17)

Belki birkaç saat, **birkaç gün**...(s.22,str.17)

Bizi denizin dibinden **birtakım bizden gayri mahlûkat** alır, doğru oraya götürürler. (s.22,str.28)

Bütün coğrafya kitaplarını altüst etmiş, yeni nazariyemle sevgilimin elini tutabilmişim. (s.22,str.29)

Bizden ayrı **birçok şeyleri** vardır. (s.23,str.2)

Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan **bir adamın** benim gibi, senin gibi bir adam oluşuna şaştım doğrusu... (s.23,str.5)

Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan bir adamın benim gibi, senin gibi **bir adam** oluşuna şaştım doğrusu...(s.23,str.5)

Şimdi taşıdığım **bütün mektupları** açmadan açıyorum. (s.23,str.6)

Ben **birkaç yerde** iş aramış, bulamamıştım. (s.23,str.13)

Kır, bak; nasıl, kırmızı **bir su** çıkıyor değil mi? (s.23,str.16)

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım o posta müvezzii ile beraberce yaptığımız, başkasının mektubunu açmak ayıbıyla **bütün bir sonbahar** bu adamla beraber dolaştım. (s.23,str.23)

Çünkü onda öyle haller gördüm ve anladım ki, bu adam, hiç kimseye **hiçbir şekilde** haksızlık yapmamıştır. (s.23,str.25)

Çünkü onda **öyle haller** gördüm ve anladım ki, bu adam, hiç kimseye hiçbir şekilde haksızlık yapmamıştır. (s.23,str.24)

Böyle bir adama kusurlar, hatalar itiraf edilebilir. (s.23,str.26)

Ondan **herhangi bir mesele** hakkında namuslu fikirler alınabilir. (s.23,str.27)

Büyük **bir şehirde** iş aramak kadar korkunç hiçbir şey olamaz. (s.23,str.30)

Büyük bir şehirde iş aramak kadar korkunç **hiçbir şey** olamaz. (s.23,str.30)

Bir zamanlar bir genç adam tanıdım. (s.23,str.31)

Bir zamanlar **bir genç adam** tanıdım. (s.23,str.31)

Bir gün bir hikâyem bana hiç olmazsa birkaç günün geçimini sağlayacak. (s.23,str.34)

Bir gün **bir hikâyem** bana hiç olmazsa birkaç günün geçimini sağlayacak. (s.23,str.34)

Evet, **bir genç** tanıdım. (s.24,str.1)

Annesinin (güzel, şirin, tatlı **bir ihtiyar**) başvurmadığı kapı kalmamıştı. (s.24,str.4)

Ben bu eve kapanıp geçmiş senelerin ıstırabını içimde duyar, eve kapanıp çamurdan ve alçıdan heykeller yapamayacağımı da düşünür, ancak **bir kahvede** yazı yazabileceğini hatırlar, bunalırdım. (s.24,str.12)

En son **bir gazete**ye müracaat ettim. (s.24,str.14)

Hükümetler hakkında, rejimler hususunda **hiçbir fikrim** yoktu. (s.24,str.20)

Yani nasıl **bir dünya** arzuluyorsunuz? (s.24,str.23)

Nasıl **bir dünya** mı? (s.24,str.25)

Haksızlıkların olmadığı **bir dünya**... (s.24,str.25)

Hiç bulunmadığı **bir dünya**... (s.24,str.29)

Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götüremediği, **her genç kızın** namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği, para için namus, ar, hayâ, hayat, hece, gündüz satılmadığı bir dünya... (s.24,str.32)

Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götüremediği, her genç kızın namuslu **bir delikanlı** ile konuşabildiği, para için namus, ar, hayâ, hayat, hece, gündüz satılmadığı bir dünya...(s.24,str.32)

Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götüremediği, her genç kızın namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği, para için namus, ar, hayâ, hayat, hece, gündüz satılmadığı **bir dünya**...(s.24,str.34)

Muhabet tellallarının günde otuz lira kazanmadığı **bir dünya**... (s.24,str.35)

Sokaklarda sefillerin bulunmadığı **bir dünya**... (s.24,str.36)

Kafanın, kolun çalışabildiği zaman insanın muhakkak doyabildiği, eğlenebildiği **bir dünya**...(s.24,str.37)

...doğru şeyler söylemeye salahiyetler kıvranan adamım, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu **bir şeyleri** söyleyebildiği bir dünya...(s.25,str.2)

...doğru şeyler söylemeye salahiyetler kıvranan adamım, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği **bir dünya**...(s.25,str.3)

Dünyada **hiçbir kimsenin** benim istediğimden başka türlü bir dünya isteyeceğini o zamana kadar aklıma bile getirmemiştim desem yalan! (s.25,str.7)

Dünyada hiçbir kimsenin benim istediğimden başka türlü **bir dünya** isteyeceğini o zamana kadar aklıma bile getirmemiştim desem yalan! (s.25,str.8)

Kışın **bazı cumartesi günleri** şehrin gürültüsünden uzaklara gitmek öyle bir arzu halinde yapışır ki bana...(s.25,str.12)

Zaman zaman çocukluğumun rüyalarındaki gibi **bir yere** düşecektir gemi...(s.25,str.22)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş **bir sürü insan**, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada çocuklarına bol limonlu balık yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama...(s.25,str.26)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak **bir odada** çocuklarına bol limonlu balık yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama...(s.25,str.26)

Tanıdık **bir iskeleye** inersin. (s.25,str.29)

Şehirden **bir adam** gelmiş diye...(s.25,str.31)

Bizim köy bu kış gününde **bir ilkbahar** kadar ılık, kokulu kirlidir. (s.26,str.13)

Kedilerin **her tarafı** yırtıktır. (s.26,str.14)

Bir şey söylemeden yüzüme baktı. (s.26,str.19)

İşte ondan sonra ondan şu hikâyeleri kâh ben kendim göz gezdirerek, kâh o tatlı **bir sesle**, heyecandan kesik kesik okuyarak dinledim. (s.26,str.32)

Yalnız bunları buraya yazmadan evvel yine söylemem lazım gelen **bazı şeyleri** söylemeden geçemeyeceğim. (s.26,str.35)

Hadi işe **bir hakikat çeşnisi** vermeye çalışalım (s.27,str.5)

Onun yazılarından belki de başka türlü **bir hayat** geçirdiği zannedilecek. (s.27,str.10)

O, her hikâyenin sonunda hemen hemen o hikâyeyi kendisine ilham eden, benim de merakımı gideren **birtakım izahat** verdi. (s.27,str.13)

Sonra başkalarından da bu işi tahkik ederek **birçok şeyler** öğrendim. (s.27,str.15)

Her şey tamam! (s.28,str.16)

Neden sinemaya gitmesin fakir kız **böyle bir çocukla?** (s.28,str.18)

Bundan **bir şey** çıkar mı? (s.28,str.19)

Sende bu boy bu bel bu kaç göz varken **bir deli gönül** başını eğer, seni kabul değil bağrına bile basar. (s.28,str.22)

...her karanlık köşe başında **bir genç kızın kokusu** koklanan bu mahallede rakı, frengi, veremle bile yaşamak, yaşamaktır. (s.29,str.1)

Geçenlerde onu söyle bir gözü şaşı, yaşlıca **bir adam** istemişti. (s.29,str.4)

Şayet anası, yakut **bir komşu kızı**, dostlukla bahsetse iş olacaktı. (s.29,str.21)

Bir Türk delikanlısı, bir gece kulübenin camlarını kırarak odasına girmiş bir daha çıkmıştı. (s.29,str.23)

Bir Türk delikanlısı, **bir gece** kulübenin camlarını kırarak odasına girmiş bir daha çıkmıştı. (s.29,str.23)

Bir akşam bir büyük memurun geldiğini, öbür akşam şişman adamım bir masa hazırlattığını bir görse koca karı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa... (s.29,str.35)

Bir akşam **bir büyük memurun** geldiğini, öbür akşam şişman adamım bir masa hazırlattığını bir görse koca karı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa...(s.29,str.35)

Bir akşam bir büyük memurun geldiğini, öbür akşam şişman adamım **bir masa** hazırlattığını bir görse koca karı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa...(s.29,str.36)

Karıyı bazen de tutamak tutar gibi **bir ana muhabbeti** tutmadı da değil. (s.30,str.2)

Kız, ‘**Böyle ana** bırakılmaz’ diye düşündü. (s.30,str.7)

Ya dülgeri sevmezse ya **bir komşunun güzel çocuğuna** ya dülgerin bir arkadaşına göz koyuverirse işini kim kolaylaştıracak?.. (s.30,str.8)

Ya dülgeri sevmezse ya bir komşunun güzel çocuğuna ya dülgerin **bir arkadaşına** göz koyuverirse işini kim kolaylaştıracak?.. (s.30,str.9)

Bir ara yağmurlar öyle yağdı ki kulübeyi sular bastı. (s.30,str.11)

İlk defa çıplak erkek gören **bir bakire korkusu** duydu: (s.30,str.16)

Adamı **bir çalgılı meyhaneye** götürüyor, rakı içiriyorlardı. (s.30,str.18)

İnsanın gözü erkeği öyle candan bakarken, kendinden öylesine **bir tatlı şey** isterken görüyordu ki dayanamıyor: ‘Alsın gitsin. İsteddiği bir şey mi sanki?’ diye veriyordu. (s.30,str.20)

İnsanın gözü erkeği öyle candan bakarken, kendinden öylesine bir tatlı şey isterken görüyordu ki dayanamıyor: ‘Alsın gitsin. İsteddiği **bir şey** mi sanki?’ diye veriyordu. (s.30,str.21)

Başkaları kendinden evvel almış bile olsalar, kız eğer kendisini sevseydi, dülgere **birçok şeyler** daha bırakmış olacaktı. (s.30,str.24)

Ben küçükken **bir gün** eve su lazım oldu. (s.30,str.37)

Ben de erkeğin ekmek, et, pirinç, un gibi **bir şey** olup olmadığını düşünüyordum. (s.31,str.14)

O sırada **bir bekçi** geldi: (s.31,str.16)

Kovayı yere bırakmış, şimdi büsbütün kavgayı azıtmış kadınları dinlenmeye hazırlanırken **bir aralık** kovamın içine baktım ki, ‘Aman yarabbi!’ suyun içinde bir beyaz bulut yüzmüyor mu? (s.31,str.27)

‘Sen karışma,’ dedim, ‘**hiçbir şey** olmadı. (s.32,str.1)

Ona da hazinemden bahsetmesem **bir şeyler** kaybedecek gibiydim. (s.32,str.3)

Kömürcü hırsto evvela **bir şey** anlamadı. (s.32,str.6)

Yusuvarlak, bembeyaz **bir bulut**...(s.32,str.9)

Kim bilir, belki o da **bir gün** kova ile evine bir güneş götürmüştür: (s.32,str.11)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesi görünür, Bakkal Niko ismindeki tahsili acayip adam, karısı Evdoksiya, Polis Hasan Efendi; podösüet ayakkabılı, saçları parlak **bir delikanlı** geçirdi. (s.32,str.35)

Yorgiya'yı sarhoş olduğum **bir gece**, evvelce tanıdığım bir kız tanıttı. (s.33,str.3)

Yorgiya'yı sarhoş olduğum bir gece, evvelce tanıdığım **bir kız** tanıttı. (s.33,str.3)

Sonraları **her hafta** oraya giderdik. (s.33,str.6)

Birçok korte yapmış, yapmış ama benim gibi yaşlı adamlara ilk defa geliyormuş. (s.33,str.8)

Benden başka **bir yaşlıya**, hatta gence gitmemesi için elimden ne gelirse yapmaya karar verdim. (s.33,str.12)

Birdenbire **her şeyi** hoşuma gitmişti. (s.33,str.13)

Öyle hayaller kurardı ki hakikat olmamaları için hiçbir sebep yoktur. (s.34,str.1)

Öyle hayaller kurardı ki hakikat olmamaları için **hiçbir sebep** yoktur. (s.34,str.1)

O çocukken, **bir çiftlik sahibi** olmak isterdi. (s.34,str.8)

Tavukları, kazları, ördekleri, -bir de tavus kuşu isterdi-inekleri, buzağuları, içine yabanördekleri dolan gölümsü bataklığıyla, çitilerine doldurmuş mısır başaklarıyla yanık yüzlü çoban çocuklarıyla **bir çiftlik**... (s.34,str.8)

Bir tepeden bu nehrin güneş içinde kıvrıldığını, bir yerde kaybolup öteden tekrar bütün genişliği, pırıltısı, haşmetiyle geçtiğini bir at üstünde seyrederdi. (s.34,str.13)

Bir tepeden bu nehrin güneş içinde kıvrıldığını, **bir yerde** kaybolup öteden tekrar bütün genişliği, pırıltısı, haşmetiyle geçtiğini bir at üstünde seyrederdi. (s.34,str.14)

Bir tepeden bu nehrin güneş içinde kıvrıldığını, bir yerde kaybolup öteden tekrar bütün genişliği, pırıltısı, haşmetiyle geçtiğini **bir at** üstünde seyrederdi. (s.34,str.15)

Sonra, **bir dananın** kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını bir adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düşünlerinin görürdü. (s.34,str.16)

Sonra, bir dananın kendi yağıyla **bir kazığın** üstünde kızartıldığını bir adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düşünlerinin görürdü. (s.34,str.16)

Sonra, bir dananın kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını **bir adamın** köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düşünlerinin görürdü. (s.34,str.17)

Sonra, bir dananın kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını bir adamın köy havaları söylediğini; güzel **bir delikanlı** ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düşünlerinin görürdü. (s.34,str.17)

Sonra, bir dananın kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını bir adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı **bir kızın** düşünlerinin görürdü. (s.34,str.18)

Böyle bir çiftliğe çocukluğunda çok mu davetliydi? (s.34,str.19)

Şimdi kasabadaki küçücük evlerinde tavukları, piliçleri, **bir pencere** önünde uzun, uzun seyretmekten hoşlanmaz olmuştu. (s.34,str.23)

Kuruyordu ama **bir bakkal dükkânı** açmak isterdi. (s.34,str.25)

... yol kenarındaki **bir bakkal dükkânı** idi. (s.35,str.1)

Çok defa da saf **bir kadıncağız**: (s.35,str.8)

Böyle bir dükkân onun akrabalarından birinindi galiba...(s.35,str.12)

Ama şairane **bir şekilde** hatırlardı. (s.35,str.14)

Ovaya nazır kütüphaneli, çini sobalı, üç tarafı cam kapılı **bir odada** oturur, sabah sis içindeki ovaya karşı yazı yazardı. (s.35,str.16)

Ama şose başı bakkal dükkânı öylesine unutmuştu ki, hayatının **bir devresinde** uyumadan evvel gördüğü bu kötü rüyayı hatırlamamak çok ister, hatırlamaz da... (s.35,str.22)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu **bütün arkadaşlarından** çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşla tam bir dost olmak istiyordu. (s.35,str.25)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşla tam **bir dost** olmak istiyordu. (s.35,str.28)

Dost olmak istediği arkadaşı, **bir müddet sonra**, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35,str.32)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen **her şey** hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35,str.32)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, **bir akşamüstü** sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35,str.33)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, **bir gece mütalaasında** bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35,str.33)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, **bir teneffüs** esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35,str.34)

Fakat öteki, **bütün bunları** bir zaaf sayarak bu sefer ondan borç para almış, ödememiş; cebinden mendilini, yakasından rozetini göz göre göre almıştı. (s.36,str.1)

Bir gün onun tarafından gelen bir iftiraya uğradı. (s.36,str.3)

Arkadaşı **bir yazılı imtihanda**, dizindeki kitaba baka baka yazarken, hocanın şüphelenip kendi taraflarına geldiği bir sırada kitabı onun dizlerine kaydırırvermişti. (s.36,str.4)

Arkadaşı bir yazılı imtihanda, dizindeki kitaba baka baka yazarken, hocanın şüphelenip kendi taraflarına geldiği **bir sırada** kitabı onun dizlerine kaydırırvermişti. (s.36,str.6)

Bazen, hakikaten **bir dost** gibi oluveriyordu ya arkadaşı... (s.36,str.8)

İçine akşamüstü **bir gariplik** bastığı zaman yüzüne bakacak, lakırdı söyleyecek, iyilik yapacak,teneffüste kol kola gezecek birisi vardı ya !.. (s.36,str.10)

Gözünü kilitlemeden **bir yere** gitmiyordu. (s.36,str.13)

Darülfünun'a girdiği zaman **bütün hulyası** bir hoca, bir âlim olmaktan ziyade, inanmazsınız, bir kahveci dükkânı açmaktı. (s.36,str.15)

Darülfünun'a girdiği zaman bütün hulyası **bir hoca**, bir âlim olmaktan ziyade, inanmazsınız, bir kahveci dükkânı açmaktı. (s.36,str.16)

Darülfünun'a girdiği zaman bütün hulyası bir hoca, **bir âlim** olmaktan ziyade, inanmazsınız, bir kahveci dükkânı açmaktı. (s.36,str.16)

Darülfünun'a girdiği zaman bütün hulyası bir hoca, bir âlim olmaktan ziyade, inanmazsınız, **bir kahveci dükkânı** açmaktı. (s.36,str.16)

İstanbul'un تنها **bir semtinde**, üç kestane ağıcının ortasında, bir kahve hatırlıyordu. (s.36,str.18)

İstanbul'un تنها bir semtinde, üç kestane ağıcının ortasında, **bir kahve** hatırlıyordu. (s.36,str.19)

Güzel haşarı **bir çırak**, cıyak cıyak bağırdı. (s.36,str.19)

Kestane ağaçları haşırdar, çırak haykırır, **bir mütekait** esner, bir minare, boylu boyunca omuzlarına yaslanırdı. (s.36,str.21)

Kestane ağaçları haşırdar, çırak haykırır, bir mütekait esner, **bir minare**, boylu boyunca omuzlarına yaslanırdı. (s.36,str.21)

Gece, yatağında, **bir dersin boşluğunu**, kıymetsizliğini anladığı zaman, ertesi gün gelir, kahve hala kiralık mıdır diye bakardı. (s.36,str.24)

Uygurca öğrenmeye, bir türlü de becerememeye başladığı **bir gün** burada bir mahalle köpeğinin yanında, küçük çırağın karşısında ağlamıştı. (s.36,str.30)

Uygurca öğrenmeye, bir türlü de becerememeye başladığı bir gün burada **bir mahalle köpeğinin** yanında, küçük çırağın karşısında ağlamıştı. (s.36,str.30)

Ben de **bir kahve** mi açsam,ne yapsam?.. (s.36,str.35)

Bir halt karıştıramazdı; ayda yılda bir iki dostunun okuyacağı şeyler yazmaktan başka... (s.37,str.11)

Bir halt karıştıramazdı; ayda yılda **bir iki dostunun** okuyacağı şeyler yazmaktan başka...(s.37,str.12)

Beş on parası vardı. (s.37,str.13)

Bazen "Seviyorum seni!" diyor, **her taraf** donanıyordu, bazen "Senin nereni seveceğim!" diyordu. (s.37,str.15)

Hadi içindeki şehirde **bütün bayraklar** iniyor, bir karartmadır, başlıyordu. (s.37,str.18)

Hadi içindeki şehirde bütün bayraklar iniyor, **bir karartmadır**, başlıyordu. (s.37,str.18)

Bir hafta gelip, "Nişanlanalım" diyordu. (s.37,str.18)

Haftaya **bir bahane** ile onu aldatıyor, ayrılacak gibi olsa kıskançlığını tahrik ediyor, eskisinden bin misli fazla sevmeye başlıyordu... (s.37,str.20)

Koparıp koparıp tazelenen, oynayan **bir şey**, bir yılan kuyruğu, bir ağın içinde çırpınıp duruyordu. (s.37,str.22)

Koparıp koparıp tazelenen, oynayan bir şey, **bir yılan kuyruğu**, bir ağın içinde çırpınıp duruyordu. (s.37,str.22)

Koparıp koparıp tazelenen, oynayan bir şey, bir yılan kuyruğu, **bir ağın** içinde çırpınıp duruyordu. (s.37,str.22)

Çünkü bu adam iyi, hayalperest **bir adamdı**, ama yalnız olacak şeyler, ufak şeyleri, kendi ufacık saadeti için hayal eden bir adamdı. (s.37,str.29)

Çünkü bu adam iyi, hayalperest bir adamdı, ama yalnız olacak şeyler, ufak şeyleri, kendi ufacık saadeti için hayal eden **bir adamdı**. (s.37,str.30)

Bir fakir ailenin küçük **bir çocuğu** tanırım. (s.37,str.32)

Bir zengin çocuğu tanıdım. (s.37,str.36)

Tertemiz **bir şehirde**, asfalt caddeler üstünde, dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan, muazzam eğlenceli bir şehirde seninle yaşamak istiyorum. (s.38,str.2)

Tertemiz bir şehirde, asfalt caddeler üstünde, dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan, muazzam eğlenceli **bir şehirde** seninle yaşamak istiyorum. (s.38,str.4)

...fakirin kayıtsız, sersem olduğu **bir şehirde**; işin kötüsü sensiz, oldukça kirli bir yatakta uyanıyorum. (s.38,str.14)

...fakirin kayıtsız, sersem olduğu bir şehirde; işin kötüsü sensiz, oldukça **kirli bir yatakta** uyanıyorum. (s.38,str.14)

Gözüküyor, gözüküyor ama, bu pek, pek büyük **bir hulya** değil... (s.38,str.21)

Yetmiş seksen liralık **bir memuriyet**, bir ev, bir karı... (s.38,str.24)

Yetmiş seksen liralık bir memuriyet, **bir ev**, bir karı... (s.38,str.24)

Yetmiş seksen liralık bir memuriyet, bir ev, **bir karı**... (s.38,str.24)

Yani, dedi, köpekli adam haline geleceğimi anlatan **bir peşin duygu**... (s.38,str.28)

Otuz beş yaşına kadar **hiçbir kadın macerası** geçirmemiş, aşkla dolu bir adamın, cebinde parası da varsa, yapacağı şey ne olabilir? (s.38,str.33)

Otuz beş yaşına kadar hiçbir kadın macerası geçirmemiş, aşkla dolu **bir adamın**, cebinde parası da varsa, yapacağı şey ne olabilir? (s.38,str.34)

... **bir sarı ışığa** düşmüş bir muşamba perde görmüşüm tesirini verirdi. (s.40,str.4)

...bir sarı ışığa düşmüş **bir muşamba perde** görmüşüm tesirini verirdi. (s.40,str.5)

...sesiyle, halleriyle insana, kadın tabiatlı **bir erkek intibai** veren İstepan, cümbüşünden çıkan bozuk havaların bendeki tesirine bakardı. (s.40,str.9)

Karısı pek **esmer bir kadındı**. (s.40,str.15)

İçinde, beni eğlendirmekten hoşlanan, sonra, bana acımdan gelen **birtakım şeyler** bulunduğunu belki de vehmettiğim gözleriyle...(s.40,str.16)

...sanki yüzüne bakmadığım yanımdakinin, bu odada **bir kış gecesi** fakir ve meyas, fakat seven bir halde...(s.41,str.1)

...beni de **iyi bir kiracı** diye sevdiklerini söylerlerdi. (s.41,str.3)

Yakın **bir teneke dama** damlayan soğuk yağmur damlasını bu sırada sırtımda duyardım. (s.41,str.23)

...güzel **bir yüzün bir kenarına** konmuş aynı yağmur damlası...(s.41,str.29)

Bir üzüntüdür beni kavrardı. (s.41,str.31)

İstepan, diye haykırırdım, bana **bir eski hava** çal! (s.42,str.6)

...gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım **bir şekilde** bakarak çalardı. (s.42,str.11)

Geçenlerde **sevgilimin bir arkadaşıyla** buluşmuştum. (s.42,str.13)

Onu evinin küçük odasından **bir başka ev damının çinkosuna** yine yağmurlar damlıyordu. (s.42,str.14)

...kızın sarı kafası göğsüme düşmüş **bir vaziyette** (s.42,str.17)

Kızı **bir diş** gibi fırlamıştı. (s.42,str.19)

Yine oraya **bir Çarşamba akşamı** ellerimde paketlerle girdiğimi görüyorum. (s.42,str.25)

...evinde karısı bekleyen, işi tıklarında **bir bakkal** kadar mesutum. (s.42,str.28)

Hiçbir şeyi, hiçbir hakikati bu nevi insanların niçin göremediklerini anlıyorum. (s.42,str.29)

Hiçbir şeyi, **hiçbir hakikati** bu nevi insanların niçin göremediklerini anlıyorum. (s.42,str.29)

Büyük bir ihsanmış gibi cebimden zahmetle çıkarıp bir dilenciye on kuruş veriyorum. (s.42,str.30)

Büyük bir ihsanmış gibi cebimden zahmetle çıkarıp **bir dilenciye** on kuruş veriyorum. (s.42,str.31)

Şimdi **bir eve** şu çıkınlarla gider, bir kapı açılır, bir kadın kucaklayabilir, kapımı kilitlerim. (s.42,str.32)

Şimdi bir eve şu çıkınlarla gider, **bir kapı** açılır, bir kadın kucaklayabilir, kapımı kilitlerim. (s.42,str.33)

Şimdi bir eve şu çıkınlarla gider, bir kapı açılır, **bir kadın** kucaklayabilir, kapımı kilitlerim. (s.42,str.33)

Mademki, yirmi yaşındaki kızlar, **bir erkeği** sevmeden parasını yemeyi öğrenmişler.. (s.43,str.11)

Gideceğim yer ya **bir sinema**, güzel erkek sürüsünü ortaya süren sinema; yahut da her şeyi sakinleştiren ... (s.43,str.18)

Gideceğim yer ya bir sinema, güzel erkek sürüsünü ortaya süren sinema yahut da **her şeyi** sakinleştiren ... (s.43,str.19)

Sanki riyakarlar orada **birkaç misli** daha riyakar, namussuzlar daha namussuz değıllermiş.. (s.43,str.22)

İyisi mi karidesçinin evini **hususî bir meyhane** sayalım. (s.43,str.24)

Üç kişilik mahrem **bir meyhane**... (s.43,str.24)

İstepan **hiçbir şey** söylemesin. (s.43,str.34)

Yüzümün malum olmayan bir yerine bakarak beyaz, masum, iyi, kız gibi alnında benim iki liramı düşünsün daha iyi! (s.43,str.35)

Katina' yı, **bir kız arkadaş** kıskançlığıyla seven İstepan, bir aralık: (s.44,str.1)

Katina' yı, bir kız arkadaş kıskançlığıyla seven İstepan, **bir aralık**: (s.44,str.2)

Bir aralık Koço' nun-karidesçinin- üç çocuğu birden odaya dolarlardı. (s.44,str.4)

Bu adam çarşambaları elinde çıkınlar, rakılarıyla, **başka günler** başka çıkınlarla, garip bir sessizlik içinde yalnız fısıltılar, ince ıslık gibi sesler çıkarılan bu odaya gelirdi. (s.44,str.12)

...insana Freud'lar düşündüren **bir şekilde** bakardı. (s.44,str.24)

İçinde bir damlacık alkol bulunan yahut biraz anason kokan bu suyu, nasıl hırsla, arzuyla emdiğini **bazı günler** göreceğim gelmiştir. (s.44,str.27)

On bir yaşındaki, **her şeye** katlanmış, büyük, altları çürük sarı gözleri...(s.44,str.35)

...**bir gün** en güzelinin bu çocuk olacağını sanıyorum. (s.45,str.2)

...sakin, çekilmesi, görülecek **bir şeydi**. (s.45,str.5)

...ben de bir lira verdiğim için daha **birkaç şeye** alınacak eşyanın yetmiş beşi bulmasını isterdi. (s.45,str.20)

Üçüncü oğlan, o on dört yaşındaki Aleko **bir isyan numunesiydi**. (s.45,str.22)

O ne haşın, korkunç, isyankâr **bir mahlûktu**. (s.45,str.26)

...üvey ana elinde **bir çocuk timsali** halinde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler...(s.46,str.8)

...üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, **bir küçük muvaffak heykel** haliyle karşımızda bekler...(s.46,str.9)

Onda **bir korku** mu, bir arzusuzluk mu desem, yoksa korkunç bir genç kız çekingenliği mi başlar desem, bir şeyler başlardı. (s.46,str.15)

Onda bir korku mu, **bir arzusuzluk** mu desem, yoksa korkunç bir genç kız çekingenliği mi başlar desem, bir şeyler başlardı. (s.46,str.16)

Onda bir korku mu, bir arzusuzluk mu desem, yoksa korkunç **bir genç kız çekingenliği** mi başlar desem, bir şeyler başlardı. (s.46,str.16)

Onda bir korku mu, bir arzusuzluk mu desem, yoksa korkunç bir genç kız çekingenliği mi başlar desem, **bir şeyler** başlardı. (s.46,str.17)

Evet, beni sevmiyordu ama **bir erkek kucağının** sarsıntılı, korkunç âlemine gireceğini hissedirdi. (s.46,str.18)

Ellerim Yorgiya' nın ellerini, **birtakım hazinelerden**, gümüş ve altınlardan, servetten, saadetten, bir şeyler yokluyor gibi bir altın babası hasis gibi yoklardı. (s.46,str.21)

Bütün bir dünya buradan, bu ellerden telsiz, mevcersiz içime ahenkler, musikiler getirirdi. (s.46,str.24)

Dilimde şimdiye kadar duyamadığım tatlar duyar, gözümde, bilemediğim **bir insanlık rüyası**, bir Walt Disney filminin renkleri uçuşmaya başlardı. (s.46,str.29)

Dilimde şimdiye kadar duyamadığım tatlar duyar, gözümde, bilemediğim bir insanlık rüyası, **bir Walt Disney filminin** renkleri uçuşmaya başlardı. (s.46,str.29)

Bir gün daha ortalık kararmadan Yorgiya'yı beklemek üzere kapıyı çalıyor, içeri giriyorum. (s.46,str.34)

İki odayı ayıran ortadaki kapı açıldığı zaman burası **bir koridora** benziyordu. (s.46,str.37)

Yanımda bir Singer dikiş makinesi ile **birtakım kesekâğıtları** var. (s.47,str.3)

Bir aralık oda ne kadar karardı. (s.47,str.14)

Aynaya bu aralık **bir iki laf** söyledim. (s.47,str.15)

Üstüne **bir iki karanfil** atarım. (s.47,str.29)

Bu odada ne **çok eşya** var yahu! (s.48,str.1)

Bu **bir resim yanlışlığı** olsa gerek... (s.48,str.9)

Oda benmişim, camlar benmişim gibi **bir yerimde** bir sarsılma duyuyorum. (s.48,str.12)

İçerideki odadan marsık kokusuna karışmış **bir karanfil kokusu**... (s.48,str.17)

Esrar kokusunu hatırlatan **güzel bir kokuya** karışmış gözleri benden çok uzakta, saçalarında kırmızı mendil sarılı kız kimdir? (s.48,str.18)

Döner mahalleye bakar; **bir kahramanlık**, bir yabancı hayat tanımak, yaşamak arzusuyla ayrılırdım. (s.49,str.2)

Döner mahalleye bakar; bir kahramanlık, **bir yabancı hayat** tanımak, yaşamak arzusuyla ayrılırdım. (s.49,str.2)

Bana öyle gelirdi ki, her geçtiğim mahalleden **bir şeyler** isterdim. (s.49,str.4)

Kapı önünde yarı çıplak, arzu içinde **bir genç kız** görürdüm. (s.49,str.5)

Derisinden burnuma aşına **bir koku** gelir. (s.49,str.9)

Bir erkek çocuk kalın bilekleri, altın tüylü ensesi, perişan saçları, çıplak ayakları, sarı mintanıyla sanki arkadaşımды. (s.49,str.12)

Her mahallede bir koku, bir dost, bir ev, bir kız, bir oğlan,... (s.49,str.21)

Her mahallede **bir koku**, bir dost, bir ev, bir kız, bir oğlan, bir nine, bir ana, bir saadet bırakmış çıkardım. (s.49,str.21)

Her mahallede bir koku, **bir dost**, bir ev, bir kız, bir oğlan, bir nine, bir ana, bir saadet bırakmış çıkardım. (s.49,str.21)

Her mahallede bir koku, bir dost, **bir ev**, bir kız, bir oğlan, bir nine, bir ana, bir saadet bırakmış çıkardım. (s.49,str.21)

Her mahallede bir koku, bir dost, bir ev, **bir kız**, bir oğlan, bir nine, bir ana, bir saadet bırakmış çıkardım. (s.49,str.21)

Her mahallede bir koku, bir dost, bir ev, bir kız, **bir oğlan**, bir nine, bir ana, bir saadet bırakmış çıkardım. (s.49,str.21)

Her mahallede bir koku, bir dost, bir ev, bir kız, bir oğlan, **bir nine**, bir ana, bir saadet bırakmış çıkardım. (s.50,str.1)

Her mahallede bir koku, bir dost, bir ev, bir kız, bir oğlan, bir nine, **bir ana**, bir saadet bırakmış çıkardım. (s.50,str.1)

Her mahallede bir koku, bir dost, bir ev, bir kız, bir oğlan, bir nine, bir ana, **bir saadet** bırakmış çıkardım. (s.50,str.1)

Her yerde belki yaşamadan yaşadım. (s.50,str.4)

Bir evde doğdum. (s.50,str.4)

Komşuda esmer **bir kız** sevdim. (s.50,str.5)

Onu akşamleyin komşu kızlarıyla kapı önünde gördüğüm zaman; ne vakit **bütün mahrumiyetlerine**, kederine, sevincine, derdine, dertsizliğine katılacağımı;... (s.50,str.9)

Herkeste olduğu gibi bende de **bir şey** olurdu. (s.50,str.14)

Bir ipil akşamüstü, beş parasız, uzak bir semtten uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50,str.25)

Bir ipil akşamüstü, beş parasız, uzak **bir semtten** uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50,str.25)

İki tarafından karanlık yokuşlar, fakir evler inen **bir sel yatağı**... (s.50,str.34)

Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, insanlarıyla yuvarlanır gibi inen bu yokuşların manzarası görülmemiş **bir şey** gibi... (s.50,str.36)

Bir tarafında randevuevlerinin, öte tarafta umumi evlerin kaynaştığı bölge...(s.50,str.37)

...**her din** ve mezhep, Türk, Rus, Ermeni, Kum, Nasturi, Arap, ingene, Fransız, Katolik, Levanten, Hırvat, Sırp, Bulgar, Acem, Efganlı, Çinli, Tatar, Yahudi, İtalyan, Maltız daha her türlü milletin birbirine karıştığı bu garip mahalleden sel yatağına her akşam küçük figüran kızlar iner. (s.51,str.4)

...her din ve mezhep, Türk, Rus, Ermeni, Kum, Nasturi, Arap, Çingene, Fransız, Katolik, Levanten, Hırvat, Sırp, Bulgar, Acem, Efganlı, Çinli, Tatar, Yahudi, İtalyan, Maltız daha **her türlü millet**in birbirine karıştığı bu garip mahalleden sel yatağına her akşam küçük figüran kızlar iner. (s.51,str.7)

...daha her türlü milletin birbirine karıştığı bu garip mahalleden sel yatağına **her akşam** küçük figüran kızlar iner. (s.51,str.8)

Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları yürür; berber çıraklarının arkasına da burma bıyıklı **bir Arnavut** takılır. (s.51,str.10)

Perdeleri çekilmiş **bir evden** evvela bir gramofon sesi, sonra bir çığlık duyulur. (s.51,str.11)

Perdeleri çekilmiş bir evden evvela **bir gramofon sesi**, sonra bir çığlık duyulur. (s.51,str.11)

Perdeleri çekilmiş bir evden evvela bir gramofon sesi, sonra **bir çığlık** duyulur. (s.51,str.11)

Bir adam evin camlarını kırar. (s.51,str.12)

Bir erkek, bir polise bir havagazı lambasının ışığında cebindeki bütün parasının aşırıldığından şikâyet eder. (s.51,str.12)

Bir erkek, **bir polise** bir havagazı lambasının ışığında cebindeki bütün parasının aşırıldığından şikâyet eder. (s.51,str.12)

İki insanın dudak dudağa verdiği büyük; esrarengiz saatlerde **bir sarhoş sesinden** ürken genç âşıklar kaçarlar. (s.51,str.16)

Gülizar öyle **acı bir sesle**: (s.51,str.19)

Gülizar ana avrat karıştıran **bir küfür** savurur. (s.51,str.27)

Bir başkası teşrif ederse ben hakkımı alırım. (s.52,str.9)

Geçen gün bedava ciğer verdiği zaman da iyi çocuktur, diyordun bana ama. (s.52,str.12)

Gülizar **bir ufacık delikanlının** emprimisini çekmesine sinirlenmiş: (s.52,str.15)

İçimi **bir külhanbeylik havası** sarar: (s.52,str.21)

O kaşlarını kaldırır, başka evin penceresindeki **bir arkadaşına**: (s.52,str.25)

Az pilav koy! Diye bağırır. (s.52,str.26)

Biraz sonra ben pişman olmuş, arkama bakmadan giderken sesini, adeta masum sesini işitirim: (s.52,str.28)

Onu Ziba Sokağı'na muvazi **bir yokuştan** indirir; sel yatağına varırdık. (s.52,str.32)

Kaldırımsız, dükkânları kapanmış, gündüz gözüyle hiç görmediğim, **bir Anadolu kasabası** haliyle uzayan bir ana caddeden geçerdik. (s.52,str.34)

Kaldırımsız, dükkânları kapanmış, gündüz gözüyle hiç görmediğim, bir Anadolu kasabası haliyle uzayan **bir ana caddeden** geçerdik. (s.52,str.35)

Vangelistra Kilisesi önümde **bir hayalet haliyle** uykusuz bakar. (s.52,str.37)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman **bir karanlık meydandan** onun silinip kaybolduğunu, yine gözücü bir aralığa saptığını, bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53,str.2)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözücü **bir aralığa** saptığını, bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53,str.3)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözücü bir aralığa saptığını, **bir ışığın** yavaş yavaş gösterdiği meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53,str.3)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, başka bir işe gidecek bir muhacir işçi kfilesi evlerine benzeyen bu meydanda uzun müddet kalırdım. (s.53,str.5)

Birkaç gün için yapılmış, yarın **başka bir memlekete**, başka bir işe gidecek bir muhacir işçi kfilesi evlerine benzeyen bu meydanda uzun müddet kalırdım. (s.53,str.5)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, **başka bir işe** gidecek bir muhacir işçi kfilesi evlerine benzeyen bu meydanda uzun müddet kalırdım. (s.53,str.6)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, başka bir işe gidecek **bir muhacir işçi kfilesi evlerine** benzeyen bu meydanda uzun müddet kalırdım. (s.53,str.6)

Çarmıhtaki İsa'ya göğsünde **bir çarmıh** yaparak belki derhal uyumuştur. (s.53,str.9)

Her zaman da yolum bu Ziba Sokağı'na düşer. (s.53,str.10)

Ne hoş yüzlü **bir kahveci** vardır sol tarafta. (s.53,str.11)

Bir dört yol ağzında kadınlarla birlikte oturlan, güzel kahve pişirilen "Menekşelerden biçilmiştir şalvarı" şarkısı çok söylenen bir kahve... (s.53,str.12)

Kahvenin içinde **bir adam**. (s.53,str.15)

Belki de **bir orospuyu** deliler gibi seven delikanlı budur. (s.53,str.15)

Öyle bir işaretle cevap verdi ki, buralarını kötü mü buluyordu, yoksa okumak mı istemiyordu, anlayamadım. (s.53,str.19)

Şöyle bir pasaj vardı: (s.53,str.22)

Bir aralık o kalkınca -artık gizli şeyleri okumayı âdet ettiğimden mi nedir- alıp okudum. (s.53,str.20)

Sevgilisi ile **bir kavga sonunda** karakollara düşmüş. (s.53,str.23)

Yalnız bu parçadan şuraları bana **bir tuhaf zihniyeti** göstermesi itibarıyla enteresan gözüktü de alıyorum: (s.53,str.27)

Sonra **bir aralık** karakola ensesi dümdüz tıraşlı, kumral saçlı, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, bir delikanlı getirdiler. (s.53,str.29)

Sonra bir aralık karakola ensesi dümdüz tıraşlı, kumral saçlı, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, **bir delikanlı** getirdiler. (s.53,str.30)

Bir sabıkalıyı övmek istemem ama bir sabıkalı beni överse hoşuma gider. (s.54,str.2)

Bir sabıkalıyı övmek istemem ama **bir sabıkalı** beni överse hoşuma gider. (s.54,str.2)

Bütün kabahatlerimde "Âşık oğlandır, kusuruna bakılmaz" dediği için mi bilmem, hep onun tarafına meylederim. (s.54,str.3)

Bir zamanlar, sinemalarda bir komik, bir manzara, ondan sonra da dram gösterilirdi. (s.54,str.11)

Birçok evin camları onun tarafından kırılmıştır. (s.54,str.22)

Evler hava alsın, içeriye **biraz temiz hava** girsin diye bu işi yaptığımı karakolda söylemiş, imza atamadığı için parmağını kâğıda basmıştır. (s.54,str.23)

Yalnız Beyoğlu'ndaki sinemada **bir ceketin ceplerini** karıştırdığım yüz defa inkâr etti. (s.54,str.25)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık **bir gömlek**, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de suni ipekten bir kazakla görürsünüz. (s.54,str.35)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık bir gömlek, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de suni ipekten **bir kazakla** görürsünüz. (s.54,str.36)

Bir hafta sonra **bir lacivert elbiseyle** mahalleye damlar. (s.54,str.36)

O akşam yaptığı mühim **bir şey** değildi. (s.55,str.2)

Bir polis sordu: (s.55,str.2)

O zamana kadar ayakta duran, Filim Hayri'yi getirmiş olan İstanbul çocuğu açığız **bir bekçi**: (s.55,str.18)

Doğru, memur bey, dedi, katiyen **öyle kadın** değildir. (s.55,str.19)

Çok iyi **bir kadındır**. (s.55,str.24)

Ben defterime **birtakım notlar** almıştım. (s.55,str.30)

Bir şey yazmak için değil. (s.55,str.33)

Yani konformist olmamayı, âdetlerin, ahlakların, **her şeyin** sulp halde olmadığını, hatta taşın, toprağın bile aşınıp şekil değiştirdiğini bilmeliyiz. (s.56,str.3)

Bir işaretle sözünü kestim. (s.56,str.9)

Bir akşam vakti her zamanki içtiğim birahaneye bir erkekle iki kadın girdiler. (s.56,str.13)

Bir akşam vakti **her zamanki** içtiğim birahaneye bir erkekle iki kadın girdiler. (s.56,str.13)

Burası üç katlı **bir birahaneydi**. (s.56,str.14)

Buranın garsonu elli yaşlarında, babacan, **tatlı bir adamdı**. (s.56,str.16)

İki insanı birbirine tanıştırmaktan ayrıca **bir zevk** duymasa bile bunda bir mahzur görmezdi. (s.56,str.17)

İki insanı birbirine tanıştırmaktan ayrıca bir zevk duymasa bile bunda **bir mahzur** görmezdi. (s.56,str.17)

Her zamanki bahşişe beş kuruş bile ilave edilmeden... (s.56,str.18)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, çok genç çehreli, **bir azize halli**, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı. (s.56,str.20)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, çok genç çehreli, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun **bir kızdı**. (s.56,str.20)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı **bir mahlûktu**. (s.56,str.24)

Her akşam yalnızdım. (s.56,str.25)

Onunla içmek, eğlenmek, gezmek, oturup kalkmak kadar leziz **hiçbir şey** olamayacağı içime doğdu. (s.56,str.26)

Gelsin de beraber yiyelim içelim, sonra onu **bir sokağın** başına kadar götürüyüm, benden yine iki lira istesin, ben bir defa öpmeyi teklif edeyim; "Aman görürler" desin, sol yanağından hafifçe öptürsün, kaçıp gitsin, diye. (s.56,str.33)

Bir akşam geç kalmış, her zamanki masama biraz yorgun oturmuştum ki...(s.56,str.37)

Bir akşam geç kalmış, **her zamanki** masama biraz yorgun oturmuştum ki...(s.56,str.37)

Bir sürü kadın, erkek uğradı. (s.57,str.3)

Bir akşam çıkageldi. (s.57,str.7)

Bir saadet duyuyordum. (s.57,str.14)

Bir dostluk, bir beraber yaşama havası, hiç olmazsa bir zaman... (s.57,str.14)

Bir dostluk, **bir beraber yaşama havası**, hiç olmazsa bir zaman... (s.57,str.14)

Bir dostluk, bir beraber yaşama havası, hiç olmazsa **bir zaman**... (s.57,str.15)

Bu hikâye tamamen uydurmadır ama böyle **bir şey** sevgilim hakkında pekâlâ varitti. (s.57,str.34)

İşte 1942 senesinin 21 Haziran'ım gece yarısından sonra saat üç buçukta uyanık, beyaz şimşeklerin çaktığı, yağmurlu **bir gecenin** sana tebliği: (s.58,str.4)

Ortalıkta güneş olmadığı, hava yine bulutlu olduğu halde, **tatlı bir aydınlık** vardı. (s.58,str.7)

Küçük, esmer, uzun, çalak bacakların adeta aydınlattığı caddede sanki **hiçbir şey** yoktu: (s.58,str.12)

Bir aralık ortalık iyiden iyiye karardı. (s.58,str.14)

Adeta mesut dolaşırken **bir genç kız** gözüme ilişti... (s.58,str.16)

Ona **bir şeyler** söylüyorlardı. (s.58,str.19)

Hatta ben kendi kendime gizli **bir pencereden** tabiatın içinde, açık sahneler çevriliyormuş da kimsenin haberi yokmuş hayaline düştüm. (s.58,str.5)

Genç adamın **bir arkadaşı** da şöyle yirmi otuz adım arkadan takip ediyordu. (s.59,str.8)

Biraz sonra genç adam memnun, arkadaşının yanına döndü: (s.59,str.18)

Bir sokağa sapıp kayboldular. (s.59,str.32)

Ben aşklar düşünerek **bir yere** oturduğumu, iki kadeh attığımı biliyorum. (s.59,str.33)

Böyle **bir akşamüstü** koluma girmişti. (s.59,str.35)

Bu ışığı başkaları gördükleri zaman içlerinde, **bir şehirde** bir ışık yakmak arzusu kımlanacak. (s.60,str.5)

Bu ışığı başkaları gördükleri zaman içlerinde, bir şehirde **bir ışık** yakmak arzusu kımlanacak. (s.60,str.5)

Beraber dolaşırken **bir ara** akşamüstü gördüğüm delikanlıyı gördüm. (s.60,str.18)

Genç, pek genç çirak, hamal kılıklı, bazısı pek şık **birtakım çocuklar**, sokaklarda dolaşıyorlardı. (s.60,str.34)

Karanlık **bir sokak** geçtik. (s.60,str.36)

Bir aralık başında durduk. (s.60,str.36)

Kitaracı garip **bir ıslık** çaldı. (s.61,str.1)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; **bir dost**, bir sevgili, bir uğruna ölünecek insan çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık... (s.61,str.2)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, **bir sevgili**, bir uğruna ölünecek insan çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık... (s.61,str.2)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, **bir uğruna ölünecek insan** çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık... (s.61,str.2)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir uğruna ölünecek insan çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren **bir ıslık...** (s.61,str.4)

Sonra **bir şey** düşünmüş gibi göz kırıp, gülerek ekledi: (s.61,str.10)

Kızla beraber yürüdük, küçük **bir eve** girdik. (s.61,str.16)

Paytak bacaklı, esmer **bir kadın** bir odaya bizi tıktı. (s.61,str.18)

Paytak bacaklı, esmer bir kadın **bir odaya** bizi tıktı. (s.61,str.18)

Her akşam Beyoğlu'na çıkıyorum. (s.61,str.26)

Sıcak öğleüstlerinde, içeride, adeta yine dondurmalarından serinlemiş gibi **bir havası** bulunan bu pastaneye akşamüstleri, avukat, doktor, mütekait, sefir, şair, muharrir, kalantor tüccar, işadamı girdiğini görürsünüz. (s.62,str.2)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkırdaşan genç kızlarla genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, **bir muharebeden**, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62,str.7)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkırdaşan genç kızlarla genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, **bir pahalılıktan** bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62,str.7)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, hemen hemen **hiçbir fahişenin** bulunmadığı bu saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.15)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, **bir köşeye** oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.17)

Akşamın saat dokuzuna doğru pek tenhalaşan bu pastanede artık, meçhul **birkaç insan** vardır. (s.62,str.20)

Bunlar, bana öyle gelir ki, vaktiyle verdikleri **bir randevuya** o gün canları istememiş de gitmemişler,.. (s.62,str.21)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla birkaç dakika için gelip birleşirler. (s.63,str.1)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla **birkaç dakika** için gelip birleşirler. (s.63,str.3)

Şimdi artık **bir masaya** oturup etrafı dinleyebilirsiniz. (s.63,str.12)

Korkunç **bir uğultu** vardır. (s.63,str.13)

Biraz masraflı olur ama hem rahat, hem çalgılıdır. (s.63,str.17)

Kadınlar masadan kalkarlarken arkalarından Diyarbakırlının bağırdığını **bütün pastane** duyabilir. (s.64,str.9)

Biraz ileride Milaslı olduğunu söyleyen, kravatı çarpık bir adamla, arkadaşı Gümülcüne muhaciri Adapazarlı manifatura taciri, iki kadına işaret ederler. (s.64,str.14)

Öyle şey mi olur? Biz öyle adam mıyız? (s.64,str.20)

Öyle şey mi olur? Biz **öyle adam** mıyız? (s.64,str.20)

Bir başka grup onlar çıkarken itişe kakışa içeriye girer. (s.64,str.25)

Bir masada şaşı bir kadın, iki çirkin arkadaşıyla oturuyor. (s.64,str.27)

Bir üniversiteli. (s.64,str.30)

Suratında, geçirdiği kötü gecelerin şişi, dişleri çürük, korkunç kanlı gözlü **bir adam** içeriye girdi. (s.64,str.34)

Orada **bütün gece** içecekler. (s.65,str.26)

Geçenlerde **bir akşam** oradaydım. (s.65,str.27)

Bir tanesi **bir Afrika nehrini** gösteriyor. (s.65,str.29)

Nehirde **bir kayık**, bir timsaha ateş eden kolonyal şapkalı bir Avrupalı herif... (s.65,str.30)

Nehirde bir kayık, bir timsaha ateş eden kolonyal şapkalı **bir Avrupalı herif...** (s.65,str.31)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, **bir fayton**, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65,str.33)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, **bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın**, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına

düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci...
(s.65,str.33)

Belki de **bir genç kızın** mahcupluğunu, sevmek hissini kaybettiği saat bu saattir.
(s.66,str.2)

Sağlığında **böyle şey** içtin mi ulan? (s.66,str.4)

Göğsünün kılları, yüzünün şekli, **güzel bir külhanbey** gençlikten bahsediyor.
(s.66,str.6)

Griler giymiş, mahcup, çekingen, ayaklarında podösüet ayakkabılar, saç itina ile taralı **bir şoför...** (s.66,str.8)

Garson çiçekbozuğu, ağzının sağ yanı şişmiş, sanki suratına **her akşam** bir yumruk yiyor herif. (s.66,str.9)

Sağlığında **böyle şey** içtin mi? (s.66,str.12)

Elli yaşlarında, öteki harpten kalma **bir adam** bağıyor: (s.66,str.16)

İmanım tahtelbahir, bize de mi torpil? **Bir ses:** (s.66,str.18)

Üstüne erkeği küçük gören **bir hal** yapışmış. (s.66,str.29)

Sefil komisyonculara ev bulmaları için para vaat eden **bir adam** sokağın ortasında haykırıyor: (s.66,str.36)

Bütün paralarını sağ avucuna sıkıştırmış bir adam haykırmakta: (s.67,str.3)

Bütün paralarını sağ avucuna sıkıştırmış **bir adam** haykırmakta: (s.67,str.3)

Çok genç, iyi yüzlü **bir kadını** da ben evime götürdüm. (s.67,str.6)

Yakın **bir masaya** mahzun çöktüm. (s.67,str.31)

Oraya; şık giyinmiş haraççılar, kadın parasıyla geçinen güzel çocuklar, kendilerinden pek ufak gençlere âşık zavallı fahişeler, eroin sarhoşları, zenginler, gömleği bile olmayan bopstil gençler, bazen ressamlar, şairler, yalnız o akşam için **bir kadın** beğenmeye gelmiş, çekingen insanlar gelirdi. (s.68,str.8)

Sanki herkeste ondan **bir şey** vardı. (s.68,str.14)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda korkunç **bir ihtiyarlığın** kara haberini de beraber verir. (s.69,str.5)

Katina donuk, sakın, hemen hemen ruhsuz denecek **bir haldedir.** (s.69,str.8)

Katina ile beraberken içime perde perde **bir sessizlik**, bir baygın tat yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt bir hal ondan bana da geçerdi. (s.69,str.9)

Katina ile beraberken içime perde perde bir sessizlik, **bir baygın tat** yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt bir hal ondan bana da geçerdi. (s.69,str.9)

Katina ile beraberken içime perde perde bir sessizlik, bir baygın tat yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt **bir hal** ondan bana da geçerdi. (s.69,str.11)

Hiçbir şey bizi alakadar etmez. (s.69,str.12)

Her şeyden elimizi ayağımızı çekebiliriz. (s.69,str.12)

Sonra birdenbire Katina'nın arzulu, ufak, çekik gözlerine şehvetli **bir sabitlik** otururdu. (s.69,str.14)

Şimdiden sonra gözlerini insanın gözlerine lüzuci **bir halde** yapıştırırdı. (s.69,str.16)

İnsana o zaman müthiş **bir arzu** gelir; hatta Katina da böyle bir arzu duyardı. (s.69,str.16)

İnsana o zaman müthiş bir arzu gelir; hatta Katina da **böyle bir arzu** duyardı. (s.69,str.17)

Hayır, Katina'da bu **bir arzu** değildi. (s.69,str.17)

Bu sadece, deminki lakaytının, dünyadan uzaklaşmanın, **her hadiseyi** tabii görmenin sana da sirayet etmiş olduğunu hisseden Katina'nın, dünyasına bir başkasıyla iştirakin sevinciydi. (s.69,str.19)

Bu sadece, deminki lakaytının, dünyadan uzaklaşmanın, her hadiseyi tabii görmenin sana da sirayet etmiş olduğunu hisseden Katina'nın, dünyasına **bir başkasıyla** iştirakin sevinciydi. (s.69,str.20)

Her şey olsa da olur, olmasa da olabilirdi. (s.69,str.21)

Yakında bir yangın olsa, etrafta biri bıçaklansa, bu **her şeyin** olup olmamasının müsavi olduğu Katinalı dünyada, hiçbir telaş olamayacağı şüphesine düşerdim. (s.69,str.22)

Yakında bir yangın olsa, etrafta biri bıçaklansa, bu her şeyin olup olmamasının müsavi olduğu Katinalı dünyada, **hiçbir telaş** olamayacağı şüphesine düşerdim. (s.69,str.23)

Hiçbir şeyi üstüne yakıştırmadığının farkına vardığı için, süslendiğinin ertesi gün, yine o irmik kokulu nefli bluzuyla vanilya kokulu gri etekliğini giyerdi. (s.70,str.8)

Onu pastanenin imal dairesinin küçük penceresinde, başında beyaz kukuleta, üstünde kirli olduğu bence muhakkak **bir beyaz önlük**le caddeden gördüğüm zaman, parmaklarımla işaret eder, "Saat sekizde" derdim. (s.70,str.13)

Beraber çıktığımız **bütün akşam**, hatta bazen beraber gecelediğimiz zaman bile... (s.70,str.17)

Her akşam benimle yahut başka bir adamla, bazen patronu ile buluşmasına rağmen Katina, bizim üçümüze de değil, bir genç kıza âşıktı. (s.70,str.21)

Her akşam benimle yahut **başka bir adamla**, bazen patronu ile buluşmasına rağmen Katina, bizim üçümüze de değil, bir genç kıza âşıktı. (s.70,str.22)

Bir akşam, Yenişehir'in meyhanelerinin önünde ona sevgilisiyle rastladım. (s.70,str.30)

Katina beni görünce **bir erkek** gibi gülümsedi. (s.70,str.31)

Bu **bir başka**, canlı, manalı insandı. (s.70,str.31)

Hatta üstünde belki de yanındaki kızdan geçmiş **bir pudra kokusu** vardı. (s.70,str.36)

...derisi uçuk ama yine de **tatlı bir al renkteydi**. (s.71,str.1)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, **temiz bir dünyaya** doğru koşar gibiydiler. (s.71,str.4)

Katina'nın üç erkek dostundan ikisinin içlerine çocuğu **bir görmek arzusu** düştü ama, gidip göremediler. (s.71,str.13)

Onda tuhaf **bir değişiklik** oldu. (s.71,str.17)

Dünyayı hissetmeyen Katina, **birçok şeyler** duydu. (s.71,str.16)

Sevgilisi de, patron da, galiba ben de beş dakikadan fazla **bir hüznü** duymadan Katina'yı sokaklarda bir daha göremez olduk. (s.71,str.23)

Bana yabancı gelmeyen diyorum ama, bu eşyaları, ömrümde ne **bir kadının odasında**, ne de dostlarımdan bir Rum'un evinde görmüş değilim. (s.72,str.4)

Bana yabancı gelmeyen diyorum ama, bu eşyaları, ömrümde ne bir kadının odasında, ne de dostlarımdan **bir Rum'un evinde** görmüş değilim. (s.72,str.4)

Ben, bu eşyaları ya **bir romanın içinde** okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-, yahut da bir paskalya akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s.72,str.7)

Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de **bir Fransız romanının** diyeceğim geliyor-, yahut da bir paskalya akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s.72,str.7)

Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-, yahut da **bir paskalya akşamı**, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s.72,str.8)

Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-, yahut da bir paskalya akşamı, **bir Rum mahallesinden** geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s.72,str.8)

Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-, yahut da bir paskalya akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm **ihtiyar bir Levanten matmazelin** acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s.72,str.9)

O, ya **bir roman sayfasından** aşırılmış yahut da ihtiyar bir matmazelin arkasından hayal edilmiş eşyalar arasında bir tanesi, pek hoşuma giderdi, demiştim. (s.72,str.11)

O, ya bir roman sayfasından aşırılmış yahut da **ihtiyar bir matmazelin** arkasından hayal edilmiş eşyalar arasında bir tanesi, pek hoşuma giderdi, demiştim. (s.72,str.12)

Ben duvar halısı diyorum ama, bunların herhalde **bir ismi** olsa gerek?.. (s.72,str.14)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş **maskeli bir balonun** iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s.72,str.20)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış,

fakat hâlâ o gecenin, **bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde** muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s.72,str.22)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafı de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefaletle sokan dudaklarıyla insanı hâlâ **bir hovardalık gecesinin** kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73,str.5)

Ben böyle idim, der de **başka bir şey** demez. (s.73,str.7)

Zaten söyleyecek **başka bir şey** de yoktur. (s.73,str.8)

Anlatacak **birçok şeyleri** vardır ama söyleyecek yalnız "Ben böyleydim!"i kalmıştır. (s.73,str.8)

Ben Matmazel Todori'ye fal baktırmak için değil, odasının bu **bir eski zaman kurtizanı** kokan havası için giderdim. (s.73,str.19)

Fala bakmadan evvel pencereden etrafı bir kolağan eder, sonra geçinecek bu sanattan **başka bir şeyi** olmadığını, dört lira kirayı aybaşlarında nasıl vereceğini düşündüğünü anlatır, dururdu. (s.73,str.21)

Bir ara ev sahibinden şikâyet ederdi. (s.73,str.22)

Böyle bir yağmurlu günde taşınmıştı. (s.73,str.27)

Leğenin içine korkunç, buz gibi, berrak **bir su** düşerdi. (s.73,str.35)

Aynadan, mavi bulanık aynadan, kara bıyıklı, güzel **bir delikanlı hayali** geçer gibi olurdu. (s.73,str.37)

Maskenin yanından **bir Fransız kontunun**: (s.74,str.1)

Kediler, köpekler, yağmur, çamur, küçük, öpülmüş kızlar **bir fenerin aydınlığından** birdenbire kapkaranlık bir sokağa dalarlardı. (s.74,str.6)

Kediler, köpekler, yağmur, çamur, küçük, öpülmüş kızlar bir fenerin aydınlığından birdenbire kapkaranlık **bir sokağa** dalarlardı. (s.74,str.7)

Uzakta, çok defa **bir adam** bıçaklanırdı. (s.74,str.8)

Yağmurda ıslanmış **bir kadının** sarı ondüleli saçları, bana, karanlık, mangallı, leğen, ibrik, bir karyoladan ibaret bir oda düşündürürdü. (s.74,str.9)

Bir başka delikanlı gözüküyor. (s.74,str.23)

Yalnız **bir öğleüstü**, Vangelistra Kilisesi'nin çanı bir beş dakika, ölüm çanı çaldı. (s.74,str.32)

Saadet denilen **bir şey** olacak; bulabilir miyim acaba?.. (s.75,str.8)

Kastım parayla, bir evle, iyi yiyip iyi içme ile kendini gösteren **bir saadet** olmadığı için elimden geleni, yani önce paramı bitirdim. (s.75,str.9)

Her insan kendi hissesine düşen bir, iki kişilik saadet payı için kavga etmeli. (s.75,str.15)

Kadın da, erkek de böyle, **bir kavganın** sonunda soluğu ya nikâh dairesinde alır, yahut da serbest bir birleşme ile yeni bir hayata adım atarlar. (s.75,str.20)

Kadın da, erkek de böyle, bir kavganın sonunda soluğu ya nikâh dairesinde alır, yahut da serbest **bir birleşme** ile yeni bir hayata adım atarlar. (s.75,str.21)

Sevgilim **bir akşamüstü** basıp gitti. (s.75,str.25)

Bir aralık bu yeni keşifle kurtulduğumu sandım. (s.75,str.29)

Bana **bir şeyler** öğretecek zannediyordum. (s.76,str.2)

Hâlbuki içlerinde **hiçbir şey** yoktu. (s.76,str.3)

Yalnız **bir şey** tuhafıma gitti. (s.76,str.3)

Sevgilisine dair **bir şey** söylemiyordu artık. (s.76,str.4)

Adeta uykudan uyanmış gibi **bir halleri** vardı. (s.76,str.7)

Şunu **bir şair** yahut deli kafasının tuhafılığı say! (s.77,str.4)

Bunu söylemek güzel **bir şey** değil, değil ama galiba samimi. (s.77,str.5)

Demin sensiz, kalem kâğıtsız, seninle ve kalem kâğıtla gibi oturup **birçok şeyler** konuştum, yazdım. (s.77,str.9)

Birtakım şeyler var ki, başkalarına anlatıldığı zaman onlar üstünde hiçbir tesir bırakmıyor. (s.77,str.19)

Birtakım şeyler var ki, başkalarına anlatıldığı zaman onlar üstünde **hiçbir tesir** bırakmıyor. (s.77,str.20)

Bu insanları sevmek sözü hayali **bir şey** değildir ama galiba biraz nazari... (s.78,str.10)

Yoksa **öyle insanlar** var ki, kafasından tutup koparmak aklımdan geçmese bile, başka bir insanın aklından geçebilirse, bunu da yaparsa, ben nihayet bir yazıcıdan başka bir şey olmadığım için, mazur görürüm. (s.78,str.11)

Yoksa öyle insanlar var ki, kafasından tutup koparmak aklımdan geçmese bile, **başka bir insanın** aklından geçebilirse, bunu da yaparsa, ben nihayet bir yazıcıdan başka bir şey olmadığım için, mazur görürüm. (s.78,str.12)

Yoksa öyle insanlar var ki, kafasından tutup koparmak aklımdan geçmese bile, başka bir insanın aklından geçebilirse, bunu da yaparsa, ben nihayet bir yazıcıdan başka **bir şey** olmadığım için, mazur görürüm. (s.78,str.13)

Öyle insanlar tanıdım ki, son günlerde... (s.78,str.15)

Hem zeki, hem **temiz bir adamın**, derdim. (s.78,str.23)

Mühim **bir şey** değildi. (s.78,str.30)

Şu yukarıdaki satırları yazdıktan sonra, **bir zaman** elindeki kâğıdı bırakıp yine yazmadan düşünmeye koyuldum. (s.78,str.31)

Farz et ki, **bir kırdasın**. (s.79,str.4)

Eve gidince şöyle **bir şey** yazayım demiş, düşünmeye dalmışsın. (s.79,str.6)

Galiba düşünürken **bir şekil** vermeye çalışmak yok da, onun için düşündüğümüz, yazar gibi düşündüğümüz şeyler bize güzel geliyor. (s.79,str.8)

Çünkü şeklin bulunmadığı yerde, **bütün düşünceler**, sanki şekil varmış gibi, - önceden, çok önceden varmış gibi- bir başka dünyadadır. (s.79,str.11)

Çünkü şeklin bulunmadığı yerde, bütün düşünceler, sanki şekil varmış gibi, - önceden, çok önceden varmış gibi- **bir başka dünyadadır**. (s.79,str.12)

Çırlıçiplak, mücerrette, insana güzel gibi gelen, foyasını ancak gözle görülür şeklin içinde belli eden **bir âlemedirler**. (s.79,str.16)

Yazı yazmak da fizik **bir yorgunluk** veriyor. (s.79,str.18)

Bak marangozun **bir konsol** yaptığı zaman duyduğu yorgunluğu duymadımsa alçağım! (s.79,str.20)

Yazıya başlarken aklıma gelen hikâyeleri unutmazsam **bir gün** sana yazar, başkalarına okuturum. (s.79,str.25)

Mektubun sonunda **bir yerinden** öpmek âdetini ben de unutmuyorum. (s.79,str.26)

Bildiğim **bir şey** varsa o da insan, sevgilisine düşman oluyor. (s.80,str.5)

Küçücük **bir hıyanete** bakar. (s.80,str.7)

Başka bir göze gözlerin daldığı zaman çıldırıyorum. (s.80,str.7)

Bütün bu güzel, şık, temiz gördüklerinin içyüzlerinde **bir dolandırıcının**, bir hırsızın, bir beyinsizin, bir muhtekirin olduğunu neden düşünmüyordun, bilmem ki... (s.80,str.19)

Bütün bu güzel, şık, temiz gördüklerinin içyüzlerinde bir dolandırıcının, **bir hırsızın**, bir beyinsizin, bir muhtekirin olduğunu neden düşünmüyordun, bilmem ki... (s.80,str.19)

Bütün bu güzel, şık, temiz gördüklerinin içyüzlerinde bir dolandırıcının, bir hırsızın, **bir beyinsizin**, bir muhtekirin olduğunu neden düşünmüyordun, bilmem ki... (s.80,str.19)

Bütün bu güzel, şık, temiz gördüklerinin içyüzlerinde bir dolandırıcının, bir hırsızın, bir beyinsizin, **bir muhtekirin** olduğunu neden düşünmüyordun, bilmem ki... (s.80,str.19)

Faraza biraz iyi dans etseydim, kravatımı iyi bağlasaydım, seninle tanıştığım gün sırtımda müthiş **bir elbisem** olsaydı!.. (s.81,str.20)

Memleketim yeni zelzele görmüş **bir memleket**. (s.81,str.29)

Evini yaptırılmayanlar yağmur başladığı zaman çadırlarına girip çıkabilmek için çamurda yüzebilen **bir kayak** keşfini düşünüyorlarmış... (s.81,str.33)

Bu sabah **böyle bir tanesini** iki belediye çavuşu trene bindirdi. (s.81,str.33)

Ben nihayet nihayet eğlenceli mektuplar yazıp sana gönderemeyeceğim için **bir kenarda** saklayan, bir dost bulursa zorla okuyan bir muharrir parçasıyım. (s.82,str.6)

Ben nihayet nihayet eğlenceli mektuplar yazıp sana gönderemeyeceğim için bir kenarda saklayan, **bir dost** bulursa zorla okuyan bir muharrir parçasıyım. (s.82,str.6)

Ben nihayet nihayet eğlenceli mektuplar yazıp sana gönderemeyeceğim için bir kenarda saklayan, bir dost bulursa zorla okuyan **bir muharrir parçasıyım**. (s.82,str.7)

Adam gördüm, **bir fukara** yüz elli lira ile pekâlâ tamiratını yapabilir, diyordu. (s.82,str.21)

Bütün fukara halk, yüz elli lira ile ev yapacaklarına, bayram yaklaşıyor diye çocuklarına bir ceket, bir pantolon, bir de yemeni almışlar. (s.82,str.22)

Bütün fukara halk, yüz elli lira ile ev yapacaklarına, bayram yaklaşıyor diye çocuklarına **bir ceket**, bir pantolon, bir de yemeni almışlar. (s.82,str.24)

Bütün fukara halk, yüz elli lira ile ev yapacaklarına, bayram yaklaşıyor diye çocuklarına bir ceket, **bir pantolon**, bir de yemeni almışlar. (s.82,str.24)

Bütün fukara halk, yüz elli lira ile ev yapacaklarına, bayram yaklaşıyor diye çocuklarına bir ceket, bir pantolon, **bir de yemeni** almışlar. (s.82,str.24)

Sen yüz elli liraya **bir şapka** ile bir pabuç alabilirsen, ben, "Vallahi kelepir!" diyorum. (s.82,str.28)

Sen yüz elli liraya bir şapka ile **bir pabuç** alabilirsen, ben, "Vallahi kelepir!" diyorum. (s.82,str.28)

Başka havadisler de var. (s.82,str.32)

Bizim **bir demirci ustası** İsmail vardı, verem olmuş, yatıyor. (s.82,str.32)

Kuvayı Milliye zamanında, düşmanlar memleketi işgal ettikleri zaman, çetelere **birkaç çuval erzak** lazım olmuştu da, Kasım, beş kişi ile şehri basıp, düşmanı şaşırtıp şeker çuvallarıyla istasyon boyundaki lokomotifle atlayıp Geyve Boğazı'na sürmüştü. (s.82,str.35)

Hâlbuki pek güzel **bir çocuktü**. (s.83,str.6)

Sonra o kadınlar, sevgilim, onlar yine **bir âlem!**.. (s.83,str.8)

Daha **başka havadisler** de var sevgilim: (s.83,str.16)

Bir gün satarlarsa üç bin beş yüz liraya satabilirlermiş. (s.83,str.23)

Yahut da **bir gün** bir Avrupa karikatüründe gördüğüm gibi, karılarının boynuna takarlar. (s.83,str.27)

Yahut da bir gün **bir Avrupa karikatüründe** gördüğüm gibi, karılarının boynuna takarlar. (s.83,str.27)

...isteyen **üç beş delikanlı** para koyarak, aynı evsafi haiz bir ev yapıp icap eden yere göstermek istiyorlar. (s.84,str.1)

Ben bir iki odalı bir ev, tavuklar, **bir mektep hocalığı** düşünmüştüm. (s.84,str.9)

Öyle çocuklar yetiştirmek istiyordum ki... (s.84,str.10)

Öteki mektubumda -sahi, bu artık bir P.S. olmaktan çıktı- **bazı yerleri** unutmuşum. (s.85,str.7)

Bazı çürük gürgen direklerinden karkas yapılmış. (s.85,str.11)

Sana tuhaf **bir şey** anlatacağım! (s.85,str.29)

Bir de baktım, bizim eski **bir mektep arkadaşı**. (s.85,str.33)

Bir aralık revülerde artistlik yaptığımı görmüştüm. (s.85,str.35)

Evvelki seneye kadar **bir revüde** kötü roller de alıyor, hiç de beceremiyordu. (s.85,str.36)

Ben, kendi kendime, "Bari bu çocuk **başka bir meslek** tutsaydı" demiştim. (s.86,str.1)

Gayet soğuk **bir selam** verince durakladım. (s.86,str.2)

Kahvenin bir köşesine oturdum. (s.86,str.5)

Belki ben **bir istisna**yım? (s.86,str.17)

Bilhassa memleketin çocuklarının gözlerinde tatlı **bir saffet**, bir merhamet, bir safiyet vardır ki, değme büyük şehirlerin çocuklarında bunlar yoktur. (s.86,str.23)

Bilhassa memleketin çocuklarının gözlerinde tatlı bir saffet, **bir merhamet**, bir safiyet vardır ki, değme büyük şehirlerin çocuklarında bunlar yoktur. (s.86,str.23)

Bilhassa memleketin çocuklarının gözlerinde tatlı bir saffet, bir merhamet, **bir safiyet** vardır ki, değme büyük şehirlerin çocuklarında bunlar yoktur. (s.86,str.23)

Bir de **her memlekette** olduğu gibi, bizim çocuklarımızın da dudakları, öne doğru küskündür. (s.86,str.28)

...memleketteki münevver kısmının ileri gelenlerinden olan doktorlardan da küçük **bir havadis** vereyim. (s.87,str.2)

İklimin insanlara bağışladığı bu muhteşem lütfâ karşı büyük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda yeni elbiselerini giymiş, parlak düğmeli **bir hademeyi** çağırarak: (s.87,str.11)

Burada fakirleri sever gözükken, muayene ettiği frengili hastalara, "Eau distillee" şırınga eden yetmiş beş kuruş da muayene ücreti alan pek halkçı, hatta çok bedbaht halkın "baba!" diye seslendiği, en hafif tabiri ile **bir şarlatan**, kendisine şarbon çıbanını gösteren hastaya, hocaya okutmasını tavsiye etmiş. (s.87,str.23)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli **bir köylü çocuğunu** arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için köyden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87,str.26)

Müracaat edenlerin içinde bakkal dükkânlarındaki -Allah'ın hikmetinden- bir kocaman kara binlik zeytinyağı şişesine bile **bir şey** olmamış bir hafız efendinin karısı da bu fakirler arasında değil miymiş? (s.88,str.7)

Belki üç dört tane fakir feda edilip zeytinyağı alamamış ama **birçok hali vakti yerinde olanlar** da bu korkunç ve çirkin yağmaya karışmamış. (s.88,str.11)

Bir zaman İstanbul'dan ayrılmak zorunda kaldım. (s.89,str.1)

Ta derimde hissettiğim bir karıncalanma, bir; nasıl söyleyeyim, iğne batırılma gibi **bir şeyler** duydum. (s.89,str.9)

Hemen bu halin akabinde de kendisini maddi manada, -diyebileceğim- duyuran **bir yeis**, bir boşluk; sadece bir baş dönmesi şeklinde bana balta oldu. (s.89,str.11)

Hemen bu halin akabinde de kendisini maddi manada, -diyebileceğim- duyuran bir yeis, **bir boşluk**; sadece bir baş dönmesi şeklinde bana balta oldu. (s.89,str.11)

Hemen bu halin akabinde de kendisini maddi manada, -diyebileceğim- duyuran bir yeis, bir boşluk; sadece **bir baş dönmesi** şeklinde bana balta oldu. (s.89,str.11)

Park kanepeleri, **bir sinemanın ucuz yeri**, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu,... (s.89,str.17)

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen **bir halk lokantası**, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu,... (s.89,str.18)

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, sinemada yanına oturduğum **bir çocuk**, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu,... (s.89,str.18)

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan **bir ihtiyar**, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu,... (s.89,str.19)

... yeşil yeşil erikler, boğucu sıcak, **bir gölgenin serinliği**, sahanlıkta içtiğim cigaramı söndürmem için kaba kaba söylenen tramvaya, kasketime ve sarı pantolonuma bakıp teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cigara versene!.." diyen sokak çocuğu... (s.90,str.1)

Geniş alınlı, kırmızıya çalar kahverengi saçlı, altın dişli tuhaf **bir delikanlı** gülümsedi. (s.90,str.12)

Ancak kırk paralık Fransızcam ve bir Şemsettin Sami Lügati ile dünya, siyaset, fikir alanında **bir şeyler** okuyabiliyordum. (s.90,str.34)

Pembe yüzünü çirkinleştiren **bir gülümseyişle** güldü. (s.91,str.6)

Köprünün üstünü kalın, gri **bir duman** kaplamış. (s.91,str.11)

Kötü, büsbütün yorucu **bir uyku** uyudum. (s.91,str.17)

Küçük **bir vapura** bindim. (s.91,str.32)

Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, başörtülü tüy gibi hafif **bir kadını** görür gibi oldum... (s.92,str.9)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda **bir gamlı çiçek** gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.12)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan **ince yüzlerinin bir yerine** büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.12)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup **bir Picasso resmi parçası** atıyorlardı... (s.92,str.13)

Hele **bir insanın** sana şifa veren parlak gözünden söz aç. (s.92,str.16)

Yoksa **Boğaziçi'nin sapa bir iskelesinde** mi bir kahve bulsam?.. (s.92,str.18)

Yoksa Boğaziçi'nin sapa bir iskelesinde mi **bir kahve** bulsam?.. (s.92,str.18)

Yanımda köpeğim olsa, kuyruksuz, keneli, **miskin bir köpeğim...** (s.92,str.20)

Posta müvezzini **başka bir yere** aşırılmışlardı. (s.92,str.24)

Köpekli adamın evi ise yalı boyunda **garip bir manzara** arz eder! (s.92,str.26)

O merak ede dursun ben, Boğaziçi'nde, olmazsa Ege Denizi kıyısında saç sakalı birbirine karışmış, asık suratlı, kötü huylu, geçimsiz **bir kahveci** bulunabileceğini düşünürüm. (s.92,str.33)

...her hayvana homurdanan **bir kahveci.** (s.93,str.1)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü **bir lodos günde** oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. (s.93,str.3)

Bana böyle **bir kahve** ve böyle köpeği ve çırağı ile haşır neşir bir adam, bir kahveci görürseniz haber verin. (s.93,str.4)

Bana böyle bir kahve ve böyle köpeği ve çırağı ile haşır neşir **bir adam**, bir kahveci görürseniz haber verin. (s.93,str.5)

Bana böyle bir kahve ve böyle köpeği ve çırağı ile haşır neşir bir adam, **bir kahveci** görürseniz haber verin. (s.93,str.5)

Günün siyasi dedikodularından kurtulmak için kendime ve bütün okuyucularına orada **bir kahve** içmeyi sağlayacağım. (s.93,str.7)

1 Nisan 1943 harikulade **güzel bir gündü**. (s.94,str.1)

Gökte bütün kışlarından yıkanmış **bir mavilik**, hem çok uzakta, hem de ta içimizde, elimizde avucumuzda gibi idi. (s.94,str.2)

Bir havuz, bir fiskiye, bir lastik top, bir çocuk, bir köpek, bir karpuz düşündüm. (s.94,str.4)

Bir havuz, **bir fiskiye**, bir lastik top, bir çocuk, bir köpek, bir karpuz düşündüm. (s.94,str.4)

Bir havuz, bir fiskiye, **bir lastik top**, bir çocuk, bir köpek, bir karpuz düşündüm. (s.94,str.4)

Bir havuz, bir fiskiye, bir lastik top, **bir çocuk**, bir köpek, bir karpuz düşündüm. (s.94,str.4)

Bir havuz, bir fiskiye, bir lastik top, bir çocuk, **bir köpek**, bir karpuz düşündüm. (s.94,str.4)

Bir aralık bir dükkânın aynasında sarı, adeta bahtsız yüzümü gördüm. (s.94,str.5)

Bir aralık **bir dükkânın aynasında** sarı, adeta bahtsız yüzümü gördüm. (s.94,str.5)

Yine **bir aralık** ben bile güzelmişim gibi bir küçük orospu bana güldü. (s.94,str.8)

Bir havuz, bir fiskiye, bir lastik top, bir çocuk, bir köpek, **bir karpuz** düşündüm. (s.94,str.5)

Güneş, sokağın ucundan **bir güzellik** ve neşe arazöz gibi bütün caddeyi ısıyor, yıkıyor, neler yapmıyordu!.. (s.94,str.10)

Sırtımı, **bir meçhul ağaca** vererek sevgilimin evini seyrettim. (s.94,str.16)

Birtakım koyu yeşil vahşi otlar, belki de onun adım attığı yerde, kafalarını kaldırmışlardı. (s.94,str.18)

Adeta barakamsı evin alçacık penceresinde **bir ihtiyar kadın hayaleti** vardı. (s.94,str.20)

Erik ağacı, sen **esmer bir kız** mısın? (s.94,str.24)

Erik ağacı, **bir tatlı nefes** gibi esen rüzgârın içinde çok az hareketli, bana hiçbir şey söylemiyordu. (s.95,str.8)

Erik ağacı, bir tatlı nefes gibi esen rüzgârın içinde çok az hareketli, bana **hiçbir şey** söylemiyordu. (s.95,str.9)

Bir sabah vakti, bir nisan öğlesinde erik ağacına sevgilimden söz açtım. (s.95,str.16)

Bir sabah vakti, **bir nisan öğlesinde** erik ağacına sevgilimden söz açtım. (s.95,str.16)

Fakat **bir gece yarısı** içine sıcak bir su dolarmış... (s.95,str.24)

Fakat bir gece yarısı içine **sıcak bir su** dolarmış... (s.95,str.25)

Yataktan şarkılarla fırlayıp, tepesine **bir haziran** içinde binecek, erik ağacının onun için, hususi, yerin dibinden çektiği bir ekşi lezzeti tadacaktır. (s.95,str.29)

Yataktan şarkılarla fırlayıp, tepesine bir haziran içinde binecek, erik ağacının onun için, hususi, yerin dibinden çektiği **bir ekşi lezzeti** tadacaktır. (s.95,str.30)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, dallan evin siyah damını gören **bir erik ağacı**, benim en iyi dostumdur. (s.95,str.33)

Sevgilimle **bir şey** konuşamazdım. (s.96,str.2)

Ben de ihtirashılara yahut yaşı ilerlemişlere has **bir vefa**, daha doğrusu, bir yapışkanlıkla adeta bir insan tasarlıyorum. (s.96,str.4)

Ben de ihtirashılara yahut yaşı ilerlemişlere has bir vefa, daha doğrusu, bir yapışkanlıkla adeta **bir insan** tasarlıyorum. (s.96,str.5)

Kendi kendime bazen "Mehmet Bey" isminde **bir arkadaş** buluyor, işin hakikatini ona söyletmeye çalışıyorum. (s.96,str.6)

İşte **defterimin bir tarafında** bulduğum şu yazıyı bir okuyun: (s.96,str.8)

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, Mehmet Bey'in Ahmet Bey hakkında bildikleri, Ahmet Bey'in merakı, tecessüsü, bu hikâyeye **başka bir hava** vereceğini sanıyorum. (s.97,str.3)

Ona karşı müsamaha edeceğine **hiç şüphe** yoktur. (s.97,str.6)

Mehmet Bey, bu hikâyenin içine **bir kahraman** gibi girmiş değildir. (s.97,str.12)

Mehmet Bey'in müşahedelerini, **bir muharrir görüşüne** de benzetemeyiz. (s.97,str.13)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını **her akşam** bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar... (s.97,str.15)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam **bir yerde** yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar... (s.97,str.15)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, **bir çay** içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar... (s.97,str.17)

Ancak **her ikisinin eksiksiz bir halitası** ile bu hikâyenin.. (s.97,str.25)

Mehmet Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen Ahmet Bey'in düşünceli, hulyalı âleminin de **bir hakikati**, dünyayı anlama, yaşama tarafı olmaması imkânı yoktur. (s.98,str.4)

Her şey bitmiştir Mehmet Bey'e göre... (s.98,str.8)

Şu adam da vaktiyle Ahmet Bey'den bin defa daha zengin, daha hulyalı **bir adamdı**. (s.98,str.17)

O da belki **bir saadet** arıyordu. (s.98,str.17)

Belki bu (burjuva), sakın, hesaplı insanlar dünyasından çıkıp **bir fukara**, yarı ahlaksız fakat garip surette dindar, mütemadiyen bir yokuş çıkıp burjuva âlemine yeniden katışmaya gayret, buna mukabil her şeyi, namusu, iffeti vermeye çalışanların âlemini görmek de fena olmayacak... (s.98,str.23)

Belki bu (burjuva), sakın, hesaplı insanlar dünyasından çıkıp bir fukara, yarı ahlaksız fakat garip surette dindar, mütemadiyen **bir yokuş** çıkıp burjuva âlemine yeniden katışmaya gayret, buna mukabil her şeyi, namusu, iffeti vermeye çalışanların âlemini görmek de fena olmayacak... (s.98,str.24)

Belki bu (burjuva), sakın, hesaplı insanlar dünyasından çıkıp bir fukara, yarı ahlaksız fakat garip surette dindar, mütemadiyen bir yokuş çıkıp burjuva âlemine yeniden

katişmaya gayret, buna mukabil **her şeyi**, namusu, iffeti vermeye çalışanların âlemini görmek de fena olmayacak... (s.98,str.25)

Ahmet Bey **hiçbir şey** yapmak istemiyordu. (s.98,str.34)

Hiçbir şey olmayacağını hissetmemesine imkân yoktu. (s.98,str.37)

Yorgiya basit, riyakâr, fakat **iyi bir kızdır**. (s.99,str.3)

Yorgiya'nın anasının anası **bir genelevde** mama başı idi. (s.99,str.5)

Mehmet Bey'in bir **ihtiyar bir ahbabı** bu kadını pek iyi tanıyor. (s.99,str.6)

Yaman bir kadınmiş para da yapmış sevgilisine yedirmiş, sonra düşmüş, düşmüş, sonunda da ölmüş... (s.99,str.6)

Yorgiva'nın anası olan o ihtiyarın kızı, **bir eski cadaloz elinde** ümitle büyütülmüş... (s.99,str.9)

Kadın onu **bir odaya** kapar, akşamlara kadar sürmüş, sürüşürmüş Beyoğlu'nda dolaşmış... (s.99,str.10)

Çocuk abdestini bile **odanın bir köşesine** yaparmış... (s.99,str.12)

Çok soğuk **bir günde** acımışlar; kıza bir mangal bırakmışlar. (s.99,str.14)

1.2.3.GENİŞ SIFAT TAKIMLARI

Bir sıfat, bir adı niteleyebildiği – belirtebildiği gibi, bir sıfat takımını da niteleyebilir – belirtebilir. Bu durumda geniş (zincirleme) sıfat takımları oluşur. Böyle takımlarda, adı niteleyen- belirten sıfat ile takımı niteleyen- belirten sıfat, genellikle yapıcı ya da anlamca ayrı çeşitten olurlar. (Kahraman:2001:156). Daha önceki bölümlerde yer alan sıfat takımlarından geniş sıfat takımı oluşturanlar bu bölümde tekrar gösterilmiştir.

Bu uzun bacaklı, karınsız, niyeti kötü bakışlı sarışın **adamın** hayatına ait bildiklerimi şu veya bu kimseden öğrenmiş değilim dersem inanmayın! (s.9, str.1)

Dedikodunun kıymetsiz **bir şey** olduğunu ortaya sürmek de doğru değil... (s.9, str.4)

Yanında köpeği ile beraber denize nazır **bir arsanın** setleri üstüne oturmuştu. (s.9, str.9)

Hafif bir rüzgar, köpeğin sarı tüylerini, adamın sarılı beyazlı sert saçlarını oynatıyordu. (s.9, str.16)

Hafif bir rüzgar, köpeğin sarı tüylerini, adamın **sarılı beyazlı sert saçlarını** oynatıyordu. (s.9, str.16)

Komşular değil, memleketin posta müvezzi; **bu her güne dağıttığı mektuplar** kendilerini merak ettire ettire onu bu hale sokmuş gibi, her تنها yerde kendisine cigara ikram eden her adama: (s.10, str.4)

Komşular değil, memleketin posta müvezzi; bu her güne dağıttığı mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu bu hale sokmuş gibi, **her تنها yerde** kendisine cigara ikram eden her adama: (s.10, str.5)

Böyle anlatmamıştır ama **sesinin yılan ışığine benzeyen ısırcı halini**, yalan bakışı gibi sarı,

soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken müvezziin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ışığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11, str.9)

Böyle anlatmamıştır ama sesinin yılan ışığine benzeyen ısırcı halini, yalan bakışı gibi sarı,

soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken müvezziin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ışığından ilave ve **tarh edilmiş bir başka muhavereyi** anlatmasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11, str.12)

Şimdi artık yazıcı sırlarımı açığa vurarak bana bir gazoza, bir cigaraya mal olmuş kısımlardan arta kalan tarafları da yazmaya hazırlandığım için **bir küçük mukaddeme** yapacağım: (s.11, str.16)

Yahut ‘‘Sabahleyin uyandığı zaman içinde bir yorgunluk duydu’’ desem **ne gülünç bir cümle** olur! (s.11, str.24)

Ona göre; kendisi **böyle dört tarafı su ile çevrili yerlerin** adamı değildir. (s.12, str.2)

Yoksa **böyle küçük yerlerde** o adamla kimse aşinalık etmez, rakı içmez,... (s.12, str.4)

...genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, **genç erkek çocuklarının** kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını işitir, biliriz. (s.12, str.14)

Şairlerin yıldızlar, rüzgarlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, **iki bin metreden geçen bulutlar**, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s.12, str.17)

Şairlerin yıldızlar, rüzgarlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette **müthiş bir dedikoduya** sebep olmuştu. (s.12, str.20)

Bana kalırsa bu adamın **tabiat dışı bir hali** de yoktur ya!... (s.12, str.22)

Nerede olduğu ne iş yaptığı bilinmeyen bir tüccarın yanında katipmiş. (s.12, str.31)

Hatta bir akşam **bu orta yaşlı adamla** bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.12, str.37)

Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla **bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin**, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.12, str.37)

Bu on sekiz yaşlarındaki birisinin babasına haber gitmiş. (s.13, str.3)

Sıkı bir tembih sonunda kız adamla konuşmaz olmuş. (s.13, str.3)

Adamın asıl sırrını bize açan -söylemeden yapamayacağım- **bir küçük köpektir.** (s.13, str.14)

Zeki gözlü, buz gibi soğuk burunlu, tüyleri havalanan sarı bir köpek...(s.13, str.14)

Sebebi de, **zavallı bir adamın** kalışını, bir köpeğin asla anlatamamasıdır. (s.13, str.17)

Hafif bir ıslık sesiyle yanına koştum...’’ (s.13, str.23)

O akşam **şu yukarıki cümlelerden** daha önemli bir şey konuşmadık. (s.14, str.6)

O akşam **şu yukarıki cümlelerden daha önemli bir şey** konuşmadık. (s.14, str.6)

Bayağı, basbayağı bir adamdı. (s.14, str.12)

Şu karşımızda oturan zengin bakkalın bu adamdan kat kat enteresan bir hayatı vardır. (s.14, str.12)

Şu karşımızda oturan zengin bakkalın **bu adamdan kat kat enteresan bir hayatı** vardır. (s.14, str.13)

Bu korkunç Bizanslı ardiyelerin, demir kapakları her göze görünemezdi. (s.14, str.26)

...ben de Yani Efendi'nin evinin içine girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp **kocaman bir roman** yapamaz mıydım sanki? (s.15, str.5)

İyi ki **uzun bir ara** vermiştim. (s.15, str.33)

İlk defa pek çekingen olan bu adam, bu sefer beni görünce cigara ikram etti. (s.15, str.33)

Bir küçük nezle, bizi bir hafta yatırdı bey efendi! (s.16, str.1)

Her halde posta müvezziiyle **uzun bir ahbaplığın** neticesi! (s.16, str.8)

Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda **bir iki fena adet**, iki kişi arasında gizlenen bir şey, bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise öğrenmekten başka bir şey değildir. (s.16, str.11)

Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda bir iki fena adet, **iki kişi arasında gizlenen bir şey**, bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise öğrenmekten başka bir şey değildir. (s.16, str.12)

Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda bir iki fena adet, iki kişi arasında gizlenen bir şey, **bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise** öğrenmekten başka bir şey değildir. (s.16, str.12)

Hakikatte **böyle bir şey** de oldu: (s.16, str.25)

O yukarıki evlerde oturan Ahmet yok mu? (s.16, str.35)

Biraz sonra bir de baktım; Heybeli'nin turu yolunda **fenerli bir araba** gidiyor. (s.17, str.3)

...bana kalırsa insanların gizli tarafını **bu küçücük şeyler** için öğrenmiyor. (s.17, str.16)

Birçok kirli çamaşırları ortaya çıkardığı gibi, birçok temiz çamaşırları da kirlettiği oluyor. (s.17, str.27)

Birçok kirli çamaşırları ortaya çıkardığı gibi, **birçok temiz çamaşırları** da kirlettiği oluyor. (s.17, str.28)

Baktım(***) **gazetesi tahrir müdürlüğüne yazılı bir zarf.** (s.18, str.18)

Zarfın içindeki dörde katlanmış bir kâğıtta şu satırlar: (s.18, str.35)

Size hikâye müsabakanıza, iştirak etmek üzere **şu naçiz hikâyemi** gönderiyorum.
(s.19, str.2)

İkiye katlanmış başka kâğıtlarda da şu hikâye: (s.19, str.4)

Burada sevgilisinin **pek romantik bir tasviri** vardı, çabucak atladık. (s.20, str.2)

Denizaşırı bir köyde otururdum. (s.20, str.3)

Onu ikinci görüşümde vapurum **alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete** doğru dümen kırdığı bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20, str.12)

Onu ikinci görüşümde vapurum alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığı bir daha ne **doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi** göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20, str.14)

Hepsi **göz yaşartıcı bir şekilde** etrafımı sardılar, konuştular. (s.20, str.17)

On beş gün olmayan, gündüzleri pek nadir, soluk gözükten bu acayip şey de mevcut mudur? (s.21, str.7)

Güzel bir mehtap vardı. (s.21, str.17)

O kadar bayat fakat o kadar gerilerde kökü olan iki kelime... (s.21, str.18)

Kim bilir belki Âdem de Havva'yı **bir mehtaplı gecede** sevdiğini duymuştur. (s.21, str.20)

Mehtap altında intihar eden bir aşık düşünün! (s.21, str.27)

Saadetle dolu bir âşık... (s.21, str.27)

Aklıma **buz gibi soğuk bir dudak** dokunuyor. (s.21, str.31)

İçimde **sıcak dudaklı, mermer vücutlu bir kadın** geziniyordu. (s.21, str.32)

Bu ışık da **yalancı bir ışık...** (s.22, str.10)

Ben öyle sanıyordum ki, **şu köpekli adam** garip bir adamdır. (s.23, str.2)

Ben öyle sanıyordum ki, **şu köpekli adam** **garip bir adamdır.** (s.23, str.2)

Bizden ayrı birçok şeyleri vardır. (s.23, str.2)

Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan bir adamın benim gibi, senin gibi bir adam oluşuna şaşım doğrusu... (s.23, str.5)

Şimdi **taşıdığım bütün mektupları** açmadan açıyorum. (s.23, str.6)

Kır, bak; nasıl, **kırmızı bir su** çıkıyor değil mi? (s.23, str.16)

...başkasının mektubunu açmak ayıbıyla **bütün bir sonbahar** bu adamla beraber dolaşım. (s.23, str.23)

Böyle bir adama kusurlar, hatalar itiraf edilebilir. (s.23, str.26)

Büyük bir şehirde iş aramak kadar korkunç hiçbir şey olamaz. (s.23, str.30)

Bir zamanlar **bir genç adam** tanımışım. (s.23, str.31)

Annesinin (**güzel, şirin, tatlı bir ihtiyar**) başvurmadığı kapı kalmamıştı. (s.24, str.4)

Yani **nasıl bir dünya** arzuluyorsunuz? (s.24, str.23)

Nasıl bir dünya mı? (s.24, str.25)

Haksızlıkların olmadığı bir dünya... (s.24, str.25)

İnsanların hepsinin mesut olduğu, hiç olmazsa iş bulduğu, doyduğu bir dünya...(s.24, str.26)

Hiç bulunmadığı bir dünya...(s.24, str.29)

Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götüremediği, her genç kızın namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği, para için namus, ar, haya, hayat, hece, gündüz satılmadığı bir dünya...(s.24, str.30-31-32-33-34)

Muhabbet tellallarının günde otuz lira kazanmadığı bir dünya... (s.24, str.35)

Kafanın, kolun çalışabildiği zaman insanın muhakkak doyabildiği, eğlenebildiği bir dünya...(s.24, str.37)

İçinde iyi şeyler söylemeye, doğru şeyler söylemeye salahiyetler kıvranan adamım, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği bir dünya...(s.25, str.1-2-3)

Dünyada hiçbir kimsenin **benim istediğimden başka türlü bir dünya** isteyeceğini o zamana kadar aklıma bile getirmemişim desem yalan! (s.25, str.8)

Kışın bazı cumartesi günleri şehrin gürültüsünden uzaklara gitmek **öyle bir arzu** halinde yapışır ki bana...(s.25, str.13)

İçim, bu sinemaları insan almayan; birahaneleri, kahveleri tıklım tıklım şehirden **öyle bir tiksinti** ile tiksindir ki...(s.25, str.17)

Zaman zaman çocukluğumun rüyalarındaki gibi bir yere düşecektir gemi... (s.25, str.22)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama **sıcak bir odada** çocuklarına bol limonlu balık yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama... (s.25, str.26)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada çocuklarına **bol limonlu balık** yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama... (s.25, str.27)

Tanıdık bir iskeleye inersin. (s.25, str.29)

Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne **ihtiyar ağzları gibi çürük nefesli, cigara kokulu kıraathaneler**, ne meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler vardır bizim köyde... (s.25, str.36)

Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne ihtiyar ağzları gibi çürük nefesli, cigara kokulu kıraathaneler, ne **meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler** vardır bizim köyde... (s.25, str.37)

Bizim köyde **yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarda** gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26, str.4)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarda gezen kızlar; Hereke kumaşı, **önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar**, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26, str.5)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarda gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, **bir küçük lokomotif** halinde öterler. (s.26, str.6)

Bizim köyün iskele enkazında **üstleri ziftli büyük midyeleri**, zehirlenmek korkusu olmayan insanlar topraklar, yerler. (s.26, str.9)

İşte ondan sonra ondan şu hikâyeleri kâh ben kendim göz gezdirerek, kâh **o tatlı bir sesle**, heyecandan kesik kesik okuyarak dinledim. (s.26, str.32)

Yalnız bunları buraya yazmadan evvel yine **söylemem lazım gelen bazı şeyleri** söylemeden geçemeyeceğim. (s.26, str.35)

Bu, **vaka diyemeyeceğimiz kadar küçücük şeyler**, o kadar bana has şeyler di ki, onları kendi kalemimle yazmayı daha kolay buldum. (s.26, str.36)

O, her hikâyenin sonunda hemen, hemen **o hikâyeyi kendisine ilham eden, benim de merakımı gideren birtakım izahat** verdi. (s.27, str.13)

Şimdilik, onun **o romantik hakikat havasına** yahut dünyasına dalmamız daha iyi... (s.27, str.16)

Yepyeni, spor, sarı, altı lastik yahut kahverengi podösuet pabuç; **bobstil bağlanmış siyah benekli yumurta sarısı kravat**, briyantın, hafif bıyık... (s.28, str.14)

Neden sinemaya gitmesin fakir kız **böyle bir çocukla?** (s.28, str.18)

Dört bir tarafını randevuevi genelev sarmış, **her karanlık köşe başında** bir genç kızın kokusu koklanan bu mahallede rakı, frengi, veremle bile yaşamak, yaşamaktır. (s.29, str.1)

Dört bir tarafını randevuevi genelev sarmış, her karanlık köşe başında **bir genç kızın** kokusu koklanan bu mahallede rakı, frengi, veremle bile yaşamak, yaşamaktır. (s.29, str.1)

Dört bir tarafını randevuevi genelev sarmış, her karanlık köşe başında **bir genç kızın kokusu koklanan bu mahallede** rakı, frengi, veremle bile yaşamak, yaşamaktır. (s.29, str.2)

Geçenlerde onu **şöyle bir gözü şaşı, yaşlıca bir adam** istemişti. (s.29, str.4)

Herifinin evinde bir radyocuk, **bir yeşil yorgan**, bir sandık kirli çamaşır varmış. (s.29, str.7)

Herifinin evinde bir radyocuk, bir yeşil yogan, **bir sandık kirli çamaşır** varmış. (s.29, str.7)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüzünlü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, **bu yırtık pabuca**, bu ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29, str.12)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüzünlü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, **bu ıslak paltoya**, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29, str.12)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüznü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu ıslak paltoya, **bu karmakarışık saça** itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29, str.12)

Bir Türk delikanlısı, bir gece kulübenin camlarını kırarak odasına girmiş bir daha çıkmıştı dokuz ay on gün sonra **bu kapkara şey** çıkmıştı. (s.29, str.25)

Bu, ömrünce, kendinden genç delikanlıları ayartıp gezmiş kadın, altmışından sonra **nasıl bir ömür** istiyor, **nasıl bir ömür** acaba? (s.29, str.32)

Bir akşam **bir büyük memurun** geldiğini, öbür akşam şişman adamım bir masa hazırlattığını bir görse koca karı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa... (s.29, str.35)

Bu korkunç surette müsamahakar ana bırakılır mı?.. (s.30, str.10)

Kızcağızın **bir yeni elbisesi** vardı.

O zaman saçları briyantınli, ayakları **iki parmak kalın lastik pabuçlu**, saçları moda üzere taranmış çocuklar Yorgiya'yı öylesine unuttular ki, kız sanki dünyayı çırılçıplak görmüş gibi oldu. (s.30, str.13)

Adamı bir çalgılı meyhaneye götürüyor, rakı içiriyorlardı. (s.30, str.18)

İnsanın gözü erkeği öyle candan bakarken, kendinden öylesine **bir tatlı şey** isterken görüyordu ki dayanamıyor: (s.30, str.20)

Kovayı yere bırakmış, şimdi büsbütün kavgayı azıtmış kadınları dinlenmeye hazırlanırken bir aralık kovamın içine baktım ki, "Aman yarabbi!" suyun içinde **bir beyaz bulut** yüzmüyor mu? (s.31, str.28)

Karşımızdaki kömürcü hırsto, **siyah sürmeli kırmızı gözleri**yle sokağa fırladı. (s.31, str.34)

Yusyuvarlak, bembeyaz bir bulut... (s.32, str.9)

Bakkal Niko ismindeki tahsili acayip adam, karısı Evdoksiya, Polis Hasan Efendi; podösüet ayakkabılı, **saçları parlak bir delikanlı** geçirdi. (s.32, str.35)

Yorgiya'yı sarhoş olduğum bir gece, **evvelce tanıdığım bir kız** tanıttı. (s.33, str.3)

O sıralarda yazmış olduğum şu hikâyelerimi dinlemek lütfunda bulunursanız...(s.33, str.17)

Sonra, bir dananın kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını bir adamın köy havaları söylediğini; **güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın** düğünlerini görürdü. (s.34, str.18)

Böyle bir çiftliğe çocukluğunda çok mu davetliydi? (s.34, str.19)

Şimdi **kasabadaki küçücük evlerinde** tavukları, piliçleri, bir pencere önünde uzun uzun seyretmekten hoşlanmaz olmuştu. (s.34, str.22)

Böyle bir dükkân onun akrabalarından birinindi galiba... (s.35, str.12)

Ama **şairane bir şekilde** hatırladı: (s.35, str.14)

Ovaya nazır kütüphaneli, çini sobalı, üç tarafı cam kapılı bir odada oturur, sabah sis içindeki ovaya karşı yazı yazardı. (s.35, str.15)

Ama şose başı bakkal dükkânı öylesine unutmuştu ki, hayatının bir devresinde **uyumadan evvel gördüğü bu kötü rüyayı** hatırlamamak çok ister, hatırlamaz da... (s.35, str.22)

Bir gün **onun tarafından gelen bir iftiraya** uğradı. (s.36, str.4)

Arkadaşı **bir yazılı imtihanda**, dizindeki kitaba baka baka yazarken, hocanın şüphelenip kendi taraflarına geldiği bir sırada kitabı onun dizlerine kaydırıvermişti. (s.36, str.4)

İstanbul'un **tenha bir semtinde**, üç kestane ağıcının ortasında, bir kahve hatırlıyordu. (s.36, str.4)

Güzel haşarı bir çırak, cıyak cıyak bağırdı. (s.36, str.19)

Vermedim İdris, demiş, sonra gözlerini **o kiralık kahveye** çevirerek ilave etmişti. (s.36, str.33)

Bir fakir ailenin küçük bir çocuğu tanırım. (s.37, str.31)

Bir fakir ailenin **küçük bir çocuğu** tanırım. (s.37, str.31)

Bir zengin çocuğu tanıdım. (s.37, str.36)

Tertemiz bir şehirde, asfalt caddeler üstünde, dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan, muazzam eğlenceli bir şehirde seninle yaşamak istiyorum. (s.38, str.2)

Tertemiz bir şehirde, asfalt caddeler üstünde, dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan, **muazzam eğlenceli bir şehirde** seninle yaşamak istiyorum. (s.38, str.4)

Büyük kahvelerde çay içiyor, temiz lokantalarda kolalı peşkirlerle yemek yiyor, latif rayihali şaraplar içiyor, **tertemiz bir yatakta** seni kollarımın arasına alıyor. (s.38, str.7)

... fakirin kayıtsız, serseri olduğu bir şehirde; işin kötüsü sensiz, **oldukça kirli bir yatakta** uyanıyorum. (s.38, str.14)

Gözüküyor, gözüküyor ama, bu pek, **pek büyük bir hulya** değil... (s.38, str.21)

Bu büyük bir hulya değil... (s.38, str.23)

Yetmiş seksen liralık bir memuriyet, bir ev, bir karı... (s.38, str.24)

Yalnız hayatımda şu ehemmiyeti var ki **bir peşin duygu**... (s.38, str.25)

Otuz beş yaşına kadar hiçbir kadın macerası geçirmemiş, aşkla dolu bir adamın, cebinde parası varsa, yapacağı şey ne olabilir? (s.38, str.34)

...uzaktaymışım, yorgunmuşum, **bir sarı ışığa düşmüş bir muşamba perde** görmüşüm tesirini verirdi. (s.40, str.5)

...insana, **kadın tabiatlı bir erkek** intibai veren İstapan, cümbüşünden çıkan bozuk havaların bendeki tesirine bakardı. (s.40, str.9)

...insana, kadın tabiatlı bir erkek intibai veren İstapan, **cümbüşünden çıkan bozuk havaların** bendeki tesirine bakardı. (s.40, str.10)

...**her zaman yağmurdan ıslanmış sarı saçlarıyla** küçücük rakı kadehimi doldurmakla uğraşırdı. (s.40, str.13)

Karısı **pek esmer bir kadındı**. (s.40, str.15)

...kendilerinin ise karidesçinin malı oldukları halde, beni de **iyi bir kitaracı** diye sevdiklerini söylerlerdi. (s.40, str.3)

... erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesi, ne de Sofiya'nın **şimdi masanın altında kalmış dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları** karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. (s.41, str.11)

Onun rengine siklamen dediği bu tatlı kırmızı, yine onun süveter dediği hırkanın içinde, onu yeni zamanlara, hayır zamansız bir yeni insan dünyasına bürünmüş, etrafta ... (s.41, str.14)

Onun rengine siklamen dediği bu tatlı kırmızı, yine onun süveter dediği hırkanın içinde, onu yeni zamanlara, **hayır zamansız bir yeni insan dünyasına** bürünmüş, etrafta ... (s.41, str.15)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıkcık saç, kaloriferli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası...(s.41, str.27)

Sokakta kalmış bir kedi, **çıplak bacaklı bir çocuk**, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıkcık saç, kaloriferli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası...(s.41, str.27)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, **bir sefil, bir beyaz ense**, bir kıvrıkcık saç, kaloriferli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası...(s.41, str.28)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, **bir kıvrıkcık saç**, kaloriferli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası...(s.41, str.28)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıkcık saç, **kaloriferli, bol ışıklı bir oda**, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası...(s.41, str.29)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıkcık saç, kaloriferli, bol ışıklı bir oda, **güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası**...(s.41, str.29)

İsteyan, diye haykırırdım, bana **eski bir hava** çal! (s.42, str.6)

İsteyan, bana, **daha yaşı kırkı henüz aşmış kötü bestekârların, modası gelip geçmiş şarkılarını**, gözlerini süzerek, benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini yahut verilip verilmeyeceğini düşünen beyaz ve masum alnıyla, gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadım bir şekilde bakarak çalardı. (s.42, str.7)

İsteyan, bana, daha yaşı kırkı henüz aşmış kötü bestekârların, modası gelip geçmiş şarkılarını, gözlerini süzerek, **benim ona vereceğim iki liranın** bir an evvel verilmesini, yahut verilip verilmeyeceğini düşünen beyaz ve masum alnıyla, gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadım bir şekilde bakarak çalardı. (s.42, str.9)

Onun evinin küçük odasından **bir başka ev damının çinkosuna** yine yağmurlar damlıyordu. (s.42, str.14)

Arkadaş, senin **şu iki kadeh rakın**, iki liran olmasa da yine gelirdim. (s.43, str.26)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam, **karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın**, bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım. (s.44, str.8)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam, karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın, **bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza** neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım. (s.44, str.9)

Bu adam çarşambaları elinde çıkınlar, rakılarıyla, başka günler başka çıkınlarla, **garip bir sessizlik** içinde yalnız fısıltılar, ince ıslık gibi sesler çıkarılan bu odaya gelirdi. (s.44, str.13)

Bu adam çarşambaları elinde çıkınlar, rakılarıyla, başka günler başka çıkınlarla, garip bir sessizlik içinde yalnız fısıltılar, **ince ıslık gibi sesler çıkarılan bu odaya** gelirdi. (s.44, str.14)

On bir yaşındaki, her şeye katlanmış, **büyük, altları çürük sarı gözleri**, rengi hastalıklı yüzü; ufak, çirkin, adi elleri, yenmiş tırnaklarıyla, yanından uzaklaştırılmak istenilen sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44, str.36)

On bir yaşındaki, her şeye katlanmış, büyük, altları çürük sarı gözleri, rengi hastalıklı yüzü; **ufak, çirkin, adi elleri**, yenmiş tırnaklarıyla, yanından uzaklaştırılmak istenilen sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44, str.36)

...sokulsa, bakılmamış, **aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle**, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşıımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46, str.7)

...sokulsa, bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, **bir küçük muvaffak heykel haliyle** karşıımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46, str.9)

Onda bir koku mu, bir arzusuzluk mu desem, yoksa **korkunç bir genç kız çekingenliği** mi başlar desem, bir şeyler başlardı. (s.46, str.17)

Karidesçinin evi **iç içe iki odadan** ibaretti. (s.46, str.36)

Yerden **üstünde iğneleri muntazam dizili kağıttan bir pembe iğnedanlığı** kaldırırken, duvara asılı pırl pırl bir terazi gözüme çarpıyor. (s.47, str.10)

Yerden üstünde iğneleri muntazam dizili kağıttan bir pembe iğnedanlığı kaldırırken, **duvara asılı pırl pırl bir terazi** gözüme çarpıyor. (s.47, str.11)

Elimdeki iğnedanlığı **iki satırlı bir etajerin** alt gözüne bırakıyorum. (s.47, str.12)

Altı dizgini azıya almış bir kızağın içinde **kara sakallı kürklü bir adamla** posbıyıklı, hareketsiz, atların bu gidişi kendisine vız gelen bir arabacı...(s.48, str.5)

Altı dizgini azıya almış bir kızağın içinde **kara sakallı kürklü bir adamla** **posbıyıklı, hareketsiz, atların bu gidişi kendisine vız gelen bir arabacı...**(s.48, str.6)

Sırtında **beyaz bir kürk** var, atların yanı başında koşan bir köpek, bu koşan kızağa göre hareketsiz, adeta durmuş halde...(s.48, str.7)

Esrar kokusunu hatırlatan güzel bir kokuya karışmış, gözleri benden çok uzakta, saçlarında kırmızı mendil sarılı kız kimdir? (s.48, str.18)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, **uzak bir semtten** uzak evime dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50, str.25)

Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları yürür; berber çıraklarının arkasına da **burma bıyıklı bir Arnavut** takılır. (s.51, str.10)

Gülizar **bir ufacık delikanlının** emprimesini çekmesine sinirlenmiş: (s.52, str.15)

Şöyle bir pasaj vardı: (s.53, str.22)

Sonra bir aralık karakola **ensesi dümdüz tıraşlı, kumral saçlı, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, bir delikanlı** getirdiler. (s.53, str.29-30)

Küçük, çirkin, münasebetsiz bir yüzü vardır. (s.54, str.15)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında **kolalı, yarım yazlık bir gömlek**, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de suni ipekten bir kazakla görürsünüz. (s.54, str.34)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık bir gömlek, onun üstünde **rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de suni ipekten bir kazakla** görürsünüz. (s.54, str.35)

Bir hafta sonra **bir lacivert elbiseyle** mahalleye damlar. (s.54, str.36)

O akşam yaptığı **mühim bir şey** değildi. (s.55, str.2)

O zamana kadar ayakta duran, Filim Hayri'yi getirmiş olan İstanbul çocuğu **açıkgöz bir bekçi**: (s.55, str.18)

Çok iyi bir kadındır. (s.55, str.24)

Sizin **bizzat şahit olduğunuz bir hakiki vaka** olduğunu tahmin ediyorum. (s.55, str.34)

Burası **üç katlı bir birahaneydi.** (s.56, str.14)

Buranın garsonu **elli yaşlarında, babacan, tatlı bir adamdı.** (s.56, str.16)

Gelen kızlardan birisi, **donuk beyaz yüzlü, çok genç çehreli, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı.** (s.56, str.20)

Bu hikâye tamamen uydurmadır ama **böyle bir şey** sevgilim hakkında pekâlâ varitti. (s.57, str.34)

İşte 1942 senesinin 21 Haziran'ım gece yarısından sonra saat üç buçukta **uyanık, beyaz şimşeklerin çıktığı, yağmurlu bir gecenin** sana tebliği: (s.58, str.3)

Ortalıkta güneş olmadığı, hava yine bulutlu olduğu halde, **tatlı bir aydınlık** vardı. (s.58, str.6)

Adeta mesut dolaşırken **bir genç kız** gözüme ilişti... (s.58, str.16)

Bu filmin mevzuunda yalnız iyilikler, kahramanlıklar, **küçük temiz maceralar** vardı. (s.59, str.7)

Karanlık bir sokak geçtik. (s.60, str.37)

Kitaracı **garip bir ıslık** çaldı. (s.61, str.1)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir uğruna ölünecek insan çağırır gibi; **iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık...** (s.61, str.3)

Kızla beraber yürüdük, **küçük bir eve** girdik. (s.61, str.16)

Paytak bacaklı, esmer bir kadın bir odaya bizi tıktı. (s.61, str.18)

Sıcak öğleüstlerinde, içeride, adeta **yine dondurmалardan serinlemiş gibi bir havası bulunan bu pastaneye** akşamüstleri, avukat, doktor, mütekait, sefir, şair, muharrir, kalantor tüccar, işadamı girdiğini görürsünüz. (s.62, str.2)

Camekânlarında **şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane**, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62, str.14)

Akşamın saat dokuzuna doğru pek tenhalaşan bu pastanede artık, **meçhul birkaç insan** vardır. (s.62, str.20)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, **gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu**, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla birkaç dakika için gelip birleşirler. (s.63, str.1)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek **parlak siyah saçlı kadınla** birkaç dakika için gelip birleşirler. (s.63, str.2)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, parıl parıl yanan buzdolaplarının, **kırmızı kadife sandalyelerin**, büyük aynaların, zarif pasta kutusu kapaklarının arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s.63, str.10)

Korkunç bir uğultu vardır. (s.63, str.13)

İşte bir masa, iki erkek, **iki güzel kadın...** (s.63, str.15)

Bir başka grup onlar çıkarken itişe kakışa içeriye girer. (s.64, str.25)

Bir masada **şaşı bir kadın**, iki çirkin arkadaşıyla oturuyor. (s.64, str.27)

Bir masada şaşı bir kadın, **iki çirkin arkadaşıyla** oturuyor. (s.64, str.27)

Yanlarında **çok genç, çok güzel bir kız...** (s.64, str.28)

Şık bir genç içeriye giriyor. (s.64, str.29)

Suratında, geçirdiği kötü gecelerin şişi, **dişleri çürük, korkunç kanlı gözlü bir adam** içeriye girdi. (s.64, str.34)

Nehirde bir kayak, **bir timsaha ateş eden koloniyal şapkalı bir Avrupalı herif...** (s.65, str.30)

Ayrı küçük odadaki kanepe, insana hüznün veriyor... (s.65, str.31)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde **bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci**, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65, str.34)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, **şaha kalkmış beyaz bir atın** üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65, str.35)

Duvarda **durmuş bir saat...** (s.66, str.1)

Belki de **bir genç kızın** mahcupluğunu, sevmek hissini kaybettiği saat bu saattir. (s.66, str.2)

Göğsünün kılları, yüzünün şekli, **güzel bir külhanbey** gençlikten bahsediyor. (s.66, str.6)

Griler giymiş, mahcup, çekingen, ayaklarında podösüet ayakkabılar, saç itina ile taralı bir şoför... (s.66, str.8)

Baktım, **müşteri bulamamış çirkin kadınlarla**, tecrübe edilmiş aksi kadınlar şimdi sokağa dağılıyor. (s.66, str.33)

Baktım, müşteri bulamamış çirkin kadınlarla, **tecrübe edilmiş aksi kadınlar** şimdi sokağa dağılıyor. (s.66, str.34)

Sefil komisyonculara ev bulmaları için para vaat eden bir adam sokağın ortasında haykırıyor: (s.66, str.36)

Bütün paralarını sağ avucuna sıkıştırılmış bir adam haykırmakta: (s.67, str.3)

Çok genç, iyi yüzlü bir kadını da ben evime götürdüm. (s.67, str.6)

Yüzünü **bol soğuk su** ile yıkamıştı. (s.67, str.12)

Benim o maviye çalan ışığın altında **bu siyah saçlı, esmer mahluku** adeta sevdim. (s.67, str.13)

Yakın bir masaya mahzun çöktüm. (s.67, str.31)

Akşamları **bu korkunç pastaneye** düşerdim. (s.68, str.4)

Oraya; şık giyinmiş haraççılar, **kadın parasıyla geçinen güzel çocuklar**, kendilerinden pek ufak gençlere âşık zavallı fahişeler, eroin sarhoşları, zenginler, gömleği bile olmayan bopstil gençler, bazen ressam, şairler, yalnız o akşam için bir kadın beğenmeye gelmiş, çekingen insanlar gelirdi. (s.68, str.6)

Oraya; şık giyinmiş haraççılar, kadın parasıyla geçinen güzel çocuklar, **kendilerinden pek ufak gençlere âşık zavallı fahişeler**, eroin sarhoşları, zenginler, gömleği bile olmayan bopstil gençler, bazen ressam, şairler, yalnız o akşam için bir kadın beğenmeye gelmiş, çekingen insanlar gelirdi. (s.68, str.6)

Oraya; şık giyinmiş haraççılar, kadın parasıyla geçinen güzel çocuklar, kendilerinden pek ufak gençlere âşık zavallı fahişeler, eroin sarhoşları, zenginler, gömleği bile olmayan bopstil gençler, bazen ressam, şairler, **yalnız o akşam için bir kadın beğenmeye gelmiş, çekingen insanlar** gelirdi. (s.68, str.9)

Biri çekik kara gözleri, biraz ağır endamı, çok şekerli yemekten çürüyüp de sonra altınla doldurulmuş çok bozuk dişleriyle bile güzeldir. (s.69, str.1)

Biri çekik kara gözleri, biraz ağır endamı, **çok şekerli yemekten çürüyüp de sonra altınla doldurulmuş çok bozuk dişleriyle** bile güzeldir. (s.69, str.2)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda **korkunç bir ihtiyarlığın** kara haberini de beraber verir. (s.69, str.5)

Fakat Katina, ne **o eski güzelliği**, ne de haberci ihtiyarlık manasına ehemmiyet verecek insan değildir. (s.69, str.6)

Katina ile beraberken içime **perde perde bir sessizlik**, bir baygın tat yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt bir hal ondan bana da geçerdi. (s.69, str.9)

Katina ile beraberken içime perde perde bir sessizlik, **bir baygın tat** yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt bir hal ondan bana da geçerdi. (s.69, str.9)

Katina ile beraberken içime perde perde bir sessizlik, bir baygın tat yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken **dünyaya ait lakayt bir hal** ondan bana da geçerdi. (s.69, str.10)

Sonra birdenbire Katina'nın **arzulu, ufak, çekik gözlerine** şehvetli bir sabitlik otururdu. (s.69, str.13)

Sonra birdenbire Katina'nın arzulu, ufak, çekik gözlerine **şehvetli bir sabitlik** otururdu. (s.69, str.13)

İnsana o zaman **müthiş bir arzu** gelir; hatta Katina da böyle bir arzu duyardı. (s.69, str.16)

İnsana o zaman müthiş bir arzu gelir; hatta Katina da **böyle bir arzu** duyardı. (s.69, str.16)

Katina'nın elbiselerinde **insanı çocuk gibi sevindiren, bir pasta kokusu** hiç eksik olmazdı. (s.70, str.1)

Hiçbir şeyi üstüne yakıştırmadığının farkına vardığı için, süslendiğinin ertesi gün, yine o **irmik kokulu nefli bluzuyla** vanilya kokulu gri etekliğini giyerdi. (s.70, str.9)

Hiçbir şeyi üstüne yakıştırmadığının farkına vardığı için, süslendiğinin ertesi gün, yine o irmik kokulu nefli bluzuyla **vanilya kokulu gri etekliğini** giyerdi. (s.70, str.10)

Onu pastanenin imal dairesinin küçük penceresinde, başında beyaz kukuleta, üstünde **kirli olduğu bence muhakkak bir beyaz önlükle** caddeden gördüğüm zaman,

parmaklarımla işaret eder, "Saat sekizde" derdim. Neden İngilizce "Yes" dediğini merak eder, sorayım der, soramazdım. (s.70, str.12)

Katina bir gün bile, **bu benim açtığım bahisten** sıkılmadı. (s.70, str.19)

Her akşam benimle yahut başka bir adamla, bazen patronu ile buluşmasına rağmen Katina, bizim üçümüze de değil, **bir genç kıza** âşıktı. (s.70, str.23)

Katina'nın gözlerine **bu koyu, ağır, biraz esrarengiz mananın** neden çöreklenip oturduğunu bu havadisi öğrenir öğrenmez anladım. (s.70, str.24)

Bende **tuhaf bir değişiklik** oldu. (s.70, str.26)

Bu **bir başka, canlı, manalı insandı**. (s.70, str.35)

Hatta üstünde belki de **yanındaki kızdan geçmiş bir pudra kokusu** vardı. (s.70, str.36)

Öteki genç kız, Eleni, ceylan gibi ürkek, latifti. (s.70, str.37)

Yanağının derisi uçuk ama yine de **tatlı bir al renk**teydi. (s.71, str.1)

Katina'nın dostunun **ince uzun bacaklarıyla** Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibiydiler. (s.71, str.3)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın **biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları** gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibiydiler. (s.71, str.3)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, **fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir dünyaya** doğru koşar gibiydiler. (s.71, str.4)

Katina başına **bir kırmızı kurdele** bağladı. (s.71, str.15)

Onda **tuhaf bir değişiklik** oldu. (s.71, str.17)

O, ya bir roman sayfasından aşırılmış yahut da **ihtiyar bir matmazelin** arkasından hayal edilmiş eşyalar arasında bir tanesi, pek hoşuma giderdi, demiştim. (s.71, str.12)

Her ikisinin üzerinde de **bir sakallı insan resmi** vardı. (s.71, str.17)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, **Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun** iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s.71, str.20)

Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın **ıslak, buharlı, mavi yüzünden** insana bakıyordu. (s.71, str.23)

Ben Matmazel Todori'ye fal baktırmak için değil, odasının **bu bir eski zaman kurtizanı kokan havası** için giderdim. (s.73, str.19)

Böyle bir yağmurlu günde taşınmıştı. (s.73, str.27)

Leğenin içine **korkunç, buz gibi, berrak bir su** düşerdi. (s.73, str.35)

O balolar görmüş eşya ürperirdi. (s.73, str.35)

Aynadan, mavi bulanık aynadan, **kara bıyıklı, güzel bir delikanlı hayali** geçer gibi olurdu. (s.73, str.37)

Kediler, köpekler, yağmur, çamur, küçük, öpülmüş kızlar bir fenerin aydınlığından birdenbire **kapkaranlık bir sokağa** dalarlardı. (s.74, str.7)

Yağmurda ıslanmış bir kadının sarı ondüleli saçları, bana, karanlık, mangallı, leğen, ibrik, bir karyoladan ibaret bir oda düşündürürdü. (s.74, str.9)

Yağmurda ıslanmış bir kadının **sarı ondüleli saçları**, bana, karanlık, mangallı, leğen, ibrik, bir karyoladan ibaret bir oda düşündürürdü. (s.74, str.9)

Yağmurda ıslanmış bir kadının sarı ondüleli saçları, bana, **karanlık, mangallı, leğen, ibrik, bir karyoladan ibaret bir oda** düşündürürdü. (s.74, str.10)

İhtiyar bir Rum karısı haç çıkardı. (s.75, str.1)

Bir aralık **bu yeni keşifle** kurtulduğumu sandım. (s.75, str.29)

Orada **sevgilime göndermediğim iki mektup** yazdım. (s.75, str.32)

Bunu söylemek **güzel bir şey** değil, değil ama galiba samimi. (s.77, str.5)

Hem zeki, hem temiz bir adamın, derdim. (s.78, str.23)

Mühim bir şey değildi. (s.78, str.30)

Yazmanın çok **enstantane bir düşünce** olduğunu biliyorum. (s.79, str.3)

Çırılçıplak, mücerrette, **insana güzel gibi gelen, foyasını ancak gözle görülür şeklin içinde belli eden bir âlemedirler.** (s.79, str.15)

Yazı yazmak da **fizik bir yorgunluk** veriyor. (s.79, str.18)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, **altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek...** (s.80, str.13-14)

Faraza biraz iyi dans etseydim, kravatımı iyi bağlasaydım, seninle tanıştığım gün sırtımda **müthiş bir elbisem** olsaydı!.. (s.81, str.20)

Sonradan ne kadar düzelsem, **o kötü hayali** gözlerinden silemedim. (s.81, str.23)

Memleketim **yeni zelzele görmüş bir memleket.** (s.81, str.28)

Hâlbuki **pek güzel bir çocuktu.** (s.83, str.6)

Ramazanın 23'üncü günü yine **müthiş bir zelzele** olacakmış, diye çıkarmışlar. (s.83, str.12)

Bir şişman bayan, bir otomobil lastiğini boynuna geçirmiş, caddeden geçiyor. (s.83, str.30)

Tanıdığı bir adamcağız da. (s.83, str.31)

Ben **bir iki odalı bir ev,** tavuklar, bir mektep hocalığı düşünmüştüm. (s.83, str.9)

Biraz daha **şu aptal adamlar**la meyhane, sinema, plaj dolaşaydım. (s.84, str.13)

Çam direği kurda karşı, herhalde **o güzel kokusu,** reçinesi ile mukavemet ediyor olmalı. (s.85, str.19)

Sana **tuhaf bir şey** anlatacağım! (s.85, str.29)

Bir de baktım, bizim **eski bir mektep arkadaşı.** (s.85, str.33)

Gayet soğuk bir selam verince durakladım. (s.86, str.2)

Bilhassa memleketin çocuklarının gözlerinde **tatlı bir saffet,** bir merhamet, bir safiyet vardır ki, değme büyük şehirlerin çocuklarında bunlar yoktur. (s.86, str.23)

Bilhassa memleketin çocuklarının gözlerinde tatlı bir saffet, bir merhamet, bir safiyet vardır ki, **değme büyük şehirlerin çocuklarında** bunlar yoktur. (s.86, str.24)

Birçoklarının bilâhare **bu güzel buseler** alıp verecek olan dudaklarının kenarlarında, san, sulu, geceleri korkmaktan olduğunu sandığım uçuklar gördüm. (s.86, str.30)

Sıtmadan söz açılmışken memleketteki münevver kısmının ileri gelenlerinden olan doktorlardan da **küçük bir havadis** vereyim: (s.86, str.2)

Geçenlerde **bir büyük zat,** burayı ziyaretlerinde, doktorlara sormuş: (s.87, str.2)

İklimin insanlara bağışladığı bu muhteşem lütfâ karşı büyük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda yeni elbiselerini giymiş, **parlak düğmeli bir hademeyi** çağırarak: (s.87, str.2)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, **yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu** arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için köyden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.26)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, **bu cahil köylü çocuğunun** kinin almak için köyden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.27)

Belki üç dört tane fakir feda edilip zeytinyağı alamamış ama, birçok hali vakti yerinde olanlar da **bu korkunç ve çirkin yağmaya** karışmamış. (s.87, str.27)

Ona gittiğim yerden **bir küçük kart** göndermiştim. (s.89, str.2)

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, **sinemada yanına oturduğum bir çocuk**, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu, ...(s.89, str.18)

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, **parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar**, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu, (s.89, str.19)

Geniş alınlı, kırmızıya çalar kahverengi saçlı, altın dişli tuhaf bir delikanlı gülümsedi. (s.90, str.11)

Ege Denizi kıyısında bir kaza, deniz üstünde bir kahve, **keyifli olduğu zaman poyrazdan keskin çığlıklar atan bir çırak**, abus, tıraşı uzamış, gözkapakları düşük bir kahveci düşünüyorum. (s.90, str.2)

Ege Denizi kıyısında bir kaza, deniz üstünde bir kahve, keyifli olduğu zaman poyrazdan keskin çığlıklar atan bir çırak, abus, tıraşı uzamış, **gözkapakları düşük bir kahveci** düşünüyorum. (s.90, str.3)

Ege Denizi kıyısında bir kaza, deniz üstünde bir kahve, keyifli olduğu zaman poyrazdan keskin çığlıklar atan bir çırak, abus, tıraşı uzamış, **gözkapakları düşük bir kahveci** düşünüyorum. (s.91, str.3)

İki yanımda **benden biraz yaşlı iki adam** oturmuş. (s.91, str.12)

Sağ yanımdaki adamın **uslu, terbiyeli bir oğlu** olmalı. (s.91, str.16)

Sabahın o ölesiye krizini geçiren kanepedeki adam, sinemadaki çocuk, cıgara isteyen, öteki, sonra **şu benim yanımdaki iki ihtiyardır**. (s.91, str.19)

Kötü, **büsbütün yorucu bir uyku** uyudum. (s.91, str.27)

Küçük bir vapura bindim. (s.91, str.32)

Fasulye piyazı tabağı, **beyaz, sarı, kırmızı ve yeşil bir çiçek** gibi mermer masada. (s.92, str.32)

Öteki masada **iki işçi çocuk**, ne güzel yemek yiyorlardı. (s.92, str.5)

Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, **başörtülü tüy gibi hafif bir kadını** görür gibi oldum... (s.92, str.9)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92, str.10)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla **beyaz ve pembe ağızlarına**, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92, str.10)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, **-zayıf kuru vücutlarının** ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92, str.10)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92, str.11)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda **bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin** bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92, str.12)

Ah, **bu küçük hayalimi** bir hakikat edebilsem. (s.92, str.19)

Yanımda köpeğim olsa, **kuyruksuz, keneli, miskin bir köpeğim...** (s.92, str.20)

Köpekli adamın evi ise yalı boyunda **garip bir manzara** arz eder! (s.92, str.26)

O merak ede dursun ben, Boğaziçi'nde, olmazsa Ege Denizi kıyısında **saçı sakalı birbirine karışmış, asık suratlı, kötü huylu, geçimsiz bir kahveci** bulunabileceğini düşünürüm. (s.92, str.33)

Çırağından ve köpeğinden başka herkese, her hayvana homurdanan bir kahveci. (s.93, str.1)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. (s.93, str.2-3)

1 Nisan 1943 **harikulade güzel bir gündü.** (s.94, str.1)

Gökte **bütün kışlarından yıkanmış bir mavilik,** hem çok uzakta, hem de ta içimizde, elimizde avucumuzda gibi idi. (s.94, str.2)

Bana **böyle bir kahve** ve böyle köpeği ve çırağı ile haşır neşir bir adam, bir kahveci görürseniz haber verin. (s.93, str.4)

Bana böyle bir kahve ve **böyle köpeği** ve çırağı ile haşır neşir bir adam, bir kahveci görürseniz haber verin. (s.93, str.5)

Yine bir aralık ben bile güzelmişim gibi **bir küçük orospu** bana güldü. (s.94, str.9)

İşte **böyle güzel bir günde** Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sari hastalık vardır,.. (s.94, str.12)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin **küçük, minnacık evlere** hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "Sari hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s.94, str.12)

Sırtımı, **bir meçhul ağaca** vererek sevgilimin evini seyrettim. (s.94, str.16)

Birtakım koyu yeşil vahşi otlar, belki de onun adım attığı yerde, kafalarını kaldırmışlardı. (s.94, str.18)

Adeta barakamsı evin alçacık penceresinde **bir ihtiyar kadın hayaleti** vardı. (s.94, str.20)

Erik ağacı, sen **esmer bir kız** mısın? (s.94, str.24)

Erik ağacı, **bir tatlı nefes** gibi esen rüzgârın içinde çok az hareketli, bana hiçbir şey söylemiyordu. (s.95, str.8)

Fakat bir gece yarısı içine **sıcak bir su** dolarmış... (s.95, str.25)

Yataktan şarkılarla fırlayıp, tepesine bir haziran içinde binecek, erik ağacının onun için, hususi, **yerin dibinden çektiği bir ekşi lezzeti** tadacaktır. (s.95, str.30)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda **küçük bir kulübenin** bahçesindeki, dalları evin siyah damını gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. (s.95, str.33)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, **dalları evin siyah damını gören bir erik ağacı**, benim en iyi dostumdur. (s.95, str.33)

Şu adam da vaktiyle **Ahmet Bey'den bin defa daha zengin, daha hulyalı bir adamdı**. (s.98, str.17)

Yeni bir hayat kurulamaz. (s.98, str.20)

Yine **o fakir mahalleler** upuzun uzadıktan sonra, yine aynı güzel bacaklı kızlar iffetlerini satılığa çıkarmaya mahkûm olduktan sonra... (s.98, str.30)

Mehmet Bey'in bir **ihtiyar bir ahbabı** bu kadını pek iyi tanıyor. (s.99, str.6)

Yaman bir kadınmiş para da yapmış sevgilisine yedirmiş, sonra düşmüş, düşmüş, sonunda da ölmüş... (s.99, str.6)

Yorgiya'nın anası olan o ihtiyarın kızı, **bir eski cadaloz** elinde ümitle büyütülmüş... (s.99, str.9)

1.3.ÖZEL AD ÖBEKLERİ

Özel ad öbekleri birden çok adın, özel bir varlık ya da kavramı karşılamak üzere birleşerek kalıplaşması ile oluşur. Bu öbek artık özel bir varlığa ad olur (Kahraman:2005:155).

Con Peyn Beyle Amerika'da, hadi konuşulur diyelim diyelim,fakat İstanbul'da ne konuşulur bu adamla yahu? (s.15, str.28)

Dilimde şimdiye kadar duyamadığım tatlar duyar, gözümde, bilemediğim bir insanlık rüyası bir **Walt Disney** filminin renkleri uçuşmaya başlardı. (s.46, str.29)

1.4.SAN ÖBEKLERİ

San öbekleri, bir kişi adıyla bir unvan adının birleşmesi ile oluşmuştur.

Bundan öte **Yani Efendi**'nin hayat hikâyesi de zıncı diye duruyor, öteye geçemiyordum. (s.15,str.1)

Yani Efendi ile uğraştığım bu sıralarda herkesin merakını çeken bu herkesin içinde evvelce ben de dahil olup da sonradan çıktığım, köpekli adamı göremiyordum. (s.15,str.7)

Yani Efendi, merakımı sardı. (s.15,str.20)

Yani Efendi'nin oğluyla ahbablığımız beş gün ya sürdü, ya sürmedi. (s.15,str.22)

Con Peyn Bey'le Amerika'da, hadi konuşulur diyelim; fakat İstanbul'da ne konuşulur bu adamla yahu? (s.15,str.28)

Yani Efendi'nin hayatını yazmakta vazgeçip bu sefer yeniden köpekli adamın peşine düşmeye başladım. (s.15,str.31)

Ahmet Efendi de fena çocuk değil ha! (s.17,str.7)

Çok defa kendini dinleyecek biri bulunmazsa; sessiz dedikodudan hoşlanmaz, değil birisine bir şey ısmarlamak, kendisini bir günde bir kahve içmek nasip olmayan, Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye, yahut da Zafiri gibi sessiz, dedikodudan hoşlanmayan biletçilikten mütekait **Zeynel Efendi**'ye de böyle şeyler anlattığımı gördüm. (s.17,str.22)

Vangelistra kilisesi'nin çan kulesi görünür, bakkal Niko ismindeki tahsili acayip adam, karısı Evdoksiya, Polis **Hasan Efendi**; podösüet ayakkabılı, saçları parlak bir delikanlı geçirdi. (s.32,str.34)

Mamaka, **Ahmet Bey** geldi. (s.45,str.8)

Sotiri, "başka eksik var mı **Ahmet Bey**?"derdi. (s.45,str.18)

Ahmet Bey yine melale düştü. (s.61,str.29)

İşte o zaman **Ahmet Usta**: (s.85,str.16)

Kendi kendime bazen "**Mehmet Bey**" isminde bir arkadaş buluyor, işin hakikatini ona söyletmeye çalışıyorum. (s.96,str.6)

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, Mehmet Bey'in Ahmet Bey hakkında bildikleri, Ahmet Bey'in merakı, tecessüsü, bu hikâyeye başka bir hava vereceğini sanıyorum. (s.97,str.1)

Ahmet Bey'in arkadaşı **Mehmet Bey**'e anlattıkları, Mehmet Bey'in Ahmet Bey hakkında bildikleri, Ahmet Bey'in merakı, tecessüsü, bu hikâyeye başka bir hava vereceğini sanıyorum. (s.97,str.1)

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, **Mehmet Bey**'in Ahmet Bey hakkında bildikleri, Ahmet Bey'in merakı, tecessüsü, bu hikâyeye başka bir hava vereceğini sanıyorum. (s.97,str.2)

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, Mehmet Bey'in **Ahmet Bey** hakkında bildikleri, Ahmet Bey'in merakı, tecessüsü, bu hikâyeye başka bir hava vereceğini sanıyorum. (s.97,str.2)

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, Mehmet Bey'in Ahmet Bey hakkında bildikleri, **Ahmet Bey**'in merakı, tecessüsü, bu hikâyeye başka bir hava vereceğini sanıyorum. (s.97,str.2)

Mehmet Bey, Ahmet Bey hakkında tarafsız değildir. (s.97,str.4)

Mehmet Bey, **Ahmet Bey** hakkında tarafsız değildir. (s.97,str.4)

Düşünceleri, tahlilleri, **Ahmet Bey**'i bitaraf bir gözle göremez. (s.97,str.5)

Biz de **Ahmet Bey** hakkındaki görüşlerinden, düşünüşlerinden vazgeçip, karidesçinin evi hakkında olsun, Yorgiya'nın mahallesini görüş noktasında olsun, Yorgiya ve mensup olduğu muhit için olsun, yine bitaraf kalamamakla beraber sessiz -hadi kelimesi yanlış ama öyle diyelim- hissiz, daha doğrusu edebiyatsız olacağını sanıyorum. (s.97,str.6)

Mehmet Bey, bu hikâyenin içine bir kahraman gibi girmiş değildir. (s.97,str.12)

Mehmet Bey'in müşahedelerini, bir muharrir görüşüne de benzetemeyiz. (s.97,str.13)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar... (s.97,str.14)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da

Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar...(s.97,str.16)

Ahmet Bey'de yatağa yattığı zaman içine düştüğü kuyunun Mehmet Bey'e göre olan karanlık âlemini düşünüp seyrettiği olmuştu. (s.97,str.19)

Ahmet Bey'de yatağa yattığı zaman içine düştüğü kuyunun **Mehmet Bey**'e göre olan karanlık âlemini düşünüp seyrettiği olmuştu. (s.97,str.20)

Ama **Ahmet Bey** bu âlemin, katiyen Mehmet Bey'in gözlüğüyle gördüğü gibi olmadığını, çünkü kendisinin yaşadığını, fakat kendisinin daldığı şekilde bulunmadığını hissetmiştir. (s.97,str.21)

Ama Ahmet Bey bu âlemin, katiyen **Mehmet Bey**'in gözlüğüyle gördüğü gibi olmadığını, çünkü kendisinin yaşadığını, fakat kendisinin daldığı şekilde bulunmadığını hissetmiştir. (s.97,str.21)

Mehmet Bey arkadaşının âlemine tam bir alakasızlıkla bağlı olamaz. (s.98,str.1)

Mehmet Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen Ahmet Bey'in düşünceli, hulyalı âleminin de bir hakikati, dünyayı anlama, yaşama tarafı olmaması imkânı yoktur. (s.98,str.2)

Mehmet Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen **Ahmet Bey**'in düşünceli, hulyalı âleminin de bir hakikati, dünyayı anlama, yaşama tarafı olmaması imkânı yoktur. (s.98,str.3)

O zaman **Ahmet Bey**'e biraz hak veriyor gibi... (s.98,str.5)

Ahmet Bey'in ümitle, arzuyla yaptığı binalar, şehirler yıkılı yıkılıveriyor. (s.98,str.6)

Ahmet Bey'i birden berbat görmeye başlıyor. (s.98,str.7)

Her şey bitmiştir **Mehmet Bey**'e göre... (s.98,str.8)

Sonra **Ahmet Bey**'in hali ne olacak? (s.98,str.10)

Mehmet Bey'e nasihat etmiyor. (s.98,str.10)

Biliyor ki **Ahmet Bey** bu işin sonuna kadar gidecek. (s.98,str.11)

Fakat **Mehmet Bey**'in gördüklerinden ara sıra şüphe etse de yine apaçık gördüklerini de yazmadan geçemeyiz. (s.98,str.12)

Mehmet Bey'e göre Yorgiya Ahmet Bey'i sevmiyor, sevemez. (s.98,str.14)

Mehmet Bey'e göre Yorgiya **Ahmet Bey**'i sevmiyor, sevemez. (s.98,str.14)

Şu adam da vaktiyle **Ahmet Bey**'den bin defa daha zengin, daha hulyalı bir adamdı. (s.98,str.16)

O da **Ahmet Bey** gibi dünyasını bina etmek istiyordu. (s.98,str.18)

Ahmet Bey ne yapıyor? (s.98,str.32)

Mehmet Bey düşünüyordu. (s.98,str.33)

Acaba **Ahmet Bey** ne yapmak istiyordu? (s.98,str.33)

Ahmet Bey hiçbir şey yapmak istemiyordu. (s.98,str.34)

Mehmet Bey'in bir ihtiyar bir ahabı bu kadını pek iyi tanıyor. (s.99,str.5)

Mehmet Bey'i daha fazla söyletmeyeceğim. (s.99,str.22)

Ahmet Bey'in kendi arzuladığı âlemine ve hikâyelerine dönmemiz daha iyi olacak. (s.99,str.22)

1.5.AD FİİL ÖBEKLERİ

Fiillerden – mEk, -mE,-İş ekleri ile yapılan fiil adlarının kurdukları cümleciklerdir (Kahraman, 2005: 155)

Dedikodunun kıymetsiz bir şey olduğunu **ortaya sürmek** de doğru değil...(s.9, str.5)

O, aynaya baktığı zaman, **bu çizgilerin gülmekten** değil, güneşe bakmaktan olduğunu, köpeğine söylemiştir. (s.9, str.25)

O, aynaya baktığı zaman, bu çizgilerin gülmekten değil, **güneşe bakmaktan** olduğunu, köpeğine söylemiştir. (s.10, str.1)

Hem, ben ne zaman **böyle gülmek** istesem anamın bir sözü hatırıma gelir: (s.10, str.32)

Şöyle hani, insanlara **selam kabilinden bir gülümsemek** mecburiyeti vardır. (s.10, str.34)

Yoksa **monokl takmak** lazım gelecekti. (s.11, str.5)

...dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken müvezziin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ıslığından ilave ve tarh edilmiş bir başka **muhavereyi anlatmasına** imkân olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11, str.12)

Şimdi artık yazıcı sırlarımı açığa vurarak bana bir gazozu, bir cıgaraya mal olmuş kısımlardan **arta kalan tarafları da yazmaya** hazırlandığım için bir küçük mukaddeme yapacağım: (s.11, str.15)

Ben, Şu hikâyesimin devamınca **aynı hataları yapmaya** hazırlanıyorum, mazur görün!
(s.11, str.27)

Yalnız başına dolaşmasının bir sebebi vardır,.. (s.11, str.37)

Yoksa böyle küçük yerlerde o adamla kimse aşinalık etmez, rakı içmez, konuşmaz;
ilk günlerde **hakkında bir şeyler öğrenmek** için dostlar bulunabilir ama, sonra hepsi
çekilir, onu köpeğiyle yalnız bırakabilirler. (s.12, str.5)

...balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, **bu
adamin köpeği ile konuşması** memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu.
(s.12, str.19)

Bu adamın **köpekle konuşması** insanları sevdiği halde onlarla konuşmamasından,
hatta nasıl diyeyim, insanlarla ruhi alışverişinde onlara çok düşkünlüğünden,
insanları merak edip bir türlü öğrenememesinden... (s.12, str.25)

Bu adamın köpekle konuşması insanları sevdiği halde **onlarla konuşmamasından**,
hatta nasıl diyeyim, insanlarla ruhi alışverişinde onlara çok düşkünlüğünden,
insanları merak edip bir türlü öğrenememesinden...(s.12, str.26)

Bu adamın köpekle konuşması insanları sevdiği halde onlarla konuşmamasından,
hatta nasıl diyeyim, insanlarla ruhi alışverişinde onlara çok düşkünlüğünden,
insanları merak edip **bir türlü öğrenememesinden...**(s.12, str.28)

Sebebi de, zavallı bir adamın hayatını, kuruntularını, düşünce kırıklarını, dünyada tek
başına kalışını, **bir köpeğin asla anlatamamasıdır.** (s.13, str.19)

Köpeği anlatmaya bırakırsam, sanırım, hikâyesimin fena halde tadı kaçacak... (s.13,
str.25)

Onun için akşamları setin üstünde cıgara tütüren, kimsenin sevmediği, konuşmadığı,
çekindiği adamla **ahbaplık etmek** üzere yanına ben yanaşıyorum: (s.13, str.28)

Bu yavruyu o günlerde birisi istemiş, **vermek üzereydim.** (s.14, str.4)

Hayır, **garip insanlarla uğraşmak** istemem. (s.15, str.11)

Dinlemek istemiyorum. (s.15, str.20)

Kendine göre sevimli tarafları bulunan **delikanlı ile konuşmak** beni fena halde
yordu. (s.15, str.24)

Yani Efendi'nin hayatını yazmakta vazgeçip bu sefer yeniden köpekli adamın
peşine düşmeye başladım. (s.15, str.31)

Yani Efendi'nin hayatını yazmakta vazgeçip bu sefer yeniden **köpekli adamın peşine düşmeye** başladım. (s.15, str.32)

Aman, bey birader, dedi, vallahi artık **merak etmeye** başlamıştım. (s.15, str.36)

Şimdi artık **posta müvezziinden biraz uzunca bahsetmek** zamanı geldi sanırım. (s.16, str.9)

Yavaş yavaş söylemek istiyorum. (s.16, str.21)

Onda **bir anlatma ve uydurma** kabiliyeti vardır ki, benim gibi değme yazıcıya nasip olmamış bir muhayyile kudretine delalet eder. (s.17, str.10)

Posta müvezziinin, **öğrendiklerini söylemek**, gizli şeyleri öğrenmek meraklı, kendine göre, bulunduğu dünyayı iyice anlamak, ona göre "Konya'yı bina etmek" arzusudur. (s.17, str.24)

Posta müvezziinin, öğrendiklerini söylemek, **gizli şeyleri öğrenmek** meraklı, kendine göre, bulunduğu dünyayı iyice anlamak, ona göre "Konya'yı bina etmek" arzusudur. (s.17, str.24)

Posta müvezziinin, öğrendiklerini söylemek, gizli şeyleri öğrenmek meraklı, kendine göre, **bulduğu dünyayı iyice anlamak**, ona göre "Konya'yı bina etmek" arzusudur. (s.17, str.25)

Posta müvezziinin, öğrendiklerini söylemek, gizli şeyleri öğrenmek meraklı, kendine göre, bulunduğu dünyayı iyice anlamak, ona göre "**Konya'yı bina etmek**" arzusudur. (s.17, str.26)

İnanmakla, inanmamak arasında bocalar dururuz. (s.17, str.35)

Ayıp değil a, **yazı yazmak!** (s.17, str.37)

Bunu ilan etmekten de hiç hoşlanmazdım. (s.17, str.37)

Bizim hayatımızı yazmaya kalkmış; kim oluyor bu herif?" (s.18, str.10)

Okumak için acele etmedik. (s.18, str.31)

Halbuki, böyle olmamalıdır, insan yıldırımla vurulmuş gibi aşık olmalı, sonra **muvaffak olmak** için bir şeyler icat etmelidir. (s.20, str.6)

İkinci yüz verişte yakalandığımı hisseder, kaçınmaya çalışırım. (s.20, str.9)

Onu **ikinci görüşümde** vapurum alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığı bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20, str.11)

Başka bir kelime de bulmaya lüzum yok. (s.21, str.24)

Sonra **mektepten kalma** ne kadar bilgim varsa söyledim: (s.22, str.6)

Kimsenin hayatının gizli taraflarını öğrenmek istemediğini bana şöyle anlattı:
(s.22, str.33)

Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan bir adamın benim gibi, **senin gibi bir adam oluşuna** şaşıtm doğrusu... (s.23, str.5)

Yokuşu tırmanmaya başladı. (s.23, str.8)

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım o posta müvezzii ile beraberce yaptığımız, başkasının mektubunu açmak ayıbıyla bütün bir sonbahar bu adamla beraber dolaştım. (s.23, str.21)

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım o posta müvezzii ile beraberce yaptığımız, **başkasının mektubunu açmak** ayıbıyla bütün bir sonbahar bu adamla beraber dolaştım. (s.23, str.21)

Yine iş aramaya koyuldum. (s.23, str.29)

Ah, bu **iş aramak**... (s.23, str.30)

Büyük bir şehirde iş aramak kadar korkunç hiçbir şey olamaz. (s.23, str.30)

Ne mebus olmak, ne de gazetede siyasi yazılar yazmak niyetindeydim. (s.24, str.17)

Ne mebus olmak, ne de gazetede **siyasi yazılar yazmak** niyetindeydim. (s.24, str.18)

Röportajlar yapmak, muhabirlik etmek için siyasi kanaatimin ne faydası vardı?
(s.24, str.18)

Röportajlar yapmak, **muhabirlik etmek** için siyasi kanaatimin ne faydası vardı?
(s.24, str.18)

Başmuharrir **ağız aramakta** ustaydı: (s.24, str.22)

Hırsızlıkların, **başkalarının hakkına tecavüz etmelerin** bol bol bulunmadığı... (s.24, str.27)

İçinde **iyi şeyler söylemeye**, doğru şeyler söylemeye salahiyyetler kıvranan adamım, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği bir dünya... (s.25, str.1)

İçinde iyi şeyler söylemeye, **doğru şeyler söylemeye** salahiyyetler kıvranan adamım, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği bir dünya... (s.25, str.1)

Pervanenin her vuruşunu duyacağım. (s.25, str.19)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada çocuklarına **bol limonlu balık yedirmek** için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama... (s.25, str.27)

Bizim köyün iskele enkazında üstleri ziftli büyük midyeleri, **zehirlenmek** korkusu olmayan insanlar topraklar, yerler. (s.26, str.9)

Bu, vaka diyemeyeceğimiz kadar küçücük şeyler, o kadar bana has şeylerdi ki, onları **kendi kalemimle yazmayı** daha kolay buldum. (s.26, str.37)

Ondan sonra mevzu bulmuş muharrir gibi (**mal bulmuş mağribi gibi dememek** için) oturup yazdım. (s.27, str.8)

Peşine düşmek, ne demek? (s.28, str.8)

Peşine düşmek, **ne demek?** (s.28, str.8)

Bunlardan bir tanesi bile **bu kızın o çocukla sinemaya gitmesine** bir vesile...(s.28, str.17)

...her karanlık köşe başında bir genç kızın kokusu koklanan bu mahallede rakı, frengi, **veremle bile yaşamak, yaşamaktır.** (s.29, str.2)

İçi sıkılmaktan geçtim, türkü çağırıyor. (s.29, str.18)

Üzülüyor ama, üzüntüsü, **kızının esmer güzeli olmasına...** (s.30, str.1)

Karıyı bazen de tutamak tutar gibi bir ana muhabbeti tutmadı da değil. (s.30, str.2)

İşte bu daha sonra yüzünden Yorgiya **tekrar düşünmeye** daldı. (s.30, str.32)

Ya onlar **fırıl fırıl dönmeye** başlar, akları kızarırsa...(s.30, str.33)

Ee doymak diyorlardı, canım! (s.31, str.15)

İnsanın damarında şeytan gezinmeye başladı mı başlıyorlar namustan bahsetmeye. (s.31, str.22)

İnsanın damarında şeytan gezinmeye başladı mı başlıyorlar **namustan bahsetmeye.** (s.31, str.22)

Kovayı yere bırakmış, **şimdi büsbütün kavgayı azıtmış kadınları dinlenmeye** hazırlanırken bir aralık kovamın içine baktım ki, ‘‘Aman yarabbi!’’ suyun içinde bir beyaz bulut yüzmüyor mu? (s.31, str.26)

Köpekli adam **okumasını** bitirdi. (s.33, str.1)

Benden başka bir yaşlıya, **hatta gence gitmemesi** için elimden ne gelirse yapmaya karar verdim. (s.33, str.12)

Benden başka bir yaşlıya, hatta gence gitmemesi için **elimden ne gelirse yapmaya** karar verdim. (s.33, str.13)

O sıralarda yazmış olduğum şu hikâyelerimi dinlemek lütfunda bulunursanız...(s.33, str.18)

Bu kurduklarımı hakikat yapmak için insanların biraz daha iyi olması yetmez mi? (s.34, str.3)

Bu kurduklarımı hakikat yapmak için **insanların biraz daha iyi olması** yetmez mi? (s.34, str.5)

Daha büyüyünce bu, hemen hemen bir arazi sahibi, hemen hemen bir ağa, **bir bey olmak** arzusu ondan geçip gitmişti. (s.34, str.21)

Şimdi kasabadaki küçücük evlerinde tavukları, piliçleri, bir pencere önünde **uzun uzun seyretmekten** hoşlanmaz olmuştu. (s.34, str.23)

Kuruyordu ama **bir bakkal dükkânı açmak** istedi. (s.34, str.25)

Çoğu muhakkak şehre inmek, piyasayı öğrenmek isterdi. (s.35, str.7)

Çoğu muhakkak şehre inmek, **piyasayı öğrenmek** isterdi. (s.35, str.7)

Ara sıra o **çiftlik beyi olmak** arzusunu hatırladı. (s.35, str.14)

Ama şose başı bakkal dükkânı öylesine unutmuştu ki, hayatının bir devresinde uyumadan evvel gördüğü **bu kötü rüyayı hatırlamamak** çok ister, hatırlamaz da... (s.35, str.23)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, **onu bütün arkadaşlarından çok sevmek**, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşla tam bir dost olmak istiyordu. (s.35, str.25)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, **onun için fedakârlıklar etmek**, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşla tam bir dost olmak istiyordu. (s.35, str.26)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, **fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek**, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşla tam bir dost olmak istiyordu. (s.35, str.27)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, **güzel yüzlü arkadaşla tam bir dost olmak** istiyordu. (s.35, str.28)

Çiftlik işine, bakkallığa yalnız özenmiş olduğu halde bu dostluk arzusunu **bir de oluş haline getirmek** istemişti. (s.35, str.29)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35, str.32)

Darülfünun'a girdiği zaman bütün hulyası bir Hoca, **bir âlim olmaktan** ziyade, inanmazsınız, bir kahveci dükkânı açmaktı. (s.36, str.16)

Darülfünun'a girdiği zaman bütün hulyası bir Hoca, bir âlim olmaktan ziyade, inanmazsınız, **bir kahveci dükkânı açmaktı**. (s.36, str.17)

Bir halt karıştıramazdı; **ayda yılda bir iki dostunun okuyacağı şeyler yazmaktan** başka... (s.37, str.12)

Haftaya bir bahane ile onu aldatıyor, ayrılacak gibi olsa kıskançlığını tahrik ediyor, **eskisinden bin misli fazla sevmeye** başlıyordu... (s.37, str.21)

...muazzam eğlenceli bir şehirde **seninle yaşamak** istiyorum. (s.38, str.4)

İşte bu hikâyemden anlaşılıyor ki, ben artık Yorgiya'yı sevmeye başlamıştım. (s.38, str.19)

...her zaman yağmurdan ıslanmış simsiyah saçlarıyla **küçücük rakı kadehimi doldurmakla** uğraşırđı. (s.40, str.14)

İçinde, **beni eğlendirmekten** hoşlanan, sonra bana acımaktan gelen birtakım şeyler bulunduğunu belki de vehmettiğim gözleriyle, İstepan'ın... (s.40, str.15)

İçinde, beni eğlendirmekten hoşlanan, sonra **bana acımaktan** gelen birtakım şeyler bulunduğunu belki de vehmettiğim gözleriyle, İstepan'ın...(s.40, str.16)

Bu damlanın peşinden nerelere kadar gitmek mümkünse gittiğim olurdu. (s.41, str.25)

İyice kapanmış perdeleri sıyrıp camı açarak, **bu damlayı rakıma damlatmak** arzusuna kapılırdım. (s.41, str.35)

Bu yazılar **bir hatırlatmanın** verdiği şeyler olduğu, bir insicam vermeye çalışmadan aklıma ne gelirse yazdığım için karidesçinin evini unutmuş gibi oldum. (s.42, str.22)

Mademki, yirmi yaşındaki kızlar, **bir erkeği sevmeden parasını yemeği** öğrenmişler...(s.43, str.11)

...yanan sevgilimden uzaklaşmak, **bağıra bağıra uzaklaşmak**...(s.43, str.17)

...böyle arzuladığım, konuşturmayı düşündüğüm **şekilde konuşması** beni büsbütün şaşırttı. (s.43, str.33)

...ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini **bakışından, oturuşundan,** hareketinden anlardım. (s.44, str.10)

Onda canlı, hareketli, insan arzusu ve hırsından örülmüş bir gün şu karşısında oturan büyük **kırmızı adam gibi olmak** isteyen haller sezerdim. (s.44, str.30)

...yenmiş tırnaklarıyla, **yanından uzaklaştırmak** istenilen sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44, str.37)

...insanı seven hali, küçücük işleri tatlı bir süratle atılarak, **sevinçle yapması,** sonra sakin, çekilmesi, görülecek bir şeydi. (s.45, str.4)

Onun etrafında bu **kul köle oluşundan** Sofiya biraz telaşa düşer, çocuğu azarlamakla azarlamamak arası bir öfke ile, üvey evlatlarına fena muamele ediyor denmesin diye .. (s.45, str.13)

Onun etrafında bu kul köle oluşundan Sofiya biraz telaşa düşer, çocuğu **azarlamakla azarlamamak** arası bir öfke ile, üvey evlatlarına fena muamele ediyor denmesin diye .. (s.45, str.14)

Artan paranın kendisine kalacağını bildiği, ben de bir lira verdiğim için daha birkaç şeyle alınacak **eşyanın yetmiş beşi bulmasını** isterdi. (s.45, str.21)

...**herkes yanında sureti haktan göstermeye** çalıştığı iyi yürekli ana rolüyle, ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45, str.29)

...herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolüyle, **ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya** çalışan halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45, str.30)

Yorgiya küçücük kadehinden bir damla daha içtiği, Sofiya'ya eliyle **kadehini doldurmamasını** işaret ettiği zaman... (s.46, str.12)

...en sonra da Sofiya odadan çıkarlarken yağmurun sesi yeniden başlar, hala evi tüten **kömürler konuşmaya** başladılar. (s.46, str.15)

...gözümde bilmediğim bir insanlık rüyası, **bir Walt Disney filminin renkleri uçuşmaya** başladılar. (s.46, str.30)

Öteki odadan çocukların uykuda **nefes alıp verişleri** gelirdi. (s.46, str.32)

Bir gün daha ortalık kararmadan **Yorgiya' yı beklemek** üzere kapıyı çalıyor, içeri giriyorum. (s.46, str.35)

Bu dolabın içini görmek merakı beni sarıyor. (s.47, str.9)

Birbirimizi aldatmaya lüzum yok efendi! (s.47, str.19)

Hızlıca söylemiş olacağım ki, dışarıda yaktığı mangalı **içeriye sokmaya** çalışan Sofiya seslendi. (s.47, str.21)

Madam Sofiya söylenmekte devam ediyor; ben dinlemiyorum. (s.47, str.37)

Atları dizgini azıya almış bir kızağın içinde kara sakallı kürklü bir adamla posbıyıklı, hareketsiz, **atların bu gidişi** kendisine vız gelen bir arabacı... (s.48, str.5)

Oda benmişim, camlar benmişim gibi bir yerimde **bir sarsılma** duyuyorum. (s.48, str.12)

Bu eve yerleşmek, bu kıza akşamları, yarın yapacağı yemeklerin erzakını getirmek, bu kızın boynuma atılması. (s.49, str.7)

Bu eve yerleşmek, bu kıza akşamları, **yarın yapacağı yemeklerin erzakını getirmek**, bu kızın boynuma atılması. (s.49, str.8)

Döner mahalleye bakar; bir kahramanlık, **bir yabancı hayat tanımak, yaşamak** arzusuyla ayrılırdım. (s.50, str.2)

Kalbim tak eder, durur gibi olur, sonra başladılar **hızlı hızlı atmaya**... (s.50, str.15)

Şehrin büyük caddesinin o cazip havasına karışmış sürüklenirken Yorgiya'yı tanıyınca mahallesini, **evini de tanımak** arzusu yeniden, bende canlandı. (s.50, str.20)

Ama **bu dönüş**, o zamanki oluş değildi. (s.50, str.22)

Ama bu dönüş, o **zamanki oluş** değildi. (s.50, str.22)

Mahallelerde muhayyel sevgililerle yaşaya yaşaya **asıl sevgiliyi bulmak** nasip olmamıştı bana... (s.50, str.24)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, **uzak bir semtten uzak evime dönmek** için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50, str.26)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, uzak bir semtten uzak evime dönmek için **yayan yürümeye** mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50, str.26)

Ziba'nın bülbülü de susmak bilmez ki" karşılığını verir; mangalı karıştırır, haykırır: (s.51, str.24)

Para vermemek için uydurulan bu bahaneden sonra Çamur Şaban kapı dışarı edilir. (s.52, str.5)

Para almak benim vazifem değil ki, siz alacaktınız. (s.52, str.10)

Ne zaman sevgilimi evine bırakıp **yokuş yukarı çıkmaya** savaşısam yolumu şaşırır, bu sokağa saparım. (s.52, str.20)

Öyle bir işaretle cevap verdi ki, buralarını kötü mü buluyordu, **yoksa okumak** mı istemiyordu, anlayamadım. (s.53, str.20)

Bir aralık o kalkınca -artık **gizli şeyleri okumayı** âdet ettiğimden mi nedir- alıp okudum. (s.53, str.21)

Çünkü dostumu **böyle çırılçıplak soymak**, hatırasına hürmetsizlik olacağından, bütün bunları şiddetli ihtirasa bağışladığım için yazmıyorum. (s.53, str.25)

Bir sabıkalıyı övmek istemem ama bir sabıkalı beni överse hoşuma gider. (s.54, str.2)

Bir şey yazmak için değil. (s.55, str.33)

Yok, dedim, beyefendi, **melankoliye düşmek** yok. (s.56, str.10)

Sonra yine o başladı **bu sefer konuşmaya**: (s.56, str.12)

İki insanı birbirine tanıştırmaktan ayrıca bir zevk duymasa bile bunda bir mahzur görmezdi. (s.56, str.16)

Onunla **içmek, eğlenmek, gezmek, oturup kalkmak** kadar leziz hiçbir şey olamayacağı içime doğdu. (s.56, str.26)

Bir dostluk, **bir beraber yaşama** havası, hiç olmazsa bir zaman... (s.57, str.15)

Onun kapıdan girmesiyle şimdiye kadar içimde hapsettiğim insafsızlık, huzursuzluk, melankoli uçup giderdi. (s.57, str.30)

Ona "**genç kız**" demekten başka çare yok. (s.58, str.18)

Sanki buraya **film çevirmeye** gelmişti. (s.59, str.4)

Ben, kafadan konuşmaya devam ediyordum. (s.59, str.11)

Şu dünyayı onunla bitirmek hoş şey azimim! (s.59, str.26)

Bu ışığı başkaları gördükleri zaman içlerinde, **bir şehirde bir ışık yakmak** arzusu kımıldanacak. (s.60, str.6)

...bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, **İstibdatlara kadar gitmek** mümkündür. (s.62, str.18)

Bu aralık pastaneden **bir yarım saat kadar ayrılmak** lazımdır. (s.63, str.7)

Elli yaşlarında, **öteki harpten kalma** bir adam bağıyor: (s.66, str.16)

Bir hafta geçmemişti ki, **onunla yeniden konuşmak** için, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.67, str.23)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, **senin yaptıklarından bahsetmek** için yine onu aradım. (s.67, str.25)

Kızın **gözüne gözükmek** için ayağa kalktım. (s.67, str.29)

Onun havasını koklamak için mahallesinden ayrılmıyordum. (s.68, str.1)

İşte Katina'yı **bu bakışı** için severdim. (s.69, str.14)

Bu sadece, deminki lakaytının, **dünyadan uzaklaşmanın**, her hadiseyi tabii görmenin sana da sirayet etmiş olduğunu hisseden Katina'nın, dünyasına bir başkasıyla iştirakin sevinciydi. (s.69, str.18)

Bu sadece, deminki lakaytının, dünyadan uzaklaşmanın, **her hadiseyi tabii görmenin** sana da sirayet etmiş olduğunu hisseden Katina'nın, dünyasına bir başkasıyla iştirakin sevinciydi. (s.69, str.19)

Güzel, tatlı tatlı dedikodu yapar, **hatta bazen süslenmek** isterdi. (s.70, str.7)

O, şişman olmadığı halde **şişman gözükmesi** kaybolmuştu. (s.70, str.34)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları **gülmeye, eğlenmeye**, fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibiydiler. (s.71, str.4)

Katina'nın üç erkek dostundan ikisinin içlerine **çocuğu bir görmek** arzusu düştü ama, gidip göremediler. (s.71, str.13)

Ben Matmazel Todori'ye **fal baktırmak** için değil, odasının bu bir eski zaman kurtizanı kokan havası için giderdim. (s.73, str.18)

Çıkmak isterdi ama, nereye gidebilirdi? (s.73, str.24)

Ona neredeyse, "Fransız kontu bıyıkları bembeyaz, siyah muşambasından yağmur aka aka geliyor" **diye bağırarak** isterdim. (s.74, str.13)

O tekrar ağlamaya başlardı. (s.74, str.14)

Hakikaten de mal sahibi, bütün uğraşmasına rağmen, onu odasından çıkaramadı. (s.74, str.31)

Muhakkak âşık olmak arzusunu kitaplardan kaptım. (s.75, str.6)

Kadın da, erkek de böyle, bir kavganın sonunda soluğu ya nikâh dairesinde alır, yahut da **serbest bir birleşme** ile yeni bir hayata adım atarlar. (s.75, str.21)

Bunu söylemek güzel bir şey değil, değil ama galiba samimi. (s.77, str.5)

Senden bahsetmek istemem. (s.77, str.12)

Ne de **kendimden bahsetmek** istiyorum. (s.77, str.15)

İşte bu yüzden **sana anlatmaya** kalkışıyorum. (s.78, str.2)

Bu insanları sevmek sözü hayali bir şey değildir ama galiba biraz nazari... (s.78, str.9)

Yoksa öyle insanlar var ki, **kafasından tutup koparmak** aklımdan geçmese bile, başka bir insanın aklından geçebilirse, bunu da yaparsa, ben nihayet bir yazıcıdan başka bir şey olmadığım için, mazur görürüm. (s.78, str.11)

Yine öyleleri var ki, **yanlarına sokulmak** zehirlenmekle eşitir. (s.78, str.14)

Bir türlü **asıl anlatmak** istediklerime gelemiyorum, hakkım da var. (s.78, str.17)

Bu saf kelimesini emin ol ki, **bir övünme** için söylemiyorum. (s.78, str.20)

Övünsem hem **senin karşında övünmek** istesem, bu içinde aptallığın, temizliğin bağdaştığı "saf" kelimesini kullanmazdım. (s.78, str.21)

Doğru söylemek için kendime, saf, dedim. (s.78, str.24)

Ara sıra kurnazlıklarım olduysa bunları da sana daha çok **yakın olmak** için yaptığımın farkına varmamana imkân yok. (s.78, str.26)

Onları anlatmamı istemezsin elbet... (s.78, str.27)

Bu iş, **düşünmek** işi, bana şu yazı yazmak işinden daha kolay geliyor. (s.78, str.33)

Bu iş, düşünmek işi, bana şu **yazı yazmak** işinden daha kolay geliyor. (s.78, str.33)

Bu cümleler tam benim istediğim, **yazmaya** savaştığım şeyler. (s.78, str.37)

Hâlbuki düşündükten sonra **yazı yazmaya** koyulduğum zaman aynı cümleleri, yani o zaman beğendiğim cümleleri, hatırlıyorum bile... (s.79, str.1)

Yazmanın çok enstantane bir düşünce olduğunu biliyorum. (s.79, str.3)

Yazı yazmayı kurmuşsun. (s.79, str.5)

Eve gidince şöyle bir şey yazayım demiş, **düşünmeye** dalmışsın. (s.79, str.6)

Galiba düşünürken **bir şekil vermeye** çalışmak yok da, onun için düşündüğümüz, yazar gibi düşündüğümüz şeyler bize güzel geliyor. (s.79, str.8)

Yazı yazmak da fizik bir yorgunluk veriyor. (s.79, str.18)

Sana bahsetmek istediğim şeylerin hiçbirinden söz açmadığım için beni affet! (s.79, str.23)

Mektubun sonunda **bir yerinden öpmek** âdetini ben de unutmuyorum. (s.79, str.26)

Hep getirip getirip **işi buraya dökmek** için çalıştım. (s.79, str.28)

Benim **sana kızmaya** ne hakkım var? (s.80, str.21)

Senin **kendine güvenmeye** hakkın var. (s.81, str.6)

Ben **bu hayranlığı duymak** için otuz beş sene bekledim. (s.81, str.11)

Hayran olmayı doğuramadım. (s.81, str.14)

Evini yaptıramayanlar yağmur başladığı zaman çadırlarına **girip çıkabilmek** için çamurda yüzebilen bir kayık keşfini düşünüyorlarmış... (s.81, str.32)

Bana, sana bunları, **oturup tatlı tatlı anlatmaktan** başka ne kalır? (s.82, str.4)

Zelzele mıntıkasında "11.700" liraya **memur evleri yapılmak** üzere müteahhitlere ihale yapılmış. (s.82, str.9)

Evler başlanmış; **bitmek** üzere... (s.82, str.10)

Memleketi medeni, **Avrupai hale getirmek** için uğraşsınlar. (s.82, str.17)

Bilirsin ki, ben de **babadan kalmayı** yiyorum. (s.82, str.29)

...üç beş delikanlı para koyarak, aynı evsafi haiz bir ev yapıp icap eden yere **göstermek** istiyorlar. (s.84, str.2)

Öyle çocuklar yetiştirmek istiyordum ki... (s.84, str.10)

Kederimi unutmak için sanki kedersizmişim gibi yaparım. (s.84, str.26)

Herkes **evini kurmak** için nasıl çalışıyor, görmelisin. (s.84, str.34)

Bu korkunç ve güzel **tabiatla çarpışmak** lazım geldiğini herkes anlamış. (s.84, str.35)

Birçoklarının bilâhare bu güzel buseler alıp verecek olan dudaklarının kenarlarında, sarı, sulu, **geceleeri korkmaktan** olduğunu sandığım uçuklar gördüm. (s.86, str.31)

Yalan olacak ama, **şöyle yazmak** istiyorum: (s.86, str.34)

Onları **öpücüklerimle uçuklatmak** isterdim. (s.86, str.37)

...en hafif tabiri ile bir şarlatan, kendisine şarbon çıbanını gösteren hastaya, **hocaya okutmasını** tavsiye etmiş. (s.87, str.23)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun **kinin almak** için köyden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.28)

Zelzeleden sonra **fakir halka dağıtılmak** üzere biraz zeytinyağı, zeytin, mum, şu bu verilmiş. (s.88, str.2)

Seni görmek bile istemiyorum. (s.88, str.13)

Bir zaman **İstanbul'dan ayrılmak** zorunda kaldım. (s.89, str.1)

Ta derimde hissettiğim bir karıncalanma, bir; nasıl söyleyeyim, **iğne batırılma** gibi bir şeyler duydum. (s.89, str.9)

Hemen bu halin akabinde de kendisini maddi manada, -diyebileceğim- duyuran bir yeis, bir boşluk; sadece **bir baş dönmesi** şeklinde bana balta oldu. (s.89, str.11)

Bir cigara yakmaya vakit bulabildim. (s.89, str.14)

Hani hikâye yazmak, onlara dair düşünmek için sanma! (s.90, str.9)

Hani hikâye yazmak, **onlara dair düşünmek** için sanma! (s.90, str.10)

Sevmek için. (s.90, str.10)

Yüzlerine bakarak **sevmek** için. (s.90, str.11)

O zaman düşünmemek için sokaklara fırlıyorum. (s.90, str.36)

Sana ne **halt etmeye** yazıyorum bilmem. (s.90, str.24)

İçinden hâlâ kulağıma boğuk boğuk **köpek havlamaları** gelir. (s.92, str.27)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde **oraya gitmek** için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. (s.93, str.3)

Günün siyasi dedikodularından kurtulmak için kendime ve bütün okuyucularıma orada bir kahve içmeyi sağlayacağım. (s.93, str.6)

İşte görüyorsun ki azizim, ben köpeklerle konuşmadan evvel işe **ağaçlarla konuşmakla** başladım. (s.96, str.2)

Biz de Ahmet Bey hakkındaki görüşlerinden, düşünüşlerinden vazgeçip, karidesçinin evi hakkında olsun, Yorgiya'nın mahallesini görüş noktasında olsun, Yorgiya ve mensup olduğu muhit için olsun, yine **bitaraf kalamamakla** beraber sessiz -hadi kelimesi yanlış ama öyle diyelim- hissiz, daha doğrusu edebiyatsız olacağını sanıyorum. (s.96, str.10)

...gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede **onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi**; bu kadar... (s.97, str.18)

Mehmet Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen Ahmet Bey'in düşünceli, hulyalı âleminin de bir hakikati, **dünyayı anlama**, yaşama tarafı olmaması imkânı yoktur. (s.98, str.4)

Mehmet Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen Ahmet Bey'in düşünceli, hulyalı âleminin de bir hakikati, dünyayı anlama, **yaşama** tarafı olmaması imkânı yoktur. (s.98, str.5)

Mehmet Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen Ahmet Bey'in düşünceli, hulyalı âleminin de bir hakikati, dünyayı anlama, yaşama **tarafı olmaması** imkânı yoktur. (s.98, str.5)

Bu çirkin ahlak ve âdetle **oraya yerleşmek** de belki bir dünya görüşüne doğru gitmektir. (s.98, str.21)

Bu çirkin ahlak ve âdetle oraya yerleşmek de belki **bir dünya görüşüne** doğru gitmektir. (s.98, str.21)

...mütemadiyen bir yokuş çıkıp burjuva âlemine **yeniden katılmaya** gayret, buna mukabil her şeyi, namusu, iffeti vermeye çalışanların âlemini görmek de fena olmayacak... (s.98, str.24)

...mütemadiyen bir yokuş çıkıp burjuva âlemine yeniden katılmaya gayret, buna mukabil her şeyi, namusu, **iffeti vermeye** çalışanların âlemini görmek de fena olmayacak... (s.98, str.24)

...mütemadiyen bir yokuş çıkıp burjuva âlemine yeniden katılmaya gayret, buna mukabil her şeyi, namusu, iffeti vermeye çalışanların **âlemini görmek** de fena olmayacak... (s.98, str.26)

Öteki tarafın, zengin tarafın **haline yükselmekle** kurtulan kim oluyor? (s.98, str.29)
Yine o fakir mahalleler upuzun uzadıktan sonra, yine aynı güzel bacaklı kızlar **iffetlerini satılığa çıkarmaya** mahkûm olduktan sonra... (s.98, str.29)
Acaba Ahmet Bey **ne yapmak** istiyordu? (s.98, str.33)
Ahmet Bey **hiçbir şey yapmak** istemiyordu. (s.98, str.34)
Yaşamak istiyordu. (s.98, str.35)
Sevilememiş insanın bütün **hırsıyla sevmek** için, en sevilemeyeceği yerden, çabalayıp duruyordu. (s.98, str.36)
İşte yaşamak istiyordu. (s.99, str.1)

1.6. CÜMLEDE AD GÖREVİ İLE KULLANILAN ORTAÇ ÖBEKLERİ

Fiillerin ortaç eki alarak oluşturdukları kelime öbeğinin cümlede ad görevi ile kullanılanlarıdır.

Bu uzun bacaklı, karınsız, niyeti kötü bakışlı sarışın adamın hayatına ait bildiklerimi şu veya bu kimseden öğrenmiş değilim dersem inanmayın!(s.9, str.1)

Bu adam hakkında söylenenleri buraya yazmasak da olurdu. (s.9, str.3)

Dedikodunun kıymetsiz bir şey olduğunu ortaya sürmek de doğru değil...(s.9, str.4)

Sevilmemişlerin, çok üzülmüşlerin, sarhoşların, **bir zaman güzelken çirkinleşivermişlerin**, okumuşların, hasılı içi rahatsızların yüzlerindeki ifade... (s.9, str.19)

Gözlerinin etrafında yedi sekiz çizgi, **hayatında çok güldüğünü** değil, yüzünü güneşe verip mavi gözlerini kıstığını ifade ediyor dersem, inanmalısınız! (s.9, str.23)

Gözlerinin etrafında yedi sekiz çizgi, hayatında çok güldüğünü değil, **yüzünü güneşe verip mavi gözlerini kıstığını** ifade ediyor dersem, inanmalısınız! (s.9, str.24)

Çok gülen çok ağlar sözü... (s.10, str.33)

Böyle anlatmamıştır ama sesinin yılan ışığine benzeyen ısırcı halini, **yalan bakışı gibi sarı, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin**, işittiklerini başka birisine naklederken müvezziiin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ışığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11, str.10)

Nasıl öğrendiğime gelince onu da söylemeyeceğim. (s.11,str.18)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya giremeyeceğim; o da bu hikâyenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de posta müvezzinin lakırdıları gibi **başka insanların o adam hakkında bildiklerini** de yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s.11,str.32)

...yazarsam o adamla benim aramda aynı zamanda **hiçbir münasebetin bulunmadığını** yazıyorum demektir. (s.11,str.34)

Posta müvezzinin söylediği gibi onun insanlardan kaçtığını sanmıyorum. (s.11,str.36)

Son sözü söyleyen bir posta müvezzii yerine bir berber olur. (s.12,str.8)

Halbuki biz, birçok insanın eşya ile, duvarlarla, kendi hayalleriyle, yataklarıyla, aynalarla, kiminin hatta kravatıyla; genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, **genç erkek çocuklarının kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını** işitir, biliriz. (s.12,str.15)

Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları, **balıklarla konuştukları** bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s.12,str.18)

Ben kendi hesabıma, **bu adamın aşk yüzünden bu hale geldiğine** de inanmam. (s.12,str.21)

Nerede olduğu ne iş yaptığı bilinmeyen bir tüccarın yanında katipmiş. (s.12,str.31)

Vapurda bir zamanlar, **genç birisiyle konuştuğunu** söylerlerdi. (s.12,str.36)

...genç birisinin, **vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar** olmuş. (s.13,str.1-2)

Adamın asıl sırrını bize açan -söylemeden yapamayacağım- bir küçük köpektir. (s.13,str.13)

Sakız'dan nasıl geldiğini, bir bakkala nasıl çırak olduğunu, sonra nasıl dükkânda bütün işi ele aldığını, ustanın dükkâna arada bir uğradığını, günün birinde de kızını elinden tutup kendisine nasıl verdiğini bir anlatsa... (s.14,str.19-20-21)

Herkesin küçücük dükkân gördüğü Balıkpazarı'nın aşağısını **yalnız küçük dükkânın büyük ardiyesi hakkında hiç fikirleri olmayanlar** ne bilir? (s.14,str.25)

Beyim, bu adamın, bir kişiye bir kahve ısmarladığı görülmemiştir. (s.15,str.16)

Bir zaman kendisinin de nasıl nezleye yakalandığını, o zamanlar denize girmeden edemediği için bu nezleyi bir türlü geçiremediğini, adeta bütün yaz burnunu çektiğini anlattı. (s.16,str.3-4)

Anlatırken köpeğine hiç gülmediğini söyleyen adam, kıs kıs da güldü. (s.16,str.6)

Bana ne olmayan tarafı **posta müvezzinden hem pek hoşlandığım, arada da beni fena halde sinirlendirdiği**dir. (s.16,str.16)

Söyleyeceğimi şaşırıyorum. (s.16,str.21)

Bütün bunları niçin öğrendiğini ben şöyle tahlil ettim: (s.17,str.13)

...dedikodudan hoşlanmayan biletçilikten mütekait Zeynel efendi'ye de **böyle şeyler anlattığını** gördüm. (s.17,str.22)

Posta müvezzinin, öğrendiklerini söylemek, gizli şeyleri öğrenmek meraklı, kendine göre, bulunduğu dünyayı iyice anlamak, ona göre "Konya'yı bina etmek" arzusudur. (s.17,str.24)

Birçok kirli çamaşırları ortaya çıkardığı gibi, birçok temiz çamaşırları da kirlettiği oluyor. (s.17,str.28)

Ben, posta müvezzinin **şu adam hakkında söylediği bu adam için söylediğiyle** birbirine karıştırır, unuttur giderim. (s.17,str.33)

Ben muharrir olduğumu saklamış değilim. (s.17,str.36)

Bize faydası dokunduğu için de kötülemeyelim. (s.18,str.14)

Bu anda **hangimizin suçlu, hangimizin suç ortağı olduğunu, kimin kimi teşvik ettiğini** hiçbir yargıç bulamayacak. (s.18,str.29)

Muhakkak, evvela, **seveceğimden** biraz yüz görmeliyim. (s.20,str.8)

İkinci yüz verişte yakalandığımı hisseder, kaçınmaya çalışırım. (s.20,str.8)

Onu ikinci görüşümde vapurun **alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığı** bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20,str.12)

Sevdiklerimin lakırdıları kulağıma bile girmiyordu. (s.21,str.1)

Çünkü unutulmayacak yalnız o kaldı. (s.21,str.4)

Kim bilir belki Adem **de Havva'yı bir mehtaplı gecede sevdiğini** duymuştur. (s.21,str.20)

Güneşin ona attığı ışıkların aksidir **bu gördüğün...** (s.22,str.11)

Orada yalnız **birbirini sevenler** yaşıyor. (s.22,str.24)

Beraberce gidenlerin çoğu oraya giderler. (s.22,str.26)

Kimsenin hayatının gizli taraflarını öğrenmek istemediğini bana şöyle anlattı: (s.22,str.33)

Ben bu eve kapanıp geçmiş senelerin ıstırabını içimde duyar, eve kapanıp çamurdan ve alçıdan heykeller yapamayacağımı da düşünür, **ancak bir kahvede yazı yazabileceğini** hatırlar, bunalırdım. (s.24,str.12)

Hırsızlıkların, **başkalarının hakkına tecavüz etmelerin bol bol bulunmadığı**... (s.24,str.28)

Bol bol bulunmadığı ne demek? (s.24,str.29)

Dünyada hiçbir kimsenin benim istediğimden başka türlü bir dünya isteyeceğini o zamana kadar aklıma bile getirmemiştim desem yalan! (s.25,str.7)

Bizim köyün denizinde, **karabatakların boyunlarını uzatarak denize baktıkları, birdenbire uskumru sürülerine doğru daldıkları** görülür. (s.26,str.2)

Midyeler zehirsizdir; **zehirli olan** bizim midelerimizdir” derler. (s.26,str.12)

Onun yazılarından belki de **başka türlü bir hayat geçirdiği** zannedilecek. (s.27,str.10)

O, her hikâyenin sonunda **hemen hemen o hikâyeyi kendisine ilham eden**, benim de merakımı gideren birtakım izahat verdi. (s.27,str.12)

Eve gelen giden belli değil... (s.29,str.35)

Bir akşam **bir büyük memurun geldiğini, öbür akşam şişman adamım bir masa hazırlattığını** bir görse koca karı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa... (s.29,str.36)

Dülger de **bu istediğini** kızdan almamış değildi. (s.30,str.22)

Fayda vermediğini gören kızlar: (s.30,str.29)

Ben de erkeğin **ekmek, et, pirinç, un gibi bir şey olup olmadığını** düşünüyordum. (s.31,str.14)

İşte o zaman **namusun ne demek olduğunu** anlasaydın. (s.31,str.20)

Çocukluk geçirmeyen var mı? (s.32,str.10)

Bulut evine götüremediğine hala üzülür mü Yorgiyam diye yüzüne bakardım. (s.32,str.27)

Benim öğrendiğime göre Yorgiya bir anasıyla yaşıyormuş. (s.33,str.7)

Bir tepeden **bu nehrin güneş içinde kıvrıldığını, bir yerde kaybolup öteden tekrar bütün genişliği, pırlıtısı, haşmetiyle geçtiğini** bir at üstünde seyrederdi. (s.34,str.15)

Sonra, **bir dananın kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını, bir adamın köy havaları söylediğini;** güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düğünlerinin görürdü. (s.34,str.17)

Bunlara da sesini çıkaramamış, **bir türlü dostunun bunları aşırıldığına** tamamen inanmamıştı. (s.35,str.37)

Bu paranın hatırı için **kızın ona yapmadığı** kalmıyordu. (s.37,str.14)

Ama yine de hayal hakikatten daha kolay, **hakikatten daha doğru olduğu** için şaşırıp kalıyordu. (s.37,str.24)

Sabahleyin bitlilerle dolu, **kimsenin kimseye hürmet etmediği, kimsenin kimseyi hürmete layık bulmadığı, istismar edenin, çalanın zengin ve bahtiyar olduğu,** esnafının azgın, zengininin deli...(s.38,str.11-12)

Yani, dedi, **köpekli adam haline geleceğimi** anlatan bir peşin duygu...(s.38,str.27)

...boş, ağaçsız sokaklar içinde- **ben içinde olduğum** halde uzaktaymışım, yorgunmuşum...(s.40,str.3)

İçinde, beni eğlendirmekten hoşlanan, sonra, **bana acıaktan gelen birtakım şeyler bulunduğunu** belki de vehmettiğim gözleriyle...(s.40,str.16)

...**sahiplerine benden daha yakın olduklarına** hiç şüphem yoksa da bana kadehlerin arttığı nispette...(s.40,str.22)

...fakat **seven bir halde beklediğini, kendilerinin ise karidesçinin malı oldukları halde, beni de iyi bir kiracı diye sevdiklerini** söylerlerdi. (s.41,str.3)

...**gözleri yüzümün neresinde olduğunu** anlayamadığım bir şekilde bakarak çalardı. (s.42,str.11)

Yine oraya bir Çarşamba akşamı **ellerimde paketlerle girdiğimi** görüyorum. (s.42,str.25)

Acaba sokakta, karın altında titreyen çocuğa verdiğim on kuruşla **daha ne kadar mesut olacağımı** düşünmeden karidesçinin evini bulabilecek miyim? (s.43,str.4)

Bu üç çocukta **bana ve sevgilime karşı ne hisler bulunduğunu** tahlile kalkardım. (s.44,str.6)

İçinde bir damlacık alkol bulunan yahut biraz anason kokan bu suyu, **nasıl hırsla, arzuyla emdiğini** bazı günler göreceğim gelmiştir. (s.44,str.26)

Artan paranın kendisine kalacağını bildiği, ben de bir lira verdiğim için daha birkaç şeyle alınacak eşyanın yetmiş beşi bulmasını isterdi. (s.45,str.20)

Evet beni sevmiyordu ama **bir erkek kucağının sarsıntılı, korkunç alemine gireceğini** hissedirdi. (s.46,str.19)

Onda neşeli, zengin bir ömrü, belki de **beraberce tadıldığı** için hemen saadet derecesine yükseliveren sefaleti bulurdum. (s.46,str.26)

Uzun günler, kavgalı iken, birbirine degen gözlerimizde **neler okuduğumuzu** anlatıp gülmüştük. (s.49,str.18)

Herkeste olduğu gibi bende de bir şey olurdu. (s.50,str.14)

Ne demek istediğimi ben de bilmiyorum. (s.50,str.31)

Bir erkek, bir polise bir havagazı lambasının ışığında **cebindeki bütün parasının aşırıldığından** şikâyet eder. (s.51,str.13)

Kara yazı yazanlar (s.51,str.21)

Aramızı bozanlar (s.51,str.23)

Ben biliyordum **onun ne çamur olduğunu** ya! (s.52,str.8)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan **onun silinip kaybolduğunu, yine gözüküp bir aralığa saptığını**, bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53,str.2)

Çünkü dostumu böyle çırılçıplak soymak, **hatırasına hürmetsizlik olacağından, bütün bunları şiddetli ihtirasa bağışladığım** için yazmıyorum. (s.53,str.26)

...Ziba'daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı **Filim tarafından manzarası iyi olmadığı** için kesilmiştir. (s.54,str.19)

Evler hava alsın, içeriye biraz temiz hava girsin diye bu işi yaptığını karakolda söylemiş, imza atamadığı için parmağını kâğıda basmıştır. (s.54,str.23)

Yalnız Beyoğlu'ndaki sinemada **bir ceketin ceplerini karıştırdığını** yüz defa inkâr etti. (s.54,str.25)

Yani konformist olmamayı, âdetlerin, ahlakların, **her şeyin sulp halde olmadığını, hatta taşın, toprağın bile aşınıp şekil değiştirdiğini** bilmeliyiz. (s.56,str.4)

Onunla içmek, eğlenmek, gezmek, oturup kalkmak kadar leziz hiçbir şey olamayacağı içime doğdu. (s.56,str.26)

Ne **dediğimi** ben de bilmiyorum. (s.56,str.16)

Onu nasıl beklediğimi kimseler bilemez. (s.56,str.28)

Ortalıkta güneş olmadığı, hava yine bulutlu olduğu halde, tatlı bir aydınlık vardı. (s.58,str.6)

Muhayyilem kızın utandığını, kıpkırmızı olduğunu, küçüldüğünü, genç adamın koluna abanıp başını omzuna bir saniye sürdüğünü, içinin aydınlandığını, gözünün güldüğünü de gördü. (s.59,str.29-30)

Ben aşklar düşünerek bir yere oturduğumu, iki kadeh attığımı biliyorum. (s.59,str.33)

Yarın, hemen yarın, **bu ışıkların içinde bizim ışığımızın da yandığını** göreceğiz. (s.60,str.5)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkırdaşan genç kızlarla genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, **bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri** duyulmasa bile görülür. (s.62,str.7)

Hadi, **dediğin** olsun. (s.63,str.36)

Kadınlar masadan kalkarlarken **arkalarından Diyarbakırlının bağırıldığını** bütün pastane duyabilir. (s.64,str.9)

Bu resimleri yapan herhalde bir Beyaz Rus. (s.65,str.36)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, **senin yaptıklarından** bahsetmek için yine onu aradım. (s.67,str.25)

Bana yabancı gelmeyen diyorum ama, bu eşyaları, ömrümde ne bir kadının odasında, ne de dostlarımdan bir Rum'un evinde görmüş değilim. (s.72,str.3)

Onun böyle olduğuna inanmak için yalnız kendi fotoğrafı değil, bu Dreyfus resimlerine bakan bir başka duvar halısı şahittir. (s.73,str.10)

Çünkü belki ortada galip vardır ama, **mağlup olan** yoktur ki... (s.75,str.19)

Elimde kâğıt kalem olmadan yazı yazdığımı söylediğim halde **senin karşımda olmadığını** söyleyemedim. (s.77,str.3)

Bu **yazdıklarımın, konuştuklarımın çoğunu** beğenmiş olacağım ki, kalktım. (s.77,str.10)

Sana bu sıralarda başımdan geçenleri hikâye edeceğim. (s.77,str.17)

Ben sana bin bir defa **insanları sevdiğimi** hem söyledim, hem yazdım. (s.78,str.9)

Yatağıma yattığım zaman **senin esmer ellerini başkalarına öptüğünü** düşünüyor, kuduruyorum. (s.80,str.9)

İnsan oğullarının dişi olmayanlarına ne mutlu! (s.80,str.15)

Hadi biz sizin bahçeler gibi güzel elbiselerinizin, kokulu pudralarınızın altında **iyi bir kalp olduğunu** tahayyül edebilirdik. (s.80,str.17)

Bütün **bu güzel, şık, temiz gördüklerinin** içyüzlerinde bir dolandırıcının, bir hırsızın, bir beyinsizin, bir muhtekirin olduğunu neden düşünmüyordun, bilmem ki... (s.80,str.18)

Bütün **bu güzel, şık, temiz gördüklerinin** içyüzlerinde bir dolandırıcının, **bir hırsızın, bir beyinsizin, bir muhtekirin olduğunu** neden düşünmüyordun, bilmem ki... (s.80,str.19)

Senin âşık olman için **bir dakikaya ihtiyacın olduğunu** sonradan öğrendim. (s.81,str.13)

Evini yaptıramayanlar yağmur başladığı zaman çadırlarına girip çıkabilmek için çamurda yüzebilen bir kayık keşfini düşünüyorlarmış... (s.81,str.31)

Günahı **dedikodu yapanların** boynuna! (s.82,str.3)

Fakat bütün memleketin ağzında çalkalanan, bu evlerin anha minha "5.000" liradan fazlaya çıkmayacağı!.. (s.82,str.9)

Yahut da bir gün **bir Avrupa karikatüründe gördüğüm** gibi, karılarının boynuna takarlar. (s.83,str.27)

O zaman **işin dedikodu olmadığını** ispat edebilirler. (s.84,str.4)

Şu delikanlıların söyleyip de sonra **kahkaha ile güldüklerini** hakikat yapacak insanlar!.. (s.84,str.12)

Gelirmiş dediğime bakma! (s.85,str.13)

İçinde oturanı da, kim bilir tabiat onu nasıl kurda karşı dezenfekte etti ise, o da insanı belki soğuğa, zatürreeye karşı koruyordur. (s.85,str.22)

Bir aralık **revülerde artistlik yaptığımı** görmüştüm. (s.85,str.35)

Yüksek mimar diploması ile **revülerde artistlik yaptığı**, bu kadar güzel sanata heveskâr olduğu için onu tebriğe can attım. (s.86,str.11)

Müracaat edenlerin içinde bakkal dükkânlarındaki -Allah'ın hikmetinden- bir kocaman kara binlik zeytinyağı şişesine bile bir şey olmamış bir hafız efendinin karısı da bu fakirler arasında değil miymiş? (s.88,str.5)

Belki üç dört tane fakir feda edilip zeytinyağı alamamış ama, **birçok hali vakti yerinde olanlar** da bu korkunç ve çirkin yağmaya karışmamış. (s.88,str.11)

Seni sevdiğim için de gözümü dört açıyorum. (s.88,str.15)

Seni üzdüğüm için beni affet. (s.88,str.18)

Sabahleyin **nasıl uyandığımı**, evden nasıl fırladığımı pek hatırlamıyorum. (s.89,str.6)

Sabahleyin nasıl uyandığımı, **evden nasıl fırladığımı** pek hatırlamıyorum. (s.89,str.6)

Sarayburnu'nda **balık tutanlar** dolu. (s.91,str.9)

Yer yer perdeleri, camlarına gerilmiş örümcek ağlarıyla **önünden geçenlerden** çoğunun kafasını kaldırıp bakmadığı bu evi yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl Hanım merak eder durur. (s.92,str.29)

Ama Ahmet Bey bu âlemin, katiyen **Mehmet Bey'in gözlüğüyle gördüğü** gibi olmadığını, çünkü kendisinin yaşadığını, fakat kendisinin daldığı şekilde bulunmadığını hissetmiştir. (s.97,str.22)

...bir yokuş çıkıp burjuva âlemine yeniden katışmaya gayret, buna mukabil her şeyi, namusu, **iffeti vermeye çalışanların** âlemini görmek de fena olmayacak... (s.98,str.25)

Saadete, güzelliğe, iyiliğe, refaha **bu yoldan gidenlerin** binde biri muvaffak olur. (s.98,str.27)

Öteki tarafın, **zengin tarafın haline yükselmekle kurtulan** kim oluyor? (s.98,str.29)

1.7. İKİLEME BİÇİMİNDEKİ AD ÖBEKLERİ

Kim kime, dum dumadır. (s.63,str.14)

Kim kime, **dum dumadır**. (s.63,str.14)

1.8. CÜMLE BİÇİMİNDEKİ AD ÖBEKLERİ

İç içe girmiş iki bağımsız yargıyı kapsayan cümlelerdir. Bu tür cümlelerde bir dış cümle bir de iç cümle vardır. Dış cümle temel cümle, iç cümleyse yan cümle konumundadır. İç cümleler genellikle temel cümlenin belirtisiz nesnesi görevinde bulunurlar. İç cümleler, çekim ilgeçlerine bağlanarak onlarla birlikte belirteç görevi yapabilirler; yönelme durumu eki +E'yi alınca cümlede yönelmeli tümleç görevi de yapabilirler. Bağımsız birer cümle olan iç cümleler birer ad kabul edilerek ad çekimine sokulmakta ve kendilerini de kapsayabilecek genişlikteki bağımsız yargı öbeklerinin (temel cümlelerin) birer ögesi olarak anlatımda yer almaktadır.

Otur, dedi, **oturduğun yerde!** (s.9, str.14)

Bu adam ne halt karıştırır, kiminle konuşur böyle?..' diyordum. (s.10, str.11)

Sen diyordu, **'beni ihtiyar mı sanırsın?** (s.10, str.26)

Belki o adam benim, demeyeceğim. (s.11, str.21)

Nereden biliyorsun, gördün mü? Diye bana sorabilirsiniz. (s.11, str.22)

Herifin içini nerden biliyorsun?" diye sorabilir. (s.11, str.26)

Aşk yüzünden bu adam böyle olmuş, der. (s.12, str.9)

Kahve içerken **"Alalım beş on kilo, bir kenara atalım, Eleniçamu"** derdi, "

Günün günü var!" (s.14, str.37)

O zaman kendi kendime: **" Herif cümlenden iki kelime alır, yirmi kelime ekler, bir hikaye uydurabilir, dikkat et!..."** diyorum. (s.16, str.22)

Bize de **girin** dedi. (s.16, str.31)

'Vay efendim! Bizim hayatımızı yazmaya kalkmış; kim oluyor bu herif?" diye üzerime yürüdüler. (s.18, str.11)

Olur a!.. dedim. (s.18, str.20-21)

Olur a, diye tekrar ettim; belki bir şikayet, bir kari mektubudur. (s.18, str.26)

İçimi bir melal kapladı, tarif edemem diyecektim ama, ederim. (s.20, str.15)

Dikkatli bak, pişman olmayasın!' diyorlardı. (s.20, str.23)

Sen deli misin şekerim? Dedim. (s.22, str.23)

Ben bu çocuğu ne yapacağım? Hasta olacak, diyordu. (s.24, str.8)

O halde ne ümit ediyordun?” dersiniz, “ Ne bileyim!...” derim. (s.25, str.10)

O halde ne ümit ediyordun?” dersiniz, “ **Ne bileyim!...**” derim. (s.25, str.10)

Çımacı, ‘**Hoş geldin!**’ der. (s.25, str.30)

Çok sevindim, dedi, hiç olmazsa yazılarımı okuyacak birini buldum. (s.26, str.22)

Şimdi, ‘**Yorgiyamu, sayende ben de gün göreceğim!**’ diyor anası. (s.29, str.29)

Kız, ‘**Böyle ana bırakılmaz” diye düşündü.** (s.30, str.7)

Ana, ben daha hayat göreceğim! Diyemedi. (s.30, str.17)

Ona, ‘**Sen sus!**’ dediler. (s.30, str.17)

Şehre kadar gitmenize lüzum yok, derdi, ben alırım. (s.35, str.5)

Bu da sana nasipmiş, deyiverirdi. (s.35, str.9)

Çıracı:-**İmtihani vermedin galiba ağabey**, demişti. (s.36, str.32)

Vermedim İdris, demiş, sonra gözlerini kiralık kahveye çevirerek ilave etmişti: (s.36, str.33)

Sana çıracı olurum ağabey, diye atılmıştı. (s.36, str.37)

Geldin mi ağabey? Demişti. (s.37, str.3)

Siftah ettin mi? diye sormuştu. (s.37, str.5)

Bazen ‘**Seviyorum seni!**’ diyor, her taraf donanıyordu, bazen’’Senin nereni seveceğim!’’ diyordu. (s.37, str.15)

Bazen ‘**Seviyorum seni!**’ diyor, her taraf donanıyordu, bazen’’**Senin nereni seveceğim!**’’ diyordu. (s.37, str.16)

Bütün mesut şehir uyudu, uyuyalım sevgilim, diyorum. (s.38, str.9)

“**Sâri hastalık vardır, içeri girmeyiniz**” levhası kapısına yapışmadan evvel karidesçinin evi, Çarşamba akşamları saat altıdan sonra karanlık, boş, ağaçsız sokaklar içinde;-ben içinde olduğum halde- uzaktaymışım, yorgunmuşum, bir sarı ışığa düşmüş bir muşamba perde görmüşüm tesirini verirdi. (s.40, str.1-2)

İşte bu eşyanın bana “**Kiracımız, aziz kiracımız!**” diye sokuldukları anda – insan eşyaya alışmadan rahat edemiyor- ne İstapan’ın, Türkçesi, “Beni kaybettiğin zaman arayacaksın” olan Rumca şarkısı, ne onun kadınla erkek arası, hazin fakat iyi insanlığı, ne karidesçinin odanın içini erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesi, ne de Sofiya’nın şimdi masanın altında kalmış dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. (s.41, str.5)

İşte bu eşyanın bana “Kiracımız, aziz kiracımız!” diye sokuldukları anda – insan eşyaya alışmadan rahat edemiyor- ne İstapan’ın, Türkçesi, “**Beni kaybettiğin zaman arayacaksın**” olan Rumca şarkısı, ne onun kadınla erkek arası, hazin fakat iyi insanlığı, ne karidesçinin odanın içini erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesi, ne de Sofiya’nın şimdi masanın altında kalmış dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. (s.41, str.7)

“**Yârin dudağından getirildi**” derdim. (s.41, str.21)

Öyle bakma, derdi, öyle bakma bana!... (s.41, str.22)

İstapan, diye haykırırdım, **bana bir eski hava çal!** (s.42, str.6)

Karıcığım, sen gündüzlerimde, gecelerimde, rüyalarımda, cigaramda, rakımda, hâslı kanımdasın, derim. (s.43, str.1-2)

Çocuğum olmasa dayanamam, Sofiyamu! Diyor. (s.44, str.3)

Sotiri, “**Başka eksik var mı Ahmet Bey?**” derdi. (s.45, str.18)

Birbirimizi aldatmaya lüzum yok efendi! demişim. (s.47, str.19)

Meraklandığım yok madam, diyorum, gelecek elbet...(s.47, str.24)

Bekçi sevişenleri inadına rahatsız eder, “**Kimse öpüşmesin artık**” der gibi düdüğünü öttürür. (s.51, str.18)

“**Ziba'nın bülbülü de susmak bilmez ki**” karşılığını verir; mangalı karıştırır, haykırır (s.51, str.24)

Az pilav koy! Diye bağırır. (s.52, str.26)

Niye okumuyorsun? Diye sordum. (s.53, str.17)

Arkadaşları “**Onun ne manzaraları vardır**” derler. (s.54, str.10)

Kabahat bende, dedi. (s.55, str.28)

Buralarını yazmasanız, dedi. (s.55, str.32)

Hakkınız var, dedi. (s.56, str.5)

“**Gelmeyecek mi?**” diyordum. (s.56, str.37)

...garson, “**Şimdi buradaydı, gitti**” dedi, “**Ama yarın akşam muhakkak gelecek.**” (s.57, str.1)

“**Şöyle bir bakayım, belki yine onu aynı yerde bulurum**” der gibi oturmuş, o kadım, mahzun, bekleyen insanlardır. (s.62, str.23)

Bir hacığa var yanımda, dedi, bu akşam beni mazur gör! (s.67, str.34)

Ben böyle idim, der de başka bir şey demez. (s.73, str.7)

Doğrudur, öyle idi! derler. (s.73, str.13)

Damı bir türlü aktarmıyor, "**Çık evimden**" diye avazı çıktığı kadar bağırıyordu. (s.73, str.24)

Ona neredeyse, "**Fransız kontu bıyıkları bembeyaz, siyah muşambasından yağmur aka aka geliyor**" diye bağırarak isterdim. (s.74, str.12)

Çıkaramaz beni; beni evden çıkaramaz değil mi? diye yalvarırdı. (s.74, str.15)

Fakirin çanı az çalar, ölen muhakkak çok fakir!., dedi. (s.75, str.2)

"Hepsi böyledir bunların" dersin. (s.78, str.6)

Ah, bu yeni nesil! deyiverir. (s.84, str.23)

Şu müteahhitlerden bir tanesini görsem konuşsam, dedim. (s.85, str.29)

Ben, kendi kendime, "**Bari bu çocuk başka bir meslek tutsaydı**" demiştim. (s.85, str.37)

Hangi gazetedesin diye sorarlar da serbest muharririm derim, gülüverirler" dedim. (s.86, str.4)

Hayır efendim, bura insanları tuhaftır, bitlenmiyorlar, demişler. (s.87, str.7)

Gel buraya, yavrum, demiş. (s.87, str.12)

Ben biliyorum, onda var, diyordu. (s.87, str.33)

Hava amma da sıcak ha, dedi. (s.90, str.13)

Çok sıcak, dedim. (s.90, str.14)

Bir cigara versene usta, dedi o da. (s.90, str.15)

Sende iş yok, dedi. (s.90, str.19)

Haklı olduğunu ben söyledikten sonra da, "**Ne diye yazıyorsun öyleyse?" diye** sormayacak kadar terbiyeli olduğunu bilirim. (s.90, str.29)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına "**Sari hastalık vardır, girmeyiniz**" levhası yapışmış evlerinin düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yokuşların birinin hemen başında durdum. (s.94, str.14)

Erik ağacı onu çok iyi tanıyor; "**Eriklerimi tuza banarak yer**" dedi. (s.95, str.17)

1.9. BAĞLAÇ ÖBEĞİ BİÇİMİNDE AD ÖBEKLERİ

Birbirine bağlaçlarla bağlanmış adların oluşturduğu öbeklerdir.

Bu uzun bacaklı, karınsız, niyeti kötü bakışlı sarışın adamın hayatına ait bildiklerimi **şu veya bu kimseden** öğrenmiş değilim dersem inanmayın! (s.9, str.1-2)

...işittiklerini başka birisine naklederken müvezzin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ıslığından **ilave ve tarh** edilmiş bir başka muhavereyi anlatmasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11, str.12)

Köpekler sevgisini, bizim gibi **ne anlatmak, ne de yazmakla**, belli eder. (s.13, str.20)

Onda bir **anlatma ve uydurma kabiliyeti** vardır ki, benim gibi değme yazıcıya nasip olmamış bir muhayyile kudretine delalet eder. (s.17, str.11)

Aşık ve mehtap. (s.21, str.18)

Ben **insanlar ve kendim** hakkında düşünürüm. (s.24, str.19)

İnsanların elleri **büyük ve çatlaktır.** (s.26, str.14)

Sonra, bir adamın köy havaları söylediğini; **güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düğünlerinin** görürdü, (s.34, str.17-18)

Çiftlik güzel, **sıhhatli yapılar ve insanlarla** doluydu. (s.35, str.20)

Hakikat **insanlarda ve onlarla** olacak münasebetlerdeydi. (s.35, str.31)

...istismar edenin, çalanın **zengin ve bahtiyar** olduğu, esnafının azgın, zenginin deli... (s.38, str.12)

Ne fikir, ne arkadaş vardı. (s.39, str.3)

...bu odada bir kış gecesi **fakir ve meyus**, fakat seven bir halde beklediğini, kendilerinin ise karidesçinin malı oldukları halde, beni de iyi bir kiracı diye sevdiklerini söylerlerdi. (s.41, str.1)

Bu üç çocukta **bana ve sevgilime** karşı ne hisler bulunduğunu tahlile kalkardım. (s.44, str.6)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı **kıvırcık saçları ile elmaya, şamfıstığı ile tuzlu bademe**, bu güzel kıvırcık saçlarıyla adeta bakarken... (s.44, str.18)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları ile elmaya, **şamfıstığı ile tuzlu bademe**, bu güzel kıvırcık saçlarıyla adeta bakarken... (s.44, str.18)

Bu Sofiya, **başkalarının ve kocasının** yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu ile... (s.45, str.27)

Yanımda bir **Singer dikiş makinesi ile birtakım kesekağıtları** var. (s.47, str.3)

Karidesçiler, elektrik amelesi, ekmekçi, sirkeci, marangoz çırağı, garson, berber, akordeoncu, kitaracı, bar artisti, revü figüranı, terzi çırağı gibi esnafın birbiri üzerine yığıldığı yokuşta birbirine karışmış her **din ve mezhep**, Türk, Rus, Ermeni, Kum, Nasturi, Arap, Çingene, Fransız, Katolik, Levanten, Hırvat, Sırp, Bulgar, Acem, Efganlı, Çinli, Tatar, Yahudi, İtalyan, Maltız daha her türlü milletin birbirine karıştığı bu garip mahalleden sel yatağına her akşam küçük figüran kızlar iner. (s.51, str.4)

Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları vürür; berber çıraklarının arkasına da burma bıyıklı bir Arnavut takılır. (s.51, str.8-9)

Dükkânların ve çarşının bittiği yerde ondan ayrılırdım. (s.52, str.35)

İşte **Eleni ile Katina'yı** da öyle tanıdım. (s.68, str.15)

Fakat Katina, **ne o eski güzelliği, ne de haberci ihtiyarlık manasına ehemmiyet verecek insan** değildir. (s.69, str.6-7)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, **fakirlikten ve sefaletten** uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibiydiler. (s.71, str.4)

Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-, yahut da bir paskalya akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, **evini ve odasını** düşündüğüm zaman hayal ettim. (s.72, str.10)

Demin sensiz, kalem kâğıtsız, **seninle ve kalem kâğıtla** gibi oturup birçok şeyler konuştum, yazdım. (s.77, str.8)

Ne senden, ne kendimden söz açmadan olur mu? (s.77, str.15-16)

O dünyada kelimelerin, cümlelerin **ne grameri, ne de bu gramer içinde muhtevaları** vardır. (s.79, str.13-14)

Her güzel gözün, her **çene ve burnun**, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80, str.12)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, **altında ve üstünde** tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80, str.13)

Ben **ne mühendisim, ne müteahhit**, ne de anlarım bu işlerden. (s.82, str.2)

Sen yüz elli liraya bir **şapka ile bir pabuç** alabilirsen, ben, "Vallahi kelepir!" diyorum. (s.82, str.28)

Hem müteahhit, hem de yüksek mimardır o, dediler. (s.86, str.10)

boğucu sıcak, bir gölgenin serinliği, sahanlıkta içtiğim cıgaramı söndürmem için kaba kaba söylenen tramvaya, **kasketime ve sarı pantolonuma** bakıp teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cıgara versene!.." diyen sokak çocuğu... (s.90, str.3)

Bana ve delikanlıya garip garip baktı. (s.90, str.17)

Biz kanepedekiler hepimiz **dalgın ve uykulu** onu seyrettik. (s.90, str.24)

Ancak kırk paralık **Fransızcam ve bir Şemsettin Sami Lügati** ile dünya, siyaset, fikir alanında bir şeyler okuyabiliyordum. (s.90, str.32-33)

Mezarlıklardan, tank, tüfek, **kamyon ve mezarlar** arasından geçtik. (s.91, str.34)

Çırağından ve köpeğinden başka herkese, her hayvana homurdanan bir kahveci. (s.92, str.34)

Bana **böyle bir kahve ve böyle köpeği** ve çırağı ile haşır neşir bir adam, bir kahveci görürseniz haber verin. (s.93, str.5)

Gökte bütün kışlarından yıkanmış bir mavilik, **hem çok uzakta, hem de ta içimizde**, elimizde avucumuzda gibi idi. (s.94, str.3)

İçimdeki havuzun fiskiyesindeki lastik topu atan sular olduğu halde neye **sapsarı ve meyusum?** (s.94, str.8)

Güneş, sokağın ucundan bir **güzellik ve neşe** arazöz gibi bütün caddeyi ısıyor, yıkıyor, neler yapmıyordu!.. (s.94, str.10)

Biz de Ahmet Bey hakkındaki görüşlerinden, düşüncülerinden vazgeçip, karidesçinin evi **hakkında olsun, Yorgiya'nın mahallesini görüş noktasında olsun**, Yorgiya ve mensup olduğu muhit için olsun, yine bitaraf kalamamakla beraber sessiz -hadi kelimesi yanlış ama öyle diyelim- hissiz, daha doğrusu edebiyatsız olacağını sanıyorum. (s.97, str.8)

Bu çirkin **ahlak ve âdetle** oraya yerleşmek de belki bir dünya görüşüne doğru gitmektir. (s.98, str.20)

Ahmet Bey'in kendi arzuladığı âlemine ve hikâyelerine dönmemiz daha iyi olacak. (s.99, str.23)

1.10. +DEN...+E ÖBEĞİ BİÇİMİNDE AD ÖBEĞİ

Senelerce **evden sokağa** çıkmadı, oturdu.(s.24, str.3)

Kulübeden içeriye deli gibi girdim. (s.32, str.17)

Ortalık **iyiden iyiye** kararmıştı. (s.59, str.32)

2.SIFAT ÖBEKLERİ

Anlatım içinde adları niteleme ya da belirtme görevi yaparak, sıfat takımlarının belirten öğelerini oluşturan söz kümeleridir (Kahraman:2005:165)

Bağlaç öbeği biçimindeki sıfat öbekleri ise bağlaç öbekleri bölümünde gösterilmiştir.

2.1.SIFAT TAKIMI ŞEKLİNDE OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ

Kendisi bir sıfat takımı olduğu halde, bir adı niteleme ya da belirtme görevinde kullanılan böylece geniş sıfat takımları oluşturan öbeklerdir (Kahraman:2005:165).

Şairlerin yıldızlar, rüzgarlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, **iki bin metreden** geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s.12, str.17)

Hatta bir akşam bu **orta yaşlı adamla** bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.12, str.37)

Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla bu **on sekiz yaşlarındaki genç birisinin**, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.12, str.37)

Bu **on sekiz yaşlarındaki birisinin** babasına haber gitmiş. (s.13, str.3)

Zeki gözlü, buz gibi soğuk burunlu, tüyleri havalanan sarı **bir köpek**...(s.13, str.14)

Zeki gözlü, **buz gibi soğuk burunlu**, tüyleri havalanan sarı **bir köpek**...(s.13, str.14)

Kim bilir belki Âdem de Havva'yı **bir mehtaplı gecede** sevdiğini duymuştur. (s.21, str.20)

İçimde **sıcak dudaklı**, mermer vücutlu **bir kadın** geziniyordu. (s.21, str.32)

İçimde sıcak dudaklı, **mermer vücutlu bir kadın** geziniyordu. (s.21, str.32)

Herifinin evinde bir radyocuk, bir yeşil yorgan, **bir sandık kirli çamaşır** varmış. (s.29, str.7)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada çocuklarına **bol limonlu balık** yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama... (s.25, str.27)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarda gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz **büyük cepli yeleklerle** fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26, str.5)

O zaman saçları briyantimli, ayakları **iki parmak kalın lastik pabuçlu**, saçları moda üzere taranmış çocuklar Yorgiya'yı öylesine unuttular ki, kız sanki dünyayı çırılçıplak görmüş gibi oldu. (s.30, str.13)

Yepyeni, spor, sarı, altı lastik yahut kahverengi podösuet pabuç; bobstil bağlanmış **siyah benekli yumurta sarısı kravat**, briyantim, hafif bıyık... (s.28, str.14)

Karşımızdaki kömürcü hırsto, **siyah sürmeli kırmızı gözleriyle** sokağa fırladı. (s.31, str.34)

Sonra, bir dananın kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını bir adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, **beyaz dişli, tatlı bir kızın** düğünlerini görürdü. (s.34, str.18)

Ovaya nazır kütüphaneli, **çini sobalı**, üç tarafı cam kapılı **bir odada** oturur, sabah sis içindeki ovaya karşı yazı yazardı. (s.35, str.15)

Ovaya nazır kütüphaneli, çini sobalı, **üç tarafı cam kapılı bir odada** oturur, sabah sis içindeki ovaya karşı yazı yazardı. (s.35, str.15)

Yetmiş seksen liralık bir memuriyet, bir ev, bir karı... (s.38, str.24)

Sokakta kalmış bir kedi, **çıplak bacaklı bir çocuk**, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıkcık saç, kaloriferli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası...(s.41, str.27)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıkcık saç, kaloriferli, **bol ışıklı bir oda**, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası...(s.41, str.29)

Arkadaş, senin şu **iki kadeh rakın**, iki liran olmasa da yine gelirdim. (s.43, str.26)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam, karşımda oturan bu kocaman **ak gözlü adamın**, bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım. (s.44, str.8)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam, karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın, **bu ince esmer yüzlü**, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım. (s.44, str.9)

Ben karidesçinin o yaştaki çocuklarından biri olsam, karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın, bu ince esmer yüzlü, **geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza** neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlardım. (s.44, str.9)

Elimdeki iğnedanlığı **iki satırlı bir etajerin** alt gözüne bırakıyorum. (s.47, str.12)

Altları dizgini azıya almış bir kızağın içinde **kara sakallı kürklü bir adamla** posbıyıklı, hareketsiz, atların bu gidişi kendisine vız gelen bir arabacı...(s.48, str.5)

Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları yürür; berber çıraklarının arkasına da **burma bıyıklı bir Arnavut** takılır. (s.51, str.10)

Sonra bir aralık karakola **ensesi dümdüz tıraşlı**, kumral saçlı, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, **bir delikanlı** getirdiler. (s.53, str.29-30)

Sonra bir aralık karakola ensesi dümdüz tıraşlı, **kumral saçlı**, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, **bir delikanlı** getirdiler. (s.53, str.29-30)

Sonra bir aralık karakola ensesi dümdüz tıraşlı, kumral saçlı, **lacivert elbiseli**, hoş tavırlı, **bir delikanlı** getirdiler. (s.53, str.29-30)

Sonra bir aralık karakola ensesi dümdüz tıraşlı, kumral saçlı, lacivert elbiseli, **hoş tavırlı, bir delikanlı** getirdiler. (s.53, str.29-30)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık bir gömlek, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de **sun ipekten bir kazakla** görürsünüz. (s.54, str.35)

Burası **üç katlı bir birahaneydi**. (s.56, str.14)

Gelen kızlardan birisi, **donuk beyaz yüzlü**, çok genç çehreli, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun **bir kızdı**. (s.56, str.20)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, **çok genç çehreli**, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun **bir kızdı**. (s.56, str.20)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, çok genç çehreli, **bir azize halli**, gözleri çekik, güzel, durgun **bir kızdı**. (s.56, str.20)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, çok genç çehreli, bir azize halli, **gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı**. (s.56, str.20)

Paytak bacaklı, esmer bir kadın bir odaya bizi tıktı. (s.61, str.18)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek **parlak siyah saçlı kadınla** birkaç dakika için gelip birleşirler. (s.63, str.2)

Ayrı küçük odadaki kanepe, insana hüzmün veriyor... (s.65, str.31)

Nehirde bir kayık, bir timsaha ateş eden **kolonyal şapkalı bir Avrupalı herif...** (s.65, str.30)

Suratında, geçirdiği kötü gecelerin şişi, dişleri çürük, korkunç **kanlı gözlü bir adam** içeriye girdi. (s.64, str.34)

Çok genç, **iyi yüzlü bir kadını** da ben evime götürdüm. (s.67, str.6)

Benim o maviye çalan ışığın altında **bu siyah saçlı, esmer mahluku** adeta sevdim. (s.67, str.13)

İklimin insanlara bağışladığı bu muhteşem lütfâ karşı büyük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda yeni elbiselerini giymiş, **parlak düğmeli bir hademeyi** çağırarak: (s.87, str.2)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, **yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu** arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için köyden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.26)

Geniş alınlı, kırmızıya çalar kahverengi saçlı, altın dişli tuhaf **bir delikanlı** gülümsedi. (s.90, str.11)

Geniş alınlı, **kırmızıya çalar kahverengi saçlı**, altın dişli tuhaf **bir delikanlı** gülümsedi. (s.90, str.11)

Geniş alınlı, kırmızıya çalar kahverengi saçlı, **altın dişli tuhaf bir delikanlı** gülümsedi. (s.90, str.11)

O merak ede dursun ben, Boğaziçi'nde, olmazsa Ege Denizi kıyısında saçlı sakalı birbirine karışmış, **asık suratlı**, kötü huylu, **geçimsiz bir kahveci** bulunabileceğini düşünürüm. (s.92, str.33)

O merak ede dursun ben, Boğaziçi'nde, olmazsa Ege Denizi kıyısında saçlı sakalı birbirine karışmış, asık suratlı, **kötü huylu**, **geçimsiz bir kahveci** bulunabileceğini düşünürüm. (s.92, str.33)

2.2. BİR SIFAT TAKIMININ SIFAT YAPIM EKİ ALARAK SIFATLAŞMASINDAN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ

Bu uzun bacaklı, karınsız, **niyeti kötü bakışlı** sarışın adamın hayatına ait bildiklerimi şu veya bu kimseden öğrenmiş değilim dersem inanmayın! (s.9, str.1)

Hatta bir akşam bu **orta yaşlı** adamla bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.12, str.38)

Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla bu **on sekiz yaşlarındaki** genç birisinin, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.12, str.38)

Bu **on sekiz yaşlarındaki** birisinin babasına haber gitmiş. (s.14, str.3)

Zeki gözlü, buz gibi soğuk burunlu, tüyleri havalanan sarı bir köpek... (s.14, str.14)

İçimde **sıcak dudaklı, mermer vücutlu** bir kadın geziniyordu. (s.21, str.31)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada çocuklarına **bol limonlu** balık yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama... (s.25, str.27)

Sonra, bir adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara, **beyaz dişli**, tatlı bir kızın düğünlerinin gördüğü, (s.34, str.18)

Ovaya nazır kütüphaneli, **çini sobalı, üç tarafı cam kapılı** bir odada oturur, sabah sis içindeki ovaya karşı yazı yazardı. (s.35,str.15)

Yetmiş, seksen liralık bir şey... (s.37,str.26)

Yetmiş, seksen liralık bir memuriyet, bir ev, bir karı... (s.38,str.24)

Sokakta kalmış bir kedi, **çıplak bacaklı** bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıcık saç, kaloriferli, kütüphaneli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası... (s.41,str.27)

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvrıcık saç, kaloriferli, kütüphaneli, **bol ışıklı** bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası... (s.41,str.28)

...karşımda oturan bu kocaman **ak gözlü** adamın, bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlarım. (s.44,str.8)

...karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın, bu ince **esmer yüzlü**, geniş omuzlu, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlarım. (s.44,str.9)

...karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın, bu ince esmer yüzlü, **geniş omuzlu**, ıslak saman rengi boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlarım. (s.44,str.9)

...karşımda oturan bu kocaman ak gözlü adamın, bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, **ıslak saman rengi boyunlu** kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hareketinden anlarım. (s.44,str.9)

Elimdeki iğnedanlığı **iki satırlı** bir etajerin alt gözüne bırakıyorum. (s.47,str.12)

...kızağın içinde **kara sakallı** kürklü bir adamla posbıyıklı, hareketsiz, atların bu gidişi kendisine vız gelen bir arabacı... (s.48,str.4)

Bir erkek çocuk kalın bilekleri, **altın tüylü** ensesi, perişan saçları, çıplak ayakları, sarı mintanııyla sanki arkadaşımdaydı. (s.49,str.12)

Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları yürür; berber çıraklarının arkasına da **burma bıyıklı** bir Arnavut takılır. (s.51,str.10)

Sonra bir aralık karakola ensesi **dümdüz tıraşlı**, kumral saçlı, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, bir delikanlı getirdiler. (s.53,str.30)

Sonra bir aralık karakola ensesi dümdüz tıraşlı, **kumral saçlı**, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, bir delikanlı getirdiler. (s.53,str.30)

Sonra bir aralık karakola ensesi dümdüz tıraşlı, kumral saçlı, **lacivert elbiseli**, hoş tavırlı, bir delikanlı getirdiler. (s.53,str.30)

Sonra bir aralık karakola ensesi dümdüz tıraşlı, kumral saçlı, lacivert elbiseli, **hoş tavırlı**, bir delikanlı getirdiler. (s.53,str.30)

Burası **üç katlı** bir birahaneydi. (s.56,str.14)

Gelen kızlardan birisi, **donuk beyaz yüzlü**, çok genç çehreli, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı. (s.56,str.19)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, **çok genç çehreli**, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı. (s.56,str.19)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, çok genç çehreli, **bir azize halli**, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı. (s.56,str.19)

Öteki kız, **biraz hizmetçi halli**, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahluktu. (s.56,str.22)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, **kestane rengi gözlü**, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahluktu. (s.56,str.22)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, **uzun boylu**, çok genç, biraz iri bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahluktu. (s.56,str.23)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, **biraz iri bacaklı**, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahluktu. (s.56,str.23)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, **yaman çapkın bakışlı** bir mahluktu. (s.56,str.23)

Paytak bacaklı, esmer bir kadın bir odaya bizi tıktı. (s.61,str.18)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek **parlak siyah saçlı** kadınla birkaç dakika için gelip birleşirler. (s.63,str.2)

Suratında, geçirdiği kötü gecelerin şişi, dişleri çürük, **korkunç kanlı gözlü** bir adam içeriye girdi. (s.64,str.32)

Nehirde bir kayık, bir timsaha ateş eden **kolonyal şapkalı** bir Avrupalı herif... (s.65,str.31)

Ayrı küçük odadaki kanepede, insana hüznü veriyor... (s.65,str.31)

Çok genç, **iyi yüzlü** bir kadını da ben evime götürdüm. (s.67,str.6)

Benim o maviye çalan ışığın altında bu **siyah saçlı**, esmer mahluku adeta sevdim. (s.67,str.13)

Aynadan, mavi bulanık aynadan, **kara bıyıklı**, güzel bir delikanlı hayali geçer gibi olurdu. (s.73,str.36)

Ben **bir iki odalı** bir ev, tavuklar, bir mektep hocalığı düşünmüştüm. (s.84,str.9)

İklimin insanlara bağışladığı bu muhteşem lütfeye karşı büyük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda yeni elbiselerini giymiş, **parlak düğmeli** bir hademeyi çağırarak: (s.87,str.11)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, **siyah gözlü**, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken,.. (s.87,str.25)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, **yeni temiz elbiseli** bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken,.. (s.87,str.25)

Geniş alınlı, kırmızıya çalar kahverengi saçlı, altın dişli tuhaf bir delikanlı gülümsedi. (s.90,str.11)

Geniş alınlı, **kırmızıya çalar kahverengi saçlı**, altın dişli tuhaf bir delikanlı gülümsedi. (s.90,str.11)

Geniş alınlı, kırmızıya çalar kahverengi saçlı, **altın dişli** tuhaf bir delikanlı gülümsedi. (s.90,str.11)

... **İnce, zayıf parmaklarındaki** çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.10)

... İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine,

büyük ama, **ince dudaklı** ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.13)

O merak ede dursun ben, Boğaziçi'nde, olmazsa Ege Denizi kıyısında saçlı sakalı birbirine karışmış, **asık suratlı**, kötü huylu, geçimsiz bir kahveci bulunabileceğini düşünürüm. (s.92,str.33)

O merak ede dursun ben, Boğaziçi'nde, olmazsa Ege Denizi kıyısında saçlı sakalı birbirine karışmış, asık suratlı, **kötü huylu**, geçimsiz bir kahveci bulunabileceğini düşünürüm. (s.92,str.33)

Birtakım **koyu yeşil vahşi otlar**, belki de onun adım attığı yerde, kafalarını kaldırmışlardı. (s.94, str.18)

2.3. BİR AD TAKIMININ BİR SIFAT YAPIM EKİ ALARAK SIFATLAŞMASINDAN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ

Sevilmemişlerin, çok üzölmüşlerin, sarhoşların, bir zaman güzelken çirkinleyivermişlerin, okumuşların, hasılı **içi rahatsızların yüzlerindeki ifade...**(s.9,str.20)

... o da bu **hikâyenin içindeki** adamın hem bana çok yakınlığıdır;... (s.11,str.31)

Katina'nın evindeki Ahmet, o rüzgarda dün gece denize girdi. (s.16,str.30)

Zarfın içindeki derde katlanmış bir kağıtta şu satırlar: (s.18,str.35)

Zaman zaman **çocukluğumun rüyalarındaki** gibi bir yere düşecektir gemi... (s.25,str.22)

Karideşinin öteki iki çocuğunun ikisi de başka anadan oldukları için, **evin içindeki** durumları küçük çocuğunkinden farklıydı. (s.44,str.32)

Sokağa nazır **pencerelerin önündeki** sedirde oturuyorum. (s.47,str.2)

O kaşlarını kaldırır, başka **evin penceresindeki** bir arkadaşına: (s.52,str.25)

Filim Hayri'nin metresi Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki ustura yarasıyla, Ziba'daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı Filim tarafından manzarası iyi olmadığı için kesilmiştir. (s.54,str.17)

Filim Hayri'nin metresi **Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki** ustura yarasıyla, Ziba'daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı Filim tarafından manzarası iyi olmadığı için kesilmiştir. (s.54,str.17)

Sanki **dünya yüzündeki** bütün sakatlıkları, namussuzlukları o düzleyecek, o namuslu edecektir. (s.54,str.20)

Tepebaşı' nın arkasındaki kanepelere oturmuş. (s.59,str.36)

Leon'un kucağındaki cümbüş, parlaklığını biraz kaybetmiş. (s.66,str.13)

On iki yaşında **evlerinin arkasındaki** mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69,str.3)

Kasım, beş kişi ile şehri basıp, düşmanı şaşırtıp şeker çuvallarıyla **istasyon boyundaki** lokomotifle atlayıp Geyve Boğazı'na sürmüştü. (s.82,str.37)

Sabahın o ölesiye krizini geçiren kanepedeki adam, sinemadaki çocuk, cıgara isteyen, öteki, sonra şu **benim yanımdaki** iki ihtiyardır. (s.91,str.19)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. (s.93,str.1)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir **kulübenin bahçesindeki**, dallan evin siyah damını gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. (s.95,str.33)

2.4 İYELİK EKİLİ SIFAT ÖBEKLERİ

İyelik ekli sıfat öbeği, üçüncü kişi iyelik eki almış bir adla bir sıfatın kalıplaşmasından oluşan öbeklerdir(Kahraman:2001:165)

Bu uzun bacaklı, karınsız, **niyeti kötü** bakışlı sarışın **adamın** hayatına ait bildiklerimi şu veya bu kimseden öğrenmiş değilim dersem inanmayın! (s.9,str.1)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarda gezen kızlar; Hereke kumaşı, **önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle** fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler..(s.26,str.5)

Geçenlerde onu söyle **bir gözü şaşı**, yaşlıca bir **adam** istemişti.(s.29,str.4)

Bakkal Niko ismindeki tahsili acayip adam, karısı Evdosiya, Polis Hasan Efendi; podösüet ayakkabılı, **saçları parlak bir delikanlı** geçirdi. (s.32,str.34)

...on bir yaşındaki, her şeye katlanmış, büyük, **altları çürük** sarı **gözleri**, rengi hastalıklı yüzü; ufak, çirkin, adi elleri, yenmiş tırnaklarıyla, yanından uzaklaştırmak istenilen sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44,str.35)

...on bir yaşındaki, her şeye katlanmış, büyük altları çürük sarı gözleri, **rengi hastalıklı yüzü**; ufak, çirkin, adi elleri, yenmiş tırnaklarıyla, yanından uzaklaştırmak istenilen sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44,str.36)

Aleko **burunları yırtık kunduralarının** üstünde, kısa pantolonundan parça parça, al al, pislikten yanmış derisi gözüken apış aralarıyla , lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, karışık saçları, insana – sokulmaz ki – sokulsa, bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali halinde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler, benden yirmi beşi alınca kaçır giderdi. (s.46 ,str.3)

Sonra bir aralık karakola **ensesi dümdüz tıraşlı**, kumral saçlı, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, bir delikanlı getirdiler. (s.53,str.29)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, çok genç çehrelili, bir azize halli, **gözleri çekik**, güzel, durgun **bir kızdı**. (s.56,str.20)

Biraz ileride Milaslı olduğunu söyleyen, **kravatı çarpık bir adamla**, arkadaşı Gümülcüne muhaciri Adapazarlı manifatura taciri, iki kadına işaret ederler. (s.64, str.14)

2.5. DURUM EKLI SIFAT ÖBEKLERİ

+E, +DE, +Den ve vasita durum eklerinden birini almış bir adın kendisinden sonraki –genellikle sıfat işlevli- bir kelime ile kalıplaşmasından oluşmuş öbeklerdir.

Yanında köpeği ile beraber **denize nazır bir arsanın** setleri üstüne oturmuştu. (s.9,str.9)

...eve kapanıp **çamurdan ve alçıdan heykeller** yapamayacağımı da düşünür, ancak bir kahvede yazı yazabileceğini hatırlar, bunalırdım. (s.24,str.11)

Bu, ömrünce, **kendinden genç** delikanlıları ayartıp gezmiş kadın, altmışından sonra nasıl bir ömür istiyor, nasıl bir ömür acaba? (s.29,str.31)

Ovaya nazır kütüphaneli, çini sobalı, üç tarafı cam kapılı **bir odada** oturur, sabah sis içindeki ovaya karşı yazı yazardı.(s.35,str.15)

Sokağa nazır pencerelerin önündeki sedirde oturuyorum. (s.47,str.2)

Bazen onu kış günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık bir gömlek, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de **sunî ipekten bir kazakla** görürsünüz. (s.54,str.36)

2.6. TOPLAMALI SAYI ÖBEĞİ BİÇİMİNDE OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ

Bu öbekler büyük sayı sıfatından küçük sayı sıfatına doğru dizilişle oluşur, kendilerini oluşturan kelimelerin bildirdiği sayıların toplamını karşılar.

Birden çok rakamdan oluşmuş büyük sayıları söylemek için oluşturulan bir öbeğdir. Genellikle asıl sayı sıfatları ile kurulan sıfat takımlarının sıfat unsurunu oluştururlar. Sıfat takımı özelliği gösteren asıl sayı sıfatları ile toplamalı sayı öbeği özelliği gösteren asıl sayı sıfatlarının birbirine karıştırmamız gerekmektedir (Kahraman,1996:80).

On beş senedir bu Rum köyünde müvezzilik ederim. (s.10,str.18)

Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla bu **on sekiz** yaşlarındaki genç birisinin, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.12,str.37)

Bu **on sekiz** yaşlarındaki birisinin babasına haber gitmiş. (s.13,str.2)

On beş gün olmayan, gündüzleri pek nadir, soluk gözükten bu acayip şey de mevcut mudur? (s.21,str.6)

..geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden **yirmi beş** lira pazarlıkla otellere götüremediği, her genç kızın namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği, para için namus, ar, haya, hayat, hece ,gündüz satılmadığı bir dünya...(s.24,str.31)

Yirmi, **yirmi beş** yaşında çirkin, budala delikanlı kaldı mı? (s.28,str.12)

On beş gün evveline kadar çalışıyormuş. (s.33,str.8)

Otuz beş yaşındaydım. (s.33,str.11)

Otuz beş yaşına kadar hiçbir kadın macerası geçirmemiş,... (s.38,str.33)

Birisi **on bir** yaşında, ötekisi on dördündeydi. (s.44,str.34)

On bir yaşındaki, her şeye katlanmış... (s.44,str.35)

Üçüncü oğlan, o **on dört** yaşındaki Aleko bir isyan numunesiydi. (s.45,str.22)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69,str.3)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu **on dokuz** yaş, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69,str.5)

On beş senedir bu odada oturuyordu. (s.73,str.26)

Tam **on beş** senedir. (s.73,str.26)

Ben bu hayranlığı duymak için **otuz beş** sene bekledim. (s.81,str.12)

Evlerini yaptırınsınlar diye adam başına **yüz elli** lira dağıtmış.. (s.82,str.20)

Fukaralar da **yüz elli** lira ile evlerini yaptıracaklarmış. (s.82,str.20)

Adam gördüm, bir fukara **yüz elli** lira ile pekâlâ tamiratını yapabilir, diyordu. (s.82,str.21)

Bütün fukara halk, **yüz elli** lira ile ev yapacaklarına, bayram yaklaşıyor diye çocuklarına bir ceket, bir pantolon, bir de yemeni almışlar. (s.82,str.22)

Yüz elli lira ile ev yapılır mı, sevgilim? (s.82,str.27)

Sen **yüz elli** liraya bir şapka ile bir pabuç alabilirsen, ben, "Vallahi kelepirl!" diyorum. (s.82,str.27)

Kaç almışlar bilmem, galiba **altı yüz** liraya! (s.83,str.23)

Bir gün satarlarsa **üç bin beş yüz** liraya satabilirlermiş. (s.83,str.24)

Mesele öyle de olmasa, gürgenin fiyatı metre mikâbı yüz liraysa ötekisinin **iki yüz doksan** liraymış. (s.85,str.26)

"Eau distillee" şırınga eden **yetmiş beş kuruş** da muayene ücreti alan pek halkçı,.. (s.87,str.21)

Dışarı çıkar çıkmaz **on beş** senedir oturup da bir tek dost edinemediğim, birtakım sokaklara çıkacaktım. (s.91,str.28)

Yetmiş beş kuruşa mükemmel tıkindım. (s.92,str.4)

On üç yaşında terziliğe vermişler... (s.99,str.16)

On beş yaşına kadar patronun metresi olmuş... (s.99,str.17)

2.7. ANLAMI ZARFLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN, BU ZARFLARLA OLUŞTURDUĞU ÖBEKLER

Şu karşımızda oturan zengin bakkalın bu adamdan kat kat **daha enteresan** bir hayatı vardır. (s.14,str.13)

Hayatının **en hareketli** zamanı da o zamandı. (s.14,str.22)

İlk defa **pek çekingen** olan bu adam, bu sefer beni görünce cıgara ikram etti. (s.15,str.33)

Burada sevgilisinin **pek romantik** bir tasviri vardı, çabucak atladık. (s.20,str.2)

...işin kötüsü sensiz **oldukça kirli** bir yatakta uyanıyorum. (s.38,str.14)

Gözüküyor, gözüküyor ama, bu pek, **pek büyük** bir huyla değil...(s.38,str.21)

Karısı **pek esmer** bir kadındı. (s.40,str.15)

Sofiya'nın söylediği **en tatlı** sözden bile bir mana çıkaran beynini okuyor gibi olurdum. (s.45,str.24)

Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, **çok genç** çehreli, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı. (s.56,str.19)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, **çok genç**, biraz iri bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahluktu. (s.56,str.23)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, **biraz iri** bacaklı, boynunda bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahluktu. (s.56,str.23)

Caddede **ne güzel** şeyler vardı! (s.58,str.8)

Genç, **pek genç** çırak, hamal kılıklı, bazısı pek şık birtakım çocuklar, sokaklarda dolaşıyorlardı. (s.60,str.34)

Genç, pek genç çırak, hamal kılıklı, bazısı **pek şık** birtakım çocuklar, sokaklarda dolaşıyorlardı. (s.60,str.34)

Ne korkunç pastaneler vardı şu Beyoğlu'nda. (s.61,str.31)

Yanlarında **çok genç, çok güzel** bir kız... (s.64,str.26)

Çok genç, iyi yüzlü bir kadını da ben evime götürdüm. (s.67,str.6)

Oraya; şık giyinmiş haraççılar, kadın parasıyla geçinen güzel çocuklar, kendilerinden **pek ufak** gençlere âşık zavallı fahişeler, eroin sarhoşları, zenginler, ... (s.68,str.6)

Hâlbuki **pek güzel** bir çocuktü. (s.84,str.6)

2.8. İKİLEMELERDEN OLUŞMUŞ SIFAT ÖBEKLERİ

Pırl pırl yağlıboya yastıklar, divan, halılar, çalar saat, kanepeler pembe olacak, yorganlar sarı, pijama ipekten... (s.29,str.33)

Yerden, üstünde iğneleri muntazam dizili kağıttan bir pembe iğnedanlığı kaldırırken, duvara asılı **pırl pırl** bir terazi gözüme çarpıyor. (s.47,str.11)

Kara kara kazanlar (s.51,str.20)

Yeşil yeşil ağaçlar... (s.65,str.36)

Katina ile beraberken içime **perde perde** bir sessizlik, bir baygın tat yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt bir hal ondan bana da geçerdi. (s.69,str.9)

Bunlar benim yazıcılık hayatıma, bugünlerde serserileşen hayatıma ait **ufak tefek** şeyler. (s.78,str.4)

...**yeşil yeşil** erikler, boğucu sıcak, bir gölgenin serinliğı, sahanlıkta içtiğim cıgaramı söndürmem için kaba kaba söylenen tramvaya,.. (s.90,str.1)

2.9. ORTAÇ CÜMLEMSİSİ BİÇİMİNDEKİ SIFAT ÖBEKLERİ

Anlatımda sıfat görevi yapan ortaç cümlemsileri burada incelenmiştir. Bazı ortaç cümlemsisi biçimindeki sıfat öbeklerinde ortaç düşmüştür. Bunlar da ortaç cümlemsisi biçimindeki sıfat öbeğı olarak alınmıştır.

İcap ederse **bu adam üzerine sinmiş** dedikodu havasından da söz açabiliriz, korkumuz yok: (s.9,str.7)

Komşular değil, memleketin posta müvezzii; **bu her güne dağıttığı** mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu bu hale sokmuş gibi, her تنها yerde kendisine cıgara ikram eden her adama. (s.10,str.3)

Komşular değil, memleketin posta müvezzii; bu her güne dağıttığı mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu bu hale sokmuş gibi, her tenha yerde **kendisine cigara ikram eden** her adama: (s.10,str.5)

Cigara ikram eden adam der ki: (s.10,str.15)

Posta müvezziinin **şu yukarıda yazdığımız** şekilde anlattığını fark etsek ne çıkar? (s.11,str.7)

İnsan sayısı milyonu geçen şehirlerin adamıdır o... (s.12,str.3)

Şairlerin yıldızlar, rüzgarlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, **iki bin metreden geçen** bulutlar, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları,.. (s.12,str.17)

Nerede olduğu ne iş yaptığı bilinmeyen bir tüccarın yanında katipmiş. (s.12,str.30)

Zeki gözlü, buz gibi soğuk burunlu, **tüyleri havalanan** sarı bir köpek... (s.13,str.15)

Onun için akşamları **setin üstünde cigara tütüren, kimsenin sevmediği, konuşmadığı, çekindiği** adamla ahbaplık etmek üzere yanına ben yanaşıyorum: (s.13,str.27)

Bir zamanlar oturduğum pansiyondaki madamın köpeğiydi. (s.13,str.37)

İkimiz de siyasi hadiseleri ya hiç anlamıyor, ya anlamak istemiyorduk, yahut siyasi bahisler üstüne her fikrimiz **tasvip edilecek** mahiyette birbirine sunuluyordu: (s.14,str.8)

Akşam evime döndüğüm zaman şu posta müvezziinin bu adamda ne gördüğünü bir türlü anlayamamıştım. (s.14,str.10)

Yani Efendi **mürekkep yalamış** adamdı. (s.14,str.33)

Onlardan bana hayır yok, **bana seven, gülen, bağırان** mahlûkat lazım!

Kendine göre sevimli tarafları bulunan delikanlı ile konuşmak beni fena halde yordu. (s.15,str.23)

İlk defa **pek çekingen olan** bu adam, bu sefer beni görünce cigara ikram etti. (s.15,str.33)

Bana ne olmayan tarafı posta müvezziinden hem pek hoşlandığım, arada da beni fena halde sinirlendirdiğidir. (s.16,str.15)

İki arkadaşı da bunu **posta müvezziinin bulunduğu** bir yerde, ondan üç adım ötede, aralarında söylemişler: (s.16,str.28)

Çok defa **kendini dinleyecek** biri bulunmazsa; sessiz dedikodudan hoşlanmaz, değil birisine bir şey ısmarlamak, kendisini bir günde bir kahve içmek nasip olmayan, Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye, yahut da Zafiri gibi sessiz, dedikodudan hoşlanmayan biletçilikten mütekait Zeynel Efendi'ye de böyle şeyler anlattığımı gördüm. (s.17,str.18)

Çok defa kendini dinleyecek biri bulunmazsa; sessiz dedikodudan hoşlanmaz, değil birisine bir şey ısmarlamak, kendisini **bir günde bir kahve içmek nasip olmayan, Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye, yahut da Zafiri gibi sessiz, dedikodudan hoşlanmayan** biletçilikten mütekait Zeynel Efendi'ye de böyle şeyler anlattığımı gördüm. (s.17,str.20-21-22)

Bir adam hakkında söyleyeceği şeyler, hiçbir zaman masum hakikatler değildir. (s.17,str.19)

Böylece, kendi kendine **yalanla doğrudan yaptığı** evlerle yaşayacak odur. (s.17,str.31)

Yırtmış olduğum bir yazıdan öyle manalar çıkarmış ki, utandım. (s.18,str.8)

Zarfin içindeki **dörde katlanmış** bir kâğıtta şu satırlar: (s.18,str.35)

İkiye katlanmış başka kâğıtlarda da şu hikaye: (s.19,str.4)

Onu ikinci görüşümde vapurum **alışılmamış, bilinmemiş** bir memlekete doğru dümen kırdığı bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20,str.12)

Onu ikinci görüşümde vapurum alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığı bir daha ne **doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim** memleketi göremeyecek bir yere doğu gittiğimi duydum. (s.20,str.13)

On beş gün olmayan, gündüzleri pek nadir, **soluk gözükten** bu acayip şey de mevcut mudur? (s.21,str.7)

Bunları bile unuttuğum dakikalar oldu. (s.21,str.8)

Mehtap altında intihar eden bir âşık düşünün! (s.21,str.27)

Güneşin ona attığı ışıkların aksidir bir gördüğün... (s.22,str.10)

Hava olmayan yerde sıcak, soğuk mefhumu olur mu, bilmem? (s.22,str.12)

Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan bir adamın benim gibi, senin gibi bir adam oluşuna şaşım doğrusu... (s.23,str.4)

Şimdi **taşıdığım** bütün mektupları açmadan açıyorum. (s.23,str.6)

Nasıl bir dünya mı? **Haksızlıkların olmadığı** bir dünya... (s.24,str.25)

İnsanların hepsinin mesut olduğu, hiç olmazsa iş bulduğu, doyduğu bir dünya...(s.24,str.26)

Sevilmeye layık, **küçük kızların orospu olmadığı, geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götüremediği, her genç kızın namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği, para için namus, ar, haya, hayat, hece, gündüz satılmadığı** bir dünya... (s.24,str.30-31-32-33-34)

Muhabbet tellallarının günde otuz lira kazanmadığı bir dünya...(s.24,str.34)

Kafanın, kolun çalışabildiği zaman insanın muhakkak doyabildiği, eğlenebildiği bir dünya...(s.24,str.36)

Kafanın, kolun çalışabildiği zaman **insanın muhakkak doyabildiği, eğlenebildiği** bir dünya...(s.24,str.37)

...**doğru şeyler söylemeye** **salahiyetler kıvranan** adamın, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği bir dünya... (s.25,str.2)

...doğru şeyler söylemeye **salahiyetler kıvranan** adamın, **korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği** bir dünya... (s.25,str.2)

Yunusların atladığı denizin üstünde sandallar, çapari ile uskumru tutuyorlardır. (s.25,str.24)

Tandıık bir iskeleye inersin. (s.25,str.29)

İskelenin burnu hizasında gözükten ufak noktalar halindeki sandalların hepsi bizim köylüdür. (s.25,str.32)

Ne sıcak kahveler, ne **kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan** birahaneler, ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cıgara kokulu kıraathaneler, ne meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler... (s.25,str.35)

Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cıgara kokulu kıraathaneler, ne **meşhurların devam ettiği** korkunç pastaneler...(s.25,str.37)

Bizim köyde **yünleri rengini atmış, üç defa sökülmüş örülmüş** mavi kırmızı kazaklarla gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26,str.4)

Bizim köyde **yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarla gezen** kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26,str.4)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarla gezen kızlar; Hereke kumaşı, **önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan** çocuklar, çember çevirirken, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26,str.5)

Bizim köyün iskele enkazında üstleri ziftli büyük midyeleri, **zehirlenmek korkusu olmayan** insanlar toplar, yerler. (s.26,str.10)

Çok sevindim, dedi, hiç olmazsa **yazılarımı okuyacak** birini buldum. (s.26,str.22)

Yalnız bunları buraya yazmadan evvel **yine söylemem lazım gelen** bazı şeyleri söylemeden geçemeyeceğim. (s.26,str.34)

O, her hikâyenin sonunda hemen hemen **o hikâyeyi kendisine ilham eden, benim de merakımı gideren** birtakım izahat verdi. (s.27,str.12-13)

Yepyeni, spor, sarı, altı lastik yahut kahverengi podösüet pabuç; **bobstil bağlanmış** siyah benekli yumurta sarısı kravat, briyantın, hafif bıyık... (s.28,str.14)

Evde baba olursa, **namına yatırılmış** beş on kuruş bulunursa... (s.28,str.20)

O ters ters bakan gözünü kırptı. (s.29,str.19)

Bu, ömrünce, **kendinden genç delikanlıları ayartıp gezmiş** kadın, altmışından sonra nasıl bir ömür istiyor, nasıl bir ömür acaba? (s.29,str.31)

O zaman saçları briyantınlı, ayakları iki parmak kalın lastik pabuçlu, **saçları moda üzere taranmış** çocuklar Yorgiya'yı öylesine unuttular ki, kız sanki dünyayı çırılçıplak görmüş gibi oldu. (s.30,str.14)

İlk defa çıplak erkek gören bir bakire korkusu duydu: (s.30,str.16)

Bu sefer komşu kızları, çirkin, **koca bulamamış** komşu kızları bu işe gülü gülüverdiler. (s.30,str.25)

Fayda vermediğini gören kızlar: (s.30,str.29)

Artık o şeytan, **gezinen** mahlûk namus dinler mi? (s.31,str.23)

Kovayı yere bırakmış, şimdi **büsbütün kavgayı azıtmış** kadınları dinlemeye hazırlanırken bir aralık kovamın içine baktım.. (s.31,str.26)

Ben, kulübemizin tek odasının ortasına **iki elimle sıkı sıkı kavradığım** kovayı bıraktım. (s.32,str.19)

Tavanın is bağlamış saçlarından su simsiyah kesilmişti. (s.32,str.25)

Yorgiya'yı **sarhoş olduğum** bir gece, evvelce tanıdığım bir kız tanıttı. (s.33,str.3)

Yorgiya'yı sarhoş olduğum bir gece, **evvelce tanıdığım** bir kız tanıttı. (s.33,str.3)

Tavukları, kazları, ördekleri, -bir de tavus kuşu isterdi-inekleri, buzağuları, **içine yabanördekleri dolan** gölümsü bataklığıyla, çitilerine doldurmuş mısır başaklarıyla yanık yüzlü çoban çocuklarıyla bir çiftlik.. (s.34,str.11)

Tavukları, kazları, ördekleri, -bir de tavus kuşu isterdi-inekleri, buzağuları, içine yabanördekleri dolan gölümsü bataklığıyla, **çitilerine doldurmuş** mısır başaklarıyla yanık yüzlü çoban çocuklarıyla bir çiftlik...(s.34,str.11)

Gençleri birbirleriyle evlendirir, **kırk gün süren** düğünler yapardı. (s.35,str.18)

Ama şose başı bakkal dükkânı öylesine unutmuştu ki, hayatının bir devresinde **uyumadan evvel gördüğü** bu kötü rüyayı hatırlamamak çok ister, hatırlamaz da... (s.35,str.22)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek, böylece **muhayyel olmayan** iyi, güzel yüzlü arkadaşla tam bir dost olmak istiyordu. (s.35,str.27)

Tertemiz bir şehirde, asfalt caddeler üstünde, **dibinden metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan**, muazzam, eğlenceli bir şehirde seninle yaşamak istiyorum. (s.38,str.3)

Sabahleyin bitlerle dolu, **kimsenin kimseyi hürmete layık bulmadığı, istismar edenin, çalanın zengin ve bahtiyar olduğu, esnafın azgın, zengin deli, haris, egoist, gaddar, fakirin kayıtsız, sersem olduğu** bir şehirde; işin kötüsü sensiz, oldukça kirli bir yatakta uyanıyorum. (s.38,str.11-12-13)

Yani, dedi, **köpekli adam haline geleceğimi anlatan** bir peşin duygu...(s.38,str.27)

...**kadın tabiatlı bir erkek intibai veren** İstepan, cümbüşünden çıkan bozuk havaların bendeki tesirine bakardı. (s.40,str.9)

...kadın tabiatlı bir erkek intibai veren İstepan, **cümbüşünden çıkan** bozuk havaların bendeki tesirine bakardı. (s.40,str.10)

...her zaman **yağmurdan ıslanmış** siyah saçlarıyla küçücük rakı kadehimi doldurmakla uğraşırdı. (s.40,str.13)

Mangal kömürüyle **karanfil kokan** oda eşyasının, sahipleri benden daha yakın olduklarına hiç şüphem yoksa da.... (s.40,str.20)

...bu oda da bir kış gecesi fakir ve meyus, fakat **seven** bir halde beklediğini, kendilerinin ise karidesçinin malı oldukları halde, beni de iyi bir kiracı diye sevdiklerini söylerlerdi. (s.41,str.2)

...İstepan'ın, Türkçesi "**beni kaybettiğin** zaman arayacaksın"olan Rumca şarkısı, ne onun kadınla erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesi, ne de Sofiya'nın şimdi masanın altında kalmış dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. (s.41,str.10)

İstepan'ın, Türkçesi "**beni kaybettiğin** zaman arayacaksın"olan Rumca şarkısı, ne onun kadınla erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesi, ne de Sofiya'nın şimdi **masanın altında kalmış** dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. (s.41,str.11)

Bu, içinde sefaletin, zenginliğin, kederin, saadetin, yalnızlığın, beraber olmanın, **insan ömrüne takılı binlerce şeyin birbirine karıştığı** yağmur damlası şuracıkta idi. (s.41,str.33)

İyice kapanmış perdeleri sıyırıp camı açarak bu damlayı rakıma damlatmak arzusuna kapılırdım. (s.41,str.34)

İçime o yağmur damlasından hasretleri, fakirlikleri, saadeti, **insan hayatının saadet veya felaket gibi gözüken** bütün cevherini doldurduğumu duyar, bu kadehe, böylece, sevgilimin çok esmer yüzünde firar eden, kayıp giden bir tadı karıştırarak içindekini bir hamlede yutardım. (s.42,str.2)

İçime o yağmur damlasından hasretleri, fakirlikleri, saadeti, insan hayatının saadet veya felaket gibi gözüken bütün cevherini doldurduğumu duyar, bu kadehe, böylece, **sevgilimin çok esmer yüzünde firar eden, kayıp giden** bir tadı karıştırarak içindekini bir hamlede yutardım. (s.42,str.4)

İstepan, bana, daha yaşı kırkı henüz aşmış kötü bestekarların, **modası gelip geçmiş** şarkılarını, gözlerini süzerek, benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini, yahut verilip verilmeyeceğini düşünen beyaz ve masum alnıyla, gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde bakarak çalardı. (s.42,str.8)

İsteyen, bana, daha yaşı kırkı henüz aşmış kötü bestekarların, modası gelip geçmiş şarkılarını, gözlerini süzerek, benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini, yahut **verilip verilmeyeceğini düşünen** beyaz ve masum alnıyla, **gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım** bir şekilde bakarak çalardı. (s.42,str.11)

...**kanın, canın, düşüncesizliğin en iptidai ışıkları yanan** sevgilimden uzaklaşmak, bağıra bağıra uzaklaşmak... (s.43,str.16)

...evdeki, **kız gibi giydirdikleri** iki yaşındaki oğlan çocuğu varken, dünya da böyle dönerken; böyle arzuladığım, konuşturmayı düşündüğüm şekilde konuşması beni büsbütün şaşırttı. (s.42,str.31)

...evdeki, kız gibi giydirdikleri iki yaşındaki oğlan çocuğu varken, dünya da böyle dönerken; **böyle arzuladığım, konuşturmayı düşündüğüm** şekilde konuşması beni büsbütün şaşırttı. (s.42,str.31)

Yüzümün malum olmayan bir yerine bakarak beyaz, masum, iyi kız gibi alnında benim iki liramı düşünsün daha iyi! (s.42,str.33)

...bu güzel kıvrık saçlarıyla adeta bakarken **ağızına pastırma veren** annesinin eteğinden sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de dalardı. (s.44,str.19)

bademleri yedikten, pastırmayı çiğnedikten sonra bir bana bir Yorgiya'ya, **insana Freud'lar düşündüren** bir şekilde bakardı. (s.44,str.23)

İçinde bir damlacık alkol bulunan yahut **biraz anason kokan** bu suyu, nasıl hırsla, arzuyla emdiğini bazı günler göreceğim gelmiştir. (s.44,str.26)

...adi elleri, yenmiş tırnaklarıyla, **yanından uzaklaştırmak istenilen** sokulganlığıyla hiç de sevimli değildi. (s.44,str.37)

Onun, **insanın gözlerinin içine bakan, insanı seven** hali, küçücük işleri tatlı bir süratle atılarak, sevinçle yapması, sonra sakin, çekilmesi, görülecek bir şeydi. (s.45,str.3)

Onun, insanın gözlerinin içine bakan, insanı seven hali, küçücük işleri tatlı bir süratle atılarak, sevinçle yapması, sonra sakin, çekilmesi, **görülecek** bir şeydi. (s.45,str.5)

Sardalye kutusunu açmaya yarayan anahtarı çarçabuk temin ederdi. (s.45,str.12)

Artan paranın kendisine kalacağını bildiği, ben de 1 lira verdiğim için daha birkaç şeyle alınacak eşyanın yetmiş beşi bulmasını isterdi. (s.45,str.19)

Artan paranın kendisine kalacağını bildiği, ben de 1 lira verdiğim için daha **birkaç şeyle alınacak** eşyanın yetmiş beşi bulmasını isterdi. (s.45,str.21)

Sofiya'nın ona söylediği en tatlı sözden bile bir mana çıkararak beynini okuyor gibi olurdum. (s.45,str.24)

Sofiya'nın ona söylediği en tatlı sözden bile bir mana çıkararak beynini okuyor gibi olurdum. (s.45,str.24)

Bu Sofia, **başkalarının ve kocasının yanında küllü duran** kötü üvey ana ruhu ile, herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolüyle, ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45,str.27)

Bu Sofia, başkalarının ve kocasının yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu ile, **herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı** iyi yürekli ana rolüyle, ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45,str.29)

Bu Sofia, başkalarının ve kocasının yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu ile, herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolüyle, **ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan** halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. (s.45,str.30)

...**pislikten yanmış derisi gözükken** apış aralarıyla, lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, karışık saçları, insana sokulmaz ki sokulsa bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz gömleğiyle.....(s.46,str.4)

...pislikten yanmış derisi gözükken apış aralarıyla, lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğmesi, karışık saçları, insana -sokulmaz ki- sokulsa **bakılmamış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tahmin ettiğimiz** gömleğiyle.....(s.46,str.6-7)

İki odayı ayıran ortadaki kapı açıldığı zaman burası bir koridora benziyordu. (s.46,str.37)

Demin apaçık yüzümdeki çizgiler, gözkapaklarımdaki şişler hakkında **kendi kendine konuşan** aynada, hava kararınca, adeta genç sevimli fakat meyus bir adam bulmuştum. (s.47,str.17)

Hızlıca söylemiş olacağım ki, **dışarıda yaktığı** mangalı içeriye sokmaya çalışan Sofia seslendi. (s.47,str.21)

Atları dizgini azıya almış bir kızağın kara sakallı kürklü bir adamla posbıyıklı, hareketsiz, atların bu gidişi kendisine vız gelen bir arabacı..... (s.48,str.4)

Atları dizgini azıya almış bir kızağın kara sakallı kürklü bir adamla posbıyıklı, hareketsiz, **atların bu gidişi kendisine vız gelen** bir arabacı.....(s.48,str.6)

Sakallı adama sokulmuş kızı, daha şimdi fark ettim. (s.48,str.6)

Sırtında beyaz bir kürk var, **atların yanı başında koşan** köpek, bu koşan kızağa göre hareketsiz, adeta durmuş halde. (s.48,str.8)

Sırtında beyaz bir kürk var, atların yanı başında koşan köpek, **bu koşan** kızağa göre hareketsiz, adeta durmuş halde. (s.48,str.8)

İçerideki odadan marsık kokusuna karışmış bir karanfil kokusu....(s.48,str.17)

Esrar kokusunu hatırlatan güzel bir kokuya karışmış gözleri benden çok uzakta. (s.48,str.18)

Esrar kokusunu hatırlatan güzel bir kokuya karışmış gözleri benden çok uzakta. (s.48,str.18)

Bana öyle gelirdi ki, **her geçtiğim** mahalleden bir şeyler isterdim.(s.49,str.4)

Bu eve yerleşmek, bu kıza akşamları, **yarın yapacağı** yemeklerin erzakını getirmek, bu kızın boynuma atılması. (s.49,str.8)

İki tarafından karanlık yokuşlar, **fakir evler inen** bir sel yatağı... (s.49,str.4)

Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, **insanlarıyla yuvarlanır gibi inen** bu yokuşların manzarası görülmemiş bir şey gibi... (s.50,str.34)

Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, insanlarıyla yuvarlanır gibi inen bu yokuşların manzarası **görülmemiş** bir şey gibi... (s.50,str.36)

...terzi çırağı gibi **esnafın birbiri üzerine yığıldığı** yokuşta birbirine karışmış her din ve mezhep,.. (s.51,str.3)

...**her türlü milletin birbirine karıştığı** bu garip mahalleden sel yatağına her akşam küçük figüran kızlar iner...(s.51,str.7)

Perdeleri çekilmiş bir evden evvela bir gramofon sesi, sonra bir çığlık duyulur. (s.51,str.10)

İki insanın dudak dudağa verdiği büyük; esrarengiz saatlerde bir sarhoş sesinden ürken genç âşıklar kaçarlar. (s.51,str.16)

Gülizar **ana avrat karıştırın** bir küfür savurur. (s.51,str.27)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözükep bir aralığa saptığını, **bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği** meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53,str.3)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözükep bir aralığa saptığını, **bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği meydanın ortasına yığılmış** küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53,str.4)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, **başka bir işe gidecek** bir muhacir işçi kafilesi evlerine benzeyen bu meydanda uzun müddet kalırdım. (s.53,str.6)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, başka bir işe gidecek bir muhacir işçi kafilesi evlerine benzeyen bu meydanda uzun müddet kalırdım. (s.53,str.7)

Bir dört yol ağzında kadınlarla birlikte oturulan, güzel kahve pişirilen "Menekşelerden biçilmiştir şalvarı" şarkısı çok söylenen bir kahve... (s.53,str.13-14)

Belki de **bir orospuyu deliler gibi seven** delikanlı budur. (s.53,str.15)

Güzel Bayan" pastanesinden, hani **o çok ayaz yapan** kışta bir palto aşırıdım, doğru!.. (s.54,str.24)

Sizin bizzat şahit olduğunuz bir hakiki vaka olduğunu tahmin ediyorum. (s.55,str.34)

Öteki kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevkalade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, **boynunda bakır bir haç parıldayan**, yaman çapkın bakışlı bir mahluktu. (s.56,str.24)

Onun kapıdan girmesiyle **şimdiye kadar içimde hapsedtiğim** insafsızlık, huzursuzluk, melankoli uçup giderdi. (s.57,str.30)

İşte 1942 senesinin 21 Haziran'ının gece yarısından sonra saat üç buçukta uyanık, **beyaz şimşeklerin çaktığı**, yağmurlu bir gecenin sana tebliği: (s.58,str.3)

Hatta ben kendi kendime **gizli bir pencereden tabiatın içinde, açık sahneler çevriliyormuş da kimsenin haberi yokmuş** hayaline düştüm. (s.59,str.5)

Gördün mü **sevdiğim** kızı? (s.59,str.24)

İşte **uğruna canımı vereceğim** kız buydu. (s.59,str.24)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir **uğruna ölünecek** insan çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık... (s.61,str.3)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir uğruna ölünecek insan çağırır gibi; **iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren** bir ıslık... (s.61,str.3)

Sıcak öğleüstlerinde, içeride, adeta yine **dondurmalardan serinlemiş gibi bir havası bulunan** bu pastaneye akşamüstleri, avukat, doktor, mütekait, sefir, şair, muharrir, kalantor tüccar, işadamı girdiğini görürsünüz. (s.62,str.2)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkradaşan genç kızlarla genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62,str.4)

Birer köşeye çekilmiş insanların bu dondurmalı, buzlu limonatalı kahvehane içinde **sokaktan yarı çıplak geçen kadınları, fıkradaşan** genç kızlarla genç erkekleri seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılıktan bahsettikleri duyulmasa bile görülür. (s.62,str.6)

...canlı, **kimisi hiç mi hiç ağarmamış** saçlarının altında, bitkin, buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş insanlar!.. (s.62,str.11)

...canlı, kimisi hiç mi hiç ağarmamış saçlarının altında, bitkin, **buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler geçirmiş** insanlar!.. (s.62,str.12)

Camekânlarında **şu yukarıki adamları teşhir eden** bu büyük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.14)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, **hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı** bu saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.15)

Camekânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu büyük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu saatlerde, **hepsinin hayatı birer hikâye olan** bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. (s.62,str.16)

Akşamın saat dokuzuna doğru pek tenhalaşan bu pastanede artık, meçhul birkaç insan vardır. (s.62,str.19)

Şöyle bir bakayım, belki yine onu aynı yerde bulurum" der gibi oturmuş, o kadını, mahzun, bekleyen insanlardır. (s.62,str.24)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, **gürültülü münakaşalar yapan** bir gençler grubu, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla birkaç dakika için gelip birleşirler. (s.63,str.2)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, **parıl parıl yanan** buzdolaplarının, kırmızı kadife sandalyelerin, büyük aynaların, zarif pasta kutusu kapaklarının arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s.63,str.8)

Biraz ileride Milaşlı olduğunu söyleyen, kravatı çarpık bir adamla, arkadaşı Gümülcüne muhaciri Adapazarlı manifatura taciri, iki kadına işaret ederler. (s.64,str.14)

Sıcak İstanbul gecesini serinleten otomobillerin içinde kadınlar, hacıağalar, Mecidiyeköy'ndeki gazinolara gidiyorlar. (s.65,str.24)

Nehirde bir kayık, **bir timsaha ateş eden** koloniyal şapkalı bir Avrupalı herif... (s.65,str.30)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde **bir gergedanın ayakları altına düşmüş** bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65,str.34)

Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İstanbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, **şaha kalkmış** beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... (s.65,str.35)

Duvarda **durmuş** bir saat... (s.66,str.1)

Belki de bir genç kızın mahcupluğunu, **sevmek hissini kaybettiği** saat bu saattir. (s.66,str.2)

Baktım, **müşteri bulamamış** çirkin kadınlarla, tecrübe edilmiş aksi kadınlar şimdi sokağa dağılıyor. (s.66,str.33)

Baktım, müşteri bulamamış çirkin kadınlarla, **tecrübe edilmiş** aksi kadınlar şimdi sokağa dağılıyor. (s.66,str.33)

Sefil komisyonculara ev bulmaları için **para vaat eden** bir adam sokağın ortasında haykırıyor: (s.66,str.36)

Benim o **maviye çalan** ışığın altında bu siyah saçlı, esmer mahluku adeta sevdim. (s.67,str.12)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, **soğuk su ile yıkanmış** çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.66,str.23)

Arkasında o **demin bahsettiğim** şiş yüzlü adam vardı. (s.66,str.27)

Oraya; şık giyinmiş haraççılar, kadın parasıyla geçinen güzel çocuklar,... (s.68,str.5)

Biri çekik kara gözleri, biraz ağır endamı, **çok şekerli yemekten çürüyüp de sonra altınla doldurulmuş** çok bozuk dişleriyle bile güzeldir. (s.69,str.2)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken **pek nefis olduğunu şimdi söyleyen** bu on dokuz yaş, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69,str.4)

Fakat Katina, ne o eski güzelliği, ne de **haberci ihtiyarlık manasına ehemmiyet verecek** insan değildir. (s.69,str.7)

Bu sadece, deminki **lakaytının, dünyadan uzaklaşmanın, her hadiseyi tabii görmenin sana da sirayet etmiş olduğunu hisseden** Katina'nın, dünyasına bir başkasıyla iştirakin sevinciydi. (s.69,str.19)

Katina'nın elbiselerinde **insanı çocuk gibi sevindiren**, bir pasta kokusu hiç eksik olmazdı. (s.70,str.1)

Katina ile yalnız onun **bana tanıştırdığı** sevgilimden bahsederdik. (s.70,str.16)

Beraber çıktığımız bütün akşam, hatta bazen beraber gecelediğimiz zaman bile... (s.70,str.17)

Beraber çıktığımız bütün akşam, hatta bazen **beraber gecelediğimiz** zaman bile... (s.70,str.18)

Katina bir gün bile, bu **benim açtığım** bahisten sıkılmadı. (s.70,str.19)

Hatta üstünde belki de **yanındaki kızdan geçmiş** bir pudra kokusu vardı. (s.70,str.36)

Falcı Matmazel Todori de o **mahallenin sevdiğim** insanlarındandı: (s.71,str.25)

O, ya bir **roman sayfasından aşırılmış, yahut da ihtiyar bir matmazelin arkasından hayal edilmiş** eşyalar arasında bir tanesi, pek hoşuma giderdi, demiştim (s.72,str.11)

Bunlar yan yana dört köşe şeklinde **iki parçadan ibaret**, kadife tesiri veren, yastık yüzü büyüklüğünde iki parçaydı. (s.72,str.16)

Bunlar yan yana dört köşe şeklinde iki parçadan ibaret, **kadife tesiri veren**, yastık yüzü büyüklüğünde iki parçaydı. (s.72,str.16)

Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s.72,str.20)

Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki hatırası da, **renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş** zevki, tadı, güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden insana bakıyordu. (s.72,str.20-21)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin **1314'ten biraz sonra çıkarttığı** çok latif bir fotoğrafisi de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefaletle sokan dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73,str.2)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafisi de, **hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği** teni, şehvetten çok sefaletle sokan dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73,str.3)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafisi de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, **şehvetten çok sefaletle sokan** dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73,str.4)

Zaten **söyleyecek** başka bir şey de yoktur. (s.73,str.8)

Anlatacak birçok şeyleri vardır ama, söyleyecek yalnız "Ben böyleydim!"i kalmıştır. (s.73,str.8)

Ben Matmazel Todori'ye fal baktırmak için değil, odasının **bu bir eski zaman kurtizanı kokan** havası için giderdim. (s.73,str.11)

O **balolar görmüş** eşya ürperirdi. (s.73,str.35)

Yenişehir'in kokoreçler kızaran meyhanesinden sokağa, kalın, kavgacı hayaletler karışırdı. (s.74,str.4)

Yağmurda ıslanmış bir kadının sarı ondüleli saçları, bana, karanlık, mangallı, leğen, ibrik, bir karyoladan ibaret bir oda düşündürürdü. (s.74,str.9)

Yağmurda ıslanmış bir kadının sarı ondüleli saçları, bana, karanlık, mangallı, leğen, ibrik, **bir karyoladan ibaret** bir oda düşündürürdü. (s.74,str.10)

Kastım parayla, bir evle, iyi yiyip iyi içme ile **kendini gösteren** bir saadet olmadığı için elimden geleni, yani önce paramı bitirdim. (s.75,str.9)

Evimi, **alıştığım** şeyleri de belki arkada bırakabilirdim. (s.75,str.11)

Bu **kendi başına kazanılacak** saadet idealizmimi tam hakikat haline getirmiştik ki, etrafımda insanların bulunduğunu sevgilim bana anlattı. (s.75,str.12)

Ondan sonra **uzun süren** sulhun içinde çocuklara mekteplerinin taksiti, hanımın mantosu... (s.75,str.22)

Ver elini **doğduğumuz** memleket, dedik. (s.75,str.31)

Orada **sevgilime göndermediğim** iki mektup yazdım. (s.75,str.32)

Adeta **uykudan uyanmış** gibi bir halleri vardı. (s.76,str.7)

Birtakım şeyler var ki, **başkalarına anlatıldığı** zaman onlar üstünde hiçbir tesir bırakmıyor. (s.77,str.19)

Nitekim karşımdaki, -yani **o şeyleri anlattığım** insanlar- bunların dinlemeye ancak değer olduklarını bana ihsas etmişlerdi. (s.77,str.22)

Sanki bunları sana anlatırsam **bana yaptığı** tesiri sana da yapacaklar. (s.78,str.1)

Senin sevgilim, **yazıcıları eskiden sever** gibi bir halin vardı. (s.78,str.4)

Bu cümleler tam **benim istediğim, yazmaya savaştığım** şeyler. (s.78,str.37)

Düşündükten sonra **yazı yazmaya koyduğum** zaman aynı cümleleri, yani o zaman beğendiğim cümleleri, hatırlamıyorum bile... (s.79,str.1)

Düşündükten sonra yazı yazmaya koyduğum zaman aynı cümleleri, yani **o zaman beğendiğim** cümleleri, hatırlamıyorum bile... (s.79,str.2)

Galiba düşünürken bir şekil vermeye çalışmak yok da, onun için düşündüğümüz, **yazar gibi düşündüğümüz** şeyler bize güzel geliyor. (s.79,str.9)

Çırlıçplak, mücerrette, **insana güzel gibi gelen, foyasını ancak gözle görülür şeklin içinde belli eden** bir âlemedirler. (s.79,str.15)

Yazıya başlarken **aklıma gelen** hikâyeleri unutmazsam bir gün sana yazar, başkalarına okuturum. (s.79,str.24)

Bildiğim bir şey varsa o da insan, sevgilisine düşman oluyor. (s.80,str.5)

Yatağıma yattığım zaman senin esmer ellerini başkalarına öptürdüğünü düşünüyor, kuduruyorum. (s.80,str.8)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her **iyi bağlanmış** kravatın, her yeni kunduranın içinde, altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80,str.12)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, **altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin** hayalindeki erkek... (s.80,str.13-14)

Onlarda da, o **benim kızlık rüyalarımaya giren, sokakta yürürken içimi eriten** adamı arayacağım!" (s.80,str.24)

Onlarda, **bende bulduğun** aptallığı da bulamayacaksın. (s.81,str.2)

Hâlbuki sen, **ufacık şeyler arayan** insandın. (s.81,str.18)

Sonunda başımı alıp **senin bulunduğun** yerlerden kaçtım. (s.81,str.25)

Memleketim **yeni zelzele görmüş** bir memleket. (s.81,str.28)

Evini yaptıramayanlar yağmur başladığı zaman çadırlarına girip çıkabilmek için **çamurda yüzebilen** bir kayık keşfini düşünüyorlarmış... (s.81,str.32)

Dinlediğim insanlar, memleketin oldukça münevver kısmı... (s.82,str.1)

Ben nihayet eğlenceli mektuplar yazıp sana gönderemeyeceğim için **bir kenarda saklayan, bir dost bulursa zorla okuyan** bir muharrir parçasıyım. (s.82,str.6-7)

Fakat **bütün memleketin ağzında çalkalanan**, bu evlerin anha minha "5.000" liradan fazlaya çıkmayacağı!.. (s.82,str.11)

O da **geçen** kış veremden ölmüş... (s.83,str.1)

O çamurda yüzecek kayık icat ederlerken bırakmadıkları adamı da, benim dokuz yaşında iken sevdiğim kız iyi tanırdı. (s.83,str.2)

O çamurda yüzecek kayık icat ederlerken bırakmadıkları adamı da, **benim dokuz yaşında iken sevdiğim** kız iyi tanırdı. (s.83,str.3)

Evleri yapan müteahhitlere altışar tane otomobil lastiği ile, kilometre başına bilmem ne kadar litre benzin dağıtılmış, yağ da caba...(s.83,str.16)

Tanıdığı bir adamcağız da: (s.83,str.31)

Yapılacak şey bu!.. (s.84,str.3)

Bizim ev de zelzeleden tamir edilirken, bazı direkler kırılınca içinden **sünnet çocuklarının yaralarına ekilen tozlar** gibi bir toz dökülüvermişti. (s.85,str.15)

Kuvvetinden diyeceğim, **çam tahtalarından, direklerinden yapılan** evler kurda kuşa karşı mukavim olurmuş. (s.85,str.22)

Birçoklarının bilâhare **bu güzel buseler alıp verecek olan** dudaklarının kenarlarında, sarı, sulu, geceleri korkmaktan olduğunu sandığım uçuklar gördüm. (s.86,str.30)

Birçoklarının bilâhare **bu güzel buseler alıp verecek olan** dudaklarının kenarlarında, **sarı, sulu, geceleri korkmaktan olduğunu sandığım** uçuklar gördüm. (s.86,str.31)

Bazısının bütün üst dudağını, bazısının bütün kenarlarını kaplamış olan bu uçukların sıtmadan olduğunu sonradan öğrendim. (s.86,str.33)

...**memleketteki münevver kısmının ileri gelenlerinden olan** doktorlardan da küçük bir havadis vereyim. (s.87,str.2)

...kapıda **yeni elbiselerini giymiş, parlak düğmeli** bir hademeyi çağırarak: (s.87,str.10)

Dün keresteci Hasan'ın oğluna **İstanbul'da yakalandığı** belsoğukluğunu çabuk geçirsin diye Ultraseptyl bulmuştu ya! (s.87,str.36)

Memleketi tanıyan bir namuslu heyet seçmişler. (s.88,str.4)

Ona **gittiğim** yerden bir küçük kart göndermiştim. (s.89,str.1)

Ta derimde hissettiğim bir karıncalanma, bir; nasıl söyleyeyim, iğne batırılma gibi bir şeyler duydum. (s.89,str.8)

sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu, .. (s.89,str.18)

sinemada yanına oturduğum bir çocuk, **parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan** bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu,.. (s.89,str.19)

sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, **herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan** çocuğun suyu, .. (s.89,str.20)

kasketime ve sarı pantolonuma bakıp **teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cigara versene!.." diyen** sokak çocuğu... (s.90,str.4)

Çünkü **başka yapacak ve yazacak** şeylerin hepsini kendi kendime yasak ettim. (s.90,str.31)

Ege Denizi kıyısında bir kaza, deniz üstünde bir kahve, keyifli olduğu zaman poyrazdan **keskin çığlıklar atan** bir çırak, abus, tıraşı uzamış, gözkapakları düşük bir kahveci düşünüyorum. (s.91,str.3)

Şu bulunduğun şehirdeki dediğim yere bir git hele. (s.91,str.24)

Şu bulunduğun şehirdeki **dediğim** yere bir git hele. (s.91,str.25)

Tahta evlerinin içini, **Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan** kuyularını, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, başörtülü tüy gibi hafif bir kadını görür gibi oldum... (s.92,str.8)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda **bir gamlı çiçek gibi açılan** ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.12)

Hele **bir insanın sana şifa veren** parlak gözünden söz aç. (s.92,str.16)

Yer yer perdeleri, **camlarına gerilmiş** örümcek ağlarıyla önünden geçenlerden çoğunun kafasını kaldırıp bakmadığı bu evi yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl Hanım merak eder durur. (s.92,str.28)

Çırağından ve köpeğinden başka her hayvana homurdanan bir kahveci. (s.93,str.1)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına **sarıya çalan** yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. (s.93,str.2)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda **karpuz kabuklarının yüzdüğü** bir lodos günde oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum (s.93,str.3)

Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü bir lodos günde oraya gitmek için **dayanılmaz** bir arzu duyuyorum. (s.93,str.4)

Gökte **bütün kışlarından yıkanmış** bir mavilik, hem çok uzakta, hem de ta içimizde, elimizde avucumuzda gibi idi. (s.94,str.2)

Çiçek açmış erikle dostluğumuz başlamıştı. (s.94,str.21)

Erik ağacı, **bir tatlı nefes gibi esen** rüzgârın içinde çok az hareketli, bana hiçbir şey söylemiyordu. (s.95,str.7)

Dişleri kamaştırın meyveleri onun içinmiş... (s.95,str.21)

Yataktan şarkılarla fırlayıp, tepesine bir haziran içinde binecek, erik ağacının onun için, hususi, **yerin dibinden çektiği** bir ekşi lezzeti tadacaktır. (s.95,str.29)

Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, **dalları evin siyah damını gören** bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. (s.95,str.32)

Seni de, **yemişlerini tuzla yiyen** esmer kızı da deliler gibi seviyorum, ne yapayım? (s.95,str.35)

İşte **defterimin bir tarafında bulduğum** şu yazıyı bir okuyun: (s.96,str.8)

Mehmet Bey'in **vakit geçirecek** işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi;.. (s.97,str.14)

Ahmet Bey'de **yatağa yattığı** zaman içine düştüğü kuyunun Mehmet Bey'e göre olan karanlık âlemini düşünüp seyrettiği olmuştu. (s.97,str.19)

Ahmet Bey'de yatağa yattığı zaman **içine düştüğü** kuyunun Mehmet Bey'e göre olan karanlık âlemini düşünüp seyrettiği olmuştu. (s.97,str.19)

Sevilememiş insanın bütün hırsıyla sevilme için, en sevilemeyeceği yerden, çabalayıp duruyordu. (s.98,str.35)

Ahmet Bey'in kendi arzuladığı âlemine ve hikâyelerine dönmemiz daha iyi olacak. (s.99,str.23)

3.ZARF ÖBEKLERİ

Anlatımda fiil, fiilimsi ve sıfatlardan önce kullanılarak onları belirten onların anlamını etkileyen öbeklerdir. (Kahraman,2005:166).

Çeşitli söz kümeleri cümlede zarf öbeği biçiminde kullanılır. İncelememizde ilgeç öbekleri, ulaç öbekleri, zarf görevindeki ikilemeler ve başka bir

zarfla belirtilmiş zarfların ve bir zarfla belirtilmiş sıfatların oluşturduğu öbekler tespit edilmiştir.

3.1.İLGEÇ ÖBEKLERİ

Bir ad ya da ad öbeği ile bir son çekim ilgecinin birleşmesi ile oluşmuş öbeklerdir. Burada ad ya da ad öbeği başta, son çekim ilgeci ise sonda yer alır. İncelemede ilgeç öbekleri, şu son çekim ilgeçleri ile yapılanlara göre tasnif edilmişlerdir: İle, gibi, diye, sonra, göre, için, üzere, doğru, kadar, evvel, karşı, rağmen. İlgeç öbekleri cümle içinde zarf ve sıfat görevi ile kullanılırlar. Cümlede ad görevi ile kullanıldıkları da olur.

3.1.1“ile” ilgeciyle yapılanlar

Yanında **köpeği ile** beraber denize nazır bir arsanın setleri üstüne oturmuştu. (s.9, str.9)

Haa! Hani şu **köpeği ile** konuşan adam mı? (s.10, str.7)

Ona göre; kendisi böyle **dört tarafı su ile** çevrili yerlerin adamı değildir. (s.12, str.2)

Adam **köpeği ile** konuşuyor be birader! (s.12, str.11)

Halbuki biz, birçok insanın **eşya ile**, duvarlarla, kendi hayalleriyle, yataklarıyla, aynalarla, kiminin hatta kravatıyla; genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, genç erkek çocuklarının kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını işitir, biliriz. (s.12, str.12)

Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın **köpeği ile** konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. (s.12, str.19)

Yani Efendi ile uğraştığım bu sıralarda herkesin merakını çeken bu herkesin içinde evvelce ben de dahil olup da sonradan çıktığım, köpekli adamı göremiyordum. (s.15, str.7)

Kendine göre sevimli tarafları bulunan **delikanlı ile** konuşmak beni fena halde yordu. (s.15, str.23)

Delikanlı ile şimdi, yalnız gülüşüyoruz. (s.15, str.30)

Kim, nasıl, hangi **bahane ile** onu bana tanıştırdı, unuttum gitti. (s.21, str.3)

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım **o posta müvezzii ile** beraberce yaptığımız, başkasının mektubunu açmak ayıbıyla bütün bir sonbahar bu adamla beraber dolaştım. (s.23, str.21)

Ama **kulübe ile**, bu ihtiyar çamaşırcı ana ile, sen de sokak süpürgesiye... (s.28, str.23)

Ama kulübe ile, **bu ihtiyar çamaşırcı ana ile**, sen de sokak süpürgesiye...(s.28, str.23)

Kim bilir, belki o da bir gün **kova ile** evine güneş götürmüştür. (s.32, str.11)

Haftaya **bir bahane ile** onu aldatıyor, ayrılacak gibi olsa kıskançlığını tahrik ediyor, eskisinden bin misli fazla sevmeye başlıyordu... (s.37, str.19)

Onun etrafında bu kul köle oluşundan Sofiya biraz telaşa düşer, **çocuğu azarlamakla azarlamamak arası bir öfke ile**, üvey evlatlarına fena muamele ediyor denmesin diye ... (s.45, str.14)

Bu Sofiya, başkalarının ve kocasının yanında küllü duran **kötü üvey ana ruhu ile**, herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolü ile ... (s.45, str.28)

Sevgilisi ile bir kavga sonunda karakollara düşmüş. (s.53, str.23)

Bu işi **para ile** de yapmazdı. (s.56, str.18)

Muhayyel bir sevgili ile, muhayyel bir ışıkla dolaşırken Beyoğlu'nun küçük meyhanelerinde kitara çalan bir Rum arkadaşa rastladım: (s.60, str.14)

Griler giymiş, mahcup, çekingen, ayaklarında podösüet ayakkabılar, **saçı itina ile** taralı bir şoför... (s.66, str.8)

O, en güzel düşman zabitine artık düşmanlıkla değil de, **acı ile** bakıyor. (s.66, str.29)

Yüzünü **bol soğuk su ile** yıkamıştı. (s.67, str.12)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, **soğuk su ile** yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.67, str.24)

Katina ile beraberken içime perde perde bir sessizlik, bir baygın tat yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt bir hal ondan bana da geçirdi. (s.69, str.9)

Her akşam benimle yahut başka bir adamla, bazen **patronu ile** buluşmasına rağmen Katina, bizim üçümüze de değil, bir genç kıza âşıktı. (s.70, str.22)

Dertsiz, kaygısız, **dünya ile** ilişkiliydi. (s.70, str.33)

Bir maske ile bir konsol da: (s.73, str.12)

Kastım parayla, bir evle, **iyi yiyip iyi içme ile** kendini gösteren bir saadet olmadığı için elimden geleni, yani önce paramı bitirdim. (s.75, str.9)

Kadın da, erkek de böyle, bir kavganın sonunda soluğu ya nikâh dairesinde alır, yahut da **serbest bir birleşme ile** yeni bir hayata adım atarlar. (s.75, str.21)

Yalnız **dünya ile**, kendisi ile, yazısı ile alakadardı. (s.76, str.5)

Yalnız dünya ile, **kendisi ile**, yazısı ile alakadardı. (s.76, str.5)

Yalnız dünya ile, kendisi ile, **yazısı ile** alakadardı. (s.76, str.5)

Fukaralar da **yüz elli lira ile** evlerini yaptıracaklarmış. (s.82, str.20)

Adam gördüm, **bir fukara yüz elli lira ile** pekâlâ tamiratını yapabilir, diyordu. (s.82, str.21)

Bütün fukara halk, **yüz elli lira ile** ev yapacaklarına, bayram yaklaşıyor diye çocuklarına bir ceket, bir pantolon, bir de yemeni almışlar. (s.82, str.23)

Yüz elli lira ile ev yapılır mı, sevgilim? (s.82, str.27)

Kuvayı Milliye zamanında, düşmanlar memleketi işgal ettikleri zaman, çetelere birkaç çuval erzak lazım olmuştu da, Kasım, **beş kişi ile** şehri basıp, düşmanı şaşırtıp şeker çuvallarıyla istasyon boyundaki lokomotifle atlayıp Geyve Boğazı'na sürmüştü. (s.82, str.36)

Evleri yapan müteahhitlere altışar tane **otomobil lastiği ile**, kilometre başına bilmem ne kadar litre benzin dağıtılmış, yağ da caba! (s.83, str.17)

Şu delikanlıların söyleyip de sonra **kahkaha ile** güldüklerini hakikat yapacak insanlar!.. (s.84, str.11)

Çam direği kurda karşı, herhalde o güzel kokusu, **reçinesi ile** mukavemet ediyor olmalı. (s.85, str.19)

Yüksek mimar diploması ile revülerde artistlik yaptığı, bu kadar güzel sanata heveskâr olduğu için onu tebriğe can attım. (s.86, str.11)

Burada fakirleri sever gözüken, muayene ettiği frengili hastalara, "Eau distillee" şırınga eden yetmiş beş kuruş da muayene ücreti alan pek halkçı, hatta çok bedbaht

halkın "baba!" diye seslendiği, **en hafif tabiri ile** bir şarlatan, kendisine şarbon çıbanını gösteren hastaya, hocaya okutmasını tavsiye etmiş. (s.87, str.22)

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim **testi ile** su satan çocuğun suyu,.. (s.89, str.20)

Şişesi ile diktim. (s.90, str.25)

Ancak kırk paralık Fransızcam ve **bir Şemsettin Sami Lügati ile** dünya, siyaset, fikir alanında bir şeyler okuyabiliyordum. (s.90, str.33)

Bana böyle bir kahve ve böyle köpeği ve **çırağı ile** haşır neşir bir adam, bir kahveci görürseniz haber verin. (s.93, str.5)

Ancak **her ikisinin eksiksiz bir halitası ile** bu hikâyenin künhüne varılabilir. (s.97, str.24)

3.1.2.“Gibi ”ilgeciyle yapılanlar

Köpek arka ayakları üstüne çökmüş, ön ayakları dimdik **heykel gibi**, burnu ıslak, soğuk...(s.9, str.11)

Arada bir, ince sesler çıkarıyor, sonra sahibine gidelim, **der gibi** bakıyordu. (s.9, str.12)

Komşular değil, memleketin posta müvezzii; bu her güne dağıttığı mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu bu hale **sokmuş gibi**, her tenha yerde kendisine cıgara ikram eden her adama: (s.10, str.5)

Vallahi öyle akşamlarım benim sabahki ayaklarım **değilmiş gibi** olur. (s.10, str.23)

Bir türlü **istediğim gibi** gülemem. (s.10, str.33)

Böyle anlatmamıştır ama sesinin yılan ışığine benzeyen ısırıcı halini, **yalan bakışı gibi sarı**, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken müvezziiin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ışığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmasına imkân olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11, str.9)

Burada yine bir noktayı daha açıklamadan asıl konuya giremeyeceğim; o da bu hikâyenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de **posta müvezziiin**

lakırdıları gibi başka insanların o adam hakkında bildiklerini de yazarsam o adamlar benim aramda aynı zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum demektir. (s.11, str.32)

Posta müvezzinin söylediği gibi onun insanlardan kaçtığını sanmıyorum. (s.11, str.36)

Sizin gibi bir adam, diyemezsiniz, gören göz kılavuz istemez: (s.12, str.10)

Ama, **benim gibi** hiç kimse düşünmüyor; ne yapabilirim? (s.12, str.23)

Tüccar da **kendisi gibi** bir adammış, konuşmazmış, kimseye muhabbet göstermezmiş, o da bekârmış. (s.12, str.31)

Zeki gözlü, **buz gibi** soğuk burunlu, tüyleri havalanan sarı bir köpek... (s.13, str.14)

Köpekler sevgisini, **bizim gibi** ne anlatmak, ne de yazmakla, belli eder. (s.13, str.20)

Kahvede üzülür, evde karısının yanında, **ağlamaklı gibi** olur. (s.14, str.36)

Köpek ona tuhaf tuhaf **baktı gibi** geldi bana: (s.16, str.7)

Evvelce de **söylediğim gibi**, onun bütün kabahati küçük sırlar, insanda bir iki fena adet, iki kişi arasında gizlenen bir şey, bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise öğrenmekten başka bir şey değildir. (s.16, str.10)

Çamlar da kokar mı **mis gibi** sana! (s.17, str.6)

Sırım gibi delikanlı! (s.17, str.8)

Onda bir anlatma ve uydurma kabiliyeti vardır ki, **benim gibi** değme yazıcıya nasip olmamış bir muhayyile kudretine delalet eder. (s.17, str.11)

... Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye, yahut da **zafiri gibi** sessiz, dedikodudan hoşlanmayan biletçilikten mütekaait Zeynel efendi'ye de böyle şeyler anlattığımı gördüm. (s.17, str.21)

Birçok kirli çamaşırları **ortaya çıkardığı gibi**, birçok temiz çamaşırları da kirlettiği oluyor. (s.17, str.28)

Herkes de sonunda **benim gibi** yapmıştır. (s.17, str.34)

Bir zamanlar **deli gibi** âşıktım. (s.20, str.1)

Halbuki, böyle olmamalıdır, insan **yıldırımla vurulmuş gibi** aşık olmalı, sonra muvaffak olmak için bir şeyler icat etmelidir. (s.20, str.6)

Artık **deli gibi** aşığımdır. (s.20, str.10)

Ay, güneş, yıldız, kuş, ıslık, keman, **vapur gibi** hakikatler bile yalan olabiliyordu. (s.21, str.10)

İçim ona nehirlerin denize **aktığı gibi** akıyordu. (s.21, str.14)

Aklıma **buz gibi** soğuk bir dudak dokunuyor. (s.21, str.31)

Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan bir adamın **benim gibi**, senin gibi bir adam oluşuna şaştım doğrusu... (s.23, str.5)

Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan bir adamın benim gibi, **senin gibi** bir adam oluşuna şaştım doğrusu...(s.23, str.5)

Zaman zaman **çocukluğumun rüyalarındaki gibi** bir yere düşecektir gemi... (s.25, str.22)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada çocuklarına bol limonlu balık yedirmek için **balğa çıkmışlardır gibi** gelir adama... (s.25, str.27)

Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan birahaneler, ne **ihtiyar ağızları gibi** çürük nefesli, cıgara kokulu kiraathaneler, ne meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler... (s.25, str.36)

Deli gibi sevindi. (s.26, str.18)

Ondan sonra mevzu bulmuş **muharrir gibi** (mal bulmuş mağribi gibi dememek için) oturup yazdım. (s.27, str.8)

Ondan sonra mevzu bulmuş muharrir gibi (mal bulmuş **mağribi gibi** dememek için) oturup yazdım. (s.27, str.8)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüznü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın **gönlü yatar gibi** olmuştu. (s.29, str.14)

Karıyı bazen de **tutamak tutar gibi** bir ana muhabbeti tutmadı da değil. (s.30, str.2)

O zaman saçları briyantimli, ayakları iki parmak kalın lastik pabuçlu, saçları moda üzere taranmış çocuklar Yorgiya'yı öylesine unuttular ki, kız sanki dünyayı çırılçıplak **görmüş gibi** oldu. (s.30, str.15)

Ben de erkeğin ekmek, et, pirinç, **un gibi** bir şey olup olmadığını düşünüyordum. (s.31, str.14)

Deliler gibi oldum. (s.31, str.30)

Kulübeden içeriye **deli gibi** girdim. (s.32, str.17)

Ah kapının önünde şık, bey çocukları geceleri sana ıslık çalması, yanaklarından öpmeseler, seni kovama koysam da evime **bulut gibi** götürsem... (s.32, str.31)

Kovada bulut götürülmez efendi! **der gibi** suratıma bakardı. (s.32, str.37)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey **hakikat gibi** olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35, str.33)

Bazen, hakikaten **bir dost gibi** oluveriyordu ya arkadaşı... (s.36, str.8)

Haftaya bir bahane ile onu aldatıyor, **ayrılacak gibi** olsa kıskançlığını tahrik ediyor, eskisinden bin misli fazla sevmeye başlıyordu... (s.37, str.20)

...fakirlikleri, saadeti, insan hayatının saadet veya **felaket gibi** gözükken bütün cevherini doldurduğumu duyar...(s.42, str.2)

Kız **bir dış gibi** fırlamıştı. (s.42, str.19)

...bir insicane vermeye çalışmadan aklıma ne gelirse yazdığım için karidesçinin evini **unutmuş gibi** oldum. (s.42, str.24)

Büyük bir ihsanmış gibi cebimden zahmetle çıkarıp, bir dilenciye on kuruş veriyorum. (s.42, str.30)

...ah, be Sofiyam! Katina da olsaydı, çağırırsam mı? diye sorduğu karısı, **evdeki kız gibi** giydirdikleri iki yaşındaki oğlun çocuğu varken...(s.43, str.31)

Yüzümün malum olmayan bir yerine bakarak beyaz, masum, iyi, kız **gibi** alnında benim iki liramı düşünsün daha iyi. (s.43, str.36)

...garip bir sessizlik içinde yalnız fısıltılar, **ince ıslık gibi** sesler çıkarılan bu odaya gelirdi. (s.44, str.14)

...ötekiler hakkında ne düşünürse düşünsün, çocuklar **onlar gibi** düşünmüyorlardı. (s.44, str.16)

Onda canlı, hareketli, insan arzusu ve hırsından örülmüş bir gün **şu karşısında oturan büyük kırmızı adam gibi** olmak isteyen haller sezerdim. (s.44, str.30)

Sofiya' nın ona söylediği en tatlı sözden bile bir mana çıkaran beynini **okuyor gibi** olurum. (s.45, str.25)

...servetten, saadetten **bir şeyler yokluyor gibi**, bir altın babası hasis gibi yoklardı. (s.46, str.22)

...servetten, saadetten bir şeyler yokluyor gibi, bir altın babası **hasis gibi** yoklardı. (s.46, str.23)

Oda benmişim, camlar benmişim gibi bir yerimde bir sarsılma duyuyorum. (s.48, str.12)

...onunla nasıl beraber üzüleceğimi, sonra nasıl gülüşeceğimizi, ellerini, yüzünü, dudağımı, gözünü, dizkapağını, dirseğini, boynunu, kulağını, dişini nasıl öpeceğimi bir saniye içinde düşünmeden **görür gibi** olur, duyardım. (s.50, str.13)

Herkeste olduğu gibi bende de bir şey olurdu. (s.50, str.14)

Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, insanlarıyla **yuvarlanır gibi** inen bu yokuşların manzarası görülmemiş bir şey gibi... (s.50, str.14)

Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, insanlarıyla yuvarlanır gibi inen bu yokuşların manzarası **görülmemiş bir şey gibi**... (s.50, str.14)

Karidesçiler, elektrik amelesi, ekmekçi, sirkeci, marangoz çırağı, garson, berber, akordeoncu, kitaracı, bar artisti, revü figüranı, **terzi çırağı gibi** esnafın birbiri üzerine yığıldığı yokuşta birbirine karışmış... (s.51, str.3)

Bekçi sevişenleri inadına rahatsız eder, **"Kimse öpüşmesin artık" der gibi** düdüğünü öttürür. (s.51, str.18)

Herif **tükürür gibi** bir tu dedikten sonra: (s.52, str.2)

Belki de bir orospuyu **deliler gibi** seven delikanlı budur. (s.53, str.15)

Onu bir hafta **deli gibi** bekledim. (s.56, str.32)

Tabiri mazur görün: **Hacıağalar gibi**... (s.57, str.11)

Genç kız eve **geç kalmış gibi** hızlanmıştı. (s.59, str.1)

Garip gözler, hızlı adımlarla, **mühim bir iş peşindeymiş gibi** geçiyordu. (s.60, str.21)

İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, **bir uğrunda ölünecek insan çağırır gibi**; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık... (s.61, str.3)

Sonra **bir şey düşünmüş gibi** göz kırpıp, gülerek ekledi: (s.61, str.10)

Sıcak öğleüstlerinde, içeride, adeta yine **dondurmалardan serinlemiş gibi** bir havası bulunan bu pastaneye akşamüstleri, avukat, doktor, mütekait, sefir, şair, muharrir, kalantor tüccar, işadamı girdiğini görürsünüz. (s.62, str.2)

Bunlar, bana öyle gelir ki, vaktiyle verdikleri bir randevuya o gün canlan istememiş de gitmemişler, bu randevunun kıymetini sonradan anlamışlar da, senelerden sonra randevuyu vereni, "**Şöyle bir bakayım, belki yine onu aynı yerde bulurum**" der **gibi** oturmuş, o kadım, mahzun, bekleyen insanlardır. (s.62, str.24)

Kadın **zehir gibi** acı, güler: (s.64, str.11)

Eğer dün akşamki gibi tahtabıtlı odada yatacaksak, gitmem. (s.67, str.1)

Katina'nın elbiselerinde insanı **çocuk gibi** sevindiren, bir pasta kokusu hiç eksik olmazdı. (s.70, str.1)

Katina hiç şişman değildi ama, **şişman gibi** gözükürdü. (s.70, str.5)

Öteki genç kız, Eleni, **ceylan gibi** ürkek, latifti. (s.70, str.37)

O kadar zayıfladı ki, sevgilisinin bacaklarının mevzun ipinceliği yanında bile onunkiler **değnek gibi** kaldı. (s.71, str.11)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafı de, hangi paşazadenin canını yaktığını **söyleyecek gibi** olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefaletle sokan dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. (s.73, str.3)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafı de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefaletle sokan dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına **sürükler gibiydi**. (s.73, str.5)

Leğenin içine korkunç, **buz gibi**, berrak bir su düşerdi. (s.73, str.35)

Aynadan, mavi bulanık aynadan, kara bıyıklı, güzel bir delikanlı hayali **geçer gibi** olurdu. (s.73, str.37)

Dediğini duyar gibi olurduk. (s.74, str.3)

Adeta uykudan uyanmış gibi bir halleri vardı. (s.76, str.7)

Bütün benim gibiler **sevgililerinin karşısındaymış gibi** olurlar; sürüden ayrılır mıyım? (s.77, str.7)

Demin sensiz, kalem kâğıtsız, **seninle ve kalem kâğıtla gibi** oturup birçok şeyler konuştum, yazdım. (s.77, str.8)

Senin sevgilim, **yazıcıları eskiden sever gibi** bir halin vardı. (s.78, str.5)

İnsanların başından geçen, hele **benim gibi** saf olanlarının... (s.78, str.19)

Hele **benim gibi** saf olanlarının... deyip kalmışım. (s.78, str.29)

Galiba düşünürken bir şekil vermeye çalışmak yok da, onun için düşündüğümüz, **yazar gibi** düşündüğümüz şeyler bize güzel geliyor. (s.79, str.9)

Çünkü şeklin bulunmadığı yerde, bütün düşünceler, sanki şekil varmış gibi, - önceden, **çok önceden varmış gibi**- bir başka dünyadadır. (s.79, str.12)

Çünkü şeklin bulunmadığı yerde, bütün düşünceler, **sanki şekil varmış gibi**, - önceden, çok önceden varmış gibi- bir başka dünyadadır. (s.79, str.12)

Kim bilir, **sen de benim gibi** neler tahayyül ediyorsun. (s.80, str.11)

Hadi biz **sizin bahçeler gibi** güzel elbiselerinizin, kokulu pudralarınızın altında iyi bir kalp olduğunu tahayyül edebilirdik. (s.80, str.15)

Ötesi **çorap söküğü gibi** gidecekti. (s.81, str.15)

Bir de **arслан gibi** Kasım vardı. (s.82, str.33)

Yahut da bir gün bir Avrupa karikatüründe **gördüğüm gibi**, karılarının boynuna takarlar. (s.83, str.28)

Kederimi unutmak için sanki **kedersizmişim gibi** yaparım. (s.84, str.26)

Bak, şehir de **benim gibi** yapıyor: (s.84, str.28)

Alimallah zelzele amcanın yedi sekiz saniyelik gazabı, kış babanın altı yedi aylık **buz gibi** somurtmasına tercih bile edilebilir. (s.85, str.4)

Bizim ev de zelzeleden tamir edilirken, bazı direkler kırılınca içinden **sünnet çocuklarının yaralarına ekilen tozlar gibi** bir toz dökülürmüş. (s.85, str.15)

Bir de **her memlekette olduğu gibi**, bizim çocuklarımızın da dudakları, öne doğru küskündür. (s.86, str.28)

Bakmışlar ki, **olacak gibi** değil. (s.88, str.4)

Ta derimde hissettiğim bir karıncalanma, bir; nasıl söyleyeyim, **iğne batırılma gibi** bir şeyler duydum. (s.89, str.9)

Ama kökü daha çok derinlerde olduğunu bildiğim manevi boşluğun, yokluğun, kederin yanında bu maddi araz **çocukça şeylermiş gibi** çekilip gittiler. (s.89, str.14)

Tanınamış gibi. (s.91, str.7)

Sonra **hatırlamış gibi** yaptım. (s.91, str.8)

Yarı yolun çoktan geçtiğine **memnunlar gibi**. (s.91, str.15)

Fasulye piyazı tabağı, **beyaz, sarı, kırmızı ve yeşil bir çiçek gibi** mermer masada. (s.92, str.3)

Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, başörtülü **tüy gibi** hafif bir kadını görür gibi oldum... (s.92, str.9)

Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını, incir ağacım, Üsküdar çatması örtüleri, yazma, başörtülü tüy gibi hafif bir kadını **görür gibi** oldum... (s.92, str.10)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda **bir gamlı çiçek gibi** açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92, str.12)

Hepsi gibi. (s.92, str.15)

Yine bir aralık ben bile **güzelmışim gibi** bir küçük orospu bana güldü. (s.94, str.9)

Erik ağacı, **bir tatlı nefes gibi** esen rüzgârın içinde çok az hareketli, bana hiçbir şey söylemiyordu. (s.95, str.8)

Seni de, yemişlerini tuzla yiyen esmer kızı da **deliler gibi** seviyorum, ne yapayım? (s.95, str.37)

Mehmet Bey, bu hikâyenin içine **bir kahraman gibi** girmiş değildir. (s.97, str.12)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine **şeker gibi** karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar... (s.97, str.17)

Ama Ahmet Bey bu âlemin, katiyen **Mehmet Bey'in gözlüğüyle gördüğü gibi** olmadığını, çünkü kendisinin yaşadığını, fakat kendisinin daldığı şekilde bulunmadığını hissetmiştir. (s.97, str.22)

O zaman Ahmet Bey'e **biraz hak veriyor gibi**... (s.98, str.6)

O da **Ahmet Bey gibi** dünyasını bina etmek istiyordu. (s.98, str.18)

3.1.3 “diye”ilgeciyle yapılanlar

Bundan sonraki kısmı, okuyucuya , ‘‘Nasıl öğrenmiş bunları acaba?’’ diye sualler sordurarak yazıma devam edeceğim. (s.11, str.17)

Mesela size , ‘‘**Odasında başını kaşdı**’’ diye yazsam; ‘‘ Nereden biliyorsun, gördün mü? ‘‘diye bana sorabilirsiniz. (s.11, str.22)

Mesela size , ‘‘Odasında başını kaşdı’’ diye yazsam; ‘‘ **Nereden biliyorsun, gördün mü? ‘‘diye bana sorabilirsiniz. (s.11, str.23)**

Okuyucu bana ‘‘**Sen o adam mısın? Be herif! Herifin içini nerden biliyorsun?’’** diye sorabilir. (s.11, str.26)

Bundan öte Yani Efendi’nin hayat hikâyesi de **zınk diye** duruyor, öteye geçemiyordum. (s.15, str.1)

Bir defasında az daha dayak yiyordum: ‘‘Vay efendim! Bizim hayatımızı yazmaya kalkmış; **kim oluyor bu herif?’’** diye üzerime yürüdüler. (s.18, str.11)

Şehirden bir adam **gelmiş diye...** (s.25, str.31)

Öteki, ‘‘**Sensin namussuz**’’ diye karşılık veriyordu. (s.31, str.5)

Mama, mama!’’ diye haykırıyordum. (s.31, str.31)

Gece, yatağında, bir dersin boşluğunu, kıymetsizliğini anladığı zaman, ertesi gün gelir, kahve hala **kiralık mıdır diye** bakardı. (s.36, str.26)

...kendilerinin ise karidesçinin malı oldukları halde, beni de **iyi bir kiracı diye** sevdiklerini söylerlerdi. (s.41, str.3)

İşte bu eşyanın bana ‘‘ **Kiracımız, aziz kiracımız!’’** diye sokuldukları anda- insan eşyaya alışmadan rahat edemiyor-...(s.41, str.5)

İstepan diye haykırırdım, bana bir eski hava çal. (s.42, str.6)

...**ah , be Sofiyamu! Katina da olsaydı, çağırsam mı? diye** sorduğu karısı, evdeki kız gibi giydirdikleri iki yaşındaki oğlun çocuğu varken... (s.43, str.31)

Onun etrafında bu kul köle oluşundan Sofiya biraz telaşa düşer, çocuğu azarlamakla azarlamamak arası bir öfke ile, **üvey evlatlarına fena muamele ediyor denmesin diye** ... (s.45, str.15)

Evler hava alsın, içeriye **biraz temiz hava girsin diye** bu işi yaptığını karakolda söylemiş, imza atamadığı için parmağını kâğıda basmıştır. (s.54, str.23)

Bu sözler **kızın yanında söyleniyor diye** düşündüm. (s.59, str.28)

Madam Sofiya! diye seslendik. (s.61, str.17)

Beraber eğleneceğiz diye tutturmuşlar. (s.64, str.29)

İşte, **hacığa diye** buna derler. (s.64, str.35)

Bir parçacık sevgilimi, **kalpsizdir diye** zemmetti. (s.70, str.19)

Danı bir türlü aktarmıyor, "**Çık evimden**" diye avazı çıktığı kadar bağıyordu. (s.73, str.24)

Ona neredeyse, "**Fransız kontu bıyıkları bembeyaz, siyah muşambasından yağmur aka aka geliyor**" diye bağırarak isterdim. (s.74, str.13)

Çıkaramaz beni; beni evden çıkaramaz değil mi? diye yalvarırdı. (s.74, str.15)

Evlerini yaptırırsınlar diye adam başına yüz elli lira dağıtmış.. (s.82, str.19)

Bütün fukara halk, yüz elli lira ile ev yapacaklarına, **bayram yaklaşıyor diye** çocuklarına bir ceket, bir pantolon, bir de yemeni almışlar. (s.82, str.23)

Ramazanın 23'üncü günü yine **müthiş bir zelzele olacakmış, diye** çıkarmışlar. (s.83, str.12)

Hangi gazetedesin diye sorarlar da serbest muharririm derim, gülüverirler" dedim. (s.86, str.3)

Dün keresteci Hasan'ın oğluna **İstanbul'da yakalandığı belsoğukluğunu çabuk geçirsin diye** Ultraseptyl bulmuştu ya! (s.87, str.37)

3.1.4. "Sonra" ilgeciyle yapılanlar

Adam cıgarasını **yaktıktan sonra**: (s.9, str.13)

Birkaç gün sonra gülüşmeyeceğiz de... (s.15, str.30)

Biraz sonra bir de baktım; Heybeli'nin turu yolunda fenerli bir araba gidiyor. (s.17, str.2)

Biraz sonra biraz daha sokulur gibi oldu: (s.22, str.3)

Senelerden sonra işe iş buldu. (s.24, str.9)

İşte **ondan sonra** ondan şu hikâyeleri kâh ben kendim göz gezdirerek, kah o tatlı bir sesle, heyecandan kesik kesik okuyarak dinledim. (s.26, str.31)

Ondan sonra da şuracığa birer birer yazdım. (s.26, str.33)

Ondan sonra mevzu bulmuş muharrir gibi (mal bulmuş mağribi gibi dememek için) oturup yazdım. (s.27, str.7)

Dokuz ay on gün sonra bu kapkara şey çıkmıştı. (s.29, str.25)

Bu, ömrünce, kendinden genç delikanlıları ayartıp gezmiş kadın, **altmışından sonra** nasıl bir ömür istiyor, nasıl bir ömür acaba? (s.29, str.31)

Dost olmak istediği arkadaşı, **bir müddet sonra**, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35, str.32)

Ondan sonra yatağımın sıcaklığını düşünerek biraz daha pastırma, bir çatal daha lahana turşusu yerim. (s.42, str.34)

...bademleri yedikten, **pastırmayı çiğnedikten sonra** bir Yorgiya' ya bir bana, bir Yorgiya' ya, insana Freud' lar düşündüren bir şekilde bakardı. (s.44, str.22)

Para vermemek için uydurulan **bu bahaneden sonra** Çamur Şaban kapı dışarı edilir. (s.52, str.5)

Bir hafta sonra bir lacivert elbiseyle mahalleye damlar. (s.54, str.36)

Sen saydıktan sonra... (s.55, str.7)

Bir hafta sonra onun mahallesini, hayatını, her şeyini öğrenmiştim. (s.57, str.33)

Biraz sonra genç adam memnun, arkadaşının yanına döndü: (s.59, str.18)

Bunlar, bana öyle gelir ki, vaktiyle verdikleri bir randevuya o gün canlan istememiş de gitmemişler, bu randevunun kıymetini sonradan anlamışlar da, **senelerden sonra** randevuyu vereni, "Şöyle bir bakayım, belki yine onu aynı yerde bulurum" der gibi oturmuş, o kadım, mahzun, bekleyen insanlardır. (s.62, str.23)

Hiçbirisi bir kahve içmeden, "**Biraz sonra!**.." derler. (s.63, str.4)

Biraz sonra da hepsi gitmiş olur. (s.63, str.5)

Yarım saat sonra döndünüz mü, manzara değişivermiştir. (s.63, str.8)

Şimdiden sonra gözlerini insanın gözlerine lüzuci bir halde yapıştırırdı. (s.69, str.15)

Katina **doğumdan sonra** çok zayıfladı. (s.71, str.9)

Todori'den ayrıldıktan sonra doğruca buraya taşınmıştı. (s.73, str.28)

Ondan sonra uzun süren sulhun içinde çocuklara mekteplerinin taksiti, hanımın mantosu... (s.75, str.22)

Şu yukarıdaki satırları yazdıktan sonra, bir zaman elindeki kâğıdı bırakıp yine yazmadan düşünmeye koyuldum. (s.78, str.31)

Hâlbuki **düşündükten sonra** yazı yazmaya koyulduğum zaman aynı cümleleri, yani o zaman beğendiğim cümleleri, hatırlamıyorum bile... (s.79, str.1)

Zelzeleden sonra fakir halka dağıtılmak üzere biraz zeytinyağı, zeytin, mum, şu bu verilmiş. (s.88, str.2)

Haklı olduğunu ben **söyledikten sonra** da, "Ne diye yazıyorsun öyleyse?" diye sormayacak kadar terbiyeli olduğunu bilirim. (s.90, str.29)

Günde iki üç saatlik bir çalışmadan sonra işte böyle içimde rüzgârlar esmeye başlıyor. (s.90, str.35)

Ondan sonra bir daha kendisini görmedim. (s.92, str.22)

Son metelikten sonra, son vapur halatını alacaktır. (s.98, str.9)

Yine o fakir mahalleler **upuzun uzadıktan sonra**, yine aynı güzel bacaklı kızlar iffetlerini satılığa çıkarmaya mahkûm olduktan sonra... (s.98, str.30)

Yine o fakir mahalleler upuzun uzadıktan sonra, yine aynı güzel bacaklı kızlar **iffetlerini satılığa çıkarmaya mahkûm olduktan sonra...** (s.98, str.32)

3.1.5.“Göre”ilgeciyle yapılanlar

Ona göre; kendisi böyle dört tarafı su ile çevrili yerlerin adamı değildir. (s.12, str.1)

Kendine göre sevimli tarafları bulunan delikanlı ile konuşmak beni fena halde yordu. (s.15, str.23)

Posta müvezzinin, öğrendiklerini söylemek, gizli şeyleri öğrenmek meraklı, **kendine göre**, bulunduğu dünyayı iyice anlamak, ona göre “Konya’yı bina etmek” arzusudur. (s.17, str.25)

Posta müvezzinin, öğrendiklerini söylemek, gizli şeyleri öğrenmek meraklı, kendine göre, bulunduğu dünyayı iyice anlamak, **ona göre** “Konya’yı bina etmek” arzusudur. (s.17, str.26)

Benim **öğrendiğime göre** Yorgiya bir anasıyla yaşıyormuş. (s.33, str.7)

Ahmet Bey'de yatağa yattığı zaman içine düştüğü kuyunun **Mehmet Bey'e göre** olan karanlık âlemini düşünüp seyrettiği olmuştu. (s.97, str.20)

Her şey bitmiştir **Mehmet Bey'e göre...** (s.98, str.8)

Mehmet Bey'e göre Yorgiya Ahmet Bey'i sevmiyor, sevemez. (s.98, str.14)

3.1.6.“İçin”ilgeciyle yapılanlar

Yoksa böyle küçük yerlerde o adamla kimse aşinalık etmez, rakı içmez, konuşmaz; ilk günlerde hakkında bir şeyler **öğrenmek için** dostlar bulunabilir ama, sonra hepsi çekilir, onu köpeğiyle yalnız bırakabilirler. (s.12, str.6)

Onun için akşamları setin üstünde cıgara tütüren, kimsenin sevmediği, konuşmadığı, çekindiği adamla ahbaplık etmek üzere yanına ben yanaşıyorum: (s.13, str.26)

Bir zaman kendisinin de nasıl nezleye yakalandığını, o zamanlar denize girmeden **edemediği için** bu nezleyi bir türlü geçiremediğini, adeta bütün yaz burnunu çektiğini anlattı. (s.16, str.4)

Yazlık için ihtiyar Matmazel Katina’ nın evinde bir oda tutmuştur. (s.16, str.26)

Zahirde küçük menfaatler: Kahve, çay, gazoz, sakal tıraşı, bir tek rakı, bir salkım üzüm, vesaire... gibi şeylere büyük sırlar ifşa ederse de, bana kalırsa insanların gizli tarafını **bu küçücük şeyler için** öğrenmiyor. (s.17, str.17)

Ben, posta müvezzinin şu adam hakkında söylediği **bu adam için** söylediğiyle birbirine karıştırır, unuttur giderim. (s.17, str.33)

Bize faydası **dokunduğu için** de kötülemyelim. (s.18, str.14)

Okumak için acele etmedik. (s.18, str.31)

Hâlbuki böyle olmamalıdır, insan yıldırımla vurulmuş gibi âşık olmalı, sonra **muvaffak olmak için** bir şeyler icat etmelidir. (s.20, str.6)

Şunun için, şunun için mi bizi bırakıyorsun? (s.20, str.21)

Şunun için, **şunun için** mi bizi bırakıyorsun? (s.20, str.21)

Bunun için mi? (s.20, str.22)

Hatta geceleri **doğmadığı için** güneş de yoktur. (s.21, str.6)

Artık evine gidiyor, köpeği okşuyor, kahvesini içiyor, sonra beraberce, **sonbahar geldiği için**, kırlara çıkıyorduk. (s.23, str.12)

Röportajlar yapmak, **muhabirlik etmek için** siyasi kanaatimin ne faydası vardı? (s.24, str.18)

Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götürmediği, her genç kızın

namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği, **para için** namus, ar, haya, hayat, hece, gündüz satılmadığı bir dünya... (s.24, str.33)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki **keyif için**, akşama sıcak bir odada çocuklarına bol limonlu balık yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama... (s.25, str.26)

Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada çocuklarına bol limonlu balık **yedirmek için** balığa çıkmışlardır gibi gelir adama... (s.25, str.27)

Ondan sonra mevzu bulmuş muharrir gibi (mal bulmuş mağribi gibi **dememek için**) oturup yazdım. (s.27, str.8)

Yani açıkçası beğenmediği, **para için** geldiği ilk adamı benmişim. (s.33, str.10)

Benden başka bir yaşlıya, hatta gence **gitmemesi için** elimden ne gelirse yapmaya karar verdim. (s.33, str.12)

Öyle hayaller kurardı ki **hakikat olmamaları için** hiçbir sebep yoktur. (s.34, str.1)

Bu kurduklarımı **hakikat yapmak için** insanların biraz daha iyi olması yetmez mi? (s.34, str.3)

Bu paranın hatırı için kızın ona yapmadığı kalmıyordu. (s.37, str.14)

Ama yine de hayal hakikatten daha kolay, hakikatten **daha doğru olduğu için** şaşırıp kalıyordu. (s.37, str.25)

Çünkü bu adam iyi, hayalperest bir adamdı, ama yalnız olacak şeyleri, ufacık şeyleri, **kendi ufacık saadeti için** hayal eden bir adamdı. (s.37, str.30)

Yazılarım bize **yaşamak için** lazım olanı getiriyor. (s.38, str.5)

Karidesçinin öteki iki çocuğunun ikisi de **başka anadan oldukları için**, evin içindeki durumları küçük çocuğunkinden farklıydı. (s.44, str.32)

Artan paranın kendisine kalacağını bildiği, **ben de bir lira verdiğim için** daha birkaç şeyle alınacak eşyanın yetmiş beşi bulmasını isterdi. (s.45, str.20)

Bir çipil akşamüstü, beş parasız, uzak bir semtten uzak **evime dönmek için** yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nerede bu, nerede onlar?.. (s.50, str.26)

Para vermemek için uydurulan bu bahaneden sonra Çamur Şaban kapı dışarı edilir. (s.52, str.5)

Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, başka bir işe gidecek bir muhacir işçi kafilesi evlerine benzeyen bu meydana uzun müddet kalırdım. (s.53, str.5)

Çünkü dostumu böyle çırılçıplak soymak, hatırasına hürmetsizlik olacağından, bütün bunları şiddetli ihtirasa **bağışladığım için** yazmıyorum. (s.53, str.26)

Bütün kabahatlerimde "**Âşık oğlandır, kusuruna bakılmaz**" dediği için mi bilmem, hep onun tarafına meylederim. (s.54, str.4)

Filim Hayri'nin metresi Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki ustura yarasıyla, Ziba' daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı Filim tarafından **manzarası iyi olmadığı için** kesilmiştir. (s.54, str.19)

Evler hava alsın, içeriye biraz temiz hava girsin diye bu işi yaptığımı karakolda söylemiş, **imza atamadığı için** parmağımı kâğıda basmıştır. (s.54, str.24)

Bir şey yazmak için değil. (s.55, str.33)

İşte **onun için** genç adam arkadaşına: (s.59, str.22)

Yanımda arkadaş olduğu için artık kuramazdım. (s.60, str.21)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla **birkaç dakika için** gelip birleşirler. (s.63, str.3)

Yok, **benim için** değil! (s.63, str.22)

Sefil komisyonculara ev bulmaları için para vaat eden bir adam sokağın ortasında haykırıyor: (s.66, str.36)

Bir hafta geçmemişti ki, **onunla yeniden konuşmak için**, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. (s.67, str.23)

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, **senin yaptıklarından bahsetmek için** yine onu aradım. (s.67, str.26)

Kızın gözüne gözükmek için ayağa kalktım. (s.67, str.29)

Onun havasını koklamak için mahallesinden ayrılmıyordum. (s.68, str.1)

...gömleği bile olmayan bopstil gençler, bazen ressamalar, şairler, yalnız **o akşam için** bir kadın beğenmeye gelmiş, çekingen insanlar gelirdi. (s.68, str.8)

İşte Katina'yı **bu bakışı için** severdim. (s.69, str.14)

Hiçbir şeyi üstüne yakıştırmadığının farkına vardığı için, süslendiğinin ertesi gün, yine o irmik kokulu nefli bluzuyla vanilya kokulu gri etekliğini giyerdi. (s.70, str.8)

Vangelistra Kilisesi'nin çanı **onun için** beş dakikadan fazla çalmadı. (s.71, str.21)

Onun böyle olduğuna inanmak için yalnız kendi fotoğrafı değil, bu Dreyfus resimlerine bakan bir başka duvar halısı şahittir. (s.73, str.10)

Ben Matmazel Todori'ye **fal baktırmak için** değil, odasının bu bir eski zaman kurtizanı kokan havası için giderdim. (s.73, str.18)

Ben Matmazel Todori'ye fal baktırmak için değil, odasının bu **bir eski zaman kurtizanı kokan havası için** giderdim. (s.73, str.19)

Kastım parayla, bir evle, iyi yiyip iyi içme ile kendini gösteren **bir saadet olmadığı için** elimden geleni, yani önce paramı bitirdim. (s.75, str.10)

Her insan kendi hissesine düşen **bir, iki kişilik saadet payı için** kavga etmeli. (s.75, str.15)

Daha iyi, daha kötü oldukları için değil. (s.76, str.6)

Yoksa öyle insanlar var ki, kafasından tutup koparmak aklımdan geçmese bile, başka bir insanın aklından geçebilirse, bunu da yaparsa, ben nihayet bir yazıcıdan başka bir şey **olmadığım için**, mazur görürüm. (s.78, str.13)

Doğru söylemek için kendime, saf, dedim. (s.78, str.24)

Ara sıra kurnazlıklarım olduysa bunları da sana **daha çok yakın olmak için** yaptığımın farkına varmamana imkân yok. (s.78, str.26)

Galiba düşünürken bir şekil vermeye çalışmak yok da, **onun için** düşündüğümüz, yazar gibi düşündüğümüz şeyler bize güzel geliyor. (s.79, str.9)

Sana bahsetmek istediğim şeylerin hiçbirinden **söz açmadığım için** beni affet! (s.79, str.24)

Ben bu **hayranlığı duymak için** otuz beş sene bekledim. (s.81, str.12)

Senin âşık olman için bir dakikaya ihtiyacın olduğunu sonradan öğrendim. (s.81, str.12)

Evini yaptıramayanlar yağmur başladığı zaman **çadırlarına girip çıkabilmek için** çamurda yüzebilen bir kayık keşfini düşünüyorlarmış... (s.81, str.32)

Ben nihayet nihayet eğlenceli mektuplar yazıp **sana gönderemeyeceğim için** bir kenarda saklayan, bir dost bulursa zorla okuyan bir muharrir parçasıyım. (s.82, str.6)

Memleketi medeni, **Avrupai hale getirmek için** uğraşınlar. (s.82, str.17)

Kederimi **unutmak için** sanki kedersizmişim gibi yaparım. (s.84, str.26)

Herkes **evini kurmak için** nasıl çalışıyor, görmelisin. (s.84, str.34)

Demek ki, benim kendi kendime **onlar için** düşündüğüm şeyi, o da düşünüyormuş.
(s.86, str.8)

Yüksek mimar diploması ile revülerde artistlik yaptığı, bu kadar güzel sanata **heveskâr olduğu için** onu tebriğe can attım. (s.86, str.12)

İşte **bunun için** seni beraber getirmediğim, sevgilim. (s.86, str.35)

Son cümleyi, muayenehanesinde belediye doktoru bana **kendisi söylediği için** mesuliyeti ona aittir. (s.87, str.18)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, **kinin alabilmesi için** belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için köyden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.26)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun **kinin almak için** köyden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.28)

Seni üzdüğüm için beni affet. (s.88, str.18)

...boğucu sıcak, bir gölgenin serinliği, **sahanlıkta içtiğim cıgaramı söndürmem için** kaba kaba söylenen tramvaya, kasketime ve sarı pantolonuma bakıp teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cıgara versene!.." diyen sokak çocuğu... (s.90, str.2)

Hani hikâye yazmak, **onlara dair düşünmek için** sanma! (s.90, str.10)

O zaman **düşünmemek için** sokaklara fırlıyorum. (s.90, str.36)

Günün siyasi dedikodularından kurtulmak için kendime ve bütün okuyucularıma orada bir kahve içmeyi sağlayacağım. (s.93, str.7)

Dişleri kamaştıran meyveleri **onun için**miş... (s.95, str.22)

Yataktan şarkılarla fırlayıp, tepesine bir haziran içinde binecek, erik ağacının **onun için**, hususi, yerin dibinden çektiği bir ekşi lezzeti tadacaktır. (s.95, str.30)

Biz de Ahmet Bey hakkındaki görüşlerinden, düşüncülerinden vazgeçip, karidesçinin evi hakkında olsun, Yorgiya' nın mahallesini görüş noktasında olsun, **Yorgiya ve mensup olduğu muhit için** olsun, yine bitaraf kalamamakla beraber sessiz -hadi kelimesi yanlış ama öyle diyelim- hissiz, daha doğrusu edebiyatsız olacağını sanıyorum. (s.97, str.9)

Sevilememiş insanın bütün hırsıyla **sevilmek için**, en sevilemeyeceği yerden, çabalayıp duruyordu. (s.98, str.36)

3.1.7.“Üzere” ilgeciyle yapılanlar

Onun için akşamları setin üstünde cıgara tütüren, kimsenin sevmediği, konuşmadığı, çekindiği adamla **ahbaplık etmek üzere** yanına ben yaşıyorum: (s.13, str.28)

Bu yavruyu o günlerde birisi istemiş, **vermek üzere**ydim. (s.14, str.4)

Size hikâye müsabakanıza, **iştirak etmek üzere** şu naçiz hikâyemi gönderiyorum. (s.19, str.2)

O zaman saçları briyantınli, ayakları iki parmak kalın lastik pabuçlu, saçları **moda üzere** taranmış çocuklar Yorgiya'yı öylesine unuttular ki, kız sanki dünyayı çırılçıplak görmüş gibi oldu. (s.30, str.14)

Bir gün daha ortalık kararmadan **Yorgiya' yı beklemek üzere** kapıyı çalıyor, içeri giriyor. (s.46, str.35)

Zelzele mıntıkasında "11.700" liraya memur evleri **yapılmak üzere** müteahhitlere ihale yapılmış. (s.82, str.10)

Evler başlanmış; **bitmek üzere**... (s.82, str.11)

Zelzeleden sonra **fakir halka dağıtılmak üzere** biraz zeytinyağı, zeytin, mum, şu bu verilmiş. (s.88, str.2)

3.1.8.“doğru” ilgeciyle yapılanlar

... Onu ikinci görüşümde vapurum alışılmamış, **bilinmemiş bir memlekete doğru** dümen kırdığı bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğru gittiğimi duydum. (s.20, str.12)

...Onu ikinci görüşümde vapurum alışılmamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığı bir daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de **sevdiğim memleketi göremeyecek bir yere doğru** gittiğimi duydum. (s.20, str.14)

Bizim köyün denizinde, karabatakların boyunlarını uzatarak denize baktıkları, birdenbire **uskumru sürülerine doğru** daldıkları görülür. (s.26, str.3)

Akşamın saat dokuzuna doğru pek tenhalaşan bu pastanede artık, meçhul birkaç insan vardır. (s.62, str.19)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, **temiz bir dünyaya doğru** koşar gibiydiler. (s.71, str.5)

Ona doğru yürüdüm. (s.86, str.1)

Bu çirkin ahlak ve âdetle oraya yerleşmek de belki **bir dünya görüşüne doğru** gitmektir. (s.98, str.21)

3.1.9.“kadar” ilgeciyle yapılanlar

Fakat ölümdaki **saadet kadar** da mesut... (s.21, str.39)

Orasını şöyle bir dolaşınca, insan merakını **giderinceye kadar**; mümkün... (s.22, str.19)

Dünyada hiçbir kimsenin benim istediğimden başka türlü bir dünya isteyeceğini **o zamana kadar** aklıma bile getirmemiştim desem yalan! (s.25, str.8)

Bizim köy bu kış gününde **bir ilkbahar kadar** ılık, kokulu kirlidir. (s.26, str.13)

Balıklar, **canavarlar kadar** kocaman dişlidirler. (s.26, str.15)

Bu, **vaka diyemeyeceğimiz kadar** küçük şeyler, o kadar bana has şeylerdi ki, onları kendi kalemimle yazmayı daha kolay buldum. (s.26, str.36)

Karşıda dükkânda kocasının dirseklerine kadar kocaman kocaman kıllı, adaleli kolunu, çenesini görüyor. (s.29, str.16)

On beş gün evveline kadar çalışıyormuş. (s.33, str.8)

Şehre kadar gitmenize lüzum yok, derdi, ben alırım. (s.35, str.5)

Alabildiğine, **ufka kadar** onundu. (s.35, str.17)

İşte bu hayal, **hakikat olmayacak kadar** büyük bir hayal midir, derdi. (s.37, str.27)

Otuz beş yaşına kadar hiçbir kadın macerası geçirmemiş, aşkla dolu bir adamın, cebinde parası da varsa, yapacağı şey ne olabilir? (s.38, str.33)

Bu damlanın peşinden **nerelere kadar** gitmek mümkünse gittiğim olurdu. (s.41, str.25)

Akşama namusuyla evine dönen, cebindeki cüzdanı dolu, evinde karısı bekleyen, işi tıkırında **bir bakkal kadar** mesuttum. (s.42, str.28)

...mademki insanlar , **dünyayı bu şekilde sokacak kadar** düşürmüşler.. (s.43, str.9)

Dilimde; **şimdiye kadar** duymadığım tatlar duyar, gözümde, bilemediğim bir insanlık rüyası, bir Walt Disney filminin renkleri uçuşmaya başladılar. (s.46, str.28)

Gelsin de beraber yiyelim içelim, sonra onu **bir sokağın başına kadar** götürüyüm, benden yine iki lira istesin, ben bir defa öpmeyi teklif edeyim; "Aman görürler" desin, sol yanağından hafifçe öptürsün, kaçıp gitsin, diye. (s.56, str.33)

Onun kapıdan girmesiyle **şimdiye kadar** içimde hapsettiğim insafsızlık, huzursuzluk, melankoli uçup giderdi. (s.57, str.30)

Sizi **tabağımdaki dondurma eriyinceye kadar** seyredeyim, yeter. (s.58, str.23)

Arkasındaki **çocuk denecek kadar** genç adam, dalgalı saçları, itinalı kravatı, kalın ayakkabılarıyla Türkiyeliden çok Amerikalıya benziyordu. (s.59, str.2)

...bir köşeye oturup kelimelerden Meşrutiyetlere, **İstibdatlara kadar** gitmek mümkündür. (s.62, str.18)

Bu aralık pastaneden **bir yarım saat kadar** ayrılmak lazımdır. (s.63, str.7)

Sabahın saat dördüne kadar birbirimize hikâyeler anlattık. (s.67, str.7)

Sevgilimin mahallesini, arkadaşlarını **onun kadar** severdim. (s.68, str.12)

Damı bir türlü aktarmıyor, "**Çık evimden**" diye **avazı çıktığı kadar** bağıırıyordu. (s.73, str.24)

Sabahlara kadar ağlardı. (s.73, str.34)

Beni anlamayacaklarından, **senin sevdiğin kadar** sevemeyeceklerinden korkuyorsun, değil mi? (s.81, str.4)

Bilmem neredeki topal hoca haber vermiş... **Saatine kadar**... (s.83, str.13)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için **belediye doktoruna kadar** götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için köyden

kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.27)

Haklı olduğunu ben söyledikten sonra da, "Ne diye yazıyorsun öyleyse?" diye **sormayacak kadar** terbiyeli olduğunu bilirim. (s.90, str.30)

Biliyor ki Ahmet Bey **bu işin sonuna kadar** gidecek. (s.98, str.11)

Ya **büyüyünceye kadar?**.. (s.99, str.10)

On beş yaşına kadar patronun metresi olmuş... (s.99, str.18)

3.1.10.“evvel” ilgeciyle yapılanlar

Yalnız bunları buraya **yazmadan evvel** yine söylemem lazım gelen bazı şeyleri söylemeden geçemeyeceğim. (s.26, str.34)

Başkaları **kendinden evvel** almış bile olsalar, kız eğer kendisini sevseydi, dülgere birçok şeyler daha bırakmış olacaktı. (s.30, str.23)

Şimdi yine yatağa yatınca **uyumadan evvel** hulya kuruyordu. (s.34, str.24)

Ama şose başı bakkal dükkânı öylesine unutmuştu ki, hayatının bir devresinde **uyumadan evvel** gördüğü bu kötü rüyayı hatırlamamak çok ister, hatırlamaz da...(s.35, str.22)

...**levhası kapısına yapışmadan evvel** karidesçinin evi, Çarşamba akşamları saat altıdan sonra karanlık, boş, ağaçsız sokaklar içinde olduğum halde ... (s.40, str.2)

Karidesçi, sokaktan **biraz evvel** gelmiş olurdu. (s.40, str.11)

...benim ona vereceğim iki liranın **bir an evvel** verilmesini yahut verilip verilmeyeceğini düşünen beyaz ve masum alnıyla...(s.42, str.9)

Beyoğlu, ışıklarını **biraz evvel** yakmıştı. (s.42, str.26)

Bu bana, **benden evvel** hiç erkek görmediği zannını verirdi. (s.46, str.20)

Bir dakika evvel, elimde kalem kâğıt yokken, seninle konuşuyor, sana yazıyordum. (s.77, str.1)

Erik ağacı **-nisan gitmeden evvel** kocaman uykusunu uyurken- hiçbir şey düşünmezmiş... (s.95, str.23)

İşte görüyorsun ki azizim, ben köpeklerle **konuşmadan evvel** işe ağaçlarla konuşmakla başladım. (s.96, str.2)

3.1.11.“Karşı” ilgeciyle yapılanlar

Ovaya nazır kütüphaneli, çini sobalı, üç tarafı cam kapılı bir odada oturur, sabah sis içindeki **ovaya karşı** yazı yazardı. (s.35, str.16)

Kuvvetinden diyeceğim, çam tahtalarından, direklerinden yapılan evler **kurda kuşa karşı** mukavim olurmuş. (s.85, str.22)

İçinde oturanı da, kim bilir tabiat onu nasıl kurda karşı dezenfekte etti ise, o da insanı belki soğuğa, **zatürreeye karşı** koruyordur. (s.85, str.24)

İklimin insanlara bağışladığı **bu muhteşem lütfâ karşı** büyük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda yeni elbiselerini giymiş, parlak düğmeli bir hademeyi çağırarak: (s.87, str.9)

Ona karşı müsamaha edeceğine hiç şüphe yoktur. (s.97, str.5)

3.1.12.“rağmen” ilgeciyle yapılanlar

Mehmet Bey'in içinde de zahiri **bütün hakikatlere rağmen** Ahmet Bey'in düşünceli, hulyalı âleminin de bir hakikati, dünyayı anlama, yaşama tarafı olmaması imkânı yoktur. (s.98, str.3)

3.2.ULAÇ CÜMLEMSİLERİ

Ulaçların kurmuş olduğu cümlemsilerdir. Cümlede ulaca bağlı öğelerle birlikte öbek oluştururlar.Ulaçlar,fiillerden -E...-E, -Elİ, -ErEk, -İncE, -İp, -ken, -mEdEn, -CESİnE, -DİkçE, -EsİyE, -mEksİzİn, -r...mEz gibi eklerle türetilirler ve kurdukları cümlecğin öteki öğeleriyle birlikte ulaç öbeği sayılırlar.Ulaç öbekleri anlatımda belirteç görevi yaparlar. Çalışmamızda -CESİnE , -EsİyE , -mEksİzİn , -Elİ ekiyle yapılan ulaç cümlemsisi örneğine rastlanmamıştır.

3.2.1. “-E...-E” ekiyle yapılanlar

Arkadaşı bir yazılı imtihanda, dizindeki kitaba **baka baka yazarken**, hocanın şüphelenip kendi taraflarına geldiği bir sırada kitabı onun dizlerine kaydırırvermişti. (s.36, str.5)

... düşüncesizliğin en iptidai ışıkları yanan sevgilimden uzaklaşmak, **bağıra bağıra** uzaklaşmak...(s.43, str.17)

Mahallelerde **muhayyel sevgililerle yaşaya yaşaya** asıl sevgiliyi bulmak nasip olmamıştı bana... (s.50, str.23)

Bir başka grup onlar çıkarken **itişe kakışa** içeriye girer. (s.64, str.26)

Memurlar, evlerinde **güle güle** otursunlar. (s.82, str.16)

Yaz safası süren birtakım köşkerin incir ağaçlarına sürüne sürüne bir şehir içine girdik. (s.91, str.33)

3.2.2. “-ErEk” ekiyle yapılanlar

Şimdi artık **yazıcı sırlarımı açığa vurarak** bana bir gazozu, bir cıgaraya mal olmuş kısımlardan arta kalan tarafları da yazmaya hazırlandığım için bir küçük mukaddeme yapacağım.. (s.11, str.14)

Bundan sonraki kısmı, okuyucuya , “Nasıl öğrenmiş bunları acaba?” **diye sualler sordurarak** yazıma devam edeceğim. (s.11, str.17)

Vapur **sakin denizi biçerek** gidiyor, yıldızlar peşimiz sıra geliyor, vapurda tanıdık çehreler siliniyor... (s.20, str.24)

Havayı götürerek, oksijenle? (s.22, str.16)

Bizim köyün denizinde, **karabatakların boyunlarını uzatarak** denize baktıkları, birdenbire uskumru sürülerine doğru daldıkları görülür. (s.26, str.1)

İşte ondan sonra ondan şu hikâyeleri **kah ben kendim göz gezdirerek, kah o tatlı bir sesle, heyecandan kesik, kesik okuyarak** dinledim. (s.26, str.32)

Sonra başkalarından da **bu işi tahkik ederek** birçok şeyler öğrendim. (s.27, str.15)

Dokuz yaşındaki çocuk **bacaklarıma bakarak** söylendi. (s.31, str.35)

Fakat öteki, **bütün bunları bir zaaf sayarak** bu sefer ondan borç para almış, ödememiş; cebinden mendilini, yakasından rozetini göz göre göre almıştı. (s.36, str.1)

Vermedim İdris, demiş, sonra **gözlerini kiralık kahveye çevirerek** ilave etmişti. (s.36, str.34)

... diye başlayan şarkısına, **başımı sallayarak, gözlerini küçültüp büyüterek, kırparak, kısarak** arkadaşlık ederdi...(s.40, str.19-20)

İyice kapanmış perdeleri sıyrıp camı açarak, bu damlayı rakıma damlatmak arzusuna kapılırdım. (s.41, str.34)

...sevgilimin çok esmer yüzünde firar eden, **kayıp giden bir tadı karıştırarak** içindekini bir hamlede yutardım. (s.42, str.4)

İstepan, bana, daha yaşı kırkı henüz aşmış kötü bestekarların, modası gelip geçmiş şarkılarını, **gözlerini süzerek**, benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini, yahut verilip verilmeyeceğini düşünen beyaz ve masum alnıyla, gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde bakarak çalardı. (s.42, str.8)

İstepan, bana, daha yaşı kırkı henüz aşmış kötü bestekarların, modası gelip geçmiş şarkılarını, gözlerini süzerek, benim ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini, yahut verilip verilmeyeceğini düşünen beyaz ve masum alnıyla, **gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde bakarak** çalardı. (s.42, str.11)

Yüzümün malum olmayan bir yerine bakarak beyaz, masum, iyi, kız gibi alnında benim iki liramı düşünsün daha iyi! (s.43, str.35)

Onun, insanın gözlerinin içine bakan, insanı seven hali, **küçücük işleri tatlı bir süratle atılarak**, sevinçle yapması, sonra sakin, çekilmesi, görülecek bir şeydi. (s.45, str.4)

Bu nihayet **bir bilmeyerek** tesir altında taklitti. (s.50, str.22)

Çarmıhtaki İsa'ya göğsünde bir çarmıh yaparak belki derhal uyumuştur. (s.53, str.9)

İşte **uyuduğunu düşünerek** dönerim. (s.53, str.10)

Ben kendi kendime **hayal kurarak** yürüyüp gittim. (s.59, str.21)

Ben aşklar düşünerek bir yere oturduğumu, iki kadeh attığımı biliyorum. (s.59, str.33)

Yanımdaki hemşerisini gösterip **kadının kulağına adeta bağırarak** (s.63, str.23)

Öyle içten bakışarak ayrıldık ki, parayı peşin vermemiş olsaydım, şimdi vermeye belki utanırdım. (s.66, str.15)

Hayvanının başını kaşıyarak ona anlatıyormuş gibi söylendi: (s.75, str.4)

Sonra bir tanesinin muayenehanesinde toplanarak iklimin kendilerine ettiği hıyaneti Cenabı Hakka protesto etmişler. (s.87, str.15)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, **bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için kövden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek** ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.29)

Yüzlerine bakarak sevmek için. (s.90, str.10)

Başım ağrıyarak uyandım. (s.91, str.27)

İşte böyle güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, **minnacık evlere hâkim çan kulelerini seyrederek** fukara şehrin çoğu kapılarına... (s.94, str.13)

Sırtımı, **bir meçhul ağaca vererek** sevgilimin evini seyrettim. (s.94, str.17)

3.2.3. “-İncE” ekiyle yapılanlar

İlk defa pek çekingen olan bu adam, **bu sefer beni görünce** cıgara ikram etti. (s.15, str.34)

Daha büyüyünce bu, hemen hemen bir arazi sahibi, hemen hemen bir ağa, bir bey olmak arzusu ondan geçip gitmişti. (s.34, str.20)

Şimdi yine **yatağa yatınca** uyumadan evvel huyla kuruyordu. (s.34, str.24)

... bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler, **benden yirmi beşi alınca** kaçır giderdi. (s.46, str.4)

Demin apaçık yüzümdeki çizgiler, gözkapaklarımdaki şişler hakkında kendi kendine konuşan aynada, **hava kararınca**, adeta genç, sevimli fakat meyas bir adam bulmuştu. (s.47, str.17)

Şehrin büyük caddesinin o cazip havasına karışmış sürüklenirken **Yorgiya'yı tanıyınca** mahallesini, evini de tanımak arzusu yeniden, bende canlandı. (s.50, str.20)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözücüp bir aralığa saptığını, bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları, **gözlerim karanlığa alışınca** fark ederdim. (s.53, str.4)

Bir aralık **o kalkınca** -artık gizli şeyleri okumayı âdet ettiğimden mi nedir- alıp okudum. (s.53, str.21)

Beni görünce güldü. (s.56, str.7)

Ben kitaracıya, **onu görünce**, mırıldandım: (s.61, str.6)

Kenarda bir mutfak, **şimdi kapısı açılınca** gözüme çarptı. (s.66, str.21)

Katina beni görünce bir erkek gibi gülümsedi. (s.70, str.31)

Benimle sıkı fıkı olunca bu geçti, gitti. (s.78, str.5)

Eve gidince şöyle bir şey yazayım demiş, düşünmeye dalmışsın. (s.79, str.5)

Sonra çocuk **sudan çıkıp giyinince**, "Aman, ne çirkinmiş!" derdi. (s.83, str.5)

Gayet soğuk bir selam verince durakladım. (s.86, str.2)

Tramvaydan atlayınca daldım bir kebabçı dükkânına. (s.92, str.1)

Erik ağacı, **akşam olunca**, o eve girince sen ne yaparsın? (s.95, str.2)

Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olmaması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya, esneyesiye, ölesiye dinlemesi; **gece yatağına yatınca** da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar... (s.97, str.16)

3.2.4. “-İp” ekiyle yapılanlar

Gözlerinin etrafında yedi sekiz çizgi, hayatında çok güldüğünü değil, **yüzünü güneşe verip** mavi gözlerini kısıtığını ifade ediyor dersem, inanmalısınız! (s.9, str.23)

Halbuki biz, birçok insanın eşya ile, duvarlarla, kendi hayalleriyle, yataklarıyla, aynalarla, kiminin hatta kravatıyla; genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, **genç erkek çocuklarının kendi vücutlarıyla sevişip** konuştuklarını işitir, biliriz. (s.12, str.14)

Bu adamın köpekle konuşması insanları sevdiği halde onlarla konuşmamasından, hatta nasıl diyeyim, insanlarla ruhi alışverişinde onlara çok düşkünlüğünden, **insanları merak edip** bir türlü öğrenememesinden...(s.12, str.27)

Sakız'dan nasıl geldiğini, bir bakkala nasıl çırak olduğunu, sonra nasıl dükkânda bütün işi ele aldığını, ustanın dükkâna arada bir uğradığını, günün birinde de kızını **elinden tutup** kendisine nasıl verdiğini bir anlatsa... (s.14, str.21)

Biraz yorgunlukla Balzac bir itriyatçının hayatını nasıl adım adım kovalamışsa, ben de **Yani Efendi'nin evinin içine girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp** kocaman bir roman yapamaz mıydım sanki? (s.15, str.4)

Yani Efendi ile uğraştığım bu sıralarda herkesin merakını çeken, **bu herkesin içinde evvelce ben de dahil olup** da sonradan çıktığım, köpekli adamı göremiyordum. (s.15, str.8)

Yani Efendi'nin hayatını yazmakta vazgeçip bu sefer yeniden köpekli adamın peşine düşmeye başladım. (s.15, str.31)

Yoktur, ama **posta müvezzii arkama geçip** de müthiş kulağını verdi mi, beynim atıyor. (s.16, str.20)

Buradan bir akşamüstü **iki kişi bir olup oraya gitmeyi kararlaştırıp** beraber gidiyorlar. (s.22, str.25)

Ben **bu eve kapanıp** geçmiş senelerin ıstırabını içimde duyar, eve kapanıp çamurdan ve alçıdan heykeller yapamayacağımı da düşünür, ancak bir kahvede yazı yazabileceğini hatırlar, bunalırdım. (s.24, str.10)

Ben bu eve kapanıp geçmiş senelerin ıstırabını içimde duyar, **eve kapanıp** çamurdan ve alçıdan heykeller yapamayacağımı da düşünür, ancak bir kahvede yazı yazabileceğini hatırlar, bunalırdım. (s.24, str.11)

Bir türlü **yazılarını bulup** neşrettiremedim. (s.27, str.7)

Bu, ömrünce, **kendinden genç delikanlıları ayartıp** gezmiş kadın, altmışından sonra nasıl bir ömür istiyor, nasıl bir ömür acaba? (s.29, str.31)

Onu da **sel alıp** götürdü. (s.30, str.12)

Anam, **çamaşır teknesinden ellerini çıkarıp** şaşkın şaşkın bana baktı. (s.32, str.18)

Bir tepeden bu nehrin güneş içinde kıvrıldığı, **bir yerde kaybolup** öteden tekrar bütün genişliği pırlıtsı, haşmetiyle geçtiği bir at üstünde seyrederdi. (s.34, str.14)

Arkadaşı bir yazılı imtihanda, dizindeki kitaba baka baka yazarken, **hocanın süphelenip** kendi taraflarına geldiği bir sırada kitabı onun dizlerine kaydırırvermişti. (s.36, str.5)

Sıra arkadaşı **onu bırakıp** başka birisinin yanına gitti. (s.36, str.14)

Bir hafta gelip, ''Nişanlanalım'' diyordu. (s.37, str.19)

Koparıp koparıp tazelenen, oynayan bir şey, bir yılan kuyruğu, bir ağın içinde çırpınıp duruyordu. (s.37, str.21)

Büyük bir ihsanmış gibi cebimden zahmetle çıkarıp bir dilenciye on kuruş veriyorum. (s.42, str.30)

Uzun günler, kavgalı iken, birbirine değen gözlerimizde **neler okuduğumuzu anlatıp** gülmüştük. (s.49, str.18)

Hangi insanoğlu, içinde bu acayip, **bu tatlı duraklayıp** koşuşmayı duymadı? (s.50, str.16)

Ne zaman sevgilimi **evine bırakıp** yokuş yukarı çıkmaya savaşısam yolumu şaşırır, bu sokağa saparım. (s.52, str.20)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan **onun silinip kaybolduğunu, yine gözüküp** bir aralığa saptığını, bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53, str.3)

Yani konformist olmamayı, âdetlerin, ahlakların, her şeyin sulp halde olmadığını, **hatta taşın, toprağın bile aşınıp** şekil değiştirdiğini bilmeliyiz. (s.56, str.4)

Köpeğine bakıp sustu. (s.56, str.11)

Sonra **elini öpüp** seni evine bırakayım. (s.58, str.23)

Muhayyilem kızın utandığını, kıpkırmızı olduğunu, küçüldüğünü, **genç adamın koluna abanıp** başını omzuna bir saniye sürdüğünü, içinin aydınlandığını, gözünün güldüğünü de gördü. (s.59, str.29)

Bir sokağa sapıp kayboldular. (s.59, str.32)

Sonra bir şey düşünmüş gibi göz kırpıp, gülerek ekledi: (s.61, str.10)

Babam **evi bırakıp** kaçmış. (s.61, str.22)

...hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait insanlarla dolduğu zaman, **bir köşeye oturup** kelimelerden Meşrutiyetlere, İstibatlara kadar gitmek mümkündür.(s.62, str.17)

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla **birkaç dakika için gelip** birleşirler. (s.63, str.3)

Şimdi artık bir masaya oturup etrafi dinleyebilirsiniz. (s.63, str.12)

Bağıra bağıra konuştuklarımı duyabilirsiniz: (s.63, str.15)

Yanıdaki hemşerisini gösterip kadının kulağına adeta bağırarak (s.63, str.22)

Biri çekik kara gözleri, biraz ağır endamı, **çok şekerli yemekten çürüyüp** de sonra altınla doldurulmuş çok bozuk dişleriyle bile güzeldir. (s.69, str.1)

Yakında bir yangın olsa, etrafta biri bıçaklansa, bu **her şeyin olup** olmamasının müsavi olduğu Katinalı dünyada, hiçbir telaş olamayacağı şüphesine düşerdim. (s.69, str.22)

Katina da şöyle iki ay içinde **verem olup** öldü. (s.71, str.20)

Leon **cümbüşünü alıp** geldi. (s.66, str.5)

Mektupları alıp eve yolladım. (s.76, str.1)

Demim sensiz, kalem kâğıtsız, **seninle ve kalem kâğıtla gibi oturup** birçok şeyler konuştum, yazdım. (s.77, str.8)

Yoksa öyle insanlar var ki, **kafasından tutup** koparmak aklımdan geçmese bile, başka bir insanın aklından geçebilirse, bunu da yaparsa, ben nihayet bir yazıcıdan başka bir şey olmadığım için, mazur görürüm. (s.78, str.11)

Hele benim gibi saf olanlarımın... deyip kalmışım. (s.78, str.29)

Şu yukarıdaki satırları yazdıktan sonra, bir zaman **elindeki kâğıdı bırakıp** yine yazmadan düşünmeye koyuldum. (s.78, str.32)

Hep **getirip getirip** işi buraya dökmek için çalıştım. (s.79, str.28)

Sonunda **başımı alıp** senin bulunduğu yerlerden kaçtım. (s.81, str.25)

Evini yaptıramayanlar yağmur başladığı zaman **çadırlarına girip** çıkabilmek için çamurda yüzebilen bir kayık keşfini düşünüyorlarmış... (s.81, str.32)

Ben nihayet **eğlenceli mektuplar yazıp** sana gönderemeyeceğim için bir kenarda saklayan, bir dost bulursa zorla okuyan bir muharrir parçasıyım. (s.82, str.5)

Kuvayı Milliye zamanında, düşmanlar memleketi işgal ettikleri zaman, çetelere birkaç çuval erzak lazım olmuştu da, Kasım, **beş kişi ile şehri basıp, düşmanı şaşırtıp şeker çuvallarıyla istasyon boyundaki lokomotifle atlayıp** Geyve Boğazı'na sürmüştü. (s.82, str.36-37)

Şu memur evleri meselesini dedikodu mahiyetinden çıkarmak isteyen üç beş **delikanlı para koyarak, aynı evsafi haiz bir ev yapıp** icap eden yere göstermek istiyorlar. (s.84, str.1)

Canım **çam, güzel kokulu, sağlam, yağlı, çam!** diye de sıfatlar bulup eklemişti.

(s.85, str.18)

Nasıl bilmeyeyim, deyip gülme; hepsi bana benzemezler. (s.86, str.16)

Bak o zaman nasıl burnum düzeliyor, gözlerim mahmurlaşıyor, **küt parmaklarım incelip** sanatkâr parmağı oluyor, dişlerim incileşiyor. (s.86, str.20)

Birçoklarının bilâhare bu güzel buseler alıp verecek olan dudaklarının kenarlarında, san, sulu, geceleri korkmaktan olduğunu sandığım uçuklar gördüm. (s.86, str.30)

Genç adamın gömleğiyle iç fanilasından bir tane bit bulup doktorlara göstermiş. (s.87, str.13)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında **bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp** da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için kövden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.26)

Belki üç dört tane fakir feda edilip zeytinyağı alamamış ama, birçok hali vakti yerinde olanlar da bu korkunç ve çirkin yağmaya karışmamış. (s.88, str.11)

...**kasketime ve sarı pantolonuma bakıp** teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cıgara versene!.." diyen sokak çocuğu... (s.90, str.3)

Sonra Kadıköy İskelesi'ne yorgun varıp oradaki kanepelerde uzun zaman oturdum. (s.90, str.5)

Bütün bunlardan bana ne, **hatta gazozu içip** şeftaliyi yedikten sonra sana ne diyeceksin. (s.90, str.27)

Siyah gözlüklerimi burnumun ortasına çekip gözümün üstünden dikkatle baktım. (s.91, str.6)

...ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- **durup durup** bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92, str.13)

Yer yer perdeleri, camlarına gerilmiş örümcek ağlarıyla **önünden geçenlerden çoğunun kafasını kaldırıp** bakmadığı bu evi yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl Hanım merak eder durur. (s.92, str.29)

Yataktan şarkularla fırlayıp, tepesine bir haziran içinde binecek, erik ağacının onun için, hususi, yerin dibinden çektiği bir ekşi lezzeti tadacaktır. (s.95, str.29)

Biz de Ahmet Bey hakkındaki görüşlerinden, **düşünüşlerinden vazgeçip**, karidesçinin evi hakkında olsun, Yorgiya'nın mahallesini görüş noktasında olsun,.. (s.97, str.7)

Ahmet Bey'de yatağa yattığı zaman **içine düştüğü kuyunun Mehmet Bey'e göre olan karanlık âlemini düşünüp** seyrettiği olmuştu. (s.97, str.20)

Belki **bu (burjuva), sakın, hesaplı insanlar dünyasından çıkıp** bir fukara, yarı ahlaksız fakat garip surette dindar, mütemadiyen bir yokuş çıkıp burjuva âlemine yeniden katışmaya gayret, buna mukabil her şeyi, namusu, iffeti vermeye çalışanların âlemini görmek de fena olmayacak... (s.98, str.22)

Belki bu (burjuva), sakın, hesaplı insanlar dünyasından çıkıp bir fukara, yarı ahlaksız fakat garip surette dindar, **mütemadiyen bir yokuş çıkıp** burjuva âlemine yeniden katışmaya gayret, buna mukabil her şeyi, namusu, iffeti vermeye çalışanların âlemini görmek de fena olmayacak... (s.98, str.24)

3.2.5. “-ken” ekiyle yapılanlar

Dağ bayır dolaşırken yorulur muyum? (s.10, str.27)

Böyle anlatmamıştır ama sesinin yılan ışıqlına benzeyen ısırtıcı halini, yalan bakışı gibi sarı, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, **işittiklerini başka birisine naklederken** müvezziiin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ışıqlından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmasına imkân olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11, str.10)

İlk kendisinin konuşması lüzumunu duydu herhalde ki, **ben köpeği okşarken** mırıldandı: (s.13, str.32)

Kahve içerken “Alalım beş on kilo, bir kenara atalım, Eleniçamu” derdi, “ Günün günü var!” (s.14, str.36)

Ben onları **kayıkla giderken** şu burundan seyrettim. (s.17, str.1)

Beni **denize giderken** yakaladı. (s.18, str.15)

Bizim köyde yünleri rengini atmış, üç defa sökülmiş örülmüş mavi kırmızı kazaklarda gezen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz büyük cepli yeleklerle fiyaka yapan çocuklar, **çember çevirirken**, bir küçük lokomotif halinde öterler. (s.26, str.6)

Şimdi onun öyle dostları var ki, küçük kulübesinden o hala sekiz yaşındaki masum çocuk yüzüyle, **afacan bacaklarla çıkarken** peşine düşüyorlar. (s.28, str.6)

İnsanın gözü, erkeği **öyle candan bakarken, kendinden öylesine bir tatlı şey isterken** görüyordu ki dayanamıyor..(s.30, str.19)

Küçük odadaki alçak sedirin üzerinde **bu yağmur tıkırtısını dinlerken** kızın sarı kafası göğsüme düşmüş bir vaziyette.. (s.42, str.16)

... kız gibi giydirdikleri iki yaşındaki oğlan çocuğu varken, **dünya da böyle dönerken**; böyle arzuladığım, konuşturmayı düşündüğüm şekilde konuşması beni büsbütün şaşırttı. (s.43, str.32)

...**bu güzel kıvrık saçlarıyla adeta bakarken** ağzına pastırma veren annesinin eteğinden sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de daldı. (s.44, str.19)

... evvela İstevan'la çocuklar, sonra karidesçi, en sonra da Sofiya **odadan çıkarlarken** yağmurun sesi yeniden başlar, hala alevi tüten kömürler konuşmaya başlardı. (s.46, str.14)

Şehrin büyük caddesinin o cazip havasına karışmış sürüklenirken Yorgi-ya'yı tanıyınca mahallesini, evini de tanımak arzusu yeniden, bende canlandı. (s.50, str.19)

Eve girerken Sofiya'ya haykırırdı. (s.45, str.6)

Dost, **ayakkabılarını giyerken** fırlar.. (s.51, str.28)

Biraz sonra ben pişman olmuş, **arkama bakmadan giderken** sesini, adeta masum sesini iştirim: (s.52, str.28)

Benden ayrılırken, gizlice, iki lira istedi. (s.56, str.27)

Adeta mesut dolaşırken bir genç kız gözüme ilişti... (s.58, str.16)

Muhayyel bir sevgili ile, muhayyel bir ışıkla dolaşırken Beyoğlu'nun küçük meyhanelerinde kitara çalan bir Rum arkadaşına rastladım. (s.60, str.14)

Beraber dolaşırken bir ara akşamüstü gördüğüm delikanlıyı gördüm. (s.60, str.18)

Kadınlar masadan kalkarlarken arkalarından Diyarbakırlının bağırıldığını bütün pastane duyabilir. (s.64, str.8)

Bir başka grup **onlar çıkarken** itişe kakışa içeriye girer. (s.64, str.25)

Dedi ve **şiş yüzlü adam geçerken**, koluna çarptı. (s.64, str.36)

On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede **ip atlarken** pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. (s.69, str.4)

...yahut da bir paskalya akşamı, **bir Rum mahallesinden geçerken** gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim. (s.72, str.9)

İnsan düşünürken güzel cümleler yapıyor, ne iyi fikirler hatırına geliyor, ne meseleler hallediyor. (s.78, str.34)

Galiba düşünürken bir şekil vermeye çalışmak yok da, onun için düşündüğümüz, yazar gibi düşündüğümüz şeyler bize güzel geliyor. (s.79, str.8)

Yaziya başlarken aklıma gelen hikâyeleri unutmazsam bir gün sana yazar, başkalarına okuturum. (s.79, str.24)

Onlarda da, o benim kızlık rüyalarımaya giren, **sokakta yürürken** içimi eriten adamı arayacağım!" (s.80, str.24)

Bayram yerinde fukara çocuklarını **salıncakta seyrederken** insan doğrusu serinliyor, şekerim. (s.82, str.26)

O çamurda yüzecek kayık icat ederlerken bırakmadıkları adamı da, benim dokuz yaşında iken sevdiğim kız iyi tanırdı. (s.83, str.2)

Bizim ev de zelzeleden tamir edilirken, bazı direkler kırılınca içinden sünet çocuklarının yaralarına ekilen tozlar gibi bir toz dökülürmüş. (s.85, str.14)

Sıtmadan söz açılmışken memleketteki münevver kısmının ileri gelenlerinden olan doktorlardan da küçük bir havadis vereyim (s.86, str.37)

Burada fakirleri sever gözüken, muayene ettiği frengili hastalara, "Eau distillee" şırınga eden yetmiş beş kuruş da muayene ücreti alan pek halkçı, hatta çok bedbaht halkın "baba!" diye seslendiği, en hafif tabiri ile bir şarlatan, kendisine şarbon çıbanını gösteren hastaya, hocaya okutmasını tavsiye etmiş. (s.87, str.19)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için kövden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.24)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, **kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken**, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için

kövden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.27)

Erik ağacı **-nisan gitmeden evvel kocaman uykusunu uyurken-** hiçbir şey düşünmezmiş... (s.95, str.24)

3.2.6. “-mEdEn” ekiyle yapılanlar

Burada yine **bir noktayı daha açıklamadan** asıl konuya giremeyeceğim. (s.11, str.30)

Bu hikâyeleri o, bana **kronolojik bir sıra takip etmeden** okumuştur. (s.27, str.18)

Şimdi yine yatağa yatınca **uyumadan evvel** huyla kuruyordu. (s.34, str.24)

Gözünü kilitlemeden bir yere gitmiyordu. (s.36, str.13)

Bu yazılar bir hatırlamanın verdiği şeyler olduğu, **bir insicam vermeye çalışmadan** aklıma ne gelirse yazdığım için karidesçinin evini unutmuş gibi oldum. (s.42, str.23)

Acaba sokakta, karın altında titreyen çocuğa verdiğim on kuruşla daha ne kadar mesut olacağımı düşünmeden karidesçinin evini bulabilecek miyim? (s.43, str.4)

Mademki, yirmi yaşındaki kızlar, **bir erkeği sevmeden** parasını yemeyi öğrenmişler...(s.43, str.11)

Bir gün daha ortalık kararmadan Yorgiya'yı beklemek üzere kapıyı çalıyor, içeri giriyorum. (s.46, str.35)

Artık **nefes almadan** okuyordu. (s.48, str.24)

Her yerde **belki yaşamadan** yaşadım. (s.50, str.4)

..., boynunu, kulağımı, dişini nasıl öpeceğimi **bir saniye içinde düşünmeden** görür gibi olur, duyardım. (s.50, str.13)

Ben sormadan o sorardı "Yorgiya gelmeyecek mi?" (s.56, str.6)

Hiçbirisi bir kahve içmeden, "Biraz sonra!.." derler. (s.63, str.4)

Sevgilisi de, patron da, galiba ben de **beş dakikadan fazla bir hüznü duymadan** Katina'yı sokaklarda bir daha göremez olduk. (s.71, str.23)

Matmazel Todori'nin fahını duymadan sokağı seyre daldardım. (s.74, str.11)

Ne senden, ne kendimden **söz açmadan** olur mu? (s.77, str.16)

Elimde kâğıt kalem olmadan yazı yazdığımı söylediğim halde senin karşımda olmadığını söyleyemedim. (s.77, str.2)

3.2.7. “-r...mEz” ekiyle yapılanlar

Yorgiya kıvrıcık kafasını yastığa kor komaz yüzünde yine hülyalar kurdum. (s.61, str.19)

Akşamları böyle geçer, **gündüz olur olmaz** Yorgiya'mn mahallesine koşardım. (s.68, str.10)

Katina'nın gözlerine bu koyu, ağır, biraz esrarengiz mananın neden çöreklenip oturduğunu **bu havadisi öğrenir öğrenmez** anladım. (s.70, str.25)

Sabahleyin kalkar kalkmaz okudum. (s.76, str.2)

Dışarı çıkar çıkmaz on beş senedir oturup da bir tek dost edinemediğim, birtakım sokaklara çıkacaktım. (s.91, str.28)

3.2.8. “-DİkçE” ekiyle yapılanlar

Sana baktıkça ne duyuyorum, ne oluyorum, bilmiyorum ki... (s.80, str.4)

3.3. CÜMLEDE ZARF GÖREVİ İLE KULLANILAN İKİLEMELER

Bu adamın da yüzünden birtakım manaları insan, işi yoksa, **bulup bulup** çıkarıverir. (s.9, str.22)

Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla bu on sekiz yaşlarındaki genç birisinin, vapurun burnunda **sıkı fıkı** konuştuklarını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. (s.13, str.1)

...köpekli adam da bir müddet oralarda gezinir, sonra vapurun başına gider, orada yine **hafif hafif** ıslık çalar, türkü mırıldanmış. (s.13, str.7)

Nasıl **adım adım** yürümüş, damla damla bardağı doldurmuştu. (s.14, str.23)

Nasıl adım adım yürümüş, **damla damla** bardağı doldurmuştu. (s.14, str.23)

Biraz yorgunlukla Balzac bir itriyatçının hayatını nasıl **adım adım** kovalamışsa, ben de Yani Efendi'nin evinin içine girip daha birçok bilmediğim yerlerini yazıp kocaman bir roman yapamaz mıydım sanki? (s.15, str.3)

İstesem, belki her akşam orada setin üstünde onu yakalar, **ağır ağır** birçok şeylerini öğrenebilirdim. (s.15, str.10)

Anlatırken köpeğine hiç gülmediğini söyleyen adam, **kıs kıs** da güldü. (s.16, str.6)

Herkesin yanında **bağıra bağıra** konuşmayacak pek bir şeyim yoktur. (s.16, str.18)

Yavaş yavaş söylemek istiyorum. (s.16, str.21)

Hırsızlıkların, başkalarının hakkına tecavüz etmelerin **bol bol** bulunmadığı...(s.24, str.28)

Bol bol bulunmadığı ne demek? (s.24, str.28)

İşte ondan sonra ondan şu hikâyeleri kâh ben kendim göz gezdirerek, kah o tatlı bir sesle, heyecandan **kesik kesik** okuyarak dinledim. (s.26, str.32)

Ondan sonra da şuracığa **birer birer** yazdım. (s.26, str.33)

O **ters ters** bakan gözünü kırptı. (s.29, str.19)

Ya onlar **fırl fırl** dönmeye başlar, akları kızarırsa... (s.30, str.33)

Kovayı **koşa koşa** eve götürüyordum, koşa koşa: mama, mama!" diye haykırıyordum: (s.31, str.30)

Kovayı koşa koşa eve götürüyordum, **koşa koşa**: mama, mama!" diye haykırıyordum: (s.31, str.31)

Anam, çamaşır teknesinden ellerini çıkarıp **şaşkın şaşkın** bana baktı. (s.32, str.18)

Ben, kulübemizin tek odasının ortasına iki elimle **sıkı sıkı** kavradığım kovayı bıraktım. (s.32, str.19)

Ağır ağır hoşuna gider miyim acaba? (s.33, str.14)

Daha büyüyünce bu, **hemen hemen** bir arazi sahibi, hemen hemen bir ağa, bir bey olmak arzusu ondan geçip gitmişti. (s.34, str.18)

Daha büyüyünce bu, hemen hemen bir arazi sahibi, **hemen hemen** bir ağa, bir bey olmak arzusu ondan geçip gitmişti. (s.34, str.20)

Şimdi kasabadaki küçücük evlerinde tavukları, piliçleri, bir pencere önünde **uzun uzun** seyretmekten hoşlanmaz olmuştu. (s.34, str.23)

Fakat öteki, bütün bunları bir zaaf sayarak bu sefer ondan borç para almış, ödememiş; cebinden mendilini, yakasından rozetini **göz göre göre** almıştı. (s.36, str.3)

Arkadaşı bir yazılı imtihanda, dizindeki kitaba **baka baka** yazarken, hocanın şüphelenip kendi taraflarına geldiği bir sırada kitabı onun dizlerine kaydırıvermişti. (s.36, str.5)

İdris bardaklar, fincanlarla birlikte **şingir şingir** gülmüştü. (s.37, str.9)

Koparıp koparıp tazelenen, oynayan bir şey,bir yılan kuyruğu , bir ağın içinde çırpınıp duruyordu. (s.37, str.21)

... kanın, canın, düşüncesizliğin en iptidai ışıkları yanan sevgilimden sevgilimden uzaklaşmak, **bağıra bağıra** uzaklaşmak... (s.42, str.17)

Karidesçinin ihtiyar anası **kendi kendine** söylenirdi. (s.46, str.33)

... karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepetiyle, marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası **yarı yarıya** gözükyorlar. (s.47, str.7)

Kalbim tak eder, durur gibi olur, sonra başlardı **hızlı hızlı** atmaya... (s.50, str.15)

Mahallelerde muhayyel sevgililerle **yaşaya yaşaya** asıl sevgiliyi bulmak nasip olmamıştı bana... (s.50, str.23)

Ama evlerin içinde, hatta bazı ağaçların arasında hayat **fıkr fıkr** kaynamaktadır. (s.51, str.15)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözücüp bir aralığa saptığını, bir ışığın **yavaş yavaş** gösterdiği meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. (s.53, str.3)

Acı acı güldü. (s.57, str.12)

Kötü kötü şairleşmiş, sersemleşmiş: (s.60, str.8)

Ağır ağır yokuştan indik. (s.60, str.32)

Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, **parıl parıl** yanan buzdolaplarının, kırmızı kadife sandalyelerin, büyük aynaların, zarif pasta kutusu kapaklarının arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. (s.63, str.9)

Bağıra bağıra konuştuklarını duyabilirsiniz: (s.63, str.15)

Güzel, **tatlı tatlı** dedikodu yapar, hatta bazen süslenmek isterdi. (s.70, str.7)

Tellak Hüseyin, bazen sarhoş olur, kapıya yaslanır, kapı rezeleri sökülür; bu **gıdır gıdır** öten karyolada, gelir, Matmazel Todori'nin yanına uzanırdı. (s.73, str.32)

Ona neredeyse, "Fransız kontu bıyıkları bembeyaz, siyah muşambasından yağmur **aka aka** geliyor" diye bağırarak isterdim. (s.74, str.13)

Memurlar, evlerinde **güle güle** otursunlar. (s.82, str.16)

Ölüleri ziyaretten dönerken yol ortasında bembeyaz, **tiril tiril** titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbiseli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğunun kinin almak için köyden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben de mektepte okuduğum için utandım. (s.87, str.25)

...boğucu sıcak, bir gölgenin serinliği, sahanlıkta içtiğim cıgaramı söndürmem için **kaba kaba** söylenen tramvaya, kasketime ve sarı pantolonuma bakıp teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cıgara versene!.." diyen sokak çocuğu... (s.90, str.2)

Bana ve delikanlıya **garip garip** baktı. (s.90, str.17)

...büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- **durup durup** bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92, str.13)

İçinden hâlâ kulağıma **boğuk boğuk** köpek havlamaları gelir. (s.92, str.27)

Yer yer perdeleri, camlarına gerilmiş örümcek ağlarıyla önünden geçenlerden çoğunun kafasını kaldırıp bakmadığı bu evi yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl Hanım merak eder durur. (s.92, str.28)

3.4.BAŞKA BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ ZARFLARIN VE BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN OLUŞTURDUĞU ÖBEKLER

Onu yürürken **daha fazla** kısarım da ondan. (s.11, str.3)

O akşam şu yukarı ki cümlelerden **daha önemli bir şey** konuşmadık. (s.14, str.6)

Ama **daha çok** müvezzi efendi beğenmişti. (s.26, str.26)

Sakallı adama sokulmuş kızı, **daha şimdi** fark ettim. (s.48, str.7)

Sonraları onu **çok iyi** tanıdım. (s.53, str.31)

Bu iş, düşünmek işi, bana şu yazı yazmak işinden **daha kolay** geliyor. (s.78, str.33)

Faraza **biraz iyi** dans etseydim, kravatımı iyi bağlasaydım, seninle tanıştığım gün sırtımda müthiş bir elbisem olsaydı!.. (s.81, str.18)

4.FİİL ÖBEKLERİ

Birden çok kelimenin, bir eylemi ya da bir oluşu bildirmek üzere öbeleşmesinden oluşan fiillere fiil öbeği denir. Fiil öbeğini oluşturan kelimeler birbirinden ayrı yazılır (Kahraman,2005:115).

4.1.AD + ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN FİİL ÖBEKLERİ

Komşular değil, memleketin posta müvezzii; bu her güne dağıttığı mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu bu hale sokmuş gibi, her تنها yerde kendisine cigara **ikram eden** her adama: (s.10, str.5)

Cigara **ikram eden** adam der ki: (s.10, str.15)

On beş senedir bu Rum köyünde **müvezzilik ederim**. (s.10, str.19)

Şuradan bir de gazozcuk **ikram edin!** (s.10, str.20)

Ha, baktım içerden sesler geliyor, **kulak verdim**: (s.10, str.26)

Bereket öteki sağlam da **idare ediyoruz**. (s.11, str.4)

...sesinin ışığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmasına imkân olmadığına siz de **teslim edersiniz**. (s.11, str.13)

Bundan sonraki kısmı, okuyucuya , ‘‘Nasıl öğrenmiş bunları acaba?’’ diye sualler sordurarak yazıma **devam edeceğim**. (s.11, str.18)

Bu böylece **malum ola...**(s.11, str.35)

Kimse **meşgul olmaz** onunla. (s.12, str.7)

Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller uzak memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlarla; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memlekette müthiş bir dedikoduya **sebepl olmuştu**. (s.12, str.20)

Bu adamın köpekle konuşması insanları sevdiği halde onlarla konuşmamasından, hatta nasıl diyeyim, insanlarla ruhi alışverişinde onlara çok düşkünlüğünden, insanları **merak edip** bir türlü öğrenememesinden...(s.12, str.27)

Sıkı bir tembih sonunda kız adamla **konusmaz olmuş**. (s.13, str.4)

Kimseye selam vermediği halde kıza **selam verir**, garibi o da almış... (s.13, str.8)

Rica ederim efendim, buyurun! (s.13, str.30)

Hayvan ölünce yadigârını **muhafaza ettim**... (s.14, str.5)

İkimiz de siyasi hadiseleri ya hiç anlamıyor, ya anlamak istemiyorduk, yahut siyasi bahisler üstüne her fikrimiz **tasvip edilecek** mahiyette birbirine sunuluyordu: Yani siyasetten konuştuk. (s.14, str.9)

Düşüncelerini zeytinyağı, fasulye, un, nohut sarmış sarmalamış; dünyalığını düzmüş, çocukları büyük mekteplere gidiyor, **dans ediyor**, şık mı şık giyiniyorlar... (s.14, str.16)

Yani Efendi ile uğraştığım bu sıralarda herkesin merakını çeken bu herkesin içinde evvelce ben de **dahil olup** da sonradan çıktığım, köpekli adamı göremiyordum. (s.15, str.8)

Oğluyla **ahbaplık** ediyorum şimdi. (s.15, str.21)

Ama bir akşam baktım ki artistlerden birini fena halde **taklit ediyor**. (s.15, str.28)

İyi ki uzun bir **ara vermiştim**. (s.15, str.33)

İlk defa pek çekingen olan bu adam, bu sefer beni görünce cigara **ikram etti**. (s.15, str.34)

Aman, bey birader, dedi, vallahi artık **merak etmeye** başlamıştım. (s.15, str.36)

Geçmiş olsun, efendim... (s.16, str.2)

Bütün bunları niçin öğrendiğini ben şöyle **tahlil ettim**: (s.17, str.13)

değil birisine bir şey ısmarlamak, kendisini bir günde bir kahve içmek nasip olmayan, Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafiri'ye,... (s.17, str.20)

Posta müvezzinin, öğrendiklerini söylemek, gizli şeyleri öğrenmek meraklı, kendine göre, bulunduğu dünyayı iyice anlamak, ona göre "Konya'yı **bina etmek**" arzusudur. (s.17, str.26)

Böylece **kabul edelim** iyiliği, fenalığı hakkındaki kararı umumi efkâra bırakalım. (s.18, str.12)

Olur a, diye **tekrar ettim**; belki bir şikayet, bir kari mektubudur. (s.18, str.26)

Okumak için **acele etmedik**. (s.18, str.31)

Beğenirseniz neşrini **rica eder**, saygılarımı sunarım. (s.19, str.3)

Halbuki, böyle olmamalıdır, insan yıldırımla vurulmuş gibi **aşık olmalı**, sonra muvaffak olmak için bir şeyler icat etmelidir. (s.20, str.6)

Halbuki böyle olmamalıdır, insan yıldırımla vurulmuş gibi âşık olmalı, sonra **muvaffak** olmak için bir şeyler icat etmelidir. (s.20, str.6)

Halbuki, böyle olmamalıdır, insan yıldırımla vurulmuş gibi âşık olmalı, sonra muvaffak olmak için bir şeyler **icat** etmelidir. (s.20, str.6)

İçimi bir melal kapladı, **tarif** edemem diyecektim ama, ederim. (s.20, str.15)

Dikkatli bak, **pişman** olmayasın!’ diyorlardı. (s.20, str.23)

Ay, güneş, yıldız, kuş, ıslık, keman, vapur gibi hakikatler bile **yalan** olabiliyordu. (s.21, str.10)

Dördüncü seferde, hafif, yarı tanır bir **selam** verdim. (s.21, str.16)

Beşinci rastlayışında **selam da** vermedim. (s.21, str.16)

Mehtap altında **intihar** eden bir âşık düşünün! (s.21, str.27)

Diye **cevap** verdim. (s.21, str.37)

Bu ışığa **kurban** oluverdim: (s.22, str.22)

Bütün coğrafya kitaplarını **altüst** etmiş, yeni nazariyemle sevgilimin elini tutabilmişim. (s.22, str.29)

Köpekli adam, posta müvezzini **alakadar** etmediği günden itibaren, beni kendisine çektir. (s.23, str.9)

Dilimin ucunda **itiraf** etmeye hazırlandığım o posta müvezzii ile beraberce yaptığımız, başkasının mektubunu açmak ayıbıyla bütün bir sonbahar bu adamlarla beraber dolaştım. (s.23, str.21)

Böyle bir adama kusurlar, hatalar **itiraf** edilebilir. (s.23, str.26)

Hasta olacak, diyordu. (s.24, str.8)

En son bir gazeteye **müracaat** ettim. (s.24, str.14)

Röportajlar yapmak, **muhabirlik** etmek için siyasi kanaatimin ne faydası vardı? (s.24, str.18)

İnsanların hepsinin **mesut** olduğu, hiç olmazsa iş bulduğu, doyduğu bir dünya... (s.24, str.26)

Hırsızlıkların, başkalarının hakkına **tecavüz** etmelerin bol bol bulunmadığı...(s.24, str.28)

...doğru şeyler söylemeye salahiyyetler kıvranan adamım, korkmadan ve yanlış **tefsir** edilmeden bu bir şeyleri söyleyebildiği bir dünya... (s.25, str.2)

O halde ne **ümit** ediyordun?’’ dersiniz, ‘‘ Ne bileyim!...’’ derim. (s.25, str.10)

Posta müvezzii **selam verir**. (s.25, str.29)

..., ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cıgara kokulu kıraathaneler, ne meşhurların **devam ettiği** korkunç pastaneler...(s.25, str.37)

Bizim köyün rıhtım yollarını lodos **altüst etmiştir**. (s.26, str.8)

O zaman ayıbımı **itiraf ettim**. (s.26, str.19)

Kıpkırmızı oldu. (s.26, str.19)

Buna daha çok **memnun oldum**. (s.26, str.28)

O, her hikâyenin sonunda hemen, hemen o hikâyeyi kendisine **ilham eden**, benim de merakımı gideren birtakım izahat verdi. Bende bu arada ona sualler sordum. (s.27, str.13)

Sonra başkalarından da bu işi **tahkik ederek** birçok şeyler öğrendim. (s.27, str.15)

Bu hikâyeleri o, bana kronolojik bir sıra **takip etmeden** okumuştur. (s.27, str.18)

Hiç **aksilik etmez**, sinemaya gidermiş. (s.28, str.11)

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüzünlü, yalnız sokakta peşine düşenlerin hepsinin kıraathanelere, sinemalara doldukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu ıslak paltoya, bu karmakarışık saça **itibar etmediği** kış akşamında kızın gönlü yatar gibi olmuştu. (s.29, str.13)

Herif yağmura **aldırış bile etmiyor**. (s.29, str.17)

Yunanistan'da kalmış kocasının ismine çabucak **vafiz edilmişti**. (s.29, str.26)

Kadınlar, **ayıp ediyorsunuz!** (s.31, str.17)

Sonra **pişman oldum**. (s.32, str.2)

Yorgiya'yı **sarhoş olduğum** bir gece, evvelce tanıdığım bir kız tanıttı. (s.33, str.2)

Benden başka bir yaşlıya, hatta gence gitmemesi için elimden ne gelirse yapmaya **karar verdim**. (s.33, str.13)

Buralarını düşünmedim, düşünmedim hemen o gece ona **âşık oldum**. (s.33, str.16)

Âşık olup olmadığımı da iyi bilmiyordum. (s.33, str.16)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için **fedakârlıklar** etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşla tam bir dost olmak istiyordu. (s.35, str.26)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, **fedakârlıklar** yaptıracak

şekilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşıyla tam bir dost olmak istiyordu. (s.35, str.26)

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesi göz koyuyor, onu bütün arkadaşlarından çok sevmek, onun için fedakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şekilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü arkadaşıyla tam bir **dost** olmak istiyordu. (s.35, str.28)

Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sırasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kaybolmuştu. (s.35, str.32)

Veremedim İdris, demiş, sonra gözlerini o kiralık kahveye çevirerek **ilave** etmişti: (s.36, str.34)

Haftaya bir bahane ile onu aldatıyor, ayrılacak gibi olsa kıskançlığını **tahrik** ediyor, eskisinden bin misli fazla sevmeye başlıyordu... (s.37, str.20)

Sabahleyin bitlilerle dolu, kimsenin kimseye **hürmet** etmediği, kimsenin kimseyi hürmete layık bulmadığı, ... (s.38, str.10)

Hala **devam** edip giden şu harbin ilk senesiydi. (s.39, str.1)

Gününü gün etmeliydi. (s.39, str.2)

...başlayan şarkısına, başını sallayarak, gözlerini küçültüp büyülterek, kırparak, kısarak **arkadaşlık** ederdi. (s.40, str.20)

...böylece, sevgilimin çok esmer yüzünde **firar eden**, kayıp giden bir tadı karıştırarak içindekini bir hamlede yutardım.. (s.42, str.4)

Ne yapsam Koço **adam** olmayacak bu çocuk! (s.45, str.36)

Madam Sofiya söylenmekte **devam** ediyor; ben dinlemiyorum. (s.48, str.1)

Sakallı adama sokulmuş kızını, daha şimdi **fark** ettim. (s.48, str.7)

Dünya yüzünde gördüğüm şehirlerin mahallelerini hep böyle perişan, dalgın, meyus dolaşırdım; **tahlil** edemediğim öyle tuhaf yumuşaklıklar, acılar duyardım. (s.49, str.2)

Beraber **kavga** etmiş, günlerce görüşmemiştik. (s.49, str.14)

Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözüküp bir aralığa saptığını, bir ışığın yavaş yavaş

gösterdiği meydanın ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca **fark** ederdim. (s.53, str.5)

Öyle bir işaretle **cevap** verdi ki, buralarını kötü mü buluyordu, yoksa okumak mı istemiyordu, anlayamadım. (s.53, str.19)

Yalnız Beyoğlu'ndaki sinemada bir ceketin ceplerini karıştırdığım yüz defa **inkâr** etti. (s.54, str.25)

Ağabey, dedi. Ayşe'nin başına **yemin** ederim, ben yapmamıştım. (s.54, str.27)

Katiyen **kabul** etmem. (s.55, str.15)

Katiyen **kabul** etmem. (s.55, str.16)

Bekçi **izahat** verdi: (s.55, str.25)

Sizin bizzat şahit olduğunuz bir hakiki vaka olduğuna **tahmin** ediyorum. (s.56, str.1)

Hemen o akşam **ahbap** olduk. (s.56, str.26)

Susunuz **rica** ederim, dedi. (s.57, str.28)

Genç adamın bir arkadaşı da şöyle yirmi otuz adım arkadan **takip** ediyordu. (s.59, str.9)

Ben, kafadan konuşmaya **devam** ediyordum. (s.59, str.11)

Biraz ileride Milaşlı olduğunu söyleyen, kravatu çarpık bir adamla, arkadaşı Gümülcüne muhaciri Adapazarlı manifatura taciri, iki kadına **işaret** ederler. (s.64, str.16)

Genç kıza **işaret** ediyor. (s.64, str.30)

Ama ötekiler **itiraz** ediyor: (s.64, str.31)

Sefil komisyonculara ev bulmaları için para **vaat** eden bir adam sokağın ortasında haykırıyor: (s.66, str.36)

Hiçbir şey bizi **alakadar** etmez. (s.69, str.12)

Onu pastanenin imal dairesinin küçük penceresinde, başında beyaz kukuleta, üstünde kirli olduğu bence muhakkak bir beyaz önlükle caddeden gördüğüm zaman, parmaklarımla **işaret** eder, "Saat sekizde" derdim. (s.70, str.14)

İhmal, sonra **terk** etti. (s.71, str.19)

Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-, yahut da bir paskalya akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, evini ve odasını düşündüğüm zaman **hayal** ettim. (s.72, str.10)

Bir ara ev sahibinden **şikâyet ederdi**. (s.73, str.23)

Falina **devam eder**, cevap vermezdi: (s.74, str.19)

Her insan kendi hissesine düşen bir, iki kişilik saadet payı için **kavga etmeli**. (s.75, str.16)

Nitekim karşımızdaki, -yani o şeyleri anlattığım insanlar- bunların dinlemeye ancak değer olduklarını bana **ihsas etmişlerdi**. (s.77, str.23)

Farz et ki, bir kırdasın. (s.79, str.4)

Sana şunu **kabul ettirmeye** çalışıyorum. (s.79, str.17)

Kim bilir, sen de benim gibi neler **tahayyül ediyorsun**. (s.80, str.11)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, altında ve üstünde **tahayyül ettiğin**, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80, str.13)

Hadi biz sizin bahçeler gibi güzel elbiselerinizin, kokulu pudralarınızın altında iyi bir kalp olduğunu **tahayyül edebilirdik**. (s.80, str.17)

Birinci tebellür, ikinci tebellür birbirini **takip edecekti**. (s.81, str.16)

Faraza biraz iyi **dans etseydim**, kravatımı iyi bağlasaydım, seninle tanıştığım gün sırtımda müthiş bir elbisem olsaydı!.. (s.81, str.19)

Kızılay da fukaralara **yardım ediyormuş!**.. (s.82, str.19)

Çünkü fukara halk, Kızılay'a çadırlarını vaktinde **iade edecek** vaziyette değil. (s.82, str.31)

Kuvayı Milliye zamanında, düşmanlar memleketi **işgal ettikleri** zaman, çetelere birkaç çuval erzak lazım olmuştu da, Kasım, beş kişi ile şehri basıp, düşmanı şaşırtıp şeker çuvallarıyla istasyon boyundaki lokomotifle atlayıp Geyve Boğazı'na sürmüştü. (s.82, str.34)

O çamurda yüzecek kayık **icat ederlerken** bırakmadıkları adamı da, benim dokuz yaşında iken sevdiğim kız iyi tanırdı. (s.83, str.2)

Sen yine biraz **adam oldun**. (s.83, str.9)

Hiç olmazsa **danslar ediyor**, spor üzerine münakaşa yapıyor, hiç olmazsa "Çalığışu" romanını okuyorsun. (s.83, str.9)

Kaymakam bile asayiş **temin edemedi**. (s.83, str.14)

Bu zamanda benzin **sarf edilir** mi diye işlerini hayvanlarıyla görmüşler. (s.83, str.20)

...üç beş delikanlı para koyarak, aynı evsafi haiz bir ev yapıp **icap eden** yere göstermek istiyorlar. (s.84, str.2)

O zaman işin dedikodu olmadığını **ispat edebilirler**. (s.84, str.4)

İçinde oturanı da, kim bilir tabiat onu nasıl kurda karşı **dezenfekte etti** ise, o da insanı belki soğuğa, zatürreeye karşı koruyordur. (s.85, str.23)

Beni tanımamazlığa gelmekte **ısrar etti**. (s.86, str.13)

Sonra bir tanesinin muayenehanesinde toplanarak iklimin kendilerine ettiği hıyaneti Cenabı Hakka **protesto etmişler**. (s.87, str.16)

Burada fakirleri sever gözüken, **muayene ettiği** frengili hastalara, "Eau distillee" şırınga eden yetmiş beş kuruş da muayene ücreti alan pek halkçı,... (s.87, str.20)

hatta çok bedbaht halkın "baba!" diye seslendiği, en hafif tabiri ile bir şarlatan, kendisine şarbon çıbanını gösteren hastaya, hocaya okutmasını **tavsiye etmiş**. (s.87, str.24)

Binlerle fakir **hücum etmiş**. (s.88, str.3)

Çünkü başka yapacak ve yazacak şeylerin hepsini kendi kendime **yasak ettim**. (s.90, str.32)

Köpekli adamın evi ise yalı boyunda garip bir manzara **arz eder!** (s.92, str.27)

Yer yer perdeleri, camlarına gerilmiş örümcek ağlarıyla önünden geçenlerden çoğunun kafasını kaldırıp bakmadığı bu evi yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl Hanım **merak eder** durur. (s.92, str.31)

Mehmet Bey'e **nasihat etmiyor**. (s.98, str.10)

Fakat Mehmet Bey'in gördüklerinden ara sıra **şüphe etse** de yine apaçık gördüklerini de yazmadan geçemeyiz. (s.98, str.12)

O da Ahmet Bey gibi dünyasını **bina etmek** istiyordu. (s.98, str.18)

İsrar etti. (s.98, str.19)

Saadete, güzelliğe, iyiliğe, refaha bu yoldan gidenlerin binde biri **muvaffak olur**. (s.98, str.28)

4.2.ORTAÇ + ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN FİİL ÖBEĞİ

Bu tür fiillerin birinci öğeleri, bir ortaç ekinin ya da bu ekin bir iyelik eki ile birleşmiş biçimini alarak ortaçlaşmış bir fiildir(Kahraman,2005:115).

Geçmiş olsun, efendim. (s.16,str.2)

Yırtmış olduğum bir yazıdan öyle manalar çıkarmış ki, utandım. (s.18,str.8)

O zaman saçları briyantınli, ayakları iki parmak kalın lastik pabuçlu, saçları moda üzere taranmış çocuklar Yorgiya'yı öylesine unuttular ki, kız sanki dünyayı çırılçıplak **görmüş gibi oldu**. (s.30,str.15)

Başkaları kendinden evvel **almış bile olsalar**, kız eğer kendisini sevseydi, dülgere birçok şeyler daha bırakmış olacaktı. (s.30,str.23)

Başkaları kendinden evvel almış bile olsalar, kız eğer kendisini sevseydi, dülgere birçok şeyler daha **bırakmış olacaktı**. (s.30,str.24)

O sıralarda **yazmış olduğum** şu hikâyelerimi dinlemek lütfunda bulunursanız... (s.33,str.17)

Şimdi kasabadaki küçücük evlerinde tavukları, piliçleri, bir pencere önünde uzun, uzun seyretmekten **hoşlanmaz olmuştu**. (s.34,str.23)

Ben bu anda gözlerimi **kapamış olurdum**. (s.40,str.6)

Karidesçi, sokaktan biraz evvel **gelmiş olurdu**. (s.40,str.11)

O zamana kadar ayakta duran, Filim Hayri'yi **getirmiş olan** İstanbul çocuğu açıkgoz bir bekçi. (s.55,str.17)

Biraz sonra da hepsi **gitmiş olur**. (s.63,str.5)

O çoktan **gitmiş olacak**. (s.65,str.9)

Bu sadece, deminki lakaytının, dünyadan uzaklaşmanın, her hadiseyi tabii görmenin sana da **sirayet etmiş olduğunu** hisseden Katina'nın, dünyasına bir başkasıyla iştirakin sevinciydi. (s.69,str.19)

Bu yazdıklarımın, konuştuklarımın çoğunu **beğenmiş olacağım** ki, kalktım. (s.77,str.10)

Bazısının bütün üst dudağını, bazısının bütün kenarlarını **kaplamış olan** bu uçukların sıtmadan olduğunu sonradan öğrendim. (s.86,str.33)

Sanmam ki benim sabahki krizimi **geçirmiş olsunlar**. (s.91,str.13)

4.3. ULAÇ + ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN SÜRERLİLİK FİİLLERİNİN – İP EKİ İLE KURULANLARI

-İp eki ile oluşturulan sürerlilik fiilleri bu kapsamda incelenmiştir. İp eki ile ulaçlaşmış fiiller yalnız dur-, git- ve kal- yardımcı fiilleri ile sürerlilik fiilleri oluşturur (Kahraman,2005:115).

Zannedirdim ki, bu böyle **sürüp gidecek**. (s. 23,str.33)

Onu da sel **alıp götürdü**. (s. 30,str.12)

Ben de erkeğin ekmek, et, pirinç, un gibi bir şey **olup olmadığını** düşünüyordum.
(s. 31,str.14)

Daha büyüyünce bu, hemen, hemen bir arazi sahibi, hemen, hemen bir ağa, bir bey olmak arzusu ondan **geçip gitmişti**. (s. 34,str.21)

Sıra arkadaşı onu **bırakıp** başka birisinin yanına **gitti**. (s. 36,str.14)

Koparıp koparıp tazelenen, oynayan bir şey,bir yılan kuyruğu , bir ağın içinde **çırpınıp duruyordu**. (s. 37,str.23)

Ama yine de hayal hakikatten daha kolay, hakikatten daha doğru olduğu için **şaşırp kalıyordu**. (s. 37,str.25)

Hala **devam edip giden** şu harbin ilk senesiydi. (s. 39,str.1)

Onun kapıdan girmesiyle şimdiye kadar içimde hapsedtiğim insafsızlık, huzursuzluk, melankoli **uçup giderdi**. (s. 57,str.31)

Yürüyüp gittiler. (s. 59,str.20)

Ben kendi kendime hayal kurarak **yürüyüp gittim**. (s. 59,str.21)

Gözlerinden koyu, lüzucetli şey **akıp gitmişti**. (s. 60,str.33)

Ama kökü daha çok derinlerde olduğunu bildiğim manevi boşluğun, yokluğun, kederin yanında bu maddi araz çocukça şeylermiş gibi **çekilip gittiler**. (s. 89,str.14)

...gece yatağına yatınca da Ahmet Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi **karışıp gittiği** âlem içinde tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu kadar...
(s. 97,str.17)

Sevilememiş insanın bütün hırsıyla sevilme için, en sevilemeyeceği yerden, **çalayıp duruyordu.** (s. 98,str.36)

4.4.DEYİM BİÇİMİNDE KALIPLAŞMIŞ FİİL ÖBEKLERİ

Kendisinin oluşturan kelimelerin, sözlük anlamından değişik anlamlar verebilecek biçimde kalıplaşması ile oluşan fiil öbekleridir Bu tür birleşik fiiller, başka öğeler alarak daha geniş cümleler kurabildikleri gibi kendi başlarına birer cümle özelliği de gösterirler. Bir bütün halinde çekime girerek cümle biçiminde kullanılabilirler..(Kahraman,2005:118)

İcap ederse bu adam üzerine sinmiş dedikodu havasından da **söz açabiliriz,** korkumuz yok: (s.9,str.8)

Kulak kabarttım tabii! (s.10,str.9)

Dilim damağım kurudu. (s.10,str.20)

Lafı uzattım dostum! (s.10,str.37)

Şimdi artık yazıcı sırlarımı **açığa vurarak** bana bir gazozu, bir cıgaraya mal olmuş kısımlardan arta kalan tarafları da yazmaya hazırlandığım için bir küçük mukaddeme yapacağım: (s.11,str.14)

Şimdi artık yazıcı sırlarımı **açığa vurarak** bana bir gazozu, bir cıgaraya **mal olmuş** kısımlardan arta kalan tarafları da yazmaya hazırlandığım için bir küçük mukaddeme yapacağım: (s.11,str.14)

Ben, şu hikâyemin devamınca aynı hataları yapmaya hazırlanıyorum, **mazur görün!** (s.11,str.28)

Köpeği anlatmaya bırakırsam, sanırım, hikâyemin fena halde **tadı kaçacak...**(s.13,str.26)

Yani efendi **mürekkep yalamış** adamdı. (s.14,str.33)

Kızını sever, onun İngilizcesinden **gurur duyardı.** (s.14,str.34)

Yani Efendi'nin hayatını yazmakta vazgeçip bu sefer yeniden köpekli adamın **peşine düşmeye** başladım. (s.15,str.32)

Yoktur, ama posta müvezzii arkama geçip de müthiş **kulağını verdi** mi, beynim atıyor. (s.16,str.20)

Birçok **kirli çamaşırları ortaya çıkardığı** gibi, birçok temiz çamaşırları da kirlettiği oluyor. (s.17,str.27)

Bir defasında az daha **dayak yiyordum**: (s.18,str.9)

Bizim hayatımızı yazmaya kalkmış; kim oluyor bu herif?’’ diye **üzerime yürüdüler**. (s.18,str.11)

Canı sıkılıyor, patlıyor. (s.24,str.6)

Başmuharrir **ağız aramakta** ustaydı: (s.24,str.22)

İşte ondan sonra ondan şu hikâyeleri kâh ben kendim **göz gezdirerek**, kâh o tatlı bir sesle, heyecandan kesik, kesik okuyarak dinledim. (s.26,str.32)

Şimdi onun öyle dostları var ki, küçük kulübesinden o hala sekiz yaşındaki masum çocuk yüzüyle, afacan bacaklarla çıkarken **peşine düşüyorlar**. (s.28,str.6)

Peşine düşmek, ne demek? (s.28,str.7)

Sende bu boy bu bel bu kaç göz varken bir deli gönül başını eğer, seni kabul değil **bağrına bile basar**. (s.28,str.21)

...hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu ıslak paltoya, bu karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın **gönlü yatar gibi** olmuştu. (s.29,str.13)

İçi sıkılmaktan geçtim, türkü çağırıyor. (s.29,str.18)

Şimdi, ‘‘Yorgiyamu, sayende ben de **gün göreceğim!**’’ diyor anası. (s.29,str.30)

Sayesinde **gün görecek...** (s.29,str.30)

Ya dülgeri sevmezse ya bir komşunun güzel çocuğuna ya dülgerin bir arkadaşına **göz koyuverirse** işini kim kolaylaştıracak?. (s.30,str.9)

Deliler gibi oldum. (s.31,str.30)

Ekseriya **ucuza kapatırdı**. (s.35,str.11)

Bunlara da **sesini çıkaramamış**, bir türlü dostunun bunları aşırıldığına tamamen inanamamıştı. (s.35,str.36)

Fakat biraz **aklı başına gelir** gibi olmuştu. (s.36,str.12)

Gözlerimin içine baktı: (s.38,str.30)

Kendimi kaptırmış gidiyordum. (s.39,str.2)

Günü gün etmeliydi. (s.39,str.2)

Onun etrafında bu **kul köle** oluşundan Sofiya biraz telaşa düşer, çocuğu azarlamakla azarlamamak arası bir öfke ile... (s.45,str.13)

Onun etrafında bu kul köle oluşundan Sofiya biraz **telaşa düşer**, çocuğu azarlamakla azarlamamak arası bir öfke ile... (s.45,str.13)

Başım dönüyor. (s.45,str.16)

...yalnız bu çocuktan **yüz bulamıyordu.** (s.45,str.31)

Para vermemek için uydurulan bu bahaneden sonra Çamur Şaban **kapı dışarı edilir.** Gülizar, mamaya: (s.52,str.6)

Bir başkası teşrif ederse ben **hakkımı alırım.** (s.52,str.9)

Her zaman da **yolum** bu Ziba Sokağı'na **düşer.** (s.53,str.11)

İnsanın **ağzından girer, burnundan çıkar.** (s.54,str.9)

Onda iş yok! Sakın **yüz verme!** (s.64,str.30)

Her şeyden **elimizi ayağımızı çekebiliriz.** (s.69,str.12)

Yakında bir yangın olsa, etrafta biri bıçaklansa, bu her şeyin olup olmamasının müsavi olduğu Katinalı dünyada, hiçbir telaş olamayacağı **şüphesine düşerdim.** (s.69,str.24)

Damı bir türlü aktarmıyor, "Çık evimden" diye **avazı çıktığı kadar bağıryordu.** (s.73,str.24)

Matmazel Todori **sesini çıkarmazdı.** (s.73,str.33)

Matmazel Todori'nin falını duymadan sokağı **seyre daldım.** (s.74,str.11)

Yemeden içmeden kesildim. (s.75,str.11)

Dünyalar yıkıldı sandım. (s.75,str.26)

Asabım bozulmuştu. (s.75,str.30)

Sana bahsetmek istediğim şeylerin hiçbirinden **söz açmadığım için beni affet!** (s.79,str.23)

Ay, benim onu **gözüm ısırıyor.** (s.85,str.33)

İçim kan ağlıyor. (s.88,str.14)

Gözümü dört açıyorum. (s.88,str.16)

5.ÜNLEM ÖBEKLERİ

İnsanların duygularının, tepkilerini karşılayan yansıma seslerle birini uyarma çağırma amacı ile kullanılan ünlemlerin bir ad ögesi ile kalıplaşmasından oluşmuş ya da iki adın ikilenmesinden oluşmuş öbeklerdir (Kahraman,2001:167).

Allah Allah! Bu ne iştir? (s.10,str.10)

Be herif! Herifin içini nerden biliyorsun?’’ diye sorabilir. (s.11,str.25)

Adam köpeği ile konuşuyor **be birader!** (s.12,str.11)

Herif cümlenden iki kelime alır, yirmi kelime ekler, bir hikaye uydurabilir, **dikkat et!...**’’ diyorum. (s.16,str.23)

Aman, berber! Şu sakalımı bir kazıyiver, bakalım. (s.16,str.34)

‘**Vay efendim!** Bizim hayatımızı yazmaya kalkmış; kim oluyor bu herif?’’ (s.18,str.9)

Ah, şu dünya yüzü, ne güzeldi! (s.21,str.8)

Ah şu dünya yüzü, ah şu insan!.. (s.21,str.11)

Ah şu dünya yüzü, **ah şu insan!..** (s.21,str.11)

Hah, bu iyi! Kanlıca mantarı bu... (s.23,str.15)

More, bari güzel olsa! (s.29,str.28)

Allah’ım, **güleyim bari!** (s.31,str.12)

‘**Aman yarabbi!**’’ suyun içinde bir beyaz bulut yüzmüyor mu? (s.31,str.28)

...koşa, koşa: **mama, mama!**’’ diye haykırıyordum: (s.31,str.31)

‘**Mama! Mama!..**’’ (s.31,str.33)

Haykırdım: ‘**Mama, mama!..**’’ (s.32,str.15)

Sevdiğim yüzler, **ah bir riyadan sıyrılırsalar!** (s.43,str.25)

Ah be Sofiyamu! Katina da olsaydı, çağırısam mı?... (s.43,str.30)

Madam, madam!... (s.48,str.14)

Yok yahu! Sana söylemedik be! Aşağıdaki koca karıya. (s.51,str.32)

Yok yahu! **Sana söylemedik be!** Aşağıdaki koca karıya. (s.51,str.32)

Hadi geç! Bize sökmez o! (s.52,str.14)

Dur ulan be! Vay anasını! Bu da hep sinirlendiğim zaman yılışır be! (s.52,str.17)

Dur ulan be! **Vay anasını!** Bu da hep sinirlendiğim zaman yılışır be! (s.52,str.17)

Dur ulan be! Vay anasını! **Bu da hep sinirlendiğim zaman yılışır be!** (s.52,str.17)

Ah bu Ziba Sokağı! (s.52,str.19)

Ah anam! Derim birisine... (s.52,str.23)

Az pilav koy! Diye bağırır. (s.52,str.26)

Bobstil gelsene... Hani "**Ah anam!**" diyordun? (s.52,str.30)

Vay anam! dedi. Ne âlemdesin? (s.60,str.16)

Vay canımın içi! İyiyim! (s.60,str.17)

Aman yahu!.. Tanıyor musun yoksa? (s.60,str.29)

Amma da nazlıymışsın ha! Peki, peki! Hadi, dediğin olsun. Hadi kalk! (s.63,str.36)

Arkadaşım da o kadar alacak ha! Sonra kavga etmeyelim de... (s.64,str.1)

Peki dedik ya! (s.64,str.3)

Ulan hırbo! Eğer dün akşamki gibi tahtabıtlı odada yatacaksak, gitmem. (s.67,str.1)

Hadi yalancı! Hadi kendini beğenmiş, hadi!" (s.81,str.5)

Vay madam! diyor. Bu ne hal? (s.83,str.32)

6.BAĞLAÇ ÖBEKLERİ

Cümle içindeki görevi birbirine denk ya da yakın olan kelime ve öbeklerin ile, ve, veya, ya da, yahut... gibi bağlaçlarla ya da virgül, noktalı virgül işaretleriyle birbirine bağlanmasından oluşan öbeklerdir. Bu bağlaçlar ve burada belirtilmeyenler, cümleleri ve daha geniş söz kümelerini de birbirine bağlayabilmektedir. Ancak bağlaç öbeklerinde, bağlanan öğeler arasındaki ilişki zaten zayıf ve gevşektir. Bağlanan öğeler genişledikçe ilişki daha da zayıflayacaktır. Bu nedenle, cümlelerin ve daha geniş sözbirliklerinin birbirine bağlanmasından oluşan kümeleri belirtme öbeği saymamak, bağlaç öbeklerinin sınırının bir cümlenin dışına taşmayacağını kabul etmek uygun olacaktır.İlgili başlık altlarında belirtildiği gibi bağlaç öbekleri cümlede ad, sıfat ve zarf göreviyle kullanılabilir.

6.1.CÜMLEDE AD GÖREVİ İLE KULLANILAN BAĞLAÇ ÖBEKLERİ

...işittiklerini başka birisine naklederken müvezzinin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ıslığından **ilave ve tarh** edilmiş bir başka muhavereyi anlatmasına imkan olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11, str.12)

Köpekler sevgisini, bizim gibi **ne anlatmak, ne de yazmakla**, belli eder. (s.13, str.20)

Onda bir **anlatma ve uydurma kabiliyeti** vardır ki, benim gibi değme yazıcıya nasip olmamış bir muhayyile kudretine delalet eder. (s.17, str.11)

Aşık ve mehtap. (s.21, str.18)

Ben **insanlar ve kendim** hakkında düşünürüm. (s.24, str.19)

İnsanların elleri **büyük ve çatlaktır.** (s.26, str.14)

Sonra, bir adamın köy havaları söylediğini; **güzel bir delikanlı ile kara, beyaz dişli, tatlı bir kızın düğünlerinin** görürdü, (s.34, str.17-18)

Çiftlik güzel, **sıhhatli yapılar ve insanlarla** doluydu. (s.35, str.20)

Hakikat **insanlarda ve onlarla** olacak münasebetlerdeydi. (s.35, str.31)

...istismar edenin, çalanın **zengin ve bahtiyar** olduğu, esnafının azgın, zenginin deli...(s.38, str.12)

Ne fikir, ne arkadaş vardı. (s.39, str.3)

...bu odada bir kış gecesi **fakir ve meyus**, fakat seven bir halde beklediğini, kendilerinin ise karidesçinin malı oldukları halde, beni de iyi bir kiracı diye sevdiklerini söylerlerdi. (s.41, str.1)

Bu üç çocukta **bana ve sevgilime** karşı ne hisler bulunduğunu tahlile kalkardım. (s.44, str.6)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı **kıvırcık saçları ile elmaya**, şamfıstığı ile tuzlu bademe, bu güzel kıvırcık saçlarıyla adeta bakarken... (s.44, str.18)

Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları ile elmaya, **şamfıstığı ile tuzlu bademe**, bu güzel kıvırcık saçlarıyla adeta bakarken...(s.44, str.18)

Bu Sofiya, **başkalarının ve kocasının** yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu ile...(s.45, str.27)

Yanımda bir **Singer dikiş makinesi ile birtakım kesekağıtları** var. (s.47, str.3)

Karidesçiler, elektrik amelesi, ekmekçi, sirkeci, marangoz çırağı, garson, berber, akordeoncu, kitaracı, bar artisti, revü figüranı, terzi çırağı gibi esnafın birbiri üzerine yığıldığı yokuşta birbirine karışmış her **din ve mezhep**, Türk, Rus, Ermeni, Kum, Nasturi, Arap, Çingene, Fransız, Katolik, Levanten, Hırvat, Sırp, Bulgar, Acem, Efganlı, Çinli, Tatar, Yahudi, İtalyan, Maltız daha her türlü milletin birbirine karıştığı bu garip mahalleden sel yatağına her akşam küçük figüran kızlar iner. (s.51, str.4)

Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları vürür; berber çıraklarının arkasına da burma bıyıklı bir Arnavut takılır. (s.51, str.8-9)

Dükkânların ve çarşının bittiği yerde ondan ayrılırdım. (s.52, str.35)

İşte **Eleni ile Katina**'yı da öyle tanıdım. (s.68, str.15)

Fakat Katina, **ne o eski güzelliği, ne de haberci ihtiyarlık manasına ehemmiyet verecek insan** değildir. (s.69, str.6-7)

Katina'nın dostunun ince uzun bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları gülmeye, eğlenmeye, **fakirlikten ve sefaletten** uzak, temiz bir dünyaya doğru koşar gibiydiler. (s.71, str.4)

Ben, bu eşyaları ya bir romanın içinde okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-, yahut da bir paskalya akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden, **evini ve odasını** düşündüğüm zaman hayal ettim. (s.72, str.10)

Demim sensiz, kalem kâğıtsız, **seninle ve kalem kâğıtla** gibi oturup birçok şeyler konuştum, yazdım. (s.77, str.8)

Ne senden, ne kendimden söz açmadan olur mu? (s.77, str.15-16)

O dünyada kelimelerin, cümlelerin **ne grameri, ne de bu gramer içinde muhtevaları** vardır. (s.79, str.13-14)

Her güzel gözün, her **çene ve burnun**, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, altında ve üstünde tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80, str.12)

Her güzel gözün, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın, her yeni kunduranın içinde, **altında ve üstünde** tahayyül ettiğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki erkek... (s.80, str.13)

Ben **ne mühendisim, ne müteahhit**, ne de anlarım bu işlerden. (s.82, str.2)

Sen yüz elli liraya bir **şapka ile bir pabuç** alabilirsen, ben, "Vallahi kelep!" diyorum. (s.82, str.28)

Hem müteahhit, hem de yüksek mimardır o, dediler. (s.86, str.10)

boğucu sıcak, bir gölgenin serinliği, sahanlıkta içtiğim cıgaramı söndürmem için kaba kaba söylenen tramvaya, **kasketime ve sarı pantolonuma** bakıp teklifsizce yanıma sokulan "Usta, bir cıgara versene!.." diyen sokak çocuğu... (s.90, str.3)

Bana ve delikanlıya garip garip baktı. (s.90, str.17)

Biz kanepedekiler hepimiz **dalgın ve uykulu** onu seyrettik. (s.90, str.24)

Ancak kırk paralık **Fransızcam ve bir Şemsettin Sami Lügati** ile dünya, siyaset, fikir alanında bir şeyler okuyabiliyordum. (s.90, str.32-33)

Mezarlıklardan, tank, tüfek, **kamyon ve mezarlar** arasından geçtik. (s.91, str.34)

Çırağından ve köpeğinden başka herkese, her hayvana homurdanan bir kahveci. (s.92, str.34)

Bana **böyle bir kahve ve böyle köpeği** ve çırağı ile haşır neşir bir adam, bir kahveci görürseniz haber verin. (s.93, str.5)

Gökte bütün kışlarından yıkanmış bir mavilik, **hem çok uzakta, hem de ta içimizde**, elimizde avucumuzda gibi idi. (s.94, str.3)

İçimdeki havuzun fiskiyesindeki lastik topu atan sular olduğu halde neye **sapsarı ve meyusum?** (s.94, str.8)

Güneş, sokağın ucundan bir **güzellik ve neşe** arazöz gibi bütün caddeyi ısıyor, yıkıyor, neler yapmıyordu!.. (s.94, str.10)

Biz de Ahmet Bey hakkındaki görüşlerinden, düşüncülerinden vazgeçip, karidesçinin evi **hakkında olsun, Yorgiya'nın mahallesini görüş noktasında olsun**, Yorgiya ve mensup olduğu muhit için olsun, yine bitaraf kalamamakla beraber sessiz -hadi kelimesi yanlış ama öyle diyelim- hissiz, daha doğrusu edebiyatsız olacağını sanıyorum. (s.97, str.8)

Bu çirkin **ahlak ve âdetle** oraya yerleşmek de belki bir dünya görüşüne doğru gitmektir. (s.98, str.20)

Ahmet Bey'in kendi arzuladığı âlemine ve hikâyelerine dönmemiz daha iyi olacak. (s.99, str.23)

6.2. CÜMLEDE SIFAT GÖREVİ İLE KULLANILAN BAĞLAÇ ÖBEKLERİ

Ben bu eve kapanıp geçmiş senelerin ıstırabını içimde duyar, eve kapanıp **çamurdan ve alçıdan heykeller** yapamayacağımı da düşünür, ancak bir kahvede yazı yazabileceğini hatırlar, bunalırdım. (s.24, str.11)

... yahut verilip verilmeyeceğini düşünen **beyaz ve masum alnıyla**, gözleri yüzümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde bakarak çalardı. (s.42, str.10)

Bu **korkunç ve güzel tabiatla** çarpışmak lazım geldiğini herkes anlamış. (s.84, str.35)

Belki üç dört tane fakir feda edilip zeytinyağı alamamış ama, birçok hali vakti yerinde olanlar da bu **korkunç ve çirkin yağmaya** karışmamış. (s.88, str.12)

Çünkü başka **yapacak ve yazacak şeylerin hepsini** kendi kendime yasak ettim.
(s.90,str.31)

Fasulye piyazı tabağı, **beyaz, sarı, kırmızı ve yeşil** bir çiçek gibi mermer masada.
(s.92,str.3)

İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla **beyaz ve pembe ağızlarına**, -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı... (s.92,str.11)

7.KISALTMA ÖBEKLERİ

Bunlar genellikle karşılıklı konuşmalarda, duyuru ve reklâmlarda kullanılan, cümle değeri taşıyan kalıplaşmış anlatımlardır (Kahraman,2001:168).

-Rica ederim efendim, buyurun! (s.13,str.30)

Çımacı. **'Hoş geldin!'** der. (s.25,str.30)

4.BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

1. İncelememizin sonucunda “ Havada Bulut” adlı kitaptaki hikâyelerde saptanan kelime öbeklerinin sayısı şöyledir:

(Hikâyede geçen takım ve öbek sayıları karşılarında verilmiştir.)

1.AD ÖBEKLERİ.....4094 adet

İYELİK TAKIMLARI

AD TAKIMLARI.....942 adet

Belirtili Ad Takımları.....441 adet

Belirtisiz Ad Takımları.....327 adet

Zincirleme Ad Takımları.....71 adet

İyelik Takımları.....103 adet

SIFAT TAKIMLARI.....2578 adet

Niteleme Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....566 adet

Ortaçlarla Kurulan Sıfat Takımları.....275 adet

Diğer Fiilimsilerle Kurulan Sıfat Takımları.....2 adet

Belirtme Sıfatları İle Kurulan Belirtme Sıfatları

Sayı Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları

Asıl Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları.....195 adet

Sıra Sayı Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....13 adet

Kesir Sayı Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....3 adet

Üleştirme Sayı Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....5 adet

Soru Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....14 adet

İşaret Sıfatları İle Kurulan Sıfat Takımları.....	340 adet
Belgisiz Sıfatlarla Kurulan Sıfat Takımları.....	799 adet
Geniş Sıfat Takımları.....	366 adet
ÖZEL AD ÖBEKLERİ.....	2 adet
SAN ÖBEKLERİ.....	53 adet
AD FİİL ÖBEKLERİ.....	248 adet
CÜMLEDE AD GÖREVİ İLE KULLANILAN ORTAÇ ÖBEKLERİ...141 adet	
İKİLEME BİÇİMİNDEKİ AD ÖBEKLERİ.....	2 adet
CÜMLE BİÇİMİNDEKİ AD ÖBEKLERİ.....	79adet
BAĞLAÇ ÖBEĞİ BİÇİMİNDE AD ÖBEKLERİ.....	46adet
+DEN.....+E ÖBEĞİ BİÇİMİNDE AD ÖBEĞİ.....	3 adet
2.SIFAT ÖBEKLERİ.....	469 adet
Sıfat Takımı Şeklinde Oluşan Sıfat Öbekleri.....	52 adet
Bir Sıfat Takımının Sıfat Yapım Eki Alarak Sıfatlaşmasından Oluşan Sıfat Öbekleri.....	55 adet
Bir Ad Takımının Bir Sıfat Yapım Eki Alarak Sıfatlaşmasından Oluşan Sıfat Öbekleri.....	18 adet
İyelik Ekli Sıfat Öbekleri.....	10 adet
Durum Ekli Sıfat Öbekleri.....	6 adet
Toplamalı Sayı Öbeği Biçiminde Oluşmuş Sıfat Öbekleri.....	31 adet
Anlamı Zarfla Belirtilmiş Sıfatların, Bu Zarflarla Oluşturduğu Öbekler.....	19 adet
İkilemelerden Oluşmuş Sıfat Öbekleri.....	7 adet

Ortaç Cümlemsisi Biçimindeki Sıfat Öbekleri.....271 adet

3.ZARF ÖBEKLERİ.....639 adet

İLGEÇ ÖBEKLERİ.....394 adet

“İle” ilgeciyle yapılanlar.....48 adet

“gibi” ilgeciyle yapılanlar.....125 adet

“diye” ilgeciyle yapılanlar.....29 adet

“sonra” ilgeciyle yapılanlar.....35 adet

“göre” ilgeciyle yapılanlar.....8 adet

“için” ilgeciyle yapılanlar.....83 adet

“üzere” ilgeciyle yapılanlar.....8 adet

“doğru” ilgeciyle yapılanlar.....7 adet

“kadar” ilgeciyle yapılanlar.....33 adet

“evvel” ilgeciyle yapılanlar.....12 adet

“karşı” ilgeciyle yapılanlar.....5 adet

“rağmen” ilgeciyle yapılanlar.....1 adet

ULAÇ CÜMLEMSİLERİ.....187 adet

“-E...-E” ekiyle yapılanlar.....6 adet

“-ErEk” ekiyle yapılanlar.....31 adet

“-İncE” ekiyle yapılanlar.....19 adet

“-İp” ekiyle yapılanlar.....70 adet

“-ken” ekiyle yapılanlar.....38 adet

“-mEdEn” ekiyle yapılanlar.....17 adet

“-r...mEz” ekiyle yapılanlar.....5 adet

“-Dikçe” ekiyle yapılanlar.....1 adet

CÜMLEDE ZARF GÖREVİ İLE KULLANILAN İKİLEMELER.....50 adet

BAŞKA BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ ZARFLARIN VE

BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN OLUŞTURDUĞU ÖBEKLER...8 adet

4.FİİL ÖBEKLERİ.....230 adet

Ad + Çekimli Yardımcı Fiil Biçiminde Oluşan Fiil Öbekleri.....	145 adet
Ortaç + Çekimli Yardımcı Fiil Biçiminde Oluşan Fiil Öbeği.....	16 adet
Ulaç + Çekimli Yardımcı Fiil Biçiminde Oluşan Süretilik Fiillerinin – İp Eki İle Kurulanları.....	15 adet
Deyim Biçiminde Kalıplaşmış Fiil Öbekleri.....	54 adet

5.ÜNLEM ÖBEKLERİ.....38 adet

6.BAĞLAÇ ÖBEKLERİ.....52 adet

Cümlede Ad Görevi İle Kullanılan Bağlaç Öbekleri.....	45 adet
Cümlede Sıfat Görevi İle Kullanılan Bağlaç Öbekleri.....	7 adet

7.KISALTMA ÖBEKLERİ.....2 adet

Çalışmamızda 6523 adet kelime öbeği tespit ettik. Sait Faik Abasıyanık'ın incelediğimiz “Havada Bulut” adlı hikâye kitabında en çok kullandığı kelime öbeği; ad öbekleridir (4094 adet) .Ad öbeklerinde ise en çok kullanılan sıfat takımlarıdır (2578adet). Sıfat takımlarının çoğunu belgisiz sıfatlarla (799 adet) kurmuştur. Yazar, niteleme sıfatlarını da çok kullanmıştır (566 adet). Burada kastedilen yazarın anlatım zayıflığı değil bilakis sıfatları doğal kullanımındaki anlatım gücüdür. Hikâyelerde tespit ettiğimiz 942 adet ad takımı, Sait Faik'in yine zengin anlatım gücünün bir ifadesidir. Ad takımlarında en çok belirtili ad takımları (441 adet) kullanılmıştır.

Yazarın en çok kullandığı diğer bir kelime öbeği, cümle kuruluşlarına yardım eden zarf öbekleridir (639 adet). Zarf öbekleri içinde en çok ilgeç öbekleri(394 adet), ilgeç öbekleri içinde en çok kullanılan “gibi” ilgeciyle kurulanlar olmuştur.(125 adet). Fiil öbekleri içinden çok, ad+ yardımcı fiil biçiminde oluşan fiil öbeği (145 adet) kullanılmıştır. Bu grupta yazar, ad+ et- yardımcı fiili ile kurulan öbekleri çok kullanmıştır (104 adet). Bu kullanımlarda et- yardımcı fiilinden önce yabancı kökenli

kelimelere daha sık rastlanıyor. Anlatımında diyaloglara sıkça yer vererek cümle biçimindeki ad öbeği (79 adet) kullanılmıştır.

Sait Faik Abasıyanık, ikilemelerle cümlelerin anlamını pekiştirmiştir (52 adet). Kısaltma öbekleri çalışmamızda en az karşılaştığımız kelime öbekleridir. (2 adet).

Yazar eserinde kullandığı varlıkları, yerleri, eşyaları hayalde canlandırılabilir kılmak için ayrıntılara çok önem vermiştir. Bu da hikâyelerine tabilik ve hareketlilik katmıştır.

Türkçeyi günlük yaşamdaki doğallığıyla kıvrak ve canlı biçimde kullanan Sait Faik Abasıyanık'ın incelediğimiz hikâyelerinde şu noktalar tespit edilmiştir:

1.Genellikle kısa cümleler kullanır:

Örnek: Gülümsedim. Gülümsedi...(s.26, str.30)

-Ayda yaşanmaz mı? (s.22, str.14)

-Hava yok dedik ya! (s.22, str.15)

2. Yer yer uzun cümlelere rastlanır:

Örnek: Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri haciağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götüremediği, her genç kızın namuslu bir delikanlı ile konuşabildiği, para için namus, ar, haya, hayat, hece, gündüz satılmadığı bir dünya...(s.24, str.30-31-32-33-34)

3.Dili savruktur, devrik cümleleri çok kullanır:

İnsan sayısı milyonu geçen şehirlerin adamıdır o... (s.12, str.3)

Kimse meşgul olmaz onunla. (s.12, str.7)

4. İkilemeleri ve tekrarları çok kullanır. Özgün kuruluşları vardır:

İdris bardaklar, fincanlarla birlikte **şingir şingir** gülmüştü. (s.37, str.9)

5. Argo veya kaba sayılabilecek sözcükleri sık kullanır:

Halbuki biz, birçok insanın eşya ile, duvarlarla, kendi hayalleriyle, yataklarıyla, aynalarla, kiminin hatta kravatıyla; genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, genç erkek çocuklarının kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını işitir, biliriz. (s.12, str.13-14-15)

Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, geceleri hacıağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazarlıkla otellere götüremediği,...(s.24, str.30)

6. Karakteristik özellikler dışında ağız özelliklerine çok yer vermez:

-More, bari güzel olsa! (s.29, str.28)

7. Belgisiz sıfatları çok kullanır:

İstesem, belki **her akşam** orada setin üstünde onu yakalar, ağır ağır birçok şeylerini öğrenebilirdim. (s.15, str.9)

İstesem, belki her akşam orada setin üstünde onu yakalar, ağır ağır **birçok şeylerini** öğrenebilirdim. (s.15, str.10)

9. İlgeçleri çok kullanır:

Arada bir, ince sesler çıkarıyor, sonra sahibine gidelim, **der gibi** bakıyordu. (s.9, str.12)

Ancak **her ikisinin eksiksiz bir halitası ile** bu hikâyenin künhüne varılabilir. (s.97, str.24)

10. Gerçeküstü öğelere yer verir:

...bir akşam bir büyük memurun geldiğini, öbür akşam şişman adamım bir masa hazırlattığını bir görse kocakarı taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa...(s.29, str.37)

11. Anlatımında güçlü bir gözlem vardır:

Kovayı yere bırakmış, şimdi büsbütün kavgayı azıtmış kadınları dinlenmeye hazırlanırken bir aralık kovamın içine baktım ki, “Aman yarabbi!” suyun içinde bir beyaz bulut yüzmüyor mu? (s.31, str.28)

12. Benzetmeleri sık kullanır:

Köpek arka ayakları üstüne çökmüş, ön ayakları dimdik **heykel gibi**, burnu ıslak, soğuk...(s.9, str.11)

Böyle anlatmamıştır ama sesinin yılan ışığine benzeyen ısırıcı halini, **yalan bakışı gibi sarı**, soğuk bakışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken müvezzinin bakışından, kıpırdanışından, sesinin ışığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatmasına imkân olmadığını siz de teslim edersiniz. (s.11, str.9)

13. Sıfatları çok kullanır:

Böyle anlatmamıştır ama sesinin yılan ışığine benzeyen ısırıcı halini, yalan bakışı gibi **sarı, soğuk bakışını** anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisine naklederken...(s.11, str.9)

Hafif bir rüzgâr, köpeğin **sarı tüylerini**, adamın sarılı beyazlı sert saçlarını oynatıyordu.(s.9, str.16)

14. + Den ayrılma durum eki ad tamlamalarında ilgi durum ekinin yerine kullanılabilir.

Örnek: Bir köpeğe söylenilmiş lakırdıyı **komşulardan hiçbiri** işitmemiştir, denebilir mi ? (s.10, str. 2)

15. Anlatımında diyaloglara ve konuşma cümlelerine sıkça başvurur.

- Hava amma da sıcak ha, dedi.
- Çok sıcak, dedim.
- Bir cıgara versene usta, dedi o da.

16. Hikâyeleri kendi yaşamı ve kişiliğinin izlerini taşır:

Köpekli adam, posta müvezziini alakadar etmediği günden itibaren, beni kendisine çekti. Artık evine gidiyor, köpeği okşuyor, kahvesini içiyor, sonra beraberce, sonbahar geldiği için, kırlara çıkıyorduk. O işine çoğunca gitmiyordu. Ben birkaç yerde iş aramış, bulamamıştım. Ben de pek şehre inmiyordum. (s.23,str.9-10-11-12-13)

17.Samimiyet, Sait Faik'in anlatımına en çok yakışan sıfatlardan biridir. Konuşma hissi uyandıran şiirsel bir anlatıma sahiptir yazıları. Canlı tasvirleri vardır.

Uzaktan Anadolu yakasının köylerini, öteki pencereden Bozburnu, açık denizi: birbirini üstüne yığılmış lodos bulutlarını seyredeceğim. Denizde ölü dalgalar vardır. Zaman zaman çocukluğumun rüyalarındaki gibi bir yere düşecektir gemi... Hava lodostur. Rüzgâr durmuştur. Yunusların atladığı denizin üstünde sandallar, çapari ile uskumru tutuyorlardır. Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürünmüş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada çocuklarına bol limonlu balık yedirmek için balığa çıkmışlardır gibi gelir adama...(s.23,str.20-21-22-23-24)

18. Yazılarında başı sonu birbirine tutmaz, düşük cümleleri çoktur. Noktalama işaretlerini rastgele kullanmıştır. Kısa öykünün gereklerinden olan sıkı örgü, dil özeni ve ritim öykülerde görülmez. Biçim/biçem açısından okuyanlar birçok Türkçe hatası bulabilmektedir. Ancak doğru yazmak ile bir yazın dili kurmak arasında fark vardır.

Her şey tamam! Bunlardan bir tanesi bile bu kızın o çocukla sinemaya gitmesine bir vesile... Neden sinemaya gitmesin fakir kız böyle bir çocukla? Neden ama? Gidecek elbette... Bundan bir şey çıkar mı? (s.28,str.16-17-18-19)

19.“Özne” hep kendisidir. Aylaklığa övgüler bu anlamda otobiyografiktir. Akıp giden gündelik hayattan günübürlük sevinçler, mutluluklar, acılar üretirken aslında hep kendi ruh hâlini yansıtır. Pek çok öyküsünde bireysel arayışlarını, arzularını bu gözlemleri üzerinde test ederek, olayı yine kendine döndürerek özne olur. Gündelik

hayatın inceliklerini, ayrıntılarını yakalamak tüm gizlerini çözmek isterken aslında kendini anlamaya, anlatmaya çalışır. Pek çok yerde de rüyaya bu yüzden başvurur.

Öyle hayaller kurardı ki hakikat olmamaları için hiçbir sebep yoktur. Kendi kendine derdi ki: bu kurduklarımı hakikat yapmak için insanların biraz daha iyi olması yetmez mi?’’ (s.34,str.1-2)

20.İncelediğimiz “Havada Bulut” (1951) kitabı ise “çerçeve hikâye” tekniği ile yazılmış öyküler toplamıdır. Kitap boyunca bir yazar öykü yazma serüvenini anlatır. Öyküsünde kendisine çok benzeyen bir köpekli adamı konu edinir. Sonunda öğrenir ki bu adam da bir öykücüdür. Kitaptaki öykülerin bazılarını da bu adamdan dinleyerek oluşturur. Her öykü sonunda, yeni öykü haber verilir. Böylece kitabın tamamında bir bütünlük hedeflenir. Temalar ise bildik Sait Faik temalarıdır. Tabii köpekli adam da Sait Faik’ten başkası değildir.

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE KATKISI

1)Sait Faik Abasıyanık’ın “Havada Bulut” adlı hikâye kitabında tespit edilen kelime gruplarının çokluğu ve çeşitliliği Türkçe eğitiminde karşımıza çıkan kelime öbeklerinin öğretilmesi ve öğrenilmesinde öğretmen ve öğrencilere yardımcı olabilecek niteliktedir.

Sait Faik’in dili ustalıkla kullanması, kısa ve devrik cümlelere çok yer vermesi, şiir diline uygun cümleler kullanması, ilköğretim ve ortaöğretimdeki öğrencilerin ilgisini çekebilecek özelliklerdir. Sait Faik’in hikâyelerini öğrenciler sıkılmadan okuyabilirler, hikâyelerdeki kelime grubu zenginliği onların kelime dağarcığını ve anlatım güçlerini zenginleştirebilir.

2)İncelememizdeki tespitlerimizde kelimelerin cümle içindeki görevleri dikkate alınmıştır. Öbek cümlede hangi görevde kullanılmışsa aynı adı almıştır. Örneğin kelime öbeği cümlede ad görevindeyse ad öbeği, sıfat görevindeyse sıfat öbeğidir. Dil öğretiminde öğrencilere kelime öbeklerini kavratırken öncelikle cümle içindeki

görevlerini dikkate almaları gerektiği özellikle vurgulanmalıdır. Ayrıca kelime öbeklerinin bir bütün olarak tek bir anlam ifade ettiği, parçalar halinde değil de bir bütün olarak adlandırılmasının doğru olacağı belirtilmelidir. Dil öğretimi sadece kuru bilginin beyne yüklenmesinden öte, kişinin öğrendiği her yeniliği hayatının bir parçasında uygulamasını amaçlamaktadır. Bu nedenle dil öğretiminde uygulamalı örneklerden yola çıkılmalıdır. Öğrencilere öbeklerin iyi kavratılabilmesi için çevrelerinden örneklendirmeler yapılması yararlı olacaktır. Öbekleri kavratırken önce çocukların keşfetmelerine, öbek bütünlüğünü kavramalarına fırsat verilmeli; tanımlama kısmı en sona bırakılmalıdır. Böylece konunun temelini fark eden öğrenci için ezbercilikten uzak bir dil öğretimi olacaktır.

3)Öbeklerin kavratılmasında öbeklerin cümledeki görevi dışında oluşumlarına da dikkat edilmelidir. Örneğin bir sıfat öbeğini öğretirken öncelikle sıfat öbeğinin bir ad ile onu niteleyen ya da belirten bir sıfatın birleşmesiyle oluşacağı anlatılmalıdır. Bu kavratıldıktan sonra öbeklerin alt gruplarına geçilmelidir. Örneğin bir sıfat öbeği niteleme sıfatıyla kurulabileceği gibi belirtme sıfatlarıyla da kurulabilir. Asıl önemli olan burada öğrencilerin öbek yapısını ve oluşumunu kavramalarıdır.

4)Dil öğretiminde amaç dili etkili ve doğru biçimde kullanabilmektir. Bu yüzden dilbilgisi öğretiminin dili sözel ya da yazılı olarak etkili kullanmaktaki etkisi yadsınamaz. İyi bir dilbilgisi öğretimi öğrencilerin okuma, anlama, konuşma ve yazma becerilerini geliştirecektir.

5)Türkçe öğretiminde sıkça kullandığımız metinlerin seçimine önem verilmelidir. İncelediğimiz eserde dil sade, açık ve anlaşılırdır. Hikâyeleri kelime öbekleri açısından zengin bir eserdir. Buradaki hikâyeler öbek öğretiminde kullanılabilir. Ancak zaman zaman ağır argo kullanımları, küfürlerin yer alması bakımından değerlendirildiğinde okutulacak ya da incelenecek hikâyelerin öğrenci grubunun yaşları ve gelişim düzeyleri dikkate alınarak kullanılması uygun olacaktır.

6)Dil öğretiminde öğrencinin geçmişteki ön bilgilerin şekillendirilmesi ve yapılandırılması önemlidir. Bu anlayış Chomsky' de edim ve edinç kavramları ile ele

alınmıştır. Çocuktaki ön bilgiler edimi oluşturur. Edinç ise edimlerin üzerine yapılacak yapılandırmalar yoluyla oluşur. Burada öğrencilerin edimlerinden çok edinçleri kazandırmak biz eğitimcilere düştüğüne göre dil öğretiminde çocuğun dil edimini geliştirebilir ve bunları diğer alanlara aktarmasını ve uygulamasını sağlayabiliriz. Unutmayalım ki dil eğitimi çocuğun önce dört becerisinin ayrı ayrı geliştirilmesine dayanır. Dört becerisi gelişmiş olan kişilerde bu durum anlatma ve anlama yeteneğini artıracak ve sağlıklı düşünen ve iletişimi yüksek bir kültür düzeyi oluşacaktır.

5. BÖLÜM

5.1. KAYNAKÇA

- Aksan, D.(2000) **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim** Ankara: Türk Dil Kurumu yayınları
- Atabay, N. , Özel, S. , Çam, A. (2003).**Türkiye Türkçesinin Sözdizimi (2. Basım)**. İstanbul: Papatya Yayıncılık
- Banguoğlu, T.(2004). **Türkçenin Grameri (7.Baskı)** Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları
- Delice. H. İ. (2003).**Türkçede Sözdizimi (2.Baskı)** İstanbul: Kitabevi
- Demirel, Ö. (1999). **İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi**. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları
- Ediskun, H. (2005). **Türk Dilbilgisi (10. Basım)**.İstanbul: Remzi Kitabevi
- Erdoğan, M. (2006). **Kelime Grupları ve Cümle Bilgisi**. Ankara: Nobel Basımevi
- Ergin, M. (1999). **Türk Dil Bilgisi**. İstanbul: Bayrak Yayınevi
- Gencan, T. N. (1979) **Dilbilgisi (4. Baskı)**. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları
- Güneş, S. (2004). **Türk Dil Bilgisi (8. Basım)** İzmir: Çağlayan Matbaası
- Kahraman, T.(1996).**Çağdaş Türkiye Türkçesi Dilbilgisi**. Ankara: DuMat Basımevi
- Kahraman,T. (2005).**Çağdaş Türkiye Türkçesi Dilbilgisi**. Ankara: DuMat Basımevi
- Karahan, L. (1999).**Türkçede Sözdizimi (6. Baskı)**. Ankara: Akçağ Yayınları
- Kıran, Z. (2002). **Dilbilimine Giriş (2. Baskı)** Ankara: Seçkin Yayınları
- Korkmaz, Z. (2003). **Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)**. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları
- Mıdık, Ö. (2008). Sait Faik Abasıyanık'ın **Az Şekerli Adlı Hikâye Kitabındaki Hikâyelerin Kelime Grupları Bakımından İncelenmesi ve Türkçe Eğitime Katkısı**, Yayımlanmamış yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özcan, A. (2006). **Refik Halit Karay'ın Gurbet Hikâyelerindeki Kelime Gruplarının Tespiti ve Türkçe Öğretimi Bakımından Değerlendirilmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü

5.2. İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Mıdık, Ö. (2008). Sait Faik Abasıyanık'ın Az Şekerli Adlı Hikâye Kitabındaki Hikâyelerin Kelime Grupları Bakımından İncelenmesi ve Türkçe Eğitimine Katkısı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Genç, C. (2008). Sait Faik Abasıyanık'ın Alemdağ'da Var Bir Yılan Adlı Hikâye Kitabındaki Hikâyelerin Kelime Grupları Bakımından İncelenmesi ve Türkçe Eğitimine Katkısı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Akpınar, F. (2006). Sait Faik Abasıyanık'ın Son Kuşlar İsimli Eserindeki Hikâyelerin Kelime Grupları ve Türkçe Eğitimi Bakımından Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Özcan, A. (2006). Refik Halit Karay'ın Gurbet Hikâyelerindeki Kelime Gruplarının Tespit ve Türkçe Öğretimi Bakımından Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Özkan, M. Ali (2003). Mustafa Kutlu'nun Bu Böyledir Hikâye Kitabı Üzerine Sözdizimi İncelemesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Türker, H. (2003). Sovyet Sonrası Kazan-Tatar Türkçesi ile Türkiye Türkçesinin Sözdizimi Farklılıkları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özden, G. (2003). Türkiye Türkçesinde Kelime Grupları Üzerine Bir Araştırma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Turgut, A. (2002). Ali Şir Nevai' nin Eserlerinde Kelime Grupları ve Türkiye Türkçesi ile Karşılaştırılması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Temizel, F. (2002). Nedim Divanı'nın Kelime Grupları ve Sözlüğü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Korkut, Ü. (2002). Ömer Seyfettin'in On İki Hikâyesinde Türk Dilinin Eğitimi Öğretimi Açısından Kelime Gruplarının Değerlendirilmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Enfel, D. (2001).Eski Anadolu Türkçesinde Kelime Grupları ve Kullanışları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gündoğmuş, S.A.(2001). Yahya Kemal'in Manzum eserlerinde Kelime Grupları, Yapılışları ve Kullanışları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Baydar, T. (2001). Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Huzur İsimli Romanında Kelime Grupları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özsöyke, A. (2001). Refik Halit Karay'ın Memleket Hikâyelerindeki Kelime Grupları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Tezer, K. (1999). Mehmet Akif'in Safahat'ında Kelime Grupları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Koç. K.(1998). Kazak Türkçesinde Kelime Gruplarının Sentaksı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Atabey, İ. (1998). Türkiye Türkçesi ve Kırgız Türkçesinin Kelime Grupları Bakımından Karşılaştırılması, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kayra, O. K. (1988). XVII-XVIII. Yüzyıl Metinlerinde Kelime Grupları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Küçük, M. (1988). Partisipli, Masterlı veya Fiil- İsimli Bir Kelime ve Ondan Sonra Gelen Yabancı Asıllı Bir kelime ile Teşkil Edilmiş ve Cümlede Zarf Olarak Kullanılan Kelime Grupları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

5.3. EKLER

5.3.1. HAVADA BULUT

Havada Bulut

Bu uzun bacaklı, karınsız, niyeti kötü bakışlı sarışın adamın hayatına ait bildiklerimi şu veya bu kimseden öğrenmiş değilim dersem inanmayın! Bu adam hakkında söylenenleri buraya yazmasak da olurdu. Dedikodunun kıymetsiz bir şey olduğunu ortaya sürmek de doğru değil... Hiç olmazsa bir zevki vardır, kâfirin! Dedikodu biraz alaminüt fotoğrafa benzer. İcap ederse bu adam üzerine sinmiş dedikodu havasından da söz açabiliriz, korkumuz yok:

Yanında köpeği ile beraber denize nazır bir arsanın setleri üstüne oturmuştu. Köpek arka ayakları üstüne çökmüş, ön ayakları dimdik heykel gibi, burnu ıslak, soğuk... Arada bir, ince sesler çıkarıyor, sonra sahibine gidelim, der gibi bakıyordu.

Adam cigarasını yaktıktan sonra:

— Otur, dedi, oturduğun yerde!

Köpek ön ayaklarını uzatıp burnunu arasına koydu. Gözlerini kapadı. Hafif bir rüzgâr, köpeğin sarı tüylerini, adamın sarılı beyazlı sert saçlarını oynatıyordu.

Adamın yüzünde manalı hatlar vardı. Sevilmemişlerin, çok üzülmüşlerin, sarhoşların, bir zaman güzelken çirkinleyivermişlerin, okumuşların, hasılı içi rahatsızların yüzlerindeki ifade... Bu adamın da yüzünden birtakım manaları insan, işi yoksa, bulup bulup çıkarıverir. Gözlerinin etrafında yedi sekiz çizgi, hayatında çok güldüğünü değil, yüzünü güneşe verip mavi gözlerini kıstığını ifade ediyor dersem, inanmalısınız! O, aynaya baktığı zaman, bu çizgilerin gülmekten değil, güneşe

1 bakmaktan olduğunu, köpeğine söylemiştir. Bir köpeğe söyle-
2 nilmiş lakırdıyı komşulardan hiçbiri işitmemiştir, denebilir
3 mi? Komşular değil, memleketin posta müvezzii; bu her gün
4 dağıttığı mektuplar kendilerini merak ettire ettire onu bu hale
5 sokmuş gibi, her tenha yerde kendisine cigara ikram eden her
6 adama:

7 — Haa! Hani şu köpeği ile konuşan adam mı? Birader, dün
8 mektup götürmüştüm. Sokak kapısı da aralıktı. İçerden birta-
9 kım sesler geldi. Kulak kabarttım tabii! Kendi kendime de, "Bu
10 evde bu adamla köpekten başka mahluk yok. Allah Allah! Bu
11 ne iştir? Bu adam ne halt karıştırır, kiminle konuşur böyle?..."
12 diyordum. Başımı uzattım baktım. Meğer köpekle konuşmaz
13 mı? Kendisi aslen Urumelili Türktür. Köpekle Rumca konu-
14 şur...

15 Cigara ikram eden adam der ki:

16 — Ne diyordu, Allah aşkına, köpeğe? Yoksa Rumca bilmez
17 misin?

18 — Nasıl bilmem beyciğim? On beş senedir bu Rum köyün-
19 de müvezzilik ederim. Nasıl bilmem Rumca? Yalnız beyciğim...
20 Dilim damağım kurudu. Şuradan bir de gazozcuk ikram edin!
21 Kolay mı efendim, mahalleleri dolaşmak?.. Vallahi öyle akşam-
22 larım olur ki beyefendi, ayakkabılarımı çıkardığım zaman sanki
23 ayaklarım benim sabahki ayaklarım değilmiş gibi olur. En aşağı
24 iki misli büyürler... Oh! Neyse... Gazozu soğukmuş domuzun!
25 Her zaman değildir. Evet... Ne diyordum? Ha, baktım içerden
26 sesler geliyor, kulak verdim: "Sen" diyordu, "beni ihtiyar mı sa-
27 nırsın? Hayır ihtiyar sanmazsın bilirim! Dağ bayır dolaşırken
28 yoruluyor muyum? Ama diyeceksin ki, hayatında çok güldün
29 de bu gözlerinin kenarındaki çizgiler ondan... Ağzının kenarın-
30 dakiler de... Hayır azizim! Ben hiç gülmedim demem; güldüm.
31 Güldüm ama şöyle içten, candan gülmedim. Hem, ben ne za-
32 man böyle gülmek istesem anamın bir sözü hatırıma gelir: 'Çok
33 gülen çok ağlar' sözü... Bir türlü istediğim gibi gülemem. Şöyle
34 hani, insanlara selam kabilinden bir gülümsemek mecburiyeti
35 vardır. En mesut ânımda o kadar gülebildim. Selam makamın-
36 da da hiç gülümsemedim; sonradan ağlayacağımdan korktum.
37 Lafı uzattım dostum! Bu çizgiler, senin anlayacağın, gülmekten

değil, güneşten... Evet, bildiğimiz güneşten. Sen bilirsin beni, 1
ben güneşte çok gezerim. Hem bak, dikkat et! Sol gözümde çiz- 2
gi daha fazladır. Onu yürürken daha fazla kısıyorum da ondan. O 3
gözüm doğuştan zayıftır. Bereket öteki sağlam da idare ediyö- 4
ruz. Yoksa monokl takmak lazım gelecekti. Düşün beni bir defa 5
dostum! Tek gözlüklü züppeyi!..” 6

Posta müvezzinin şu yukarıda yazdığımız şekilde anlattı- 7
ğını farz etsek ne çıkar? Böyle anlatmamıştır ama, sesinin yılan 8
ıslığına benzeyen ısırıcı halini, yalan bakışı gibi sarı, soğuk ba- 9
kışını anlattığına eklerseniz dinleyenin, işittiklerini başka birisi- 10
ne naklederken müvezzinin bakışından, kıpırdanışından, sesinin 11
ıslığından ilave ve tarh edilmiş bir başka muhavereyi anlatma- 12
masına imkân olmadığını siz de teslim edersiniz. Şimdi artık 13
yazıcı sırlarımı açığa vurarak bana bir gazozu, bir cıgaraya mal 14
olmuş kısımlardan arta kalan tarafları da yazmaya hazırlandı- 15
ğım için bir küçük mukaddeme yapacağım: Bundan sonraki 16
kısmı, okuyucuya, “Nasıl öğrenmiş bunları acaba?” diye sual- 17
ler sordurarak yazıma devam edeceğim. Nasıl öğrendiğime ge- 18
lince onu da söylemeyeceğim. Söylemeyeceğim ama yine şun- 19
ları ilaveden de kendimi alamıyorum: Belki bu adamla aynı ev- 20
de beraber yattık. Belki o adam benim, demeyeceğim. Mesela 21
size, “Odasında başını kaşdı” diye yazsam; “Nereden biliyor- 22
sun, gördün mü?” diye bana sorabilirsiniz. Yahut; “Sabahleyin 23
uyandığı zaman içinde bir yorgunluk duydu” desem ne gülünç 24
bir cümle olur! Okuyucu bana “Sen o adam mısın? Be herif! 25
Herifin içini nereden biliyorsun?” diye sorabilir. Haklıdır da... 26
Ben, şu hikâyemin devamınca aynı hataları yapmaya hazırlanı- 27
yorum, mazur görün! Bilmem size yazıya başlarken bu adamla 28
olan müthiş iç akrabalığımı söylemiş miydim? Burada yine bir 29
noktayı daha açıklamadan asıl konuya giremeyeceğim; o da bu 30
hikâyenin içindeki adamın hem bana çok yakınlığıdır; hem de 31
posta müvezzinin lakırdıları gibi başka insanların o adam hak- 32
kında bildiklerini de yazarsam o adamla benim aramda aynı 33
zamanda hiçbir münasebetin bulunmadığını yazıyorum de- 34
mektir. Bu böylece malum ola... 35

Posta müvezzinin söylediği gibi onun insanlardan kaçtığı- 36
nı sanmıyorum. Yalnız başına dolaşmasının bir sebebi vardır, 37

1 elbette... Bu sebebi o, belki kendisi de bilmiyor. Ona göre; ken-
2 disisi böyle dört tarafı su ile çevrili yerlerin adamı değildir. Bü-
3 yük şehir adamıdır. İnsan sayısı milyonu geçen şehirlerin ada-
4 mıdır o... Yoksa böyle küçük yerlerde o adamla kimse aşinalık
5 etmez, rakı içmez, konuşmaz; ilk günlerde hakkında bir şeyler
6 öğrenmek için dostlar bulunabilir ama, sonra hepsi çekilir, onu
7 köpeğiyle yalnız bırakabilirler. Kimse meşgul olmaz onunla.
8 Son sözü söyleyen bir posta müvezzii yerine bir berber olur.

9 — Aşk yüzünden bu adam böyle olmuş, der.

10 Bu adamın nesi var? Sizin gibi bir adam, diyemezsiniz, gö-
11 ren göz kılavuz istemez: Adam köpeği ile konuşuyor be bira-
12 der! Halbuki biz, birçok insanın eşya ile, duvarlarla, kendi ha-
13 yalleriyle, yataklarıyla, aynalarla, kiminin hatta kravatıyla;
14 genç kızların sandıktaki çeyizleriyle, genç erkek çocukların
15 kendi vücutlarıyla sevişip konuştuklarını işitir, biliriz.

16 Şairlerin yıldızlar, rüzgârlar, meçhul kadınlar, göller, uzak
17 memleketler, iki bin metreden geçen bulutlar, muhacir kuşlar-
18 la; balıkçıların sandalları, oltaları, balıklarla konuştukları bir
19 hakikat olduğu halde, bu adamın köpeği ile konuşması memle-
20 kette müthiş bir dedikoduya sebep olmuştu. Ben kendi hesabı-
21 ma, bu adamın aşk yüzünden bu hale geldiğine de inanmam.
22 Bana kalırsa bu adamın tabiat dışı bir hali de yoktur ya!.. Ama,
23 benim gibi hiç kimse düşünmüyor; ne yapabilirim? Hatta
24 adamcağızın kendisi bile hafif kaçıklığına emin... Benim fikrim
25 şu: Bu adamın köpekle konuşması insanları sevdiği halde on-
26 larla konuşmamasından, hatta nasıl diyeyim, insanlarla ruhi
27 alışverişinde onlara çok düşkünlüğünden, insanları merak edip
28 bir türlü öğrenememesinden...

29 Adam hakkındaki dedikodularımıza dönelim daha iyi:

30 Şehirde iki dükkânı varmış; kiralarını almış. Nerede oldu-
31 ğu, ne iş yaptığı bilinmeyen bir tüccarın yanında da kâtipmiş.
32 Tüccar da kendisi gibi bir adammış; konuşmazmış, kimseye
33 muhabbet göstermezmiş, o da bekârmış. Beraberken birbirlerine
34 bir "Merhaba" derler, bir de "Allahısmarladık!" derlermiş.

35 Bir de şu vaka var:

36 Vapurda bir zamanlar, genç birisiyle konuştuğunu söyler-
37 lerd. Hatta bir akşam bu orta yaşlı adamla bu on sekiz yaşla-

rındaki genç birisinin, vapurun burnunda sıkı fıkı konuştu-
rını, hatta erkeğin şarkı söylediğini duyanlar olmuş. Bu on se-
kiz yaşlarındaki birisinin babasına haber gitmiş. Sıkı bir tembih
sonunda kız adamla konuşmaz olmuş. Yine son vapurda bazen
buluşurlarmış ama, kızcağız gider, iki arkadaşının yanına otu-
rur; köpekli adam da bir müddet oralarda gezinir, sonra vapu-
run başına gider, orada yine hafif hafif ıslık çalar, türkü mırıl-
danırmış. Kimseye selam vermediği halde kıza selam verir, ga-
ribi o da almış...

Hatta iki kelimedede, "Nasılsın iyi misin, ne var ne yok?" ka-
bilinden konuşuyorlarmış da...

İşte bunlar, adam hakkındaki dedikodulardır. Bunları her-
kes bilir. Adamın asıl sırrını bize açan -söylemeden yapamaya-
cağım- bir küçük köpektir. Zeki gözlü, buz gibi soğuk burunlu,
tüyleri havalanan sarı bir köpek... Bu köpek onun köpeğidir
ama ben burada bir vasıta olarak kullanıyorum. Yoksa köpek,
tamamen değilse bile oldukça hayalidir. Sebebi de, zavallı bir
adamın hayatını, kuruntularını, düşünce kırıklarını, dünyada
tek başına kalışını, bir köpeğin asla anlatamamasıdır. Köpekler
sevgisini, bizim gibi ne anlatmak, ne de yazmakla belli eder.
Köpek koşar, kuyruğunu sallar, sahibinin elini yalar. Hayali
köpeğimi dinleyin:

"O sabah erken uyanmıştı. Hafif bir ıslık sesiyle yanına
koştum..."

Köpeği anlatmaya bırakırsam, sanırım, hikâyemin fena
halde tadı kaçacak... Onun için akşamları setin üstünde cigara
tüttüren, kimsenin sevmediği, konuşmadığı, çekindiği adamla
ahbaplık etmek üzere yanına ben yanaşıyorum:

— Beyefendi, diyorum, müsaadenizle...

— Rica ederim efendim, buyurun!

Cıgaramı yaktım. Yanına oturdum. İlk kendisinin konu-
ması lüzumunu duydu herhalde ki, ben köpeği okşarken mırıl-
dandı:

— Hayvanları sever misiniz?

— Bayılırim beyefendi!

— Vallahi bendeniz pek sevmezdim. Şimdi de pek alıştım.

Bir zamanlar oturduğum pansiyondaki madamın köpeğiydi

1 bunun anası... Bu daha dünyada yoktu. Kadıncağız öldü. Ya-
2 nımdan ayıramadım hayvanı. Madamı da pek severdim. Za-
3 man geçti. Köpek öldü. Ölen köpek dişiydi. Bu erkektir. Bu
4 yavruyu o günlerde birisi istemiş, vermek üzereydim. Hayvan
5 ölünce yadigârını muhafaza ettim...

6 O akşam şu yukarıki cümlelerden daha önemli bir şey ko-
7 nuşmadık. İkimiz de siyasi hadiseleri ya hiç anlamıyor, ya anla-
8 mak istemiyorduk, yahut siyasi bahisler üstüne her fikrimiz tas-
9 vip edilecek mahiyette birbirine sunuluyordu: Yani siyasetten
10 konuştuk. Akşam evime döndüğüm zaman şu posta müvezzi-
11 ninin bu adamda ne gördüğünü bir türlü anlayamamıştım. Baya-
12 ğı, basbayağı bir adamdı. Şu karşımızda oturan zengin bakkalın
13 bu adamdan kat kat daha enteresan bir hayatı vardır. Değil mi
14 ya canım? Düşüncelerini zeytinyağı, fasulye, un, nohut sarmış
15 sarmalamış; dünyalığını düzmüş, çocukları büyük mekteplere
16 gidiyor, dans ediyor, şık mı şık giyiniyorlar... Kızı ne güzel İngi-
17 lizce konuşur hele! Kolej mezunu, boru değil! Babası bundan ne
18 memnun! Ne gurur duyuyor kızıyla!.. Sakız'dan nasıl geldiğini,
19 bir bakkala nasıl çırak olduğunu, sonra nasıl dükkânda bütün işi
20 eline aldığı, ustanın dükkâna arada bir uğradığını, günün bi-
21 rinde de kızını elinden tutup kendisine nasıl verdiğini bir anlat-
22 sa... Hayatının en hareketli zamanı da o zamandı. Nasıl adım
23 adım yürümüş, damla damla bardağı doldurmuştu. Herkesin
24 küçücük dükkân gördüğü Balıkpazarı'nın aşağısını yalnız küçük
25 dükkânın büyük ardiyesi hakkında hiç fikirleri olmayanlar ne bi-
26 lir? Kapıdaki Kürt, kimsecikleri dinlemez. Bu korkunç Bizanslı
27 ardiyelerin demir kapakları her göze görünemezdi. Her şey ora-
28 da, o yağlı, siyah kaldırımların sağında solunda, hamalların bağ-
29 rıştığı, arabaların birbirlerine girdiği ortaçağ sazlı sözlü labirent-
30 teydi. Kendisi beyaz adamdı. Karısı esmerdi. Bu sarışın, Karabaş
31 balı gözlü çocuk, kendi çocuğu muydu? Burnu tam Grek bur-
32 nuymdu. Omuzları genişti. Babasına Büyük İskender'i hatırlatırdı.
33 Yani efendi mürekkep yalamış adamdı. Oğluna bayılırdı. Kızını
34 sever, onun İngilizcesinden gurur duyardı. Ondan öte Yunanis-
35 tan'da açlıktan ölürlermiş. Kahvede üzülür, evde karısının ya-
36 nında, ağlamaklı gibi olur. Kahve içerken "Alalım beş on kilo,
37 bir kenara atalım, Eleniçamu" derdi, "Güntün günü var!"

Bundan öte Yani Efendi'nin hayat hikâyesi de zıncı diye 1
duruyor, öteye geçemiyordum. Kabahat bende!.. Biraz yorgun- 2
lukla Balzac bir itriyatçının hayatını nasıl adım adım kovala- 3
mışsa, ben de Yani Efendi'nin evinin içine girip daha birçok bil- 4
mediğim yerlerini yazıp kocaman bir roman yapamaz mıydım 5
sanki? 6

Yani Efendi ile uğraştığım bu sıralarda herkesin merakını 7
çeken, bu herkesin içinde evvelce ben de dahil olup da sonra- 8
dan çıktığım, köpekli adamı göremiyordum. İstesem, belki her 9
akşam orada setin üstünde onu yakalar, ağır ağır birçok şeyle- 10
rini öğrenebilirdim. Hayır, garip insanlarla uğraşmak istemem. 11
Onlardan bana hayır yok, bana seven, gülen, bağırان mahlukat 12
lazım! Bu adam yaşamıyor ki... Köpeğinden başka kimsesi yok. 13
Yalnız onunla konuşuyor, insanları sevmiyor; yine posta mü- 14
vezziinin müşahedelerine geçelim: 15

— Beyim, bu adamın, bir kişiye bir kahve ismarladığı gö- 16
rülmemiştir. Buyurun, şu gazinoya girelim. Birer kahve içelim. 17
Size ona dair bakın ne havadislerim var?.. 18

— Başka zaman, başka zaman! 19

Dinlemek istemiyorum. Yani Efendi, merakımı sardı. Oğ- 20
luyla ahbaplık ediyorum şimdi. 21

Yani Efendi'nin oğluyla ahbaplığımız beş gün ya sürdü, ya 22
sürmedi. Kendine göre sevimli tarafları bulunan delikanlı ile 23
konuşmak beni fena halde yordu. Kadınların baldırından, po- 24
kerden, danstan, filmde, ben de konuşurum. Arada bir kim 25
konuşmaz? Ama her akşam aynı konuşma asabımı bozdu. Yine 26
de ziyarı yoktu. Ama bir akşam baktım ki artistlerden birini fe- 27
na halde taklit ediyor. Con Peyn Bey'le Amerika'da, hadi konu- 28
şulur diyelim; fakat İstanbul'da ne konuşulur bu adamla yahu? 29
Delikanlı ile şimdi, yalnız gülüşüyoruz. Birkaç gün sonra gü- 30
lüşmeyeceğiz de... Yani Efendi'nin hayatını yazmaktan vazge- 31
çip bu sefer yeniden köpekli adamın peşine düşmeye başladım. 32
İyi ki uzun bir ara vermiştim. İlk defa pek çekingen olan bu 33
adam, bu sefer beni görünce cigara ikram etti. Köpeğini benim 34
yüzümden haşladı: 35

— Aman, bey birader, dedi, vallahi artık merak etmeye 36
başlamıştım. Hiç gözükmediniz, nerelerdeydiniz? 37

1 — Bir küçük nezle, bizi bir hafta yatırdı beyefendi!

2 — Geçmiş olsun, efendim.

3 Bir zaman, kendisinin de nasıl nezleye yakalandığını, o za-
4 manlar denize girmeden edemediği için bu nezleyi bir türlü ge-
5 çiremediğini, adeta bütün yaz burnunu çektiğini anlattı. Anla-
6 tırken köpeğine hiç gülmediğini söyleyen adam, kıs kıs da gül-
7 dü. Köpek ona tuhaf tuhaf baktı gibi geldi bana: Herhalde posta
8 müvezziiyle uzun bir ahbablığın neticesi!

9 Şimdi artık posta müvezziiinden biraz uzunca bahsetmek
10 zamanı geldi sanırım. Evvelce de söylediğim gibi, onun bütün
11 kabahati küçük sırlar, insanda bir iki fena âdet, iki kişi arasında
12 gizlenen bir şey, bir evden çıkması gerekmeyen bir hadise öğ-
13 renmekten başka bir şey değildir.

14 Posta müvezzii iyi midir, kötü müdür? İster iyi, ister kötü
15 olsun, bana ne? Bana ne olmayan tarafı posta müvezziiinden
16 hem pek hoşlandığım, arada da beni fena halde sinirlendirdiği-
17 dir. Öyle yerde insanın üç adım arkasına oturur ki, bir cümle
18 konuşmanıza imkân yoktur. Herkesin yanında bağıra bağıra
19 konuşmayacak pek bir şeyim yoktur. Yoktur ama, posta mü-
20 vezzii arkama geçip de müthiş kulağını verdi mi, beynim atı-
21 yor. Söyleyeceğimi şaşırıyorum. Yavaş yavaş söylemek istiyoy-
22 rum. O zaman kendi kendime: "Herif cümlenden iki kelime
23 alır, yirmi kelime ekler, bir hikâye uydurabilir, dikkat et!.." di-
24 yorum.

25 Hakikatte böyle bir şey de oldu: Ahmet isminde bir arka-
26 daşımız vardır. Yazlık için ihtiyar Matmazel Katina'nın evinde
27 bir oda tutmuştur. Geçen gece denize girmiş. İki arkadaşı da
28 bunu posta müvezziiinin bulunduğu bir yerde, ondan üç adım
29 ötede, aralarında söylemişler:

30 — Katina'nın evindeki Ahmet, o rüzgârda dün gece denize
31 girdi. Bize de girin dedi ama...

32 Posta müvezzii üç kelime duymuş: "Katina, Ahmet, dün
33 gece..." Şöyle anlatmış:

34 — Aman, berber! Şu sakalımı bir kazıyiver, bakalım. Bak,
35 sana ne anlatacağım. O yukarıki evlerde oturan Ahmet, yok
36 mu? Dün gece meşhur çikolatacının kızı Katinaki'yi atmış san-
37 dala, Heybeliada'ya geçmişler. Oradan bir arabaya atlamışlar;

ver elini Çamlımanı! Ben onları kayıkla giderken şu burundan
seyrettim. Biraz sonra bir de baktım; Heybeli'nin turu yolunda
fenerli bir araba gidiyor. Vallahi arabayı gözlerimle gördüm.
Arabacı onları Abbaspaşa'da bekliyordu. Ohhh!.. Ne de tatlı
olur, ha Barba? Evvelsi gün yağmur da yağmıştı. Çamlar da ko-
kar mı mis gibi sana! Katinaki'nin saçları da kim bilir ne lavan-
taşı kokar? Aman! İnsanın beyni döner, be Barba! Ahmet Efen-
di de fena çocuk değil ha! O ne gözler! Sırım gibi delikanlı! Bari
yumuşak Katinaki'nin bir yerini incitmeseydi!..

Posta müvezzii böyle söylemiştir işte. Onda bir anlatma ve
uydurma kabiliyeti vardır ki, benim gibi değme yazıcıya nasip
olmamış bir muhayyile kudretine delalet eder.

Bütün bunları niçin öğrendiğini ben şöyle tahlil ettim:

Zahirde küçük menfaatler: Kahve, çay, gazoz, sakal tıraşı,
bir tek rakı, bir salkım üzüm, vesaire... gibi şeylere büyük sırlar
ifşa ederse de, bana kalırsa insanların gizli tarafını bu küçücük
şeyler için öğrenmiyor. Bunu şuradan anladım: Çok defa ken-
dini dinleyecek biri bulunmazsa; sessiz, dedikodudan hoşlan-
maz, değil birisine bir şey ısmarlamak, kendisine bir günde bir
kahve içmek nasip olmayan, Türkçeyi bile iyi bilmeyen Zafi-
ri'ye, yahut da Zafiri gibi sessiz, dedikodudan hoşlanmayan bi-
letçilikten mütekait Zeynel Efendi'ye de böyle şeyler anlattığını
gördüm.

Posta müvezzii'nin, öğrendiklerini söylemek, gizli şeyleri
öğrenmek merakı, kendine göre, bulunduğu dünyayı iyice an-
lamak, ona göre "Konya'yı bina etmek" arzusudur.

Onun bu haline ben de çok defalar kızdım. Birçok kirli ça-
maşırıları ortaya çıkardığı gibi, birçok temiz çamaşırıları da kir-
lettiği oluyor. Bir adam hakkında söyleyeceği şeyler, hiçbir za-
man masum hakikatler değildir. Değildir ama, ne yaparsın?
Bunlardan o mesuldür. Böylece, kendi kendine yalanla doğru-
dan yaptığı evlerle yaşayacak odur. Ben, posta müvezzii'nin şu
adam hakkında söylediğini bu adam için söylediğiyle birbirine
karıştırır, unuttur giderim. Herkes de sonunda benim gibi yap-
mıştır. İnanmakla, inanmamak arasında bocalar dururuz.

Ben muharrir olduğumu saklamış değilim. Ayıp değil a,
yazı yazmak! Bunu ilan etmekten de hiç hoşlanmazdım. Şimdi

- 1 sabahları gazinonun bir köşesinde herkesin karşısında yazıyor-
2 sam, onun yüzündendir. Eskiden gider, çam altlarında yazar-
3 dım. Şimdi, oh bir masam var! Önüme kahve geliyor. Önüm-
4 den kızlar geçiyor. Açktan açığa yazı yazabiliyorum.
- 5 Diyeceğim; posta müvezzinin bana faydası dokundu!
6 "Çam altlarında oturur, mektuplar yazar... Kim bilir kime
7 yazıyor? Ne yazıyor?"
- 8 Yırtmış olduğum bir yazıdan öyle manalar çıkarmış ki,
9 utandım. Bir defasında da az daha dayak yiyordum: "Vay efen-
10 dim! Bizim hayatımızı yazmaya kalkmış; kim oluyor bu herif?"
11 diye üzerime yürüdüler.
- 12 Posta müvezzini çok uzattık. Böylece kabul edelim. İyili-
13 ği, fenalığı hakkındaki kararı umumi efkâra bırakalım. Bize
14 faydası dokunduğu için de kötülemeyelim.
- 15 Bir sabahı. Beni denize giderken yakaladı:
16 — Bak, dedi, köpekli adam! Gazetesine mektup gönderi-
17 yor.
- 18 Baktım: (***) gazetesi tahrir müdürlüğüne yazılı bir zarf.
19 Müvezzin yüzüne bakmadan:
20 — Olur a!..
21 Dedim.
- 22 Göz göze sonra geldik. Öyle tuhaf bakıştık ki, ikimizin de
23 içinden aynı kötü, saygısız arzu, aynı zamanda mı geçti bil-
24 mem.
- 25 Ben yine önüme baktım:
26 — Olur a, diye tekrar ettim; belki bir şikâyet, bir kari mek-
27 tubudur.
- 28 Yine göz göze geldik. Bu anda hangimizin suçlu, hangimi-
29 zin suç ortağı olduğunu, kimin kimi teşvik ettiğini hiçbir yargıç
30 bulamayacak.
- 31 Mektubu yırttık. Okumak için acele etmedik. Önce gidip
32 bir zarf aldık. Üstüne (***) gazetesi yazı müdürlüğüne, diye
33 yazdık. Sonra deniz kenarında ıssız bir kayanın dibine çömel-
34 dik.
- 35 Zarfın içindeki dörde katlanmış bir kâğıtta şu satırlar:

Muhterem efendim, 1
Size, hikâye müsabakanıza, iştirak etmek üzere şu nâçiz hikâyemi 2
gönderiyorum. Beğenirseniz neşrini rica eder, saygılarımı sunarım. 3

İkiye katlanmış başka kâğıtlarda da şu hikâye: 4
(Hikâyenin ismi de pek şairane, hissi tarafından!) 5

Ay Işığı

1 "Bir zamanlar deli gibi âşıktım. Bana hak verin! İnsan ona,
2 nasıl âşık olmazdı? (Burada sevgilisinin pek romantik bir tasviri
3 vardı, çabucak atladık.) Denizaşırı bir köyde otururdum. Her
4 akşam beraber dönerdik. Ne yalan söyleyeyim, benim aşkım tu-
5 haftır. Halbuki, böyle olmamalıdır, insan yıldırımla vurulmuş
6 gibi âşık olmalı, sonra muvaffak olmak için bir şeyler icat etme-
7 lidir. Bu nevi aşkı pek severim ama, bir türlü de olamam. Mu-
8 hakkak, evvela, seveceğimden biraz yüz görmeliyim. Sonrası
9 kolaydır. İkinci yüz verişte yakalandığımı hisseder, kaçınmaya
10 çalışırım. Üçüncüde her şey bitmiştir. Artık deli gibi âşığımdır.
11 Yine aynı şey oldu. Onu ikinci görüşümde vapurun alışıl-
12 mamış, bilinmemiş bir memlekete doğru dümen kırdığını, bir
13 daha ne doğduğum, ne yaşadığım, ne de sevdiğim memleketi
14 göremeyecek bir yere doğru gittiğimi duydum. İçimi bir melal
15 kapladı, tarif edemem diyecektim ama, ederim.
16 Bütün sevgililer gerideydi. Lisanım, memleketim, anam,
17 babam, evim, tarlam, arkadaşım... Hepsi göz yaşartıcı bir şekil-
18 de etrafımı sardılar, konuştular. 'Bizden ayrılıyorsun ha, bizi
19 nasıl bırakabiliyorsun?.. Yazıklar olsun sana! Sahi mi? Bize bu-
20 nu yapacak mıydın? Senden bunu beklemezdik... Sahi gidiyor
21 musun, bir daha gelmeyecek misin? Şunun için, şunun için mi
22 bizi bırakıyorsun? İyi bak. Bunun için mi? Dikkatli bak, pişman
23 olmayasın!' diyorlardı.
24 Vapur, sakin denizi biçerek gidiyor, yıldızlar peşimiz sıra
25 geliyor, vapurda tanıdık çehreler siliniyor... Gidiyoruz. Yol

uzasın istiyorum. Sevdiklerimin lakırdıları kulağıma bile girmiyordu.

Kim, nasıl, hangi bahane ile onu bana tanıştırdı, unuttum gitti. Çünkü unutulmayacak yalnız o kaldı. Ondan öte göklerde yıldızlar mı vardır? Denizlerde vapur mu?.. Hatta geceleri doğmadığı için güneş de yoktur. Hele ay! On beş gün olmayan, gündüzleri pek nadir, soluk gözüken bu acayip şey de mevcut mudur? Bunları bile unuttuğum dakikalar oldu. Ah, şu dünya yüzü, ne güzeldi! Ne yalanlar uydurulabilir. Ay, güneş, yıldız, kuş, ıslık, keman, vapur gibi hakikatler bile yalan olabiliyordu. Ah şu dünya yüzü, ah şu insan!.. Her ikisiyle neler yapılabilir-di. Üçüncü seferde onu arayıp buldum. Yarı tanıdı, yarı tanımadı. Üzüldüm. Dördüncü seferde, hafif, yarı tanır bir selam verdim. Geçtim gittim. İçim ona nehirlerin denize aktığı gibi akıyordu. 'Varsın aksın! Sokulma evlat!' dedim kendime... Beşinci rastlayışında selam da vermedim.

Vapurun başına gittim oturdum. Güzel bir mehtap vardı. On dördü müydü neydi? Âşık ve mehtap. O kadar bayat, fakat o kadar gerilerde kökü olan iki kelime... Kim bilir belki Âdem de Havva'yı bir mehtaplı gecede sevdiğini duymuştur. Hele sonraları, Âdem'le Havva'dan sonraları... Ne öğle sıcaklarındaki âşık, ne şebî yeldada pencere kenarında cigara tütüren bedbaht, bu mehtap altındakinden daha bahtsız değildir. Bahtsız da demeyelim. Başka bir kelime de bulmaya lüzum yok. Baht ile bahtsızlığın çizgisinde olan adam mehtaptaki âşıktır. Bilir misiniz, mehtapta aşka ait duygular hem iyiye, hem kötüye çalar. Mehtap altında intihar eden bir âşık düşünün! Saadetle dolu bir âşık... Ölümde saadet bulabilecek kadar bahtsız... Fakat ölümdeki saadet kadar da mesut.. (Müvezzie burası çok kötü dedim). Hemen hemen aynı halde düşünüyordum. Aklıma buz gibi soğuk bir dudak dokunuyor. İçimde sıcak dudaklı, mermer vücutlu bir kadın geziniyordu. Seslendi:

— Merhaba!

Geldi yanıma oturdu:

— Nasılsınız?

— Berbat!

Diye cevap verdim.

- 1 — Nenez var?
2 — Hiç, hiç ama, ne bileyim?
3 Sustuk. Biraz sonra biraz daha sokulur gibi oldu:
4 — Ayda ne var? dedi.
5 — Ayda mı?
6 Biraz düşündüm. Sonra mektepten kalma ne kadar bilgim
7 varsa söyledim:
8 — Ayda bir şeyler yok... Boş, manasız, ölü... Hava yok ki
9 canlı mahluk yaşasın... Ölü taşlar, karanlıklar, uçurumlar, ka-
10 yalar... Bu ışık da yalancı bir ışık... Kendi ışığı yok ki.. Güneşin
11 ona attığı ışıkların aksidir bu gördüğün... Orada bir şey yok...
12 Hiçbir şey yok... Soğuk; belki soğuk bile yok... Hava olmayan
13 yerde sıcak, soğuk mefhumu olur mu, bilmem?
14 — Ayda yaşanmaz mı?
15 — Hava yok dedik ya!
16 — Olsun. Havayı götürerek, oksijenle?
17 — Bak burasını pek bilemem. Belki birkaç saat, birkaç
18 gün... Orasını şöyle bir dolaşınca, insan merakını giderinceye
19 kadar; mümkün...
20 Aya baktı. Omzuma başını koyar gibi oldu. Yahut bana ay
21 ışığı böyle zannettirdi.
22 Bu ışığa kurban oluverdim:
23 — Sen deli misin şekerim? dedim. Orada insan yok olur mu?
24 Orada yalnız birbirini sevenler yaşıyor. Buradan bir akşamüstü
25 iki kişi bir olup oraya gitmeyi kararlaştırıp beraber gidiyorlar. Be-
26 raberce gidenlerin çoğu oraya giderler. Şimdi seni yakalسام, be-
27 raber denizin dibine gitsek, bir daha çıkmasak. Bizi denizin dibin-
28 den birtakım bizden gayrı mahlukat alır, doğru oraya götürürler.
29 Ne güzel gülmüştü. Bütün coğrafya kitaplarını altüst et-
30 miş, yeni nazariyemle sevgilimin elini tutabilmişim."

***

- 31 Ben kahkahayı bastım. Posta müvezzi de pek güldü.
32 Müvezziin yüzü çok tuhaf olmuştu. İnsanlar hakkındaki
33 merakı geçmişti. Kimsenin hayatının gizli taraflarını öğrenmek
34 istemediğini bana şöyle anlattı:

— Hepsi birbirine benziyor. Ben öyle sanıyordum ki, şu köpekli adam garip bir adamdır. Bizden ayrı birçok şeyleri vardır. Ben ne facialar kuruyor, ne tahminler yürütüyordum. Meğer yalnızca âşıkmuş... Kimsenin yanına sokulmayan, köpeğiyle konuşan bir adamın benim gibi, senin gibi bir adam oluşuna şaştım doğrusu... Şimdi taşıdığım bütün mektupları açmadan açıyorum. İçlerini ezbere biliyorum, bırak!..

Yokuşu tırmanmaya başladı.

Köpekli adam, posta müvezziini alakadar etmediği günden itibaren, beni kendisine çekti.

Artık evine gidiyor, köpeği okşuyor, kahvesini içiyor, sonra beraberce, sonbahar geldiği için, kırlara çıkıyorduk. O işine çoğunca gitmiyordu. Ben birkaç yerde iş aramış, bulamamıştım. Ben de pek şehre inmiyordum.

— Bu ayı mantarıdır; yenmez, at onu! Hah, bu iyi! Kanlıca mantarı bu... Kır, bak; nasıl, kırmızı bir su çıkıyor değil mi? İşte bu, mantarların en nefisidir. Bak şu da çayır mantarı; bu da iyidir. Ateşe göster, üstüne tuz biber dök; ye!

Köpek, kâh arkamızdan, kâh önümüzden gelirdi. Ara sıra ona taş atardık; koşar getirirdi.

Dilimin ucunda itiraf etmeye hazırlandığım o posta müvezzii ile beraberce yaptığımız, başkasının mektubunu açmak ayıbıyla bütün bir sonbahar bu adamla beraber dolaştım. Yapamadım, söyleyemedim. Kolay şey değil!.. Çünkü onda öyle haller gördüm ve anladım ki, bu adam, hiç kimseye hiçbir şekilde haksızlık yapmamıştır. Böyle bir adama kusurlar, hatalar itiraf edilebilir. Ondan herhangi bir mesele hakkında namuslu fikirler alınabilir. Ama ayıplar söylenemez.

Ben köyümden şehre indim. Yine iş aramaya koyuldum. Ah, bu iş aramak... Büyük bir şehirde iş aramak kadar korkunç hiçbir şey olamaz. Bir zamanlar bir genç adam tanımıştım. O zamanlar benim param vardı. Avare dolaşır, mevzular bulur, oturur, hikâyeler yazardım. Zannedirdim ki, bu böyle sürüp gidecek. Bir gün bir hikâyem bana hiç olmazsa birkaç günün geçimini sağlayacak. Halbuki gazete sekreterleri birer buçuk liraya hikâyeye aldıkları zaman patronları kızılıyordu!

1 Evet, bir genç tanımuştım. (O zamanlar Sanayii Nefise Mek-
2 tebi'ydi.) Akademiyi bitirmiş. Avrupa imtihanını kazanmış, her
3 nedense gönderilmemişti. Heykeltıraş olacaktı. Senelerce evden
4 sokağa çıkmadı, oturdu. Annesinin (güzel, şirin, tatlı bir ihti-
5 yar) başvurmadığı kapı kalmamıştı. Oğlu için:

6 — Evden çıkmaya utanıyor. Canı sıkılıyor, patlıyor. Gün-
7 lerce konuşmuyor, ağlıyor. Ben bu çocuğu ne yapacağım? Has-
8 ta olacak, diyordu.

9 Bu böyle senelerce sürdü. Senelerden sonra ise iş buldu.
10 Ben bu eve kapanıp geçmiş senelerin ıstırabını içimde duyar,
11 eve kapanıp çamurdan ve alçıdan heykeller yapamayacağımı
12 da düşünür, ancak bir kahvede yazı yazabileceğimi hatırlar,
13 bunalırdım.

14 En son bir gazeteye müracaat ettim. Başmuharrir cenapla-
15 rının karşısına çıktık. Siyasi kanaatlerimi sordu. Olmadığını
16 söyledim. Hiç düşünmediğim şeyi bana soruyordu. Ne mebus
17 olmak, ne de gazetede siyasi yazılar yazmak niyetindeydim.
18 Röportajlar yapmak, muhabirlik etmek için siyasi kanaatimin
19 ne faydası vardı? Ben insanlar ve kendim hakkında düşünü-
20 rüm. Hükümetler hakkında, rejimler hususunda hiçbir fikrim
21 yoktu.

22 Başmuharrir ağız aramakta ustaydı:

23 — Yani nasıl bir dünya arzuluyorsunuz?

24 Artık kızmıştım:

25 — Nasıl bir dünya mı? Haksızlıkların olmadığı bir dünya...
26 İnsanların hepsinin mesut olduğu, hiç olmazsa iş bulduğu,
27 doyduğu bir dünya... Hırsızlıkların, başkalarının hakkına teca-
28 vüz etmelerin bol bol bulunmadığı... Pardon efendim! Bol bol
29 bulunmadığı ne demek? Hiç bulunmadığı bir dünya...

30 Sevilmeye layık, küçücük kızların orospu olmadığı, gecele-
31 ri haciağaların minicik kızları caddelerden yirmi beş lira pazar-
32 lıkla otellere götüremediği, her genç kızın namuslu bir delikan-
33 lı ile konuşabildiği, para için namus, ar, haya, hayat, gece, gün-
34 düz satılamadığı bir dünya... Muhabbet tellallarının günde
35 otuz lira kazanmadığı bir dünya... Sokaklarda sefillerin bulun-
36 madığı bir dünya... Kafanın, kolun çalışabildiği zaman insanın
37 muhakkak doyabildiği, eğlenebildiği bir dünya... İçinde iyi şey-

ler söylemeye, doğru şeyler söylemeye salahiyetler kıvranan
adamın, korkmadan ve yanlış tefsir edilmeden bu bir şeyleri
söyleyebildiği bir dünya...

Aynen bunları söyleyemedim. Şimdi söylüyorum.

— Pekâlâ, biz size haber göndeririz.

Haber göndermediler.

Ümitle bekledim. Dünyada hiçbir kimsenin benim istedi-
ğimden başka türlü bir dünya isteyeceğini o zamana kadar ak-
lima bile getirmemiştim desem yalan! Neler isteyenler vardı
dünyada? "O halde ne ümit ediyordun?" dersiniz, "Ne bile-
yim!.." derim.

Günlerden cumartesiydi. Kışın bazı cumartesi günleri şeh-
rin gürültüsünden uzaklara gitmek öyle bir arzu halinde yapı-
şır ki bana... Köprüde vapurlar ne güzel bakar, düdükları ne
tatlı öter...

İçim, bu sinemaları insan almayan; birahaneleri, kahveleri
tıklım tıklım şehirden öyle bir tiksinti ile tiksindir ki... Vapur ya-
rı yarıya boş, uzaklaşacak... Kalkarken, camlar titreyecek.. Per-
vanenin her vuruşunu duyacağım. Uzaktan Anadolu yakasının
köylerini, öteki pencereden Bozburnu, açık denizi; birbiri üstü-
ne yığılmış lodos bulutlarını seyredeceğim. Denizde ölü dalga-
lar vardır. Zaman zaman çocukluğumun rüyalarındaki gibi bir
yere düşecektir gemi... Hava lodostur. Rüzgâr durmuştur. Yu-
nusların atladığı denizin üstünde sandallar, çaparı ile uskumru
tutuyorlardır. Muşambalara, battaniyelere, paçavralara bürün-
müş bir sürü insan, sanki keyif için, akşama sıcak bir odada ço-
cuklarına bol limonlu balık yedirmek için balığa çıkmışlardır
gibi gelir adama...

Tanıdık bir iskeleye inersin. Posta müvezzii selam verir.
Çımacı, "Hoş geldin!" der. Çocuklar arkandan hasretle bakar-
lar: Şehirden bir adam gelmiş diye... Delikanlıların hepsi balık-
tadır. İskelenin burnu hizasında gözüken ufak noktalar halin-
deki sandalların hepsi bizim köylüdür.

Şimdi artık şehrin girdi çıktısından, gürültüsünden uzağız.
Ne sıcak kahveler, ne kızgın, acı, karışık zeytinyağı kokan bira-
haneler, ne ihtiyar ağızları gibi çürük nefesli, cigara kokulu kı-
raathaneler, ne meşhurların devam ettiği korkunç pastaneler

1 vardır bizim köyde... Bizim köyün denizinde, karabatakların
2 boyunlarını uzatarak denize baktıkları, birdenbire uskumru sü-
3 rülerine doğru daldıkları görülür. Bizim köyde yünleri rengini
4 atmış, üç defa sökülmüş, örülmüş mavi kırmızı kazaklarla ge-
5 zen kızlar; Hereke kumaşı, önleri düğmesiz, büyük cepli yelek-
6 lerle fiyaka yapan çocuklar, çember çevirirken, bir küçük loko-
7 motif halinde öterler.

8 Bizim köyün rıhtım yollarını lodos altüst etmiştir. Bizim
9 köyün iskele enkazında üstleri ziftli büyük midyeleri, zehirlen-
10 mek korkusu olmayan insanlar toplar, yerler. Kimse zehirlen-
11 mez. Kimisi Allah, kimisi Panaiya koruyor der. Balıkçılarsa:
12 "Midyeler zehirsizdir; zehirli olan bizim midelerimizdir" der-
13 ler. Bizim köy bu kış gününde bir ilkbahar kadar ılık, kokulu,
14 kirlidir. İnsanların elleri büyük ve çatlaktır. Kedilerin her tarafı
15 yırtıktır. Balıklar, canavarlar kadar kocaman, dişlidirler. Dişle-
16 rinin arkasında zehir keseleri vardır. Çocuklar kıpkırmızıdır.

17 Vapura atlamamla köye varmam bir oldu. Köpekli adamı
18 evinde buldum. Deli gibi sevindi. Çay yaptı. Oturduk, içtik. O
19 zaman ayıbımı itiraf ettim. Kıpkırmızı oldu. Bir şey söyleme-
20 den yüzüme baktı. Odadan dışarı çıktı. Bir yığın kâğıtla geriye
21 döndü. Yüzü değişmişti, gülüyordu:

22 — Çok sevindim, dedi, hiç olmazsa yazılarımı okuyacak
23 birini buldum. O yazımı, biliyor musunuz, neşretmediler.

24 — Okumamışlardır ki...

25 — Siz beğendiniz miydi?

26 — Fena bulmamıştım. Ama daha çok müvezzi efendi be-
27 ğenmişti.

28 — Buna daha çok memnun oldum. Demek muharrir olsay-
29 mışım halk beğenecekmiş...

30 Gülümsedim. Gülümsedi...

31 İşte ondan sonra ondan şu hikâyeleri kâh ben kendim göz
32 gezdirerek, kâh o tatlı bir sesle, heyecandan kesik kesik okuya-
33 rak, dinledim. Ondan sonra da şuracığa birer birer yazdım.
34 Yalnız bunları buraya yazmadan evvel yine söylemem lazım
35 gelen bazı şeyleri söylemeden geçemeyeceğim.

36 Bu, vaka diyemeyeceğimiz kadar küçücük şeyler, o kadar
37 bana has şeylerdi ki, onları kendi kalemimle yazmayı daha ko-

lay buldum. Hem, evvelce de söylemişim ya! Belki bu adam bizzat benim... Belki de bu adam bir hakikattir de yalnız bunları söylemiştir; ama yazmamıştır. Şu satırları yazan adamla hiç bir alakası yoktur.

Hadi! İşte bir hakikat çeşnisi vermeye çalışalım: Ben bu adamın hikâyelerini neşrettirmek isterken adamcağız öldü. Bir türlü yazılarını bulup neşrettiremedim. Ondan sonra mevzu bulmuş muharrir gibi (mal bulmuş Mağribi gibi dememek için) oturup yazdım.

Onun yazılarından belki de başka türlü bir hayat geçirdiği zannedilecek.

O, her hikâyenin sonunda hemen hemen o hikâyeyi kendisine ilham eden, benim de merakımı gideren birtakım izahat verdi. Ben de bu arada ona sualler sordum. Sonra başkalarından da bu işi tahkik ederek birçok şeyler öğrendim. İşte hepsini yazıyorum. Şimdilik, onun, o romantik hakikat havasına yahut dünyasına dalmamız daha iyi... Bu hikâyeleri o, bana kronolojik bir sıra takip etmeden okumuştur. Birinci hikâye hakkında şüpheliyim. İsmi neydi acaba? "Büyük Hulyalar Kuralım!" mı, "Havada Bulut" mu?..

Galiba ikincisi..

Havada Bulut

1 — Ben küçük olmuşum?

2 — Ben küçükken...

3 — E, işte... Ben küçükken...

4 Hayır, anlatamayacağım! O şimdi koca kızdır. Şimdi onun
5 öyle dostları var ki, küçük kulübesinden o hâlâ sekiz yaşındaki
6 masum çocuk yüzüyle, afacan bacaklarla çıkarken peşine düşü-
7 yorlar.

8 Peşine düşmek, ne demek? O eskidenmiş; iki sene evvelsi...

9 O zamanlar:

10 — Sinemaya gidelim mi, şekerim? derlermiş.

11 Hiç aksilik etmez, sinemaya gidermiş.

12 Yirmi, yirmi beş yaşında çirkin, budala delikanlı kaldı mı?

13 Yepyeni, spor, sarı, altı lastik yahut kahverengi podösüet pa-
14 buç; bobstil bağlanmış siyah benekli yumurta sarısı kravat, bri-
15 yantin, hafif bıyık...

16 Her şey tamam! Bunlardan bir tanesi bile bu kızın o çocuk-
17 la sinemaya gitmesine bir vesile... Neden sinemaya gitmesin fa-
18 kir kız böyle bir çocukla? Neden ama? Gidecek elbette... Bun-
19 dan bir şey çıkar mı?

20 Tabii bir şey çıkmaz, kızım! Evde baba olursa, namına yatı-
21 rılmış beş on kuruş bulunursa... Sende bu boy, bu bel, bu kaş
22 göz varken bir deli gönül başını eğer, seni kabul değil bağrına
23 bile basar. Ama kulübe ile, bu ihtiyar çamaşırcı ana ile, sen de
24 sokak süpürgesiye...

25 Boş lakırdı bunlar! Dört bir tarafını randevuevi, genelev

sarmış, her karanlık köşe başında bir genç kızın kokusu kokla- 1
nan bu mahallede rakı, frengi, veremle bile yaşamak, yaşamak- 2
tır. 3

Geçenlerde onu şöyle bir gözü şaşı, yaşlıca bir adam iste- 4
mişti. Öyle güldü, öyle güldü ki... Hakkı da vardı, gülünecek 5
şeydi bu! Kim gülmez canım? 6

Herifin evinde bir radyocuk, bir yeşil yorgan, bir sandık 7
kirlî çamaşır varmış. Bir bahçe, bahçede dört tavuk, bir de hin- 8
di varmış sahi! Dükânı da hemen evinin karşısında... 9

Bir ara o adama, bir fakir, kimsesiz, hüznü, yalnız sokak- 10
ta peşine düşenlerin hepsinin kiraathanelere, sinemalara dol- 11
dukları, hiçbir gencin, bu yırtık pabuca, bu ıslak paltoya, bu 12
karmakarışık saça itibar etmediği kış akşamında kızın gönlü 13
yatar gibi olmuştu. 14

Gözünü kapamış, sanki radyosunu açmıştı. Karşıda dük- 15
kânda kocasının dirseklerine kadar kocaman kocaman kıllı, 16
adaleli kolunu, çenesini görüyor. Herif yağmura aldırış bile et- 17
miyor. İçi sıkılmaktan geçtim, türkü çağırıyor. Bak, ne tuhaf! O 18
ters ters bakan gözünü kırptı. Ay bu göz, bu hareket, adeta gü- 19
zell!.. 20

Şayet anası, yahut bir komşu kızı, dostlukla bahsetse, iş 21
olacaktı. Anası karı bahsetmedi ki... 22

Anası da vaktiyle güzeldi. Bir Türk delikanlısı, bir gece, 23
kulübenin camlarını kırarak odasına girmiş, bir daha çıkmamıştı. 24
Dokuz ay on gün sonra bu kapkara şey çıkmıştı. Yuna- 25
nistan'da kalmış kocasının ismine çabucak vaftiz edilmişti. Ka- 26
ra şey ağlar dururdu. Kadın da derdi ki: 27

— More, bari güzel olsa! 28

İşte güzel oldu. Şimdi, "Yorgiyamu, sayende ben de gün 29
göreceğim!" diyor anası. Sayesinde gün görecek... Bu, ömrünce, 30
kendinden genç delikanlıları ayartıp gezmiş kadın, altmışından 31
sonra, nasıl bir ömür istiyor, nasıl bir ömür acaba? 32

Pırıl pırıl yağlıboya yastıklar, divan, halılar, çalar saat, ka- 33
nepeler pembe olacak, yorganlar sarı, pijama ipekten... Eve ge- 34
len giden belli değil.. Bir akşam bir büyük memurun geldiğini, 35
öbür akşam şişman adamın bir masa hazırlattığını bir görse ko- 36
cakarı, taramayı eliyle bir yapsa, rakıyı yumruğuyla bir açsa... 37

1 Üzülüyor ama, üzüntüsü, kızının esmer güzeli olmasına... Karı-
2 yı bazen de tutamak tutar gibi bir ana muhabbeti tutmadı da
3 değil. Tuttu ama bu sefer dülger istemedi: Yok, dedi, anasını is-
4 temem! Parasını ay be ay vereyim, odasında otursun. Başıma
5 bela istemiyorum. Dünya güzeli olsa, ben de aşktan çıldırsam,
6 o kadınla geçinemem!

7 Kız, "Böyle ana bırakılmaz" diye düşündü. Sahi bırakıla-
8 mazdı. Ya dülgeri sevmezse, ya bir komşunun güzel çocuğuna,
9 ya dülgerin bir arkadaşına göz koyuverirse işini kim kolaylaştı-
10 racak?.. Bu korkunç surette müsamahakâr ana bırakılır mı?..

11 Bir ara yağmurlar öyle yağdı ki kulübeyi sular bastı. Kızca-
12 ğızın bir yeni elbisesi vardı. Onu da sel alıp götürdü. O zaman
13 saçları briyantınli, ayakları iki parmak kalın lastik pabuçlu, saç-
14 ları moda üzere taranmış çocuklar Yorgiya'yı öylesine unuttu-
15 lar ki, kız sanki, dünyayı çırılçıplak görmüş gibi oldu. İlk defa
16 çıplak erkek gören bir bakire korkusu duydu:

17 — Ana, ben daha hayat göreceğim! diyemedi.

18 Hayatı biliyordu. Adamı bir çalgılı meyhaneye götürüyor,
19 rakı içiriyorlardı. İnsanın gözü, erkeği öyle candan bakarken,
20 kendinden öylesine bir tatlı şey isterken görüyordu ki dayana-
21 mıyor: "Alsın gitsin, istediği bir şey mi sanki?" deyiveriyordu.
22 Dülger de bu istediğini kızıdan almamış değildi. Başkaları ken-
23 dinden evvel almış bile olsalar, kız eğer kendisini sevseydi,
24 dülger birçok şeyler daha bırakmış olacaktı. Bu sefer kom-
25 şu kızları, çirkin, koca bulamamış komşu kızları bu işe gülü gü-
26 lüverdiler. "Ama pek çirkin herif, Yorgiyamı!" dediler.

27 Kız direndi:

28 — Kismetmiş, dedi.

29 Fayda vermediğini gören kızlar:

30 — Doğru, doğru Yorgiya, kismetmiş. Kismetten fazlası ol-
31 maz. Hem daha sonra canım...

32 İşte bu daha sonra yüzünden Yorgiya tekrar düşünmeye
33 daldı. Dülgerin korkunç gözleri vardı. Ya onlar fırıl fırıl dön-
34 meye başlar, akları kızarırsa... Bu ihtimal Yorgiya'yı pek kor-
35 kuttu. Evlenmedi.

36 — Evet sen küçükken... Sonra canım?

37 — Ben küçükken bir gün eve su lazım oldu. Annem bana

kovayı verdi, çeşmeye gittim. Dolapdere'deki çeşmeye. Hani 1
biliyorsun ya?.. Çeşme başı kalabalıktı. Dinliyordum. Aman ne 2
laflar söylemiyorlardı. Türkçe biliyordum ama lakırdıları anla- 3
mıyordum ki. Dokuz yaşındaydım o zaman. Biri ötekine "Na- 4
mussuz!" diyordu. Öteki, "Sensin namussuz" diye karşılık ve- 5
riyordu. Namus üzerine ben çok düşünmüşüm. Biz Rumca na- 6
musa "tini" deriz. Çeşme başında şöyle konuşuyorlardı: 7

"Senin alnının damarı çoktan patlamış kızım." 8

"Patlasan da çatlasan da Hüseyin benimdir." 9

"Hüseyin'in senin olsun, gözüm yok kızım. Bana bir erkek 10
yeter." 11

"Sana mı? Yeter mi? Allahım, güleyim bari! Bir erkek ye- 12
termiş. Kızım sen beş on erkekle doyar mısın?" 13

Ben de erkeğin ekmek, et, pirinç, un gibi bir şey olup olma- 14
dığını düşünüyordum. Ee doymak diyorlardı, canım! 15

O sırada bir bekçi geldi: 16

"Kadınlar, ayıp ediyorsunuz!" 17

Ona, "Sen sus!" dediler. O da onlara bağırdı: 18

"Namussuz orospular!" 19

— İşte o zaman namusun ne demek olduğunu anlasaydın. 20

— Kim anlattı ki namusu anlayayım. İnsanın damarında 21
şeytan gezinmeye başladı mı başlıyorlar namustan bahsetmeye. 22
Artık o şeytan, gezinen mahluk namus dinler mi? Şeytan da pa- 23
radır beyim, para! 24

— Sonra sıra bana geldi. Ben de kovama suyu doldurdum. 25
Kovayı yere bırakmış, şimdi büsbütün kavgayı azıtmış kadınla- 26
rı dinlemeye hazırlanırken bir aralık kovamın içine baktım ki, 27
"Aman yarabbi!" Suyun içinde bir beyaz bulut yüzmüyor mu? 28
Ne sevindim Ahmet bilmezsin.. Ne sevindim! Ne sevindim! 29
Deliler gibi oldum. Çocukluk değil mi? Kovayı koşa koşa eve 30
götürüyordum, koşa koşa: "Mama, mama!" diye haykırıyor- 31
dum: 32

"Mama! Mama!.." 33

Karşımızdaki kömürcü Hırsto, siyah sürmeli kırmızı göz- 34
leriyle sokağa fırladı. Dokuz yaşındaki çocuk bacaklarıma ba- 35
karak söylendi: 36

"Ne oldu kara kız, ne oldu?" 37

1 "Sen karışma," dedim, "hiçbir şey olmadı. Sana ne?"
2 Bu herifi sevmezdim. Sonra pişman oldum. Ona da hazi-
3 nemden bahsetmesem bir şeyler kaybedecek gibiydim.
4 "Götürüyorum, havadaki bulutu kovama doldurdum. Gö-
5 türüyorum."
6 Kömürcü Hırsto evvela bir şey anlamadı. Şaşkın şaşkın bu
7 sefer yüzüme baktı:
8 "Ne bulutu kızım?"
9 "Bayağı bulut... Yusuvarlak, bembeyaz bir bulut..."
10 Şimdi anlamıştı artık. Çocukluk geçirmeyen var mı? Kim
11 bilir, belki o da bir gün kova ile evine bir güneş götürmüştü:
12 "Sizin evden içeriye o bulut girmeyecek!"
13 "Vaay," dedim, "Ya! Sen görürsün bak!"
14 Haykırdım:
15 "Mama, mama!.."
16 Bulut suda sallanıyordu ama, hâlâ ordaydı. Görüyordum
17 onu. Kulübeden içeriye deli gibi girdim. Anam, çamaşır tekne-
18 sinden ellerini çıkarıp şaşkın şaşkın bana baktı. Ben, kulübemi-
19 zin tek odasının ortasına iki elimle sıkı sıkı kavradığım kovayı
20 bıraktım.
21 "Bulut, anam," dedim. "Bulut!"
22 Annem aptallaşmıştı:
23 "Hani nerede?"
24 Eğilip ikimiz de kovaya baktık.
25 Tavanın is bağlamış saclarından su simsiyah kesilmişti. Sa-
26 atlerce beni susturamadılar.
27 Bulutu evine götüremediğine hâlâ üzülür mü Yorgiyam di-
28 ye yüzüne bakardım. Evet hâlâ üzülürdü.
29 Ah kapının önünde şık, bey çocukları geceleri sana ıslık
30 çalması, yanaklarından öpmeseler, seni kovama koysam da
31 evime bulut gibi götürsem...
32 Kulübenin penceresinden sokağa bakardım. Vangelistra
33 Kilisesi'nin çan kulesi görünür, bakkal Niko ismindeki tahsili
34 acayip adam, karısı Evdoksiya, Polis Hasan Efendi; podösüet
35 ayakkabılı, saçları parlak bir delikanlı geçirdi. Birdenbire kö-
36 mürcü Hırsto dükkânından fırlar:
37 Kovada bulut götürülmez efendi! der gibi suratına bakardı.

Köpekli adam okumasını bitirdi. Şunları anlattı:

— Ben çok yalnız yaşıyordum. Yorgiya'yı sarhoş olduğum bir gece, evvelce tanıdığım bir kız tanıttı. Gizlice bana: "Vallahi bu akşam ilk sana getiriyorum. Fabrikada çalışıyordu. On beş gündür çalışmıyor. Bugün kandırabildim. Daha kız ha, dikkat et!" demişti. Karidesçinin evine gittik. Sonraları her hafta oraya giderdik. Benim öğrendiğime göre, Yorgiya bir anasıyla yaşıyormuş. On beş gün evveline kadar çalışıyormuş. Birçok korte yapmış. Yapmış ama benim gibi yaşlı adamlara ilk defa geliyormuş. Yani açıkçası beğenmediği, para için geldiği ilk adam benmişim. Otuz beş yaşındaydım. İhtiyar mıydım beyefendi? Benden başka bir yaşlıya, hatta gence gitmemesi için elimden ne gelirse yapmaya karar verdim. Birdenbire her şeyi hoşuma gitmişti. Ama ben onun birdenbire hoşuna gitmemiştim. Ağır ağır hoşuna gider miyim acaba? Buralarını düşünmedim. Düşünmedim, hemen o gece ona âşık oldum. Âşık olup olmadığını da iyi bilmiyorum. O sıralarda yazmış olduğum şu hikâyemi dinlemek lütfunda bulunursanız...

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17

Büyük Hulyalar Kuralım

1 Öyle hayaller kurardı ki hakikat olmamaları için hiçbir se-
2 bep yoktur. Kendi kendine derdi ki:

3 "Bu kurduklarımı hakikat yapmak için insanların biraz da-
4 ha iyi olması yetmez mi?"

5 İlk görünüşte hakkı var gibiydi. Evet, adeta hakkı vardı. İs-
6 tediği sanki neydi nihayet?..

7 Geceleri uyuyamıyor, düşünüyordu. Şimdi çocukluğunda
8 kurduğu hulyaları kurmuyordu artık... O çocukken, bir çiftlik
9 sahibi olmak isterdi. Tavukları, kazları, ördekleri, -bir de ta-
10 vuskuşu isterdi- inekleri, buzağuları, içine yabanördekleri do-
11 lan gölümsü bataklığıyla, çitilerine doldurulmuş mısır başakla-
12 rıyla, yanık yüzlü çoban çocuklarıyla bir çiftlik... Çiftliğin az
13 ilerisinden bir nehir geçirdi. Bir tepeden bu nehrin güneş için-
14 de kıvrıldığını, bir yerde kaybolup öteden tekrar bütün genişli-
15 ği, pırlıtsı, haşmetiyle geçtiğini bir at üstünde seyrederdi. Son-
16 ra, bir dananın kendi yağıyla bir kazığın üstünde kızartıldığını,
17 bir adamın köy havaları söylediğini; güzel bir delikanlı ile kara,
18 beyaz dişli, tatlı bir kızın düğünlerini görürdü.

19 Böyle bir çiftliğe çocukluğunda çok mu davetliydi? Burası-
20 nı unutmuydu. Daha büyüünce bu, hemen hemen bir arazi sa-
21 hibi, hemen hemen bir ağa, bir bey olmak arzusu ondan geçip
22 gitmişti. Şimdi kasabadaki küçücük evlerinde tavukları, piliçle-
23 ri, bir pencere önünde uzun uzun seyretmekten hoşlanmaz ol-
24 muştum. Şimdi yine yatağa yatınca uyumadan evvel hulya kuru-
25 yordu. Kuruyordu ama bir bakkal dükkânı açmak isterdi. Bu

dükkân, yol kenarında bir bakkal dükkânı idi. Şehirden hariç-
teydi; şose boyunda. Köylüler kıl torbaların, patlak çuvalların
içinde peynirler, cevizler, mısırlar, yumurtalar getirir, o ellerini
sokar, bakar:

— Şehre kadar gitmenize lüzum yok, derdi, ben alırım. Be-
nim verdiğim fiyatı da kimse veremez şehirde...

Çoğu muhakkak şehre inmek, piyasayı öğrenmek isterdi.
Çok defa da saf bir kadıncağız:

— Bu da sana nasipmiş, deyiverirdi. Al, sen de kazan. Al-
lah senin ekmeğini de bizim yüzümüzden halk etmiş.

Ekseriya ucuza kapatırdı.

Böyle bir dükkân onun akrabalarından birinindi galiba...

Liseye girdiği zaman bu hulyaları çoktan unutmuştu. Ara
sıra o çiftlik beyi olmak arzusunu hatırlardı. Ama şairane bir
şekilde hatırlardı: Ovaya nazır kütüphaneli, çini sobalı, üç tara-
fı cam kapılı bir odada oturur, sabah sis içindeki ovaya karşı
yazı yazardı. Alabildiğine, ufka kadar onundu. Herkese iyilik
yapıyordu. Gençleri birbirleriyle evlendirir, kırk gün süren dü-
ğünler yapardı. Çepçevre etrafında fukara namına kimse yok-
tu. Çiftlik güzel, sıhhatli yapılar ve insanlarla doluydu.

Ama şose başı bakkal dükkânını öylesine unutmuştu ki,
hayatının bir devresinde uyumadan evvel gördüğü bu kötü rü-
yayı hatırlamamak çok ister, hatırlamazdı da...

Şimdi artık mektep arkadaşlarının bir tanesine göz koyu-
yor, onu bütün arkadaşlarından daha çok sevmek, onun için fe-
dakârlıklar etmek, onu da kendini, fedakârlıklar yaptıracak şe-
kilde sevdirtmek, böylece muhayyel olmayan iyi, güzel yüzlü
arkadaşla tam bir dost olmak istiyordu. Çiftlik işine, bakkallığa
yalnız özenmiş olduğu halde bu dostluk arzusunu bir de oluş
haline getirmek istemişti. İşte o zaman hakikatle karşı karşıya
geliverdi. Hakikat insanlarda ve onlarla olacak münasebetler-
deydi. Dost olmak istediği arkadaşı, bir müddet sonra, onun sı-
rasının yanında yer almış, hemen hemen her şey hakikat gibi
olmuşken, bir akşamüstü sırasının içinden bir pergel, bir gece
mütalaasında bir defteri, bir teneffüs esnasında kol saati kay-
bolmuştu. Bunlara da sesini çıkaramamış, bir türlü dostunun
bunları aşırıldığına tamamen inanmamıştı.

1 Fakat öteki, bütün bunları bir zaaf sayarak bu sefer ondan
2 borç para almış, ödememiş; cebinden mendilini, yakasından ro-
3 zetini göz göre göre almıştı. Ona bunlar da vız gelmişti. Bir gün
4 onun tarafından gelen bir iftiraya uğradı. Arkadaşı bir yazılı
5 imtihanda, dizindeki kitaba baka baka yazarken, hocanın şüp-
6 helenip kendi taraflarına geldiği bir sırada kitabı onun dizleri-
7 ne kaydırıvermişti. Sıfır almıştı. Buna da fazla içerlemedi. Yine
8 beraberdiler ya... Bazen, hakikaten bir dost gibi oluveriyordu
9 ya arkadaşı... Hiç olmazsa yalnız değildi. İçine akşamüstü bir
10 gariplik bastığı zaman yüzüne bakacak, lakırdı söyleyecek, iyi-
11 lik yapacak, teneffüste kol kola gezecek birisi vardı ya!..

12 Fakat biraz akli başına gelir gibi olmuştu. Borç para vermi-
13 yordu. Gözünü kilitlemeden bir yere gitmiyordu. İşte o zaman
14 en büyük ihaneti gördü. Sıra arkadaşı onu bırakıp başka birisi-
15 nin yanına gitti. Darülfünun'a girdiği zaman bütün hulyası bir
16 hoca, bir âlim olmaktan ziyade, inanmazsınız, bir kahveci dük-
17 kânı açmaktı.

18 İstanbul'un تنها bir semtinde, üç kestane ağacının orta-
19 sında, bir kahve hatırlıyordu. Güzel, haşarı bir çırak, cıyak cı-
20 yak bağırdı. Orada imtihanlara hazırlanırlardı. Kestane ağaç-
21 ları huşirdar, çırak haykırır, bir mütekait esner, bir minare, boy-
22 lu boyunca omuzlarına yaslanırdı.

23 Bunlar dört sıra kahveydi. Ortadaki boştu. Üstünde "Kira-
24 lık" levhası asılıydı. Gece, yatağında, bir dersin boşluğunu, kıy-
25 metsizliğini anladığı zaman, ertesi gün gelir, kahve hâlâ kiralık
26 mıdır diye bakardı. Ona Darülfünun'da Uygurca öğretmeye
27 kalkmışlardı. İçine fenalıklar basardı. Fransızcayı öğretemezler,
28 Uygurca öğretmeye kalkarlar.

29 Uygurca öğrenmeye, bir türlü de becerememeye başladığı
30 bir gün burada bir mahalle köpeğinin yanında, küçük çırağın
31 karşısında ağlamıştı. Çırak:

32 — İmtihani veremedin galiba ağabey, demişti.

33 — Veremedim İdris, demiş, sonra gözlerini o kiralık kah-
34 veye çevirerek ilave etmişti:

35 — Ben de bir kahve mi açsam, ne yapsam?..

36 İdris:

37 — Sana çırak olurum ağabey, diye atılmıştı.

O akşam ne güzel uyumuştı. Sabahleyin İdris'i dükkânı açmış bulmuştu.

— Geldin mi ağabey? demişti. Sana bir kahve pişireyim mi?

— Siftah ettin mi? diye sormuştu.

İdris:

— Yok, demişti.

— Öyleyse bırak, benden başlamayalım. Uğursuzum!

İdris bardaklar, fincanlarla birlikte şingır şingır gülmüştü.

İşte şimdi de bir kız seviyordu. Artık kahve de açamazdı. Şimdi oturup yazılar yazıyordu. Bir halt karıştıramazdı; ayda yılda bir iki dostunun okuyacağı şeyler yazmaktan başka...

İşte şimdi bir kız seviyordu. Günlerdir konuşuyorlardı. Beş on parası vardı. Bu paranın hatırı için kızın ona yapmadığı kalmıyordu. Bazen "Seviyorum seni!" diyor, her taraf donanıyordu, bazen "Senin nereni seveceğim!" diyordu. Aynaya bakıyor, bir türlü sevillecek bir yerini bulamıyordu. Hadi içindeki şehirde bütün bayraklar iniyor, bir karartmadır, başlıyordu. Bir hafta gelip, "Nişanlanalım" diyordu. Haftaya bir bahane ile onu aldatıyor, ayrılacak gibi olsa kıskançlığını tahrik ediyor, eskisinden bin misli fazla sevmeye başlıyordu... Koparıp koparıp tazelenen, oynayan bir şey, bir yılan kuyruğu, bir ağın içinde çırpınıp duruyordu.

Ama yine de hayal hakikatten daha kolay, hakikatten daha doğru olduğu için şaşırıp kalıyordu. Sanki ne olurdu? Bir iş bulamaz mıydı? Yetmiş, seksen liralık bir şey... İşte bu hayal, hakikat olamayacak kadar büyük bir hayal midir, derdi.

İşte sevgilim, bu hikâyedeki adamın işi olmadı. Çünkü bu adam iyi, hayalperest bir adamdı, ama yalnız olacak şeyleri, ufak şeyleri, kendi ufacık saadeti için hayal eden bir adamdı.

Küçük şeyleri hayal etmemeliyiz. Bir fakir ailenin küçük bir çocuğunu tanırım. Elektrik mühendisi olacağım, derdi. Ailesi medresede yatıp kalkarlardı. Babası hamaldı. Elektrik mühendisi oldu. Paşa olacağım, dese paşaydı. O zaman ihtikâr modası yoktu. Yoksa şimdi dört yüz binlikti!

Bir zengin çocuğu tanıdım. Eh ağabey, biz de çöpçü filan oluruz, derdi. Olamadı. Hırsızlıktan mahpushanededir.

1 Büyük hayaller kuralım sevgilim! Ben şimdi böyle yapıyo-
2 rum. Tertemiz bir şehirde, asfalt caddeler üstünde, dibinden
3 metrolar geçen, üstünden kolosal otobüsler uçan, muazzam,
4 eğlenceli bir şehirde seninle yaşamak istiyorum. Yazılarım bize
5 yaşamak için lazım olanı getiriyor. Büyük kahvelerde çay içi-
6 yor, temiz lokantalarda kolalı peşkirlerle yemek yiyor, latif ra-
7 yihali şaraplar içiyor, tertemiz bir yatakta seni kollarımın arası-
8 na alıyor, sana:

9 — Bütün mesut şehir uyudu, uyuyalım sevgilim, diyorum.
10 Sabahleyin bitlilerle dolu, kimsenin kimseye hürmet et-
11 mediği, kimsenin kimseyi hürmete layık bulmadığı, istismar
12 edenin, çalanın zengin ve bahtiyar olduğu, esnafının azgın,
13 zenginin deli, haris, egoist, gaddar, fakirinin kayıtsız, sersem
14 olduğu bir şehirde; işin kötüsü sensiz, oldukça kirli bir yatak-
15 ta uyanıyorum. Ama sevgilim, olacak, büyük hayaller kuru-
16 yorum.

* * *

17 — Demek ki siz aslen İstanbullu değilsiniz?

18 — Hayır değilim.. Ama artık buralı sayılırım. İşte bu hikâ-
19 yemden de anlaşılıyor ki, ben artık Yorgiya'yı sevmeye başla-
20 mıştım.

21 — Gözüküyor, gözüküyor ama, bu pek, pek büyük bir hul-
22 ya değil...

23 — Zaten söylüyorum. Bu büyük bir hulya değil: Yetmiş,
24 seksen liralık bir memuriyet, bir ev, bir karı... Yalnız hayatımda
25 şu ehemmiyeti var ki bir peşin duygu...

26 Durdu. Sonra:

27 — Yani, dedi, köpekli adam haline geleceğimi anlatan bir
28 peşin duygu...

29 — Demek ki, büyük hulyalarınızı kuramadınız?

30 Gözlerimin içine baktı:

31 — Genç adam, dedi, o hulyaları sen kur. Bak, İstanbul gü-
32 zelleşiyor.

33 Otuz beş yaşına kadar hiçbir kadın macerası geçirmemiş,
34 aşkla dolu bir adamın, cebinde parası da varsa, yapacağı şey ne

olabilir? Harp zamanıydı. Hâlâ devam edip giden şu harbin ilk
senesiydi. Kendimi kaptırılmış gidiyordum. Günü gün etmeliy-
di. Ne fikir, ne arkadaş vardı. Karidesçinin evine galiba her çar-
şamba akşamı damlardım.

Karidesçinin Evi

1 "Sarî hastalık vardır. İçeri girmeyiniz" levhası kapısına ya-
2 pışmadan evvel karidesçinin evi, çarşamba akşamları saat altı-
3 dan sonra karanlık, boş, ağaçsız sokaklar içinde; -ben içinde ol-
4 duğum halde- uzaktaymışım, yorgunmuşum, bir sarı ışığa
5 düşmüş bir muşamba perde görmüşüm tesirini verirdi. Ben bu
6 anda gözlerimi kapamış olurdum. Evin hem içinde, hem dışın-
7 daydım.

8 Elmacık kemikleri çıkık, uzun boylu, zayıf; sesiyle, halle-
9 riyle insana, kadın tabiatlı bir erkek intibai veren İstepan, cüm-
10 büşünden çıkan bozuk havaların bendeki tesirine bakardı. Ka-
11 ridesçi, sokaktan biraz evvel gelmiş olurdu. Kalın, tüylü elleri,
12 çok erkek, sert hatlı yüzü, geniş, dolgun omzu, boyundan geç-
13 me büyük cepli yeleği, her zaman yağmurdan ıslanmış siyah
14 saçlarıyla küçücük rakı kadehimi doldurmakla uğraşırđı. Karısı
15 pek esmer bir kadındı. İçinde, beni eğlendirmekten hoşlanan,
16 sonra, bana acımdan gelen birtakım şeyler bulunduğunu bel-
17 ki de vehmettiğim gözleriyle, İstepan'ın:

18 "O tamehasis toteta mezitisis"

19 diye başlayan şarkısına, başını sallayarak, gözlerini küçültüp
20 büyülterek, kırparak, kısarak arkadaşlık ederdi.

21 Mangal kömürüyle karanfil kokan oda eşyasının, sahipleri-
22 ne benden daha yakın olduklarına hiç şüphem yoksa da, bana
23 da kadehlerin arttığı nisbette sokuluşları; sanki yüzüne bakma-

duğım yanımdakinin, bu odada bir kış gecesi fakir ve meyus, fakat seven bir halde beklediğini, kendilerinin ise karidesçinin malı oldukları halde, beni de iyi bir kiracı diye sevdiklerini söylediler.

İşte bu eşyanın bana "Kiracımız, aziz kiracımız!" diye sokuldukları anda –insan eşyaya alışmadan rahat edemiyor– ne İstefan'ın, Türkçesi, "Beni kaybettiğin zaman arayacaksın" olan Rumca şarkısı, ne onun kadınla erkek arası, hazin, fakat iyi insanlığı, ne karidesçinin odanın içini erkek bir hakikatle dolduran kalın, ağır sesi, ne de Sofiya'nın şimdi masanın altında kalmış dolgun, pürüzsüz, esmer bacakları karidesçinin evini güzelleştirebilirdi. Döner bakardım:

İşte bu benim sevgilimdi. Onun rengine sıklamlen dediği bu tatlı kırmızı, yine onun süveter dediği hırkanın içinde, onu yeni zamanlara, hayır zamansız bir yeni insan dünyasına bürünmüş, etrafta sesler kesilmiş, işler durmuş, hokkabazlık bitmiş, Sofiya'lar, İstefan'lar, karidesçiler sanki gitmişler, odanın içinde yanmış karanfil kokusuyla yalnız kalmışız hulyası içinde severdim.

"Yârin dudağından getirildi"

derdim.

— Öyle bakma, derdi, öyle bakma bana!..

Bir kadeh rakı daha içerdim. Yakın bir teneke dama damlayan soğuk yağmur damlasını bu sırada sırtımda duyardım. Bu damlanın peşinden nerelere kadar gitmek mümkünse gittiğim olurdu.

Sokakta kalmış bir kedi, çıplak bacaklı bir çocuk, bir sefil, bir beyaz ense, bir kıvırcık saç, kaloriferli, kütüphaneli, bol ışıklı bir oda, güzel bir yüzün bir kenarına konmuş aynı yağmur damlası...

Bir üzüntüdür beni kavrardı. Bu, içinde sefaletin, zenginliğin, kederin, saadetin, yalnızlığın, beraber olmanın, insan ömrüne takılı binlerce şeyin birbirine karıştığı yağmur damlası şuracıkta idi. İyice kapanmış perdeleri sıyrıp camı açarak, bu damlayı rakıma damlatmak arzusuna kapılırdım. İçime o yağ-

1 mur damlasından hasretleri, fakirlikleri, saadeti, insan hayatı-
2 nın saadet veya felaket gibi gözüken bütün cevherini doldur-
3 duğumu duyar, bu kadehe, böylece, sevgilimin çok esmer yü-
4 zünde firar eden, kayıp giden bir tadı karıştırarak içindekini bir
5 hamlede yutardım:

6 — İstepan, diye haykırırdım, bana bir eski hava çal!

7 İstepan, bana, daha yaşı kırkı henüz aşmış kötü bestekârla-
8 rın, modası gelip geçmiş şarkılarını, gözlerini süzerek, benim
9 ona vereceğim iki liranın bir an evvel verilmesini, yahut verilip
10 verilmeyeceğini düşünen beyaz ve masum alnıyla, gözleri yü-
11 zümün neresinde olduğunu anlayamadığım bir şekilde baka-
12 rak çalardı.

13 Geçenlerde sevgilimin bir arkadaşıyla buluşmuştum. Onun
14 evinin küçük odasından bir başka ev damının çinkosuna yine
15 yağmurlar damlıyordu. Küçük odadaki alçak sedirin üzerinde
16 bu yağmur tıkırtısını dinlerken kızın sarı kafası göğsüme düş-
17 müş bir vaziyette:

18 — Yavrum Yorgiyam, deyivermişim.

19 Kız bir diş gibi fırlamıştı.

20 — İmkânı yok, sen onu artık unutamazsın, her kadında
21 şimdiden sonra o vardır.

22 Bu yazılar bir hatırlamanın verdiği şeyler olduğu, bir insi-
23 cam vermeye çalışmadan aklıma ne gelirse yazdığım için kari-
24 desçinin evini unutmuş gibi oldum. Yine oraya bir çarşamba
25 akşamı ellerimde paketlerle girdiğimi görüyorum. Hafif hafif
26 kar çiseliyordu. Beyoğlu, ışıklarını biraz evvel yakmıştı. Akşa-
27 ma namusuyla evine dönen, cebindeki cüzdanı dolu, evinde
28 karısı bekleyen, işi tıkırında bir bakkal kadar mesuttum. Hiç-
29 bir şeyi, hiçbir hakikati bu nevi insanların niçin göremedikleri-
30 ni anlıyorum. Büyük bir ihsanmış gibi cebimden zahmetle çı-
31 karıp bir dilenciye on kuruş veriyorum. Sanki insaniyete, in-
32 sanlara bütün borcumu ödemişim. Şimdi bir eve şu çıkınlarla
33 gider, bir kapı açılır, bir kadın kucaklayabilir, kapımı kilitle-
34 rim. Bir kadeh, bir kadeh daha atabilirim. Ondan sonra yatağı-
35 mın sıcaklığını düşünerek biraz daha pastırma, bir çatal daha
36 lahana turşusu yerim. Ardından bir kadeh daha atar, bir cigara
37 yakarım:

— Karıcığım, sen gündüzlerimde, gecelerimde, rüyalarım-
da, cigaramda, rakımda, hasılı kanımdasın, derim.

Acaba sokakta, karın altında titreyen çocuğa verdiğim on
kuruşla daha ne kadar mesut olacağımı düşünmeden karidesçi-
nin evini bulabilecek miyim?

Daha çok erken: O gelmemiştir. Onu beklemek ne zor!..
Mahalleleri biraz daha dolaşayım, en iyisi!.. Hem bu saadet,
üşüyen insana verdiğim on kuruştan gelmiyor ki.

Mademki insanlar, dünyayı bu şekle sokacak kadar düşür-
müşler.

Mademki, yirmi yaşındaki kızlar, bir erkeği sevmeden pa-
rasını yemeyi öğrenmişler... Mademki...

Gitgide batağa sapıyorum. Bu pis, leş dünya ortasında, sa-
tın alınmış karidesçiden, evinden, yatağından, İstevan'dan,
hatta bu esmer, ince yüzünde tabiat kanunlarının, kanın, canın,
düşüncesizliğin en iptidai ışıkları yanan sevgilimden uzaklaş-
mak, bağıra bağıra uzaklaşmak...

Uzaklaşıp da nereye gidebilirim? Gideceğim yer, ya bir si-
nema, güzel erkek sürüsünü ortaya süren sinema; yahut da her
şeyi sakinleştiren, asil, muhteşem, dünyada insanın bulabileceği
en namuslu yer olan meyhane olabilir. Sanki riyakârlar orada
da birkaç misli daha riyakâr, namussuzlar daha namussuz de-
ğilmişler... Kaçılacak yer yok. İyisi mi karidesçinin evini hususi
bir meyhane sayalım. Üç kişilik mahrem bir meyhane... Sevdi-
ğim yüzler, ah bir riyadan sıyrılırsalar! İstevan ayağa kalksa:

— Arkadaş, senin şu iki kadeh rakın, iki liran olmasa da yi-
ne gelirdim. Sana alıştım. Şarkılarımı bu akşam parasız çalaca-
ğım.

Dese gücüme giderdi. Para varken, İstevan'ın ikide bir is-
mini andığı "Ah, be Sofiyamu! Katina da olsaydı, çağırısam
mı?" diye sorduğu karısı, evdeki, kız gibi giydirdikleri iki ya-
şındaki oğlan çocuğu varken, dünya da böyle dönerken; böyle
arzuladığım, konuşturmayı düşündüğüm şekilde konuşması
beni büsbütün şaşırttı. Hayır! İstevan hiçbir şey söylemesin.
Yüzümün malum olmayan bir yerine bakarak beyaz, masum,
iyi, kız gibi alında benim iki liramı düşünsün daha iyi! O alın-
da Katina da vardır.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37

1 Katina'yı, bir kız arkadaş kıskançlığıyla seven İstevan, bir
2 aralık:

3 — Çocuğum olmasa dayanmam. Sofiyamı! diyor.

4 Katina, İstevan'ı aldatmazsa, İstevan'ı kim aldatacak?

5 Bir aralık Koço'nun —karidesçinin— üç çocuğu birden odaya
6 dolarlardı. Bu üç çocukta bana ve sevgilime karşı ne hisler bu-
7 lunduğunu tahlile kalkardım. Ben karidesçinin o yaştaki çocuk-
8 larından biri olsam, karşımda oturan bu kocaman ak gözlü
9 adamın, bu ince esmer yüzlü, geniş omuzlu, ıslak saman rengi
10 boyunlu kıza neler hissettiğini bakışından, oturuşundan, hare-
11 ketinden anlardım.

12 Bu adam çarşambaları elinde çıkınlar, rakıarla, başka gün-
13 ler başka çıkınlarla, garip bir sessizlik içinde yalnız fısıltılar, in-
14 ce ıslık gibi sesler çıkarılan bu odaya gelirdi. Sevdalı, sakin bir
15 âlem yaşatırdı. Bu âleme ana babamız da karışırdı. Ötekiler
16 hakkımda ne düşünürse düşünsün, çocuklar onlar gibi düşün-
17 müyorlardı. Karidesçinin çocuklarının en ufağı kıvırcık saçları
18 ile elmaya, şamfıstığı ile tuzlu bademe, bu güzel kıvırcık saçla-
19 rıyla adeta bakarken ağzına pastırma veren annesinin eteğın-
20 den sevgilimin uzun kaşlarına, kahverengi gözlerine de dalar-
21 dı. Badik burnundan nezleli türküler çıkarırdı. Dört yaşınday-
22 dı. Bademleri yedikten, pastırmayı çiğnedikten sonra bir Yorgi-
23 ya'ya bir bana, bir Yorgiya'ya, insana Freud'lar düşündüren bir
24 şekilde bakardı. Annesinin elini kavrır, su isterdi. Ona rakılı
25 bir kadehten su verilirdi. İçinde bir damlacık alkol bulunan ya-
26 hut biraz anason kokan bu suyu, nasıl hırsıla, arzuyla emdiğini
27 bazı günler göreceğim gelmiştir. Karidesçinin çocuklarının en
28 küçüğünü severdim. Onda canlı, hareketli, insan arzusu ve
29 hırsından örülmüş bir gün şu karşısında oturan büyük kırmızı
30 adam gibi olmak isteyen haller sezerdim.

31 Karidesçinin öteki iki çocuğunun ikisi de başka anadan ol-
32 dukları için, evin içindeki durumları küçük çocuğunkinden
33 farklıydı.

34 Birisi on bir yaşında, ötekisi on dördündeydi. Her ikisi de
35 oğlandı. On bir yaşındaki, her şeye katlanmış, büyük, altları
36 çürük sarı gözleri, rengi hastalıklı yüzü; ufak, çirkin, adi elle-
37 ri, yenmiş tırnaklarıyla, yanından uzaklaştırmak istenilen so-

kulganlığıyla hiç de sevimli değildi. Fakat bu üç çocuktan en iyi yüreklişinin, bir gün en güzelinin bu çocuk olacağını sanıyorum. Onun, insanın gözlerinin içine bakan, insanı seven hali, küçücük işleri tatlı bir süratle atılarak, sevinçle yapması, sonra sakin, çekilmesi, görülecek bir şeydi. O, bu çarşamba akşamlarını bir hafta bekliyor gibiydi. Eve girerken Sofiya'ya haykırırdı:

— Mamaka, Ahmet Bey geldi.

Hemen paketleri elimden alırdı:

— Limon aldınız mı?

Ben limonu her zaman unutturdum. Sardalye kutusunu açmaya yarayan anahtarı çarçabuk temin ederdi.

Onun etrafında bu kul köle oluşundan Sofiya biraz telaşa düşer, çocuğu azarlamakla azarlamamak arası bir öfke ile, üvey evlatlarına fena muamele ediyor denmesin diye:

— Sotiraki, derdi; öyle etrafımda dönme yavrurum. Başım dönüyor. İşte bey para verdi. Git limon al gel, hadi!

Sotiri, "Başka eksik var mı Ahmet Bey?" derdi.

Bir paket de cigara aldırırdım. Artan paranın kendisine kalacağını bildiği, ben de bir lira verdiğim için daha birkaç şeyle alınacak eşyanın yetmiş beşi bulmasını isterdi.

Üçüncü oğlan, o on dört yaşındaki Aleko bir isyan numunesiydi.

Sofiya'nın ona söylediği en tatlı sözden bile bir mana çıkaran beynini okuyor gibi olurdum. O ne haşin, korkunç, isyankâr bir mahluktu. Bu kocaman elli, muhteşem babadan bile korkmuyordu. Bu Sofiya, başkalarının ve kocasının yanında küllü duran kötü üvey ana ruhu ile, herkes yanında sureti haktan göstermeye çalıştığı iyi yürekli ana rolüyle, ne kadar kabahatsiz olduğunu anlatmaya çalışan halleriyle, yalnız bu çocuktan yüz bulamıyordu. İğreniliyordu. Belki, biz, İstapan, Yorgiya, ben, belki de Koço, Sofiya'ya hak veriyorduk. O küçük Aleko ise gözlerinde kin parıltısıyla üvey anaya bakar, küçük seyrek dişlerini birbirine geçirircesine sıkardı. Sofiya kocasına:

— Adam olmayacak. Ne yapsam Koço adam olmayacak bu çocuk! Böyle olmaz, olamaz. Demboro!.. Demboro!.. (Bize dö-

1 ner) İŖe verdik. Kaçtı. Babasının yanında çalışmıyor. Sinemala-
2 ra dadanmış, sinemalara...

3 Aleko, burunları yırtık kunduralarının üstünde, kısa pan-
4 tolonundan parça parça, al al, pislikten yanmış derisi gözüken
5 apış aralarıyla, lacivert pantolonunun bembeyaz pantolon düğ-
6 mesi, karışık saçları, insana -sokulmaz ki- sokulsa, bakılma-
7 mış, aylardır yıkanmamış ağır insan kokusu duyuracağını tah-
8 min ettiğimiz gömleğiyle, üvey ana elinde bir çocuk timsali ha-
9 linde, bir küçük muvaffak heykel haliyle karşımızda bekler,
10 benden yirmi beşi alınca kaçar giderdi.

11 Yorgiya küçücük kadehinden bir damla daha içtiği, Sofi-
12 ya'ya eliyle kadehini doldurmamasını işaret ettiği zaman evve-
13 la İstegan'la çocuklar, sonra karidesçi, en sonra da Sofiya oda-
14 dan çıkarlarken yağmurun sesi yeniden başlar, hâlâ alevi tüten
15 kömürler konuşmaya başlardı. Biz konuşmazdık. Onda bir kor-
16 ku mu, bir arzusuzluk mu desem, yoksa korkunç bir genç kız
17 çekingenliği mi başlar desem, bir şeyler başlardı. Buna pek ar-
18 zusuzluk denemezdi. Evet, beni sevmiyordu ama bir erkek ku-
19 cağının sarsıntılı, korkunç âlemine gireceğini hissederdi. Bu ba-
20 na, benden evvel hiç erkek görmediği zannını verirdi.

21 Ellerim Yorgiya'nın ellerini, birtakım hazinelerden, gümüş
22 ve altınlardan, servetten, saadetten bir şeyler yokluyor gibi, bir
23 altın babası hasis gibi yoklardı. Bu ellerde her şeyi tutuyordum.
24 Bütün bir dünya buradan, bu ellerden telsiz, mevcersiz içime
25 ahenkler, musikiler getirirdi.

26 Onda neşeli, zengin bir ömrü, belki de beraberce tadıldığı
27 için hemen saadet derecesine yükseliveren sefaleti bulurdum.
28 Dilimde; şimdiye kadar duyamadığım tatlar duyar, gözümde,
29 bilemediğim bir insanlık rüyası, bir Walt Disney filminin renk-
30 leri uçuşmaya başlardı. Aralık odanın halkasına geçirilmiş kan-
31 cayı açar; karidesçi, karısı odaya tekrar girerlerdi. Öteki odadan
32 çocukların uykuda nefes alıp verişleri gelirdi. Karidesçinin ihti-
33 yar anası kendi kendine söylenirdi.

34 Gündüz gözüyle karidesçinin evini hiç görmemiştim. Bir
35 gün daha ortalık kararmadan Yorgiya'yı beklemek üzere kapıyı
36 çalıyor, içeri giriyorum. Karidesçinin evi iç içe iki odadan iba-
37 retti. İki odayı ayıran ortadaki kapı açıldığı zaman burası bir

koridora benziyordu. Beni oturttukları oda, karı kocanın yatak odasıydı. Sokağa nazır pencerelerin önündeki sedirde oturuyorum. Yanımda bir Singer dikiş makinesi ile birtakım kesekâğıtları var. Kapının sağında duvarda halı taklidi Avrupa basması bir bezin hemen altında bir karyola, ayak ucunda iki resim iliştilmiş bir ayna, karyolanın altından devrilmiş bir dikiş sepetiyle, marangoz işi oyuncak bir çocuk arabası yarı yarıya gözüküyorlar. Daha ziyade sedire yakın, insanı sıhhatli gösteren bir aynalı dolap var. Bu dolabın içini görmek merakı beni sarıyor.

Yerden, üstünde iğneleri muntazam dizili kâğıttan bir pembe iğnedanlığı kaldırırken, duvara asılı pırıl pırıl bir terazi gözümüne çarpıyor. Elimdeki iğnedanlığı iki satırlı bir etajerin alt gözüne bırakıyorum.

Vakit geçiyor. Dışarıda dolu yağıyor. Bir aralık oda ne kadar karardı. Aynaya bu aralık bir iki laf söyledim. Demin apaçık yüzümdeki çizgiler, gözkapaklarımdaki şişler hakkında kendi kendine konuşan aynada, hava kararınca, adeta genç, sevimli fakat meyus bir adam bulmuştum. Aynaya:

— Birbirimizi aldatmaya lüzum yok efendi!

Demişim...

Hızlıca söylemiş olacağım ki, dışarıda yaktığı mangalı içeriye sokmaya çalışan Sofiya seslendi:

— Gelir, meraklanma! Gelmezse gider evinden getiririm.

— Meraklandığım yok madam, diyorum, gelecek elbet..

Dışarıda dolu yağıyor da...

— Bırak yağsın! Bizim mangal yandı ya, korkma. Getireyim mi? Biraz kokuyor ama...

— Aman getirme, bana pek dokunur!

— Üstüne bir iki karanfil atarım.

— Buraya getirme!

— Burada bırakayım da kızın başına vursun değil mi? İhtiyar çapkın seni...

İki ayda ihtiyarladım. Ben madamdan çok aynaya kıızıyorum:

— Namussuz ayna!

— Ne dedin?

— Sana değil Sofiya, aynaya! Madam Sofiya söylenmekte

1 devam ediyor; ben dinlemiyorum. Bu odada ne çok eşya var
2 yahu! Buna komodin mi derler? Ne derlerse desinler... Hadi
3 komodin diyelim. Onun yanında kanaviçe bir resim var:

4 Atları dizgini azıya almış bir kızığın içinde kara sakallı
5 kürklü bir adamla posbıyıklı, hareketsiz, atların bu gidişi ken-
6 disine vız gelen bir arabacı... Sakallı adama sokulmuş kızı, da-
7 ha şimdi fark ettim. Kızın yüzü gözükmüyor. Sirtında beyaz bir
8 kürk var, atların yanı başında koşan köpek, bu koşan kızığa
9 göre hareketsiz, adeta durmuş halde... Bu bir resim yanlışlığı
10 olsa gerek. Resimden de anlarmışım ya!

11 Cam vuruluyor. Erken geldi bu akşam.. Oda benmişim,
12 camlar benmişim gibi bir yerimde bir sarsılma duyuyorum. Ka-
13 pıyı bulamıyor sesleniyorum:

14 — Madam, madam!..

15 Madam içeriden bağıyor:

16 — Anlaşıldı, anlaşıldı...

17 İçerideki odadan marsık kokusuna karışmış bir karanfil
18 kokusu... Esrar kokusunu hatırlatan güzel bir kokuya karışmış,
19 gözleri benden çok uzakta, saçlarında kırmızı mendil sarılı kız
20 kimdir?

21 Şişeyi açıyorum. Karanfil kokusu uçmuş, anason kokusu
22 odayı dolduruyor. Dolu dinmiş, bir tabakta soğuk karidesler
23 kırmızı, adeta ateşli...

* * *

24 Artık nefes almadan okuyordu:

İnkılapçı Gençlik, (82), 20 Mart 1943 ve
Büyük Doğu'daki tefrikada da yer almıştır.

Yorgiya'nın Mahallesi*

Dünya yüzünde gördüğüm şehirlerin mahallelerini hep böyle perişan, dalgın, meyus dolaşırdım; tahlil edemediğim öyle tuhaf yumuşaklıklar, acılar duyardım. Bana öyle gelirdi ki, her geçtiğim mahalleden bir şeyler isterdim. Kapı önünde yarı çıplak, arzu içinde bir genç kız görürdüm. Cam siler, ev süpürür, halı silker, yahut elinde bir bıçakla bir soğan soyardı. Derisinden burnuma aşına bir koku gelir. Bu eve yerleşmek, bu kızı akşamları, yarın yapacağı yemeklerin erzakını getirmek, bu kızın boynuma atılması. Çocuklar görürdüm; benimdiler, o genç kızın kokusunu taşırlardı. Çamaşırlar görürdüm; tüterdi, uçardı, yabancı değildiler.

Bir erkek çocuk kalın bilekleri, altın tüylü ensesi, perişan saçları, çıplak ayakları, sarı mintanıyla sanki arkadaşımdaydı. Beraber balık, dut satmıştık. Beraber kavga etmiş, günlerce görüşmemiştik. Bir akşamüstü, ikimizin de içinde insanlığımızın en temiz hissi belirmişti. Bu, arkadaşlık hissiydi. O akşam kimlerden, nelerden bahsetmemiştik? Uzun günler, kavgalı iken, birbirine değen gözlerimizde neler okuduğumuzu anlatıp gülmüştük. Seviştiğimizi o zaman nasıl anlayıvermiştik. Kavgamızın sebebi ne kadar silik, gülünç, uzak, sevimliydi.

Her mahallede bir koku, bir dost, bir ev, bir kız, bir oğlan,

* *Büyük Doğu* dergisinin 22 Şubat-5 Temmuz 1946 tarihli 17.-36. sayılarında roman başlığı altında yirmi bölüm olarak yayımlanan tefrikadaki sıraya göre "1 Nisan'da Bir Erik Ağacıyla Konuştum" ve "Mehmet Bey'e Göre" adlı öyküler burada bulunmaktadır. Sait Faik'in kitabına almadığı bu iki öykü, sırasıyla 94. ve 97. sayfalara tarafımızdan eklenmiştir. (Yay. N.)

1 bir nine, bir ana, bir saadet bırakmış çıkardım. Döner mahalle-
2 ye bakar; bir kahramanlık, bir yabancı hayat tanımak, yaşamak
3 arzusuyla ayrılırdım.

4 Her yerde belki yaşamadan yaşadım. Bir evde doğdum.
5 Komşuda esmer bir kız sevdim. Sabahleyin uyandığım zaman
6 onun belirsiz hayaliyle uyanırdım. İçimde o vardı. Nereye gi-
7 dersem beraber giderdi. İşimde karşımdaydı. Onu akşamleyin
8 komşu kızlarıyla kapı önünde gördüğüm zaman; ne vakit bü-
9 tün mahrumiyetlerine, kederine, sevincine, derdine, dertsizliği-
10 ne katılacağını; onunla nasıl beraber üzüleceğimi, sonra nasıl
11 gülüşeceğimizi, ellerini, yüzünü, dudağını, gözünü, dizkapağı-
12 nı, dirseğini, boynunu, kulağını, dişini nasıl öpeceğimi bir sani-
13 ye içinde düşünmeden görür gibi olur, duyardım. Herkeste ol-
14 duğu gibi bende de bir şey olurdu. Kalbim tak eder, durur gibi
15 olur, sonra başlardı hızlı hızlı atmaya... Kim böyle söylemez?
16 Hangi insanoğlu, içinde bu acayip, bu tatlı duraklayıp koşuş-
17 mayı duymadı?

18 Çoktan beri böyle mahalleleri dolaşmıyordum. Şehrin bü-
19 yük caddesinin o cazip havasına karışmış sürüklenirken Yorgi-
20 ya'yı tanıyınca mahallesini, evini de tanımak arzusu yeniden,
21 bende canlandı. Sanki yirmi yaşına dönmüştüm. Ama bu dö-
22 nüş, o zamanki oluş değildi. Bu nihayet bir bilmeyerek tesir al-
23 tında taklitti. Mahallelerde muhayyel sevgililerle yaşaya yaşaya
24 asıl sevgiliyi bulmak nasip olmamıştı bana...

25 Bir çipil akşamüstü, beş parasız, uzak bir semtten uzak evi-
26 me dönmek için yayan yürümeye mecbur kalışımın gününde o
27 güzel tramvay, o içindeki insanlar, o buğulu, ıslak camlar, nere-
28 de bu, nerede onlar?..

29 Şimdi tramvaya atlayabilirdim; o ıslak insan, nefes, ayak
30 kokulu tramvaya, insanların içine... Param var, tramvaya atla-
31 yabilirim. Ne demek istediğimi ben de bilmiyorum. Yalnız yü-
32 rümem, o tramvaya atlamamam lazım, ama yorgunum, bitki-
33 nim, yalnızım. Nihayet anladım.

34 İki tarafından karanlık yokuşlar, fakir evler inen bir sel ya-
35 tağı... Yukarıdan aşağı evleri, caddeleri, insanlarıyla yuvarlanır
36 gibi inen bu yokuşların manzarası görülmemiş bir şey gibi...

37 Bir tarafında randevuevlerinin, öte tarafta umumi evlerin

kaynaştığı bölge... Karidesçiler, elektrik amelelisi, ekmekçi, sirkeci, marangoz çırağı, garson, berber, akordeoncu, kitaracı, bar artisti, revü figüranı, terzi çırağı gibi esnafın birbiri üzerine yığıldığı yokuşta birbirine karışmış her din ve mezhep, Türk, Rus, Ermeni, Rum, Nasturi, Arap, Çingene, Fransız, Katolik, Levanten, Hırvat, Sırp, Bulgar, Acem, Efganlı, Çinli, Tatar, Yahudi, İtalyan, Maltız daha her türlü milletin birbirine karıştığı bu garip mahalleden sel yatağına her akşam küçük figüran kızlar iner. Onların ve terzi kızlarının arkasından berber çırakları yürür; berber çıraklarının arkasına da burma bıyıklı bir Arnavut takılır. Perdeleri çekilmiş bir evden evvela bir gramofon sesi, sonra bir çığlık duyulur. Bir adam evin camlarını kırar. Bir erkek, bir polise bir havagazı lambasının ışığında cebindeki bütün parasının aşırıldığından şikâyet eder. Mahalle sessiz, karanlıktır. Ama evlerin içinde, hatta bazı ağaçların arasında hayat fıkır fıkır kaynamaktadır. İki insanın dudak dudağa verdiği büyük; esrarengiz saatlerde bir sarhoş sesinden ürken genç âşıklar kaçarlar. Bekçi sevişenleri inadına rahatsız eder, "Kimse öpüşmesin artık" der gibi düdüğünü öttürür.

Gülizar öyle acı bir sesle:

*Kara kara kazanlar
Kara yazı yazanlar
Cennet yüzü görmesin
Aranızı bozanlar*

der ki, aşağıdan mamanın kart oğlan sesi: "Ziba'nın bülbülü de susmak bilmez ki" karşılığını verir; mangalı karıştırır, haykırır:

— Susacak mısın kart sesli karı!

Gülizar ana avrat karıştıran bir küfür savurur. Dost, ayak-kabıllarını giyerken fırlar:

— Bana mı söyledin ulan o lakırdıyı?

— Sana neye söyleyeyim, be delikanlı?

— Bana söyledin... Bana söyledin...

— Yok yahu! Sana söylemedik be! Aşağıdaki kocakarıya.

— Aşağıdaki kocakarıya buradan laf atılır mı kahpe?

— Değil sana be!

— Bana dedin. De erkeksen bir daha!

1 — Ulan sana söyledim be! Ne olacak?
2 Herif tükürür gibi bir tu dedikten sonra:
3 — Bana ha! Bana! Benim anama kimse lakırdı söylememiş-
4 tir. Senin de, evinin de, mamanın da, kocakarının da...
5 Para vermemek için uydurulan bu bahaneden sonra Çamur
6 Şaban kapı dışarı edilir.
7 Gülizar, mamaya:
8 — Ben biliyordum onun ne çamur olduğunu ya! Bana çık
9 diye sen söyledin. Bir başkası teşrif ederse ben hakkımı alırım.
10 Para almak benim vazifem değil ki, siz alacaktınız.
11 — Sus orospu! Ben seni bilmez miyim? Kim bilir herife ne
12 söyledin? Senin ağzın ne çirkeftir ben bilmez miyim? Geçen gün
13 bedava ciğer verdiği zaman da iyi çocuktur, diyordun bana
14 ama. Şimdi kötü mü oldu? Hadi geç! Bize sökmez o!
15 Gülizar bir ufacık delikanlının emprimesini çekmesine si-
16 nirlenmiş:
17 — Dur ulan be! Vay anasını! Bu da hep sinirlendiğim za-
18 man yılışır be!
19 Ah bu Ziba Sokağı!
20 Ne zaman sevgilimi evine bırakıp yokuş yukarı çıkmaya sa-
21 vaşsam yolunu şaşırır, bu sokağa saparım. İçimi bir külhanbey-
22 lik havası sarar:
23 — Ah anam!
24 Derim birisine...
25 O kaşlarını kaldırır, başka evin penceresindeki bir arkadaşına:
26 — Az pilav koy!
27 Diye bağırır.
28 Biraz sonra ben pişman olmuş, arkama bakmadan giderken
29 sesini, adeta masum sesini işitirim:
30 —Bobstil gelsene... Hani "Ah anam!" diyordun?
31 Sevgilimin evi çok aşağılarda kalmıştır. Sevgilimin evine
32 daha girmemiştım. Onu Ziba Sokağı'na muvazi bir yokuştan in-
33 dirir; sel yatağına varırdık. Kaldırımsız, dükkânları kapannuş,
34 gündüz gözüyle hiç görmediğim, bir Anadolu kasabası haliyle
35 uzayan bir anacaddeden geçerdik. Dükkânların ve çarşının bit-
36 tiği yerde ondan ayrılırdım.
37 Vangelistra Kilisesi önümde bir hayalet haliyle uykusuz ba-

kar. Çarşının bittiği yerde birdenbire peyda olan kocaman bir karanlık meydandan onun silinip kaybolduğunu, yine gözüküp bir aralığa saptığını, bir ışığın yavaş yavaş gösterdiği meydana ortasına yığılmış küçücük barakaları, gözlerim karanlığa alışınca fark ederdim. Birkaç gün için yapılmış, yarın başka bir memlekete, başka bir işe gidecek bir muhacir işçi kafilesi evlerine benzeyen bu meydana uzun müddet kalırdım. Düşünürdüm: Evine artık girmiştir. Fistanını çıkarmıştır.

Çarşıdaki İsa'ya göğsünde bir çarmıh yaparak belki derhal uyumuştur. İşte uyuduğunu düşünerek dönerim. Her zaman da yolum bu Ziba Sokağı'na düşer. Ne hoş yüzlü bir kahveci vardır sol tarafta. Bir dört yol ağzında kadınlarla birlikte oturulan, güzel kahve pişirilen "Menekşelerden biçilmiştir şalvarı" şarkısı çok söylenen bir kahve... Kahvenin içinde bir adam. Belki de bir orospuyu deliler gibi seven delikanlı budur.

***

Köpekli adam, yazısından birçok yerleri atladi.

— Niye okumuyorsun?

Diye sordum.

Öyle bir işaretle cevap verdi ki, buralarımı kötü mü buluyordu, yoksa okumak mı istemiyordu, anlayamadım. Bir aralık o kalkınca —artık gizli şeyleri okumayı âdet ettiğimden mi nedir— alıp okudum. Şöyle bir pasaj vardı:

Sevgilisi ile bir kavga sonunda karakollara düşmüş. Sevgilisini dövmüş. O pasajları ben de atlıyorum. Çünkü dostumu böyle çırılçıplak soymak, hatırasına hürmetsizlik olacağından, bütün bunları şiddetli ihtirasa bağışladığım için yazmıyorum. Yalnız bu parçadan şuraları bana bir tuhaf zihniyeti göstermesi itibarıyla enteresan gözükte de alıyorum:

***

Sonra bir aralık karakola ensesi dümdüz tıraşlı, kumral saçlı, lacivert elbiseli, hoş tavırlı, bir delikanlı getirdiler. İsmi "Filim Hayri" imiş. Sonraları onu çok iyi tanıdım. Sabıkalı Fi-

1 lim Hayri hakkında onun tarafına eğilmeden söz açmama im-
2 kân yoktur. Bir sabıkalıyı övmek istemem ama bir sabıkalı beni
3 överse hoşuma gider. Bütün kabahatlerimde "Âşık oğlandır,
4 kusuruna bakılmaz" dediği için mi bilmem, hep onun tarafına
5 meylederim. Hem neden Filim hakkında müsamahakâr dav-
6 ranmayacakmışım? Filim, yaptıklarının cezasını bir defa bile
7 çekmemelik etmedi ki. Bazen başkalarınınkini bile çekti.

8 Filim Hayri'ye neden Filim demişler orasını pek bilemiyo-
9 rum. Yalnız çok numaracıdır. İnsanın ağızından girer, burnun-
10 dan çıkar. Arkadaşları "Onun ne manzaraları vardır" derler.

11 Bir zamanlar, sinemalarda bir komik, bir manzara, ondan
12 sonra da dram gösterilirdi. Belki de bu lakap o zamandan kal-
13 madır. Filim, otuz beşi aşmıştır. Ama göstermez.

14 Hapishane de görmeseydim yirmi yaşında gözükecektim,
15 der. Küçük, çirkin, münasebetsiz bir yüzü vardır. Yalnız küçük
16 gözleri pek sevimli, pek de zekidir.

17 Filim Hayri'nin metresi Çamlıcalı Ayşe'nin yüzündeki us-
18 tura yarasıyla, Ziba'daki kahveci Laz Hasan'ın burnunun yarısı
19 Filim tarafından manzarası iyi olmadığı için kesilmiştir.

20 Filim, fena rejisör değildir! Sanki dünya yüzündeki bütün
21 sakatlıkları, namussuzlukları o düzleyecek, o namuslu edecektir.
22 Birçok evin camları onun tarafından kırılmıştır. Evler hava alsın,
23 içeriye biraz temiz hava girsin diye bu işi yaptığını karakolda
24 söylemiş, imza atamadığı için parmağını kâğıda basmıştır.

25 Yalnız Beyoğlu'ndaki sinemada bir ceketin ceplerini karış-
26 tırdığını yüz defa inkâr etti. Bana:

27 — Ağabey, dedi. Ayşe'nin başına yemin ederim, ben yap-
28 mamıştım. Doğru! Doğru! "Güzel Bayan" pastanesinden, hani
29 o çok ayaz yapan kışta bir palto aşurdım, doğru!..

30 Filim'in bunları yapmaması daha doğrudu. Ama madem-
31 ki yaptı. Mademki bir seneye yakın yattı, cezasını çekti.

32 Hayır, diyeceğim, Filim Hayri, kötü işinin cezasını çekmiş-
33 tir. Ondan öte Filim Hayri müthiş sempatiktir. Bazen onu kış
34 günü başı ustura ile tıraşlı, sırtında kolalı, yarım yazlık bir
35 gömlek, onun üstünde rengi, yünü, pamuğu meçhul, belki de
36 suni ipekten bir kazakla görürsünüz. Bir hafta sonra bir lacivert
37 elbiseyle mahalleye damlar.

1 Ben hep bunları sonradan öğrendim. O akşam yaptığı mü-
2 him bir şey değildi. Bir polis sordu:

3 — Seninkinin evinin camlarını kırmışsın?

4 — Kırarım efendim. Tabii kırarım. Karım!..

5 — Karın da olsa kıramazsın ya? Karın değil. Evli misiniz?..

6 — Hayır, evli değiliz ama karım sayılır.

7 — Sen saydıktan sonra...

8 — Ya kim sayacaktı?

9 — Şimdi bırak onu... Kırdın mı?

10 — Kırdım efendim.

11 — Sebep?

12 — Eve adam almış.

13 Genç polis garip garip baktı:

14 — Alır a birader. Orası umumi ev oğlum. O da kahpe...

15 — Yok efendim, orasını affedersiniz. Katiyen kabul etmem.

16 Benim karım orospu değildir. Katiyen kabul etmem.

17 O zamana kadar ayakta duran, Filim Hayri'yi getirmiş olan

18 İstanbul çocuğu açığöz bir bekçi:

19 — Doğru, memur bey, dedi, katiyen öyle kadın değildir.

20 — Anlamıyorum yahu! Kerhanede be!

21 Bekçi de, Filim Hayri de bağırıştılar:

22 — Olsun...

23 Bekçi izahat verdi:

24 — Çok iyi bir kadındır. Ama bu herif çok kışkanç. Bu kadı-
25 na birisi baktı mı, katiyen müşteriye çıkmaz. Eh zaruret! Herif

26 bırakırsa ne yapacak? Namusuna namuslu karıdır.

27 Filim Hayri:

28 — Kabahat bende, dedi. İki hafta ihmal etmişim.

***

29 Köpekli adam içeriye girdiği zaman beni defterin öbür ta-
30 raflarını okuyor buldu. Güldü. Ben defterime birtakım notlar
31 almıştım. Sildirdi.

32 — Buralarını yazmasanız, dedi.

33 — Hayır, hayır, dedim. Bir şey yazmak için değil. Bu zihni-
34 yet hoşuma gitti de... Sizin bizzat şahit olduğunuz bir hakiki

1 vaka olduğunu tahmin ediyorum. İnsanları bilmeliyiz, anlama-
2 ya çalışmalıyız, değil mi beyefendi? Yani konformist olmamayı,
3 âdetlerin, ahlakların, her şeyin sulp halde olmadığını, hatta ta-
4 şın, toprağın bile aşınıp şekil değiştirdiğini bilmeliyiz.

5 — Hakkınız var, dedi. Bakın ben ne hale geldim? Halbuki
6 ben de yarı külhanbey, yarı entelektüel, yarı deli, yarı akıllı, ha-
7 yatın içinde var olduğumu anlıyor, anlatıyordum. Şimdi kö-
8 peklerimle...

9 Bir işaretle sözünü kestim.

10 — Yok, dedim, beyefendi, melankoliye düşmek yok.

11 Köpeğine bakıp sustu. Bir iki dakika sustuk. Sonra yine o
12 başladı bu sefer konuşmaya:

13 — Bir akşam vakti her zamanki içtiğim birahaneye bir er-
14 kekle iki kadın girdiler. Burası üç katlı bir birahaneydi. Ben or-
15 ta katında mihmandım. Buranın garsonu elli yaşlarında, baba-
16 can, tatlı bir adamdı. İki insanı birbirine tanıştırmaktan ayrıca
17 bir zevk duymasa bile bunda bir mahzur görmezdi. Bu işi para
18 ile de yapmazdı. Her zamanki bahşişe beş kuruş bile ilave edil-
19 meden... Gelen kızlardan birisi, donuk beyaz yüzlü, çok genç
20 çehreli, bir azize halli, gözleri çekik, güzel, durgun bir kızdı.
21 Yanlarındaki erkek, daha çok, bu kızla meşgul oluyordu. Öteki
22 kız, biraz hizmetçi halli, kara yağız, kestane rengi gözlü, fevka-
23 lade oynak, uzun boylu, çok genç, biraz iri bacaklı, boynunda
24 bakır bir haç parıldayan, yaman çapkın bakışlı bir mahluktu.
25 Her akşam yalnızdım. Param vardı. Onunla içmek, eğlenmek,
26 gezmek, oturup kalkmak kadar leziz hiçbir şey olamayacağı
27 içime doğdu. Hemen o akşam ahbap olduk. Benden ayrılırken,
28 gizlice, iki lira istedi. "Yarın akşam gelirim," dedi; atlattı gitti.
29 Gidiş o gidiş!

30 Kendisini günlerce göremedim. Carson Yani'yi sıkıştırıyor-
31 dum. "Gelmeyecek mi?" diyordum. "Gelecek, bugün muhak-
32 kak gelecek." Onu bir hafta deli gibi bekledim. Gelsin de bera-
33 ber yiyelim içelim, sonra onu bir sokağın başına kadar götür-
34 yim, benden yine iki lira istesin, ben bir defa öpmeyi teklif ede-
35 yim; "Aman görürler" desin, sol yanağından hafifçe öptürsün,
36 kaçıp gitsin, diye.

37 Bir akşam geç kalmış, her zamanki masama biraz yorgun

oturmuştum ki, garson, "Şimdi buradaydı, gitti" dedi, "Ama yarın akşam muhakkak gelecek."

Ertesi akşamı iple çektim. Bir sürü kadın, erkek uğradı. O uğramadı. Artık ümidimi kesmiştim. Yalnız ara sıra garson Yani'ye "Canım Yani" diyordum, "Şu Yorgiya gelmeyecek mi?" Garson da artık alışmıştı. Ben sormadan o sorardı "Yorgiya gelmeyecek mi?" Gülüşürdük. Bir akşam çıkageldi. Beni görünce güldü. Masama çağırdım. Dışarıya koştum. Mandalinalar, portakallar, şu kızmemesi dedikleri şeylerden...

Sözünü kestim:

— Tabiri mazur görün: Hacıağalar gibi...

Acı acı güldü:

— Öyleymiş meğer, dedi. Öyleymişim meğer. Hayır, azizim. Bir saadet duyuyordum. Anlatamıyorum. Bir dostluk, bir beraber yaşama havası, hiç olmazsa bir zaman... Burasını geçelim canım! Ne dediğimi ben de bilmiyorum. Ha!.. Üç dört tane de muz aldım. Elma aldım. İki bonfile ısmarladım. Bir şişe kırmızı şarap açtık. Küçük mahalle kızı pürneşe idi.

— Kaç yaşındasınız matmazel? dedim.

— On dokuz, dedi. Siz?

— Otuz beş.

— Babam yerindesiniz.

— Olsun... Fena mı? Seni hem baba, hem sevgili, hem ağabey gibi severim. Daha iyi ya! dedim.

O akşamdan sonra artık ayrılmadık.

— Paralar suyunu çekinceye kadar, değil mi? demiş bulundum.

— Susunuz rica ederim, dedi. Onu nasıl beklediğimi kimseler bilemez. Bir insan nasıl beklenir?

Onun kapıdan girmesiyle şimdiye kadar içimde hapsettiğim insafsızlık, huzursuzluk, melankoli uçup giderdi. İnsanlar birdenbire içimin mahallesinin caddelerini, meyhanelerini doldururlardı. Bir hafta sonra onun mahallesini, hayatını, her şeyini öğrenmiştim. Bu hikâyeye tamamen uydurmadır ama böyle bir şey sevgilim hakkında pekâlâ varitti. Okuyayım ister misiniz? Yoksa siz mi okursunuz?

— Verin ben okuyayım!

Kurabiye*

1 İstanbul'da tifüs, memlekette zelzele, dışarıda harp, ben sa-
2 na âşığım: İşte 1942 senesinin 21 Haziranı'nın gece yarısından
3 sonra saat üç buçukta uyanık, beyaz şimşeklerin çaktığı, yağ-
4 murlu bir gecenin sana tebliği:

5 Evveli akşam Beyoğlu'ndaydım. Saat yedi buçuk sularıydı.
6 Ortalıkta güneş olmadığı, hava yine bulutlu olduğu halde, tatlı
7 bir aydınlık vardı. Bununla beraber birahaneler ışıklarını yak-
8 mıştır. Bira bardağı ne kadar cazipti. Caddede ne güzel şeyler
9 vardı! Hele bu kızların bacakları insanı insana ne kadar yakın-
10 laştırıyordu!

11 Küçük, esmer, uzun, çalak bacakların adeta aydınlattığı
12 caddede sanki hiçbir şey yoktu: Dünyada harp, memlekette ti-
13 füs, zelzele, aşk...

14 Bende dert şimdi gelir, şimdi geçer. Bir aralık ortalık iyiden
15 iyiye karardı. Millet, rakısının başına oturmuştu. Oh!..

16 Adeta mesut dolaşırken bir genç kız gözüme ilişti... Çocuk-
17 luk, esmerlik, temizlik, tat, koku... Ne desem fayda yok!.. Ona
18 "genç kız" demekten başka çare yok. Peşinde delikanlılar var-
19 dı. Ona bir şeyler söylüyorlardı. Ben aklıma o delikanlının ağ-
20 zından şöyle söylüyordum:

21 — Canım matmazel, buyurun şu muhallebiciye girelim.
22 Beraber birer dondurma yeriz. Sizi tabağımdaki dondurma eri-
23 yinceye kadar seyredeyim, yeter. Sonra elini öpüp seni evine
24 bırakayım.

* Teirikada bulunmasına rağmen *Büyük Doğu'da*, (2), 24 Eylül 1943'te tekrar yayımlanmıştır. (Yay. N.)

Genç kız eve geç kalmış gibi hızlanmıştı. Arkasındaki çocuk	1
denecek kadar genç adam, dalgalı saçları, itinalı kravatu, kalın	2
ayakkabılarıyla Türkiyeliden çok Amerikalıya benziyordu. Sanki	3
buraya film çevirmeye gelmişti. Hatta ben kendi kendime gizli	4
bir pencereden tabiatın içinde, açık sahneler çevriliyormuş da	5
kimsenin haberi yokmuş hayaline düştüm. Bu filmin mevzuunda	6
yalnız iyilikler, kahramanlıklar, küçük temiz maceralar vardı.	7
Ötekiler bir sokağa saptılar. Genç adamın bir arkadaşı da	8
şöyle yirmi otuz adım arkadan takip ediyordu. Şimdi genç kız-	9
la, genç adam köşe başında durmuş, konuşuyorlardı.	10
- Ben, kafadan konuşmaya devam ediyordum.	11
Genç kız:	12
— Şimdi gelemem. Eve geç kaldım. Yarın izinliyim. Bulu-	13
şuruz. Anneme söyledim. "Ne iş yapıyor?" dedi. "Berber" de-	14
dim. "İyi kazanıyor mu?" dedi. "Eh, epeyce" dedim. Sonunda	15
"Peki!" dedi.	16
Rumca konuştuklarını bile tahayyül ederek işittim.	17
Biraz sonra genç adam memnun, arkadaşının yanına döndü:	18
— Hadi tamam, yürü!..	19
Yürüyüp gittiler.	20
Ben kendi kendime hayal kurarak yürüyüp gittim.	21
Belki de darılmışlar, şimdi barışmışlardı. İşte onun için	22
genç adam arkadaşına:	23
— Oldu bitti, tamam! Gördün mü sevdiğim kıızı? İşte uğru-	24
na canımı vereceğim kız buydu. Beğendin mi? Şu dünyayı	25
onunla bitirmek hoş şey azizim! Beğendin mi kızımı?	26
Onlar kızın yanına varmıştı. Bu sözler kızın yanında	27
söyleniyor diye düşündüm. Muhayyilem kızın utandığını, kıp-	28
kırmızı olduğunu, küçüldüğünü, genç adamın koluna abanıp	29
başını omzuna bir saniye sürdüğünü, içinin aydınlandığını, gö-	30
zünün güldüğünü de gördü.	31
Bir sokağa sapıp kayboldular. Ortalık iyiden iyiye karar-	32
mıştı. Ben aşklar düşünerek bir yere oturduğumu, iki kadeh at-	33
tığımı biliyorum. Sonra artık sarhoş olmuştum: Beni bir kız	34
sevmişti, ben onu çıldırasıya sevmişim. Böyle bir akşamüstü	35
koluma girmişti. Tepebaşı'nın arkasındaki kanepelere oturmuş.	36
Haliç'i seyrediyorduk:	37

- 1 — Niçin şimdiye kadar bunu söylemedin? Birdenbire fena
2 oldum. Sevilmeye alışık değilim...
- 3 — ...
- 4 — Peki canım, peki. Yarın, hemen yarın, bu ışıkların içinde
5 bizim ışığımızın da yandığını göreceğiz. Bu ışığı başkaları gör-
6 dükleri zaman içlerinde, bir şehirde bir ışık yakmak arzusu kı-
7 muldanacak.
- 8 Kötü kötü şairleşmiş, sersemleşmiş:
- 9 — Haliç! Fakir, tarihi, efsanevi semt! Haliç sen bir nehir
10 misin? Tuzlu su musun? Can mısın, canan mısın?
- 11 Sevgilimi öpüyorum.
- 12 — Yarın! Hemen yarın.
- 13 Yarın bir ev aramaya karar vermiştik. Kanepeden, yapayal-
14 nız, bu niyetle kalktım. Muhayye! bir sevgili ile, muhayyel bir
15 ışıkla dolaşırken Beyoğlu'nun küçük meyhanelerinde kitara çal-
16 lan bir Rum arkadaşa rastladım:
- 17 — Vay anam! dedi. Ne âlemdesin?
- 18 — Vay canımın içi! İyiyim!
- 19 Beraber dolaşırken bir ara akşamüstü gördüğüm delikanlı-
20 yı gördüm. Garip gözler, hızlı adımlarla, mühim bir iş peşin-
21 deymiş gibi geçiyordu. Yanımda arkadaş olduğu için artık ku-
22 ramazdım. Arkadaşıma çocuğu gösterdim.
- 23 — Ha, o mu? dedi. Tanımaz mısın? Hadi canım? Meşhur-
24 dur yahu! Beyimize bopstil p.. derler. Şimdi elinde bir Rum kızı
25 var. Yeme yanında yat! Kurabiye kardeşim, kurabiye!
- 26 — Şöyle zayıfça, esmer, dolgun bacaklı, biraz büyük ayak-
27 ları var ama ehemmiyeti yok! Bakışı tatlı, petrol rengi mantolu
28 değil mi?
- 29 — Ta kendisi!
- 30 — Aman yahu!.. Tanıyor musun yoksa?
- 31 — Tabii beyim. Tanımaz mıyım. Gel seni evine götüreyim
32 istersen.
- 33 Ağır ağır yokuştan indik. Ziba Sokağı'ndan geçtik. Küçük
34 kahvelerden küçücük kızlar çıkıyordu. Büyük sesleri vardı.
35 Genç, pek genç çirak, hamal kılıklı, bazısı pek şık birtakım ço-
36 cuklar, sokaklarda dolaşıyorlardı.
- 37 Daha aşağılara indik. Karanlık bir sokak geçtik. Bir aralık

başında durduk. Kitaracı garip bir ıslık çaldı. İnsanın bu karanlık sokağın içinde içini ezen; bir dost, bir sevgili, bir uğrunda ölünecek insan çağırır gibi; iç ezen, insana üzüntü, şehvet, zevk veren bir ıslık...

On dakika geçmedi. Akşamüstü gördüğüm, yalnız "genç kız" diyebildiğim mahluk geldi. Ben kitaracıya, onu görünce, mırıldandım:

— Kurabiye!

— Söylemedim mi sana, dedi.

Sonra bir şey düşünmüş gibi göz kırpıp, gülererek ekledi:

— İnsan arkadaşının işini yapmalı değil mi ya?

— Yok estağfurullah! Arkadaşlık...

Ciddilemişti. Acele acele:

— Bana beş lira ödünç verebilir misin? dedi.

Aldı gitti.

Kızla beraber yürüdük, küçük bir eve girdik.

— Madam Sofiya! diye seslendik.

Paytak bacaklı, esmer bir kadın bir odaya bizi tıktı. Yorgiya kıvırcık kafasını yastığa kor komaz yüzünde yine hulyalar kurdum. Sabahleyin anlattı:

— Terzide çalışıyordum, dedi. Bir anam var. Babam evi bırakıp kaçmış. Zaten metres yaşıyorlarmış anamla. Daha on yedi yaşındayım...

Önce bopstil gençle nişanlanmışlar. Yine de nişanlıymışlar ya!..

Her akşam Beyoğlu'na çıkıyorum. Fakat Haliç ışıklarına karşı oturduğum zaman şimdi yanıma Yorgiya oturuyor. Biliyorum, yalancıkta ama olsun!.. Yalancıkta ışıklar yakıyorum.

* * *

Ahmet Bey yine melale düştü. Bir of çekti.

— O zamanlar Yorgiya sokak sokak, ben meyhane, pastane dolaşırdık. Ne korkunç pastaneler vardı şu Beyoğlu'nda.

Korkunç Bir Pastane

1 Sıcak öğleüstlerinde, içeride, adeta yine dondurmалardan
2 serinlemiş gibi bir havası bulunan bu pastaneye akşamüstleri,
3 avukat, doktor, mütekait, sefir, şair, muharrir, kalantor tüccar,
4 işadamı girdiğini görürsünüz. Birer köşeye çekilmiş insanların
5 bu dondurmali, buzlu limonatalı kahvehane içinde sokaktan
6 yarı çıplak geçen kadınları, fıkırdaşan genç kızlarla genç erkek-
7 leri seyrettikleri, arada bir de, bir muharebeden, bir pahalılık-
8 tan bahsettikleri duyulmasa bile görülür.

9 Ah! Bu bazıları beyaz bıyıklı, bazıları matruş oldukları hal-
10 de bembeyaz çember sakallı gibi, kimisi kır saçlarının altında
11 hâlâ genç, canlı, kimisi hiç mi hiç ağarmamış saçlarının altında,
12 bitkin, buruşmuş yüzleriyle, çok günler görmüş, çok geceler
13 geçirmiş insanlar!..

14 Camedânlarında şu yukarıki adamları teşhir eden bu bü-
15 yük pastane, hemen hemen hiçbir fahişenin bulunmadığı bu
16 saatlerde, hepsinin hayatı birer hikâye olan bu yarı mütekait in-
17 sanlarla dolduğu zaman, bir köşeye oturup kelimelerden Meş-
18 rutiyetlere, İstibdatlara kadar gitmek mümkündür. Akşamın
19 saat dokuzuna doğru pek tenhalaşan bu pastanede artık, meç-
20 hul birkaç insan vardır. Bunlar, bana öyle gelir ki, vaktiyle ver-
21 dikleri bir randevuya o gün canları istememiş de gitmemişler,
22 bu randevunun kıymetini sonradan anlamışlar da, senelerden
23 sonra randevuyu vereni, "Şöyle bir bakayım, belki yine onu ay-
24 nı yerde bulurum" der gibi oturmuş, o kadını, mahzun, bekle-
25 yen insanlardır.

Bir aralık yine dokuzla on arasında, gürültülü münakaşalar yapan bir gençler grubu, yanlarında bir tek parlak siyah saçlı kadınla birkaç dakika için gelip birleşirler. Bunları kahvehane sahibi hiç sevmez. Hiçbirisi bir kahve içmeden, "Biraz sonra!.." derler. Biraz sonra da hepsi gitmiş olur. Saat da on biri bulmuştur.

Bu aralık pastaneden bir yarım saat kadar ayrılmak lazımdır. Yarım saat sonra döndünüz mü, manzara değişivermiştir. Yüzlerce mumluk elektrik ışığının, parıl parıl yanan buzdolaplarının, kırmızı kadife sandalyelerin, büyük aynaların, zarif pasta kutusu kapaklarının arasında kadınlı, erkekli büyük bir kalabalık peyda olmuştur. Şimdi artık bir masaya oturup etrafı dinleyebilirsiniz. Korkunç bir uğultu vardır. Yakın masayı dinler, kalkar, öteki masaya geçersiniz. Kim kime, dum dumadır.

İşte bir masa, iki erkek, iki güzel kadın... Bağırır bağırır konuştuklarını duyabilirsiniz:

— Tepeüstü'ne gideriz canım! Biraz masraflı olur ama hem rahat, hem çalgılıdır.

Diyarbakırlı erkek:

— Bize neye patlayacak bu?

— Canım sen de mi ona üzüleceksin?

— Yok, benim için değil! (Yanındaki hemşerisini gösterip kadının kulağına adeta bağırarak) Ama bu yenidir. İlk akşamdan bu kadar para harcatmamalı. Sonra korkar da kaçır. Bize bakma, biz alıştık. Ben daha dört gün buradayım. Bir beş yüzlük de bugün bozdurdum. Seninle onu yerim anam!

— Ama Melahat'a üstündeki emprimeyi sen almışsın?

— Sana da alırız ciğerim!

— Bana bu akşam ne vereceksin?

— Bırak şu para lakırdısını canım!

— Neden bırakayım, canım? Ben yirmi beşten aşağıya gitmem ha!

— Yok... O kadar veremem. On beş iyidir.

— On beşe şuradan şuraya adım atmam. Na şu karşiki züppe de o kadar verdi ama gitmedim.

— Amma da nazlıymışsın ha! Peki, peki! Hadi, dediğin olsun. Hadi kalk!

- 1 — Arkadaşım da o kadar alacak ha! Sonra kavga etmeye-
- 2 lim de...
- 3 Peki dedik ya!
- 4 — Paraları peşin verin hele!
- 5 — İşte şimdi civıttın. Bu kadarı da fazla. Metelik bile ver-
- 6 meyiz.
- 7 — Siz bilirsiniz!
- 8 Kadınlar masadan kalkarlarken arkalarından Diyarbakır-
- 9 lının bağırıldığını bütün pastane duyabilir.
- 10 — Yediğiniz pastaları da bize yükletmeyin!
- 11 Pastane uğultusunu keser, gülüşür. Kadın zehir gibi acı,
- 12 güler:
- 13 — Bunlar da erkek ha!
- 14 Biraz ileride Milaşlı olduğunu söyleyen, kravatu çarpık bir
- 15 adamla, arkadaşı Gümülcüne muhaciri Adapazarlı manifatu-
- 16 ra taciri, iki kadına işaret ederler. Kadınlar masaya gelir. Bir
- 17 tanesi:
- 18 — Evvela iki dondurma. Uyuşamazsak paraları verirsiniz
- 19 ha! Gördün a demin.
- 20 — Öyle şey mi olur? Biz öyle adam mıyız? Tabii canım!
- 21 — ...
- 22 — ...
- 23 — Taksi zaten dışarıda, hadi gidelim!
- 24 Çıkar giderler.
- 25 Dört kişi pastaneden çıkmıştır. Bir başka grup onlar çıkar-
- 26 ken itişe kakışa içeriye girer.
- 27 Bir masada şaşı bir kadın, iki çirkin arkadaşıyla oturuyor.
- 28 Yanlarında çok genç, çok güzel bir kız... Kızı kimselere vermi-
- 29 yorlar. Beraber eğleneceğiz diye tutturmışlar. Şık bir genç içe-
- 30 riye giriyor. Bir üniversiteli. Genç kıza işaret ediyor. Genç kız
- 31 memnun. Ama ötekiler itiraz ediyor:
- 32 — Onda iş yok! Sakın yüz verme!
- 33 Suratında, geçirdiği kötü gecelerin şişi, dişleri çürük, kor-
- 34 kuñç kanlı gözlü bir adam içeriye girdi. Dört kadından şaşısı:
- 35 — İşte, hacıağa diye buna derler. Halinden belli çapkının!
- 36 Dedi ve şiş yüzlü adam geçerken, koluna çarptı.
- 37 — Düşürecektin bizi, abla!

— Sen öyle kolay kolay düşeceğ'e benzemezsin, delikanlı!	1
— Hadi, bırak numaraları! Delikanlılık kaldı mı bizde?	2
— Sen daha o yirmi yaşındakilere çok taş çıkartırsın! Otur- sana hemşerim!..	3
— Oturmasına oturalım ama, bizim bir hemşeri vardı şura- larda da...	4
Etrafına bakınır:	5
— Göremiyorum!	6
— O çoktan gitmiş olacak. Biz de gidelim mi! Hadi! Belki de gideceğ'imiz yerdedir.	7
— Orası neresi, uzak mı?	8
— Kapıda taksi dolu hemşerim! Sen onu cebine sor! Şimdi- ki zamanda uzak yakın kaldı mı?	9
İhtiyar adam genç kıza gözlerini dikmiştir:	10
— Bu da gelecek mi?	11
— Nasıl da seçersin moruk!	12
— Şimdi de moruk olduk, değil mi? Daha gözlerimiz seçi- yor, abla!	13
— Kalkalım mı?	14
— Durun bir dakika. Hele bir kahve içeyim... Ulan patron, söyle bir kahve yapsınlar.	15
— Peki pasakamu... Peki İsmail beyimu. Ama biraz çabuk içeceksiniz, olmaz mı?	16
Kapıda otomobiller bekliyor. Sıcak İstanbul gecesini serin- leten otomobillerin içinde kadınlar, hacıağalar, Mecidiyekö- yü'ndeki gazinolara gidiyorlar. Orada bütün gece içecekler.	17
Ben de bilirim burayı... Geçenlerde bir akşam oradaydım. Dört köşe bir salon... Tahta masalar, tahta iskemleler. Üç taraf ca- mekân. Duvarda büyük levhalar... Bir tanesi bir Afrika nehrini gösteriyor. Nehirde bir kayık, bir timsaha ateş eden koloniyal şapkalı bir Avrupalı herif... Ayrı küçük odadaki kanepeler, insana hüzün veriyor... Bu odanın kapısının üstünde bir meydan, bir İst- anbul çeşmesi, bir fayton, bir feraceli, kırmızı şemsiyeli kadın, onun ötesinde bir gergedanın ayakları altına düşmüş bir zenci, şaha kalkmış beyaz bir atın üzerinde yine bir müstemlekeci... Bu resimleri yapan herhalde bir Beyaz Rus. Yeşil yeşil ağaçlar...	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36

1 Duvarda durmuş bir saat... Tam saat üçte durmuş... Belki
2 de bir genç kızın mahcupluğunu, sevmek hissini kaybettiği saat
3 bu saattir.

4 — Sağlığında böyle şey içtin mi ulan?

5 Leon cümbüşünü alıp geldi. Göğsünün kılları, yüzünün
6 şekli, güzel bir külhanbey gençlikten bahsediyor. Griler giymiş,
7 mahcup, çekingen, ayaklarında podösüet ayakkabılar, saçı itina
8 ile taralı bir şoför... Şampanya içiyor... Garson çiçekbozuğu, ağ-
9 zının sağ yanı şişmiş, sanki suratına her akşam bir yumruk yi-
10 yor herif.

11 Yukarıki laf ona söyleniyor, garsona:

12 — Sağlığında böyle şey içtin mi?

13 Leon'un kucağındaki cümbüş, parlaklığını biraz kaybet-
14 miş. Her tarafını şu cümle kaplamış: Cümbüş mucidi Zeynela-
15 bidin...

16 Elli yaşlarında, öteki harpten kalma bir adam bağıyor:

17 — İmanım tahtelbahir, bize de mi torpil?

18 Bir ses:

19 — Çok adileşti, cıvıdı!

20 Şoför bir cigara daha yakıyor. Kenarda bir mutfak, şimdi
21 kapısı açılınca gözüme çarptı.

22 — Bu karı senin değil mi Leon?

23 Leon çok ciddi:

24 — Evet! diyor.

25 Leon'un karısı, Leon'un bütün namusu ondan belli. Cüzel,
26 genç, tatlı, fakat namuslu... Onda şu hal var: Sanki düşman,
27 onun şehrine girmiş... Kocasını öldürülmüş, onun da ırzına geçil-
28 miş... O, en güzel düşman zabitine artık düşmanlıkla değil de,
29 acı ile bakıyor. Üstüne erkeği küçük gören bir hal yapmış.

30 Sabah, camekânın üç tarafından birden parlıyor. Mecidiye-
31 köyü sırtlarında sabah oldu. Boğaziçi köylerinden şehre dönen
32 kadınlar, kenar mahalleliler geçiyor. Nefis, bir sabah...

33 Dalmuşım. Baktım, müşteri bulamamış çirkin kadınlarla,
34 tecrübe edilmiş aksi kadınlar şimdi sokağa dağılıyor. Pastane
35 kapısının önü hıncahınçtır. Sefil komisyonculara ev bulmaları
36 için para vaat eden bir adam sokağın ortasında haykırıyor:

— Ulan hırbo! Eğer dün akşamki gibi tahtabıtlı odada yatacaksak, gitmem. Apartman isterim, apartman!

Bütün paralarını sağ avucuna sıkıştırmış bir adam haykırmakta:

— Bunlara para derler, para, paramla rezil olamam.

Sevgilim beni affet! Çok genç, iyi yüzlü bir kadını da ben evime götürdüm. Çay yaptık, içtik. Sabahın saat dördüne kadar birbirimize hikâyeler anlattık. Ben ona senden bahsettim: "Vazgeç" dedi, "Vazgeç. Hayır yok ondan sana!" O da bana kendi hayatından bahsetti. Hazin hikâyeye!

Benim pijamalarımı giymişti. Ona uzun geliyordu. Yüzünü bol soğuk su ile yıkamıştı. Bütün boyalarından sıyrılmıştı. Benim o maviye çalan ışığın altında bu siyah saçlı, esmer mahlu-ku adeta sevdim. Bir çay daha içtik.

Sabah oldu, ayrıldık. Öyle içten bakışarak ayrıldık ki, parayı peşin vermemiş olsaydım, şimdi vermeye belki utanırdım. O da belki almaya sıkılırdı.

— Ne zaman istersen, dedi, gel pastaneye, yanımda kim olursa olsun bırakır, seninle gelirim. Beraber gelir, karşılıklı çay içer, konuşuruz!

— Sahi mi?

— Sahi!

Bir hafta geçmemişti ki, onunla yeniden konuşmak için, bol pijamaların içinde, soğuk su ile yıkanmış çocuk yüzüne, yalnızlığımdan, dünyanın halinden, senin yaptıklarından bahsetmek için yine onu aradım. Saat on ikiyi geçmişti. Pastanede yoktu. Gelir diye bekledim. Geldi. Önümden geçti. Beni görmedi sandım. Arkasında o demin bahsettiğim şiş yüzlü adam vardı. Kızın gözüne gözükmek için ayağa kalktım. Yanından geçtim. Sanki ben, ben değilmişim. Sanki o, o değilmiş gibiydi. Yüzüme bir defa bakmadı. Yakın bir masaya mahzun çöktüm. Kim bilir, sonra birdenbire benim mahzun oturuşumu sezip üzüldü mü nedir; yanıma yanaştı:

— Bir hacığa var yanımda, dedi, bu akşam beni mazur gör!

Halbuki ben, kendi kendime, çoktan çayı hazırlamış, pijamalarını giydirmiş, yüzünü yıkamış, senden bahsediyordum bile...

1 Sevgilime dargındım. Onun havasını koklamak için mahal-
2 lesinden ayrılmıyordum. Cezer dururdum. İnsanlar beni görür
3 gülerdi. Bütün dünya tutkunluğumu öğrenmişti. Gülünç ol-
4 muştum millete. Akşamları bu korkunç pastaneye düşerdim.
5 Oraya; şık giyinmiş haraççılar, kadın parasıyla geçinen güzel
6 çocuklar, kendilerinden pek ufak gençlere âşık zavallı fahişeler,
7 eroin sarhoşları, zenginler, gömleği bile olmayan bopstil genç-
8 ler, bazen ressamlar, şairler, yalnız o akşam için bir kadın be-
9 ğenmeye gelmiş, çekingen insanlar gelirdi. Akşamları böyle ge-
10 çer, gündüz olur olmaz Yorgiya'nın mahallesine koşardım.
11 Şimdi artık o mahallenin insanları da beni alakalandırıyordu.
12 Sevgilimin mahallesini, arkadaşlarını onun kadar sever-
13 dim. Bu hava içinde yaşasam, sevgilimle konuşmasam yine
14 ümit içinde yüzerdim. Sanki herkeste ondan bir şey vardı. İşte
15 Eleni ile Katina'yı da öyle tanıdım.

Eleni ile Katina

Biri çekik kara gözleri, biraz ağır endamı, çok şekerli yemekten çürüyüp de sonra altınla doldurulmuş çok bozuk dişleriyle bile güzeldir. On iki yaşında evlerinin arkasındaki mezbelede ip atlarken pek nefis olduğunu şimdi söyleyen bu on dokuz yaş, aynı zamanda korkunç bir ihtiyarlığın kara haberini de beraber verir. Fakat Katina, ne o eski güzelliği, ne de haberci ihtiyarlık manasına ehemmiyet verecek insan değildir. Katina donuk, sakin, hemen hemen ruhsuz denecek bir haldedir. Katina ile beraberken içime perde perde bir sessizlik, bir baygın tat yapışır, o kadeh kadeh üstüne rakı içerken dünyaya ait lakayt bir hal ondan bana da geçerdi.

Hiçbir şey bizi alakadar etmez. Her şeyden elimizi ayağımızı çekebiliriz. Sonra birdenbire Katina'nın arzulu, ufak, çekik gözlerine şehvetli bir sabitlik otururdu. İşte Katina'yı bu bakışı için severdim. Şimdiden sonra gözlerini insanın gözlerine lüzuci bir halde yapıştırırdı. İnsana o zaman müthiş bir arzu gelir; hatta Katina da böyle bir arzu duyardı. Hayır, Katina'da bu bir arzu değildi. Bu sadece, deminki lakaytının, dünyadan uzaklaşmanın, her hadiseyi tabii görmenin sana da sirayet etmiş olduğunu hisseden Katina'nın, dünyasına bir başkasıyla iştirakin sevinciydi. Her şey olsa da olur, olmasa da olabilirdi. Yakında bir yangın olsa, etrafta biri bıçaklansa, bu her şeyin olup olmasınının müsavi olduğu Katinalı dünyada, hiçbir telaş olmayacağı şüphesine düşerdim. Bereket onunla beraber bulunduğum zamanlarda bir gün bile bir yangın veya katil vakası olma-

1 di. Katina'nın elbiselerinde insanı çocuk gibi sevindiren, bir
2 pasta kokusu hiç eksik olmazdı. Çünkü Katina, bir pastanede
3 çalışırdı. Vanilya, çikolata, hatta için için bir badem, hindistan-
4 cevizi, fıstık, hatta sıcak irmik kokusu duyduğum olurdu.

5 Katina hiç şişman değildi ama, şişman gibi gözüktüdü. Bu
6 hal ona pek yaraşırdı. Katina'nın elleri her zaman sıcak, nem-
7 liydi. Güzel, tatlı tatlı dedikodu yapar, hatta bazen süslenmek
8 isterdi. Hiçbir şeyi üstüne yakıştırmadığının farkına vardığı
9 için, süslendiğinin ertesi gün, yine o irmik kokulu nefti bluzuy-
10 la vanilya kokulu gri etekliğini giyerdi.

11 Onu pastanenin imal dairesinin küçük penceresinde, ba-
12 şında beyaz kukuleta, üstünde kirli olduğu bence muhakkak
13 bir beyaz önlükle caddeden gördüğüm zaman, parmaklarımla
14 işaret eder, "Saat sekizde" derdim. Neden İngilizce "Yes" dedi-
15 ğini merak eder, sorayım der, soramazdım.

16 Katina ile yalnız onun bana tanıştırdığı sevgilimden bahse-
17 derdik. Beraber çıktığımız bütün akşam, hatta bazen beraber
18 gecelediğimiz zaman bile... Katina bir gün bile, bu benim açtı-
19 ğım bahisten sıkılmadı. Bir parçacık sevgilimi, kalpsizdir diye
20 zemmetti. Ama bana hak verir gibi bir hali de vardı.

21 İşin en tuhafı, Katina'nın aşkı idi. Her akşam benimle ya-
22 hut başka bir adamla, bazen patronu ile buluşmasına rağmen
23 Katina, bizim üçümüze de değil, bir genç kıza âşıkta. Katina'nın
24 gözlerine bu koyu, ağır, biraz esrarengiz mananın neden çörek-
25 lenip oturduğunu bu havadisi öğrenir öğrenmez anladım.

26 Bende tuhaf bir değişiklik oldu. Katina'yı daha çok arar,
27 sorar, bulur oldum. Bu huyundan hiç bahsetmezdik. Fakat ben
28 onu şimdi başka türlü görürdüm. İnsanoğlunun huylarının ta
29 gözlerine kadar sinişine mi şaşardım, nedir?

30 Bir akşam, Yenişehir'in meyhanelerinin önünde ona sevgi-
31 lisiyle rastladım. Katina beni görünce bir erkek gibi gülümsedi.
32 Kuvvetle elimi sıktı. Gözlerinden koyu, lüzucetli şey akıp git-
33 mişti. Dertsiz, kaygısız, dünya ile ilişkiliydi.

34 O, şişman olmadığı halde şişman gözükmesi kaybolmuştu.
35 Bu bir başka, canlı, manalı insandı. Hatta üstünde belki de ya-
36 undaki kızıdan geçmiş bir pudra kokusu vardı.

37 Öteki genç kız, Eleni, ceylan gibi ürkek, latifti. Yanağının

derisi uçuk ama yine de tatlı bir al renkteydi. Benden mesut ay-	1
rılırlarken arkalarından baktım. Katina'nın dostunun ince uzun	2
bacaklarıyla Katina'nın biraz kalınca, çorapsız, beyaz bacakları	3
gülmeye, eğlenmeye, fakirlikten ve sefaletten uzak, temiz bir	4
dünyaya doğru koşar gibiydiler.	5
Katina nasıl oldu da, birdenbire, başka türlü şişmanlık ka-	6
zandı, bilmem. Bu şişmanlığı, o, patrona yükledi. Patron, dost-	7
larından çocukları olmayan bir aileye, çocuğu yamadı. Katina	8
doğumdan sonra çok zayıfladı. O kadar zayıfladı ki, sevgilisi-	9
nin bacaklarının mevzun ipinceliği yanında bile onunkiler değ-	10
nek gibi kaldı.	11
Katina'nın üç erkek dostundan ikisinin içlerine çocuğu bir	12
görmek arzusu düştü ama, gidip göremediler. Katina'ya her üç	13
dostu da güzel bluzlar, eteklikler, mantolar, yalancı bilezikler,	14
mantar ayakkabılar aldılar. Katina başına bir kırmızı kurdele	15
bağladı. Parmaklarını manikür yaptırdı. Yirmi yaşına girmişti.	16
Onda tuhaf bir değişiklik oldu. Dünyayı hissetmeyen Katina,	17
birçok şeyler duydu. Sevgilisi onu aldatmaya başladı. İhmal,	18
sonra terk etti.	19
Katina da şöyle iki ay içinde verem olup öldü.	20
Vangelistra Kilisesi'nin çanı onun için beş dakikadan fazla	21
çalmadı. Sevgilisi de, patron da, galiba ben de beş dakikadan	22
fazla bir hüznü duymadan Katina'yı sokaklarda bir daha göre-	23
mez olduk.	24
Falcı Matmazel Todori de o mahallenin sevdiğim insanla-	25
rındandı:	26

Servet-i Fünun (2461), 4 Mayıs 1944'te
 "Yeni Şehir İnsanları" adıyla yayımlanmıştır.

Falcı Matmazel Todori*

1 İskambil falcısı Matmazel Todori'nin endam aynalı odasında,
2 bana hiç yabancı gelmeyen kozmopolit eşyalar arasında bir
3 tanesi vardı ki, pek hoşuma giderdi. Bana yabancı gelmeyen di-
4 yorum ama, bu eşyaları, ömrümde ne bir kadının odasında, ne
5 de dostlarımdan bir Rum'un evinde görmüş değilim. Neden bana
6 yabancı olmadıklarını anlıyorum: Ben, bu eşyaları ya bir romanın
7 içinde okudum; -hem de bir Fransız romanının diyeceğim geliyor-,
8 yahut da bir paskalya akşamı, bir Rum mahallesinden geçerken
9 gördüğüm ihtiyar bir Levanten matmazelin acayip kıyafetinden,
10 evini ve odasını düşündüğüm zaman hayal ettim.

11 O, ya bir roman sayfasından aşırılmış, yahut da ihtiyar bir
12 matmazelin arkasından hayal edilmiş eşyalar arasında bir tanesi,
13 pek hoşuma giderdi, demiştim. Bu, bir duvar halısıydı. Ben
14 duvar halısı diyorum ama, bunların herhalde bir ismi olsa gerek?..
15 Bilmiyorum; tarif edeyim: Bunlar yan yana dört köşe şeklinde
16 iki parçadan ibaret, kadife tesiri veren, yastık yüzü büyüklüğünde
17 iki parçaydı. Her ikisinin üzerinde de bir sakallı insan resmi vardı.
18 Resimlerin altında Dreyfüs ismi okunuyordu.

19 Biraz ötede, bin üç yüz on dört Rumi tarihinde, Beyoğlu'nda
20 Fransız Konsoloshanesi'nde verilmiş maskeli bir balonun iki
21 hatırası da, renklerini atmış, fakat hâlâ o gecenin, bir on yedilik
22 latif Rum kızının muhayyilesinde muhafaza edilmiş zevki, tadı,
23 güzel hatırası halinde aynanın ıslak, buharlı, mavi yüzünden
24 insana bakıyordu.

* *Büyük Doğu*'daki tefrikada bu öykü yer almamaktadır. (Yay. N.)

Aynanın üstünde Matmazel Todori'nin 1314'ten biraz sonra çıkarttığı çok latif bir fotoğrafı de, hangi paşazadenin canını yaktığını söyleyecek gibi olan kıvrık, canlı, değdiği teni, şehvetten çok sefalete sokan dudaklarıyla insanı hâlâ bir hovardalık gecesinin kıskançlığına sürükler gibiydi. Matmazel Todori:

— Ben böyle idim, der de başka bir şey demez.

Zaten söyleyecek başka bir şey de yoktur. Anlatacak birçok şeyleri vardır ama, söyleyecek yalnız "Ben böyleydüm!"i kalmıştır. Onun böyle olduğuna inanmak için yalnız kendi fotoğrafı değil, bu Dreyfus resimlerine bakan bir başka duvar halısı şahittir. Bir maske ile bir konsol da:

— Doğrudur, öyle idi! derler.

Ondan öte, karyola, yastıklar, dar sedirler susar durur. Matmazel Aspasya'ya niçin Matmazel Todori dediklerini tamamını tamamına bilmiyorum. Son dostunun ismi Todori'ydi; belki de o yüzden...

Ben Matmazel Todori'ye fal baktırmak için değil, odasının bu bir eski zaman kurtizanı kokan havası için giderdim. Fala bakmadan evvel pencereden etrafı bir kolaçan eder, sonra geçecek bu sanattan başka bir şeyi olmadığını, dört lira kirayı aybaşlarında nasıl vereceğini düşündüğünü anlatır, dururdu. Bir ara ev sahibinden şikâyet ederdi. Damı bir türlü aktarmıyor, "Çık evimden" diye avazı çıktığı kadar bağıyordu. Çıkmak isterdi ama, nereye gidebilirdi?

On beş senedir bu odada oturuyordu. Tam on beş senedir. Böyle bir yağmurlu günde taşınmıştı.

Todori'den ayrıldıktan sonra doğruca buraya taşınmıştı. Tellak Hüseyin dedikleri bir külhanbeyi, karşı odada otururdu. O zaman Aspasya elli yaşındaydı. Hüseyin, yirmi beş.. Tellak Hüseyin, bazen sarhoş olur, kapıya yaslanır, kapı rezeleri sökülür; bu gıcır gıcır öten karyolada, gelir, Matmazel Todori'nin yanına uzanırdı. Matmazel Todori sesini çıkarmazdı.

Tellak Hüseyin ağlardı. Sabahlara kadar ağlardı. Leğenin içine korkunç, buz gibi, berrak bir su düşerdi. O balolar görmüş eşya ürperirdi. Aynadan, mavi bulanık aynadan, kara bıyıklı, güzel bir delikanlı hayali geçer gibi olurdu.

1 Maskenin yanından bir Fransız kontunun:

2 *"Adieu, chérie. Je t'écrirais et je reviendrais pour t'emmener a Paris"**

3 Dediğini duyar gibi olurduk.

4 Yenişehir'in kokoreçler kızaran meyhanesinden sokağa,
5 kalın, kavgacı hayaletler karıştırdı. Kediler, köpekler, yağmur,
6 çamur, küçük, öpülmüş kızlar bir fenerin aydınlığından bir-
7 denbire kapkaranlık bir sokağa dalarlardı.

8 Uzakta, çok defa bir adam bıçaklanırdı. Yağmurda ıslan-
9 mış bir kadının sarı ondüleli saçları, bana, karanlık, mangallı,
10 leğen, ibrik, bir karyoladan ibaret bir oda düşündürürdü. Mat-
11 mazel Todorî'nin falını duymadan sokağı seyre dalardım. Ona
12 neredeyse, "Fransız kontu bıyıkları bembeyaz, siyah muşamba-
13 sından yağmur aka aka geliyor" diye bağırmak isterdim.

14 O tekrar ağlamaya başlardı.

15 — Çıkaramaz beni; beni evden çıkaramaz değil mi? diye
16 yalvarırdı.

17 — Seni buradan kimse çıkaramaz. Kanun var, matmazel,
18 korkma!

19 Falına devam eder, cevap vermezdi:

20 — Şimdilik nikâh gözükmüyor, ama seni çok seviyor bu
21 kız!.. Bu kızın bir anası var, fena karı! Seni hiç sevmiyor. Bakı-
22 yor paranı alsın. Ma kız seni hem seviyor, hem sevmiyor, nasıl
23 iş bu? Burası anlaşılmıyor pek. Bir başka delikanlı gözüküyor.
24 Güzel palikaryası... Ma iyi adam değil bu... Kız ondan korku-
25 yor. Döşek bu hafta düşmüyor. Kızım Yorgiya, sen seviyor, bu
26 beyefendi, yoksa sevmiyor? Bana söyleyeceksin?..

27 — Kopsi beyefendi!

28 Sonra birdenbire hatırlar:

29 — Beni buradan kimse çıkaramaz demiştin, değil mi?

30 — Tabii, kimse çıkaramaz!

31 Hakikaten de mal sahibi, bütün uğraşmasına rağmen, onu
32 odasından çıkaramadı. Yalnız bir öğleüstü, Vangelistra Kilise-
33 si'nin çanı bir beş dakika, ölüm çanı çaldı. Dünyanın en hoş kö-
34 peği Aleksandra'nın "Flora"sı uludu.

35 * Elveda sevgilim, sana yazacağım ve seni Paris'e götürmek için geri döneceğim.

İhtiyar bir Rum karısı haç çıkardı. 1
— Fakirin çanı az çalar, ölen muhakkak çok fakir!.. dedi. 2
Falcı Matmazel Todori ölmüştü. 3

* * *

Köpek yanına yanaştı. Hayvanının başını kaşıyarak ona 4
anlatıyormuş gibi söylendi: 5

— Kitaplardan öğrendim. Muhakkak âşık olmak arzusunu 6
kitaplardan kaptım. Sonra kanıma işledi. Âşık olmalıydım. Sa- 7
adet denilen bir şey olacak; bulabilir miyim acaba?.. Kastım pa- 8
rayla, bir evle, iyi yiyip iyi içme ile kendini gösteren bir saadet 9
olmadığı için elimden geleni, yani önce paramı bitirdim. Evimi, 10
alıştığım şeyleri de belki arkada bırakabilirdim. Yemeden içme- 11
den kesildim. Bu kendi başına kazanılacak saadet idealizmimi 12
tam hakikat haline getirmiştım ki, etrafımda insanların bulun- 13
duğunu sevgilim bana anlattı. Şöyle mi düşündüm, dersiniz? 14
Her insan kendi hissesine düşen bir, iki kişilik saadet payı için 15
kavga etmeli. Hiç olmazsa bu kavgayı yapmalı ki, asıl hakikat 16
dünyasını bulsun. Bu kavgada kazanmamalı ki, Hanya'yı Kon- 17
ya'yı anlasın. Bu kavgada zaten kazanmak da yoktur a. Çünkü 18
belki ortada galip vardır ama, mağlup olan yoktur ki... Kadın 19
da, erkek de böyle, bir kavganın sonunda soluğu ya nikâh da- 20
iresinde alır, yahut da serbest bir birleşme ile yeni bir hayata 21
adım atarlar. Ondan sonra uzun süren sulhun içinde çocuklara 22
mekteplerinin taksiti, hanımın mantosu... Biz mağlup olduk. 23
Mektep taksitinden, hanımın mantosundan kurtulduk. Sevgi- 24
lim bir akşamüstü basıp gitti. 25

Dünyalar yıkıldı sandım. Çiçekler güzel kokmuyor olmalı. 26
Meyveler çürümüş, kuzular doğmuyor, insanlar konuşmuyor... 27
İnsanlardan ne farkım olabilir? Malum sebepler, malum netice- 28
ler: İşi rakıya vurduk. Bir aralık bu yeni keşifle kurtulduğumu 29
sandım. Yıkılmak üzereydim. Asabım bozulmuştu. 30

Uzun lafın kısası, kalktık. Ver elini doğduğumuz memle- 31
ket, dedik. Gittik. Orada sevgilime göndermediğim iki mektup 32
yazdım. Bunları size vereyim, evde okursunuz. Hem onlar siz- 33
de kalsın. 34

1 Mektupları alıp eve yollandım. Vakit çok geçti. Sabahleyin
2 kalkar kalkmaz okudum. Bana bir şeyler öğretecek zannediyor-
3 dum. Halbuki içlerinde hiçbir şey yoktu. Yalnız bir şey tuhafı-
4 ma gitti. Sevgilisine dair bir şey söylemiyordu artık. Yalnız
5 dünya ile, kendisi ile, yazısı ile alakadardı. Bu yazılar öteki ya-
6 zılarına da benzemiyordu. Daha iyi, daha kötü oldukları için
7 değil. Adeta uykudan uyanmış gibi bir halleri vardı. Bilmem ki
8 onları da size yazsam mı?.. Hadi yazayım, ne kaybederim?

9 Servet-i Fünun'da (2457), 7 Nisan 1944 "Yenişehir İnsanları"
10 üst başlığı altında "Matmazel Todori" adıyla yayımlanmıştır.

Birinci Mektup

Bir dakika evvel, elimde kalem kâğıt yokken, seninle konuşuyor, sana yazıyordum. Elimde kâğıt kalem olmadan yazı yazdığımı söylediğim halde senin karşımda olmadığını söyleyemedim. Şunu bir şair yahut deli kafasının tuhafılığı say! Sen karşımdaydın. Bunu söylemek güzel bir şey değil, değil ama galiba samimi. Bütün benim gibiler sevgililerinin karşısındaymış gibi olurlar; sürüden ayrılır mıyım?

Demin sensiz, kalem kâğıtsız, seninle ve kalem kâğıtla gibi oturup birçok şeyler konuştum, yazdım. Bu yazdıklarımın, konuştuklarımın çoğunu beğenmiş olacağım ki, kalktım. Kalem kâğıt aradım. İşte oturdum, yazıyorum.

Senden bahsetmek istemem. Zaten bahsedecek ne var ki? Hülasası:

Ben sana hayran, sen cama tırman!

Ne de kendimden bahsetmek istiyorum. Ne senden, ne kendimden söz açmadan olur mu? Olmayacağını tahmin edersin. Sana bu sıralarda başımdan geçenleri hikâyeye edeceğim.

Birtakım şeyler var ki, başkalarına anlatıldığı zaman onlar üstünde hiçbir tesir bırakmıyor. Halbuki aynı şeyler, bende neler yapmamıştı?.. Evet, onlar mühim şeylerdi. Nitekim karşıımızdaki, -yani o şeyleri anlattığım insanlar- bunların dinlemeye ancak değer olduklarını bana ihsas etmişlerdi. Ne edeyim?

1 Sanki bunları sana anlatırsam bana yaptığı tesiri sana da yapar-
2 caklar. İşte bu yüzden sana anlatmaya kalkışıyorum.

3 Bunlar benim yazıcılık hayatıma, bugünlerde serserileşen
4 hayatıma ait ufak tefek şeyler. Senin sevgilim, yazıcıları eski-
5 den sever gibi bir halin vardı. Benimle sıkı fıkı olunca bu geçti,
6 gitti. İyi de oldu. "Hepsi böyledir bunların" dersin. Böyle olma-
7 sak, neye yarar! Senin patronun, yeni sevgilin güzel heriften ne
8 farkımız olurdu? Yanlış anlama! Ben sana bin bir defa insanları
9 sevdiğimi hem söyledim, hem yazdım. Bu insanları sevmek sö-
10 zü hayali bir şey değildir ama galiba biraz nazari... Yoksa öyle
11 insanlar var ki, kafasından tutup koparmak aklımdan geçmese
12 bile, başka bir insanın aklından geçebilirse, bunu da yaparsa,
13 ben nihayet bir yazıcıdan başka bir şey olmadığım için, mazur
14 görürüm. Yine öyleleri var ki, yanlarına sokulmak zehirlen-
15 mekle eşitir. Öyle insanlar tanıdım ki, son günlerde... Allah seni
16 korusun!

17 Bir türlü asıl anlatmak istediklerime gelemiyorum, hakkım
18 da var. Hakikaten fazla ilgi uyandırıcı şeyler değil... Şöyle bakı-
19 yorum da... İnsanların başından geçen, hele benim gibi saf
20 olanlarının... Bu saf kelimesini emin ol ki, bir övünme için söy-
21 lemiyorum. Övünsem hem senin karşında övünmek istesem,
22 bu içinde aptallığın, temizliğin bağdaştığı "saf" kelimesini kul-
23 lanmazdım. Hem zeki, hem temiz bir adamın, derdim. Ne kay-
24 bederdim? Doğru söylemek için kendime, saf, dedim. Saf mı,
25 değil mi? Sen bunu pekâlâ bilirsin. Ara sıra kurnazlıklarım ol-
26 duysa bunları da sana daha çok yakın olmak için yaptığının
27 farkına varmamana imkân yok. Onları anlatmamı istemezsin
28 elbet... İstersen anlatayım? Yukarıda ne diyordum: Hele benim
29 gibi saf olanlarının... deyip kalmışım. Unuttum gitti. Mühim bir
30 şey değildi.

31 Şu yukarıdaki satırları yazdıktan sonra, bir zaman elindeki
32 kâğıdı bırakıp yine yazmadan düşünmeye koyuldum. Bu iş,
33 düşünmek işi, bana şu yazı yazmak işinden daha kolay geliyor.

34 İnsan düşünürken güzel cümleler yapıyor, ne iyi fikirler
35 hatırına geliyor, ne meseleler hallediyor. Bazen cümle yapma-
36 dan da düşünüyorum. Bazen cümle yapıyorum. Bu cümleler
37 tam benim istediğim, yazmaya savaştığım şeyler. Halbuki, dü-

şüdükten sonra yazı yazmaya koyulduğum zaman aynı cümleleri, yani o zaman beğendiğim cümleleri, hatırlamıyorum bile... Yazmanın çok enstantane bir düşünce olduğunu biliyorum. Onu söylemek istemedim. Farz et ki, bir kırdasın. Cebinde kalem kâğıdın yok. Yazı yazmayı kurmuşsun. Eve gidince şöyle bir şey yazayım demiş, düşünmeye dalmışsın. İşte bu anları kastediyorum.

Galiba düşünürken bir şekil vermeye çalışmak yok da, onun için düşündüğümüz, yazar gibi düşündüğümüz şeyler bize güzel geliyor. Yoksa hakikatte de güzel değildir onlar. Çünkü şeklin bulunmadığı yerde, bütün düşünceler, sanki şekil varmış gibi, -önceden, çok önceden varmış gibi- bir başka dünyadadır. O dünyada kelimelerin, cümlelerin ne grameri, ne de bu gramer içinde muhtevaları vardır. Çırlıçıplak, mücerrette, insana güzel gibi gelen, foyasını ancak gözle görülür şeklin içinde belli eden bir âlemededirler.

Neler söyleniyorsun deme, ne olur? Sana şunu kabul ettirmeye çalışıyorum. Yazı yazmak da fizik bir yorgunluk veriyor. Yalnız kafam değil, onu geç, bak kolum da yoruldu. Bana çalışmıyorsun diye kızma! Bak marangozun bir konsol yaptığı zaman duyduğu yorgunluğu duymadımsa alçağım! Demek ki çalışıyorum. Memnun musun?

Sana bahsetmek istediğim şeylerin hiçbirinden söz açmadığım için beni affet! Yazıya başlarken aklıma gelen hikâyeleri unutmazsam bir gün sana yazar, başkalarına okuturum.

Mektubun sonunda bir yerinden öpmek âdetini ben de unutmuyorum.

Hep getirip getirip işi buraya dökmek için çalıştım.

İnkılapçı Gençlik, 17 Ekim 1942'de
"Sevgiliye Mektup" adıyla yayımlanmıştır.

Demet, (5), Ekim 1943
Büyük Doğu, (34), 21 Haziran 1946

İkinci Mektup

1 Güya muharririm ya, sevgilim, benim yazılarımın hiçbiri
2 hikâye değil, röportaj değil, mektup değil, nedir ben de bil-
3 mem! Bu sıralarda da sana mektup diye tutturmuş gidiyorum.
4 Sana baktıkça ne duyuyorum, ne oluyorum, bilmiyorum ki...
5 Bildiğim bir şey varsa o da insan, sevgilisine düşman oluyor.
6 Görünüştaki dostluğa aldanmamalı. Sevgili, hakiki bir düş-
7 mandır. Küçücük bir hıyanete bakar. Başka bir göze gözlerin
8 daldığı zaman çıldırıyorum. Yatağıma yattığım zaman senin
9 esmer ellerini başkalarına öptürdüğünü düşünüyor, kuduruyo-
10 rum.

11 Kim bilir, sen de benim gibi neler tahayyül ediyorsun. Her
12 güzel gözün, her çene ve burnun, her iyi bağlanmış kravatın,
13 her yeni kunduranın içinde, altında ve üstünde tahayyül etti-
14 ğin, rüyalarında gördüğün, üzerine titrediğin hayalindeki er-
15 kek... İnsanoğullarının dişi olmayanlarına ne mutlu! Hadi biz
16 sizin bahçeler gibi güzel elbiselerinizin, kokulu pudralarınızın
17 altında iyi bir kalp olduğunu tahayyül edebilirdik. Size ne olu-
18 yor? Bütün bu güzel, şık, temiz gördüklerinin içyüzlerinde bir
19 dolandırıcının, bir hırsızın, bir beyinsizin, bir muhtekirin oldu-
20 ğunu neden düşünmüyordun, bilmem ki...

21 Benim sana kızmaya ne hakkım var? "Ben senin malın de-
22 ğilim, dostunum, sevgilimim. Seni tanıdım. Sen hayallerimin
23 adamı değilsin. Başkalarını da tanıyacağım. Onlarda da, o be-
24 nim kızkılık rüyalarımın giren, sokakta yürürken içimi eriten ada-
25 mı arayacağım!"

Böyle diyebilirsin. Daha doğrusu diyorsun ki:	1
“Onlarda, bende bulduğun aptallığı da bulamayacaksın.	2
Sen ona üzülüyorsun, biliyorum. Beni anlamayacaklarından,	3
senin sevdiğin kadar sevemeyeceklerinden korkuyorsun, değil	4
mi? Hadi yalancı! Hadi kendini beğenmiş, hadi!”	5
Doğru sevgilim! Senin kendine güvenmeye hakkın var. Sen	6
bir adam üzerinde harikalar gösterebilirsin: Katili kuzu, eğriyi	7
doğru, namussuzu namuslu, hayvanı insan yapabilirsin!.. Aksi	8
harikaları da gösterebilirsin: Kuzuyu katil, hayvanı insan...	9
Bugünlerde aşk üzerine kitaplar okudum. Bir tanesinde di-	10
yor ki: “Aşkın ilk tezahürü, hayranlıktır.” Ben bu hayranlığı	11
duymak için otuz beş sene bekledim. Senin âşık olman için bir	12
dakikaya ihtiyacın olduğunu sonradan öğrendim. Ben bu güzel	13
dakikayı doğuramadım. Hayran olmayı doğuramadım. Ötesi	14
çorap söküğü gibi gidecekti. Birinci tebellür, ikinci tebellür bir-	15
birini takip edecekti. Sen bana hayran olamadın. Doğru, neyi-	16
me olacaktın ki?..	17
Halbuki, sen, ufacık şeyler arayan insandın. Faraza biraz	18
iyi dans etseydim, kravatımı iyi bağlasaydım, seninle tanıştı-	19
ğım gün sırtımda müthiş bir elbisem olsaydı!..	20
Burnumu, gözümü değiştiremezdim. Hiç olmazsa kundur-	21
alarımı değiştirebilirdim a! Sen beni ilk nasıl gördünse öyle	22
kaldım. Sonradan ne kadar düzelsem, o kötü hayali gözlerin-	23
den silemedim. Enayiliğe hayran olunmuyor sevgilim!	24
Sonunda başımı alıp senin bulunduğun yerlerden kaçtım.	25
Şimdi kötü tango havaları bile beni ağlamaklı ediyor. “Senin	26
geçtiğin yerlerden geçmiyorum.”	27
Şimdi memleketimdeyim. Memleketim yeni zelzele gör-	28
müş bir memleket. Her taraf toz toprak, moloz, çadır, sefalet	29
içinde. Zenginler evlerini tamir ettirmiş, içlerine girmişler bile.	30
Havalar daha iyi gidiyor. Evini yaptıramayanlar yağmur başla-	31
dığı zaman çadırlarına girip çıkabilmek için çamurda yüzebilen	32
bir kayık keşfini düşünüyorlarmış... Bu sabah böyle bir tanesini	33
iki belediye çavuşu trene bindirdi. Tedavi edilecekmiş... Bence	34
adamın hakkı vardı. Ne diye götürdüler adamcağızı bilmem.	35
Kahveler dedikodu dolu. Bunlar bayağı, bildiğimiz dedi-	36
kodular. Anlatayım istersen:	37

1 Dinlediğim insanlar, memleketin oldukça münevver kıs-
2 mi... Ama bilmem ki!.. Ben ne mühendisim, ne müteahhit, ne
3 de anlarım bu işlerden. Günahı dedikodu yapanların boynuna!
4 Bana, sana bunları, oturup tatlı tatlı anlatmaktan başka ne ka-
5 lır? Ben nihayet nihayet eğlenceli mektuplar yazıp sana gönde-
6 remeyeceğim için bir kenarda saklayan, bir dost bulursa zorla
7 okuyan bir muharrir parçasıyım.

8 Sevgilim efendim, mesele şu:

9 Zelzele muntakasında "11.700" liraya memur evleri yapıl-
10 mak üzere müteahhitlere ihale yapılmış. Evler başlanmış; bit-
11 mek üzere... Fakat bütün memleketin ağzında çalkalanan, bu
12 evlerin anha minha "5.000" liradan fazlaya çıkmayacağı!.. Eğer
13 hakiki, iyi malzeme kullanılırsa hadi diyelim "6.000" liraya çık-
14 sın... Hadi buna "1.500" papel müteahhit payı verilsin. Bir evin
15 "7.500" liraya pekâlâ yapılabileceği açık...

16 Memurlar, evlerinde güle güle otursunlar. Memleketi me-
17 deni, Avrupai hale getirmek için uğraşsınlar. Işıklarına da bir
18 an evvel kavuşsunlar. Dedikoduyu bırakalım. Kızılay da fuka-
19 ralara yardım ediyormuş!.. Evlerini yaptırınsınlar diye adam ba-
20 şına yüz elli lira dağıtmış.. Fukaralar da yüz elli lira ile evlerini
21 yaptıracaklarmış. Adam gördüm, bir fukara yüz elli lira ile pe-
22 kâlâ tamiratını yapabilir, diyordu. Bütün fukara halk, yüz elli
23 lira ile ev yapacaklarına, bayram yaklaşıyor diye çocuklarına
24 bir ceket, bir pantolon, bir de yemeni almışlar. Süs olarak da el-
25 lerine birer tane horozşekeri tutuşturmuşlar. Bayram yerinde
26 fukara çocuklarını salıncakta seyrederken insan doğrusu serin-
27 liyor, şekerim. Yüz elli lira ile ev yapılır mı, sevgilim? Sen yüz
28 elli liraya bir şapka ile bir pabuç alabilirsen, ben, "Vallahi kele-
29 pir!" diyorum. Bilirsin ki, ben de babadan kalmayı yiyorum.
30 Üzülen kimse yok. Çünkü fukara halk, Kızılay'a çadırlarını
31 vaktinde iade edecek vaziyette değil.

32 Başka havadisler de var. Bizim bir demirci ustası İsmail
33 vardı, verem olmuş, yatıyor. Bir de arslan gibi Kasım vardı.
34 Kuvayı Milliye zamanında, düşmanlar memleketi işgal ettikleri
35 zaman, çetelere birkaç çuval erzak lazım olmuştu da, Kasım,
36 beş kişi ile şehri basıp, düşmanı şaşırtıp şeker çuvallarıyla istas-
37 yon boyundaki lokomotifte atlayıp Geyve Boğazı'na sürmüştü.

İşte o Kasım... O da geçen kış veremden ölmüş... O çamurda
yüzecek kayık icat ederlerken bırakmadıkları adamı da, benim
dokuz yaşında iken sevdiğim kız iyi tanır. Çocuk, su başında
yüzerdi de, o, sevgilim, çocuğun sarı saçlarına dalar dururdu.
Sonra çocuk sudan çıkıp giyinince, "Aman, ne çirkinmiş!" der-
di. Halbuki, pek güzel bir çocuktur. Yalnız pantolonu yamalı,
ayakları kundurasızdı.

Sonra o kadınlar, sevgilim, onlar yine bir âlem!.. Sen yine
biraz adam oldun. Hiç olmazsa danslar ediyor, spor üzerine
münakaşa yapıyor, hiç olmazsa "Çalikuşu" romanını okuyor-
sun. Buranın kadınları yine eskisi gibi... Ramazanın 23'üncü
günü yine müthiş bir zelzele olacakmış, diye çıkarmışlar. Bil-
mem neredeki topal hoca haber vermiş... Saatine kadar... So-
kakta kadından geçilmezdi. Kaymakam bile asayişini temin ede-
medi.

Daha başka havadisler de var sevgilim: Evleri yapan müte-
ahhitlere altışar tane otomobil lastiği ile, kilometre başına bil-
mem ne kadar litre benzin dağıtılmış, yağ da caba! Kimse kam-
yonla iş görmemiş, ne dersin? Ne iyi insanlar. Otomobil lastiği-
ne acımışlar. Bu zamanda benzin sarf edilir mi diye işlerini
hayvanlarıyla görmüşler. Kumu, taşı, keresteyi, manda arabala-
rı taşımış. Otomobil lastikleri de herkesin evinin altında duru-
yormuş. Kaça almışlar bilmem, galiba altı yüz liraya! Bir gün
satarlarsa üç bin beş yüz liraya satabilirlermiş. Ama satamaz-
lar. Neden satsınlar hem? Otomobil, hele kamyon lastiği hem
güzel, hem kıymetli şey.. Kasalarına koyarlar. Belki de durduk-
ça kıymeti artar. Yahut da bir gün bir Avrupa karikatüründe
gördüğüm gibi, karılarının boynuna takarlar.

Karikatür şöyleydi:

Bir şişman bayan, bir otomobil lastiğini boynuna geçirmiş,
caddeden geçiyor. Tanıdığı bir adamcağız da:

— Vay madam! diyor. Bu ne hal?

Madam:

— Daha pahalı şey bulamadım ki!..

Diye cevap veriyor. İşte biz burada böyle karikatürler gö-
rüyoruz da, günümüzü gün ediyoruz.

Şu memur evleri meselesini dedikodu mahiyetinden çıkar-

1 mak isteyen üç beş delikanlı para koyarak, aynı evsafi haiz bir
2 ev yapıp icap eden yere göstermek istiyorlar.

3 İşte bak! Yapılacak şey bu!.. Ah, kahvede bugün söyleyip
4 bugün işe başlayabilseler. O zaman işin dedikodu olmadığını
5 ispat edebilirler. Ne güzel olur. Yapamayacaklar ama sevgilim.
6 Bilirim. Biz ne hayaller kuruyoruz! Neler, neler yapıyoruz! Hiç-
7 biri olmuyor, sevgilim! Hani ikimiz ne hulyalar kurmuştuk!
8 Sonra ayrı ayrı ne dostlarımız vardı.

9 Ben bir iki odalı bir ev, tavuklar, bir mektep hocalığı dü-
10 şünmüştüm. Öyle çocuklar yetiştirmek istiyordum ki... O kadar
11 mühim çocuklar da değil: Şu delikanlıların söyleyip de sonra
12 kahkaha ile güldüklerini hakikat yapacak insanlar!..

13 Sen ne düşünmüştün: Biraz daha şu aptal adamla meyha-
14 ne, sinema, plaj dolaşaydım. Elbette para suyunu çeker. Ben yi-
15 ne danslarıma, artist mukallidi çocuklarıma dönerim, diyor-
16 dun. İkimiz de muvaffak olamadık. Ben beş parasız, işsiz, sen
17 yumurtalıklarından hasta yatağa düştük. Seni hâlâ nasıl sevi-
18 yorum; bu bir sırdır sevgilim. Gözlerinden öperim.

P. S.

19 Buna ne diyeceksin? Hamiş kelimesi hiç hoşuma gitmiyor.
20 Frenkçe kısaltılmışı beynelmilel, kullanıverelim mi dersin?
21 Mektubumun mabadi demek de vardı ama, birisi kalkar:

22 — Monşer, hadi "Post scriptum"u bilmiyor diyelim, hamiş
23 demesini de mi beceremiyor? Ah, bu yeni nesil! deyiverir. Der-
24 ler sevgilim, bilmezsın.

25 Hiç latife yapacak halde değilim. Neden yapıyorum? Hem
26 de soğuk cinsinden. Ben böyleyim işte. Kederimi unutmak için
27 sanki kedersizmişim gibi yaparım.

28 Bak, şehir de benim gibi yapıyor: Yazlık sinemalar tıklım
29 tıklım, adam almıyor. Belediye bahçesine bülbül sesli, Suluku-
30 le'den, esmer, güzel hanendeler gelmiş. Sesleri biraz kısık ama,
31 tatlı. Adeta sesleri bile sıcak, hem esmer. Barakamsı kahvelerin
32 pikaplı radyoları bütün sesleriyle şattaraban saz semaisini çalı-
33 yor. Sokaklar kalabalık, canlı. Bütün halkta bir canlılık var. Çok
34 hoşuma gidiyor bu. Herkes evini kurmak için nasıl çalışıyor,
35 görmelisin. Bu korkunç ve güzel tabiatla çarpışmak lazım gel-

diğini herkes anlamış. Kış baba, zelzele amcadan sanki daha mı	1
insaflıdır? Başında hele gürgen, çam, köknar kaplamalar olma-	2
sın. Alimallah zelzele amcanın yedi sekiz saniyelik gazabı, kış	3
babanın altı yedi aylık buz gibi somurtmasına tercih bile edile-	4
bilir. Sen ne diyorsun, sevgilim?	5
Gürgen dedim de oradan hatırıma geldi. Öteki mektubum-	6
da –sahi, bu artık bir P.S. olmaktan çıktı– bazı yerleri unutmü-	7
şüm. İşte gürgen dedim de hatırıma geldi.	8
Efendim, o memur evlerinin temellerini gayet sağlam at-	9
mışlar. Sonradan (karkas) çatı meselesinde işler çatallaşmış. Ba-	10
zı çürük gürgen direklerinden karkas yapılmış.	11
Halbuki zaten gürgenin sağlam bile olsa, direği şöyle beş	12
on senede toz haline gelirmiş! Gelirmiş dediğime bakma! Bizim	13
ev de zelzeleden tamir edilirken, bazı direkler kırılınca içinden	14
sünnet çocuklarının yaralarına ekilen tozlar gibi bir toz dökülü-	15
vermişti. İşte o zaman Ahmet Usta:	16
— Gürgen direği evlat, böyle olur. Canım çam, güzel koku-	17
lu, sağlam, yağlı, çam! diye de sıfatlar bulup eklemişti. Çam di-	18
reği kurda karşı, herhalde o güzel kokusu, reçinesi ile mukave-	19
met ediyor olmalı. Tevekkeli değil, yaz kış yeşildir mübarek	20
ağaç! Kuvvetinden diyeceğim, çam tahtalarından, direklerin-	21
den yapılan evler kurda kuşa karşı mukavim olurmuş. İçinde	22
oturanı da, kim bilir tabiat onu nasıl kurda karşı dezenfekte etti	23
ise, o da insanı belki soğuğa, zatürreeye karşı koruyordur.	24
Mesele öyle de olmasa, gürgenin fiyatı metre mikâbı yüz li-	25
raysa ötekisinin iki yüz doksan liraymış. Fiyat vaziyeti tersine	26
olsaydı, hiç üzerlerine bu işi alanlar, çam kalasını kullanırlar	27
mıydı? Zannetmem. Bu bir içtihat meselesi olsa gerek!	28
Sana tuhaf bir şey anlatacağım! Şu müteahhitlerden bir ta-	29
nesini görsem konuşsam, dedim. Hiçbiri meydanda yoktu. Ni-	30
hayet bir tanesini gösterdiler. Dört beş kişi bir tarafta oturuyor-	31
lardı. Şu yuvarlak çehrelisi, şişmancası, dediler. Ay, benim onu	32
gözüm ısınyordu. Yaklaştım. Bir de baktım, bizim eski bir mek-	33
tep arkadaşı. Geçen seneye kadar selamlaşmışık... Altıncı sınıf-	34
tan kaybolmuştu. Bir aralık revülerde artistlik yaptığını gör-	35
müştüm. Evvelki seneye kadar bir revüde kötü roller de alıyor,	36
hiç de beceremiyordu. Ben, kendi kendime, "Bari bu çocuk baş-	37

1 ka bir meslek tutsaydı" demiştim. Ona doğru yürüdüm. Gayet
2 soğuk bir selam verince durakladım. Kendime, "Aman!" de-
3 dim. "İşin mi yok? Sen gazeteci misin? Hangi gazetedesin diye
4 sorarlar da serbest muharririm derim, gülüverirler" dedim.
5 Kahvenin bir köşesine oturdum.

6 İşte müteahhitlerden biri o imiş. Ben kendi hesabıma mem-
7 nun oldum. Aferin oğlana! dedim. Vallahi aferin! Demek ki, be-
8 nim kendi kendime onlar için düşündüğüm şeyi, o da düşün-
9 yormuş. Budala, sen kendi haline bak, dedim, kendime. Hem
10 müteahhit, hem de yüksek mimardır o, dediler. Yüksek mimar
11 diploması ile revülerde artistlik yaptığı, bu kadar güzel sanata
12 heveskâr olduğu için onu tebriğe can attım. Beni tanımamazlı-
13 ğa gelmekte ısrar etti. Konuşamadık. Şu gürgen meselesini hal-
14 ledecektim.

15 Sevgilim, bizim memleketin çocuklarının ne kadar güzel
16 olduklarını bilir misin? Nasıl bilmeyeyim, deyip gülme; hepsi
17 bana benzemezler. Belki ben bir istisnayım? Hem ben çirkin
18 miyim, sevgilim? Ben de insanoğluyum. Bu, senin beni bir sev-
19 mene bakar. Bak o zaman nasıl burnum düzeliyor, gözlerim
20 mahmurlaşıyor, küt parmaklarım incelik sanatkâr parmağı olu-
21 yor, dişlerim incileşiyor. Ben o kadar tatlı güzellerini gördüm
22 ki, onlara bayıldım. Bilhassa memleketin çocuklarının gözlerin-
23 de tatlı bir saffet, bir merhamet, bir safiyet vardır ki, değme bü-
24 yük şehirlerin çocuklarında bunlar yoktur. Bizim çocukların
25 yüzünde o kurnaz, çapkın, alaycı, hem muhallebici çocuğu,
26 hem it manası yoktur. Bu gözlerle on dakikada samimi olunur.
27 Bu gözlerle on dakikada içli dışlı, kardeş olunabilir. Bir de her
28 memlekette olduğu gibi, bizim çocuklarımızın da dudakları,
29 öne doğru küskündür.

30 Birçoklarının bilâhare bu güzel buseler alıp verecek olan du-
31 daklarının kenarlarında, sarı, sulu, geceleri korkmaktan olduğu-
32 nu sandığım uçuklar gördüm. Bazısının bütün üst dudağını, ba-
33 zısının bütün kenarlarını kaplamış olan bu uçukların sıtmadan
34 olduğunu sonradan öğrendim. Yalan olacak ama, şöyle yazmak
35 istiyorum: İşte bunun için seni beraber getirmedim, sevgilim. İs-
36 ter miyim senin güzel dudaklarını uçuklamış görmek? Onları
37 öpücüklerimle uçuklatmak isterdim. Sıtmadan söz açılmışken

memleketteki münevver kısmının ileri gelenlerinden olan dok-	1
torlardan da küçük bir havadis vereyim: Geçenlerde bir büyük	2
zat, burayı ziyaretlerinde, doktorlara sormuş:	3
— Nasıl, halkta bit var mı?	4
Doktorlar hepsi birden, –belediye doktoru müstesna– bir	5
ağızdan:	6
— Hayır efendim, bura insanları tuhaftır, bitlenmiyorlar,	7
demişler.	8
İklimin insanlara bağışladığı bu muhteşem lütfa karşı bü-	9
yük zat, hamdü sena edeceğine, kapıda yeni elbiselerini giy-	10
miş, parlak düğmeli bir hademeyi çağırarak:	11
— Gel buraya, yavrum, demiş.	12
Genç adamın gömleğiyle iç fanilasından bir tane bit	13
bulup doktorlara göstermiş. Doktorlar şaşırakalmışlar. Sonra	14
bir tanesinin muayenehanesinde toplanarak iklimin kendileri-	15
ne ettiği hıyaneti Cenabı Hakka protesto etmişler.	16
Son cümleyi, muayenehanesinde belediye doktoru bana	17
kendisi söylediği için mesuliyeti ona aittir.	18
Şuna belki inanmayacaksın. Burada fakirleri sever gözü-	19
ken, muayene ettiği frengili hastalara, “Eau distillée” şırınga	20
eden yetmiş beş kuruş da muayene ücreti alan pek halkçı, hatta	21
çok bedbaht halkın “baba!” diye seslendiği, en hafif tabiri ile	22
bir şarlatan, kendisine şarbon çibanını gösteren hastaya, hocaya	23
okutmasını tavsiye etmiş. Ölülerini ziyaretten dönerken yol orta-	24
sında bembeyaz, tiril tiril titreyen, siyah gözlü, yeni temiz elbi-	25
seli bir köylü çocuğunu arabaya alıp da, kinin alabilmesi için	26
belediye doktoruna kadar götürürken, bu cahil köylü çocuğu-	27
nun kinin almak için köyden kalkıp gelmesiyle şarbon illetine	28
hoca tavsiye eden âlim doktor arasındaki farkı düşünerek ben	29
de mektepte okuduğum için utandım.	30
Çocuk:	31
— Belediye doktorunu bulamadım. Eczacıya yalvardım,	32
yakardım, vermedi. Onda var ama. Ben biliyorum, onda var,	33
diyordu.	34
Onda muhakkak vardı. Ben de emindim. Dün keresteci	35
Hasan’ın oğluna İstanbul’da yakalandığı belsoğukluğunu ça-	36
buk geçirsin diye Ultraseptyl bulmuştu ya!	37

1 Bir havadis daha vardı. Neydi acaba? Dur hatırladım: Zel-
2 zeleden sonra fakir halka dağıtılmak üzere biraz zeytinyağı,
3 zeytin, mum, şu bu verilmiş. Binlerle fakir hücum etmiş. Bak-
4 mışlar ki, olacak gibi değil. Memleketi tanıyan bir namuslu he-
5 yet seçmişler. O dağıtsın demişler. Müracaat edenlerin içinde
6 bakkal dükkânlarındaki -Allah'ın hikmetinden- bir kocaman
7 kara binlik zeytinyağı şişesine bile bir şey olmamış bir hafız
8 efendinin karısı da bu fakirler arasında değil miymiş? Herife
9 yüz binlik derlerdi.

10 Nihayet, eh, dünya nizamı bu... Belki üç dört tane fakir fe-
11 da edilip zeytinyağı alamamış ama, birçok hali vakti yerinde
12 olanlar da bu korkunç ve çirkin yağmaya karışmamış.

13 Seninle artık konuşamayacağım. Seni görmek bile istemi-
14 yorum. İçim kan ağlıyor.

15 Görüyorsun ki, seni hâlâ seviyorum. Seni sevdiğim için de
16 gözümü dört açıyorum. Biz insanlar hep böyleyiz. Sağ gözün
17 soldan haberi yoktur.

18 Seni üzdüğüm için beni affet. Gözlerinden öperim kızım.

Almet

Büyük Doğu, (17-30) 22 Şubat - 5 Temmuz 1940

Sonru*

Bir zaman İstanbul'dan ayrılmak zorunda kaldım. Ona gittiğim yerden bir küçük kart göndermişim. Uzun zaman cevap vermedi. Sonra şu mektubu aldım:

* * *

Kardeşim,

Vapurun ikinci mevki yan kanepelerine oturdum. Gidiyoruz. Sabahleyin nasıl uyandığımı, evden nasıl fırladığımı pek hatırlamıyorum. Buhran adamakıllı ciddiydi. Bir ara başım döndü. Ta derimde hissettiğim bir karıncalanma, bir; nasıl söyleyeyim, iğne batırılma gibi bir şeyler duydum. Hemen bu halin akabinde de kendisini maddi manada, -diyebileceğim- duyuran bir yeis, bir boşluk; sadece bir baş dönmesi şeklinde bana balta oldu. Ama kökü daha çok derinlerde olduğunu bildiğim manevi boşluğun, yokluğun, kederin yanında bu maddi araz çocukça şeylermiş gibi çekilip gittiler. Bir cigara yakmaya vakit bulabildim. Alt kamaradan güverteye fırladım. Sonracıma, İstanbul sokaklarına bir vuruş vurdum kendimi ki, sorma!

Park kanepeleri, bir sinemanın ucuz yeri, yoğurtlu pide yenen bir halk lokantası, sinemada yanına oturduğum bir çocuk, parkta yanına yorgun çöktüğüm uyuklayan bir ihtiyar, herkesin içtiği bardaktan zevkle içtiğim testi ile su satan çocuğun suyu, ye-

* *Büyük Doğu*'daki tefrikada bu öykü yer almamaktadır, yazar tarafından doğrudan kitaba alınmıştır.

1 şil yeşil erikler, boğucu sıcak, bir gölgenin serinliği, sahanlıkta iç-
2 tiğim cigaramı söndürmem için kaba kaba söylenen tramvaycı,
3 kasketime ve sarı pantolonuma bakıp teklifsizce yanıma sokulan
4 "Usta, bir cigara versene!.." diyen sokak çocuğu...

5 Sonra Kadıköy İskelesi'ne yorgun varıp oradaki kanepeler-
6 de uzun zaman oturdum. Ahbaplar geçti. Onlar beni görmemez-
7 likten geleceklerine, ben görmemezlikten geldim. Yine cigaramı
8 yaktım. Selam verirlerse aldım. Vermezlerse sallamadım. Baktım
9 durdum insanların yüzüne. Hani hikâye yazmak, onlara dair
10 düşünmek için sanma! Sevmek için. Yüzlerine bakarak sevmek
11 için. Geniş alınlı, kırmızıya çalar kahverengi saçlı, altın dişli tu-
12 haf bir delikanlı gülümsedi. Gelip yanıma oturdu.

13 — Hava amma da sıcak ha, dedi.

14 — Çok sıcak, dedim.

15 — Bir cigara versene usta, dedi o da.

16 Bir cigara da ona verdim. Tam bu sırada bir ahbap geçti.
17 Bana ve delikanlıya garip garip baktı. Aldırmadım. Delikanlı
18 biraz daha oturdu. Sonra:

19 — Sende iş yok, dedi.

20 Güldüm. O da çekip gitti. Asfaltları sulayan Cüce Kenan
21 geldi:

22 — Ayaklar!.. diye bağırды.

23 Kanepedekiler hepimiz ayaklarımızı kaldırdık. O suladı,
24 süpürdü. Biz kanepedekiler hepimiz dalgın ve uykulu onu sey-
25 rettik. Bir gazoz açtırdım. Şişesi ile diktim. Yarım kilo şeftali al-
26 mış, eve götürecektim. Gazozun üstüne bir şeftali yedim. Yine
27 bir cigara yaktım. Bütün bunlardan bana ne, hatta gazozu içip
28 şeftaliyi yedikten sonra sana ne diyeceksin. Haklısın. Haklı ol-
29 duğunu ben söyledikten sonra da, "Ne diye yazıyorsun öyley-
30 se?" diye sormayacak kadar terbiyeli olduğunu bilirim. Ne di-
31 ye yazıyorum biliyor musun? Çünkü başka yapacak ve yaza-
32 cak şeylerin hepsini kendi kendime yasak ettim. Ancak kırk pa-
33 ralık Fransızcam ve bir Şemsettin Sami Lügati ile dünya, siya-
34 set, fikir alanında bir şeyler okuyabiliyordum. Zor iş. Günde iki
35 üç saatlik bir çalışmadan sonra işte böyle içimde rüzgârlar es-
36 meye başlıyor. O zaman düşünmemek için sokaklara fırlıyo-
37 rum. Gazoz içiyor, üstüne şeftali yiyor, gazoz içiyorum. Küçük

küçük hulyalar kuruyorum. Ege Denizi kıyısında bir kaza, deniz üstünde bir kahve, keyifli olduğu zaman poyrazdan keskin çığlıklar atan bir çırak, abus, tıraşı uzamış, gözkapakları düşük bir kahveci düşünüyorum. 1
2
3
4

Deminki çocuk yine geçti. Pembe yüzünü çirkinleştiren bir gülümseyişle güldü. Siyah gözlüklerimi burnumun ortasına çekip gözümün üstünden dikkatle baktım. Tanımamış gibi. Sonra hatırlamış gibi yaptım. Güldüm. Nihayet vapura binebildim. Sarayburnu'nda balık tutanlar dolu. Birisi havuzun kenarına boylu boyunca yatmış, vapura ayaklarını sallıyor. Daha ileride çocuklar denize giriyorlar. Köprü'nün üstünü kapın, gri bir du-man kaplamış. İki yanımda benden biraz yaşlı iki adam oturmuş. Sanmam ki benim sabahki krizimi geçirmiş olsunlar. Ama belli ki, ikisi de benden berbat. İhtiyar, sakın, meyus, insanlar. Sanki düşünmüyorlar. Yarı yolun çoktan geçtiğine memnunlar gibi. Sağ yanımdaki adamın uslu, terbiyeli bir oğlu olmalı. İsmi de Todorı'dir muhakkak. Saçları da kıvırcıktır. 5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17

Sabahın o ölesiye krizini geçiren kanepedeki adam, sine-madaki çocuk, cigara isteyen, öteki, sonra şu benim yanımdaki iki ihtiyardır. 18
19
20

Kınalı gözükte. Ne gözükmesi... İşte makine stop bile etti. Sana ne yazayım daha bilmem ki, O sabahki halim günlerce sürse sana mektup yazmak bile zevk vermez. Ben hiç mektup yazmazdım. Sana ne halt etmeye yazıyorum bilmem. Şu bulunduğun şehirdeki dediğim yere bir git hele. Bakalım ben orada mıyım? Ah, ne severim orayı! Muhabbetler kardeşim. 21
22
23
24
25
26

17 Temmuz

Kötü, büsbütün yorucu bir uyku uyudum. Başım ağrıyarak uyandım. Dışarı çıkar çıkmaz on beş senedir oturup da bir tek dost edinemediğim, birtakım sokaklara çıkacaktım. Bahçemdeki badem ağacının gölgesiz gölgesinden hoşnutum hoşnut olmasına ya... Ama sokaktakiler?.. 27
28
29
30
31

Küçük bir vapura bindim. Sonra tramvaya.... Yaz safası süren birtakım köşklerin incir ağaçlarına sürüne sürüne bir şehir içine girdik. Mezarlıklardan, tank, tüfek, kamyon ve mezarlar arasından geçtik. Gölge... Atkestanesi ne gölge yapıyor ama... 32
33
34
35

1 Hay yaşasın şu atkestaneleri! Çarşı ne çarşı idi. Tramvaydan at-
2 layınca daldım bir kebabçı dükkânına. Fasulye piyazı tabağı,
3 beyaz, sarı, kırmızı ve yeşil bir çiçek gibi mermer masada. Yet-
4 miş beş kuruşa mükemmel tıktım.
5 Öteki masada iki işçi çocuk, ne güzel yemek yiyorlardı.
6 Ne güzeldi esmer yüzleri. Belki masalarda bu kadar güzel
7 yüzlü insanlar yoktu. Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi için-
8 de Tomruk suyu soğuyan kuyularını, incir ağacını, Üsküdar
9 çatması örtüleri, yazma, başörtülü tüy gibi hafif bir kadını gö-
10 rür gibi oldum... İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla be-
11 yaz ve pembe ağızlarına, -zayıf kuru vücutlarının ta dip dö-
12 ruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine,
13 büyük ama, ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso
14 resmi parçası atıyorlardı... Derlenip toplanmalı, mahalleye,
15 semte geliyoruz. Riyakâr olmalıyız. Hepsi gibi. Hele biraz sa-
16 mimi ol. Derdini bir dök hele. Hele bir insanın sana şifa veren
17 parlak gözünden söz aç. Seni paramparça ederler. Yoksa Bo-
18 ğaziçi'nin sapa bir iskelesinde mi bir kahve bulsam?.. Ah, bu
19 küçük hayalimi bir hakikat edebilsem. Yanımda köpeğim ol-
20 sa, kuyruksuz, keneli, miskin bir köpeğim... Allahaismarladık
21 kardeşim.

***

22 Ondan sonra bir daha kendisini görmedim. Ben tekrar İs-
23 tanbul'a döndüğüm zaman, köyde ne posta müvezzi vardı,
24 ne de köpekli adam. Posta müvezziini başka bir yere aşırmiş-
25 lardı.

26 Köpekli adamın evi ise yalı boyunda garip bir manzara
27 arz eder! İçinden hâlâ kulağıma boğuk boğuk köpek havlama-
28 ları gelir. Yer yer perdeleri, camlarına gerilmiş örümcek ağla-
29 rıyla önünden geçenlerden çoğunun kafasını kaldırıp bakma-
30 dığı bu evi yazlığa gelen muharrir arkadaşlardan Peride Celâl
31 Hanım merak eder durur. O merak ede dursun ben, Boğazi-
32 çi'nde, olmazsa Ege Denizi kıyısında saçlı sakalı birbirine ka-
33 rışmış, asık suratlı, kötü huylu, geçimsiz bir kahveci buluna-
34 bileceğini düşünürüm. Çırağından ve köpeğinden başka her-

kese, her hayvana homurdanan bir kahveci. Deniz içindeki çardağın harap beton ayaklarına sarıya çalan yeşil dalgalarda karpuz kabuklarının yüzdüğü bir Iodos günde oraya gitmek için dayanılmaz bir arzu duyuyorum. Bana böyle bir kahve ve böyle köpeği ve çırağı ile haşır neşir bir adam, bir kahveci görürseniz haber verin. Günün siyasi dedikodularından kurtulmak için kendime ve bütün okuyucularına orada bir kahve içmeyi sağlayacağım.

1
2
3
4
5
6
7
8

1 Nisan'da Bir Erik Ağacı İle Konuştum

1 1 Nisan 1943 harikulade güzel bir gündü. Sokakta bütün
2 gençler güzeldi. Gökte bütün kışlarından yıkannuş bir mavilik,
3 hem çok uzakta, hem de ta içimizde, elimizde avucumuzda gi-
4 bi idi. Bir havuz, bir fıskiye, bir lastik top, bir çocuk, bir köpek,
5 bir karpuz düşündüm. Bir aralık bir dükkânın aynasında sarı,
6 adeta bahtsız yüzümü gördüm.

7 İçimdeki havuzun fıskiyesindeki lastik topu atan sular ol-
8 duğu halde neye sapsarı ve meyusum? Yine bir aralık ben bile
9 güzelmişim gibi bir küçük orospu bana güldü.

10 Güneş, sokağın ucundan bir güzellik ve neşe arazöz gibi
11 bütün caddeyi ısıyor, yıkıyor, neler yapmıyordu!.. İşte böyle
12 güzel bir günde Vangelistra Kilisesi'nin küçük, minnacık evlere
13 hâkim çan kulelerini seyrederek fukara şehrin çoğu kapılarına
14 "Sarı hastalık vardır, girmeyiniz" levhası yapışmış evlerinin
15 düzlüğünden yukarılara, Beyoğlu'na doğru dimdik çıkan yo-
16 kuşların birinin hemen başında durdum. Sırtımı, bir meçhul
17 ağaca vererek sevgilimin evini seyrettim. Bahçede erik, çiçek
18 açmıştı. Köpeği havlıyordu. Birtakım koyu yeşil vahşi otlar,
19 belki de onun adım attığı yerde, kafalarını kaldırmışlardı. Ade-
20 ta barakamsı evin alçacık penceresinde bir ihtiyar kadın haya-
21 leti vardı. Çiçek açmış erikle dostluğumuz başlamıştı.

22 Seni ne kadar sevdim erik ağacı!

23 Nereye gidiyorsun bu nisan öğlesinde takmış takıştırmış?

24 Erik ağacı, sen esmer bir kız mısın?

25 Bu çiçekleri üzerine hangi nişanlı serpti?

Erik ağacı, seni Yorgiyam kadar seviyorum!	1
Erik ağacı, akşam olunca, o eve girince sen ne yaparsın?	2
Bana anlatsana onun kokusunu hiç duydun mu?	3
Seni de kıskanayım mı?	4
O, senin acı eriklerinden topladığı zaman çok mu küçüktü?	5
Yine böyle hain miydi, dallarını kırar mıydı? Sen onu ben- cileyin sever miydin?	6
Erik ağacı, bir tatlı nefes gibi esen rüzgârın içinde çok az hareketli, bana hiçbir şey söylemiyordu.	8
Yokuşu bir koşu çıktım. İçimden, onu göreceğim muhak- kak, diyordum. Akşamüstü rastladım:	10
— Akşama gelecek misin?	11
— Geleceğim, sen şimdi git!	12
Akşam olmuştur. Sokaklarda söylene söylene dolaşıyo- rum.	13
Bir sabah vakti, bir nisan öğlesinde erik ağacına sevgilim- den söz açtım. Erik ağacı onu çok iyi tanıyor; "Eriklerimi tuza banarak yer" dedi. "Ben çakal eriğiyim, aşısızım" der mi erik ağacı adama?	14
Neden demesin?..	15
Erik ağacı konuşmaz, gülmez, yemez içmez... Erik ağacı âşiktir. Dişleri kamaştıran meyveleri onun içinmiş...	16
Erik ağacı -nisan gitmeden evvel kocaman uykusunu uyurken- hiçbir şey düşünmezmiş... Fakat bir gece yarısı içine sıcak bir su dolarmış... Gözlerini nasıl açtığını, korkunç uyku- dan nasıl uyandığını erik ağacı unutmuştur. Bu bir sarhoşluk- tur, sarhoşluk!	17
Dallarını kıracaktır Yorgiya... Çiçeğini göğsüne takacaktır. Yataktan şarkılarla fırlayıp, tepesine bir haziran içinde binecek, erik ağacının onun için, hususi, yerin dibinden çektiği bir ekşi lezzeti tadacaktır.	18
Vangelistra Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, dalları evin siyah damını gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. Dünyada bu kü- çük erik ağacıyla konuşabilirim. Derdimi yalnız ona anlatabili- rim. Erik ağacı! Seni de, yemişlerini tuzla yiyen esmer kızı da deliler gibi seviyorum, ne yapayım?	19

* * *

1 — İşte görüyorsun ki azizim, ben köpeklerle konuşmadan
2 evvel işe ağaçlarla konuşmakla başladım. Sevgilimle bir şey ko-
3 nuşamazdım. O, düşüncesizliğin içinde başlı başına bir âlem di.
4 Ben de ihtiraslılara, yahut yaşı ilerlemişlere has bir vefa, daha
5 doğrusu, bir yapışkanlıkla adeta bir insan tasarlıyorum. Kendi
6 kendime bazen "Mehmet Bey" isminde bir arkadaş buluyor,
7 işin hakikatini ona söyletmeye çalışıyorum. İşte defterimin bir
8 tarafında bulduğum şu yazıyı bir okuyun:

Mehmet Bey'e Göre

Ahmet Bey'in arkadaşı Mehmet Bey'e anlattıkları, Mehmet	1
Bey'in Ahmet Bey hakkında bildikleri, Ahmet Bey'in merakı,	2
tecessüsü, bu hikâyeye başka bir hava vereceğini sanıyorum.	3
Mehmet Bey, Ahmet Bey hakkında tarafsız değildir. Düşünce-	4
leri, tahlilleri, Ahmet Bey'i bitaraf bir gözle göremez. Ona karşı	5
müsamaha edeceğine hiç şüphe yoktur. Biz de Ahmet Bey hak-	6
kındaki görüşlerinden, düşünüşlerinden vazgeçip, karidesçinin	7
evi hakkında olsun, Yorgiya'nın mahallesini görüş noktasında	8
olsun, Yorgiya ve mensup olduğu muhit için olsun, yine bitaraf	9
kalamamakla beraber sessiz -hadi kelimesi yanlış ama öyle di-	10
yelim- hissiz, daha doğrusu edebiyatsız olacağını sanıyorum.	11
Mehmet Bey, bu hikâyenin içine bir kahraman gibi girmiş	12
değildir. Mehmet Bey'in müşahedelerini, bir muharrir görüşü-	13
ne de benzetemeyiz. Mehmet Bey'in vakit geçirecek işi olma-	14
ması, arkadaşını her akşam bir yerde yakalaması, onu bıkasıya,	15
esneyesiye, ölesiye dinlemesi; gece yatağına yatınca da Ahmet	16
Bey'in içine, bir çay içine şeker gibi karışıp gittiği âlem içinde	17
tahayyül ede ede onun ikinci şahsiyeti haline gelmesi; bu ka-	18
dar... Ahmet Bey'de yatağa yattığı zaman içine düştüğü kuyu-	19
nun Mehmet Bey'e göre olan karanlık âlemini düşünüp seyret-	20
tiği olmuştu. Ama Ahmet Bey bu âlemin, katiyen Mehmet	21
Bey'in gözlüğüyle gördüğü gibi olmadığını, çünkü kendisinin	22
yaşadığını, fakat kendisinin daldığı şekilde bulunmadığını his-	23
setmiştir.	24
Ancak her ikisinin eksiksiz bir halitası ile bu hikâyenin	25

1 künhüne varılabilir. Mehmet Bey arkadaşının âlemine tam bir
2 alakasızlıkla bağlı olamaz. Merak da alaka değil mi? Mehmet
3 Bey'in içinde de zahiri bütün hakikatlere rağmen Ahmet Bey'in
4 düşünceli, hulyalı âleminin de bir hakikatı, dünyayı anlama,
5 yaşama tarafı olmaması imkânı yoktur. O zaman Ahmet Bey'e
6 biraz hak veriyor gibi... Ahmet Bey'in ümitle, arzuyla yaptığı
7 binalar, şehirler yıkılı yıkılıveriyor. Ahmet Bey'i birden berbat
8 görmeye başlıyor. Her şey bitmiştir Mehmet Bey'e göre... Son
9 metelikten sonra, son vapur halatını alacaktır. Sonra Ahmet
10 Bey'in hali ne olacak? Mehmet Bey'e nasihat etmiyor. Lüzum-
11 suz şey nasihat... Biliyor ki Ahmet Bey bu işin sonuna kadar gi-
12 decek. Fakat Mehmet Bey'in gördüklerinden ara sıra şüphe etse
13 de yine apaçık gördüklerini de yazmadan geçemeyiz.

14 Mehmet Bey'e göre Yorgiya Ahmet Bey'i sevmiyor, seve-
15 mez. Parasını yiyor. O mahalle, hep böyle insanlarla doludur.
16 Şu adam da vaktiyle Ahmet Bey'den bin defa daha zengin, da-
17 ha hulyalı bir adamdı. O da belki bir saadet arıyordu. O da Ah-
18 met Bey gibi dünyasını bina etmek istiyordu. Ne oldu sonra?
19 Israr etti. O mahalleye yerleşti. Oradan insan alıp, başka insan
20 yapılamaz. Yeni bir hayat kurulamaz. Bu çirkin ahlak ve âdetle
21 oraya yerleşmek de belki bir dünya görüşüne doğru gitmektir.
22 Belki bu (burjuva), sakin, hesaplı insanlar dünyasından çıkıp
23 bir fukara, yarı ahlaksız fakat garip surette dindar, mütemadi-
24 yen bir yokuş çıkıp burjuva âlemine yeniden katışmaya gayret,
25 buna mukabil her şeyi, namusu, iffeti vermeye çalışanların âle-
26 mini görmek de fena olmayacak... Fakat bu, dünya kurulalı
27 böyle... Saadete, güzelliğe, iyiliğe, refaha bu yoldan gidenlerin
28 binde biri muvaffak olur. Öteki tarafın, zengin tarafın haline
29 yükselmekle kurtulan kim oluyor? Kimse... Bir sonradan gör-
30 me... Yine o fakir mahalleler upuzun uzadıktan sonra, yine ay-
31 nı güzel bacaklı kızlar iffetlerini satılığa çıkarmaya mahkûm ol-
32 duktan sonra... Ahmet Bey ne yapıyor?

33 Mehmet Bey düşünüyordu. Acaba Ahmet Bey ne yapmak
34 istiyordu? Ahmet Bey hiçbir şey yapmak istemiyordu. Sadece
35 seviyordu. Yaşamak istiyordu. Sevilememiş insanın bütün hur-
36 sıyla sevmek için, en sevilemeyeceği yerden, çabalayıp duru-
37 yordu. İstirap çekiyordu. Hiçbir şey olmayacağını hissetmeme-

sine imkân yoktu. İşte yaşamak istiyordu. Birakalım insanları	1
istediklerini yapsınlar. Herkes kendi hikâyesini yazacaktır.	2
Gelelim Yorgiya'ya... Yorgiya basit, riyakâr, fakat iyi bir	3
kızıdır. Yorgiya'nın içinde harikalar doğamaz. Yorgiya'nın ana-	4
sının anası bir genelevde mamabaşı idi. Mehmet Bey'in bir ihti-	5
yar bir ahbabı bu kadını pek iyi tanıyor. Yaman bir kadınmiş	6
para da yapmış sevgilisine yedirmiş, sonra düşmüş, düşmüş,	7
sonunda da ölmüş... Yorgiya'nın anası olan o ihtiyarın kızı, bir	8
eski cadaloz elinde ümitle büyütülmüş... Çok güzel olacağı	9
ümidiyle... Ya büyüyünceye kadar?.. Kadın onu bir odaya ka-	10
par, akşamlara kadar sürmüş, sürüştürmüş Beyoğlu'nda dola-	11
şırmış... Çocuk aptestini bile odanın bir köşesine yaparmış...	12
Pencereler sınıksı kapalıymış. Pencerelerin pervazlarında, sü-	13
mük yıldızları parlarmış... Çok soğuk bir günde acımışlar; kıza	14
bir mangal bırakmışlar. Ev yanmış... Yorgiya'nın anası zor kur-	15
tulmuş... Yüzünün bir tarafı da yanmış... On üç yaşında terzili-	16
ğe vermişler... Patronu, yüzünün yanığına bakmamış... On beş	17
yaşına kadar patronun metresi olmuş... Sonra mahpushaneye	18
düşmüş... Ahmet sıvasın kolunu da gör; döğmeler doludur. Bir	19
bakıver Ahmet... Ahmet oğlum, anasına bak kızını al, derler.	20
Ben bunların yedi sinsilesini tahkik ettim; dikkat!	21
Mehmet Bey'i daha fazla söyletmeyeceğim. Ahmet Bey'in	22
kendi arzuladığı âlemine ve hikâyelerine dönmemiz daha iyi	23
olacak.	24

